

60
M. 24231 Dublet

N. JORGA

Profesor la Universitatea din București

*Studii și documente
cu privire la
istoria Românilor*

HÎRTII

DIN

ARHIVA MĂNĂȘTIRII HUREZULUI

14

PRECUM ȘI DIN A

PROTOPOIEI ARGEȘULUI, DIN A BOIERILOR BRÎNCOVENI
ȘI ALTOR NEAMURI

ma...

GĂSITE ÎN CASELE PROPRIETĂȚII DIN BRÎNCOVENI

ȘI PUBLICATE

CU O INTRODUCERE, NOTE ȘI INDICE

moda

BUCUREȘTI

Atelierele grafice SOCEC & Comp., Societate anonimă

1907.

In. 4805

N. IORGA
Profesor la Universitatea din București

HÎRTII

DIN

ARHIVA MĂNĂȘTIRII HUREZULUI

PRECUM ȘI DIN A

PROTOPOPIEI ARGEȘULUI, DIN A BOIERILOR BRÎNCOVENI
ȘI ALTOR NEAMURI

GĂSITE ÎN CASELE PROPRIETĂȚII DIN BRÎNCOVENI

ȘI PUBLICATE

CU O INTRODUCERE, NOTE ȘI INDICE

#1427

BUCUREȘTI

Atelierele grafice SOCEC & Comp., Societate anonimă

1907.

87618

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII
BUCUREȘTI
24881

CONTROL 1987

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII
Cota 24231 Dublet
Inventar 87618

1967

D

FORMEAZĂ VOLUMUL XIV DIN „STUDIUL ȘI DOCUMENTE CU PRIVIRE LA ISTORIA ROMÂNILOR“

B.C.U. Bucuresti

C87618

00
01
02
03
04
05
06
07
08
09

Mănăstirea Hurezului: dezvoltarea și viața ei.

I.

Întemeierea mănăstirii.

În marginea codrilor Vilcei, într'o minunată vale, împodobită cu toate podoabele firii, se întemeiasă încă din vechi timpuri un sat care purta, ca și riul ce curge prin el, numele paserii al cărei bocet se aude noaptea din adincul acelor păduri străvechi: Huhurezii, prin prescurtare, Hurezii sau Urezii¹. Din sus de sat, într'o poiană dintre copacii bătrini, era și un schit, al cărui ctitor a rămas necunoscut, pe cînd meșteri plătiți de un Domn aș durat în vecinătatea lui o ctitorie nouă, cu care nici într'un chip nu s'ar putea asămăna cea d'întăiu.

Acel Domn ziditor de biserici — nimenea altul n'a purtat așa de mult grija lăcașurilor de închinare creștinească — era, încă de pe vremea cînd se afla numai în rîndurile boierilor, și stăpînul satului și moșiei Hurezului. Constantin Brincoveanu, cel mai mare domn de pămînt din toată țara, cumpărase Hurezii de la Stana, văduva lui Dima, căpetenia breslei blănarilor sau Chiurcibașa, și de la fiul lor Matei, care stătea în satul oltenesc Drăgoiești; familia avea stăpînire aici încă de pe la 1660-70, de supt Vodă

¹ „Huhurezii“ se zice într'un act domnesc de la 1486; Arch. Stat., *Hurezii*, I, 1. — Traducere.

² Acest volum, p. 328. Actul de vînzare (29 Decembre 7193 = 1684) în Arch. Stat., *Hurezii*, I, 13.

Radu Leon. Ajungînd urmaș al unchiului său Șerban Cantacuzino în Scaunul Domniei muntene, Brîncoveanul nu uită, în milele pe care le împărția, și acest schit al Sfîntului Ioan Botezătorul, unde se afla ca egumen un om evlavios, cinstit și de ispravă, urmaș al vechilor ctitori, Ioan : printr'o carte domnească din 10 Mart 1689 el ierta de dijmărit acest „sfânt și dumniziescū schitū ce să chiiamă Hurezii, otū sudū Vâlcea . . . , fiindu . . . săracū și la multă lipsă, fără nici-o hrană, de nici-o parte“¹, iar, peste cîteva luni, la 23 Iunie, el îi dădea un privilegiu de sare din Ocnele *gospod*².

Dar Brîncoveanu hrănia un gînd mare cu privire la această strălucită singurătate de munte a Hurezului: aici voiă să-și facă mănăstirea lui de om bogat, priceput în frumuseța clădirilor, de mîndru și pompos Domn de țară, care avea dorința de a întemeia o dinastie, cu cei patru voinici feciori cari-i crescuseră. Deci, îndată ce trecură cele d'întăii grijī cu Turcii cari trebuiau cîștigați pentru a-l întări, pe dînsul, Domnul ales de boierime, cu Nemții, cari voiău să-și așeze cvartirul fără cheltuială în bielșugul șesului dunărean, cu boieri ca Bălăceanu, ginerele lui Șerban-Vodă, cari căutaū să-ī iea locul, în numele intereselor creștinești, Constantin-Vodă cel nou trimese peste Olt pe vărul său primar Pîrvu, fiul lui Drăghici Cantacuzino, pentru ca, alătura și în înțelegere cu Ioan egumenul, care, vre-un școlar al vestitului Mitropolit Antim, — e altul de cît bătrînul de la schit —, să se apuce de lucrul mănăstirii ce trebuia să se iea la întrecere cu vechea zidire argeșeană a bătrînului Voevod Neagoe. Încă de la 1690, ei începuseră lucrul, care merse fără întrerupere, dar fără grabă, întrebuițînd meșteri bunī, ale căror nume ni s'au păstrat — Istratie lemnarul, Vucașin Caragea pietrarul, Manea vataful de zidari — și materiale alese, de o trăinicie deosebită. Se ridică astfel din temelie, pe un loc din jos de schitul altor vremuri, o mare zidire în chip de cruce, cu două rînduri de firide, cu

¹ Arch. Stat., Hurezi, VI, 1. ² P. 3, n° 1.

ferestrele încadrate în sculpturi, cu discuri săpate asemenea cu cele de la Argeș, cu ușa înflorită și două frumoase turnuri sprintene; de jur împrejurul ei, se întrupau ziduri de locuință, bogate în stilpi măiestru lucrați, în pridvoare de priveală și odihnă, în scări meșteșugit desfășurate¹. Pentru fiecare din fiii domnești în sfârșit, erau să se ridice schituri pe numele lor.

Moartea, întâmplată la 1691, vara, a lui Pirvu nu opri în loc clădirea. Îndată se numi ca ispravnic al lucrărilor de la Hurez alt boier tânăr, Armașul Cernica Știrbei, căruia i se zicea, după o moșie moștenită de la mamă-sa, și Izvoranul. Acesta avu însă și alte sarcini, cu trecerea Turcilor și urmărirea hoților. Dar în 1693, vara, biserica mănăstirii de la Hurez era dusă acum așa de departe, după trei ani de lucru, încît Domnul, care veni peste Olt anume pentru aceasta, putu să facă serbătoarea sfințirii, pentru care veni însuși Mitropolitul țerii, Teodosie².

Piatra de de-asupra ușii cu privazurile înflorite poartă întâiu, în limbă veche, rînduri din Psalmi care vorbesc de neodihna aceluî ce vrea să facă lăcaș lui Dumnezeu până în clipa cînd își vede cucernica dorință îndeplinită. Așa s'a muncit cu gîndul, „încă din tinerețele sale“, Constantin-Vodă, ctitorul, care a aflat în sfârșit la Hurez loc potrivit pentru o clădire ca aceea, pe care de mult încă o avea în minte. Data încheierii păreților și bolților e însemnată: Iunie 1692, și se dă un singur nume de ispravnic, al lui Pirvu Cantacuzino³.

Îndată se începu zugrăveala acestei biserici a Sfinților Împărați Constantin și Elena, zugrăveală care, din ferice, s'a păstrat neatinsă până astăzi, și e una din comorile de artă ale țerii. Meșterii greci Constantin și Ioan, meșterii romîni Andrei, Stan, Neagoe, Ioachim făcură în

¹ Iorga, *Sate și mănăstiri*, p. 310 și urm.

² *Cronica lui Radu Greceanu*, ed. Ștefan Grecianu, București, 1906, pp. 27, 56-7.

³ *Inscripții din bisericile României*, I, București, 1905, pp. 185-6.

curs de vre-o doi ani de zile, nu numai sutele de sfinți ce acopăr pereții, ci și, într'un strălucit rind de portrete asemănătoare, în scumpele veșminte de brocard de aur cu flori, „toată dunga bătrână și blagorodnă“ a neamului Brincovenesc, începînd cu Datco din Brincoveni, de la începutul veacului al XVI-lea, precum și a neamului băsărabesc și cantacuzinesc, de la vechiul „Laiot Basarab“ și de la Postelnicul Constantin Cantacuzino, sfetnicul lui Matei-Vodă: Brincoveanu și Doamna Marica stăteau în fruntea unui frumos alaiu de patru fii domnești și șapte Domnițe. În această tovărășie de cinste, se făcu loc, în sfîrșit, și părintelui arhimandrit Ioan egumenul, pentru rîvna și ostenelele lui¹. Pisania zugrăvită în dorul celei săpate spune că la 30 Septembrie 1694 pictura toată era mintuită².

Tot odată, alți doi zugravi, amîndoi Romini, Preda și Marin, luau asupra-și paraclisul din mijlocul chiliilor, închinat Nașterii Maicii Domnului, și la 1697 și aici pereții erau acoperiți cu chipurile sfinte pe care le cere datoria³. Brincoveanu, care dăduse pe la Hurez și în 1694, dar nu mai venise de atunci, putu să se bucure de isprava deplină cînd se abătu din nou pe la ctitoria lui la 18 Septembrie din anul acesta, 1697⁴.

Din partea ei, Doamna Marica innălță bolnița, biserica în care trebuia să se facă slujba de îngropare a călugărilor. Aceasta fu mintuită din cărămidă la 20 Septembrie 1696, iar Preda, zugravul pe care-l cunoaștem acuma, și Nicola, tovarășul său de neam și de meșteșug, zugrăviră aici până la sfîrșitul lunii lui Maiu 1699, fără altă supraveghiere acum decît a egumenului Ioan⁵.

Și astăzi dăinuiește, din schiturile ce erau să fie făcute de fiii domnești, de și în ruină, acela „de peste rîu“ al Sf. Ștefan, zidit de învățatul și blindul beizadea Ștefan; lucrul s'a mintuit la ele numai ceva mai tîrziu, în 1703⁶. În sfîrșit Ioan însuși, cu cheltuiala lui, nu cu a mănăstirii,

¹ *Ibid.*, pp. 186-9. ² *Ibid.*, pp. 185-6. ³ *Ibid.*, pp. 183-4. ⁴ Greceanu, pp. 60, 65, 83. ⁵ *Inscripții*, pp. 192-3. ⁶ Inscricția la Ghe-

se apucă să adauge la ctitoria domnească, înălțînd un al treilea schit, pe lingă cel vechi al Botezătorului și cel nou al Sf. Ștefan, — schitul Sfinților Apostoli, care trebuia să înlocuiască prinoasele osebite ale lui Constantin, Matei și Radu, celelalte beizadele, dintre care unul purta un nume de evanghelist, iar cellalt nu-și avea patronul în calendar; „cu ajutorul“ Domniei el mintui și acest lăcaș în 1698, iar zugrăveala fu săvîrșită la 6 Iulie 1700¹.

În 1702, Ioan închină această ctitorie a lui către marea mănăstire domnească prin actul ce urmează:

Sfintei și dumnezeieștii mănăstiri ce să chiiamă Hurezii, unde să prăznuescū sfinții și întocma cu Apostolii marii Împărați Sfeatăi

nadie al Rimnicului, *Visite canonice*, București, 1892, p. 40: „Acest sfînt și dumnezeiesc schit făcutu-s'au întru pomenirea virhovnicului den mucenicii Sfântul Ștefan, cu cheltuiala prea-luminatului Ștefan Brâncoveanu, fiul prea-blîndului Domn și oblăduitorii a toată țara Ungrovlahia Io Constantin Băsărab Voevod, întru a lui Dumnezeu cinste, mucenicului slavă, părinților liniște, ertare păcatelor, cerescului lăcaș cîstigare. Anul 7211 [1703], și ispravnic fiind Ioan arhimandrit.“

¹ Inscricția la Ghenadie, *l. c.*, pp. 39-40: 1. „Precum cerbul setos de izvor dorește și, aflînd apă rece, bînd se veselește, — într' acest chip dorind și sufletul meu ca să zidesc acest mic lăcaș marelui Dumnezeu, întru cinstea și slava acestor prea-vestiți și marilor apostoli Petru și Pavel numiți, voie și ajutor avînd de la cel prea-înnălțat Ioan Constantin B[rîncoveanu] Voevod, carele au rădicat cea mare sfîntă mănăstire Sfîntului Constantin întru proslăvire, — primește acum dar, cerescule Împărat, și acest dumnezeiesc lăcaș, ce e rădicat cu toată nevoința de mine, smeritul egumen și arhimandrit al acei mănăstiri; carea e înnălțată de cel ce mai sus în versuri luminat se arată. Luna Avgust 1 zi, anul 7206 [1698].“
2. „Valuri multe rădică furtuna pre Marea; mai vîrtos gîndul omului întru lucru ce are; nu atîta grijă și frică începutului, cît mai multă grijă și primejdie sfîrșitului, — într'acest chip fiind într' acă grijă și eu smeritul Ioan, mult m'am nevoit pînă această sfîntă biserică o am isprăvit, și pre urmă cu înfrumusețare o am zugrăvit, întru slava lui Dumnezeu și întru pohvala Sfinților Apostoli, și s'a săvîrșit la Iulie 6, leat 7208 [1700].“ — Pentru schitul Sf. Ștefan, acest volum, p. 30; Arch. Stat., *Hurezi*, I, 17 (Chiril ispravnic; 1706); 58 (Ilarion; 1745).

Costantin și maică-sa Elena, și la cinstită mâna Mării Sale Domnului nostru Io Costandinu Basarabă Voevodă, marele ctitoru al aceștii sfinte lavre Hurezii, și tuturor iubiților coconilor Mării Sale și a totu blagocestivă neamulă ce să va trage alu Mării Sale și tuturoră preacuvioșiloră întru Hristos frați egumeni, carii milostivulă Dumnezeu și sfântulă marele Împăratu Costandinu înu urma noastră îi va aleage, de pe orânduială, unulă depre altulă a fi stăpănitor[î] aceștii sfinte case și tuturoră frațiloră căți să voru afla lăcuitoră într'ăcastă sfântă mănăstire, ca să fie schitulă Sfințiloră Apostoli sfintei mănăstiri de ajutoru și Mării Sale Domnului nostru și a totu cinstitū neamū alu Mării Sale veačnică pomenire, — care iaste ziditū și făcutū den temelie cu toată nevoința și cu oserdie dintru totu sufletulă de mine, smeritulă Ioanū arhiemandritulă, carele amū fostū de Domnulă mieū orânduitū năstavniciū la facerea aceștii sfinte case. Și, văzându eū că aceastea ale lumii toate ca o umbră să mută, și neavându în urmă pe niminī, dreptū aceaia m'amū îndemnatū, ca să nu fimū de totu în urmă uitați și ca să nu rămănemū ca pomulă celū fără[ă] de roadă, însă, luându și voe și ajutorū dela Domnulă mieū și ctitorulă nostru ce mai sus să numeaște, de l-amū făcutū cu mare bucurie pân[ă] l-amū isprăvitū. Dereptū aceaia l-amū și închinatū sfintei mănăstiri și Mării Sale și a totu blagocestivă neamū, cine să va trage de Mării Sa să aibă a stăpăni și a chivernisi sfânta mănăstire, precumū s'aū zisū. Iarū cinstițiloră ctitori le făgăduescū dela Dumnezău pomenire nesăvârșită, iară altă supărare mă rogū să nu aibū, pentru că puțința acestu schitū iaste mică. Ce încă mă rogū cu numele Domnului, blagocestivi și de Hristos iubitori ctitori, și Presfințiilor Vostre întru Duhulă Sfântū iubiți năstavnici, care de pre noi veți veni, cândū ați vedea că rămăne acestū schitișorū la vre o lipsă de cevașū, aū a să strica ceva, aū denū zidū aū denū acoperișū, aū denū ce s'ar strica și i-arū lipsi, cu milă vă rogū ca să fiți cu doință (*sic*) a ajuta să să direagă, — că oricine va direage și va milui, cu mine întru pomenire va fi, și vă veți chieama noi ctitori; ori cu vre o lipsă de călugărași, ori cu alegerea frățească, să rânduți frați ca să fie de slujba sfintei besereci: una ca să nu fie pomenirea ctitoriloră neuitată, alta: să nu stea acelu loșorū, fiindū aproape de sfânta casă, la singurătate, — că de multū folosū suflescū amū socotitū că va fi frațiloră și sfintei case cu cinste. Iarū cine să va brodi într'altū fealū a lăsa sau ceva a strica, denū cătū de pe puțința lui amū rânduitū noi a face rugă și pomenire ctitoriloră și frațiloră într'acea sfântă bisearică... ce cine va păzi și va întări și va milui și va ajuta și cu dragoste vorū căuta milă și ajutorū, — atunce vorū lua dela Sfinții Apostoli. Și la această danie a noastră fost-aū arhieriei și părinți egumeni și mari boiari, carii își

voru iscăli numele mai josu. Și noi, pentru mai multa încredințare, mi am pusă peceatiia și iscălitura mai josu, ca să să crează.
Oct[omvrie] 4 dni, leat 7210 [17C2].

*Ioanū arhimandritū
alū sfintū mănăstirū Hur[e]zul[ū]*¹.

Încă de la 20 Mart 1695, Ioan cel de la schitul vechiū lăsa pe acesta în seama beizadelei Constantin, care răminea să ieie în privința lui orice hotărare va crede de cuviință: mai tirziū i se îngădui să-l și inchine către mănăstirea părintelui său. Aceasta se făcea în chip definitiv de Ioan însuși, în aceeași zi de lună chiar, din anul următor. Ioan avea însă voie să păstreze locul de egumen, după moartea sa, pentru nepoții ce avea, Iosif ieromonahul și călugărul Daniil, urmași și ei ai necunoscutului și neînsemnatului întemeietor².

Astfel, din schitul lui Ioan Botezătorul, din mănăstirea cu biserica ei și bolnița, din schitul Sf. Ștefan și din al Sf. Apostoli se alcătuia complexul de sfinte lăcașuri al Horezului³.

Trebuie să se adauge că încă de la început Hurezul și-a avut mănăstirile sau bisericile filiale, metoașele. Cel mai însemnat e Polovraciul, clădit în veacul al XVII-lea de boieri din neamul Piriienilor, cari aveau și în veacul al XVIII-lea pământuri pe acolo, precum la Berbești. La 21 Decembre 1703, rudele răposatului Mitropolit Ștefan, ocroti-

¹ Arch. Stat., *Hurezi*, I, 14.

² „Eu Ioanū monahū de la schitulū mieū care iaste pe răulū Urezilorū, unde iaste hramulū marelū și cinstitulū prorocū Ioanū Predetičū, și acestū schitū fost-aū făcutū de moșiī mei, și, rămāindū în urmă pre sama mia, l-amū căutatū și l-amū adaosū din strādania mia, iarū acumū, ajungīndu-ne vreme de slābiciune, amū socotitū dintrū totū gīndulū mieū de l-amū închinatū sfintei și dumnezeestii mănăstirī de la Urezī... și părintelui Ioanū arhimandritulū.” Arch. Stat., *Hurezi*, IX, 1, 3. — Și la 1717 și la 18 Februar 7232 (1724) era la schit un ispravnic Ioan (*ibid.*, n° 1; XXXV, 16). I se dau 100 de vedre de vin din vināriciul domnesc la 9 Iulie 1714 (*ibid.*, LV, 5).

³ Închinarea acestor lăcașuri, în acest volum, p. 7; pp. 33-4, n° 29.

torul lucrului literar și tipografiei pentru cărțile bisericești în limba noastră, supunea celei mai nouă și mai frumoase din mănăstirile domnești¹ biserica din satul lor, Rămeștii, de unde se ridicase, ca fecior de „moștean“, din rindurile moșnenești sărăcite, și Ștefan².

Ca să asigure buna gospodărie a mănăstirii, împiedecînd certele pentru alegerea egumenului, amestecul prea puternic al boierilor din neamul ctitorilor, tirania vre unui Domn din alte neamuri, irosirea averilor din partea cirmuitoarelor de pe vremuri ai mănăstirii, Constantin-Vodă întrebuițea mijlocul cel mare de asigurare a unei fundații bisericești. Dar el nu închină Hurezul la Patriarhia din Constantinopol, al cărei păstor, acum mazil, Iacov dăruise noului lăcaș moaștele mucenicului Procopie³, ci dădu egumenului mijloacele trebuitoare pentru a face din mănăstire o stavropighie patriarhală, cum mai erau cîteva pe aiurea, dar nu se afla încă nici-una în cuprinsul amînduror Țelilor românești. Prin *gramata* patriarhală din Februar 1702, Hurezul era declarat „slobod“ de orice amestec bisericesc ierarhic și de orice înriurire din partea mirenească. Mitropolitul Țerii-Românești, care, înțelegîndu-se cu ctitorii, numia și schimba pe egumeni, în orice Ținut, și chiar în Oltenia, după judecata, placul său interesul lui, n'avea ce să caute aici; episcopul de Rimnic era un oaspete, primit cu cinste, ce e dreptul, ca un arhiereu, poftit totdeauna la hram, bine hrănit și dăruit, dar nu un supraveghetor cu

¹ Și Nemții, în vremea ocupației, laudă foarte mult frumuseța clădirii, de și ea nu corespundea obișnuinței și gustului lor, V. Dobrescu, *Istoria Bisericii din Oltenia*, București, 1906, pp. 169 și urm., 207.

² „Ștefanu monahă, fecorulă lui Chirică din Rămești, împreună cu văru-meu Ionu Logofătă, nepoții răposatului părintelui Ștefanu, carele au fostu Mitropolită a toată Ugrovlahia . . . Fiindu Sfinția Sa părintele Ștefanu Mitropolitulă moșteanu din satulă Rămești.“ Arch. Stat., *Hurezi*, I, 15. O scutire domnească pentru Rămești (*ibid.*, XLI, 1). Egumenul capătă și oieritul și dijmăritul în sat (*ibid.*, LV, 4).

³ *Inscripții*, I, p. 191, n° 21.

dreptul de a cerceta și porunci; la hirotonii poate fi pof-
tit orice arhieru. Boierii n'au de lucru aice, și același
lucru se înțelege, firește, și despre Domn, cînd el n'ar fi din
sînge brincovenesc. Călugării își aleg egumenul ce vrea,
„cu știrea și au socoteala“ aceluși sau acelor cari înfăți-
șează atunci neamul întemeietorului. Patriarchia însăși
n'are să trimeată nici căpetenie, nici încasatori, nici soco-
titori ai veniturilor; ca să se vădească legătura dintre
dînsa și noua stavropighie munteană, aceasta va trimete
numai un dar anual, care nu stă măcar în bani, ci în
ceară, 30 de ocă, „întru semn de supunere, după obiceiul
stavropighiilor“¹.

II.

Brincoveanu înzestră cu dărnicia și gustul său cunos-
cut frumoasa-i fundație. Clopotele le aduse de pe la alte
mănăstiri, sau le turnă în țară, prin meșterii călugări ce
se pricepeau la aceasta, ori, în sfîrșit, le comandă la Viena,
ca acela pe care i-l lucră Mihaï Zehender de acolo. Sfeș-
nicele, discurile, ripidele, chivotele, potirele, lingurițele fură
făcute la Brașov, unde Domnul muntean își avea argin-
tării și lucrătorii de metal pe cari-i cunoștem bine. Până
și unul din prapure, purtînd o inscripție latină, arată că
a fost zugrăvit, în ulei, peste graniță. Numai perdelele,
dverele fură lucrute de femeile din cămările Doamnei².
Mai multe rînduri de cărți bisericesti și altele — căci se
vorbește mai tirziu de biblioteca de la Hurez, — toate pece-
tluite cu pecetea domnească, fură date 'n seama lui Ioan³.
El dădu Hurezului mijloace de întreținere foarte însem-

¹ Acest volum, p. 5 și urm.; altă copie, în Arch. Stat., *Hurezi*,
XLI, 3.

² *Inscripții*, I, p. 183 și urm.

³ La 27 April 1725 (1747), Climent, episcopul de Rimnic, judecă
un proces al egumenului Dionisie împotriva lui popa Ion de la
Hurezi din sat, care luase pentru sine cărțile date de ctitor, „din
care au fost rupte și peceata ctitorului, Măriei Sale Costandinu-
Vodă Brăncoveanului“; Arch. Stat., *Hurezi*, I, 64.

nate, căci nu voiă ca mănăstirea lui să fie mai pre jos ca îngrijire și fel de viață al călugărilor adăpostiți în ea decît alte ctitorii domnești mai vechi, cărora atîtea generații de Voevozi, boieri și negustori, de monahi trăiți și strinși în ele, li făcuseră danii, ce se păstrasera măcar în parte. La 11 Maiu 1691, cînd clădirea era abia începută el îi dăruia satul Hurezii chiar, cu Ruminiu, cari se luptară îndărătnic pînă dovediră că sînt răscumpărați¹.

La 16 Decembre 1691 apoi, Brincoveanu dăruiește mănăstirii sale marele sat Baia-de-fier, — „de hier“, zice documentul —, pe care, iarăși, îl avea prin cumpăratură, de la „Chiurciubășoiaie“²; egumenul Ioan făcu aici și o biserică de piatră³. În aceeași lună, la 22, se adauge dania moșiei Puțuri⁴. O moară la Gioroc, foasta moșie a Buiceștilor, e întărită de Domnul ctitor la 20 Maiu 1693⁵, și, peste cîteva zile, la 11 Iunie, mănăstirea capătă și 300 de stîneni în moșia întinsă a Șirinesei⁶. Tot la 1693 se dăruiește moșia Belciugatul, cu Cojeștii-de-sus și cei de jos, și la 1695 se scrie și hrisovul de danie⁷. La 8 Septembrie, locuitorii din Runcu, în Vilcea, primesc porunca de a se supune oamenilor egumenului, căruia i se dă unul din frumoasele hrisoave, pe pergament suptire, cu care Brincoveanu obișnuia a face

¹ „Sfânta și dumnezeiasca mănăstire ce să chiamă Sfeti Constantin, unde iaste hramul iarū alū Sfinților slăviților tocmai cu Apostoliū și de Dumnezeū cununați marilorū Înpărați Constandinū și Elena, care acumū dentru mică osteneală a noastră întru slava Domnului nostru Isus Hristos den temelii ei să innalță . . . Iară, după ce ne-aū miluitū Dumnezeū cu Domniia și stăpănire țărăi aceștiia, și dentru dumnezeesculū năstavu cugetat-amū întru inima noastră a zidi și a innalța sfântă mănăstire pre locul satului Hurezii, găsindu-se locu ca acela bunū și Scaunū de mănăstire, și, cu ajutoriulū lui Dumnezeū începandū temeiu de zidirea mănăstirii, ș. a.“. Arch. Stat., *Hurezii*, I, 12.

² Arch. Stat., *Hurezii*, XIX, 32.

³ Acest volum, p. 30.

⁴ Arch. Stat., *Hurezii*, III și III bis, 69.

⁵ *Ibid.*, no. 74.

⁶ *Ibid.*, XXIII, 9; acest volum, p. 3, no. 2. Cf. pp. 54-5 (49).

⁷ Arch. Stat., *Hurezii*, pp. 9-10 (6); Radu Greceanu, pp. 326-7.

daniile sale către ctitoria-î iubită¹. Privilegiul pentru Folești, Fometești, Vinjoiu, Negrești e tot din 1696². Jdeglă, Rontunda, Ciuperceii, Cimbrova, Popeștii sint date încă din 1694-5. La 1-iu Iunie 1696, Hurezul dobîndește „satul Aninișul, unde sânt ocele de la Ghitioară (Jitioara), și cu zečiuiala sării de la ocele de acolô“; cînd, în 1705, se hotări închiderea ocnelor de la Sărariul și Ghitioara, de unde scoatea 6-700 bolovanî de sare pe an, mănăstirea fu despăgubită prin asigurarea unui număr de bolovanî, doi la sută, din ocele Slănicului și Telegei³. La 1707, Ioan izbutește a căpăta ca Domnul să-î dea pentru Belciugatul și Cojeștii, unde erau turme, cirezî, stupi, lanuri, Craiovița⁴, chiar în marginea Craiovei, așa încît era la îndămină egumenului cînd venia pentru afaceri la Scaunul Băniei, și adauge și Bratovoieștii. Mănăstirea avînd pămînturi la Rămești, Domnul hotărăște în privința lor la 20 Septembrie 1713⁵. La 1715, un hrisov întărește ogoare la Ulmet⁶. În Măldărești, moșie căpătată de la Mihalcea, fiul lui Socol iuzbașa, dă întărirea urmașul Brincoveanului, Ștefan-Vodă Cantacuzino⁷. Prin schimb, pentru Sălcuța, vîndută lui Gheorghîță Pitarul Socoteanu, se căpăta o parte din satul Recea.

Polovraciul, de și închinat Hurezului, avea însă moșiile sale deosebite⁸.

De la Constantin Buzescu, „Cepturoianul“, se luaseră,

¹ Arch. Stat., *Hurezi*, XIV, no. 5.

² Dobrescu, *o. c.*, pp. 247-8.

³ Arch. Stat., *Hurezi*, XXV, 7, 9; acest volum, pp. 9-10, no. VI; după Hurmuzaki, VI, p. 269, no. 182, Dobrescu, pp. 247-8.

⁴ Acest volum, pp. 11-2, no. 7; originalul în Arch. Stat., *Hurezi*, XV, 22; cf. no. 21.

⁵ *Ibid.*, I, 20.

⁶ *Ibid.*, I, 23.

⁷ *Ibid.*, II, 3; acest volum, p. 14, no. 9.

⁸ La 1786: Berbeștii, Jiga, Budoiu, parte din Tereujanî, parte din Obislav, din Vălsănești și Șasa, Cărpeni, Polovraci, Corșori, Șipote, Purceleni, Pojogeni, Cirligeni, vinăriciu la Negoiești, Moșoșani; acest volum, p. 204 și urm., no. 7; p. 131, no. 133. V. și Hurmuzaki, VI, p. 274 și urm., an. 1719; Dobrescu, pp. 247-8.

încă din 1695, 100 de stinjeni în hotarul Cernăteștilor și Străjeștilor¹. Mai tirziu se făcură o sumă de cumpărături: astfel, în 1698-9 Dumitrana Buicescu dăruiește jumătate din Birzoteni²; în 1754, Șchiaiul din Argeș, foastă a vestitului ambițios și candidat de Domnie Diicul Buicescul, e luată de la Constantin Fălcoianu³. La 1760 ale Hurezului mai erau Birzoteni, Fometești, Racovița, Bratovoiești, dealul Marmurei, Pătrojani, Căzânești, Pădureni, Ușureii, Sirbii, Genuneni și Stoiceni, tot moșii mai mici⁴.

Afară de aceste moșii, păduri și vii, Hurezul s'a bucurat de la început de o sumă de privilegii aducătoare de venituri însemnate. Orășeni din Rimnic, cari dădeau 200 de vedre de vin ca vinăriciū din viile lor la schitul de maice al Ostrovului din Olt, lângă Călimănești, răspundeau altă sută către mănăstirea brîncovenească⁵.

Încă de la 1697, Hurezul avea de la ctitorul său vii la Pitești, în „gura Izvoranilor“ și la „Râmnicul-de-sus“, în dealul Troianului⁶. Ea ridica vinăriciul de la o sumă de dealuri vilcene: Sutești⁷, Nemoi⁸, Troian, Gârdești, Crețeni, Zlătărei, Cacalei, întărite de Domnie la 1691⁹, pe lângă drepturile de vinăriciū pe însăși moșia mănăstirească, la Puțuri și la Gioroc¹⁰. Către sfirșitul veacului, Hurezul avea și doi munți: Bălescul și Bărceciul¹¹.

¹ Arch. Stat., *Hurezi*, XIV, 6. V. și XXXI, 50 (pentru loc la Stoienești).

² Dobrescu, pp. 247-8.

³ Arch. Stat., *Hurezi*, XVII, 12. Cf. Dobrescu, *o. c.*, p. 147.

⁴ Acest volum, pp. 87-8, no. 92; pp. 133-4, 142-3, no. 147; pp. 155-6, n. 159. Danie de la Maria Otetelișanu, pp. 124-5, no. 125. Cf. și p. 97. Pentru Rămești și Romani, pp. 74-5; Dobrescu, p. 147.

⁵ Acest volum, pp. 4-5, n° 4.

⁶ Acest volum. p. 4, n. 3; Arch. Stat., *Hurezi*, XXXV, ..

⁷ V. și *ibid.*, XXXVI, 10.

⁸ *Ibid.*, XXXV, VIII, 50.

⁹ *Ibid.*, LV, 1.

¹⁰ Hurmuzaki, VI, p. 275; acest volum, *passim*; mai ales, p. 109, no. 111; pp. 130-1, no. 132; cf. Dobrescu, pp. 247-8.

¹¹ Acest volum, pp. 166-7, no. 176; pp. 169-70, no. 181.

Călugării stăpîniau treizeci de sălașuri de Țigani¹. În Craiova ei ridicaseră un han, care li aducea mult². Țineau scutelnici cu pecetluituri domnești: un meșter, un croitor, un circiumar, trei pescari și alți șapte³. Chiar la Tirgoviște ei căpătaseră, din 1712, ocrotind o biserică, pivniță, case și cinci prăjini de loc de lingă dinsa⁴: biserica era înălțată de vechi ctitori, dar dreasă de un Pascali Vornicul și închinată de fiul acestuia, plecat la studii în Veneția ca Andronachi și ajuns călugărul Atanasie de la Atos. Abagiul Cârstea vindea, la 1728, „pivnița sa de aicea din Craiova, și cu loculul câtă ține curtea înprejură, și să facă și o casă cu prăvălie la ulița cea mare, iar cu cheltuiala sa⁵”. La Ocnele-Mari, Hurezul căpătase de la Constantin-Vodă, în 1698, „o casă cu pimnița de piatră de suptă casă” și alte locuri ale neamului Sudureștilor⁶.

La 6 Februar 1709, Brincoveanu însuși îi dăduse dreptul de a culege o parte din vămile cele mari oltene: cea de la Bistreț, cea de la Cerneți și cea de la Diiu⁷, îi erau asigurate. Tot așa anume venituri din târgurile Craiovei:

„A luoa de la bălcul ce să face la Craiova de la Sântă Măriia Mare până la Sântă Măriia Mică, de la toți neguțătorii căți voră tinde prăvălii, ori cu ce felă de negoate: însă de la cei denă hană să îi

¹ Dobrescu, pp. 247-8.

² Acest volum, pp. 196-7, no. 103; p. 133, no. 135.

³ *Ibid.*, pp. 13, 34, 127.

⁴ Arch. Stat., *Hurezi*, XXVII. Biserica e a Sf. Nicolae, „foarte veachie, de demultă, de maă nu să știia de cine era făcută. Decă răposatul Pascali Vorneculă, fiindă Vornecă-Mare ală Tirgoviștei, și văzândă acea biserică învechită și stricată”, etc. *Ibid.*, XXVIII, 18; cf. no. 19; XXIX, 21. V. și Dobrescu, *l. c.*

⁵ Arch. Stat., *Hurezi*, LVI, 1, 2; v. și no. 3.

⁶ *Ibid.*, IV, 29. La 12 Ianuar 7250 (1742), Mihaă Racoviță dă un privilegiu pentru „hanul dină Craiova, cu hodăile ceale boltite și cu bisearica, hramulă Adormirea Prea-sfintei Născătoarei de Dumnezeu, și cu casele, cu pivnița, cu grajdiulă și cu prăvăliile bălcului. [Supt Germani], ei aă fostă luată acestă hană ală mănăstirii, în chipă de cetate, de aă lăcuită într’ănsulă”, sechestrind și venitul prăvăliilor (Arch. Stat., *Hurezi*, IV, 20).

⁷ *Ibid.*, LV, 3 (15 Decembre 1692).

de prăvălie po ughî 1, și de la cei de-afară denú hanú să ià po talerú 1; așijderea să aibă a mai lua sfânta mănăstire de la toate buțile cu vinú câte să vorú vinde în vremea acestui bálcu, vama, de bute câte tl. 1, și cãmánárit, baní vad. 1, și să ià și de la carále de peaste vaamă: de carú câte tl. 1 și peaste ocă 6; iar ce arú avea de vânzare sfânta mănăstire în vremea aceeaia a bulcúluí, orí dobitoace, orí alte bucate, să aibă a le vinde fără de nici-o vamă, și să n'aibă nici-o supárare de spre párcálabii Craiovei, și vinurile mănăstirii, ce va avea de vânzare, să fie neoprite a să vinde acolo în pimnița hanului peste totú hanulú, și să aibă buná pace de cãmánáritú de spre cãmánárii Craiovei. Pentru cá, acélú hanú de la Craiova făcându-sá cu multá cheltuialá a mănăstirii..., pentru folosulú neguțátorilorú și alú sáracilorú. ..., amú socotitú... ca să aibă și sfânta mănăstire acestú ajutoriú!⁴

Mihaí-Vodă Racovița adăugia și venitul „scaunelorú de carne ce vorú fi acolo..., vamá de scaunú câte t¹ 1²⁴. Hurezul mai avea drept și la o parte din suma ce ridica Domnia asupra túrgului de sáptáminá ce se ținea la Craiova în fiecare Vinere³, și anume în trei zile de Vineri între 15 August și 8 Septembre, cu îndatorirea de a da pe an 200 de lei la Mănăstirea dintr'un lemn. Și o treime din pescuitul de trei zile, „ce se da numai vameșilor“, fu cedatá mănăstirii.

Venitul întreg era, la 1723-4, pe un an și trei luní de 671 de lei și jumátate, din cari 78, și, mai târziú ceva, 102, erau prinși de lefile párinților⁴, iar 30 de plata egumenului⁵.

III.

Egumenul cel d'întáiiú al Hurezului domnesc, Ioan, a fost un om cu însușiri deosebite. Avea buná cunoștința de carte și-í plăcea să alcátuiască pisanii în care amesteca și

¹ *Ibid.*, IV, 1. Ordin Banului, pírcálabilor. Confirmare la 20 Octombore 7223-1714 (n° 2). A lui Nicolae-Vodá, la 7 Mart 7224 = 1716 (n° 3).

² *Ibid.*, IV, 6.

³ Hurmuzaki, VI, pp. 271-3, 281.

⁴ Acest volum, pp. 29-30, no. 26; pp. 30, 39.

⁵ *Ibid.*, p. 30.

cadență de versuri; și epitaful rimat ce se cetește pe mormântul lui i se datorește lui de sigur :

Valuri multe rădică furtuna pe Mare,
Maî virtos gândul omului întru lucrul ce are¹....

Se bucura, pentru vrednicia și evlavia lui, pentru viața lui sfântă, de o deosebită iubire din partea lui Vodă Brincoveanu, care nu se mulțămia a trimete la Hurezi cărți de danie sau porunci, ca oriunde aiurea, ci-și făcea o plăcere să îndrepte către egumenul său, pe coli mari de hirtie, pecetluite cu pecetea octogonală, întrebuințată numai pentru legăturile lui personale, lungi răvașe prietenești.

Iată unul dintre dinsele², care n'a fost dat la lumină până acuma, și a cărui însemnătate nu vine numai din faptul că a fost dictat de un Domn, ci și din acela că în străvezia lui formă frumoasă ne lasă a înțelege ce era cu adevărat acest Domn în gîndul și inima lui.

„Io Costandinū Voevod bojiū milostiū gospodarū zemle vlahiscoe.

„Sfinții Tale părinte Ioane, egumene de la Hurezi, sănătate. Carte ce ai trimis, au venit la Domnia Mea, și, ce scrii, am înțelesu, pentru moșia Belcugat[ulū], cumū că, fiindu-vă peste mână, n'aveți nici-un folosū, ci te rogi ca să facemū schimbu cu moșia Craiovița, să o dămū acaia mănăstirii, și noi să ținemū Belcigatulū. De acașta, câtū că vă iaste peste mână, adevăratū așa iaste, iar, numai atata, că Craiovița nu să potriveaște cu Belciugatulū, căci Belciugatulū iaste o moșie stearpă, iarū Craiovița iaste moșie cu rumăni, cu viișoară, cu mori în Jiiū, — numai morile câtū venitū aducū! Înșă, pentru multă rugăciune a Sfinții Tale, și pentru căci iaste Craiovița și aproape de hanulū ce ai făcutū, iată că-ți facemū inū voe și priimim să fie Craiovița a mănăstirii și Belciugata a noastră. Numai la Belciugata amū datū și noi moșie, și au datū și Vorniculū Apostolū: nu știmū, dinū Belciugata au dintr'altu hotarū, — ca să fie 2 ho-

¹ *Inscripții*, I, pp. 189-90.

² Arch. Stat., *Hurezi*, XV, 20.

tar[ă], Belciugata i Cojăști. Ci Sfinția Ta caută toate scrisorile ce voru fi, și a moșii Belcugata, și Cojăștilor, și să ni le trimiți, și atunci vom căuta și noi scrisorile Craioviții, de ți le voi trimite; și-ți voru face și carte pe Craiovița cumu că s'au schimbatu cu Belciugata. Căci că în hrisovulū celū mare alū mănăstirii iaste scrisă și Belciugata. Ci atunci trebuiaște și din hrisovū ocolită Belciugata, și să s'arate că s'au făcutu schimbu, și atunci vomu porunci și părăcalabului de la Craiovița ca să știe că sântu dați pe seama mănăstirii. Pentru unū Meculū de la Očne, ce l'ai pusū Sfinția Ta ispravnicū la vie la Troianū, cumu că nu s' poate odihni de Ocnari, iată că de iznoavă le-amū poruncitū s'ă-i dea pace, că voru păți nevoe. Păstrăvulū ce ne-ai trimisū Sfinția Ta de totū fealulū, m'au adusū, și-ți mulțumimū. De ne-ai fi trimisū lit. 2, 3 de cașu de bivoliță proasūpete, și Sfinția Ta și Bistriceanul, arū fi făcutu bine. Ci iaste rău că le măncați totū voi cu țigani. Însă, de n'ai știutū estimpu, ne veți trimite, de va fi sănătate, la anulū. De venirea Sfinții Tale de Paști, ca să te ertămū, de ačasta, pentru că (nu) ai venitū la Crăciunū [de ačasta; *sters*], să fii ertatū de Paști, și-ți veți căuta de lucrulū ce veți avea. Pentru Caragea, ca să ți-lū dămū și estimpu, îi vom porunci de va veni, că și aicea n'are nici-un lucru. Ačasta, și fii sănatosū.

Fevruarie 20 dni, 1^e 7215 [1717].

Sfinții Tale părintelui Ioanū egumenulū de la Hurezī, cu sănătate s'ă s'ă dea¹.

După căderea și peirea Brincoveanului, și alți stăpînitori ai Țerū-Romănești au avut pentru el o deosebită considerație, și iată cum scria bătrînelul arhimandrit și egumen mai tînărul frate al lui Nicolae Mavrocordat, Ioan-Vodă, care cîrmuia țara după prinderea de Nemți a celui d'întăiū Domn „fanariot“ al Principatului:

¹ Pecete octogonală, roșie. Notă: „Cartea dela Vodă pentru schimbarea Belciugatului cu Craiovița“.

„Io Ioan Voivodă, bojiu milostiū gospodarū zemle vlahiscae“.

† Sfinții Tale, părinte Ioane, arhimandritul și egumenul de la mănăstirea Urezii, sănătate și spăsenie de la Dumnezeu îți poftimu. Cartea Sfinții Tale ce ne-ai trimis, ne-ai venit, și, ce ne scrii, am înțeles. Pentru moșiile și viile ce are mănăstirea dencoač[e] de Oltu, care s'au luat pe seaama domnească, de care te rog Sfinția Ta ca să facem milă să le dăm iar pe seaama mănăstirii, ca să vă puteți chivernisi, ajungându mănăstirea la multă slăbăcune, — de ačasta, părinte, iată că, și după rugăčunea Sfinții Tale, iar, mai mult, pentru voia Mării Sale Doamnei, le-am lăsat să fie iar pe seaama mănăstirii, și moșiile și viile ce aveți dencoače de Oltu, și să le luați de acum înainte tot venitul, pecum le-ați luat și mai înainte. Numai veți ști Sfinția Ta că așa s'au așezat ca să dați pe an la Domnie, pentru acealea pentru toate, taleri 300, însă la Sfetii Dimitrie t¹ 150 și la Sfetii Gheorghe iar t¹ 150, care aceștea de acum, de Sfetii Dimitrie, să-i trimiță Sfinția Ta acum, să-i aducă aici la Domnie. Și, trimițându Sfinția Ta banii, să ne trimiți și zapisul Sfinții Tale, cu alaaltu soborū alu mănăstirii, de ačastă așazare și legătură ce s'au făcut, să dați pe an, și noi încă vom trimite Sfinții Tale cartea noastră de stăpânirea acestor moși și vii ce aveți dencoače de Oltu, ca să le stăpâniți, și să le luați tot venitul de acum înainte cu pace și fără de nici-o opreală. Iară, pentru alte bucate ce s'au mai luat, afară den moși și den vii, de acealca ne veerti Sfinția Ta, că nu să pot, dacă au apucat de s'au dat și s'au chieluit. Au tribuit să te fi deșteptatu Sfinția Ta mai înainte, să ne fi făcut știre, iar nu tocma acum, după ce s'au chieluit. Iar de acum, cum zicem, vă veți lua venitul moșiilor ce veți avea. Ačasta acum, și fi Sfinția Ta sănatos. Noemvrie 7 dni. — Cătu pentru ačasta, să nu bănuști Sfinția Ta, căc pentru multe păsuri și nevoi ale țării s'au făcut. L¹ 7227 [1718—8].

† Sfinții Sale părintelui Ioan, arhimandritul și egu-

men de la sfânta mănăstire Hurezii, cu sănătate să a dea¹.”

Brincoveanu avuse grija să arăte și printr'o carte domnească deosebită, asemenea cu care nu mai cunosc altele, cit a fost de mulțămît de Ioan ca egumen al ctitoriei la care ținea atita. La 15 Ianuar 1705, el vorbea astfel despre alesul călugăr:

„Lucrându până la unu locu ceale ce trebuescu sfintei mănăstiri, amu socotitū de amu alesū pe Sfinția Sa și l-amu pusū egumenū și năstanicū la ačastă sfântă mănăstire încă la anulū de la [Hristos] 7200 [1691-2], și de atunce, de cândū s'aū așăzatū egumenū și purtători de grijă, nimicū lucrulū în slabū n'aū lăsatū, ce cu toată nevoința s'aū aflatū de aū isprăvitū și lucrurile toate căte aū fostū pre lângă mănăstire neisprăvite, și aū făcutū împrejurulū sfintei mănăstiri schituri, precumū să și vādū de față, și alte metoașă penū câteva locuri, și, nu numai atăta, ce și multe moșii aū cumpăratū sfintei mănăstiri denū venitulū mănăstirii, precumū arată totū anume inū hrisovulū Domnii Meale, aceastea toate; de la văleatū 7290, de cândū amu pusū pe Sfinția Sa egumenū, până acumū, la văleatū 7213 [1704-5], aū ostenitū și cătū aū pututū, aū muncitū cu nevoința de le-aū făcutū și, le-aū adaosū sfintei mănăstiri... Îlū mărturisimū cu ačastă carte a noastră de vreadnicū și dreptū sfintei mănăstiri, și de toate căte aū fostū venituri și cheltueli și bucate ale sfintei mănăstiri, aū adus la Domnia M[ea] ca-tastifū, ce ș'aū datū seama pân[ă] in zioa de astăzi².”

Ioan a fost și el printre aceia cari așteptaū de la stăpînirea „creștină“ a Nemților din Ardeal o mai bună circumuire, pe lingă respectarea tuturor datinelor țerii și privilegiilor, de clasă, de corporație saū personale. Ca Oltean, ca om luminat, ca prieten al celui mai mare dintre ultimii Domni de țară, el trebuia să aibă astfel de sentimente și

¹ Pecete octogonală de ceară roșie, cu *ІВ ІВНЬ КІВЕРОДЪ И ГСДРЪ ЗЕМЛИ ВЛАХІСКОИ*. Arch. Stat., Hurezi, XXVII, 25. ² *Ibid.*, I, 16.

să fie, deci, împotriva stăpînitorului grec pe care-l trimese Împăratul păgîn. La 19 Iulie 1718, cînd se cere Guvernului austriac anexarea celor cinci județe de peste Olt, între iscăliturî găsim și pe a egumenului de la Hurez¹.

În cursul acestei nouă stăpîniri, care nu se dovedi însă de loc mulțămitoare, se ținu în frumoasele încăperi ale mănăstirii, la 29 Novembre 1719, un mic sobor pentru îndreptarea împrejurărilor în care trăia Biserica olteană. Se adunară, pentru a dezbate punctele ce trebuiau prezentate „cinstitei Administrații“, episcopul Damaschin, egumenii de Bistrița, Arnota și Govora, cari obișnuiau și cu alte privilejii să vie la fratele lor în ierarhie, egumenul Ioan. Se ceru ca episcopul de Rimnic să nu fie supus Mitropolitului sîrbesc din Belgrad, între altele și pentru aceia că, purtînd marele titlu răsăritean de Mitropolit al Amasiei, Rîmnicianul nu e mai pe jos de Belgrădean, care a fost pe timpuri ascultător de Ohrida, unde-î stătea Patriarhul. Episcopul să fie adevăratul stăpin al mănăstirilor sale: el să dea catastișele de averea egumenilor, el să li iea socoteala la Crăciun, el, cu soborul lui, să-î judece; el să hotărească dacă se va clădi o biserică sau mănăstire, el să aibă dreptul de a numi pe egumeni; boierii să nu se amestece nici ei la ctitoriile lor; dacă e bine a face la Craiova o școală de latinește pentru mirenî, Vlădica să-și aibă la Rimnic seminariul său românesc. Egumenii își făceau, de alminterea, și ei partea: străinii să nu se pună în fruntea mănăstirilor; singurî ieromonahii să poată fi ridicați la această treaptă; episcopul să se mulțamească, dacă vine la hram, cu ce-î dă egumenul; un clisiarh să poarte grija bănească a mănăstirii; călugării să nu aibă voie a ieși din cuprinsul ei². O rară manifestare de solidaritate și conștiință, care rămîne legată de numele Hurezului.

În curînd însă mănăstirea începu să dea îndărăt. Ca măsură de stingherire și răzbunare, „Domnul turcesc“ de

¹ Hurmuzaki, VI, p. 237. ² *Ibid.*, p. 339-41.

peste Olt opri toate veniturile mănăstirilor oltene și abia, după stăruințele călduroase ale Doamnei Marica Brincoveanu, îngăduită în sfârșit a se întoarce în țară, unele din moșii, care nu fuseseră încă vindute pentru nevoile țerii, fură date înapoi lui Ioan arhimandritul¹. Dacă noul Guvern scuti și această mănăstire de olac și de podvoade², el făcu din hanul de la Craiova o cetățuie și așeză căsărmii pe câteva din cele mai bune moșii oltene ale Hurezului: Fometeștii, Giorocul, Craiovița³. Ca să ție lăcașul în bună stare, ca să poată plăti lefii călugărilor, Ioan trebui să vindă, să zălogească, să împrumute.

Se crezu atunci, și de ctitori și de administrație, că egumenul e prea bătrîn și nu poate purta grija averii mănăstirești. Prin mandatariul ei obținut, Gheorghe din Trapezunt, Doamna Marica se plinse mai târziu că zestreă Hurezului, care vine aproape numai de la răposatul ei soț, se părăduiește. Ioan, ținut în loc de podagră, — „nu pociu să calcu pe pământ cu picioarele“, scrie el, „nici pociu să muncu, ci alții mă poartă și-mi dau de muncă“⁴, împiedecat de a merge la Sibiu, locul de unde porniau hotăririle și unde el trimetea numai, *curtenindu-se*, obișnuitele „butișoare“ de vin de Sutești, nu putu să lupte cu aceia cari voiau să-l dea în lături pentru a jăfui acolo unde el pierduse numai, de nevoie și din neputința de a face altfel. Un călugăr sirb, Ilarion, care-și avea rostul de bogăție la Vidin, făgăduia în dreapta și în stînga pentru a se face proigumen, locțiitor al egumenului bătrîn, bolnav și ajuns deci nedestoinic. Pentru fiecare din fruntașii călugărilor, el avea cite o făgăduială prin care-l putea momi. Lui Climent îi făgăduise isprăvnicia, administrația moșilor și zeciuiala veniturilor lor pentru dinsul, ca plată; celuilalt Climent, de la schitul Sf. Ștefan, șindilirea pe socoteala sa a lăcașului; lui Daniil de la vechiul schit al lui Ioan Botezătorul a-i clădi

¹ Mai sus, pp. xvii-viii. ² Acest volum, p. 17, n° 13. ³ Hurmuzaki, VI, l. c. ⁴ Acest volum, p. 20, n° 16.

două chilii de piatră; mai mult i se făgăduise învățatului popă Lavrintie clisiarhul, care a fost mult timp îndreptător de stil, „diortositor“, și corector al cărților ce ieșiră de supt teascurile rîmnicene: acesta, care avea grija bisericii de la bolniță, era să aibă o bolniță nouă și o „cetate“ de piatră, pe lingă un cal și un „săracliu“ de postav ardelenesc *șai*; Misail află că poate să capete un cal și o păreche de nădragi de postav; Ștefan cel bătrîn era ispitit cu un zăbun; până și pircălabului de sat din Hurezî, Sima, i se punea în vedere un frumos conteș de postav ¹.

Daruri de altă natură, cu mult mai însemnate, fură făcute de el Nemților celor mari. Aceștia se făcură a vedea într'o recomandăție a lui Ioan pentru Ilarion (Novembre) demisia celui d'întăiu în folosul cestui de-al doilea. Astfel, în Decembre 1724, Ilarion era cerut ca proigumen de contele Königsegg ². Încă de la 12 ale acestei luni, el intra în socotirea veniturilor mănăstirești ³. În Ianuar 1725 era vorba chiar să se înlătore cu totul moșneagul Ioan și să se numească Ilarion ca singur și desăvîrșit egumen ⁴. Îl vedem stăruind pentru ca viile mănăstirii să nu fie supuse la vinăriciū pentru Stat și ca privilegiile trecute ale Domnilor să fie întărite de stăpîniī ceī noi ai țerii ⁵. La un capăt se ajunsese totuși: în această lună Ianuar 1735, Șirineasa fu căpătată din nou ⁶.

¹ Acest volum, pp. 33-4, n° 29.

La 1708 erau călugării Stefan, Nicodim, Silivestru, Savatie, Dosofteiu, Mardarie, Ioan, Spiridon, Dionisie ierodiaconul, Ilarion, Mercurie (Arch. Stat., *Hurezî*, I, 19). La 1717, Ștefan, Mitrofan cliseriul, Pahomie, Misail ierodiaconul, Chiril, Mihail, Nicodim, Rafail.

În Iunie 1735 mai era în mănăstire ieromonahul Nicodim (aici, p. 24; p. 39, n° 21). Mai aflăm în acest an pe ierodiaconul Iosif; la Polovraci administra arhimandritul Isaia (p. 22, n° 18). Mai era și un schimnic, în 1726 măcar (p. 39). Atunci la schit era Daniil, și mai găsim pe un „popă“ Filip (*ibid.*).

² Dobrescu, pp. 31, 32-4, 62, 78. ³ Acest volum, p. 30. ⁴ Dobrescu, p. 160, n° 34. Lui Ioan i se dă cite ceva pentru nevoile casei.

⁵ Dobrescu, pp. 39-40. ⁶ *Ibid.*, p. 108.

În același timp însă, Ilarion urmă cu împrumuturile, mergind chiar așa de departe, încît zălogia lui Ioța negustorul din Rîmnic, pentru una și alta, lucrurile din casă ale mănăstirii, și chiar candelile de argint, frumoasele candelile de argint cu flori lucrate din ciocan pe care le făcuseră în Ardeal meșterii plătiți de Brincoveanu. Ilarion dădea și din turmele mănăstirii pentru a lua de la jupinul Chiriac din Craiova *bitloage* de *horilcă*, de rachiū, care se vede că era trebuitor pentru ținerea sănătății și mulțămirii sale¹. Un ceasornic, linguri de argint, șervete de Veneția, covoare avură aceiași soartă². O călătorie la Viena îi dădu dreptul să mai încarce cheltuielile³. Până și egumenul de la Bistrița fu adus să dea bani pe datorie vecinului său⁴. Tot pentru mulțămirea interesului său, Ilarion înlocuise pe vechii scutelnici buni de lucru ai mănăstirii prin oameni cu cari el avea legături și cărora li dădea îmbrăcăminte, și chiar leafă⁵. Pe slugile mănăstirii cele vechi le bătea, le „fărîma pe uliță“⁶. Decî se auziră în Novembre 1725 și mai puternic plingerile lui Trapezuntios în numele văduvei citorului⁷. Ilarion trebui să fie izgonit, dar, de oare ce omul era isteț și bogat, se ceru multă luptă pentru a se ajunge la o învoială cu dînsul, care recunoștea toate datoriile și zălogirile, dar afirma că și mănăstirea e împovărată față de dînsul. La 10 Februar 1726, Nicolae de Porta, Levantinul care e așa de amestecat în atacerile oltenești pe aceste timpuri austriace⁸, era la Hurez, unde lua socoteala lui Ioan pentru cheltuielile făcute de el și veniturile ce strinsese de la Iunie 1723 până la 28 Septembrie al anului următor⁹. În Februar lucra la descurcarea situației și arhimandritul Mi-

¹ Acest volum, p. 39. ² *Ibid.*, p. 42. ³ *Ibid.*, p. 38, n° 32.

⁴ *Ibid.*, p. 42-3, 44-5. ⁵ „*Ibid.*“, pp. 42-3.

⁶ *Ibid.*, p. 39.

⁷ Dobrescu, p. 167; acest volum, *passim*.

⁸ Vezi Iorga, *Documente geografice*, extras din „Buletinul Societății Geografice“ pe 1900. Mănăstirea se judecase cu el pentru satul Podbanița în 1724 (acest volum, pp. 18-9, n° 14).

⁹ *Ibid.*, pp. 29-30, n° 29.

haiu Cirtita¹. Încă de la 17 Februar Administrația hotăria împotriva lui Ilarion și pentru venerabilul arhimandrit, căruia i se recunoștea dreptatea².

Iată chiar actul ce porni de la dînsa în această zi:

Dat-amă cartea noastră Sfinții Sale părintelui Ioană arhimandritul și egumenul sfinței mănăstiri Hurezii, unde să cinstească și să prăznuiască hramul Sfinților Înpărați și întocma cu Apostolii Costandin și Elena, pentru că, ajungădu la la slăbiciunea bătrănețelor și la neputință, pentru boala ce are, au fost făcută o scrisoare la Măria Sa ghenăralul comandant și mai marele nostru derectoră grafu de Cheneseg, trimițându pă Sfinția Sa părintele Ilarion arh[imandritul] ca să fie cunoscut Mării Sale, când l-ară trimite cu nescai trebă ale mănăstirii, și acea carte poate că den greșală a tălcuit-o răposatul părintele episcopul Damaschină într'altă chipă, și Măria Sa mai susă numitul ghenărală, după tălcuirea acei mai susă zise cărți, au fost dată carte părintelui Ioană, ca să fie părintelui Ioană ună ajutoriă la mănăstire până la vremea morții lui, și atuncea, de să va cunoaște de omă blândă, stă-tătoriă, bisericescu, feritoriă, dreptă și bună chivernisitoriă, atuncea i să va aduce decretă de la înălțata Curte, și va rămănea în locul părintelui Ioană egumenă desăvârșit. Și, viindă cu acea carte Sfinția Sa întru Hristos răposatul părintele chiră Damaschină, episcopul Rămneculă, i-au fost dată cartea Sfinții Sale și l-au așăzată să fie egumenă desăvârșit, iar nu ajutoriă, după cumă scrie în cartea Mării Sale derectoriulă, și așa cu acelă gândă au rămasă elă egumenă la mănăstirea Hurezii. Și, înțelegăndă părintele Ioană arh[imandritul] și egumenul de la mănăstirea Hurezii cumă că nu iaste scosă denă egumenie, ce numai pentru slăbiciunea Sfinții Sale i s'au fost dată pe părintele Ilarionă ajutoriă, și văzăndă că părintele Ilarionă au făcută și face multă cheltuială, pe multe lucruri fără socoteală, și au și îndatorată sfânta mănăstire, nu s'au suferită, ci au dată jalbă, fiindă încă părintele mai susă zisu episcopă viu, pentru acestă lucru, la derectorată, și au dată jalbă și aicea, la Chesariască Administrație, totă pentru acestă lucru, și acumă înă urmă au venită aicea la Craiova, împreună și cu părintele Ilarionă, de au stătută de față înaintă noastră. Și, luindă-se seaama de venitulă mănăstirii de anulă celă mai denaintă până nu venise părintele Ilarionă la mănăstire, care au luată și au cheltuită părintele Ioană arh[imandritul] și egumenul, s'au găsită venitulă mănăstirii lei 1359 p¹, și cheltuiala care au cheltuită la biserică de piatră, și pă casele de la Bae, și pă cărciuma de la Fometești, și pe alte chel-

¹ *Ibid.*, pp. 31-2, n° 27. ² Dobrescu, p. 43.

tueli la praznici, și pă slomnulă dela Troiană, și pe alte cheltueli ale mănăstirii, care sântă stătătoare de să vădă, și cu simbriia părinților călugări, și cu simbriia Sfinții Sale părintelui Ioană arhimandritulă și egumenulă, de 7 ani care nu ș'au fostă luat-o, și încă aă mai rămasă necheltuiți, ca să mai dea părintele Ioană mai susă numitulă mănăstirii lei 11 p^l, după cumă arată foaia totă anume, și de venită și de cheltuială, care s'au iscălită de noi, și amă dat-o la părintele Ioană. Și, luăndă seaama și părintelui Ilarionă arhimandritulă, s'au găsită venitulă mănăstirii, în noao luni cătă aă fostă într'acea ispravnicie, de lei 653 p^l, 18, și, socotindu și cheltuiala cătă aă cheltuită, s'au găsită că aă cheltuită lei 1061 p^l, și nici-ună felă de lucru la mănăstire nu s'au făcută, ci aă rămasă mănăstirea datoare ca să mai dea părintelui Ilarionă cu pricinile după vinurī și după alte venituri, după cumă arată foaia totă anume, lei 407 p^l, 49. Care, străngându-se acei banī cu pricinī, și împlinidă și ceialalți, să să facă acea sumă, să nu-ī dea în mână părintelui Ilarionă, ci, împreună, părintele Ilarionă și cu omulă părintelui Ioană arhimandritulă, să meargă să scoată întâi 8 candelă de argintă de unde sântă puse zălogă. Dupe aceeaia, pă unde să voră fi mai făcută alte datorii, să să dea tuturilor să să plătească, și, de vor mai rămănea nescaī banī dentr'aceaia, să-ī iă părintele Ilarionă arh[imandritulă], ca să-ī fie ai lui. Iar, de nu să voră ajunge acei banī, să să plinească suma datorii, la cine va mai rămănea datorie, să aibă a răspunde și a plăti tuturilor datorniciloră părintele Ilarionă, iară la mănăstirea Hurezii să nu caute datornicii nimică, măcar să fie și iscălitura obștiī mănăstirii de la Hurezī în nescaī zapise, la nescaī datornici, cu nici-un zapisă să nu poată acei datornici a căuta ca să iă de la sfânta mănăstire Hurezii, fără de cătă toți datornicii să caute la părintele Ilarionă, că pentru aceeaia i s'au ținută în seaamă cheltuiala ce aă cheltuită, aă cu cale, aă fără cale, cheltuidă și venitulă mănăstirii, și, mai trecândă și această sumă care iaste să i să mai dea ca să dea, pe la datornici, fiindcă, ca ună ispravneacă ce aă fostă, negăsinidă mănăstirea datoare nimică, iar așa să o lase fără de datorie. Și, fiindcă, în cartea Mării Sale mai marelui directoră mai susă numită, scrie ca să fie totă cumă aă fostă orânduită ajutoriă părintelui Ioană arh[imandritulă], noi dentr'acea ispravnicie nu l-amă lepădat, fără de cătă amă zisă să fie totă cumă aă fostă orânduită, ajutoriă părintelui Ioană, și, Sfinția Sa părintele Ilarionă nepoftindă, aă dată o scrisoare la noi, întru care arată cumă că, de ară fi știută dentăiașă dată că n'au fostă așăzată egumenă desăvârșită, n'ară fi priimită ca să fie ca ună ajutoriă, nici acumă nu priimeaste ca să fie ca ună ajutoră părintelui Ioană arh[imandritulă], egumenulă, dupe cumă scrisoarea părintelui Ilarionă arată. Pentru aceeaia, dupe dreapte

lucruri ce s'au aflat, și după luatul semii, cunoscându că părintele Ioan arhimandritul den egumenie n'au fost scos, ci cu greșală s'au fost așezat părintele Ilarion, de Sfinția Sa mai sus numitul răposatul episcopul, fără de știrea nimănui, egumen desăvârșit, noi încă dăm această carte a noastră părintelui Ioan arh[imandritul] și egumenul sfinței mănăstiri Hurezii ca să fie cum a fost și iaste de atâtea ani, să chivernisească sfânta mănăstire de toate lucrurile, pecum a chivernisit și până acum, dupe cum cartea mai marelui director hotărăște și poruncește, și mai multă pricină la mijloc între părintele Ioan arh[imandritul] și între părintele Ilarion și între alți călugări dela mănăstirea Hurezii să nu mai fie. Iar pentru alte pricini ce a mai arătat părintele Ioan arhimandritul și cu ceialți călugări de la Hurezii, și pentru cărțile ce a arătat părintele Ilarion că iaste făcut arhimandrit, și pentru alte împotrivi ce a mai fost între dânșii, fiind și unii și alții parte bisericească, am lăsat până va veni Sfinția Sa părintele Vlădica Beligrădeanul și cu episcopul ce să va face aicea arhieru, de vor căuta acelea toate, de le vor îndrepta. Așăjderea și pentru mitele, ce va fi dat părintele Ilarion, măcaru orice, la unii la alții, den bucatele mănăstirii Hurezii, să aibă a le întoarce aceia care le-au luat, toate, iar la mănăstire la Hurezii; iar, ce va fi dat dent'alul său, acelea să le ia părintele Ilarion. Iar pentru mitra și alte haine ale părintelui Ilarion, ce va fi avut când va fi venit la mănăstire, și nu vor fi făcute cu banii mănăstirii, să i să dea toate la dânșul, iar manta și altele care s'au făcut cu bani mănăstirii, să rămăe iar la mănăstire. Datu-s'au în Craiova, Fevruarie 17 zile, l' 7234 [1726]. Gheorghie Cantacuzinò, Gligorie Băleanul, Radul Gulescul, Ilie Știrbea, Staico Bengescul. — Den porunca Chesari-ceștii Administrației: N. de Porta ¹.

Ilie Știrbea, care, și în calitate de ctitor, avea grija deosebită a acestor, gilcevuri, mintuind lămurirea socotelilor, hotăria ca Ilarion „să nu mai aibă nici-un feliu de amestec cu mănăstirea Hurezii, nici să nu să mai apropie de mănăstire, până cind va fi viu“²; pentru osteneala sa așa de puțin folositoare Hurezului, el era dăruit însă cu un cal³, primind, în același timp, încă în cursul anului, tot ceia ce i se mai putea cuveni⁴.

¹ *Ibid.*, XLI, 4.

² Acest volum, p. 40, n° 33; cf. p. 34 și urm., n° 30; p. 27 și urm.

³ *Ibid.*, p. 29, n° 25; p. 27, n° 24. ⁴ *Ibid.*, p. 32, n° 28.

Ioan nu rămase mult timp singurul socotitor al mănăstirii pe care el o înălțase și al cărei cel d'întăiu gospodar fusese. Anii îl împovărau foarte greu. „Se mută către Dumnezeu“ la 15 Iunie 1726, și rămășițele lui fură astrucate în biserica cea mare, la dreapta, unde se așează, sus de la pământ, o piatră cu pomenirea lui în stihuri necusite¹:

Și fu și trecu,
Ca cînd și nu fu².

Cel mai vrednic urmaș al său ar fi fost, de sigur, clisiarul Lavrentie, care fusese crescut de Ioan, se învățase la carte și la slujbă în chilia răposatului egumen, îi fusese adecă, precum se spunea atunci, chiliaș. Era și el ieromonah, „popă“, se pricepea la tot felul de lucrări literare, și era și unul dintre călugării mai cu stare, căci îl vedem cumpărînd la 1732 moșie pentru frații săi³. Dar el fu lăsat la o parte, și în curînd își află rostul aiurea, la Episcopie, unde ajunse „dascăl“, învățătorul copiilor ce veniau la școala Vlădicăi, precum și al viitorilor preoți: în același timp, i se dădea acolo și sarcina tipăriturilor rimnicene⁴.

După chiar sfatul lui Ioan, Dionisie, egumenul de la Polovraci, luă *isprăvnicia*, regența la Hurez, lăsînd în locul său, la mănăstioara de unde venia, pe Climent. Era Român, de și își zicea, pentru a se dovedi și el cărturar, „Iliev“, căci era fiul lui Ilie. Încă de la 11 Iulie 1726 i se dădea întărirea din partea Administrației împărătești⁵: el mersese s'o iea la Sibiiu chiar⁶.

¹ *Inscripții*, I, pp. 189-90.

² Cf. Dobrescu, pp. 182-3, n° 65.

³ Arch. Stat., *Hurezi*, I, 44. Marturi sînt călugării Misail, Iosif și Visarion.

⁴ Acest volum, pp. 59-60, n° 54. Cf. p. 60, nota 1. La 1736 el era încă la Hurez, cu Misail și Isidor; acest volum, p. 56, n° 50. Cam pe atunci, eclesiarh era Iosif; *ibid.*, pp. 56-8, n° 51.

⁵ Acest volum, p. 49 (3).

La 6 Iulie 1734 (1726), „Dionisie, egumen al sfintei mănăstiri Hurezi“, dă zăpis Căpitanului Orosu Gabrului, pentru o vie.

Dionisie I-iu găsi mănăstirea, după plata despăgubirilor către Ilarion și după ce încurcături vor mai fi fost în ultimele luni din viața lui Ioan, în starea cea mai rea ce se poate închipui. Pirind pe acela care ticăloșise gospodăria Hurezului, el spunea cu durere, chiar de la început, că aproape nu vede nici-un mijloc de îndreptare: „Să mai îndatorăm mănăstirea, nu avem cum o mai îndatora, că iaste vindută și petrecută; că dobitoace puține au rămas din toate fealiurile“¹. În Iunie 1731, Dionisie își puna iscălitura supt un memoriu către Guvernul austriac².

În vara anului 1734, acest egumen, bătrîn și el, nu mai era în viață.

Urmașul său, al treilea ocirmuitor al Hurezului — înaintea lui oblăduiește un an și jumătate proigumenul Iosif¹, purta același nume. Era fiul lui Fota Bălăcescu Căpitanul, care fusese omul de casă al unuia dintre boierii cu trecere supt Austriaci, Ilie Otetelișanul³, și iscălise cererea de anexare a Olteniei către Austriaci⁴. Călugăr dintre Hurezenii el însuși, al doilea Dionisie fusese numit la 15 Iunie 1734 egumen al Strehaii, mănăstire veche, foarte veche, dar de mai puțină însemnătate, cu toată că, numai cu cîteva zeci de ani în urmă, fusese și Scaun al unei episcopii trecătoare. La 25 Mart 1735, Dionisie era strămutat la mănăstirea de unde pornise⁵. Peste cîteva săptămîni, el se încumeta chiar a se face Vlădică la Rîmnic, și avu nu mai puțin decît treizeci și șapte de voturi la această alegere din 1735⁶, ca și egumenul de Cozia, Ghenadie, poetul.

„Deci, cu voia lui Dumnezeu și cu porunca stăpănitorilor, rînduindu-mă pe mine a fi nastavnic în locul părintelui Ioan la această sfîntă mănăstire“ (Arch. Stat., *Hurezi*).

¹ Dobrescu, pp. 182-4; cf. acest volum, pp. 43-5.

² Acest volum, p. 42. Cf. n° 35, pp. 41-3; apar lîngă el următorii călugări: Misail ieromonahul, Iosif ierodiaconul și Antonie monahul, — acesta, din cei noi.

³ Hurmuzaki, VI, p. 420. Cf. acest volum, p. 49 (3).

⁴ O jalbă a lui Fota, în Arch. Stat., *Hurezi*, V, 29.

⁵ Hurmuzaki, VI, p. 237. ⁶ Acest volum, pp. 51-3, n° 46-7.

⁷ Dobrescu, pp. 116, 328; p. 332, n° 175.

Dionisie Bălăcescu se dovedi om energic. În Iulie 1735, el cuteza a se plinge împotriva secretariului de guvern Roland, care încălcase la Craiovița; la 1738, pentru un memoriu, el intra în conflict cu Guvernul, împreună cu episcopul său, de alminterea¹.

În războiul ce se deschise în curînd între Austriaci și Turci, aducînd urmarea fericită a întoarcerii județelor oltene la Principatul muntean, Dionisie trebuie să se fi dat — ca toată lumea — de partea Domnului de peste Olt, care ruga cu căldură pe Romîni ajunși supt stăpînire străină a se strădui pentru cit mai răpedea înlăturare a ei². La 8 Iunie 1738, o ceată de haiduci și de plăiași, supt Căpitanul Duca, venit de peste Olt, năvăli asupra Hurezului, făcînd pradă mare și lăsînd în urma lor mănăstirea în flăcări: egumenul socoti că i-au ars șapte care cu boi, o căruță cu cai, 25.000 de bucăți de șindilă de stejar, de „gorun“, 3.000 altele de șindrila, mai proastă, de brad, 24 de mese și scaune, 36 de uși, paturile, lavițele, dulapurile, hirdaiele, putinele, vedrele, pariî din grădină, uneltele din casele Țiganilor și, nu mai puțin, 12 buți mari³.

Mulți ani de zile el stătu în fruntea Hurezului, care se afla, după pacea din Belgrad (1739), iarăși sub stăpînire drept-credincioasă. Era prețuit de coborîtorul citorului, de noul Constantin Brîncoveanu, care-i dădea, în 1746, sarcina de a îngriji dregerea bisericii sale vilcene de la Surpatele, clădită de egumenul Ioan cu cheltuiala lui Vodă-Brîncoveanu, la 1706⁴. Gospodăria hurezeană în mare parte el a adus-o iarăși la înflorire, în păstoria lui îndelungată.

Totuși, în Septembrie 1747, pentru pricinî pe care nu le cunoaștem, i se impuse și lui Dionisie ca și, odată, lui

¹ Arch. Stat. Hurezi, XLI, 6. — La 1731, 21 Iulie petiție a lui „Ionicht, Quardian auss Hurezz“ (*Ibid.*, LII, n° 71).

² *Ibid.*, XLI, 6.

³ Acest volum, p. 51; p. 58, n° 51. ⁴ Cf. *ibid.*, pp. 66-7, n° 63, și *Inscripții*, I, pp. 182-3.

Ioan, un proigumen: Ghenadie¹, și până la începutul anului următor proigumenia o avea un Iosif².

Dar la 1-iū Septembre din același an 1748 apare și Dionisie ca egumen, impodobit și cu titlul de archimandrit, ca înaintașul său Ioan³. În 1749, el trimetea pe Iosif cu niște bani la fostul episcop de Rîmnic Climent⁴: proigumenul, deci, era la poruncile egumenului, care se ajuta mai mult cu dînsul⁵. Îndată însă, chiar la 1754, de pildă, nu se mai vorbește decît de Dionisie⁶.

Bălăcescu avea sufletul războinic și mîndru al unui boier. Legăturile sale cu ierarchiî rîmniceni sint acelea ce se potrivesc cu nașterea sa. Cu episcopul Grigorie, fiu al lui Gheorghîță Socoteanu, care făcuse, în vremea lui, afaceri cu mănăstirea, el corespundea prietenește, cum se vede din aceasta scrisoare, alcătuită într'un timp cînd Vlădica avea mari năcazuri pe care nu le cunoaștem, și se află într'o primejdie necunoscută altfel⁷:

Grigorie, milostiîu bojiîu episcopu Răim[nicului].

Prea-cuvioase arh[imandrit] și i[gumen] alu sfînteî și dumnezeăști mănăstiri Hurezî, chiru Dionisie, dela milostivulu Dumnezău poptimū Cuvîinței Tale întreagă sănătate și sufletească spăsenie, iar de la Smerenia Noastră îți trimitem molitvă și blagoslovenie și părintească sărutare. Pentru noi, vrîndu Cuvîința Sa a ști, din mila lui Dumnezău ne aflămū sănătoși, așteptăndu și nădăjduindū dinū zi în zi mîntuirea noastră și vedemū că încă până acumū nu ne-au întimpinatū zioa aceaia, care, cîndū va fi, nu o putemū a ști, fără numai ne aflămū nădăjduindū a o căștiga, cîndu va fi mila lui

¹ Acest volum, pp. 72-3, n° 69.

² *Ibid.*, p. 72, n° 68. La 9 Ianuar 1749 îi face o mărturisire pentru satul Bălteni „Ion, cumnatul proegum[e]nū“. Și la 11 Septembrie 1748 era în această funcție Iosif; Arch. Stat., *Hurezî*, X, n° 4-5. V. apoi acest volum, pp. 75-6.

³ Acest volum, pp. 74-5, n° 72.

⁴ *Ibid.*, pp. 76-7, n° 76.

⁵ La 1753, mănăstirea avea pe Misail clisiarh și pe călugării: Ierothei, Ștefan, Dionisie, Calinic, Visarion, Antonie, Teodosie; Arch. Stat., *Hurezî*, XX, 11. La 1757, și Atanasie: acest volum, p. 85.

⁶ *Ibid.*, p. 84 și urm.

⁷ Arch. Stat., *Hurezî*, VIII, 12.

Dumnezău. Cuviița Voastră bine ar fi, precum până acum aș făcut, de care vă sântu foarte mulțămîtu, și acum încă să mă scrieți din preună cu boarii, cu preoții, cu neguțătorii, cu rugăciune la Măria Sa Vodă și la boari de obște și, osebît, la dumnea-lui Spăthari, ca să fim plătiți pã cãtu aũ fostu pânã acum, și să ne dea ertăciune și sloboziie ca să ne venim la locul nostru și, dându-vă chezași cu toții pentru noi, că de acum înainte nu voru mai fi ceale ce aũ fostu pânã acum de spre partea noastră, ci vomu fi cu totuluși totu alu Măriei Sale credinçosu și cu dreptate, și așa șocotim că ne va slobozi. Pearele ce mi-ai trimis, mi le-aũ adus, și foarte îți mulțumesc de dragoste și de neuitare. Așa le-amu priimitu cu bucurie, precum aũ priimitu Ierimia zmochinele lui Avimelehu în robiiia Vavilonului, și m'amu mângaiatu foarte. Preacuvioase arhimandrite, roagă pe Dumnezeu cu căldură ca să mă văzũ încă odată mântuitu dinu scărba aceasta, și, de va fi voia lui Dumnezeu, și vei pofti, vei cunoaște în ce chipu te iubescu. Celu ce înțelege, îi iaste în destul atãtu spre înțelegere. Iarũ Dumnezăulu pãcii și alu mângăerii toate să le înpace. Și pre toți să ne mângăe cu mângăiare duhovnicească; și fie Cuviița Ta blagoslovitã. Av-[gust] 23 dni, 1755.

Alu Cuviiței Tale părinte sufletescu.

Grigorie piscopolu Răim[nicului].

Preacuviosulu arh[imandrit] și ig[umen] al sfintei mănăstiri Hurezii, chiru Dionisie, cu blagoslovenie să să dea. La Hurezũ.

Grigore se numără și printre ctitorii Hurezului, căci el îi dădea, la 4 Maiu 1773, „o silește aicea, în orașulu Răimniculu. . . dinu ulița cia de spre Sfântul Dimitrie în josũ, alăturia cu podgradiia bisearicii. . . , cu capulu dinu josũ în loculũ nepotulu nostru, Postelniculu Radu“¹.

Mănăstirea avu iarăși ur. proigumen în 1768, pe Ștefan, viitorul egumen de Bistrița, aproape de izbucnirea războiulu între Ruși și Turci. În cele nouă luni cit avu acesta grija mănăstirii, cițiva din Turcii ce umblau prin țarã, cum pãrind de înainte miera, fu gasit ucis în satul Rimeștii. Omoritorul nu se descoperi, și mănăstirea intrã la rãspundere. Ștefan, chemat la Rîmnic pentru a se îndreptãți, fugi noaptea, dar Dionisie trecu acum ca platnic în locul lui, și

¹ Arch. Stat., Hurezũ, XXXIV, 1.

el stătu la închisoare mai multe săptămîni, până-l scoase în sfîrșit Vodă Grigore Ghica¹.

Puțin timp după aceasta, pe la 1770, simțindu-se foarte îngreuiat de bătrîneță, Dionisie își dictează cea d'întăiu diată. Orînduiește slujba de îngropare ce i se va face, cu Vlădica Grigore, fostul episcop de Rimnic și Mitropolit, rugat anume „să vie să îngroape ticăloasele oase“, cu alt proin episcop rimnicean, Climent, care se adăpostia de mulți ani la Sărăcinești, din sus, pe Olt, cu egumenii olteni, cari vor primi cite doi ughi, cu o sută de preoți, plătiți cu cite zece parale; se vor da bani săracilor, se va face „griū de pomenire“, praznic cu păsări, pește proaspăt și pește sărat; se vor da sārindare la Episcopie, la Cozia și la altele din mănăstirile de peste Olt, la Polovraci, la satele mănăstirii, la Baia-de-fier, la Folești, „unde sint îngropate oasele părinților miei“, la Bălăcești, unde-î zace unul din frați². El strînsese de cu vreme tot ce era de nevoie: nu numai ughi și bani de aramă, dar și ceara, făcliile, vasele de pămînt, buțile cu vin, vitele ce aveaū să fie tăiate³.

Dar Dionisie mai trăi încă o samă de ani. La 3 Ianuar 1774, el lăsa mănăstirii biserica din Folești și unele pămînturi din moștenirea părințească de acolo, care s'aū fost zălogit, fără știrea lui, de frați, și, care se pot „dezloji“ acum, precum și partea ce-î vine în Bălăcești, satul de baștină, „unde aū pusū neanea Costandinū casale“. Cu privire la trecutul său călugăresc, început din cea mai fragedă vristă aici la Hurez, el mărturisește astfel⁴:

Dinū mică vārstă viindū aicea, la acāstā sfāntā mānāstire Hurezī, si luindū cinulū călugāriei, amū poslușitū sfinti mānāstiri de sāntū 44 de ani... Cāndū m'am călugāritū, amū împārțitū cu frații miei, toate moșiile, și, parte ce mi i-aū venitū, le-aamū dat-o totū lorū, și ei aū vāndutū....

¹ Acest volum, pp. 114-6.

² Odată, el pomenește pe „ticăloasa de cumnată ce am“ (Arch. Stat., *Hurezī*, LII, n° 100).

³ Acest volum, p. 80 și urm.. n° LXXXIV.

⁴ Arch. Stat., *Hurezī*, V, 63.

Un nou testament, puțin deosebit de cel d'întăiu, urmează la 1-iu Septembrie 1776¹. Cel din urmă, de la 12 Mart 1783, e scris asupra morții chiar, „așteptindu-și sfârșitul“: egumenul avea aproape optzeci de ani². Dionisie arată cit a muncit pentru mănăstire, care-i era mai mult decît casa părințească: cum a răscumpărat moșiile vindute, a adaus altele, a făcut hotărnicii, a clădit case de locuit, a innălțat o biserică de piatră, a pus în mai multe locuri acoperișul la lăcașurile de închinare ce erau în sama lui, a șindilit de trei ori biserica cea mare. Cu toate dăjdile neobișnuite ce a trebuit să răspundă, supt Domni răi sau în ceasuri grele: 1.500 de lei pe vremea proigumenului Iosif, 1000 de lei „împrumutul“ din 1768-9, 1176 de lei lui Ștefan-Vodă Racoviță, el lasă, cu bucurie în suflet, socotelii netede. De și mănăstirea n'are moșii multe, nici bălți, nici „Țigani în bir“, ci „puțin vinericîu“ numai, a putut să se descurce. Ceia ce mai are, lasă la mănăstire, dar nu trebuie să se caute nimic pe la călugării ocrotiți de dinsul, căci tot ce rămîne pe urma lui, e dat la iveală. „Dumnezeu știe“, zice el, „cumă amă ținutū, și, ce amă avutū, amă pierdutū totū, pentru dānsa, ca să o ții și să o păzāscū după cinstea ei“.

Prin ultimul său testament, Dionisie sfātuia să i se dea un urmaș dintre călugării mănăstirii, sau și din „alți frați“. Încă din Maiū 1778, grijile gospodăriei erau lăsate în sama unui Gherasim, care lua și titlul de egumen. Dar el se încurcă în datorii grele, arendă pe mulți ani moșiile, zălogi tot așa munții, și, chemat spre răspundere, la București, se strecură de acolo, așa încît el trebui să fie înlocuit fățiș, „publicindu-să între norod cum că părintele Gherasim aū lipsit din dregătoria sa“³. Pentru a se dezbate cu creditorii, rămase astfel, în 1782, iconomul Hurezului, Ra-fail ieromonahul, care încă din 1760 era omul de incre-

¹ Acest volum, p. 94, n° 100.

² *Ibid.*, p. 113 și urm., n° 116.

³ Această carte, pp. 95, 110-1, 112-3, n^{le} 113-4; p. 166, n° 176.

dere a lui Dionisie¹. După moartea acestuia, Rafail rămase deplin egumen, — egumen slab fără întâmplări în timpurile sale.

Însă chiar în 1789, Decembre, un proigumen îngrijia de toate la Hurez: al doilea Iosif². Se începuse războiul între Germani și Turci, și mănăstirea rămăsese pustie de călugări; Serascherul, comandantul general turcesc, se așeză cu toată urdia lui în încăperile și pe pământurile Hurezului, — vizită de c lună cu totul ruinătoare. Pe lângă pagubă, Turcii nu cruțară ctitoriei brincovenesti nici profanarea: caii fură puși în bisericile schiturilor, unde cîntările ieromonahilor tăcură³. Dar îndată Rafail se întoarse cu pașaport nemțesc pentru a face iarăși rinduială⁴.

Gospodăria se ticăloșise acum cu totul: între averile și drepturile pierdute, se însemnău în 1790 moșiile Otești, Sălcuța, Belciugatul-Cojești, dirsta și moara din Slăvitești, via de la Sutești, cu vinul acela bun, potrivit pentru daruri la oamenii mari, vama de la Bistrița, de la Cerneți și Vidin, mila de sare⁵. Pierderile se îngrămădiau, ca și primejdiile și dușmăniile pentru pământurile păstrate încă: Dincă Brăiloiul voia numai decît să aibă, nu numai în arendă dar și de veci, Craiovița, pentru care oferia, din ale lui, Izvoarele sau Deveselul⁶. La încheierea păcii, „meșterii de lemn și fier“ ai Nemților, cari făcuseră oarecare „meremet“ la hanul din Craiova, aveau pretenția

¹ Cf. *ibid.*, p. 96, n° 102; pp. 103-4, n° 107; pp. 104-7. Cf. p. 90, n° 93; pp. 107-8, n° 110; p. 119, n° 120.

² *Ibid.*, pp. 126-7, n° 129.

³ *Ibid.*, p. 130, n° 131. Pentru moșiile păstrate, v. p. 97, n° 104. La 1792, e pus la închisoare „egumenașul“ de la Polovraci, pentru păcate ca și ale lui Gherasim; *ibid.*, pp. 138-40. La 1750 era egumen acolo Dionisie; *ibid.*, pp. 201-2, n° 1. La 1760, Mihail; *ibid.*, p. 202, n° 3. La 1797, Cozma, la 1788, Iosif; *ibid.*, pp. 206-7, n° 8-9. Pentru averea mănăstirii la 1779, *ibid.*, pp. 202-3, n° 4; cf. Hurmuzaki, VI, p. 276, an. 1719.

⁴ Acest volum, pp. 125-6, n° 26-8.

⁵ *Ibid.*, p. 136, n° 140.

⁶ *Inscripții*, I, pp. 192-3; cf. p. 183, n° 387.

să rămie în el ca răsplată¹. Pe vremea lui Rafail, Hurezul pierdu, în sfârșit, și via de la Tirgoviște, și, când egumenul se plinse mai dîrz la episcopie, el primi de la Filaret, viitorul Mitropolit, o înfruntare ca aceasta².

„În dooă, trei rânduri ai scrisu cu atingere, și foarte ne-amu scărbitu asupră-ți; ci-ți deschide ochii a nu te atinge de cinstea omului; lasămū nebăgarea în seamă care o arăți și către noi. Pentru care rămăne altă dată a o învăța cu fapta a-ți cunoaște starea și a-ți simți puterea și hotarăle, până unde să cade a te întinde. Iar acumū iată îți poruncimū, mai multă supărare pentru acasta să nu îndrăznești a face până la o vreme de pace, căci poate ochiulū nostru vede mai departe, și socotimū ceva și mai de folosū sf. mănăstiri decâtū însuși Cuv[iința-Ta]; că într'altū chipū să știi că veî cădea suptū vină, numai pentru obrăznicie și nesupunere, necunoscându-ți starea și puterea până unde să cade să o întinzū.“

Rafail muri puțină vreme după încheierea războiului: urmașul său Pahomie fusese egumen la Polovraci, unde îl găsim la 1786³. Pe la 1790, oricum, măcar în Ianuar 1792⁴, acesta avea grija mănăstirii. În Domnia lui Alexandru-Vodă Moruzi, al doilea Domn după încheierea păcii, Pahomie drese bolnița și o zugrăvi din nou, ajungind astfel al doilea ctitor al ei⁵.

Nici el însă, vre-un călugăr bătrîn și dinsul, n'avu zile multe. Prin Mart 1795, întilnim ca egumen desăvirșit pe Ghermanò. Acesta e un prieten al marelui episcop de Argeș, Iosif, care era, încă din vremea cînd stătea la Rimnic pe lingă Filaret, ca protosinghel, unul dintre corespondenții obișnuiți și dintre îngrijitorii de afaceri ai Hurezului⁶.

Ghermanò trimetea noului episcop din Scaunul argeșean, ridicat iarăși, „cașuri neagre și castane“ și neguța

¹ Arch. Stat., *Hurezi*, IV, 30.

² *Ibid.*, XXVIII, 49.

³ Acest volum, pp. 204-6, n° 7, mai sus, p. xxxii, nota 3.

⁴ Acest volum, p. 134, n° 137.

⁵ *Inscripții*, I, pp. 192-3.

⁶ V. scrisoarea lui din 29 Ianuar în Arch. Stat., *Hurezi*, LII, n° 111.

cu el pentru un schimb de proprietăți¹. Ca și Iosif, și egumenul din Hurez era un om cu cunoștinți deosebite, și în 1820 îl vedem împrutînd vecinului său Bistrițeanul *Iliada*². Un călugăr împrumuta de la dînsul pe Hesiod și Gheorghe Sincelul. Din moștenirea de cărți a lui cerea Iosif „Filonichia ce aū avut un Aftanasie Moldoveanul cu răposatul starețul Paisie [de Neamț] la Sfetagora“³. Îl găsim încă la 1805-6⁴.

Nu putem hotări cînd a lăsat, ajungînd la bătrînețe (oricum înainte de 1822), locul lui Ioanichie din 1825⁵, al cărui urmaș e Dorofteiū, care se întilnește la 1828 și 1829. Acesta se apucă de mari reparații la mănăstire, precum se vede din această scrisoare a lui, scrisă cu litere mari, trase energic, după datina mai veche⁶:

„Eū însă, din gătirea ce amū găsitū de părintele bătrînu, șindilă făcumū; amū și cumpăratū cue, amū pusū lemna de șindilescu; lucru s'aū deschisū destulū, că la doliia de la hoșacu cuhniei s'aū fostū putrezitū cățva din căpriori, dinpreună și cu legăturile... Casele domnești aū fostū învălite cu șindrila de gorunū, bătută solzi după meșteșugulū care amū vorbitū cu dum. boiar[i], și, dacă m'arū îngădui vreamea, iarăși asemenea așū face gătire a se acoperi. Darū am să facū cercare și pentru olane, ca să chibzuescū cumū arū veni mai bine, și puținū, și să fie și vreame de anī mai mulți; măcarū că și ačasta ce aū ajunsū de a să învāli, amū găsitū însemnatū că treace de 60 de anī. M'amū dusū și pe la cîteva dinū moșiile după afarā, și mai ales pe la toate le-aū ajuns bătrāneātele, căci nici case, nici pātule n'amū găsitū a nu ceare preinnoire; apoī, la schiturile din prejurū, iarăși mai dea rîndū le trebuiaște meremetū... .

La coperiș lucaū Evrei încă din 1827⁷.
Mănăstirea avea pe acest timp, ca izvoare de venit —

¹ Acest volum, pp. 152-3, n° 155.

² *Ibid.*, p. 168, n° 179.

³ Acest volum, pp. 172-3, n° 185. E proigumen un Ioanichie în Septembrie 1829 (*ibid.*, p. 168, n° 180).

⁴ *Ibid.*, pp. 160-1, n° 168.

⁵ Acest volum, p. 152, n° 155; pp. 168-9, n° 170.

⁶ Arch. Stat., *Hurezī*, XXIX, 37.

⁷ Acest volum, p. 170, n° 182. Pentru Dorofteiū, mai vezī pp. 174-5, n° 188.

după o însemnare din 1824 —, următoarele moșii: Ciuperceii, Popeștii, Giorocul, Ostrovenii din Dolj, Stoiceni, Curelușa Scheii, Vișoara, Runcul, Șușanii, Căzăneștii, Baia-de-fier, descurcată dintr'un proces cu „Băieșii“, care se desfășura la 1819-20¹, Foleștii², Nedeia, Șirineasa, Bălteni, Ghițioara, Fometeștii, pe lângă locuri de suhat, ca la Racoțița, drepturi de vinăriciu și monopolul de circiume. La un loc, toate aceste stăpîniri și privilegiile îi aduceau pe an însemnata sumă de 25.440 de lei³. Hanul din Craiova i-l scosese Constantin Brăiloiu de la anumiți usurpatori, „oamenii de alt neam, scirnavi“⁴.

Ctitoria brincovenească era astfel unul din cele mai bine înzestrate dintre lăcașurile de rugăciune ale Principatului muntean. Dar, dacă, în alte vremuri, la început chiar, ea nu putuse ajunge un harnic sobor de călugări învățați și harnici, un centru de cultură, aceasta era acum, în răpedea decădere a mănăstirilor, și mai cu neputință. De pe la 1822 înainte măcar, mănăstirea era locul unde se trimeteau pentru a fi ținuți supt pază bună, în cuvenitul tratament de molitve, nebunii cari săvîrșiseră fapte de omor grozave, sau fiii de boieri cari nu voiau să asculte de mai marii lor, ori, în sfîrșit, odrasle cu mintea slabă ale neamurilor mari, care se rușinau de a-î înfățișa lumii⁵. Astfel a stat aici ani de zile, fără a se putea ridica din întunerecul în care era cufundat de la început, un frate al Voevozilor Bibescu și Știrbei, Damian Bibescu, care în rasa lui de călugăr nu era în stare să ducă viața obișnuită la mănăstire, așa încît, de la o vreme, mamă-sa, Catinca Bibeasca, și-l aduse acasă, unde i se mintui viața în curînd⁶.

Încă din 1833, urmașul lui Dorofteiu, reparatorul cel har

¹ *Ibid.*, pp. 167-8, n-rele 177-8. Și la 1794.

² Cu privire la care mai vezi *ibid.*, p. 67, n° 64; p. 193, n° 1.

³ *Ibid.*, p. 170, n° 182.

⁴ *Ibid.*, pp. 175-6, n° 189.

⁵ *Ibid.*, p. 170 și urm.

⁶ *Ibid.*, p. 179 și urm.

nic al Hurezului, era alt bun gospodar, pe care-l vedem amestecat în tot felul de afaceri, — lua în arendă și cite o moșie de la Vlădica de Rîmnic, răspunzându-i pe an peste 35.000 de lei¹, — Hrisant, tot Român și el, căci, — potrivit cu vechiul privilegiu patriarhal de stavropighie, Greci nu s'au oploșit la Hurez nici-odată, nici măcar ca niște călugări de rînd, necum ca egumeni. Hrisant, ca și innaintașul său, stătea în strînse legături cu cei din urmă Brincoveni din vechea linie, și încă la 1834 soția lui Grigore Banul îi scria din Ardeal, cerindu-i a îngriji de moșiile ei, a-i saluta ginerele, Gheorghe Bibescu, și pe fratele acestuia, Barbu Știrbei, cari se afla în Curțile, astăzi dărmate fără urmă, de la Brincoveni pe Olt, lângă frumoasa mănăstire veche. În același timp, ea-i dădea de știre că un ministru frances mare, pe care în Sibiiu toți l-au primit cu „mese“, se gătește a trece în Oltenia și vrea să vadă și Hurezul, unde, prin urmare, trebuia să fie primit de dînsul „după cuviință“².

IV.

Un număr destul de mic de călugări trăiau în mănăstire: monahi de rînd, ieremonahi, călugări-preoți — se doria ca aceștia să fie cit mai mulți —, ispravnicii pe la schituri; egumenul sau năstavnicul, împodobit uneori cu titlul de arhimandrit, căpătat de la episcopul Ținutului, avea lângă el un eclesiarh; cînd era bătrîn, bolnav sau lipsia, trebile erau purtate de un proigumen, loțșitor al său, iar nu egumen „desăvîrșit“.

Călugării își căutaŭ de slujbe, care trebuiau să fie să-

¹ *Ibid.*, p. 181, n° 196.

² Είναι ένας Φραντζέζος πολλά μεγάλος, δηλαδή μίνιστρος της Φράντζας πρώτος, ο οποίος πρό ὀλίγων ἡμερῶν ἦλθε ἀπὸ τὴν Κωνσταντινοῦπολιν, καὶ ὅλοι οἱ ἐδῶ τὸν ἔδωσαν τραπέζια: με εἶπεν ὁ ἀνεψιός μου Στριμπαίτης ὅτι μελετᾷ νὰ περιανήσῃ τὴν Μικρὰν Βλαχίαν καὶ ὅτι μέλει νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὸ Χουρέζι: πρέπει λοιπὸν νὰ τὸν δεχθῆτε καθὼς τὸν πρέπει: με εἶπεν ὅτι δὲ νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ ἀνεψιός μαζὶ του (2 April 1834).

³ Arch. Stat., *Hurezi*, XLI, 14.

virșite cu o deosebită îngrijire în această stavropighie; unii dintre ei mai erau trimeși pentru cercetări sau supravegheți pe la mănăstiri, deși aceasta era mai mult grija diaconilor sau a logofeților. Întimpinăm odată între părinții hurezeni pe un legător de cărți, dar călugări cărturară, scriitori, alcătuitoari de cărți nu se ridică din mijlocul lor, dacă lăsăm la o parte pe neobișnuitul Lavrentie, care trecu, de alminterea, peste citva timp la episcopia de Rimnic. Aici, în jurul ierarhilor, se strinsese, încetul cu încetul, pe atunci lucrul literar, care fugise din mănăstiri.

Părinților li se dădea o simbrie, cel puțin în cele d'întăiu timpuri¹. Simbrie aveau și feciorii și alți mireni, afară de scutelnici și de robi, cari lucrau și slujiau mănăstirii². „Lucrul viilor“ cerea și acela bani, — dar numai acela, celelalte munci la țară făcându-se, precum se va arăta îndată, fără cheltuială bănească. Cind și cind, era ceva de dres la biserica cea mare, la schituri, la chili. Cite unui ocrotitor sau ajutător i se făceau daruri. Fețelor bisericesti mai alese, ca și boierilor de prin vecinătate — astfel Scocotenilor: lui Gheorghită, lui Radu, lui Grigorașco³, li se trimeteau, ca și în cele d'întăiu timpuri, citorului domnesc însuși, care nu uita să-și ceară peșcheșul, dacă el zăbovia, „botița“ de păstrăvi, cașcavale, cașuri negre, vin de Sutești⁴. Chiriarihul, Caimacamul Craiovei, supt Nemți „ghinăralul“, primiau și pocloane în bani⁵. Un prilej de petrecere bucuroasă și unul de cheltuieli deosebite, era ziua hramului, la 21 Maiu, cind se prăznuiesc Sfintii Împărați, „cei asemenea cu Apostolii“. Se făcea atunci slujba cea mare, și pe urmă se întindeau afară sau, cind era vreme de ploaie, în marea trapezărie cu stâlpi frumoși, mesele lungi ale praznicului, la care episcopul de Rimnic lua cel d'întăiu loc. Se cumpărau pentru

¹ Acest volum, p. 17, n° 12; p. 24, n° 22.

² *Ibid.*, p. 39.

³ Arch. Stat., *Hurezi*, LII.

⁴ Acest volum, p. 28; p. 29, n° 25.

⁵ V. și acest volum, p. 89; pp. 174-5, n° 188.

acest ospăț jimplă, pește „bun, gras“, orez, stafide, unt-de-lemn scump, cafea. La plecare, Vlădica ducea plata lui de 10 lei¹. Pomeni se mai făceau și în cursul anului pentru boierii și jupănesele îngropați aici: dacă nu-i fusese dat ctitorului însuși să se odihnească în pacea măreață a prinosului său, dacă nici Doamna Marica nu fu adusă de cei mai de aproape ai săi în acest loc sfânt, unde ar fi dorit să i se astruce rămășițele, dacă feciorii Brîncoveanului, tăiați odată cu tatăl lor bătrînul, zăceau fără nume într'un colț de Țarigrad.— Hurezul adăpostia supt lespezile sale oasele Smaragdei, fiicei lui Constantin-Vodă, ale Ancuței, soția lui Nicolae Roset, adusă din Brașov aici, la ctitoria părintească, ale nurorii Domniței Smaragda, Maria Bengescu, soția lui Ioan Băleanu², ale Spătarului Radu Golescu și ale soției lui, Maria³, ale vătafului de aprozi Ioan Măldărescu și ale soției lui, Stanca, de la cari mănăstirea avea o vie la Troian⁴, în sfîrșit ale tuturor egumenilor.

O parte din moșii, cele mai multe, le ținea mănăstirea însăși. De și năstavnicii de pe vremuri avuse grijă a căpăta cărțile domnești de întărire și-și plătiseră boierii hotarnici, totuși călugării aveau destul de lucru cu boierinașii său chiar boierii mari, minați de lăcomie, din vecinătate. La 1729 egumenul se plînge într'un „memorial“ că la Folești încalcă oamenii Vornicului Constantin Poienarul: „Iarū acumū părcălabulū dumnealui pe bietulū călugărașū ce aū fostū ispravnicū acolō, l-aū înjuratū, și aū săritū totū cu parulū, să-lū ucigă, și, dă nu arū fi fostū unū ispravnicū alū Cămării, l-arū fi și ucisū“⁵.

Locuitorii cari nu erau moșneni, „moșteani“, ori răscom-

¹ Acest volum. p. 28.

² *Inscripții*, I, p. 189.

³ Scrisoare a fetei lui. Anița, care se mărită cu un Știrbei, 1736, Arch. Stat., *Hurezi*, LVIII, 12, 14. Pentru o danie a Otetelișanilor, v. p. 148, n° 152. Dania călugăriței Filoftea (1759), p. 86, n° 89.

⁴ *Inscripții*, I, p. 189.

⁵ Arch. Stat., *Hurezi*, XVIII, 5.

părași sau iertați, deci toți „locuitorii cei ce să hrănesc pe moșii streine¹ — foaste ale lor însă —, erau datori, după „obiceiul pământului“: „a clăcui și a plăti dijma“². Bani nu se schimbaū deci, ci se dădea muncă și roade ale cîmpului. Munca „de clacă“ era la 1748, înaintea reformelor din a doua jumătate a veacului al XVIII-lea, de „cite trei zile de om“ pe an, pentru cei ce n'aveau sălaș pe pământul mănăstiresc și nu lucrau brazdă dată de ispravnicul egumenului, ci aveau numai dreptul la pădure și fînă³. La 1760 ca și la 1795 se socotia și aici claca de 12 zile pentru sătenii obișnuiți⁴. Dar se putea învoi Rumînul și cu mai puțin; învoiala de la 1795 la Baia-de-fier, unde oamenii erau deosebit de dirji, se cuprinde în aceste cuvinte: „omul caznic să clăcuiască câte patru zile pã anū și să plătească câte unū zlotū de vatră“⁵. Cine voia să-și răscumpere claca, putea s'o facă plătind pentru toată casa lui numai 90 de bani pe un an întreg⁶; mai târziu și în alte locuri, chiar un leū, un zlot întreg⁷.

Dijma, „den zece una“ sau madeaua — cu noul cuvînt turcesc — se lua din toate, dar, pentru că nu se prea făcea griū, din porumb întâiu și din fîn, din cînepă pe urmă, pe lîngă care abia se pomeniaū, așa de târziu ca în 1795, „și altele“⁸. Cu privire la dijmuitul porumbului, nu era vorbă, dar dijma finului n'o răspundeaū oamenii bucurosi, ca unii ce aveau de hrănit multe vite, bogăția lor de căpetenie. Pentru această dijma se răsculaū ei, „săriaū cu ciomagul“ și băteaū, nu numai pe Țiganii mănăstirești, puși să stringă căpițele de la fiecare, dar și pe slujitorii domnești, de Scaun,

¹ Acest volum, p. 127, n° 129.

² *Ibid.*, p. 154.

³ *Ibid.*, p. 74, n° 72.

⁴ *Ibid.*, p. 88, n° 92; p. 154.

⁵ *Ibid.*, p. 154.

⁶ *Ibid.*, pp. 65-6, n° 62; an. 1749.

⁷ *Ibid.*, p. 88, n° 92.

⁸ *Ibid.*, p. 70 și urm., n° 68; p. 154; cf. p. 149.

chiar atunci când aveau un stegar, un sub-ofițer în fruntea lor¹. Atunci egumenul făcea jalbă la Craiova, și ca urmare firească ieșea că răzvrățiții erau, după legea de atunci, dăta, „certați cu bătaia”². Atunci ei se împăcau cu părinții, pentru ca peste puțin să se „scoale cu ciomagul” iarăși și iarăși să sufere legiuita „certare cu bătaia”.

Și pentru dreptul la pădure erau destule certe. Sătenii aveau dreptul de a-și lua „lemne de foc pentru trebuința casălor lor”, afară de „lăturașii ce nu sînt sălăcași”, cari nu se împărtășiau la culegerea lemnelor. Mănăstirea avea dese ori a se plînge însă împotriva acelor „hoți de Rumîni”³ cari rupeau și pomi roditori, își făceau și garduri și vindeau chiar lemne din pădurile ei⁴.

Prin unele părți, ca la Baia, mănăstirea lua un număr din capetele de vită sau de turmă, născute în cursul anului: la sfîrșitul veacului al XVIII-lea se ridicau acolo, ca *fă-tăciuni*, „cite două vite pe doi ani” și cite un taler pe an⁵. Încă de prin 1789 însă, sătenii se plîngeau că „obiceiurile ce au fostu s'ar fi stricat la toate moșiile mănăstirești i boierești”⁶ și veniturile mănăstirești se strîngeau tot cu mai multă judecată și mai deasă „certare”.

Citeva din moșii erau date în arendă. Mai ales Craiovița, pentru apropierea ei de Scaunul oltean, era foarte căutată. În 1779 ea era dată unui negustor hagiū din Craiova, și aducea 50 de lei pe an⁷. Mai târziu, o ținură episcopia de Rimnic și Constantin Brăiloiū. Numai la 1829, Hurezul o luă în lucru⁸.

¹ *Ibid.*, pp. 125, 150.

² *Ibid.*, p. 146, n° 150; p. 160, n° 167.

³ Pp. 139-40, n° 144.

⁴ P. 157, n° 161.

⁵ *Ibid.*, pp. 167-8, n° 178.

⁶ *Ibid.*, p. 127, n° 129.

⁷ *Ibid.*, pp. 96-7, n° 103.

⁸ P. 176. La 1783, arenda era de 60 de lei (p. 118, n° 119). V. și *ibid.*, p. 137, n° 142; p. 139, n° 143; p. 141, n° 146 și altele.

Încă de la început, era făcută oprirea de a se vinde de către săteni pe moșiile mănăstirești orice băătură „bețivă“: „vinu, rachiu sau miedu“, în circiume¹; vinovaților li se *tăiau cepurile* de la buți, fără altă judecată². Vechea datină prevedea: cind n'are mănăstirea vin și rachiu, vind sătenii, dar plătind *havaetul*³. Deci egumenul își avea circumarii la Troian, la Folești, la Gioroc⁴; în 1725 erau douăzeci și cinci de toți. Ispravnicii și alți dregători n'aveau îngăduire să stea mai multă vreme în gazdă, cum li era voia, pe la circiume de acestea ale mănăstirii⁵. Preoții, diaconii nici ei nu puteau face vnzare de vin la săteni⁶. Dar țeranii nu se supuneaă bucuros acestei îngustări a drepturilor lor: circiume se țineaă pe ascuns fără vre-o grijă de havaet. La 1797 erau la Polovraci nu mai puțin de unsprezece, și mănăstirea trebui să se invoiască a se păstra măcar trei din ele⁷.

Hurezul avea întinse și însemnate drepturi de vinăriciu în deosebitele „popoare“ de vieri din dealurile⁸ ce-î fusese închinat în această privință de Domnie, în anii întemeierii. Se lua, după obicei, „den zeace veadre o vadră“⁹. În bani se făcea la 1782 socoteala de doi bani la vadră pe lingă cari se mai ridica, iarăși după cea mai veche datină, și „ploconul de nume“ pentru Domn, pe lingă *păr-părul*, al cărui nume vine de la *perperul*, *hiperpirul* bizantin, pe care-l băteau cu stema lor și Rominii din veacurile al XIV-lea și al XV-lea¹⁰. Mănăstirea avea vinăricerii săi, dar obișnuit se întrebuintău tot vinăricerii

¹ Întărire supț Nemți la 12 Iunie 1736; Arch. Stat., *Hurezi*, I, 53.

² *Ibid.*, pp. 149, 151; p. 160, n° 167; p. 207, n° 9.

³ *Ibid.*, p. 154.

⁴ *Ibid.*, pp. 25, 35; p. 137, n° 141.

⁵ *Ibid.*, pp. 103-4, n° 107.

⁶ Pp. 235-6, n° 42.

⁷ *Ibid.*, pp. 206-7. V. și pp. 150-1 (Folești).

⁸ Pentru numele lor, pp. 147-8, n° 151.

⁹ *Ibid.*, p. 58, n° 52.

¹⁰ *Ibid.*, p. 109, n° 111.

domnești, cari mergeau întovărășiți de logofeții mănăstirii, și aceștia-și luaă partea lor. Atunci din patru-cinci bani de vadră, ceva mai mult de jumătate o stringea „omul mănăstirii“, înțelegindu-se în ei și pârparul, iar *ploconul* și restul din bani erau domnești¹. După rinduiala lui Alexandru Moruzi, la sfirșitul veacului al XVIII-lea, vinăricerii egumenului mergeau, cind erau singuri, „cu cotul domnesc“; mănăstirea nu plătia „zeciuală nici cheltuială“, dar din produsul vinăriciului se ridica ajutorul pe care lăcașurile de inchinare trebuiau să-l dea Cutiei milelor, fiind de acum înainte cruțate de împovărătoarele împrumuturi de odioară, pe care le cerea o Vistierie săcătuită sau lacomă².

Suhatură ținea puține Hurezul, și numai pentru vitele sale, căci nu arendă locuri de finaț; se pomenește în 1726 suhatul de la Jdegla³. Mănăstirea avea multe păduri oprite, în care nu se puteau pășuna turmele, vitele sau porcii fără o învoială, care, pentru aceștia din urmă, ce căutaă prin codrii de stejar jir și ghindă, se chema *jirovnicie*. Nu rare ori însă țeranii își strecurau rimătorii în pădurile de la Bratovoiești și Gioroc fără a plăti acest drept⁴. Nu știm să se fi arendat pădurile către negustorii de porci din Sibiiu, cari obișnuiau a-și trece în Oltenia, pentru îngrășat, porcii slabi, cumpărați ieften de la sătenii⁵. Și mănăstirea-și trimetea rimătorii ei în jos spre Dunăre, „la baltă“⁶.

Munții ce avea Hurezul, nu-i ținea pentru gospodăria sa, ci, măcar de la o vreme, îi arendă la negustorii de oi, *gelepă* de peste Dunăre, dar mai ales la „Ungurenii“ din Ardeal, cari-și făceau *cășării* pe pământul străin, căci era lege ca „nimeni din sudiți să nu cumpere aici, în pământul

¹ Pp. 90-1, n° 95.

² P. 58, n° 52; pp. 109-10, n° 111-2.

³ *Ibid.*, pp. 144, 164, 208. Cf. p. 49, n° 43; p. 92, n° 98; p. 112, n° 113; p. 147.

⁴ *Ibid.*, p. 31. Cf. *ibid.*, p. 97, n° 104; p. 145.

⁵ P. 93, n° 99.

⁶ V. vol. XII din *Studii și documente, passim*.

țerii, lucruri mișcătoare¹. Pentru o cășărie ca aceasta, pe muntele Bărceciu, Ardeleanul Mihăilă Nastea plătia la 1780 un *avaet* de 40 de lei și 20 de ocă de brinză pe an². Muntele Bălescu avea o „prinsoare“ de 22 de galbeni³.

Vite și oi, capre, rimători ținea mănăstirea numai pentru trebuințele ei; doar la începutul veacului al XIX-lea vedem un egumen vinzind berbeci la Sibiiu prin oameni din Rășinari⁴. Dar, încă de mult, ea desfăcea miere la cumpărători de peste Dunăre: veniau mai ales Turci, cari făceau multe năcazuri. În 1744 vedem pe egumenul Dionisie judecîndu-se cu un Nicola Budea din Rimești, care mințise spunînd că nu e om al Turcilor și nu vine cu „banî turcești“ „să dea banî pă miere“, căci știa pe „Sfinția Sa fiindu de alte dăți năcăjitu de Turci și nefindu-i voia să aibă a face târgu cu Turci“⁵.

Nu trebuie să se uite în sfîrșit chiriile de la prăvălii: din Craiova, Tîrgoviște, Ocnele-Mari, chirii care până tîrziu se culegeau încă; nici embaticul, bezmenul pentru casele ce se făceau pe locul mănăstirii din aceste orașe, bezmen care se socotia încă, la 1828-9, ca un prinos de ceară, plătindu-se atunci cîte 10-15 taleri de ocă⁶. Un timp, Hurezul ținu și baie publică la Craiova, în hanul său de acolo, cu cazane, pietre și toate „țacîmurile“ de nevoie, chiar pe Podul cel Mare, strada principală a orașului⁷.

Drepturile la bilciurile și tîrgurile de săptămină din Craiova se pierduseră cu timpul. Dar la 1803 era vorba să se întemeieze din nou tîrgul de țară de la Fometești, pe pămîntul mănăstirii⁸.

* * *

¹ *Ibid.*, p. 137, n° 141.

² *Ibid.*, pp. 166-7, n° 176.

³ P. 96, n° 102.

⁴ *Ibid.*, p. 178, n° 183.

⁵ Arch. Stat., *Hurezi*, I, 59.

⁶ Acest volum, p. 175, n° 189; p. 176.

⁷ *Ibid.*, pp. 175-6, n° 189.

⁸ *Ibid.*, pp. 160-1, n° 168; p. 162, n^{le} 170-1.

Să adăugim că din capul locului moșiile și bucatele mănăstirii erau scutite de vinăriciū, de vierit și dijmărit¹.

* * *

Aceste venituri la un loc făceau o adevărată bogăție. Prin ea ni s'a păstrat Hurezul într'o așa de bună stare. Păcat numai că trecuse ceasul cînd din înțeleapta întrebuințare a acestor bani s'ar fi putut crea încă un centru în viața de cultură a țării și a neamului! Frumuseța Hurezului a rămas însă totdeauna stearpă².

---

¹ P. 14, n° 10.

² Bucățile notate cu * sînt din condica Hurezului, găsită tot la Brîncoveni și păstrate tot la d. C. Basarab Brîncoveanu.

I.
*Privilegiu de sare dat de Constantin Voievod
Principesului schitului Hurez.*

Milostivii voievod Constantin Voievodă, gospodinu zemli
vlahicești dăvlat gospodstvami și cu povelniei gospodstvami
săcraților și dumnezeiescului schitului ze să chiiama Hurezii,
unde este hrăniți Iul St. Ioană Cărtăciulă, otu sordă Valcen,
și părintelul Ioan egumenul și totneor călugărilor căli voru
și lacurii.

ACTE PRIVITOARE LA MĂNĂSTIREA HUREZ.

Mila de la... să se... de sare de la Ocoș
cea mare, să aină a luarea săcraților schitului această sare
deplină în toți anii de la gura Ocoș, ca să se de treaba
săcraților schitului. Pentru că, fiindă peșta schitului la unu loc
cu nevoș și departe la munte, și nevându nici un (supson)
șchiță de nici o parte. Domnia Mea m'amă milostivită de
țară milată cu această sare ca să se de treaba săcraților
șchiților și călugărilor de hrana și de obrăcăminte, iar
Domni Mele și părinților Domni Mele veacnică porne-
lire. Așdarea pornească Domnia Mea și voșă cămăra-
șilorăni Veli Ocoș, de vreme ce voi vedea această carte
a Domni Mele, iară voi încă să aveți a darea această sare
la schitului schitului, la vreme cândă în șchiță mertișasi, să
o rădăci să o ducă la schit și să o vânză, câtă le va pî-
șosi, den câtă le va fi de treaba casei, la ce vâdză la voi
voș, fără vânză și fără nici o cecăntă. Că oșă justă por-
nirea Domni Mele, a cămărașilorăni Hurez 23
doi. II. 7997 (1639).

[Monogramă cu roșu. Privilegiu octogonala cu chirograf, la
calăușă, la Constantin Voievodă.]

*Privilegiu de sare dat de Constantin-Vodă
Brincoveanu schitului Hurez.*

Milostiiu bojiu Io Costandinu Voevodu i gospodinu zemli vlahiscoi davat gospodstvami siiu povelenie gospodstvami sfantului si dumnezeiescului schitu ce sa chiiama Hureziu, unde iaste hramulu lui Sti. Ioanu Carstetelu, otu sudu Valcea, si parintelui Ioan egumenulu si tuturor calugariloru cafi voru fi lacuitori la acestu sfantu laceasu, ca sa fie sfantului schitu mila de la Domnia Mea 50 de bolovani de sare dela Ocna cea mare, sa aiba a luarea stantulu schitu acasta sare deplinu in toti anii de la gura Ocnei, ca sa fie de treaba sfantului schitu. Pentru ca, fiindu acestu schitu la unu locu cu nevoe, si departe la munte, si neavandu nici-un (ничюн) venitü de nici-o parte, Domnia Mea m'amü milostivitu de lamü miluitu cu acasta sare ca sa fie de treaba sfantului schitu si calugariloru de hranä si de nbracaminte, iar Domnii Meale si parintiloru Domnii Meale veacnicä pomenire. Aşijderea poruncescu Domnia Mea si voao camäraşiloru dela Velü Ocnä, de vreme ce veţi vedea acasta carte a Domnii Meale, iarü voi încă sa aveţi a darea acasta sare la sfantulu schitu, la vreme cândü iaü ş'alţi merticaşi, sa o rădice, sa o ducä la schitu si sa o vânzä, câtä le va prisosi den câtü le va fi de treaba casei, la ce vadü le va fi voia, fără vamä si fără nici-o cheltuiälä. Cä äşa iaste porunca Domnii Meale. и сама реч господствами. Iunie 23 dni, lt. 7197 (1689).

[Monogramä cu roşu. Pecete octogonalä cu chinovar. Iscălitura: „Io Costandinu Voevoda“.]

II.

Danie de moșie de la același către același.

11 Iunie 7201 (1693). Costandin-Vodă dă Hurezului moșia „Șirineasa pre Luncavățu, stinjină 300“. Boieri: — Ban, Alexandru Vornic, Diicul Logofăt, Mihail Cantacuzino Spătar, Matei Ciorogirleanul Vistiernic, Dumitrașco Caramanliul Postelnic, Cornea Brăiloiu Păharnic, Mihalcea Cindescul Stolnic, Șerban Cantacuzino Comis, Costandin Ciorogirleanu Sluger, — Pitar. Șerban vtori Logofăt. Serie „Radul sin Radul Șufarul ot Tirgoviște“. Șerban vtori Logofăt.

III.

Danie de vie de la același către același.

* 4 Ianuar 7205 (1697). Costandin-Vodă întărește Hurezului „niște vii în dealul Piteștilorū, în gura Izvoranilorū, însă răzoare 21, cu livade, cu pometū, până în drumū, și cu un circicū de delniță în cîmpū“, — cumpărate dela un negustor.

IV.

Privilegiu de scutire a unor oameni ai mănăstirū.

Milostiiū bojiū Io Costandinū Voevodū i gospodinū zemle vlahiscoe davat gospodstvami siū povealeniiū gospodstvami părintelui Ioan, ca să fie volnicū cu această carte a Domnii Meale să aibă a-și ținearea la schitulū lui, la Hurezi, den susū de Bistriț[ă], 4 oameni cariū sântū fără de birū și fără de gălceavă; însă anume: Stoica i Iltenie i Stančul i Pătru, bratū moșului Ioanū, ca să fie de treaba și ajutorulū schitulū, iar de cătră Domnia Mea vorū fi în pace și ertați de birū slujitorescu și de birū măruntū de țară, de miiare cu cără, de găleată cu fânū, de podvoade, de mertice, de conace și de cai de olacū, de zahareale, de cară de oaste și de birulū oștii și de birulū leflorū, de birulū vacilorū și alū oilorū, de poclonulū Hanului și alū Sultanului, de haracū, de

Velu Seaamă și de Seaama a doao și a treia, și de alalalte de toate dăjdile și orânduialele, câte voru fi peste anu în țara Domnii Meale, de nici-unulū nimicū valū sau bântuială să n'aibă. Pentru că, fiindū acestū părinte la acelū schitū singurū și fără de oameni, și fără de nici unū ajutoriū, Domnia Mea m'amū milostivitū de l-amū miluitū cu acești 4 oameni ce scrie mai susū, ca să poată fi de ajutoriulū și de poslușaniia schitului. Drept aceeaia yă poruncescu Domnia Mea și voao tuturorū slugilorū Domnii Meale, vericarii cu ce slujbă și cu ce orânduială veți umbla într'acea parte de loc, și, dacā veți vedea acastā carte a Domnii Meale, iarū voi toți să aveți a vă ferire de acești oameni ce sântū mai susū ziși, — nimeni de nimicū să nu-ī bântuiască; că cine să va ispiti a le face vre un valū peste cartea Domnii Meale, unī ca aceia bine să știe că rea scārbă și mare certare vorū petrece de cātrā Domniia Mea. Că așa iaste porunca Domnii Meale. **СЛАВ**
РЕЧ ГОСПОДСТВА МИ. Octomvrie 3 dni, leat 7209 [1700].

[Monogramă cu roșu. Pecete octogonală cu chinovar. Iscălitura Domnului.]

[Pe V°; contemporan:] A schitului Sf. Ioan Predeticī.

V.

Calinic, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Țarigradului, Noului Răm și a toată lumea patriarhū.

Căți oameni sânt iubitori de pravoslavie și iubitori de Hristos aū pururea în inimile sale cu ajutoriul lui Dumnezeu dragoste sporitoare spre lăcașurile lui Dumnezeu, intru acesta chip ca cum ar fi pătrunși cu dragoste dumnezeiască, cu mare poftă și cu deșteptată inimă arătându-și a lor dragoste dumnezeiască ce aū cātrā sfințele lăcașuri ale lui Dumnezeu, și, prin mijlocirea acelora cātrā Dumnezeu, să silescū cu toată inima a să osteni spre acealia, unī din temelie zidind și închinând lui Dumnezeu case dumnezeesti intru slava și veacnica lui laudă, alții silindu-se în multe chipuri pentru a aceloraș întărire și ne-

răsipire a strănsorii. Pentru aceasta, având poftă ca să mai adaogă într'ânsele mai multă puțință, prin carea puțință și ajutor să poată sta pururea neclătite și să se păzească nepărăsite, — pentru că lucrurile carele sănt mai de jos și mai slabe, dregându-se și întărindu-se de cei ce sănt mai innalți și mai puțincoși, să întăresc și să păzesc neclătite și nemișcate, — aleargă la cinstea patrierșască și cu ajutorința aceștiia întăresc cum să cade sfintele lăcașuri ale lui Dumnezeu, întărindu-le cu cărți patrierșești, adegă ale Scaunului nostru apostolesc și a toată lumea. Carele cu adevărat cu chip drept și foarte după lege nu lasă a nu ajuta aceale lucruri ce să fac întru numele lui Dumnezeu. Care lucruri, invrednicindu-se acestui har, cu numele patrierșesc și stauropighișesc pot scăpa de tot fealiul de băntuiale. Căci că aceale lucruri protivnice ce să întâmplă la unii oameni, să opresc din biruința celui mai mare, carele are puțință să facă dreptate și răsplătire. Precum iaste pronia și chiverniseala a Scaunului celui a toată lumea, fiindă dată de de mult, bine și cu socoteală această volnicie și dregătorie prăvilnicăscă, împreună cu altele multe, la mărirea și cinstea patrierșască, să facă pritutindinea stauropighii și să dea volnicie cinstitelor mănăstiri la cei ce trebuesc. Prin carea cinstitele lăcașuri ale bunelor fapte, câștigând întărire și întemeiare, să sporesc fără de nici-o cădeare, împreună cu faptele bune, până la stărșitul veacilor.

Pentru aceia dar și prea-luminatul și blagocestivul Domn și prea-innalțat stăpănitoe Io Costandin Basarab, Voevod a toată Ugrovlahia, prea-iubitul fiu al Smereniei Noastre, carele iaste mărturisit că iaste mai innalt decât toți cu înțelepčunea și cu întregimea minții și cu eurata viață, și înpodobit cu tot fealiul de fapte, și cu bunătatea ce are din fire, — pornindu-se de dumnezeiască îndemnare, ca cela ce iaste foarte cuvios spre lucruri dumnezeești, și fiindu-se pururea de poftă dumnezeiască, precum mărturisesc faptele ceale bune și lui Dumnezeu plăcute, carele au făcut Măriia Sa pretutindenea, — au zidit din temelie sfânta și cinstita mănăstire întru numele sfinților marilor

Împărați și întocma cu Apostolii Constandin și Elenii, carea să chiamă Hurezî, în județul Vălcii, carea să află în Țara-Rumânească, — având și paraclis într'ansa, întru numele Nașterii prea-sfintei Născătoare de Dumnezeu, iar din afară și bolniță întru numele Adormirei Născătoare de Dumnezeu, iar înprejur și schituri, unul în numele Nașterii Sfântului Ioanū Predeteacă, iar altul întru numele Sfinților Apostoli, iar al treilea întru numele întâiului mučenicū arhidiaconului Ștefan, iar, afară de această, și metof în chipū de mănăstioară, întru cinstea Adormirii Născătoare de Dumnezeu, carele să chiamă Polovrač. Și o aū îndobit bine și fără de nici-o lipsă, și, înfrumșitându-o cu cinstite podoabe, cu chieltuială nu puțină, dintru a sa aveare, o aū săvârșit, și s'aū făcut ctitor întru slava lui Dumnezeu, pentru a sa spăsenie sufletească și pentru veacnica pomenire a lui și a părinților lui, și a tuturor pravoslavnicilor creștini, închinând la dânsa lucruri stăpânitoare și umblătoare câte sânt de treabă spre întărirea sfintei mănăstiri și spre chiverniseala părinților ce să vor osteni și vor petrece într'ansa. Și, gândind toate câte sânt de treabă de săvârșit dumnezezeștilor besearici ce să zidescū noao din temelie, mai pre urmă aū socotit, ca ispravnicul cel înțelept de carele scrie la sfânta Evanghelie, să facă chiverniseală și pentru întărirea ei, ca să poată sta pururea, alegând să o supue la biruința patrierșască și să o numere în rând cu stavropighiile patrierșești. Decî aū cerșut de la noi să se dea ei nume stauropighișescū, pentru mai bună a ei stare și întărire, prin mijlocul cărții noastre sighiliod¹, patrierșească.

Pentru care lucru, noi, cu bună vreaie priimind poftirea Măriei Sale, de vreaie ce să uită spre bun gând și plăcut lui Dumnezeu, scriem și adevărăm cu tot săborul nostru, după cinstea mării patrierșești, și înpreună și cu prea-sfințitii și prea-cinstiții arhieriei ce să află înprejurul nostru, întru Duhul Sfântū iubiții noștri frați și

¹ Συγκλητώδης = *peceuitătl.*

împreună slujitori, ca cea mai sus pomenită sfânta mănăstire ce să află în Țara-Rumânească, în județul Vâlci, carea iaste hramul sfinților Înpărați și întocma cu apostoliu Constandin și Elenii, ce să numește Hurez, — cu toate ceale ce sânt închinare la dânsa, stătătoare și umblătoare, și cu ceale ce s'aũ zis mai sus, adecã cu paraclisul ei, cu bolnița și cu schiturile, însă și cu metoful ei, ce iaste în chip de mănăstirioară, carele să chiamă Polovrač, de acum înainte și până la sfârșitul lumii să fie și să se numească și de toți să fie cunoscută patrierșască stauropighie, în număr și în rând cu alte stauropighii patrierșești; de toți slobodă, nesupusă, făr de dajde, necercată, nebântuită și neasuprită de nici-un feliu de obraz, atâta besericescũ, cât și mirenescu. Și să se pomenească într'ansa numele patriarhului celui după pravilă la toate sfintele slujbe după obiceiũ. Și nici-unul să poată vre odată, din toate obrazele, atâta besericești, cât și mirenești, veri boiariũ, veri din cei supuși, veri arhieraul țarã, nici cu un feliu de pricină să fie volnic a călca acastă sfântă mănăstire, sau să îngreuiaze pre părinții ce străduescũ într'ansa, sau să-i bântuiască, aũ să clătească, aũ să calce volnicia aceștiũ sf. mănăstiri; ci să fie slobodă. Nici să fie datoare a da cevaș cuiva, făr decăt să dea la a noastră Mare Besearică a lui Hristos de an čară ocã 30, întru semnũ de supunere, după obiceiul stauropighiilor. Așjderea și părinții carii lăcuescũ într'ansa să petreacă întru volnicie și odihnă, mântuiți de tot feliu de silă și de volnicie, de tot omul și obrazul, trăind împreună cu pace și cu dragoste frățească, întru cuviință și bună tocmire, după canoanele vieții călugărești. Și, aleagerea igumenului lor, să aleagă și să pue din sobor pre carele să va socoti că iaste vreadnic, cu știrea și cu socoteala lumatului ctitorului ei și a moștenitorilor ce să vor trage după Măria Sa. Iar, când va fi vre o treabă de hirotoniseală între dânsii, să fie volnic a chiema ori pre carele arhieru vor vrea, ca să slujască într'ansa cu paza poruncilor din pravilă, și să săvărșască hirotoniile lor făr nici-o impro-

tivire și opreală. Iar cine să va ispiti vre odată ca să strice volnicia aceștii mănăstiri, și, nebăgând în seamă această patrierșască cinste și poruncă a săborului, va gândi să facă înproțiva acestora ce s'au zis, și va băntui această mănăstire, și va vrea a lua cevaș de la dânsa cu lăcomie și cu sila, — ori de cefeliu de dregătorie om va fi, — să fie afurisit de Domnul Dumnezeu atotșitoriu, și blestemat, și neertat, și pedezlegat după moartea lui în veaci. Și partea lui să fie cu vânzătoriu Iuda, și procopseală să nu vază în viața lui, și să fie supt blestemul părinților și al săboarălor.

Și pentru mai adevărul și întărirea s'au făcut și această patrierșască și săbornicășcă sighiliodă coajnică (*sic!*)¹ carte, și s'au dat la această stauropighișască mănăstire.

La anul de la Spăseniia Lumii 1702, mesița Fevruarie, indiction 10.

† Calinic cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Țarigradului, Noului Râm, și a toată lumea patriarh.

† Mitropolitul Chesariei Chipriian.

† Mitropolitul Eracliei Neofit.

† Mitropolitul Chizicului Chiril.

† Mitropolitul Nicomidiei Parthenii.

† Mitropolitul Halchidonii Gavriil.

† Mitropolitul Rodului Constandie.

† Mitropolitul Hiului Ghenadie.

† Mitropolitul Dercului Nicodim.

† Arhiepiscopul Priconisului Mitrofan.

[Copie de Anton Ivireanul, se pare ².]

VI.

Noul privilegiu de sare al mănăstirii.

* București, 20 Decembre 7214 (1705). Costandin-Vodă. Dăduse Hurezului „jumătate de moșie de la Sărariul, Jitioara,

¹ Pe pergament?

² *Încă de la 8 Septembre 7210 (1701), se făcea hotărnicia moșiei Folești-de-jos, a Hurezului.

unde era ocna de sare, și, din sarea ce se scotea din ocne, luoa dijma pământului; care la unu omu luoa sfinta mănăstire mai multu decit 600, 700 de bolovanî de sare, pentru treaba și folosul mănăstirii. Iară, cind aũ fost acum, am socotitũ Domnia Mea, împreună cu toți cinstiții dregătorii Domnii Mele, cum că, fiindũ ocne multe și se scotea sare multă, carea neputĩndu-se vinde cu prețũ bunũ, venitulũ țării și al Domniei venia la scãdere,—pentru aceasta Domnia Mea am socotitũ de s'aũ inchisũ ocna de la Sãrariul și de la Jitioarã. " Va lua decĩ Hurezul „de la ocna Slãnicul și de la Telega, din toatã sarea ce sã va scoate de acolo pre seama Domniei, dintr'o sutã de bolovanî de sare doi bolovanî, și sã fie volnic pãrintele egumenul ca sã pue omul lui acolo la ocne, sã iã toatã sarea sfintei mănăstirii ce-i va face din toatã sarea ce va eși de acolo, cumũ s'aũ zisũ mai susũ . . . Ori de vor fi ocnele pre seama domneascã, saũ de s'ar vinde, sã aibã a darea cãmãrașii cariĩ vor fi acolo aceastã sare, sã și-o ridice mănăstirea, sã o vinzã unde ar putea. Iară, de ar vrea Domniia aũ cei ce ar cumpãra ocnele, sã nu dea sarea, sã aibã a darea banĩ, precum sã va vinde și cea domneascã." Blestem pentru cãlcãtorii privilegiului: sã fie cu Iuda, cu Arie „și cu toți necredincioșii Jidovi cariĩ aũ rãsticnitũ pre Domnul Dumnezeu nostru, și, ĩntru ale lorũ viațã, Domnul Dumnezeu sã-i iã coroana Domniei dupã capul lui, și ingerii din Scaunũ cu ocarã gramnicã sã-l izgoneascã, cit nici-odatã ĩn viațã lui sã nu o mai dobĩndeascã,—daca de cea mare milã i-aũ fost de ia silã, și ĩn pripã sã se prãpãdeascã, cit nici locul unde i-aũ fost, sã nu se gãseascã. Boierĩ — Ban, Stroe Leurdeanul Vornic, Șerban Logofãt, Mihai Cantacuzino Spãtar, Șerban Bujoreanul Vistiernic, Costandin Știrbei Clucer, Toma Cantacuzino Postelnic, Ștefan Cantacuzino Pãharnic, Șerban Stolnic, Gheorghe Castriotul Comis, Iorga Sluger, Costandin Corbeanu Pitar. Scrie: „Isar Logofețelul de București". „Radu Cantacuzino, ftori Logofãt, proclitu."

VII.

Constantin-Vodă Brincoveanu către egumenul Ioan de Hurez, despre un schimb de moșii cu dînsul.

* Io Costandin Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn Țării-Rumânești.

Sfinții Tale, părinte Ioan egumenul ot Hurezu, sănătate. Cartea Sfinții Tale ce ne ai trimis, ne au venit, și, ce ne ai scris, am înțeles pentru satul Craiovița, ce ne ai fost rugat Sfinția Ta, în trecutele zile, ca să facem schimbu, să-l dăm sfintei mănăstiri, și să luăm și moșia de la Belciugata și cu Cojești. Și noi am priimit rugăciunea Sfinții Tale, și acum Sfinția Ta ne-ai trimis toate scrisorile ale acestor moșii, împreună și cu cartea noastră ce am făcut de danie, le-au adus și am văzut. De care lucru iată că acum am scris și pircălabului de acolo de la Craiovița, de-î facem în știre ca să știe că acel sat l-am dat mănăstirii, și poruncim ca cele ce sint ale noastre bucate acolo, să le rădicese toate și să le ducă la Brincoveni. Și de acum înaintea satul acela il va stăpini sfinta mănăstire, și să fie de bine! Carte de stăpînire încă am făcut: acum de ceastă dată mai pe ușoru, iar, cind vei veni Sfinția Ta aici, ne vei aduce și hrisovul cel mare, de vom scoate den hrisov moșia Belciugata și Cojești, și atuncia vom face și carte cu temeî. Iar acum deocamdată îți facem aceasta pentru stăpînirea satului, ce-l veți ținea cu pace. Noi de la acel sat, de la Craiovița, avem mult venit, și nimic nu se potrivește Belciugata și Cojești cu Craiovița; că Craiovița are și Ruminî, are și mori, de numai de la morile acelea ne venia cite 300 de obroace de piine pe an, iar aci la Belciugata nu este nici-un venit, nimic. Numai, rugindu-te Sfinția Ta, și neputind ca să-ți trecem rugăciunea, mai virtos pentru sfinta mănăstire, fiind moșiile acestea depărtate și peste mină, și satul acela este mai aproape,— n'am avut ce face, ci iată că vă l-am dat. Măcar că Sfinția Ta vei vedea den scrisorile Craioviți (cari iată că ți le trimesem), cind am cumpărat moșia aceia, foarte cu puțin preț o am luat; dar n'au pogorit den alt

făr decît aŭ fost o pricină; iar, de n'ar fi fost pricina aceea, o am fi cumpărat scumpă. Ce pe atunce moșiile așa se vindea, și, cum zicem, fiind și o pricină, de aceea o am luat eftenă.

Ne mai scrii Sfinția Ta că la Belciugata ai cîteva oi și de alte vite, de boi, de vaci și stupi, piine; de care zici Sfinția Ta ca să-ți dăm Sfinții Tale, de acolo-altele, și acestea să le oprim noi aici. Ce, de aceasta, părinte, nu putem: vei trimite Sfinția Ta de le va ridica de aici, și le va duce dincolo. Numai, pentru piine, pentru ovăz, pentru stupi,—vei ști Sfinția Ta, că, trimițînd noi omul nostru acolo ca să vază ce este, ne spuse că numai 100 de obroace de grîu au găsit, și 28 de obroace de ovăs,—că piinea și ovăsul iată că l-am luat, și am poruncit pîrcălabului de la Craiovița, ca den piinea noastră ce avem acolo, să dea Sfinții Tale 100 obroace de grîu și 30 obroace de meiu în loc de ovăsu,—că ovăsu acolo n'avem.

De stupi, iarăși ne spuse că mai mult decît 27 de stupi n'au găsit; atite numai aŭ fost. Ce și stupi încă i-am luat; și am scris ceastă carte la Mihai Vornicul, la Brîncoveni, ca să poruncească la Sopot să-ți dea Sfinții Tale de acolo 27 de măci de stupi,—că Socetu (*sic*) este aproape de Craiovița. Ce vei trimite Sfinția Ta de-î va lua, iar, alalte vite ce sînt, le vei ridica Sfinția Ta de le vor aduce acolo.

Pentru cartea ce ai scris la dumnealui Stolnicu¹, nefiind dumnealui aici, i-o am trimis unde este: ce vom vedea ce răspuns va da. Baniî ce ai trimis Sfinția Ta pentru stavropighie, încă i-au adusu. Și, într'acea dată întîmplîndu-se de era niște călărași gata să meargă la Țarigrad, i-am trimis la Aga, și va purta grije de-î va da la vreme; și bine ai făcut Sfinția Ta de i-ai trimis. Aceasta, și fii sănătos. Martie 10, 7215 [1707].

¹ Constantin Cantacuzino, unchiul și sfătuitorul cel mai ascultat al Domnului.

VIII.

*Constantin-Vodă Brincoveanu leagă la vinăriciū
pentru Hurez pe locuitorii din Rîmnic.*

Milostiū bojiū Io Costandin Voevod i gospodinū pisah gospodstva mi slugilor Domnii Meale vinăricearilor ot sud Vâlcea. Cătră acasta vă facū Domnia Mea in știre că aici naintea Domnii Meale la Divan jăluiră slujitori i popii i oroșani de acolo den Râmnic, zicând cum că le-am fost dat Domnia Mea milă ca să dea vinăriciū vinū la mănăstirea Ostrovul, vead[re] 200, și să dea la schitul de la Urezī vead[re] 100; și am fost făcut Domnie Mea și hrisoavele la aceale mănăstiri, ca să ia acel vinăriciū, și de atunci până acum aū fost tot dat ei vinăriciul la aceale mănăstiri, precum am făcut Domnia Mea milă. Iar, cândū aū fostū astă toamnă, s'aū fost sculat Dragul Čaușul de aū dat el vinū, veadre 100, la schitul de la Urezī, neāvându nici-o poruncă. De care lucru iată că vă poruncescu Domnia Mea voao vinăricearilor, vericari vă veți întâmpla a umbla cu slujba vinăriciului acolò, într'acel județū, să căutați să le dați bună pace oroșanilor de aceaste 300 de veadre de vinū, să se dea unde sântū rânduite, precum le scrie hrisoavele și le iaste obiceiul. Iar afară dintr'acealea, ce le-ar mai face, să-i apucați să vă plătească tot ce-ar face, până la unū banū. Că oricarii din voi s'ar întâmpla a umbla cu slujba vinăriciului de acum înnainte, și le-ați mai strica obiceiul,—bine să știți că veți petrece rea scărbă și mare certare de cătră Domnia Mea. Pentru că așa iaste porunca Domnii Meale. Только писах господства ми [= aceasta am scris Domnia Mea]. Fevruarie 8 dni, leat 7221 [1713].

[Monogramă cu roșu. Pecete octogonală.] Procit vtori Logofăt.

[V°:] A schitului Sti. Ioan Pred[e]tič, pentru vinăriciū.

X.

Privilegiu al lui Ștefan Cantacuzino către mănăstire.

25 Octombrie 7224 (1715). Ștefan-Vodă Cantacuzino întărește Hurezului moșia Măldăreștilor (Vilcea), partea lui Mihalcea Măldărescu, fiul lui Socol iuzbașa din Măldărești.

XI.

Scutirea de dăjdi a mănăstirii supt Nicolae Mavrocordat.

Milostiiu bojiu Io Nicolae Alixandru Voevodă i gospodin davat gospodstvami siu povelenie gospodstvami sfântului și dumnezeescului schitū ce să chiamă Hurezii, otū sudū Vâlcea, că să fie toate bucatele ce va avea sfântulū schitū in pace și ertate de dijmăritū, de vinăricū, de oiritū, de nici-unele nimicu valū saū bântuială să n'aibă. Pentru că, fiindū acestū schitū săracū și fără de nici-o hrană, neavândū nici-unū venit de spre nici-o parte, răposatulū Costandinū-Vodă l-au ertatū ca să aibă bună pace de dijmăritū, de vinericū, de oiritū. Și au avutū pace până acumū, in zilele Domnii Meale, pecumū amū văzutū Domnia Mea și cartea lui Costandinū-Vodă la mână călugărașilor de la acestū sfântū schitū. Dreptū aceaia și Domnia Mea încă amū întăritū și amū datū această carte a Domnii Mele sfântului schitū, ca să-i fie toate bucatele in pace și ertate de dijmăritū, de vinăricū, de oeritū.

Așijderea poruncescu Domnia Mea și voao, dijmarilorū, oiarilorū, vinericearilorū, carei veți fi cu aceaste slujbe într'acea parte de locū, daca veți vedea această carte a Domnii Mele, iarū voi toți să aveți a vă ferirea de bucatele schitului Hurezii. Nimeni nici-unū valū să nu-i faceți, că cine s'arū ispiți a-i face vre un valū peste cartea Domnii Meale, unii ca aceia bine să știe că rea scărbă și certare vorū petrece de cătră Domnia Mea. Că așa

iaște porunca Domnii Meale. И не сам реч господствами.

Iulie 20 dni, 7224 [1716].

[Monogramă cu roșu. Pecete octogonală cu vulturul liber, supț coroană, ce are, de-o parte și de alta, luna și soarele; vulturul e încunjurat cu o jerbie de frunze; iniiale I. H. M. K. 1716. Iscălește „Io Nicolae Voevoda“. — „Procit vtori Logofăt“.]

XI.

Socoteală de vinăriciū; 1716-7.

[Foaia întâia:]

Plas[a] Barbului Bărsăscul v[el] ob[oroace] 360.

Oboroace 80.

Oțeșani, adus întâi mali [= mici] oboroace 29. Cîⁿ v ob[oroace] 20.

Ipac adus Oțeșani in sat Neamților v¹ ob. 25.

Ipac aū adus Măldăreștii grău i orz mal. ob. 18, cⁿ v ob. 12.

Adusul cⁿ v¹ ob. 57 i orz v¹ ob. 22.

Ob. 80. Urezii și Foleștii întâi mal. ob. 36, cⁿ v¹ ob. 24 p¹.

Ipac adus Urezii mal. ob. 7 p¹, Neamțu [=Neamților].

Aū adus Dumitrașco păr[călabul] și un răvaș de scădenie a dum. Barbul Sărd. [Brăiloiul]. [Zice] că aū fost dat mai nainte la catane la Urez grău și porumbu v¹ ob. 20.

Adusul cⁿ v¹ ob. 52, orz v¹ ob. 28.

Ob. 80. Rămeștii i Urșani, Vai-de-ei.

Adus Rămeștii întâi mal. ob. 27, cⁿ v¹ ob. 18 p¹.

Ipac adus Rămeștii la Neamțu peste tot v¹ ob. 15 p¹.

Adus și Vai-de-ei la Neamți peste tot v¹ ob. 20.

Adusul cⁿ v¹ ob. 58, i orz v¹ ob. 22.

[Foaia a doua:]

Ob. 120.

Costeștii aū adus întâi 8 mal. ob., mal. ob. 99 p¹, cⁿ v. ob. 68.

Ipac adus Costeștii în sat Neamților peste tot v¹ ob. 23.

Adusul cⁿ v¹ ob. 91, i orz v¹ ob. 29.

Ciⁿ tot datul v¹ ob. 258, i ost. [=rămin] v¹ ob. 102.

Ot siiu [=de acolo] să vie la jicniță[ă] grău v¹ ob. 94, și să dea Părvului Căzănescul pentru grăul ce au dat mai mult din plas[a] lui la jicniță v¹ ob. 8.

Ghen. 25 dni am soc[ol]tit tot datul, v¹ ob. 423 p¹. Ațară dă Tit[î]reacî.

[Foaia a treia:]

Plas[a] Părvului Căzănescul i Șerban Stoenescul¹, v. ob. 445.

Au adus Părvul Căzănescul i Șerban Stoenescul împreună cu alte sate, întâi cu mal. ob.: mal. ob. 560 p¹.

Ot plasa ačasta a lor.

Ciⁿ v¹ ob. 374.

Au adus și în sat Neamților grău i porumbü, v¹ ob. 44

Tot datul: cⁿ v¹ ob. 418.

Zice Părvul că au dat și igumenul Titerečanul la dum. Barbul Sărd. grău v¹ ob. 15.

Să aducă Părvul răvaș de samă pe acest grău.

Zice Părvul Căzănescul că are Titerečanul și un răvaș de scădenie al dum. Barbul Sărd[ariü], de v¹ ob. 10.

Să aducă și acest răvaș.

Au adus și ot Govora un răvaș de scădenie a dum. Barbul Sărd., de v¹ ob. 10.

Au adus și alt răvaș de scădenie, iar al dum. Barbul Sărd., de v¹ ob. 10.

[Foaia a patra:]

Rămășița de cără din plasa Părvului Căzănescul i Șarban Stoenescul i Barbul Bărsăsculü, precum serie in jos satele anume:

Ghen. 24 dni, 7225 [1717].

Stoenestii v¹ ob. 50.

Cacova v¹ ob. 6.

Mihăestii, Bărsestii v¹ ob. 24 p¹.

¹ V. capitolele următoare.

Burbăteștii v¹ ob. 7 p¹.

Glodul Govorii v¹ ob. 40.

Bojoreani v¹ ob. 15.

Răvașale de scădenie, împreună și cu datul Titirecă-nului, cⁿ v¹ ob. 35.

Tot adusul peste tot, și cu răvașale împreună, cⁿ v¹ ob. 453.

Trece mai mult dat v¹ ob. 8, să și-l ia din plasă Barbului Bărsăscul.

XII.

[C. 1720.]

Foiță pentru ce au rămas mănăstirea Hurezii datoare.

La Măriia Sa ghinărariul Șram¹, t¹ 100.

La jupănul Dinu de la Râmnic, t¹ 130.

La Ali Turcul, t¹ 81, bani 40.

La Ghiorghiiță Socoteanul, t¹ 20.

La popa Climent t¹ 10.

Simbriia părinților, t¹ 140.

La Costandin Obedeau², t¹ 80.

La popa Stefan t¹ 12.

La logofătul Dumitrașco, t¹ 2.

Cin t¹ 575, bani 40.

XIII.

Rîmnic, 7 Iulie 1723. Ilg zu Königsegg dă o *patentă nemțească* pentru „mănăstirea și satul, de olacū și de podvoade“.

¹ Generalul Schramm, șeful Administrației oltene.

² Fiul lui Pătru, soțul Stăncăi și clăditorul bisericii Obedeau din Craiova. V. vol. VIII, Prefață, și *Inscripții din bisericile României*, II.

XIV.

* *N. de Porta către egumenul Ioan de Hurez
despre moșia Podbanița.*

Cu scrisoarea aceasta n'avuî a scrie Sfinții Tale alt, fără cit fac știre Sfinții Tale că încă de an mi-aû fost dat Măria Sa ghegeneralul comandant și mai marele nostru director grofu de Chinecsec [Königsegg] satu Podbanița, și, avînd Ion Logofătul Podbăniceanul heleșteu la Podbanița, și mai din susul lui aû făcut și Va[r]lam căpitanul alt heleșteu, — care eû, socotind că iaste loc de Podbanița, și mai fiind mai în sus loc de heleșteu, m'am apucat și eû încă de an de am săpat șanț și am adus bolovanî de i-am pus acolo. Și, cînd am mers de am căutat locul acel de heleșteu, aû fost și logofătul Ion Podbăniceanul și Mihnea neguțătorul, și aû fost și părcălabul Stan, al Sfinții Tale, și nimenî nu mi-aû spus că ai și Sfinția Ta jumătate moșie. Ci tocma acum, vorbind cu dumnealui consiliarul Băleanul¹ pentru heleșteu, și fiind și dumnealui Vornecul Constantin Obedeanu² acolo la vorba, mi aû spus că jumătate de moșie este a sfintei mănăstiri. La care mă rog Sfinții Tale să mă erți căci că n'am știut că ai și Sfinția Ta. Că, de aș fi știut, aș fi întreat pe Sfinția Ta, și cu știrea Sfinții Tale aș fi făcut. Dar, fiind acel loc tocma lingă sat, am socotit că este loc de Podbanița, și cu aceia am făcut. Iar acum, înțelegînd că este și a sfintei mănăstiri jumătate, făcuî știre Sfinții Tale. La care să nu fie cu părere rea Sf. Tale, căci nici-o pagubă mănăstirii nu să face, și, după aceia, și eû încă voi rămînea dator a sluji Sfinții Tale și sfintei mănăstiri, cu toate cele ce ne va fi pen putință. De aceasta înștințez pe Sfinția Ta, ca pe un părinte ce știu că-mî ești. Să nu fie Sfinții Tale cu părere

¹ Grigore.

² Secretariu al Guvernului. V. pentru el ale mele „Documente geografice“ (extras din „Buletinul societății geografice“ pe 1899), p. 18 și urm.

rea. Aceasta, și iar Domnul Dumnezeu să fie pururea cu Sfinția Ta.

Craiova, August 3, anul 7232 [1724].

Al Sfinții Tale ca un fiu sufletesc și gata spre slujbă:

N. de Porta, secretar.

Și aceasta să nu socotești Sfinția Ta că este la Craiovița aū într'alt loc, ci este lingă sat, unde este o bahnă cu rogoz și cu noroiū; care de nici-o treabă nu este acel loc, ca să se facă vre o pagubă.

XV.

Concept de scrisoare a egumenului către un înalt dregător din Sibiiū.

Cu această plecată scrisoare facemū știre Măriei Tale că iată că, viindū Sfinția Sa părintele episcopulū aici la Sibii, amū fi venitū și noi cu Sfinția Sa de amū fi văzutū pe Măriia Sa ghinărariul și pe Măriia Ta, că dorimū.

Darū, fiindū vreme de iarnă, și noi cu multă slăbičune a podagrei, nu putumū veni. Ci, neputându veni noi, iată că trimetū cestū frate al nostru până la Măriia Ta, și mă curtenescū Măriei Tale și cu o butișoară de vinū de Sutești, și cu acestū frate, ca să fie Măriei Tale cunoscutū, ca, cândū ilū vomū trimite cu trebī ale mănăstirei la Măriia Ta, să fie Măriei Tale cunoscutū. Și să avemū de la Măriia Ta ertăčune căci nu putumū veni. Și mila lui Dumnezeu să păzească pe Măriia Ta cu multă sănătate și spăsenie sufletească.

Noemvrie 24 dni, leat 7233 [1724].

[V°:] Izvodulū cărții ce amū trimisū la Măriia Sa Ruj. (sic).

XVI.

Altă scrisoare asemenea.

Dup[ă] tituluș.

Cu această plecată scrisoare cercetăm ca să știm de bună viața Măriei Tale, de care dorim să o auzim și să

ne bucurăm, dând mulțămită lui Dumnezeu. De a mea neputință și slăbiciune a boalei podagrei, vei ști Măriia Ta că foarte m'au întărit, cât nu poț să calcū pe pământ cu piçoarele, nici poț să-mi duc la gură să mănăc, ci alții mă poartă și-mi dau de mănăcare. Și, stându-mi boala înpotrivă atăta de mult, n'am putut veni, că dorēm ca să vedem pe Măriia Sa ghinărariul și pe Măriia Ta. Dar, de vreme ce nu iaste puțință la noi, n'avem ce face: lăudat să fie numele lui Dumnezeu! Ci vei ști Măriia Ta că, fiind eū atăta de slab, și cunoscând că în scurtă vreme imi voi da datoriia firească, am făcut sfat cu Sfinția Sa părintele episcopul și cu tot soborul sfinței mănăstiri, și am trimis pe acest frate al nostru Ilarion arhimandritul, care iaste pe aicea, din mănăstirea noastră, pohtindu-l cu toții de obștea ca să fie egumen în urma mea. Ci mă rog Măriei Tale să i să facă ispravă de la Măriia Sa ghinărariul, mai marele nostru director, fiind și Sfinția Sa părintele episcopul acolea, și Măriia Sa Banul, — să fie cu știrea tuturor, ca să i să dea carte de stăpănire, și, când va veni, să fie așezat de Măriia Ta cu temei ca acesta. Că vezi, Măriia Ta, că este o casă numită: ci trebuiaște să rămăe așeză[mă]nt bun, să nu fie pricină în urma noastră. Ci iar mă rog Măriei Tale ca să să isprăvească acest lucru.

Noemvrie 29 dni, leat 7233 [1724].

Al cinst. [rupt.] [Concept.]

[V°:] Izvōdul ce au venit de la Sibii.

XVII.

Socotelii de vinăriciū din 1725.

Mart 15, It. 7233 [1725]. Eșit-au butea de la Șerban, veadre 72, oca po banii 4, fac t' 21, safi de plată, afară den drojdii.

Mart 29 dni, It. 7233 [1725]. Eșit-au butea de [la] Cernea, veadre 84, oc[a] pe banii 4, safi de plată, afară din drojdii; fac t' 23, banii 280.

Aprilie 3 dni, 7233 [1725]. Eșit-aũ butea dă la Pătru de la Folești, veadre 72, oca pe bani 4, safi de plată, fac t' 21, bani 80.

Aprilie 7 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ de la Butucea, afară din drojdii, safi de plată, veadre 72, oca po bani 5, fac t' 27, bani 15.

Aprilie 21 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ butea de la Șerban, safi, de plată, afară din altele, veadre 54, oca po bani 5, fac t' 21, bani 9.

Aprilie 30 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ butea de la Ion cărcumariul de la Neagra, veadre 72; dintr'aceastea scoțind alte darale, aũ rămas safi de plată veadre 66, oca po bani 4, fac t' 19, bani 110.

Mai 25 dni, 7233 [1725]. Eșit-aũ butea de la Cernea, veadre 80, oca po bani 5, safi de plată, fac 24 t'.

Iunie 16 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ butea de la Butucea, veadre 72, safi de plată, oca po bani 5, fac t' 27.

April 20 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ butea de la Neacșa de la Baia, veadre 60, safi de plată, oca po bani 4, fac t' 18.

Iunie 15 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ butea iar de la Neacșa, de la Baia, veadre 60, safi de plată, oca po bani 4, fac t' 18.

Iunie 25 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ butea de la Șerban veadre 60, safi de plată, oca po bani 5, fac t' 22 p'.

Iulie 1 dni, lt. 7233 [1725]. Eșit-aũ butea de la Cernea, veadre 54, safi de plată, oca po bani 5, fac t' 22, bani 33.

Luat și din vinurile părintelui Ioan, când au venit egumen, t' 7, bani 40, cin t' 274.

Iulie 30 dni, lt. 7233 [1725]. Vinurile care s'aũ vândut la cărcumă câte 5 bani, cum arată în jos:

Dumitru Butucea, 1 bute de veadre 66, oca po bani 5, safi de plată, fac t' 24, bani 100.

Și din butea care au vândut de la popa Daniil, luat dobândă t' 5.

Și din 3 butoae care aũ vândut Butucea, oc[a] câte bani 6, veadre 70, fac t' 31.

Și iar aũ mai luat de la Butucea de pe rachiũ t' 3.

Și iar aũ mai luat de la Butucea de pe un butoi de vin, t' 4 p'.

Cernea aŭ vândut 1 de vin cu pelin, veadre 54, oca po bani 5; fac t¹ 24, bani 20.

Iar vândut Cernea 1 bute de vin, veadre 80, oca po bani 6, safi de plată fac t¹ 36.

Iar Cernea, 1 bute de vin, veadre 55, oca po bani 6, safi de plată fac t¹ 25.

Iar Cernea un butoi, veadre 23, oca câte bani 6, fac t¹ 10, bani 50.

Iar aŭ mai vândut 6 butoae, butoiul de câte 9 veadre, care fac t¹ 24.

Iar luat de la Cernea t¹ 17, dobînda unii buți.

Luat de la Șerban, de 1 bute de vin, veadre 81, oca po bani 6, fac t¹ 36 p¹.

Luat de la Șerban, pe 2 butoae de vin, p¹ 9.

Luat de la Șerban, de pe 4 butoae, t¹ 5, bani 53.

Luat de la Șerban dobânda de pe 3 buți de vin ce aŭ vândut, t¹ 24, cin t¹ 179, 1 zlot.

XVIII.

Adeverință a egumenului Ilarion pentru un împrumut.

Scrisoarea noastră la mâna dumnealui jupănului Ioței, ca să-î fie de bună credință, precum să știe că ne-am rugat de dumnealui de ne-aŭ făcut bine cu t¹ 100, pentru lucrul viilor, de acum până la Sântă-Măriia Mică, și la zi să avem a-î darea dumnealui banii, și osteneala banilor, 1 bute de vin de veadre 60. Și, pentru mai adevărata credință, am pus peceatea mănăstirii și iscăliturile noastre ca să să crează. Iar, de ar mai trece din zi, să umble cu osteneală zece a doi. Mart 2 dni, lt. 7233 [1725].

[Pecete neagră cu Sfinții „Co[standin]“ și „El[ena]“, vederea mănăstirii și: „Peceatiia sfintei mănăstiri Urezii“.]

Ilarion arhimandrit Hurez.

Lavrentie ermonah clis[ia]rî.

Isaia (?) arhimandrit P[olovragi].

Climentŭ ermonah.

Stefan ermonah.

Visarion ermonah.

Misail ermonah.

Iosif ierodiacon.

XIX.

Alta pentru același scop.

Dat-am scrisoarea noastră la mâna Sfinții Sale părintelui chir Dositheu eclisiarhul al sfintei episcopii ca să fie de bună credință, precum să știe că ne-au făcut bine de ne-au dat t^l 20, însă bani cu osteneală la lucru viilor de la Sutești, la prăvil. (*sic*); și să avem a-i da banii Sfinții Sale la Uspenie, fără nici-o pricină; iar, nedând banii la zi, și s'ar face vr'o cheltuială sau vr'o zečuială, să fie toată de la noi. Și, pentru mai adevărată credință, m'am iscălit mai jos, ca să se crează. Mai 15 dni, leat 7233 [1725].

Ilarion arhimandrit Ur[e]z.

[V^o.:] Zapisul jupânului Iotei la lei 100.

XX.

A treia cu același cuprins.

Scrisoarea noastră la mâna dumnealui Logofăt Bratului¹ precum să știe că ne-am rugat de dumnealui de ne-au făcut bine cu t^l 40, însă bani pe miare, și, la toamnă, să avem a-i darea miiarea; însă ce s'ar găsi; cu mulțumită. Și, pentru credință, am iscălit.

Iunie 15 dni, leat 7233 [1725].

Ilarion arhimandrit Hurez.

Ștefan iermonah.

[Visarion ermonah].

Lavrentie iermonah.

Climentă ermonah.

Misail ieromonah.

XXI.

A patra cu același cuprins.

Scrisoarea noastră la mâna dumnealui jupânului Stan, precum să știe că ne-am rugat de dumnealui de ne-

¹ Nepotul episcopului de Rîmnic Damaschin (Dobrescu, *Istoria Bisericii romine din Oltenia*, p. 56).

aŭ făcut bine cu t¹ 100 pe lună, câte t¹ 3, și i-am pus zălog candelile de argint. Ci să avem a-î darea banii cu mulțumită. Și, pentru mai adevărata credință, ni-am iscălit.

Iunie 24 dni, t¹ 7233 [1725].

Ilarion arhimandrit Hurez.

Isaia (?) arhimandrit P[olovragi].

Stefan ermonah.

Lavrentie iermonah.

Nicodim ermonah.

Visarion iermonah.

Misail ermonah.

Să să știe c'am dat 8 candelile de argintu, care candelile le 'u fostu pus zălog de Ilarion arhimandritul ot mănăstirea Urezii; însă aceale 8 candelile aŭ tras oca 2 p¹. Și am scris, să să crează.

Eŭ Stan bacanul.

S'aŭ luat banii toți, t¹ 108, de la dumnealui consilierul Ilie Știrbeai.

[V°:] Și, cându s'aŭ dat acești bani, aŭ fostu în treaba sfintei mănăstiri la Beč.

XXII.

Socoteală de vinuri a mănăstirii pe anul 1725.

Și aŭ luat și din vinurile ce era pe seama părintelui Ioan, de să vindea ca să dea simbriia părinților, t¹ 7, bani 40.

Și aŭ luat de la rudariul, din vinul cel nou, t¹ 6.

Și aŭ luat de la Neacșa de la Fometești, din vinul cel nou t¹ 5, și aŭ dat și pentru niște fân de la Paraschiva, t¹ 2, bani 44.

Și aŭ luat de la Ghinea, de la cărcmă, de la Troian, de pe vin, t¹ 10.

Și aŭ luat de la Neagoe, de la cărcumă, dă la Troian, din 2 buți ce aŭ vândut mai nainte, t¹ 24 p¹.

Și din butea care s'au vândut pe urm... [rupt] [Tro]-ian din vin nou c-au dat.

Să să știe și pe unde au dat vin cu buțile, cum arată în jos:

Dat-au la părintele Bistriceanul 2 buți de vin de Sutești, vin dă vârfu (ккрѣк), cu struguri, v^d 110.

Dat-au o bute de vin roșu cu pelin, de la Troian, la un neguțtor, dobânda unor bani ce au fost el datoru mai nainte, de v^d 50.

Și au luat de la Jdegla de pe stâni t^l 7, și i-au dat Drăghici dă pe suhatul unor vaci, t^l 3.

Care fac t^l 10.

... luat de la popa Hrize, pe 1 clae, t^l 3, bani 44.

... tescovină de la Troian... [măr]turisit Ion rachii-riul de [Câmpu]lungu, că i-au dat t^l 7.

Și au luat de la Ion cărcumariul de la Baia, dă pe vin, t^l 2.

Și au dat la popa Iosif, nepotul piscupului¹, 2 cai; și unul au fost dă dar, iar unul au fost de schimbu; ce s'au trimis schimbul, și să dea calul mănăstirii, că iaste la popa Iosif.

Alt cal l-au dat popei Ivan de la Făgăraș mită, ci să să prinză în suma banilor, în datori, să să mai ușureze mănăstirea.

Foiță pentru buțile de vinu care le-au vândut cărcmaru mănăstirii Hurezii de la Sfeatăii Constantin până în toamnă, care le-au vândut și le-au măsurat, și au dat banii în mâna lu Ilarion, precum mărturisescū ei cu sufletele lor, și mărturiseaște chelariul mănăstirii, care le-au scos din pimniță, și le-au dat scrisă toate anume, cum arată în jos; Iunie 30 dni, leat 7233 [1725].

Vândut-au Șarban cărcmariul 1 bute de vin ce au fost în pimniță la el, iar nu s'au scos din mănăstire, și au eșit la măsurătoare v^d 67, oc[ă] 3, câte..., fac t^l 25, bani 100.

Și iar aŭ vândut Șarban [1 bute de vin ce aŭ fost în] pimniță, de la el, iar nu s'aŭ [scos din mănăstire], și aŭ eșit la măsurătoare v^d...; fac t^l 36, bani 60.

Și iar vândut Șarban 2 butoae de vin, butoiul câte v^d 10, facŭ v^d 20, câte bani 6, fac t^l 9.

Și iar aŭ vândut Șarban 4 butoae, butoiul câte v^d 3, fac v^d 12, câte bani 6, fac t^l 5, bani 53.

Dat-aŭ Șarban și de pe 3 buți ce aŭ fost vândut, vinŭ omenescŭ: 1 de la popa Daniil și altă bute de la jupânul Stoica, alta de la popa Statie din Costești, și s'aŭ vândut în pimnița mănăstirii, dat t^l 25, bani 60.

Și aŭ dat Șarban și de pe rachiŭ, pe ocă 7, câte bani 44, dat t^l 2, bani 44.

Și aŭ vândut Cernea 1 bute de vin cu pelin, de v^d 54, oc[a] po bani 60, dat t^l 24, bani 20.

Și iar aŭ vândut Cernea 1 bute de vin, de v^d 80, oc[a] po bani 6, dat t^l 36.

Și iar aŭ vândut Cernea 1 bute de vin, de v^d 55, oc[a] po bani 6, dat t^l 25.

Și iar aŭ vândut Cernea 1 butoi de vin de v^d 23, oc[ă] 60, oc[a] pe bani 60, dat t^l 10, bani 50.

[Și iar aŭ] vândut Cernea 60 butoae de vin, butoiul..., fac v^d 54, câte bani 60, dat... 40.

... Cernea, dobândă din vinul popei..., t^l 18, bani 20.

Și aŭ vândut Butucea 1 bute de vin de v^d 66, oc[a] po bani 5, și aŭ dat t^l 24, bani 100.

Și aŭ dat Butucea dobândă din vinul de la popa Daniil, t^l 5.

Si aŭ vândut Butucea 3 butoae, oc[a] câte bani 6, v^d 70, dat t^l 31.

Și iar aŭ mai vândut Butucea 1 butoi de vin, v^d 9, câte bani 6, dat t^l 4.

Și iar aŭ mai dat Butucea dă pe rachiŭ t^l 3.

XXIII.

[C. 1726.]

Foiță pentru banii care au jurat Ilarion care au fost egumenii la Hurezii că nu au luat, și ne-au apucat judecătorii de i-am dat noi:

2 lei de la vinurile ceale noao.

1 p^l de la Jdegla și de la Craiova.

1 leu de pe heleșteu.

1 leu, bani 50, de o clae de fân.

2 lei de pe vaci de la Puțuri.

11 lei p^l de la Neacșa de la Baia.

22 p^l lei de pe o bute de vin.

2 lei de la Ionu de la Baia.

3 lei de pe tescovine.

cin lei 46, zlotu 1.

XXIV.

[C. 1726.]

Foiță pentru ceale ce s'au rânduit de la cinstita Administrație să întoarcă părintele Ilarion la mănăstire la Hurezi, după ce au lipsit din egumenie, — precum i s'au dat poruncă de la consileari.

Un cal negru ce au dat popei Iosif, nepotul părintelui Damaschin episcopul.

Iar un cal vântu, ce l-au dat iar popei Iosif, nepotul părintelui.

Un cal galbinu, ce l-au dat popei Ivanu de la episcopie.

Un căsornicu.

1 lingură de argintu.

1 covor.

1 sfașnic mare de alamă.

XXV.

[1726.]

Seaama ce au dat părintele Ilarion arhimandritul de tot venitul mănăstirii Hurezii, de chelt[u]iala căta au făcut

și de venit, cătu aũ fostu ispravnic acolo, cum arată în jos anume tot venitul și toată cheltuiala; Februarie 16, l^o 7234 [1726]. Craiova.

395 p^l lei, bani 118, aũ dat o foae ce aũ luat dupe vi-nurĩ și dupe rachiũ.

258 lei aũ dat altã foae dupe venitul ce aũ luat de la oi, și de la poenariul, și dupã vaci, și de la suhaturĩ, și de la altele.

cin lei 653 p^l, 18.

Acești bani aũ dat seaama cã i-aũ luat toți gata, afarã den ce aũ tãgãduit cã n'aũ luat de la unii cãrciumari și de la alte venituri ale casei, dupe cum arată foia de acealea tot anume; care acei bani iaste sã sã caute și sã sã scoațã, sã sã dea la mănãstire.

Dentr'acești bani i sã țin în seaamã Sfinții Sale lei 25, care i-aũ dat la pãrintele Ioan de aũ cheltuit în casã, cãnd n'aũ fost Sfinția Sa acasã, cu doaoã foi.

Dat-aũ seaama cã aũ cheltuit și la lucrul viilor de la Troian, lei 147.

Dat-aũ seaama cã aũ cheltuit și la lucrul viilor de la Sutești, lei 70.

Dat-aũ seaama cã aũ dat și la pãrintele cliseariul, de aũ cheltuit în case, cãnd n'aũ fost Sfinția Sa acasã, lei 45.

Dat-aũ seaama cã aũ cheltuit pe sare și pe alte trebunțe ale casei, cu o foae a lui Șarban cãrciumariul, lei 7.

Dat-aũ seaama cã aũ dat și unui cãlugãr de s'aũ plãtit de bir cãnd aũ fost mirean, leũ 1 pol.

Dat-aũ și catastif tot acuma ce aũ cheltuit în trebile casei și pentru imbrãcãminte Sfinții Sale, peste tot: lei 611.

Care face cheltuiți lei 960 p^l.

Scoțindu-se ce aũ fost venitul, lei 653 p^l, 18;

Rãmãn sã i sã mai dea de la mănãstire lei 252 p^l, 49.

Aũ dat seaama cã aũ dat și pãrintelui episcopului la praznic, dar, lei 10.

Cheltuit-aũ și la Craiova acum pe urmã, c'un potcap și cu nãdragii ce s'aũ fãcut, lei 27.

Dat-aũ seaama cã aũ dat episcopului lei 30 pocon.

Dat-aŭ seaama că aŭ dat și poclon Mării Sale ghinăralului, de lei 51.

Și pentru nește pește de la Bistriceanul lei 7 și simbria lui, lei 30.

Care să fac peste tot să i să dea de la mănăstire, dupe ce să vor scoate bani cei cu pricină, lei 407 p^l, bani 49, înză: lei patru sute șapte și jumătate, bani patruzeci și noaoă.

Acești bani scoțindu-se . . . cu pricinile dupe vinurile și dupe alte venituri ale casăi, care aŭ tăgăduit părintele Ilarion arhimandritul că nu i-aŭ luat, dupe cum arată foia de pricină tot anume, — să i să îplinească acești bani ce scriu mai sus, și părintele Ilarion să plătească toate datoriile câte s'aŭ făcut de când aŭ venit în mănăstire, și să scoată și candilele de unde s'aŭ pus zalog, ca să nu rămăe mănăstirea datoare nimic, — dupe cum aŭ și găsit-o, ca toți datornicii să-și caute toți bani la părintele Ilarion.

Și părintele Ioan arhimandritul și egumenul mănăstirei Hurezul, pentru osteneaala părintelui Ilarion, să-î dea și un cal.

Și să dea părintele Ioan arhimandrit și simbriile părinților călugări de la mănăstirea Hurezii, de acel an ce aŭ fost părintele Ilarion, toț bani deplin, după cum aŭ dat și în celalalt trecut an.

Părintele Ilarion să aibă a lua un cal de la popa Iosif, care i l-aŭ dat și nu i s'aŭ ținut în seaamă, și alt cal, iar de la popa Iosif, și un cal de la popa Ivan, și să-î dea la mănăstirea Hurezii.

Den porunca chesariceștii Administrațion.

N. de Porta.

[Pecete.]

XXVI.

Samă de unŭ anŭ și trei luni ce aŭ datŭ părintele Ioanŭ arhimandritŭ și egumenulŭ Hurezului.

671 p^l lei aŭ datŭ sama părintele Ioanŭ arhimandritŭ și egumenul Horezăi (*sic*) că aŭ fostŭ venitulŭ într'u

anū, de la leat 7232 [1723-4] până iarū la Săptemvrie 28 dni, leatū 7233 [1724]; care bani i-aū luatū Sfințāia Sa.

326 lei aū datū sama iarū părintele Ioanū, cā aū luatū de la Săptemvrie 28 dni, până la Dichemvrie 12 dni, totū intr'acestū anū, până aū venitū părintele Ilarionū.

92 lei iarū aū luatū părintele Ioanū pă nește rămători și pă 2 buți dā vinū:

čⁿ t^l 1359 p^l.

Dāntr'acestea aū datū samā cā aū cheltuitū la trebunța praznicului și la alte cheltuiale, dā māncare și de nbrācāmintē și de lucrulū casāi, t^l 365 p^l.

Datū sama cā aū cheltuitū și pă bisearica dā piatrā ce aū făcut-o la Baia, și pă casāle de acolo, și pă cārčuma de la Fometești și alte lucruri ce le-a aū făcutū cu bani, t^l 471 p^l.

Datū sama cā aū datū și părinților sāmbrīia dā acestū anū, t^l 78.

Datū sama cā au cheltuitū și la slomnul de la Troianū, t^l 40.

Datū sama cā aū cheltuitū și pă lucrulū viilorū de la Troianū și de la Sutești, lei 188.

Aū datū sama cā aū luatū și Sfințāia Sa părintele Ioanū sāmbrīia dā 7 anī, de unū anū cāte lei 30; care facū lei 210.

Aū datū sama cā aū datū și la hotārnicīia care iaste loculū schitulū Sfeti Ste anū, t^l 25:

čⁿ t^l 1348.

Mai rămānū necheltuiți lei 11 p^l.

Craiova, Fevruarie 10 dni, leat 7234 [1726].

Den porunca chesariceștii Administraței.

N. de Porta.

[Pecete peste hirtie, cu vulturul și „Sigillum Caes. Regiae Administrationis Valachiae Austr.“]

XXVII.

Foiță pentru toate pricinile ce sânt după vinuri și de alte venituri ale mănăstirii Hurezii, și au tăgăduit Sfinția Sa părintele Ilarion arhimandrit, că (aū) le-aū luat; care s'aū rânduit Mihai arhimandritul Cărțița, ca să-i scoată toți de unde sânt și să-i dea în mâna Sfinții Sale părintelui Ioan arhimandrit pecum arată în jos anume; Februarie 10 dni, leat 7234 [1726].

† Eșit-aū butea de la Cernea, veadre 80, ocao po banī 4, sa fi de plată, fac lei 24.

Eșit-aū butea de la Șerban Ungureanu, vead. 60, ocao po banī 5, safi de plată, fac lei 22 p¹.

Eșit-aū butea de la Cernea, vead. 24, ocao po banī 5, safi de plată t¹ 22, 33 banī.

† Luat-aū de la Butucea dobānda după butea care aū vāndut-o popei Daniil, t¹ 5.

Luat iar de la Butucea, după rachiū, t¹ 3, 40 [banī].

Luat de la Cernea, dobānda unei buți ce s'aū vāndut, a popei lui Statie, t¹ 17.

Luat-aū de la Șarban cărciumariul dobānda după trei buți, t¹ 24.

Luat-aū și den vinurile părintelui Ioan, cānd aū venit egumen, t¹ 7, 60 [banī].

Luat-aū și den vinurile ceaste noao, t¹ 60.

Luat-aū și de la Neacșa, de la Fometești, iar den vinul cest noū, t¹ 5.

Luat-aū și după 2 buți de vinū ce le-aū vāndut Neagoe ot Troian, t¹ 24.

Iar de la Neagoe de la Troian, după o bute ce aū vāndut acum, t¹ 12.

Luat-aū de la Jdeglă, după suhat, t¹ 3.

Luat-aū de la Troian după o bute de vin ce aū vāndut-o Ghinea t¹ 4.

Luat-aū de la popa Hrizea, după o clae de fān, 1, zlot 1.

Luat-aū după tescovine de la Troian, t¹ 7.

Luat-aŭ de la Ion cărciumariul de la Baia-de-fier lei 2:
cⁿ lei 190.

Den porunca chesariceștii Administrației.

N. de Porta.

XXVIII.

Prea-cuvioase Sfinția Ta părinte chir Ioan arhimandrite, egumenul de la sfânta mănăstire Hurezii, de la Dumnezeu sănătate trupească și spăsenie sufletească poftim Sfinții Tale. Pricina alta nu iaste fără de cât pentru bani ce aŭ rămas Sfinții Ta să dai Sfinții Sale părintelui Ilarion arhimandritul, dupe cum scrie în cartea Administrației și'n foile de socoteală ce ați avut judecată și socoteală înaintea noastră. Ci Sfinția Sa să cauți să trimiți acei bani denpreună cu cartea Administrației cea de judecată cu un om al Sfinții Tale, care vei avea mai de ispravă, să vie aicea, că iată că și părintele Ilarion aŭ trimis să vie toți datornicii aicea, de la căți s'aŭ luat bani, și să ne scrii Sfinția Ta într'adăvăr ce d[at]oriii sânt, ca să știm, și cu acei bani ce-i vei trimite Sfinția Ta, viind datornicii aicea înaintea cinstului dumnealui consiliariului Știrbeai, că la dumnealui s'aŭ rânduit acest lucru al isprăvi, să vor da bani datornicilor, și să vor lua zăloagele mănăstirei și zapisăle de la mâinile datornicilor, ca să nu rămăe mănăstirea datoare. Ci, precum n'aŭ găsit-o datoare, așa iarăși să nu rămăe datoare. Așijderea pentru bani dupe nește buți de vinu care ați zis că aŭ luat părintele Elarion bani de la nește cărcumari, și părintele Elarion zice că nu i-aŭ luat, și iaste încărcat cu acei bani, să trimiți Sfinția Ta acei cărcumari aicea ca să stea de față, și, de nu va putea mărturisi părintele Elarion că n'aŭ luat acei bani, îi va da părintele Elarion. Iar, dacă va mărturisi că nu i-aŭ luat, vom apuca pe cărcumari de vor da bani. Ci Sfinția Ta să nu faci într'alt chip, ca să să isprăvească și să să așază acest

lucru dupe cum s'aũ hotărât judecata. Ačasta, 1 și fii Sfinția Ta sănătos.

Aprilie 14 dni, 1^r 7234 [1726].

De bine voitori Sfinții Tale:

G[r]. Băleanul.

Gheorghie Cantacuzinò.

Iuì Știrbeaì.

N. de Porta.

[V^o.:] Prea-cuviosului Sfinții Sale părintelui chir Ioan arhimandritul, egumenul delà sfânta mănăstire Hurezi, cu multă sănătate să să dea, la Hurezi.

Cartea de la Măria Sa Banul care aũ venit pentru banì.

[Pecete pe hirtie.]

XXIX.

[C. April 1726.]

Foiță pentru ceale ce aũ fãgãduitũ părintele Ilarionũ părinților de-aicea și altorũ poslușnici, numai să stãmũ cu toții să-lũ facemũ egumenũ, precumũ arată în josũ.

Popei lui Climentũ i-aũ fãgãduitũ că-lũ va face ispravnicũ peste toate moșiile, și-i va da zãcuialã din toate, și va fi cinstitũ mai multũ decãtũ toții.

Popei Climentũ de la Sfeatãi Stefanũ i-aũ fãgãduitũ că-i va șindili schitulũ peste totũ cu șindile și cu cue de la elũ.

Popei Daniilũ de la schitũ de [la] Sfeatãi Ioan i-aũ fãgãduitũ că-i va face 2 chilio de piatrã cu cheltuialã de la dãnsulũ.

Popei lui Lavrentie de la bolniță i-aũ fãgãduitũ că-i va cumpãra o vie la bolniță, și va face înprejurulũ bolniței cetate de piatrã, și-i va da unũ calũ, și unũ saracliũ de șai, și boi 2.

Popei lui Misailũ i-aũ fãgãduitũ unũ calũ și o pãreache de nãdragi dã postavũ.

Popei lui Stefan celui tãnãrũ i-aũ fãgãduitũ un sarachiũ de postavũ.

Părcălabului Simeï i-aŭ făgăduitŭ unŭ conteșu de postavŭ.

Popei Stefanŭ celui bătrânŭ i-aŭ făgăduitŭ unŭ zăbunŭ, și i l-aŭ și făcutŭ totŭ atunci.

Și aceste făgăduiale zicea că nu le va dă din mănăstire, ce are el banī la Budim¹ în Țara Sârbească și va trimite de-ī va aduce și ne va dă cui ce aŭ făgăduitŭ.

Să să știe slugile mănăstirei care aŭ fostŭ de la curte, de dumnealui Consileariul Ilie, fără de sâmbrie, cândŭ aŭ venitŭ aicea la mănăstire ca să slujască mănăstirii fără de simbrie, ca să slujască mănăstirii, — cumŭ arată in josŭ :

Pătrașco, Dumitrașco, Dima, Matei, Ion Croitoriu, Dumitru Cărçumariul, Nița, Mihaī meșterul, Vintilă, Vasilie, 3 păscaři. Cin oameni 13.

V[°:] Foaia carea aŭ făgăduitŭ părinților unele altele, să-lŭ facă egumenŭ.

XXX.

Foiță dă totŭ venitulŭ ce zice părintele Ilarion arhimandritul că aŭ luat dentr'ale mănăstirii Hurezŭ, căt aŭ fost acolo ispravnic, și mai mult d'intr'atât zice că n'aŭ luat, și, pe ce aŭ făgăduit că i-aŭ luat, am arătat mai jos aicea, cum arată mai jos anume; Aprilie 28 dni, leat 7234 [1726].

Luat-aŭ după berbeci, lei 9, 88.

Luat-aŭ de la Jdegla lei 4.

Luat-aŭ de la Craiovița lei 6.

Luat-aŭ de pe peaste ot heleșteu lei 5.

Luat-aŭ dupe 2 cai lei 20.

Luat-aŭ dupe untŭ lei 6.

Luat iar pe 2 cai, ot Hamza, lei 14.

Luat-aŭ dupe oi stearpe lei 8.

¹ Vidin.

Luat dupe munți, suhatū, lei 2.

Luat pă mițe lei 1.

Luat ot Ghinea cărčumariul ot Troian lei 8.

Luat ot popa Hrizea dupe fân lei 3,33.

Luat pe o iapă și pe unū calū, ot popa Clementie, ce i-aū vândut el, lei 18,72.

Luatū după 6 vaci, ot Antonie dichiu, ce le-aū vândut el, lei 10.

Luat dupe 1 bute cu vin ot Vălcănești lei 8,90.

Luat dupe tescovine de la Troian lei 5.

Luat de la dumnealui Consilieriu Băleanul lei 10.

Luat de la dumnealui Matei Poenariul lei 8.

2 lei i-aū adus Drăghici de la Jdegla, dupe suhat de toamnă.

cin lei 258.

Însămănd în jos și bani după vinū, de unde ce s'aū luat tot anume.

Mart 15 dni, leat 7233 [1725].

Eșit-aū butea de la Șarban Ungureanul veadre 72, ocao po banī 4, fac t¹ 21.

Mart 29 dni.

Eșit-aū butea de la Cernea veadre 84, oca po banī 4, fac t¹ 25, 14.

Aprilie 3 dni. Eșit-aū de la Pătru, de la Folești, veadre 72, ocao po banī 4, fac lei 21 p¹.

Aprilie 7 dni. Eșit-aū butea de la Butucea, veadre 72, ocao po banī 5, fac t¹ 7, 15.

Aprilie 21 dni. Eșit-aū butea de la Șarban, veadre 54, ocao po banī 5, fac t¹ 21, 9.

Aprilie 30 dni. Eșit-aū butea de la Ion de la Neagra, veadre 72, scoțind drojdiele și altele, aū rămas de plată veadre 66, ocao po banī 4, fac t¹ 19, 110.

2 buți de vinū ce aū fost vândut Neața la Bae, aū dat banī, safi t¹ 16, și aū băut satulū niște vinū, și s'aū luat oī în prețulū banilor, de t¹ 5, și nește burie, drept t¹ 3 p¹.

Mai 25 dni. Eșit-aū butea de la Cernea, cea cu pelin, cu

drojdiî cu tot, veadre 88; scoțind drojdiile, aû rămas de plată veadre 78, ocao po banî 4, fac lei 25.

Iulie 10 dni. Eșit-aû butea de la Butucea, cu drojdiî cu tot, veadre 72, scoțind drojdiile, aû rămas de plată veadre 62, po banî 5, fac t^l 18, 100.

Eșit-aû butea iar de la Butucea, veadre 66, ocao po banî 5, fac t^l 24, 100.

3 butoae ce aû vândut iar Butucea, aû eșit veadre 70, po banî 6, fac t^l 31.

Iar s'aû mai luat de la Butucea după rachiû t^l 4.

Mai luat de la Butucea, după un butoi de vin, t^l 4 p^l.

De la Cernea, după o bute de vin cu pelin, veadre 54, ocao po banî 6, fac t^l 24, 20.

Iar aû mai vândut Cernea o bute de vin, veadre 80, ocao po banî 6, fac t^l 36.

Iar aû mai vândut Cernea un butoi de vin, veadre 23, ocao po banî 6, fac t^l 10, 50.

Iar aû mai vândut Cernea 3 butoae de vin, butoiul de câte veadre 9, fac veadre 27: aû dat t^l 12.

Luat de Șărban Ungurean după o bute de vin de veadre 81, oca po banî 6, fac t^l 35 p^l.

Iar de la Șărban Ungurean, după rachiû t^l 2 p^l.

Iar de la Șărban Ungurean, după 2 butoae de vin, t^l 9.

Iar de la Șărban Ungurean, după 2 butoae, t^l 5, banî 53.
cin t^l 395 p^l, 18.

Cu ce s'aû mai încărcat părintele Ilarion în urmă.

Luat-aû de la Butucea dobânda unii buți t^l 4, 60.

Luat-aû de la Cernea dobânda de la o bute de vin, t^l 13.

Luat-aû de la Șărban dobânda de la 3 buți, t^l 20, 30.

Lua-aû după vinurile ceale noao t^l 4.

Luat-aû de la Neacșa de la Fometești t^l 5.

Luat-aû de la Neagoe cărcumarul de la Troian, t^l 8.

Ciⁿ lei 54 p^l, 24.

Ciⁿ cup. lei 780, 42.

XXXI.

Aicea însemnăm ce tăgăduiaște părintele Ilarion că n'aũ luat din vinurile mănăstirii și dintr'alte venituri.

P¹ t¹ zice părintele Ilarion că n'aũ luat din dobânda după vinul de la Butucea, ce aũ luat numai t¹ 4 p¹.

4 t¹, bez banî 30, zice părintele Ilarion că n'aũ luat din dobânda de la Șarban, ce aũ luat numai t¹ 20 i banî 30.

4 t¹ zice că n'aũ luat den dobânda de la Cernea, ce aũ luat numai t¹ 13.

2 t¹ zice că n'aũ luat după vinurile ceale noao, ce aũ luat numai t¹ 4.

16 t¹ zice că n'aũ luat de la Neagoe de la Troian, ce aũ luat numai t¹ 8.

4 lei zice că n'aũ luat de la Ghinea de la Troian, ce aũ luat numai t¹ 8.

3 t¹ zice că n'aũ luat după vinurile părintelui Ioan de la Bae și de la Fometești.

2 t¹ zice n'aũ luat de Ion de la Bae, ci zice că aũ luat den rămășița Sfinții Sale.

1 p¹ t¹ zice că n'aũ luat de la Jdegla și de la Craiovița, ce aũ luat numai t¹ 12.

1 t¹ zice că n'aũ luat dupe heleșteu, ci aũ luat numai talerî 5.

1 t¹, banî 8, zice că n'aũ luat dupe o clae de fân, ce zice că aũ luat numai t¹ 3, 33.

2 t¹ zice că n'aũ luat după vaci, ce aũ luat numai talerî 10.

3 t¹ zice că n'aũ luat după tescovinele de la Troian, ci zice că aũ luat numai t¹ 5.

2 buți de vin de la Bae, ot Neacșa, aũ făcut una câte lei 18; fac amândoa buțile 35, 36; arhimandritul Ilarion zice că aũ luat banî gata lei 16 i după oi, pentru vinul ce aũ băut săteanii, lei 5, și după niște butoae dentr'aceale 2 buți lei 3 p¹.

(Cⁿ lei 24 p¹.)

I oste [= arămas] la Neacșa a dentr'aceale doao buți, lei 11 p¹.

Butea de la Butucea face t¹ 27: dentr'aceaia zice părintele Ilarion că aū luat numai t¹ 18 p¹, 33.

La Butucea aū fost după rachiū t¹ 7. Dintr'aceștea zice părintele Ilarion că aū luat t¹ 4, i oste la Butucea dentr'acest rachiū t¹ 3, banī 40.

6 buți de vin de la Șarban Ungureanul, de veadre 60, zice părintele Ilarion că iaste încărcat cu dānsa, de n'aū luat nimic din lei 22 p¹, ce iaste pusā acea bute la socoteală.

Cin cu pricinī lei 9, bez banī 9.

Mai incurcāndu-sā părintele Ilarion arhimandritul afarā den banī ce scrie în foia și 'n cartea de judecatā den t¹ 190 ce scrie în foae cu pricinile cu tot, aū zis Sfinția Sa că aū luat banī gata den dobānda vinurilor lei 54 p¹, 30; rămāne ca sā-i mai dea de la mănāstire părintelui Ilarion, ca sā plăteascā toate datoriile mănāstirii; insā cu acești t¹ 90 ce sânt cu pricinī cu tot, t¹ 353, banī 19; scoțindu-sā acești lei 9, bez banī 90, rămāne sā i sā dea gata dā la mănāstire lei 263, 28.

I. Știrbeai.

Acești lei 263 și banī 28 i-aū dat părintele cliseariul Lavrentie și cu părintele Climent și cu părintele Visarion ot Hurezī la dum. Vel Comisariū ca sā plăteascā datoriile mănāstirii, ce le-aū făcut Ilarion arhimandritul, și sā iā zapisele și zāloagele după cum scrie foaia lor ce iaste la Vel Comisariū.

I. Știrbeai.

XXXII.

Sā sā știe datoriia ce sā aflā făcutā de Ilarion egumenul de cānd s'aū pus egumen pān acum intr'un an, anume cum aratā în jos.

La jupānul Ioța din Rāmnic, t¹ 100.

La părintele Bistriceanul, t¹ 26.

La jupānul Stan băcanul, unde s'aū pus și candelē de argint zālog, și cu dobānda lor, t¹ 115.

La cliseariul de la Bistrița, t¹ 10.

La vātaful Bratul t¹ 40.

La jupăn Gligorie, la Sibii, t' 12.

La popa Iosif legătoriul de cărți t' 12.

La popa Daniil de la schit, pe o bute de vin  -a  v ndut-o la c r um , t' 23.

La popa Filip t' 8, bani 50.

La jup nul Dan t' 16 p'.

La Ioța, de pe t rguiale, t' 8.

La Radul băcanul t' 6.

La Ion croitoriul, pe târguială, t' 13.

La jup n C rstea din Craiova t' 10.

De la jup nul Chiriiac de la Craiova am luat 2 b tloage de horelc  pe berbeci să dea la primăvară, ci m n stirii nu-i trebuie acea horelc ,  i această horelc  face ugh  70.

 i iar la jup nul Chiriiac, de pe t rguiale, t' 20.

La Antonie dichiul o bute de vin, nu i s'a  plătit,  i vinul l-a v ndut la c r um  la Troian,  i a  luat banii.

La schimnicul, t' 10.

 i s mbriile p rin ilor de cest an, ce a  fost să le dea, fac t' 102,  i nu s'aŭ dat.

1 clae de f n  i p', ce a  luat de la popa Climent,  i de la Paraschivul t' 7.

 i s mbriile fe orilor ce a  slujit de cest an nu s'aŭ dat, ci le caută acum la m n stire, 47.

 i mănăstirea a  avut 10 slugi, dați de dumnealui Vis-tiariul Ilie cu porunc  de la Scaun , ca să slujască mănăstirei f r de sâmbrie, iar el, deaca a  venit cu egumenie, i-a  gonit pe aceia,  i a  adus al ii de peste Olt  i de peste J i, făgăduindu-le s mbrii  i imbr c minte,  i m n stirii nu-i trebuie slugi ca aceia, că a  avut mănăstirea slugi.

10 zlo i am dat în m na popei Nicodim, de i-a  dus la egumenul, de s'a  plătit de o catană ce venis  pentru oerit.

Face p n  aici tote datoriile: lei 696 p', bani 60.

Un cal ce l-a  dat lui popei Iosif, nepotul episcopului, pentru părinți, treap d, c nd i-a  dus de i-a  bătut în piscupie,  i un galbin de aur , iar de treap d, ce l-a  dat popa Climent iar popei Iosif.

Un cal vânat, ce l-au dat iar popei Iosif, ce a venit cu el egumenul.

Un cal galbin l-au dat popei Ioan de la episcopie, căci îi făcea scrisori mincinoase pe la unii și pe la alții.

Un cal negru l-au dat lui Costandin Catana din Craiova.

O vacă cu vițel a dat-o popei Tomei căce i-au cântat la masă.

2 buți de vin de Sutești le-au dat Bistriceanu, și nu știm niminea pentru ce le-au dat.

1 bute de vin roș cu pelin a dat datoriia unor bani ce a fost el datorii la jupân Dumitru Moldoveanu.

Au luat de la părintele Ioan împrumut zloți 10, și părintele Ioan i-au rânduit la popa Isaiia, la schit, și, neputând veni popa Isaiia, a dat această scrisoare cum că nu i-au dat nici-un ban.

Și la jupânul Cârstea a luat t¹ 10.

Un răvășel cu ce sânt la el.

Foaie de datorie pe unde ce iaste.

XXXIII.

Ilie Știrbei către egumenul Ioan cu privire la înțelegerea cu fostul egumen Ilarion.

Cinstite și al mieu bun părinte sufletescu, Sfinția Ta părinte Ione arhimandrit și egumen de la sfânta mănăstire Hurezii, cu multă evlavie mă inchin Sfinții Tale și sărut cinstită mâna Sfinții Tale. Cu aceste puținele rânduri dă scrisoare, n'am a scrie Sfinții Tale, fără cât mai mult vei înțaleage dă la Sfinția Sa părintele cliseariul și dă la părintele Clement și dă la părintele — (*alb*), dă toate lucrurile ce s'au făcut și s'au așăzat dă spre părintele Ilarion arhimandritul, nici dă acum innainte să nu mai aibă nici-un fel de ameastec cu mănăstirea Hurezii, nici să nu să mai apropie de mănăstire până când va fi el viu; pentru că s'au mântuit sfânta mănăstire dă aceste lucruri, și s'au spălat dă câtă pricină a fost, și de acum nainte iaste mântuită sfânta mănăstire dă părintele Ilarion arhimandrit.

Și cu această rămân al Sfinții Tale. Craiova, Mai 2 dni, leat 7234 [1726].

Al Sfinții Tale fiiu sufletesc și gata slugă

I. Știrbeai.

[Adresa:] Cinstitului și alui nostru părinte sufletescu, Sfinții Sale chir Ion, arhimandritului și egumenului dă la sfânta mănăstire Hurezii, cu multă evlavie să să dea.

Ctecrul (Clucerul) Ilie.

[Pecete pe ceară roșie octogonală, cu păun, cu crucea și litere neînțelese.]

XXXIV.

Poruncă de plată a lui Ilie Știrbei, din banii lui Ilarion.

Dumneata Vel Comisariu, din banii ce săntu la dumneata, să dai la părintele Ilarion arhimandritul lei doazeci și patru, ca să plătească datorii, ce mai săntu, și răvașul va fi dumitale de seaamă.

Craicva, Mai 11 dni 7234 [1726].

Al dum.: *I/liji Știrbeai.*

XXXV.

Jalba Hurezului către Banul Gheorghe Cantacuzino în afacerea cu Ilarion.

Luminate Măriia Ta Gheorghie Cantacozinò, al chesariceștii Măririi și al Austriceștii Valahii Ban și al nostru milostiv, și dumneavoastră prea-cinstiți consiliari, cu plecătă metanie mă închin Măriei Tale și dumneavoastră.

Cu acest plecat memoriial înștiințăm pe Măriia Ta și pe dumneavoastră că, viindu-mi răspunsul într'o foită care am fost dat la dumnealui Consiliariul Ilie Știrbeai pentru ce ar fi ale mănăstirii la Sfinția Sa părintele Ila-

rion, să le dea iar la mănăstire, precum scrie în foița mea, care am dat la dumnealor, și, iar, pentru ce sânt ale Sfinției Sale rămase la mănăstirea Hurezii, să să dea la Sfinția Sa, afară din daruri ce au dăruit Sfinția Sa părintelui Ioan și părintele Ioan ce au dăruit părintelui Ilarion, să fie bine dăruite; iar ce treace din daruri ale mănăstirii Hurezii, să le întoarcă părintele Ilarion iar la mănăstire, și ale părintelui Ilarion la mănăstire iar să le întoarcă mănăstirea lui. Iar, pentru banii ce au scris un memoriial Sfinția Sa la Măriia Ta și la dumnealor cinstiții Consiliari, care bani zice Sfinția Sa că i-au dat la Beci, și zice cum că ar fi banii Sfinției Sale, — de aceea știm cu adevărat că acei bani i-au luat de la Stan băcanul, care și zapisul Sfinției Sale iaste la noi¹; care au fost dat la Stan Băcanul, de iaste iscălit și Sfinția Sa și părintele Ioan și toți părinții din mănăstire; și, pentru acei bani ce s'au dat la Beci. s'au pus 8 candeale zalog; și au dat mănăstire acești bani, și acești bani, taleri 100, s'au luat de la Măriia Sa ghinărariul Șram, galbeni de aur și caragroși, și până acum încă nu s'au dat, și Măriia Sa știe foarte bine. Ci ne rugăm Măriei Tale și dumneavoastră, că noi, să mai îndatorăm mănăstirea, nu avem cum o mai îndatora, că iaste vândută și petrecută; că dobitoace puține au rămas din toate fealiurile. Ci de aceasta ne rugăm Măriei Tale și dumneavoastră, că poate capetele să ni să iă; iar noi n'avem ce să mai dăm Sfinției Sale, că destul au luat. Ci cum va fi socoteala Măriei Tale și a dumneavoastră, că noi nu avem ce să mai vindem, să dăm Sfinției Sale.

Și iar jăluim înainte Măriei Tale și înaintea dumneavoastră cinstiții Consiliari că au adus slugile mănăstirii cu treapd, și pieru toate lucrurile mănăstirii de pe unde au fost trimiși, și, când zice Sf. Sa cuvânt cu dreptate, Sf. [Sa] să pune cu čumagul de-ı bate, și-ı fărămă pe uliță; ci de aceasta ne rugăm Măriei Tale și dumneavoastră. Ci

¹ V. mai sus.

stăpânul, cât de prost, și să-și vază slugă bătându-o, aș puțină durearea ar avea atunci, că-î cade spre necinste și spre ocară cinstei lui? Că eă, Măriia Ta, și dumneata, și alt dumneavoastră, nu eă săngur mi am luat această cinste, ci mi aș dat-o mai marele directoră, care are poruncă de la Preasfințitul Împărat, și eă, ca un mai mic ală tuturoră, mă chiem că sănt o slugă mai mică; ci eă cu mica mea priceapere gândesc că să-î bați Măriia Ta și dum. cinstiți consiliari, iar nu Sf. Sa pe uliți, — care aș văzut și boiari bătându-î. Ci de aceastea jăluim Măriei Tale și dum. să să facă dreptate.

Ci cu această ne rugăm Mării Tale și dumneavoastră, și noi cinstim judecata Mării Tale și a dumneavoastră, ci numai ne rugăm, că nu mai avem ce să mai vindem, ci, cum am zis, poate capetele să ni să iă, iar noi nu mai avem bani să-î mai dăm, că aș rămas mănăstirea datoare taleri 575, bani 40, tot cu zapise, și banii cu dobandă. De această înștiințăm pe Măriia Ta și pe dumneavoastră. Și milă lui Dumnezeu să păzească viața Măriei Tale și a dumneavoastră.

Avgust 31 dni, leat 7234 [1726].

Ai Mării Tale și ai dumneavoastră plecați:

Dionisie igumen Hurezi.

Misail ier[so]moanah.

Iosifă ierodiiacon.

Antonie monah.

Și acești bani ce scriu, tot din datoriia Sfinției Sale părintelui Ilarion sănt,— de iaste și acum mănăstirea datoare.

Iar, de nu să poate într'alt feală, jăluim Măriei Tale și dumneavoastră, cinstiți Consiliari, precum sănt ale Sfinției Sale toate necăzute și nestrămutate, nici mănăstirea să nu să păgubească— iată că iaste la Sfinția Sa un časornic de 50 de lei, și, măcar că zice că covorul nu iaste, iar noi știm că iaste; ci va da sama innaintea lui Dumnezeu. Iar scoarța, cât de puțin, tot face 2 lei; și sănt la Sf. Sa 2 linguri de argint, care prețul lor fac câte lei 2 p¹, și, mă-

car că zice Sf. [Sa] că nu le-aŭ luat el, dar tot trebuie să le pue la loc, că din isprăvnicia Sf. [Sale] nu sânt. Și, cai, 2 cai, ce aŭ dăruit popei lui Iosif, buni. și altul popei lui Ivan, precum ale Sf. [Sale] sânt toate cu preț, ne rugăm Măriei Tale și dumneavoastră, să fie și ale mănăstirii cu preț, care le-aŭ dăruit Sf. [Sa]. Și 10 t^l, care le-aŭ dat popei lui Iosif, și 1 bute de vin, care iaste la părintele Bistriceanul, de v^d 50, taleri 20, 2 potronici, după cum să vinde acum vinul, v^d câte bani 60. [*șters*: vezi Măriia Ta și dumneavoastră ce face, că santeți înțelepți.] Ci acestea le-aŭ luat Sf. [Sa] din mănăstire, ci să să sacotească acestea toate, și, de va mai treace ceva mai mult, va da mănăstirea, iar, de va rămănea la Sf. [Sa], să întoarcă mănăstirii. De acestea cădem cu toții cu rugăcune la Măriia Ta și la dumneavoastră, să să facă mănăstirii dreptate, și sânt la Sf. [Sa] și 3 șarveturi de Vineția, cu horgote, ale mănăstirii, — care și acealea încă face unul câte un ort.

Și, pentru neuitarea, am dus aminte că lui toate, când aŭ luat egumenia, i s'aŭ pus la socoteală, câte aŭ zis că aŭ dat, când aŭ fost cu Sf. [Sa] părintele episcopul.

XXXVI.

Memoriu al mănăstirii în afacerea cu Ilarion.

Cinstite și al nostru părinte sufletescu, Sfinția Ta chir Ione, arhimandrite și egumene de la sfânta și dumnezăiasca mănăstirea Hurezii, cu multă evlavie mă închin Sfinții Tale. Cu aceste puțineale rânduri de scrisoare n'am a scrie Sfinții Tale fără cât pentru candele opt, care aŭ fost puse la jupân Stan băcanul, le-am luat eu și le-am cântărit: aŭ tras 2 p^l ocă, câte opt candele, și am dat eu lu Stan t^l sută una și opt, și am luat scrisoarea de la el, și s'aŭ mântuit. Ci Sfinția Ta să trimiți om al mănăstirii, să i le daŭ peceluite, și să-i dai zapisul lui Stan băcanul. Și, pentru bani care i-am dat pentru cărcumariu mănăstirii, că iată că am trimis și cest călăraș; ci Sfinția Ta poruncește să scoață bani de pe unde vor fi, pentru că călărașul nu va veni

până când vor da toți bani: fără ei să nu vie. Și, cu aceasta sfârșind, rămăi

Al Sfinții Tale fiu sufletesc și gata slugă.

Ilie Știrbea.

Maî 18 dni, leat 7234 [1726].

Acești bani i-am dat eû de la mine, ci Sfinția [Ta] să fii nevoitorî pentru acești bani, să mi-i trimiți.

[Adresa:] Cinstit și al nostru părinte sufletescu Sfinții Sale chir Ioan arhimandrit și egumen de la mănăstirea Hurezii, cu multă evlavie să să dea.

[Pecete octogonală, cu o coroană și inițiale șterse, pe ceară roșie.]

XXXVII.

Ilie Știrbei către egumenul Ioan, în afacerea lui Ilarion.

[C. 1730.]

Și iar jăluim Măriei Tale și dumneavostră, cinstiți Consiliari, de vreme ce toate ale Sfinției Sale părintelui Ilarion sânt bune, ne rugăm Măriei Tale și dumneavostră, de vreme ce zice că acei bani nu s'aû pus în socoteală, și zice că aû fost ai Sfinției Sale, — noi știm că aû venit dumnealui Lațco Scoreai, și aû spus că, după ce aû trecut el Oltul, și am vorbit eû cu dumnealui, și mi-aû spus p[rea] bine că n'aû avut el bani, ci s'aû înprumutat la dumnealui, și aû pus zălog, și i-aû dat bani de cheltuială. Ci, de nu-ți crede ale noastre, poate să să întreabe și pe dumnealui. Și aû plecat de la mănăstire să meargă pe la moșie, și aû fost luat de la Ioța dă la Râmnic t^l 100, ca să lucrează via; ci aû dat puțintel și la vie, și aû mai rămas, și aû mai luat și din finuri, și aû venit pe la dumnealui, și i-aû dat banii, și ș'aû luat zălogele; și iată și oamenii care aû fost cu el, că sânt de față. Ci Măria Ta și dumneavostră santeți judecători, să vedeți că, de ar fi avut bani, nu ș'ar fi pus ale Sfinției Sale zălog, ci ar fi cheltuit de ai lui.

Iar, de nu să poate într'alt feali, jăluim Măriei Tale și dumneavostră, cinstiți Consiliari, precum sânt ale Sfinție

Sale toate nestătute și nestrămutate, nici mănăstirea să nu să păgubească. Iată că iaste la Sfinția Sa un căsornic de t^l 50, și, măcar că zice că covorul nu iaste la Sfinția Sa, iar noi știm că iaste; ci va da seama innaintea lui Dumnezeu. Iar scoarța, cât de puțin, tot face t^l 2. Și sănt la Sfinția Sa 2 linguri de argint, care prețul lor fac câte t^l 2 p^l una. Și, măcar că zice Sfinția Sa că nu le-au luat el, dar tot trebuie să le pue la loc, că din isprăvnicia Sfinției Sale nu sănt. Și amândoa fac prețul t^l 5. Și 2 cai ce au dăruit popii lui Iosif, bun, ce pentru unul s'au dat un cal, iar unul iaste și acum la popa Iosif, ci tot va fi . . . și acela ca 15 lei, și altul la popa Ivan, și acela va fi iar t^l 15. Și au mai dat popei lui Iosif t^l 10, tot din mănăstire, și la părintele Bistriceanul 1 bute de vin, care au spus Sfinția Sa că au fost de vd. 56, și, după cum au vândut-o, vd. câte bani 60, fac t^l 24, bani 100. Ci acestea s'au dat tot din mănăstire; ci să să socotească acestea toate, și, de va mai trece ceva mai mult, va da mănăstirea, iar, de va rămănea la Sfinția Sa ceva mai mult, va întoarce mănăstirii; că noi tot plătim datoriile Sfinției Sale, și nu să mai poate curăți mănăstirea de Sfinția Sa; ci tot zice că are la mănăstire. Și au adus și slugile mănăstirii de pe la poslușaniile mănăstirii, cu treapad, și nu-ș caută cu judecata, ci-î tot bate pe uliță. Ci ne rugăm Măriei Tale și dumnea-voastră de acestea de toate să facă dreptate mănăstirii.

XXXVIII.

Socoteală de vinăriciū a Hurezului.

[C. 1730.]:

„Dealul Crețeanii.“

Nume, ca: Stoica Crețan, Dicul Andreescu, Ilinca Săraca, Cărstina mătușa, Radu al Stanei, Preda Crețan, Preda Butescu, Stana ot Gimbași, diaconu Ion al Tudorei, Mihai săn Licsandru Crețan, diaconu Radul săn Lixandru, Preda al Mariei, diaconu Tudorū, Diicul părcălabu, Părvu Olteanu, Ion Sărbu ot Strezăști, diaconu Dragomirū, popa

Ion ot Strezășți, popa Ion cel mare ot Strezășți, Licsandru sãn Duminecă, dat numele în dealu Gârdeștilor: Mihaï viariu, Dumitru ot Drăgășani, Mihalča Padină, Sărca zet Matei Măt[ă]sariu, diaconu Marin Măt[ă]sariu, Parlenie călugăru, diacon Costandin, popa Veniamin, popa Stanču, diaconu Nicola, popa Papa Gïolescu, diaconu Lazărü, Stanču Panduru, Marco sãn Măican, Pătru Catana, Sora Săraca, Dumitru Gașparu, popa Barbu ot Băteșani, Marin Postescu, Dumitru Sărbu ot Piatra.

XXXIX.

[C. 1730.]

Socoteală de vinăriciü a Hurezulü.

Dealul Nemoiul.

Iona Mircei ot Colibaș, popa Radu ot Stănești, Preda Izvoranu, Oprea Săraca, diaconu Matei Izvoranu, aũ dat numele în deal[ul] Suteștilorü; Barbu habagiu ot Craiova, Cărstea habagiu, Licsandru ot Ionești, Calea Săraca, Lazărü sãn Calotă, Sărca Merișăscu, Sărca sãn Părvu Izvoranu, popa Gheorghie Izvoranu, Oanča Popescu, Stan sãn Clement călugăru, Calotă sãn Mărinaș, Ion Catana, Dumitru Nichiforescu, Dumitru Merișăscu, Stan Hulubü, Marin Negulescu, Irimia Amărăscu, popa Stoică, Dan ot Cămpü-Mare, Filipü Catana, Gïura Negulescu, Zahariia Tofilescu, diacon Matei, Bunea părcălab, Preda croitoriul, Matei unchiașu, Preda Săraca Ilinca Săraca, ot Gârdești, Ion zlătărelul, popa Radu sãn popa Florea, Marin viariu, Samfira Vladului.

[În față sume de vedre, „po bani 5“ și „po ban. 4“ vadra. Total: taleri 183 și jumătate, 32 de bani.]

Iscălesc P[re]d[a] Roșianu, Matei Dobričanu.

Dintr'acești bani arată părintele egumen că aũ luat din (*sic*) dm. Fota Vlăd[oianu] 250.

Mai rămăn să să dea părintelui, noi, t¹ 149,25.

De acești s'aũ făcut răvaș is[călit] la copil din casă;

pentru ce vor mai fi dat . . . (?), să-î dea pace, și să ia banii de la zaraful Petrișor.

XL.

Socoteală a Hurezului.

[C. 1730.]

Să să știe căți bani au luat Mareș de pe urma popei, De la popa Iane, de la Mihul vătaful, de la Sfantăcul, de la Gligorie Rudean[u], de la Dumitru Jibleanul, de la Dumitru Copal, de la Iane Mațuche, de pe niște vin al maicăi, de la Logofătul Chera... La un văcărî.

Să să știe ce de vase s'au găsit de casă: tipsii 10, săhane 2, căldări mari 3, mič 3, oale de aramă 2, tîngiri 3, cu capace, săhănele mič 2, tigăi de aramă 2, icoane 2, Maica Precista, o icoană Sfeatăi Nicolae, o frigare de feru, puști.

XLI.

*Scrisoare către arhimandritul Ghenadie,
pentru schitul Trivale.*

[C. 1730.]

Cinstite și al mieu mai mare, părinte Sfinția Ta părinte arhimandrite chiriu chir Ghenadie, cu plăcaciune sărută cinstită mâna Sfinții Tale.

Cu plecată scrisoare înștiințez pe Sfinția Ta pentru o bisearicuță de aici de la oraș Piteștii, ce este în gura Văi Trivălii, s'au întâmplat de s'au răpus sfântul antimis, și bieții de mahalagii și preoții s'au nevoitu și au strănsu bani să cumpere altul, și venira la mine, și eu, avându-te pă Sf[inția Ta] ca pe un tată, mă rog ca să fii Sf[inția Ta] mână de ajutori, să-l ia mai eftin, și vei avea și Sf[inția Ta] mare pomană, — căci este o bisearică foarte săracă.

[Frumoasă scrisoare; lipsește a doua pagină.]

XLII.

Socoteală de miere și unt a Hurezului.

[C. 1730.]

S'aũ datũ miere vedre 87, oc[ă] 10, lit[re] 1.

† 264 oc[ă], lit[re] 1 dă untu.

† Cantariũ 1 oc[ă] 16, fac t¹ 19, bani 90.

Scoțindu-să darao, aũ rămas untu safi oc[ă] 3.138.

S'aũ făcut cantare 71, oc[ă] 14.

Fac t¹ 1034.

XLIII.

*Privilegiu german pentru vinăriciul Hurezului.*Sibiũ, 11 August 1731¹.

Pe margine: „Adecă priimitu-s'aũ cu cartea aceasta toate dealurile de vii aĩ mănăstirii Hurezului în osăbită scutirea Înparăteștii Măririi, ca să aibă toți aceia carii aũ vii într'aceale dealuri, aũ de acum înaintea ar vrea să facă, să-și dea vinericul după rânduiala și obiceiul țării, și după cărțile domnești aĩ sfintei măn[ă]stiri. Într'alt chipũ să nu fie. Și să-l ducă la locũ.“

XLIV.

Sinet al unui sătean din Hurez către mănăstire.

3 Februar 1732. „Radulũ, fiçorulũ jupănului Stanũ de la Urezũ“, mărturisește o datorie de „zloți fl. nemțăștii“ către „dumnealui județul Radulũ“, cu dobindă „zecea a doi“ și zalog „unũ cazanũ și o țavă de rachiũ“. Iscalește: „eũ Radulũ platnicũ, sinu Stoicăi cup[etũ] otũ Hurezi“. Martur: „Pătru Simeĩ, juratũ“.

¹ *Încă de la 14 Iunie 1728 întilnim ca egumen pe Dionisie.

XLV.

*Administrația cere egumenului de Hurez a-și
presinta documentele.*

Prea-cuvioase Sfinția Ta egumene Hurezeane,

Fiindcă au venit poruncă de la prea-înnălțata Curte
împărătească ca să aducă mănăstirile documenturile, hri-
sovele și scrisori toate ce voru fi avându de la răposaii
Voevozi, de dani, — pentru moșii, vii, Țigani și Rumânii
și pentru alte mile ce voru fi avut, ca să dea să să facă
în limba letinească, — pentru care Sfinția Ta, văzind po-
runca aceasta, numai de cât să strângi tote aceale scri-
sori ce sântu numite mai sus și să pu ca să să rân-
duiască foarte cu socoteală bună, — care după care voru
fi să să aleagă, și rumănești, au sârbești, cum voru fi,
și cătu mai în grabă, au cu Sfinția Ta să le aduci, au
pe un om de ispravă al Sfin[ției Tale] să le trimeți aici,
dându-le la jupânul Antonie Episă¹, să-și ia cîtanție de
câte cărți îi va da, și dumnealui le va face în limba leti-
nească. Dupe cum iaste porunca înnălțatei Curți Împă-
rătești și a Măriei Sale mai marelui nostru directoru
grof de Valesu, — care aceasta Sfin[ția Ta] cât mai curând
să isprăvești.

Craiova, Iulie 20 dni, 1733.
De bine voitori ai Sfin[ției Tale]:

Salhausen.

G. Vlasto.

J. W. D. Vogll.

Șt. Prășcoveanulă.

[V^o.] Prea-cuviosului Sfin[ției] Sale părintelui Dionisie
igumenul sfinței mănăstiri Hurezii, cu sănătate să să dea.

[Pecete rotundă, mai mică, cu vulturul și legenda: „Si-
gillum Caesareae Regiae Administ. Valach. Austr.“]

¹ Acest secretariu e și altfel cunoscut. V *An. Ac. Rom.* .
XXVIII, pp. 510-1.

XLVI.

Patentă pentru numirea egumenului Dionisie de Strehaja.

Posteaquam monasterium Estrahaja, resignante qui eidem antea praefuit igumeno, in vacantiam devenisset, e re visum fuit eidem alium rursus antistitem ad gerendum idem munus capace, necnon necessariis pro tali igumeno qualitatibus apprime praeditum praeficere, cumque mihi a commissione ad assumendam in conformitate resolutionum Suae Sacratissimae Maiestatis [deputato] pro igumeno eiusdem monasterii electionem primo loco reverendus dominus Dionysius Balacescul ieromonachus ex Hurez praesentatus, ac singulariter recommendatus fuisset, de cuius capacitate, vitae morumque probitate, necnon in oeconomicis bona experientia specialia ad me testimonia pervenerunt, absque quod ullum contra eum impedimentum canonicum occurrisset, eum omnino esse censui cui ex potestate eatenus mihi ab altissime fata Sua Sacratissima Maiestate benignissime concessa igumenatum toties [fati] monasterii Estrehaja conferrem. Quocirca praesentes eidem extradendas feci, vigore quarum ipsum qua actualem et legitimum saepememorati monasterii igumenum confirmo, constituo et declaro, omnibus et singulis, quorum interest, aut quocunque modo interesse poterit, autoritate suprema directoriali iubendo ut eum Reverendum dominum Dionysium Balacescul pro igumeno, cui consequenter a monachis in monasterio [ha]bitantibus, necnon ad hoc pertinentibus hominibus ac subditis, qua praeposito suo congruus honor, respectus et obedientia praestanda erit, installatione eiusdem rite peracta agnoscant atque habeant. Ubi interea ipsi quoque Reverendo domino Dionysio Balacescul annectitur ut officium hocce sibi concreditum pro bono et emolumento monasterii ita gerere atque administrare conetur et intendat ut et coram Deo et hominibus respondere desuper semper possit, quemadmodum ipse quidem rationes respectu oeconomiae suae, una cum

eclesiarcha monasterii simul subscriptas, quotannis Caesareo-Regiae Administrationi exhibebit. A qua videlicet ille in saecularibus habere se sciat. Datum Cibinii in Transylvania, die 15-ta Iunii, anno salutis 1734.

Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Maiestatis intimus Status et Belli Consiliarius, Camerarius, generalis artilleriae et unius legionis pedestris tribunus, in Transylvania et Valachia Austriaca generalis commendans, necnon in posteriore hac provincia supremus director. [Iscălitură și pecete ca în n-1 următor.]

XLVII.

Patentă pentru numirea egumenului Dionisie de Hurez.

Posteaquam monasterium Hurez, demortuo qui eidem antea praefuit igumeno, in vacantiam devenisset, e re visum fuit eidem alium rursus antistitem ad gerendum idem munus capacem, necnon necessariis pro tali igumeno qualitatibus apprime praeditum praeficere, cumque mihi a commissione ad assumendam in conformitate resolutionum Suae Sacratissimae Maiestatis deputata pro igumeno vacantis eiusdem monasterii electionem primo loco reverendus dominus Dyonisius, actualis igumenus strehaiensis, praesentatus ac recommendatus fuisset, de cuius capacitate, vitae morumque probitate, necnon in oeconomicis bona experientia specialia ad me testimonia, etiam a Caesarea Regia Administratione, pervenerunt, absque quod ullum contra eum impedimentum canonicum occurrisset, eum omnino esse [censui], cui ex potestate eatenus mihi ab altissime fata Sua Sacratissima Maiestate benignissime concessa igumenatum toties fati monasterii Hurez conferendum. Quocirca praesentes eidem [extrad]endas feci, vigore quarum ipsum qua actualem et legitimum saepe-memorati monasterii igumenum confirmo, constituo et declaro, omnibus et singulis, quorum interest, aut quocunque modo interesse poterit, autoritate suprema direc-

torali iubendo ut eum Reverendum dominum Dyonisium pro igumeno, cui consequenter a monachis in monasterio habitantibus, necnon ad hoc pertinentibus hominibus ac subditis, qua praeposito suo congruus honor, respectus et obedientia praestanda erit, installatione eiusdem peracta, agnoscant atque habeant. Ubi interea ipsi [quoque] Reverendo domino commissio annectitur ut officium hocce sibi concreditum pro bono et emolumento monasterii ita gereret [atque administrare conetur ut] et coram Deo et hominibus respondere desuper semper possit, quemadmodum ipse quidem rationes respectu oeconomiae suae, una cum ecclesiarcha monasterii simul subscriptas quotannis Caesareo-Regiae Administraqua videlicet in saecularibus dependentiam suam post supremum directoratum habere se sciat. Datum Cibinii in Transylvania, die 25ta Martii 735.

Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Maiestatis actualis intimus Status et Belli Consiliarius, Camerarius, generalis artilleriae praefectus, unius legionis pedestris colonellus, generalis in Transylvania et Valachia Cisalutana commendans, huius item supremus director.

M. V. Becker.

F. G. Wallis.

[Pecete peste hirtie a Administrației oltene: „Sigillium Caesareae superioris directionis Valachiae Austriacae“.]

XLVIII.

Memorial către administrația olteană pentru moșia Craiovița a Hurezului.

Prea-cinstită chesaro-crăiască Administrație,

Cu plecatū memorialū jăluesc prea-cinstitei chesaricești Administrații, dupe cum și la Divanū dinū gură amū datū jalbă, pentru moșia Craiovița, fiindū că pă unde iaste bună o ține dumnealū secretarū Rolantū, o cosește, o ară și o mănăncă cu vitele dumnealū, iarū satul mănăstirii n'are unde să cosească și să are, ca să fie pentru folosulū sfintei manăstiri, — că, pe unde aū rămas de

dumnealui, o mănă dobitoacele oraşului. Ci mă rogă preacinstitei chesariceştii Administraţiei ca să aibă dreptă, de are dumnealui vre o datorie la sfânta mănăstire, să scoată zapisă şi să-i plătească, iar, de nu, să-mi dea pace, să-mi stăpănescă moşia. Şi cu toate plecăciunea rămăi

Al preacinst. chesaro-crăeştii Administraţiei plecată:

Dionisie ig[u]m[en] Hurezeană.

Preacinstitei chesaro-crăeştii Administraţiei cu toată plecăciunea să să închine.

† Dumnealui secretariul a răspunsă că n'are la mănăstire nici-o datorie, nici face moşiei nici-o pagubă cu acelă maeră, că nişte dobitoce ce aă ținută acolo, le-aă vândut, de n'are cu ce călca moşia aă a paşte iarba. Ci încă aă făcută folosă moşiei, că s'aă curată pădure şi crângi; ci pofteaşte să i să plătească cheltuiala căci aă curată acolo, şi pentru maeră, şi va fi moşia slobodă de dumnealui. Craiova, Iulie 4 dni, 1735.

Salhausen, Collo[nel]. G. B. Vlastò. J. W. D. Vogll
Ştefan Prăşcoveanu.

XLIX.

7 Decembre 1735—27 Ianuar 1736.

Preşuirea lucrurilor făcute la Şirineasa de Udrea
Zătreanu, după ce o luase de la Hurez.

* Casa, împreună cu pimniţa de piatră boltită, cu două vârzării şi un beciă, însă casele sînt trei, casă cu focu, cu o cămară şi cu unu foşoru şi cu o horă, şi părăii casei în stălpă de lemn, şi zidit între stălpă, şi învălită cu şindrila de stejar, în solzi, cu piroane de fieră, 800 zloţi.

1 jecniţa de lemn în curte, şindrilită, 40.

1 pătulu mare de porumb, şindrilită, 50.

Curtea casei, cu bolovană, cu o poartă mare şindrilită, şi cu alte două porţi, mai mici, iar şindrilită, 100.

1 moară şindrilită, cu o roată veche, slabă, 50.

1 dirstă șindilită, veche, slabă, 30.

1 pioă mai veche, 20.

1 pioă noă, 50.

Iar pentru grajdu și o cuhnie din curtea caselor, fiind veche și făcute cu lemne de cele vechi, care au fost rămasu de la mănăstire, nu s'au pusu la prețu.

[Claia de fin cite 3 lei. Mănușa de cinepă, câte 2 bani; vadra de vin din vii *date per od*, cite 20 de bani; *tretina morii* „cite bani 300, după obiceiul țării“, „tretina unii dirstă...: dirsta umblă numai iarna“ (150 de bani pe an); „tretina unei pioă“ (150 de bani pe an).

I.

Învoială bănească a Ilincăi, văduvă de negustor din Hurez, cu egumenul Dionisie.

Adecă eu Ilinca care am fost soție Stoicăi neguțatorasului de la Hurezî, împreună cu fiii miei, anume Radul i Costandin, i cu featele meale, dat-am zăpisiul mieu la cinstită mâna Sfinții Sale părintelui Dionisie Bălăc[e]șcul ig[u]-m[enul] Hurezanul, precum să știe că, având eu un cazan cu 2 țăvi, care l-au fost pus fiul mieu Radul zălog la dumnealui județul Radul de la Ocnă, drept florinț nemțăști doaozăci și patru, și, viind fiul mieu Radul la Sfinția Sa răposatul igumen Dionisie, de au luat bani aceștia și i-au dat județului Radul, împreună cu dobânda lor, și încă au mai luat 12 zloți cu zăpisiul care au fost la județul Radul, și cu zăpisiul care au dat fiu-mieu Radul, s'au făcut peste tot zloți 36, deci eu la anul cu leat 1736 am dat un memoriial la prea-cinstita Administrație pentru acest cazan, cum ca să priimească Sfinția Sa banii și să-mi dea cazanul. Chesariçasca Administrație au poruncit la Sfinția Sa ca să-mi ia bani și să-mi dea cazanul. Așjderea și ntru (*sic*) o bivoliță a mea, ce au fost in bivoli sfinteî mănăstirî, iar au fost jăluit la chesariçasca Administrație, și prea-cinstita Administrație porunceaste ca să-mi dea bivolița cu prăsila ei, și eu să-i dau ernatecul și paza păstoriului.

Deci eu acuma, la luna lui Mai 2 zile 1736, am venit la sfânta mănăstire, și sf. părintele igumen aș scos cazanul și cu 2 țăvi, și, fiindcă aș fost toartele de hier, s'aș cântărit cu țăvi cu tot, și aș eșit peste tot oc[ă] 28 p^l, și Sfinția Sa mi aș cerut bani, și să-mi iaș cazanul, fiindcă n'aș plătit nici acei bani. Deci eu, neavând banii, m'am rugat de Sfinția Sa ca să-mi priimească cazanul drept acei bani. Așijderea și pentru bivoliță, n'am găsit; care iar i-am așazat cu Sfinția Sa, ca să-mi dea o vacă cu lapte, și să aibă a stăpâni Sfinția Sa această bivoliță cu bună pace de cătră mine și de cătră feçorii miei. Deci de acum nainte, de ne-aam mai scula noi, aș eu, aș feçorii mei, cu vre o pricină pentru acest cazan saș pentru această bivoliță, să nu să crează, pentru că eu de a mea bună voe m'am în-păcat și m'am așazat cu Sfinția Sa ca să stăpânească aceste zise mai sus, de cătră mine și de cătră feçorul meu cu bună pace, iar eu saș copii miei, de să vor mai scula cu vre o pricină. să strice acest așazământ, să să globească cu florinți 100. Și, când am făcut acest zăpis, fost-aș mulți oameni mărturii, cari mai jos să vor iscăli. Și, pentru mai adevărată credință, am iscălit și am pus deagetul in loc de peceate, ca să să crează. Hurez, Mai 2, 1736.

Eș Ilinca, care am fost soție Stoicăi, împreună cu toți copii miei, platnică.

Lavrentie ieromonah, martur.

Misail ieromonah, martur.

Eu Ion croitoru, martur.

Isidor monah, martur.

[V°:] Zăpisul Ilincăi pentru cazan, bivoliță ce am luat de la ia.

LI.

Foaie de pagube și jafurile ce aș făcută haiducii și plăiașii la sfânta mănăstire Hurezii, precumă arată anume; Iunie 8 d., 1738.

1 cazan mare, 8 tingiri de mijloc, 4 căldări, 8 tipsii

de aramă, 6 tipsii de cositoru, 11 tăere de cositoru, 4 taere de aramă, 3 scatulce pline de rosolū, 19 ocă de cără, 25 de sape, 8 topoară, 43 de seaceri, 4 părechii de fiară de plugu, 4 sfașnice de acuae, 15 hirăstrae de plugu, 4 sfașnice de acuae, 15 hirăstrae de care tae la vie, 1 sfreadelū mare de roate, 1 ghinū (*sic*), 1 lanți mare de carū; 1 lanți de hărteu, 2 cântare mici, 1 cântari mare, ocă 225; 18 lacăte, 4 părechii de pirostrii, 2 vătrae, 2 sfreadele mari și 4 mici, 2 părechii de păritare de postavū, 7 părechii de peritare de lână, 220 ocă de lână, 8 ocă de cânepă trasă, 4 cergi mari de lână, 13 sacii iarū de lână, 2 hăntea cumpărate cu flor[inți] 360; 1 căruță mai mică, cumpărată cu flor[inți] 80, cu hamurile, cu frănele și cu toate dichisele lor; 48 de piei de boū, 63 de piei de vacă, fiindcă aū muritū de boală; 8 piei de bivolū argășite, 36 ocă de său, 2 cai cu șalele și cu toate dichisăle, bune; 22 oi mari, 30 de miei și 10 ezi. 128 stupi.

Ceale ce le-aū arsū în focū. 7 cară de boi, le-aū luatū fierulū ce aū fostū la iale, și le-aū arsū în focū; 1 carū de cai ferecatu, 25.000 de șindrila de stejari, pe carea amū datū, cu adusū cu totū, florinți 75; și 3.000 de șindrila de bradū, cumpărată cu flor[inți] 33; 24 mease di pinū casă și cu scaunele lorū; 36 de uși cu încuetorile lorū și cu brăncile și alte legături, totū de hierū; paturile, lavițale, dulapurile și sobele și alte dichise di pin toate casale, de aū rămas numai zidurile sfărămate; 12 buți și 5 putini mari; și toate hărdaele și veadrelle și alte vasă de lemnū ce aū fostū în mănăstire, le-au arsū.

2 grădini noao, cu pari despicați, de stejari, și casale tuturorū Țiganilorū, și ale altorū oameni din prejurulū mănăstirii; încă și pe la casale mănăstirii den afară aū arsū coperișulū.

Aicea insămnează bucatele de mâncare căte aū fostū în mănăstire și aū mă[n]catū totū fără de socoteală. 580 ob[oroace] de grău, 103 ob. de porumbu, 40 ob. de fasole, 35 ob. de mazăre, 15 ob. de bobū, 3 buți de prune uscate, 28 ob. de căpă, 20 funii de usturoi, 2 putini cu varză, 140 ocă

de brânză, 20 oacă de untu de vacă, 2 berbeniță de miiare: 1 bute de miiare aũ mȃncat-o, cu ȃră cu totũ; 30 v[e]d[re] de rachiũ, 28 v[e]d[re] de oȃetũ, 2.900 v[e]dr[e] de vinũ, 45 clăi de fãnu — clăia ca de cãte 15 cotige.

Aici însemnăzã osebitũ ce aũ mȃncatũ haiducii Căpitanului Ducăi de la mȃnăstire și de la o moșie a mȃnăstirii.

75 de rãmãtori, 100 ob. de grãu, 120 v[e]dr[e] de vinũ, 45 oacă de brânză, 1 berbeniță de miiare.

Aceaste jafuri ce scrie mai susũ și bucatele și vinulũ și fãnulũ n'au fãcutũ stricãciune numai cãtũ, aũ șezutũ în mȃnăstire, ce aũ dusũ și pe la casele lorũ, și, cãtũ aũ fostũ fugiți pe munți, totũ din mȃnăstire aũ cãratũ. Așjderea și la fãnuri ș'aũ adusũ dobitoace de ale lorũ, și cãtũ aũ mai cãștigatũ de jafuri, de s'aũ ernatũ totũ cu fãnulũ mȃnăstirii, cu știrea hotnoșului Onei și a vãtafului Hrizei. — Într'acesta chipũ știmũ pentru pustiirea și prada mȃnăstirii, și mȃrturisimũ în consenșia sufletelorũ noastre, noi toți cãlugãrii dinũ sfãnta mȃnăstire.

Iosifũ, ec[lișiarhul] Hurez[ului].

[V°:] Foaie de prada mȃnăstirii Hurezii.

LII.

Poruncã a Caimacamului Craiovei pentru a se plãti vinãriciul cãtre Hurez.

Voao tuturor sãteanilor din satul sfintei mȃnăstiri Hurezii, Șirineasa, și altor megiași de acolò de pe 'nprejur, carii ați fãcut vii acum de curãnd pe moșia mȃnăstirii de acoloa, — cu acãsta vã sã porunceãște sã cãutați de acum nainte sã vã dați vineriçul de vinul ce veți face, la aceastã sfãntã mȃnăstire, den zeace veadre o vadrã, dupã obiceiul țarãi. Cãci așã s'a socotit a fi cu direptate, de vreamce acea moșie iaste a sfintei mȃnăstiri danie și milã domneascã cu hrisoave, sã sã iã și vineriçul, iar pe sama mȃnăstirii.

Pentru aceeaia vă să poruncește și dumneavoastră boi-
rilor cari veți umbla cu slujba vinericului într'acea plasă
a Oltului, să aveți a vă feri de acest vineric: nimic în pri-
cină să nu vă puneți; că așa iaste porunca noastră. Ačasta
vă să poruncească 1738, Septemvrie 27 d., leat 7247; Craiova.

Matei B...cul Vel Ban.

LIII.

Mediaș, 1-iu Februar 1739. Asigurare pentru egumenul
de Hurez.

LIV.

[C. 1740.]

*Laurentie dascălul din Hurez către egumenul Dio-
nisie, pentru un proces al moșiei Recea.*

Cinstite părinte arhimandrite, cu plecată metanie sărut
cinstită mâna Sf[inții Tale]. Cinstită scrisoarea Sf[inții Tale]
cu pleacăune o am luat, și ce-mi scrii Sf[inția Ta] am văzut,
și am văzut și porunca dum[nea]lui Vel Ban pentru pricina
moșiei Recea cu boiarii Socoteani și cu fata popei Ioan din
Recea, și-mi zici Sf[inția Ta] să mergă eu la Craiova, să in-
dreptez pricina. Dar, părinte arh[imandrite], pe mine mă pui
să îndreptez miș de pricină ale popei Ioan din Recea, care
niminea n'au putut să le îndreptează, fără numai ștreangul.
Și iarăși zici Sf[inția Ta] ca, de nu voi pu[tea] merge la
Craiova, să-ți scriu Sf[inții Tale] pricina. Eă, părinte, întru
adevăr nici-o pricină de ale popei Ioan din Recea nu știu:
nimica, nimic. Iar, pentru Sălcuța, când au dat-o părintele
Ioan lui Gheorghită Pitariul Socoteanul, știu că eram chi-
liaș la părintele igumen Ioan, și întâi au vorbit ei pe
taină, cum ar face să nu mai iasă la judecată, fiindcă
dumnealui Pitariul Gheorghită nu avea nici-o scrisoare pe
Sălcuța, numai o diată a lui Aga Stătie, întru care diată
scria și Jdigla. Apoi părintele Ioan au făcut mijlocire ca
și cu diaconul Danțul cu Păscăești, și s'au făcut așa la

Divan, și, după voia părintelui Ioan igumenul, au dat judecata să întoarcă Pitariul Socoteanul banii de pe Sălcuța, și m'au pus de i-am făcut și zapis boiariului Socoteanului. Apoi pân în seară au trimis părintele Dositheï și cu Staico Bengescul, când era deputați, pe Badea Părăianul și pe Mihaï Cărtiță la părintele igumen, să nu ia bani pentru Sălcuța pân va găsi moșie alta potrivă cu Sălcuța.

Într'acea vreme era și popa Ioan din Reacea închis în pușcărie în Craiova, și l-am văzut viind la părintele ig[u]m[en] și cerând banii Sălcuții, să dea el moșie în Reacea. Apoi nu știu: dat-au, n'au dat, nu știu; luat-au părintele Ioan bani, n'au luat, nu știu; pentru că am lipsit și eu de lângă părintele, și am venit la mănăstire, și pe părintele l-am lăsat în Craiova numai cu Pătrașco. Atuncea, ce vor fi mai făcut ei cu popa Ioan, nu știu, părinte arhimandrit; dar toate pricinile popei Ioan, le-au îndreptat dumnealui Ioan Băleanul, când era limitareus mare, că numai pentru aceea și pentru Rovine îl luase părintele Ioan. Ci cine cum vor avea scrisori de pe la vânzătorii, și scrisori de îndreptare de la Băleanul, așa vor avea și parte,— că toate pricinile popei, lui Ioan Băleanul au fost îndreptătorii. Ci eu, părinte, nu numai la dumnealui Vel Ban să merg, ci și la Măriia Sa Vodă, tot așa voi să spui,— că mai mult nu știu. De aceasta înștiințai pe Sf[inția Ta]. Și rămăi al Sf[inții Tale] cu totul plecat

Laurentie ieromonah, dascălul ot episcopie Râmnicului¹.

[V°:] Întru cinstită mâna Sfinției Sale părintelui nostru chir Dionisie arh[imandrit] i ig[u]m[en] al sfintei mănăstiri Hurezii, cu plecată metanie.

De la dascălul Laurentie, pentru pricina cu Socoteanii și cu fata popei lui Ion din Reacea, pentru Sălcuța și Reacea.

[Pecete neagră, pentagonală, — se pare cu literele A A I E.]

¹ E cunoscutul Laurentie Dimitrievici „diorthositoriu”. El revizuieste *Antologhiul* din 1745, *Evanghelia* din 1746, *Apostolul* din 1747-8, *Catavasieriul* din 1747-8, *Molitvenicul și Liturghia* din 1747, *Cazanile* din 1748, *Bucoavna* din 1749. El a tipărit după *Catavasieriul* cele d'intăiu versuri de stea și cea d'intăiu „orație”.

LV.

Foaie de ispășit.

[C. 1740-50.]

Foiță de ispășitol de porumbi Cacovanilurū care aū mncatū rāmători logofătului Ion [ot] Stoenestī, cumū gāsītū cu frica lui Dumūnezīū, cumū amū gāsītū la driputate: amū gāsītū la Dimitrașicu stricăcune fr. 20, și la Mihaī, cu la Safira, iară fārdelā 20. Și, penūtru credinūța, amū escālītū.

Νικόλαος θεβέονο.

Eū popa Gherghe.

Eū Prida pārcālabū.

Eū Stanū slujătoru.

Preda Untarū.

LVI.

*Zapis al lui Nicolae Știrbeiū pentru o datorie
cātre el a Hurezului.*

Socotitu-m'amū cu Sfințīia Sa pārintele arh[imandritul] chirū Dionisie Hurezanulū pentru unū zapisū cu galbenī olan[de]zī șaizeci tocmaī, și zloți vechī noaozeci tocmaī; care galbenī socotindu-se, s'aū făcutū floriņți nemțești doao sute patruzeci și noao. Deci dintr'acești bani mi-aū datū Sfințīia Sa pārintele Hurezanulū zloți șaizeci, și aū ținutū samā pārintele episcopū pentru o datorie fl. nemțești sutā una și șaizeci, și amū plătītū și șase sārindare ce aū făcutū acolo la sfānta mănāstire Hurezulū taicāi socru-mieū și [maicāi] soacrā-mea tl. șaizeci, [și tl.] optzeci tocmaī aū mai rāmasū sā mai dea pārintele Dionisie ar[himandritul] epitropului, [floriņți] nem[țești] patruzeci și cinci tocmaī; și luat-amū și acești bani toți deplinū în māna mea. Care neputāndu-sā da zapis[ele, pen]tru socoteala ce am cu ... Ci pentru incredințarea amū datū acāstā scrisoare, intārindu-o cu iscālītura ca s[ă s]ă crează.

Iuni 27 dn., 7249 [1741].

Nicolae Știrbei.[Pe V°: contemporan:] Nicolae Știrbei¹.

¹ E Nicolae polcovnicul, care a ținut pe Anița lui Radu Golescu, Spātarul. V. Ilie Nicolescu, in *Literatură și artă romīnă*, VII, p. 178.

LVII.

Poruncă de vinăriciū a Banului.

Dumneavoastră vinericearilor ot sud Vâlcea. Către această vă facem în ştire pentru că aici jălui Sfinţia Sa părintele egumenul Hurezanul cum că sânt nişte dealuri ce le zic Pitoloşani, Măgureani i Spârleani i Amărăşti, între Suteşti, între Creţeani şi 'ntre Zlătărei, care plaiuri tot de dealurile aceste mari să țin şi să numescu, al căroră vinerici il iă mănăstirea, iar de la aceale numite mai sus dealuri aţi fi luat dumneavoastră vinericiū estir:pū; pentru care înţaleasăm că şi la vremea Neamţilor aū fost pricină pentru aceale dealuri, dar, cercetându-se lucru, aū rămas iar pă seama mănăstirii şi acel vinericiū, precum şi an toamnă, fiindū vinericeari pă acolea, s'aū fost întinsu de aū luat vinericiū de la unii oameni dintr'aceale dealuri. Şi, dănd jalbă la Măria Sa Costandin-Vodă, aū poruncit de aū întorsu în napoi, lăsând asupra mănăstirii, pentru că milele mănăstirilor, care sânt date de Domni cu hrisoave, să întărescu, iar nu să strică. Acum dar, de vreme ce iaste lucru într'acest chip, nici dum. nu trebuie să strămutaţi, nici să nu puneţi la catastiful vinăriciului acel vinericiū, ci să-l lăsaţi la mănăstire, fiind milă domnească,—că nu trebuie lucru cu gălăvă. Şi, pentru această, așa să urmaţi dumneavoastră, pentru că şi Domniia nu priimeaste să să strice milele mănăstirilor. Aăasta scriem. Noemvrie 16 dn., 7250 [1741].

Matei Vel Ban.

LVIII.

[C. 1742.]

Socoteală de bir.

	lud. sluj.	lud. biruri bune.
Satul . . . deşti		28.1018
Satul . . . [Cer]năteşti	1	43.[1]649
. . . logi		4. 202
Satul Rîm[niculū]	1	2. 102

	lud.	lud.
	sluj.	biruri bune.
. . . . . șii	64.	2666
Satulă Gr[o]șii.	12.	783
Satulă Sa.	1.42.	1309
Satulă Pr.	3.	204
Satulă C . . . . . çulü.	16.	834
Satulă M . . . . . na	29.	1269
Satulă G ^v ça	1.	29
S . . . . . lü	8.	376
	2	93
Satulă V.		14
Satulă L.		86
Satulă Hu		66
Satulă Cep.		463
Satulă Saraci[nești].	2264	1417
Satulu Obăr[șia].		934

LIX.

[C. 1742¹.]*Socoteală de bani dați pe capre.*1, 1 t¹ iar la tabaci.10 t¹ pă tufa orașului.8 t¹ pă capre cincizecū.32 t¹ pă capre de la Stoica Sturzeanu.10 t¹ pă capre ot Savin de la Nucșoară.

84 bani Ion ot tam.

102 bani popa Stănçul ot Nucșoară, pă o capră.

12 t¹ Minea ot Nucșoară, pă capre 12.6, 10 t¹ Costandin ot —, pă 8 capre.4, 90 t¹ Ioana, pă 5 capre.29 t¹ la Radul Boldū, pă cap. 30.9 p¹ t¹ la vama picilorū, la Dragosū.¹ Poate să fie și o însemnare a protopopului de Pitești.

6 t' la cojocari, pă 6 capre.

5, 15 t' Ștefănel, pă 5 capre.

30 t' amū datū Stančului de aū dat Radului butariulū.

5 t' la Iarca Moroe.

[Pe altă pagină socoteală de bani împărțiți la oameni pe miere, cu data de 7 August 7250 [1742].]

LX.

Privilegiu al lui Constantin-Vodă Mavrocordat pentru Hurez.

Milostiiū bojiū Io Costandin Necolae Voevod i gospodinū davat gospodstva mi siiū povelenie gospodstva mi egumenului den mănăstirea Hurez, chir Dionisie arhimandritul, ca să știe cu aastă carte a Domnii Mele să stăpăneaască toate satele după moșiile mănăstiri, și egumenul să pue părcălab pe care va socoti a fi om mai de ispravă, și oameni ce vor fi șazători pe moșiile mănăstiri să aibă a lucra 12 zile într'un an la arătură, la coasă, la secire, și să-și dea dijma moșii din toate bucatele, după obiceiă. Și nimini să nu fie volnic, aū din boeri, aū din slujbași, aū din săteni, a pune vin aū rachiū pe moșiile mănăstirii să să vânăză, fără numai egumenul. Și nimini să nu fie volnici a cosi, a ara, aū unbla cu vitele pe moșiile mănăstiri până nu-și va lua voe de la egumen. Și oameni ce vor fi șazători pe alte moșii, și vor fi călcând moșiile mănăstiri, să aibă voe egumenul și ispravniciei lorū (*sic*) să le oprească, aū să să așeze cu egumenul, aū cu ispravnicul, și, așazăndu-se, să pască, și pe Rumăni de baștină ai mănăstiri să-și stăpăneaască ca și mai nainte. Iar carele nu să va suferi, va eși la Divan. La bățile carele vor fi pe moșiile mănăstiri, să nu fie volnic a să amesteca, aū din vameși, aū din căpitani, ci egumenul să aibă a-și lua întreiala peștelui după obiceiă. Drept aceia poruncim Domnii Mea și dumneavoastră ispravnicilor i căpitanilor i vameșilor, văzând cartea Domnii Mele, toți să vă arătați cu supunere și să urmați la toate poruncile Domnii Mele ce scriū mai sus. Într'alt chip să nu fie. Că așa iaste po-

runca Domnii Mele. И неам речс господстра мн. August
29 d., leat 7252 [1744].

[Monogramă cu roș; pecete octogonală cu chinovar:
ambele steme.]

Proct. Vel Logofăt.

Scrisă dă Toma Logofăt.

LXI.

Aici însămnează *mălaiu ce s'au măncat la lucru de primăvară*. S'au măncat oemul (*sic*) cât s'au găsit la moară: ocă 190.

S'au mai măcinat și din porunbi de dijmă, ocă 270.

S'au măncat și cu cai astă toamnă și la lucru vii de primăvară, ocă 285 de dijmă.

S'au măncat și la viia de la Alămănești.

Maî 25 d., leat 7253 [1745].

La sapa vii dupe lăstar, rumăni de clacă, liude 58.

Țigani, liude 130.

Și am luat mălai de la moară, de la vătăși, ocă 100.

La pleavila viii la Golești mai luat mălai de la moră ot Vătășșă (*sic*), ocă 80.

LXII.

*Poruncă a Caimacamilor Craiovei către săteni pentru
ca ei să-și plătească datoria către Hurez.*

Noî Caimacamii Scaunului Craiovei.

Ție, părcălabe Floreo i voao, săteanilorū de la Marmure, vă facemū în știre că aici ne spuse Sfinția Sa părintele chirū Dionisie arhimandritulū, egumenulū sfinteî mănăstirî Hurezului, cum că, pentru claca ce iaste să faceți la lucrurile sfinteî mănăstirî, dupe cumū iaste hotărătū de la Măriia Sa Vodă prin luminată cartea Mării Sale, v'ați așă-zatū cu Sfinția Sa să dați de casă câte banî 90 la unū anū, și voi ați datū numai câte banî 60, iar câte banî 30

de casă i-ați opritu, și căci ați treerat puțintelu grău alu mănăstirii, de s'au făcutu 20 de ob., și mălai, de s'au făcutu 70 de ob., ilu încărcați cu 96 de zile, și pentru aceea lea opriti acei câte bani 30 de o casă. Pentru care iaste mirare că cu 96 de zile s'arū fi treeratū bucate să să fie făcutu 1000 de ob. de grăunțe, ci mai multu decâtu 10 zile amū zisū părintelui egumenului să nu vă ție inū seamă, iarū voi să pliniți la mănăstire de toată casa câte unū zlotū pentru claca ce iaste hotărâtă de la Domnie. Că, de nu veți plini câte unū zlotū de omū, de voe, vomū trimite cu treapădū de veți plini fără voe.

Octomvrie 28 dni, leat 7254 [1745].

Radulū Comăneanu. Costandin Strămbeanu. C. Obedeanulū. Pavel Vel: Vel Agă. Ianachi biv Vel Cluč[ar] za Arie.

[Fără pecete.]

[V°:] Pentru Marmuri, moșia Marmurile, moșia măn[ă]st[irii] Hurezū.

LXIII.

*Constantin Brîncoveanu Vel Clucer către egumenul
Dionisie, pentru afaceri ale mănăstirii.*

† Cinstite prea-cuvioase Sfinția Ta părinte ig[u]m[ene] chir Dionisie arh[imandrite] al sfinței măn[ă]stir[i] Hurez, dă la milostiv[ul] Dumnezeū rog Sfin[ției] Tale săn[ă]tate întregă și toate cele fericite ca să-ți dăruiască. Scri-soarea ce ai trimis Sfinția [Ta] dinpreună cu părintele popa Ioan am luat; cele ce-mi scrii Sfinția Ta, am văzut; pentru hrisov, imi spusă părintele ce l-ai trimis Sfinția Ta, că Rumăni aceia ce s'au judecat, i-au scos; iar, pentru cele ce scrii Sfinția Ta, pentru acei Rumăni nimic să nu te temi Sfin[ția] Ta. Pentru bisearica de la mănăstire dă la Surpate, pecum că s'au isprăvit, am luat și foaia, și foarte multămăsc Sfin[ției] Tale de osteneală. Așijderea și pentru șindila care aū mai rămas să o dai Sfin[ția] Ta în sama stariții ca să stea, — dor vom mai lucra câte cevaș la

primăvară la mănăstire. Acasta, și mila lui Dumnezeu să fie cu Sfinția Ta. Iulie 6 d., 7254 [1746].

Al Sfinției Tale dă bine voitor

Costandin B[râncoveanul] Vel Cluč[eriu].

[V°:] Cinstitului, prea-cuviosului Sfinț[ii Sale] părintelui igumen chir Dionisie arh[imandritul], ig[u]m[enul] dă la sf[ânta] măn[ăs]l[ire] Hur[e]z[ul], cu întreagă sănătate să să dea.

[Pecete de ceară neagră, octogonală, cu flori și două inimi străpunse.]

LXIV.

Hotărîre judecătorească într'un proces al Hurezului pentru moșia Folești.

Iulie 11 zile.

Irimia i Iacov Dumbrăvești cer de la igumenul Hurezeanul o parte din moșia Folești, sud Vilcea.

Zic că, fiind a lor, le au împresurat-o mănăstirea de ani 40.

Arată un zăpis cu leat 7190 [1681-2], care scrie cu numele lui Tanasie, tatăl Irimii, dat la mina lu Dumitru Golii, drept cu (t?) 20 zalog.

Acest zăpis este de ani 64, cu care nici-o piră nu putea face în potriva mănăstirii, și, încă văzîndu-se și cu slăvă nouă, s'au cercetat și s'au cunoscut că este mincinos.

Igumenul Hurezeanu, prin vechilul său, Ioan ieromonahul, arată cărți de stăpînire veche de ani 99.

Fiind pira Irimii i a lu Iacov fără de cale, nu s'au ascultat la judecată.

Hotărîm să stăpinească mănăstirea cu pace.

Aceasta scriem. Anul 7254 [1746].

Grigorie Greceanu Vel Ban.

Trecută la condică de Voicu Logofătul.

LXV.

Catastihă pentru banii ce s'au împărțit pã untu i pã miere, precumă va arăta în josu anume:

Noem. 25 d., 7255 [1746].

- Ion Burtelū ot Corbī t^l 10; v^d de miere t^l 1 p^l.
 1 ocă de untu po banī 18. Ghiorghie snă Ion Burtelū
 t^l 5 pă miere i pă untu, v^d t^l 1 p^l, ocă po banī 18.
 Radulū Stupariū ot Corbī miere v^d 12, v^d po banī t^l
 1 p^l, t^l 3.
 Oprea ot Corbī t^l 2, pă untū, ocă po banī 18.
 Radulū cumna[tul] lui Amza t^l 2, pă untu, ocă po banī 18.
 În seama moșului Pahomie i a Neculiī ot Topana t^l 20.
 Pă miere v^d t^l 1 p^l.
 Ianache ot Poenărei t^l 3, po v^d de miere t^l 1 p^l i pă untū
 t^l 1 p^l.
 Tudosie ot Corbī t^l 3, po v^d de miere t^l, 1 p^l, i pă untu
 t^l 1 p^l.
 Iordache snă Antonie ot Corbī luatu t^l 5 pă miere.
 Dat Oprei ot Domnești t^l 10 pă miere...
 Luat Oprea ot Domnești t^l 25 pă miere.
 Moșu Pahomie i Nicula ot Topan[a] aū luatū pă sama
 lorū cu zapisū ban[ī] pă miar[e]...
 Barbul de la Golești aū luat t^l 100 cu dobândă pân[ă]
 la Ispasū, zeace a unul, de acolò nainte să înbrace pă
 miiare.
 Voico diiacon[ul] i alți popi i săteanii de la Uda, popa
 Rad[u], Costandin diiacon[ul], Șarb[an] diiacon[ul], Iane aū
 luat pă miiare t^l 184.
 Dum. Com[i]s[ul] Ioniț[ă]... aū lu[a]tū pă miiare t^l 100.
 Barbul Stegar[iul] iar aū mai luat pă miar[e] t^l 25 /șters/.
 Iarū mai luatū dum. Ionițe Tigv[eanu] t^l 200.
 Ion ot Do[m]nești aū luatū pă miere banī t^l 60, ipac t^l 10.
 Dat lui Tudosie ot Corbu t^l 10. Pă miere, v^d po t^l 1 p^l.
 Dat lui Stanū Untariū t^l 100. Cu dobândă zeča doi, și,
 cătă miere va avea, să n'oo dea noao după ruptoarea mierei.
 Ghen. 23 dni, 7255 [1747].
 Dat Comisului Ioniță Tigvean[u], bani pă miere, t^l 20.
 ... Datū lui Gherasimū t^l 20.
 Datū Hristii Căpitanū t^l 33.
 Datū Părvului ot Rudeni t^l 60.
 Datū lui Tudosie t^l 15.

- Datū lui Neagoe t¹ 6.
 Datū Badea Șerboi t¹ 3.
 Datū Neacșului Bălat t¹ 2.
 Datū Oprii Mertăței t¹ 3.
 Datū popii lui Ghenadie t¹ 1 p¹, 20.
 Datū Dimii ot Groapă bani pă miere t¹ 3 [*șters*].
 Datū județului Dumitru bani pă miere, t¹ 2...
 Dat dumnealui Comisului Ionița Tigveanulū t¹ 500.

LXVI.

Foița de bani s'aū fost dat pe miere la Udeani, însă până la Sfeți Gheorghie, de leū oc[a] 1 de untu, și cine va da bani la zi, cu ostenea[la] lor, să fie plătiți, iar cine nu va da, să rămăe bani pă miere, și dintr'ânșii aū venit acum și aū dat pecum arată anume; Iul. 6 dni, 7255 [1747].

Dat diiacon[ul] Șerbu bani, din cei de anū, t¹ 10, capete, din osteneală, t¹ 2.

Dat Pahomie, din bani ce aū luat pă miere t¹ 11 din capete, i, din osteneală, t¹ 2.

Dat pop[e]i Radulū celū tănărū t¹ 5 din capete i din osteneală bani 100.

Dat diiacon[ulu] Costandinū bani t¹ 1 capete i osteneală bani 21.

Eū popa Radu ot Vodă.

Eū Șerbu diiacon ot tam.

Eū diiacon Costandin otam.

Cin t¹ 27, capete.

Cin t¹ 5, bani 1, din osteneală.

LXVII.

Cumpărătoarea caprelorū.

Capre 34.

L^t 7256 [1747—8].

Savulū otū Nucșoară capre 10, po t¹ 10.

Ionū otū Nucșoară capră 1, po bani 84.

Popa Stančulū otū tamū capră 1, po banī 102.
 Milea capre 10, de datorie, po t^l 10.
 Iar mai luatū capre 12, capra pe banī 100, — totū de
 la Milea.

Costandinū capre 8, po t^l 60, banī 10.

Lazărū capre 4 de datorie.

Ioana capre 4, po t^l 2, banī 100.

Dumitru capre 5, po t^l 3, banī 90.

Radu Boldunū capre 30, po t^l 29, banī 16.

Sima capre 8, po t^l 60.

Dumitru Čobanu capre 3, po t^l 2, banī 100.

Capre 63.

L^t 7256 [1747—8].

Ionū otū Brădetū capre 22, po t^l 16,

Radu capre 9, po t^l 6, banī 90.

Stanū otū Brătiiianū capre 20, po t^l 20.

Șarban Cosacū otū Brătiiianī, capre 10.

Iordanū bratū ego, capre 3.

Iane capre 8, po t^l 60, banī 30.

Balea capre 13, po t^l 12.

Radu snă Dobre capre 9, po t^l 7, banī 50.

Fečoru Prediū, capră 1, po t^l 1, banī 9.

Busiiocū capre 3, po t^l 2.

Costandinū capre 11, po t^l 9, fără banī 20.

Țintea capre 5, po t^l 3, banī 93.

Radu lui Șerbanū capre 8, po t^l 5, fără banī 8.

Amza otū Corbī capre 17, po t^l 15.

Radu Boașū capre 2, po t^l 1, banī 70.

LXVIII.

*Foae de dijma porumbului, a fânului și a cănepii,
 și actele ce s'au găsitū pe partea mea de moșie dinū
 Bălteanī i dinū Bărbești ce să chiamă Valea-Mare,
 la acestū anū 7256 [1747—8].*

Din Bălteanī. Dijma fânului, precumū amū așezat cu
 oamenii:

Clăi	Bani
1 Livadea de la Mărulū Vearde, până în vârful și până în vii	90
1 Livadea dinū Mărulū Vearde la vale, până la drumū	90
1 Livadea dinū drumū la vale, până unde ne împărțimū cu ceialalți moșteani	90
1 Livadea unde cosiia diaconulū Necolae.	120
1 Livadea din săliște.	120
1 Livadea unde cosiia Stanciul Cojanū.	34
1 Livadea de la frasinū până unde ne împărțimū cu alți moșteani.	65
1 Livadea dă la vie și de la stupină	75
1 Livadea din vărățice	75
2 Pătru ginerele Stanciulū, în G[ăva]ne	75
2 Ionū Dulea, iarū în Găvane	—
1 Costandinū ginere Mihalcei, iarū în Găvane	55
1 Pătru feçorul Mihalcei, iarū în Găvane	36
4 Mihuță, iarū în Găvane	100
În Valea-Mare, iar dijmă de faină:	
2 Livezile unde cosiia diaconulū Pătru ot Dămțeani	180
1 Livadea unde cosiia Andrei Cojanū	120
1 Livadea unde cosiia Stanciulū Cojanū	120
2 Livezi unde cosiia Mihalcea Cojanū	180
1 Livade unde cosiia iarū Andrei, în vărățice, dăspre Apusū.	90
1 Ionū otū Turcești	45
1 Vladu ot Oțeșani	35
1 Dumitrașco ot Bălțeani	30
1 Livade de-asupra răpii	45
1 Livadea de la bordeae	45
1 Pătul[ulū] inū vale	15
Suma: clăi 32	t ¹ 16, bani 75

[V^o.] Dijma porumbulū și de cānepă:

	Porumbi feardele	Cānepă mānuși
Andrei Cojanū	25	14
Părvulū, fiul său	10	4

	Porumbi feardele	Căneapă mănuși
Radul fiu-său	19	4
Neacșulă fiu-său	10	4
Mihalcea Cojanu cu fiu-său	27	6
Pătru fiu-său.	13	6
Stanciul sãnu ego	—	6
Costanu zetă Mihalcea	4	6
Stanciulă Cojanu cu fiu-său	30	10
Radul sinu ego	—	—
Pătru zetă Stanciulă	10	4
Matei Spănulă	6	—
Ionu Dulea.	6	—
Mihuța	—	2
În Valea-Mare:		
Vladulă otă Teșani	8	6
Ionu Panduru otă Turcești	6	—
Dumitrașco otă Bălțeani	20	—
Costandinu, generele lui Dumitrașco . . .	<u>18</u>	<u>—</u>
Iosifă proigumenă Hureză . . . . . Suma	212	72

LXIX.

*Sinet al unor săteni din Jiblea către proegumenul
Ghenadie de Hurez.*

14 Septembrie 7256 (1747). „Anghel părcălab Călvun (?) și Costandin cumnat[ă]-său, ot satul Jibleam, dat-am zăpis[ul] nostru al doilea rândă la măn[ă] părintelui proegumenului Ghenad[i]e, precum să să știe că la anul 7253 [1744], Dechemvrie 20 dni, decă, având noi trebuință de bani pentru al noastră tribuință, mergându în multe rânduri cu rugăcune ca să ne dea, și n'a putut a să curăți, ci ne-a făcut bine cu t¹ 100, bani gata, zeace a unul. . . , și noi i-am dat la ne-ğuț[i]toriia noastră, și, tot așteptând noi prețul vitelor de atunci până acum, s'aă tãmplat de am zãbovit cu datul banilor. Pentru acãsta acum apucându-ne să meargem la oianul (*sic*) judecãți, să plinim banii, și, neavând bani,

ne-am rugat de Sfin[ția Sa] de am mai pus zi de acum de la Cărstov, S[ă]p[temvrie] 14, p[ă]n[ă] în trei săptăm[ă]ni, s[ă] avem a da bani cu dob[â]nda lor, ce face nequ[ș]itorește zece unul, iar, de nu s'ar da banii la zi, ce s'ar face vre o cheltuială sau ze[ă]lială, s[ă] fie tot de la casa noastră.

Am scris e[ă] popa Dr[ă]ghiciu.“

LXX.

Foiță de miere ce s'au cumpăratu p[ă] bani, precum[ă] va ar[ă]ta în jos[ă] anume; Oct. 8 dni, 1^r 7256 [1747].

Badea Șerboiu, ocă 7; popa Vasile ocă 10; la chirigii ocă 8; Costandinu dinu Vața, v^d 1, ocă 3; Radul Stupariului ocă 8 p¹; iar la chirigii v^d 1; Ionu otu Ciutești ocă 8; Ozun Ali ocă 6; Matei snă Marco v^d 1, ocă 8; Gheorghie Rumănulă ocă 7; Tudosie ocă 6; Neagoe dichiu v^d 3, ocă 3.

Stupinile m[ă]năstirii.

La stupina dinu Ferege v^d 21, ocă 7. Stupina dela Corbi, v^d 2, ocă 5. Stupina dela Radu Orbu v^d 1, ocă 7. Stupinile de la Topo[lovăț], v^d 10, ocă 2.

Foiță de mierea care s'au luat[ă] pentru datorie, precum[ă] arat[ă] în jos[ă] anume; Oct. 8 dni, 7256 [1747].

La egumenul dela Fedeleșoi, v^d 2, ocă 8; Badea Șerboiul v^d 2; Uiasca jup[ă]neasa v^d 3; P[ă]rvulă otu Rudeni v^d 1, ocă p¹; Ionu Donesculă v^d 3, ocă 4 p¹; Tudosie v^d 1 p¹; Stanu Untariulă v^d 5, ocă 1; Oprea otu Domnești v^d 8, ocă 9 p¹; Hristea Căpitanulă v^d 5; Ionu snă Costandinu v^d 1; Dumitru otu Viișoara v^d 1, ocă 10, litre 3; Ionu Untar[iulă] ocă 3, litre 3; Iordache snă călug[ă]ru otu Corbi v^d 2.

LXXI.

Foița de datorie ce am luat... bani precum arat[ă]; Oct. 25 dni, 7256 [1747].

Ion Burtel ot Corbi t¹ 10, capete, dob[â]ndă t¹ 2.

- Oprea ot Corbî t' 2, capete, dobândă bani 48.
 Oprea ot Domnești t' 20 p', pă miere.
 Oprea al Mustății t' 31 capete i dobândă bani 90.
 Ilie Mustăța t' 8,90 pe miere.
 Călugărul de la Topana i Nicula t' 36.
 Da la Uda t' 118.
 De la Stan Untariul t' 1.
 De la Barbul Steg[a]r t' 20.
 De la Turcu, cin t' 12 p'.

LXXII.

Carte de la ispravnică de Vâlcea pentru oprirea vitelor unor locuitori de la moșia Hurezului.

Aicea la noi jălui Sfinția Sa părintele Dionisie arh[imandrit], igumenul Hurezanul, pentru oamenii din satul Rimești și Romani, că șed cu casele pe moșiile lor, iară cu dobitoace lor (*sic*) mănăncă moșia mănăstirii și tae leamnele din pădurea mănăstirii fără nici-o tocmeală. Pentru ačasta dămă voe măi susă numitului egumenă să-ı oprească a nu măi treace vitele lor pe moșia mănăstirii, nici leamne să nu-ı lasă să măi tae, ci să-și oprească moșia. Iară care ar îndrăzni în silă a măi lasa vitele pe moșia mănăstirii, să fie slobodă egumenul să-ı tragă, și care ară sta înpotrivă cu semeție, să ne înștiințază pe noi, și-lă vomă aduce cu treapădă. Ačasta scriemă. Sept. 1 dni, 7257 [1748].

Διαμαντής... π. μ.ε.:...

is[pravnic] Vâlcea.

[Pe a doua foaie:]

Aicea înaintea noastră jălui Sfinția Sa părintele Dionisie arh[imandrit], igumenul Hurezanul, pentru oamenii din satul Rămești i Romani, cumă că șăd numai cu casele pe moșiile lor, iară dobitoacele lor le pască totă pe moșia mănăstirii și tae leamne de ce le trebuie din pădurea mănăstirii; pentru care aă avută obiceiă măi nainte de aă lucrată mănăstirii clacă căte 3 zile de omă, iar acumă mănăncăți (*sic*) moșia în silă, și nu veți să dați nici-ună

ajutoriu. Pentru care iată vă poruncim să căutați de acum înaintea să vă feriți de moșia mănăstirii, aș să lucrați de omă câte 3 zile la ce vă va porunci egumenul, iară, neascultându, amă dată voe mai susă numitului egumenă să vă oprească, ca nici dă cumă vitele voastre să nu le lasă a mai treace în moșia mănăstirii sau a mai tăia leamnele, și oricare dină voi ară mai întra cu semeție și fără tocmeală, după cumă iaste porunca Măriei Sale lui Vodă, și va mai jălui părintele egumenul, să știe că-lă voiă aduce cu treapădă și nu va eși de la închisoare până va plini ce iaste adetulu moșiei, și [să] voră pedepsi pentru neascultarea loră. Aăsta scriemă. Sept. 1 dni, 7257 [1748].

[V°:]. Poruncile domnești de cercetări precumă scriă cercând-o.

LXXIII.

Răvaș al lui Mihai Rioșanu către Hurez pentru niște bani.

Părvule Căjane de la Bălțeani, sănătate. Pentru ban[i] ce ne-ați dată pe cartea dă hotărnicie pentru un codru dă loc de la Bărbești, ce aș fost al părintelui Iosif proegumenul și al popei lui Ion, cu cetaș[i] lui, un zlot aș fost rău, ce mi l-aș dat părintele proegumenul Iosif. Ci, când vă veți socotii, să-ș ții în seaamă.

Sep. 6 dni, 7257 [1748].

Bun voitору

M[i]h[ai] R[io]ș[anu].

LXXIV.

Poruncă de a se plăti dijma către Hurez de către oamenii din Bălțeni și Brăbești.

Ție Andrei i Mihalco, Stanciule cu fecorii voștri, și alți oameni din Bălțeani i din Bărbești cari ați venit la mine de ați spus pentru părintele proig[u]me[n] Iosif de la Hurezi, și acum, viind proig[u]m[enul] la mine, într'alt chip aș spus, iar nu precum ați zis voi, — pentru care

iată că vă poruncim să căutați să vă dați dijma de an, de anțărt și de estimpu, și, strângându-să dijma la un loc, să vă aflați cu proig[u]m[enul] de față aici la mine, la 16 zile ale lui Septemvrie. Într'alt chip să nu fie. Ačasta scriem. Sept. 8 d., 7257 [1748].

Dela Vel Ocnă. [Iscălitură neînțeleasă.]

LXXV.

Danie către Hurez din partea proigumenului Iosif.

* 11 Mart 7257 (1749). Iosif proigumenul de Hurezî dă mănăstirii partea sa din Bălteni. Iscălesc și: „Ion cumnat proegumenului, Antonie arhimandritul, egumenul Bistriței, Sandul biv Logofăt za Vistierie, ispravnicul Vilcii, Ilarion egumenul Arnotei, Tudor Măldărescu“. „Luind eū cinul călugăresc... din copilărie, împreună cu tată-mieū Atanasie și cu mumă-mea Damaschina, și petrecind părinții miei cei mai sus numiți într'această sfintă mănăstire pînă la sfîrșitul vieții lor...¹“. Acuma e egumen Dionisie.

LXXVI.

Climent, fost episcop de Rîmnic, către egumenul de Hurez, Dionisie, pentru primirea unor bani.

Prea-cuvioase arh[imandrite] i igumen al sfintei și dumnezeștii mănăstiri Hurezii, chir Dionisie, al Smereniei Noastre intru Duhul Sfântu iubit fiiū sufletescū, de la milostivul Dumnezeū îți rugăm și-ți pohtim ca să-ți dăruiască tot fericitul bine amănduror bunătăților, iar de la Smereniia Noastră molitvă și blagoslovenie trimitem Cuvinții Tale.

Scrisoarea ce ne-ai trimis prin Iosif proig[umenul] ne-aū venit, împreună și cu t^l 85, și mi aū dat proig[umenul] Iosif și de la părintele ep[iscop] chir Grigorie t^l 65, cu care s'aū făcut t^l 100 și cincizăci tocma. Pentru care foarte mulțămim Cuvioșii Tale, că într'acastă dată scăpătasem de

¹ Condica Hurezului cuprinde acte de la Damaschina.

chieltuială. Domnul Dumnezeu să te păzească, și să te învrednicască prin purtarea-ți de grijă pe încet să te plătești și de ceialaltă ce ai mai rămas. Ci, de vei lua ceva din vinericul de estimpă, iar să ne mai trimeți, și, după ce te vei plăti, îți vom mai mulțami. Și cu aceasta fii Cuviița Ta blagoslovit. Noemvrie 8 d., 1^a 7258 [1749].

Al Cuviiții Tale părinte sufletescu: *C[liment] p[roin] ep[iscop]. Răimn[ificul]*.

[V^o.:] Prea-cuviosului arh[imandrit] i igumen al sfintei și dumnezeieții mănăstiri Hurezii, chir Dionisie, cu molitvă și blagoslovenie să să dea

[Pecete neagră cu mitra, cirja și „Cl. Rm.“]

† Dela preasfin[ți]t[ul] părint[ele] ep[iscop], că ni-am dat t^l 108 din datorie ce săntem; Noemvrie 28 dni, 7258 [1749].

LXXVII.

C. 1750.

Foița de bani ce s'au dată pe capre, cumă va însemna in josă anume. ...Vama untului t^l 5. Dată la tabaci t^l 21. Dată pă pădure la Albești t^l 5. Dată pă pădure la Filești t^l 5. Dată Radului Cărnar[ul] pe un foale t^l 2 p^l. Amă dată pă sare banī 90. Amă dată pe 2 chile de mălaiū t^l 4 p^l. Amă dată Albului čobanū t^l 1, banī 30. Amă dată pă putina de zahană t^l 2. Mai luatū chilă de mălaiū t^l 2. Mai luatū sare t^l 1 p^l. Amă dată pe o vadră de miere t^l 2 p^l. Datū pe locū de zahană t^l 2. Amă [datū] la chirigii. Amă dată lui unchiiașū Iarū tăbac[ul]. Amă dată Hristii Căp[itanul], pă ghindă t^l 7 p^l. Mai dată lui Ionū tabacū, t^l 1; banī 90. Amă dată și și pă tufă la orașū t^l 10. Capre 10, pă 10.

[Și o însemnare de miere pe dos.]

LXXVIII.

[C. 1750.]

Să știe *bani ce aū înbrăcat pă miere, pă untū i pă capre*, cum arată anume.

- 122 p^l t^l întâi.
 200 t^l i-am mai dat Stanciului la unt.
 39 t^l Ivan Văt[aful] i-am dat.
 215 t^l am dat Miniî pă capre.
 1.30 t^l am dat Stančului.
 5.90 t^l am dat Stančului vameș.
 21 t^l am dat la tabaci unt.
 5 t^l dat la Albești pă pădure.
 5 t^l la Filești, iar pă pădure.
 2,90 t^l am dată pă un foale.
 90 bani la sare.
 4 p^l t^l am dat pă 2 chile de mălai čobanilor.
 1,30 t^l Albului čobană.
 3 t^l pă o putină de zahană.
 2.30 t^l iar pă o chilă de mălai.
 2 t^l pă locul zahanaliî.
 45 bani lui Iordache, unt.
 45 bani dat lui Filip.
 2 t^l dat lui Ivan Văt[aful].
 2 t^l la chirigii mierii.
 6 t^l la tabaci.
 7 p^l t^l dat Hristii Căp[i]t[anul] pă ghindă.

Capre.

- Dat lui Ivan ot Șarboi pă capre, 14 capre, po bani 90.
 Dat lui Ivan Vlășcanul pe capre 15, capra po bani 90.
 Iar dat lui Ivanu Vlășcanul pe capre 5, capra po bani 90.

LXXIX.

[C. 1750.]

*Foița de arătare vitelor ce pască pe moșia sfintei
 mănăstiri pecumă să va arăta la vale pe anume:*

- 12 vite Dincă Poenariu.
 8 porci Dumitru Pasăre.
 2 boi la Nicolae Căraușu.
 Bușe Pasăre, cu tote vitele lui.
 Barbu Pasăre, cu toți caii lui.

Pătru Bratu, cu tote vitele lui.
 Popa Gheorghe, cu toate vitele.
 Diiaconu Costandinu Bubatu, cu tote vitele lui.
 Dumitru Pasăre, cu toți cai.
 Tudorū Suptărelu, cu tote vitele lui.
 Anghelū alū Dobrițai, cu 6 capre.
 Popa Nicolae, cu toți cai lui.
 Una sută noozăci și cincī de znopī de grău de tomnă,
 la popa Gheorghe.

LXXX.

[Listă de bir preofesc; c. 1750.]

Popa Ionū otū Cremū. Popa Barbu otū tamū. Popa Stančulū otū tamū. Diiaconulū Dumitru otū tamū. Diiaconul Mihaī otū tamū. Popa Măinia otū Ruda. Popa Pătru otū tamū t¹ 5. Popa Radu ot Budești t¹ 7. Popa Costandinū otū Blidarī t¹ 6. Popa Tănasie otū Fedeleșū t¹ —. Diiaconulū Costandinū otū tamū —. Diiaconulū — otū tamū —. Diiaconulū Sandu otū Fețeni —. Popa Costandinū otū tamū —. Popa Pătru otū Blei (*sic*) —. Diiaconulū Gheorghie otū tamū. — Diiaconulū Condia —. Diiaconulū Dumitru t¹ —. Popa Bunia otū tamū t¹ 6. Diiaconulū Dobrinū t¹ —. Diiaconul Ionū otū tamū —. Popa Dumitrașco t¹ —.

[Nume rupte; în față: t¹ 4, 60, 4, 30, 5, 4 p¹; și din Milcoū.]

... ot Căzănești, etc. [în față: t¹ 2 p¹, 2, 2, 3, 2, 1 p¹, 1.]
 Cin t¹ 168 p¹.

LXXXI.

[C. 1750.]

Foița de bani ce s'aū datū pă capre, cumū arată în josū anume:

[Nume:] Radulu Cărnarulū. Datū pă pădure... Pă meare...
 Datū pă vadra de meare t¹ 2, bani 30. Datū pă locū de zahanā t¹ 2... Mai datū la chirigī t¹ 2.

LXXXII.

[C. 1750.]

Socoteală de caș luat, în oacă, de la Milea ot Nucșor[ă], de la Dumitru brat pope Stančul, de la Gherghe Vărtos, de la Albu ot Nucșor[ă], de la Nicola Cerboreanu, de la Matei, nepotu lui Stan Vota.

LXXXIII.

[C. 1750.]

Foița de bute care o am măsuratu eă la Domnești, vin de cumpăt (*sic*).

La Oprea cărciumar... v^d 93. Aă eșitu drojdii, v^d 4. I de pic[ă]tur[i] v^d 2.

Aă rămas vin bun v^d 87.

1 bute de la Nițul Țigan i dela Ciupoca, a părintelui, s'ău măsurat... Din țancu buții...

LXXXIV.

[C. 1750.]

Diata arhimandritului Dionisie [pe Hurez].

t ¹	banii	
30	"	Pă cără de făclii pentru îngropare.
150	"	Părintelui episcop, să slujască un sărindar la gromnici.
150	"	Părintelui proină Mit[ropolitu] chir Grigorie, pentru osteneala.
3		ughii părintelui Vlădichi dela Sărăcinești ¹ .
3	"	pă sărindare.
3	"	la igumeni ce vor fii la pogrebanie, de igumen câte 2 ughii.
25	"	La o sută de preoți ce vor fi la pogrebanie, de preot câte parale 10, saă căt să va socoti.

¹ Climent, adăpostit acolo. Schitul a fost făcut încă din 1688 de episcopul de Râmnic, Ștefan, și înzestrat cu moșie de Tănasia Păușescu. Între ctitori se însemnă însă și episcopul Climent (*Istoricul eparhiei Râmnicului Noul Severin*, București 1906, p. 391 și urm.).

1^l bani

15, 40 să să înparță la săraci.

15 „ pă grău de pomenire.

5 „ pă pasări.

10 „ pă pește proaspăt i sărat.

100 „ pomenirile preste an.

Sărindarele ce sănt orânduite.

1 la episcopie.

1 la Coziia.

1 la Tismana.

1 la Bistriță.

1 la Govora.

1 la Arnota.

1 la Hurezi, la biserica cea mare.

1 la Bolniță.

1 la Sfinți Apostoli.

1 la S[fe]ti Ioanū.

1 la S[fe]ti Ștefanū.

1 la biserica din vale.

1 la aceste 3 schituri și la biserica din vale, să să dea
câte 1^l 8.

1 la Polovragi.

1 la Baia-de-hier.

1 la Telești, unde sănt îngropate oasăle părinților miei.

1 la Bălăcești, unde sănt oasăle frățani-miei.

1 la Bălăcești-de-josū.

I mă rog Preasfinți Tale, părinte proinū Mit[ropolitū], chirio
chir Grigorie, de mi să va întâmpla sfârșitul vieții, și, fiind
Preasfinți[a] [Ta] aicea, mă rogū să ei osteneala să vii
să îngropi ticăloasă oasăle meale, și să porți grija pentru
sufletul meu cu ceale ce las într'astă foae ca să să
plinească, după cum mai sus arată; și pentru osteneaala
Preasfinții Tale vei avea darū și milă de la milostivul
Dumnezeu în ziao (*sic*) judecătii. Și te rogū pă Prea-
sfinția Ta, de toate cele ce voi fi greșitū, să le ertī, și de
mine păcătosulū să fii Preasfinți[a] Ta ertatū.

Iar, de nu va fi Preasfinția Sa părintele aicea, te rog foarte

să ei osteneală: păcum m'am rugat de Preasfinția Sa părintele, mă rog și de Sfinți [Ta] ca să ei osteneala să împartă aceastea, ca milostivul Dumnezeu să facă parte și Sfinți [Tale], la vremea sfârșitului vieții Sfinți Tale, de un om harnic ca să chivernisască pristăvirea Sfinți [Tale], păcum vei chivernisi și Sfinți Ta a noastră; și vei avea dar dela milostivul Dumnezeu pentru această osteneală. Și te rog, frate, să mă ertă, și de mine păcătosul să fii ertat, că cără amă oc[ă] —, și făclii gata oc[ă], — vite de tăiat, am, ale mele vaci, câte vor trebui să să tae, vase de pământ am ale mele gata, o bute de vin, doar voi fii plătit; să dea mănăstire și grâu. Numai pentru osteneala Sfinți T[ale] ce o vei face, mă rog; iar, de nu va da măn[ă]șlirea, veți cumpăra cu bani. Și și Sfinția [Ta] vei avea parte împreună cu noi.

Dionisie arh[imandrit], ig[ume]n H[u]r[e]z[ului], sin Fota Căp[i]t[an] Băl[ă]cescu.
[Pecete roșie, ruptă.]

LXXXV.

[1749.]

Alegere de nume din catastihul pentru vinăriciul al Hurezului.

Sud Dolj.

Catastif din dealurile din cari ia și sfânta mănăstire Hurezul vinericî dupe cum arată în lăuntru anume; Oct. 30 dni, 7258 [1749].

Cacaleții.

Matei părcălabul i Gavrilă cel mic, Gligorie Pitaru, Gherghina vrăjătoarea, popa Staico, Dumitru mortasăpul, Radul diiaconul, popa Pătru, Oprea Bechiianul, Stoica Gioroanca, Filip diiaconul, Părvul Mărinescul, popa Pătru, Stancu cel mic, Florea diiaconul, Nicola Belcin[e]scu, Iona sāraca, Ion sin Lupul, Nicola diiaconul, Radul diiaconul ș. a. [Total: 1793 vedre.]

Giorocul.

Costandin diiaconul, popa Costandin, Sandul diiaconul,

Matei diiaconul, Iane Gïoroceanu, Ștefan comisariu, Andrei Morariu. [Total: 574 vedre.]

Puțurile.

Mitrofan călugărul, Mareș Vătaful, Arcadiia copil, Ivan Boștinaru, Boța, Gherghie, Grigorie Tutun, Petco, popa Combin, Chiriță părcălabul, Radul er[monah] Golescul, Vladul Balea, Stan sin Nanul, popa Nițul, Dobromir diiaconul, Stanca lui Iacov, Andrei Vătaful, Marin diiaconul, popa Spiridon, Mușa, Nanu unchiiașul, Rado Cărstoțe, Matei Cărstuțe, Ispas Morariu, Ion sin Fotei, Ștepan, Calotă. [Total: 3.744 vedre.]

Leoveanii.

Stan părcălabul, Badea Buzău, Ion Branca, Stoian Gavrilescul, Mihaï al Despei, Părvul Minei, Stan croitoriu, Radul Mărgăritescul, Stoica Băan, Ion Curcă, Pătru Bură, Tudosie deaconul, Iona săraca, vād[uva], Onofrie călugărul, popa Pătru, Părvul Blăjan, Ștefan sluga, Neacșu slugă, Ion Munteanul, Preda Căcea, Stanciul Gărjan... 7.432 vead[re], po bani 2, fac t' 111 p', 46.

Dum[îtru] biv Vel Șat[raș].

LXXXVI.

Pomelniculă Radului Fălcoianu, ce s'au dată la sfânta mănăstire Urezi.

Vii.

Radul, Costandin, Dimitrache, Safta, Mihaï, Ianache, Păuna, Rucsandra, Zoița, Matei, Ioniță, Toma, Costandinu, Ionița.

Morți.

Vintilă, Matei, Elena, Mariia, Sultana, Toma, Hasan, Ancuța, Mariia, Șcarlat, Costandinu, Ianache, Preda, Barbulu, Dumitrana, Stanca, Vintilă, Ancuța, Frusina, Radul, Șarbanu, Ilinca, Safta, Zoița, Andriiana, Mihaï, Des-

pina, Mariia, Costandinu, Caplea, Ancuța, Zamfira, Gheorghie, Gheorghie.

Iunie 5 dni, 1753.

Radulă bivū Velū Medelnicerū.

LXXXVII.

9 April 1754.

Scrisoare a lui D. Codreanu către egumenul de Hurez, despre moșia de la Baia-de-fier a mănăstirii.

„D. Codreanu, biv Vel Arm[ășu]“, către arhimandritul și egumen de Hurez, Dionisie.

„Am înțeles pentru un hrisov și ocolnița moșiei Baia-de-fier, moșia sfintei mănăstiri Hurezul, după luminată cartea domnească și după scrisoarea Sfinții Tale ce mi i-ai scris. Dintru 'ntăi am cercetat pentru aceale scrisori, și, ce au răspunsu dum. Vornic[ul] Toma Brăiloiu, am dat răspunsu Sfinții Tale mai nainte,— că cu greale jurământuri să jură cum că aceale scrisori nu sânt în casa dum[isale], nici în știrea dum[isale] nu sânt. Așjderea și la Tănasiē Părăianu am trimesū de l-amū^șchiemat aici, ca să-i arăt porunca domnească și să facū cercetare pentru scrisorile ce ne poruncește Măria Sa Vodă. Și, neputând veni aici, au trimis această scrisoare care o trimisăi să o vezi Sfinția Ta. Și, în ce fel să apucă Tănasiē Părăianu, [din scrisoarea dum[isale] te vei înștiința Sfinția Ta mai pre largu.“

LXXXVIII.

Învoiala unui căldărar cu egumenul Dionisie de Hurez.

Încredințaz cu acest adevărat zapis al mieū la cinst[ită] mână sf. părintelui chir Dionisie arh[imandrit], ig[u]m[enul] sfintei mănăstiri Hurezii, precum să se știe că m'am așăzat și m'am tocmit cu S[finția Sa] de m'am apucat să dreg arama cătă va fi stricată pe bisearică, în mănăstire, și așa am

tocmit să cumpere S[finția Sa] toată arama, și să-mi dea pentru lucru mieu, de oc[ă] câte parale 14, plata, iar arama ce iaste veche, și o voi drege eu; al doilea, să-mi dea oc[a] câte parale 7, și, din arama ce o voi topi, să-mi ție în samă lipsă de oc[ă], câte dramuri 50; și, pentru mer-tic, iar am așazat să-mi dea de zi de lucru câte 1 oc[ă] făină și vin la toc[mală], oc[ă] 4, și legume ce să va afla. Deci să am a purta grija ca să viu în scurtă vreme cu tovaroșii, și să mă apuc să lucrez pân voi isprăvi; însă lucru bun. Și acum innainte ne-aū dat arvună t' 50. Și, pentru credința dum[isale], [am] iscălit mai jos, ca să să crează.

Mai 25 dni, 7265 [1757].

Nicola Caraplat.

Să să știe că m'am socotit cu S[finția Sa] părintele arh[imandritul] ig[u]m[enul] Hur[e]z[ului], chir Dionisie, pentru arama ce am lucrat; și, pe bisearică și alte vasă ce am lucrat, s'aū făcut peste tot oc[ă] 146, și me-aū plătit de toată oc[a] câte parale 14, de lucru, și me-aū ținut în seamă scăzământ, de oc[ă] câte dramuri 8. Deci, isprăvind tot lucru, me-aū plătit tot până la un ban, și încă i-am rămas dator oc[ă] de fier 34, și oc[a] po bani 24. Care cu acest fier me-am făcut meșteșug ce me-aū trebuit, și, neavând bani să plătesc acest fier, m'am rugat de S[finția Sa] să mă așteapte pân la iarnă, și atunci să am a plăti fieru, aū cu bani, aū cu lucru. Iar eu, ce voi avea cu alți meșteri ce am lucrat, să-mi caut, și să-și caute cu mine. Și, pentru credința, m'am și iscălit cu mâna mea.

Sept. 5 dni, 7268 [1759].

Nicola Pani.

Și am scris eu Atanasie ier[o]m[onah], cu zisa lui.

[V°:] 1 tingire i 2 funduleațe, și alte mărunță, aū venit oc[ă] 10.

1 tingire, 2 ocă făr 50 dramuri.

Rămas asupra jupănului oc[ă] 15 p^l, făr scădeare aceaste

15, și i s'au mai dat 1 căldare i un fundū, oc[ă] 21 p', să le topească.

Zapisul jup. Nicolae Căldărariul, pentru biserică.

[Foaie adausă:]

Fiiarăle ce au luat Ion din casa Radului Țigan[ul] din București, cum arată în jos; Sept. 6 dni, 7266 [1757].

4 foarfeci, 1 foarfecă mai mare, 5 čocane mici, 4 cleaște, 1 țite, 1 maxildar, 2 čocane mari, 1 cauc cu coadă, 2 năcovale, 1 păreache de foi, 1 tipar de aramă, 1 fier de țăvi lungu. Fiiarăle ce s'au făcut din fierul mănăstirii: 1 čocan mare, 2 cleaște, 2 camacuri, 1 cotal, 1 maxildar, 1 copi, 1 șorăpru frânt.

Aceastea toate le-am luat eū.

Nicola.

LXXXIX.

Danie de vie către Hurez, a călugăriței Filoftea.

11 Mart 7267 (1759). „Filotiia mon[a]hi[a]“ dă o vie: „rozoare lucrate cincī și unul părăsit..., cāt ține obrațul vii..., cu pomul, cu slomnul și cu tot cuprinsul . . . , alătura cu viia lui Petrică snă Radul județ“. Face danie cu știrea „rudelor meale și a vecinilor din prejur“. Marturī: „Ioan Năsipeanu județi ot Vel Ocne, Vlaicul b[ă]c[anul], mart[ur], Ianea Sărbul mart[ur], eū Iane abagi[u] mart[ur], Petre abagiu, martur. Și am scris eū pop[a] Defta del[a] besearica domnească Vel Ocne cu învăț[ătura] maicăi Folotiei. Eū popa Costandin adeverezū. Eū popa Dumitrașcu, martor.“

XC.

[C. 1760.]

Foița de bani ce amū datū po miere, pă ruptoare, cumū arată anume:

10 vedre Necula Stoipana, i-amū datū t' 25; 94 vedre Nea-goe Burtea, po t' κλ; 6 ocă, 1 litră popa Cărstea; 2 p' vedre diiaconulū Diiculū, vadră po κλ.; Bucurū otū Valea Bačului

vedre 2, ocă 1; Mareșu... vedre 9, ocă 9; diiaconulŭ Badea vedre 2 p¹, ocă 1; Pătru Șătralŭ (?) ved. 9, ocă 9; Jup. Vasile vedre 4; chirigii ocă 9; popa Manulŭ ocă 8; diiaconulŭ Tudose vedre 8; Marculŭ părcăl[abulŭ] ved. 6, ocă 80; diiaconulŭ Matei vedre 3, ocă 3; de la chirigii vadră 1, ocă 2 p¹; uncheașulŭ Stanŭ Őomăgesculŭ vedre 3, ocă 3; Dumitru otŭ Richițeani ocă 2, litră 1; popa Dumitru otŭ — vedre 5, ocă 5; diiaconulŭ Stanŭ Ciripanŭ vedre 3, ocă 10; Gheorghe Lățcofŭ vadră 1; Andrei ot—vadră 2, ocă 2; Udrea ot—vedre 4; chirigii ocă 2 p¹; dascalulŭ Roșca vedre 13 p¹; la Dinulŭ vedre 2 p¹; la căp[itanul] Hristea vedre 3 p¹; la diiaconul Duminecă vedre 13.

XCI.

[C. 1760.]

Listă de 30 Țigani, în față cu însemnarea „zil[e] 5“.

Nume: Vasile Zlăta[riŭ], Ion Toboș, Lisandru, Radu Cărnar, Oprișŭ, Rad[ŭ] Cucul, Stan Vlaicul, Vasile Bucătar[ŭ], Dumitru Rusul, Tudor Őolcă, Mătreă Mucles, Rad[ŭ] Cărlă, Neculae Buriŭ, Vașile Croitor[ŭ], Dima Matahală, Gherghe Piticul, Dima Crețul, Badea, Tudor Cănpoca, Stan Glomnicul, Chișalin, Rad[ŭ] Tălpășan, Părjul.

La cercu, Lună i Martă, liude 84.

[În sens invers, o socoteală de capre.]

XCII.

*Poruncă pentru claca Hurezulŭ, a lui
Scarlat-Vodă Ghica.*

Milostiiŭ bojiŭ Io Scarlatŭ Grigorie Ghica Voevod i gospodinŭ davat gospodstva mi sie povelenie gospodstva mi după așăzământulŭ ce s'aŭ făcutŭ prinŭ testamentu, care iaste întăritŭ, să aibă toți sătenii, căți sântŭ șăzătorii în satele dupe moșiile mănăstirii Hurezii otŭ sudŭ Vâlcea, anume moșiia Baia-de-fierŭ, sudŭ Gorjŭ, i Hurezii i Bărzoteniŭ i Fomețeștii i Racovița i Foleștiŭ i Șirăneasa i Șușani i Runculŭ otŭ sudŭ Vâlcea, i Craiovița i Giorocolŭ i Puțurile i Brato-

voești i Marmura i Jdeгла i Pătrojani sudū Doljū i Căzânești i Pădurenii sudū Oltū i Stoiceni i Șchiei sudū Argeșū, a clăcui pe anū câte doasprezece zile; însă numai cei ce vorū fi casnici și vrednici de muncă, iar holteii să nu să supere. Și claca să o facă rânduri rânduri, de la începutul primăverii până la sfârșitul toamnei, în 9 luni, iar nu totū deodată. Iarū, cându nu va avea mănăstirea lucru ca să-i pue să lucreze, ci va ceare să ia bani de la dănșii, atunci, dupe adaosul ce s'aū făcutū la acelū așăzământū, să aibă a da fieștecare casnec pentru acele zile câte un zlotū pe anū, iarū nu mai multū. Și dijma încă să o dea pe deplinū din toate semănăturile, câte vorū avea pe moșii, după obiceiū. Iarū, din legumile ce vorū avea pen grădinī, de treaba caselor lorū, supărare să nu le facă. Vinū și rachiū încă să nu fie volnicū nimenī altulū a vinde, fără numai totdeauna vinulū și rachiulū mănăstirii să să vānză. Iarū, cându nu va avea mănăstirea de vānzare, atunci care dinū sătenī va vrea să vānză, acela intăi să meargă să să așaze cu isprăvnicelulū ce va fi orânduitū acolo la acele moșii, și, luindu-și voe, așa să vānză, căci că ačasta la voia stăpānului moșiei stă. Așijderea și suhatulū munțilorlū să-lū dea dupe obiceiū, și după cum să va putea învoi cu igumenulū. Iar, cându vre unii din sătenī nu vor urmā la toate dupe cumū poroncimū mai în susū, dumneav[oastrā], ispravnici ai județelorū, pe unii ca aceiia să-i faceți și fără de voe ca să să supue poronciī Domnii Meale.

И ислаам рече господства ми. Aprilie 19, 1760.

[Monogramă cu roșu. Pecete octogonală.]

După condică.

Proct. Velū Logf.

XCIII.

*Răvaș al lui Răducanu Socoteanu către egumenul
Dionisie de Hurez, în deosebite afaceri.*

Cinstite și prea-cuvioase și mie părinte duhomnicescu,
Sfinția Ta părinte arh[imandrit] chir Dionisie, egumene

Hurezane, cu plecăcune căzută închinându-mă, sărutu mâna Sfinții Tale.

Părinteaască scrisoarea Sfinții Tale ce mi ai trimis — amŭ luatŭ, și, întâi, înțelegându de fericită sănătatea Sfinții Tale, că să află întreaga, foarte m'amŭ bucuratŭ. 4 cărți de judecată ce mi ai trimis Sfinția Ta pentru moșia Reča, amŭ luatŭ: adecă hotărnicia răposatului Ionŭ Băleanu, cartea r[ă]p[osatului] Banu Barbulŭ Văc[ă]rescu i cartea d[u]m[fi]sale] Ianachi Hrisosco'eŭ Velŭ Banŭ, i o carte a dumnealorŭ veliților. Pe trimisul Sfinții Tale nu l-amŭ ținutŭ aici, ci l-am trimisŭ iarăși la treaba lui, de vream ce la această cercetare iaste trebuința ca să fie și Sfinția Sa părintele episcopu, și, fiindcă Sfinția Sa părintele mai zăbovește fr'o 10 zăle până va vezi, pentru aceia nu l-amŭ opritŭ aici ca să cheltuiască. Ci Sfinția Ta să ții cartea această a mea, în loculŭ cărților, până ți le voi trimite, și, trimițându-ți cărțile, să-mi trimiți Sfinția Ta cartea această înapoi, să nu rămăie la mănăstire, fiindcă călugării aŭ năravŭ. Pentru unŭ fečorŭ și unŭ Țiganŭ alŭ dumneaei Cluceresăi, cumnatei d[u]m[ital]i, cele ce mă poftesti Sfinția Ta încă amŭ văzutŭ. Ci la această să fii Sfinția Ta odihnitŭ, că, la cercetarea ce să va face pușcării, îi voi avea purtare de grijă, și atunci voi[i] face știre Sfinții Tale cine-i iaste davagiŭ. De această făcui știre Sfinții Tale, și cu plecăcune rămăi

Al Sfinții Tale ca un fiŭ sufletescu:

R[ă]d[u]c[anu] Soc[otea]nul, Stol[ni]c.

Avgust 30 dni, 1763.

Pentru botița de păstrăvi și 2 cașcavale, foarte mulțamescu Sfinții Tale, numai la cașcavalŭ aŭ trebuitŭ și roșu, după cumŭ îi iaste obiceiulŭ pe la Crăcunŭ.

Fii-mieŭ Gligorașcu și noru-mea cu plecăcune să închină și sărută mâna Sfinții Tale, și noru-mea țaŭ mulțumit Sfinții Tale mai multŭ, fiindŭ că iaste și ia munteancă, și pe aici de acestŭ felŭ de păstrăvi nu să găsaște,

și, de te-ai greși să trimiți mai mult, așu mulțumi și eu Sfinții Tale.

[V°:]

Pe Rafailu eromonahū, omulū Sfinții Tale, i-amū datū voe să meargă la poslușanie unde iaste orânduit.

Cinstitulū prea-cuviosulū mie părinte duhomnicescu chirū Dionisie arh[imandrit], egumenū sfintei măn[ăstiri] Hurezulū, cu cinste și cu multă evlavie să să dea.

[Nota:] Carte d[u]m. Stol[nicul] Socoteanu pentru cărți moșai Reacea, care aū opritū d[u]m[nealū], și ačasta in locū de zapisū iaste¹.

[Pecete de ceară neagră (cameie).]

XCIV.

*13 Iulie 1764. Egumenul Dionisie de Hurezi dă moșia Jitioara în sama preotulū Frincul din acel sat.

XCV.

Carte de vinăriciū pentru Hurez a lui Scarlat-Vodă Ghica.

Milostiū bojiū Io Scarlatū Grigorie Ghica Voevodu i gospodinū davat gospodstva mi, de vreme ce sfânta mănăstire Hurezulū are milă, atătū cu hrisoavele altorū Domni, cătū și cu hrisovulū Mării Sale răposatului întru fericire părintelui Domnii Meale, să iă vinăriciulū dinū poporulū Suteștilorū i Nemoi, Gârdeștilor i alū Zlătăreilorū și alū

¹ La 11 Novembre 1756 [1747] încă se dezbătea procesul dintre Hurez și acest Socoteanu, de o parte, iar, de alta, Ioana, fata preotulū Ioan din Recea. Ea chemase la Divan pe egumenul Dionisie și pe „dumnealū Radul Socoteanul biv treti Logofātu“, căci popa ar fi plătit datoria sa la „răposatul Gheorghită Socoteanul Comisarul“. Egumenul arată că înaintașul său Ioan dăduse lū Gheorghită pentru Recea „hotarele“ Sălcuța și Nicuia (Dolj), la 7232 [1723—4] încă. Radu era fiul lū Gheorghită. — Iscălesc Caimacamii Craiovei: C. Strimbeanu, C. Obedeau, Fota Pitarul, Dumit. biv Vel Șetrar. — Din hotărîrea de la 30 Iulie 1758 [1750] a Baunlū Ianachi Hrisoscul se vede că Radu avea „frați mai micī, Statie și Matei“. Popa Ion și fii fuseseră spînzurați la Diiū, „pentru hoțiile lor“.

Creșteniloră otă sudă Vâlcea, cu părpărulă, după obiceiă, — dămă Domnia Mea volnicie omulă pre carele ilă va orându cuviosulă igumenă dă la această sfântă mănăstire, chiră Dionisie, ca, împreună cu vinăriceri domnești, să scrie totă vinăriculă din mai susă numitele popoară, făcându doao catașișă asemenea, iscălite fiindă și dă vinăriceri domnești și de omulă mănăstirescă, și, strângându bani vi-năriculă, dină cinci bani dă vadră să aibă a lua omulă mănăstiriă câte doi bani și părpărulă după obiceiă, cumă iaă și alte mănăstiri, iară ceialalți trei bani, întru care iaă și ploconul dă nume, să-ă iaă vinăriceri domnești. Dreptă aceia poruncimă Domnia Mea, după cumă să coprinde mai susă, așa să să urmeze. И н слаа речен господства ми. Sept. 20, 1766.

[Monogram cu roșu. Pecete octogonală.]

De Nic[o]lae, și t[re]c[ujt] la cond[ic]ă, 400.

Proct. Velă Log[o]ff[ă]t.

XCVI.

[C. 1770.]

Fo[i]ța de *bani ce amă dată pă meare* pă rutore (*sic*), cumă arată în josă anăme.

XCVII.

[C. 1770.]

[Socoteală de vinăriciă a Hurezului.]

[—]

Duminecă diiacon, eg[u]m[enul] Cotmenean, Neacșul Măncoiul, Marin Ciutesc[u], Savvatie monah, Radul Popescul, Trandafir.

Căzănești.

Popa Tănasiu Oprița, popa Vladul, Stan Cranga, Pătru Vână, Tudor Tud[o]rescul, popa Marin, popa Stan, Radul Dudulesc[u], Stančul Croitoriă, popa Voinea ot Vărzari, Misail monah, Bunea diiacon.

Alimănești-de-sus i Piatra.

Vlad Ciutesc[u], Ion Tomulesc[u], Neaga, popa Ion ot

Cerboreanî, Ion Doniță. Stan slug[a] Bistriții, Iliana văd[uva], Vălsan, popa Bunea, popa Mincul ot Minchea, Vălcul Laot, popa Dumitru, Ion Oroșan, Sima diiacon, Pătru Săracul, Matei Țiban, Tudora fata, Radul Siimean, popa Albul, Bodița părc[ălabul], Serghie, Cănda diia[con], Mihaî Udean[u], Radul Amărăscul, Eftenie, Stanțul Eșan.

Milcoiul.

Oprea, popa Pătru, Post. Pătru ot Ruda, Stanca Copila, Despa preoteasa, Vălcul diiacon, Albul, Vălcu, Dobrin diiacon[u], Vălcul (?) Iăcătușu, Dumitru Bocriia, Stan Erboșescul, Mihăilă Orbul, Stoica Florescul, Stanțul ot Ciofrăngeani, Marin Minčună, popa Ion Cimpoșescu[u], Matei diiacon[ul], Stroe Măicănescul, Sofronie călugărul, Bădica, Preda ot Vâlcea, Dumitru diiacon, Ion Dincoată, Dumitru Angheliescul, Stanca copila, Stan Ionicescul, Pavel călug[ăru], Stoian Porcoi, popa Dumitrașco, popa Stoica ot Iaș, Zlotea, Marin Jidov[ul], popa Costandin, popa Ion, Antonie Perivoesc[u], Ion diiacon sin popa Calcul, Eftenie Log[ofă]jt, Ștefan Orbul.

Ciuteștii.

Iana văd[uva], Radul Filion, Matei Mălurean[u], Ion cel mare.

XCVIII.

Carte de vinăriciă a lui Manoli-Vodă Ruset.

Milostiiu bojiu Io Manoil Rusetu Voevod i gospodină davat gospodstva mi, de vreme ce sfânta mănăstire Hurezi din sudu Vâlcea are mile dă ia vinăricu în toți ani dintr'acestu județu, dăna popoarele ce să coprindă în hrisoavele sfinti mănăstiri, ce le are de la alți frați Domni, volnicimă și Domniia Mea pe Dionisie arhimandritu, egumenulă mai susu numitei mănăstiri, ca și de acumă innainte să-și ia vinăricul, de vadră câte bani doi, și pârparulă după obicei, cumă aū luatū și inu trecuți ani, dupe cumă să coprinde în hrisoave. Că așa iaste poronca Domnii Mele. И к слав речеѣ господства ми. 1770, Ос. 20 дни.

[Monogram cu roșu. Pecete octogonală cu scutul cuprinzînd vulturul supt coroană și *iw ma. ρσct. κκ. 1770.*] Vel Log[o]f[ăt].

XCIX.

Răvaș al lui Chiril călugărul către egumenul de Hurez.

Cinstit Sfinția Ta, părinte arhimandrit, ig[u]menu sfintei mănăstiri Urezului.

Cu metanie și cu plecăcune sărut blagoslovita dreapta Sfinții Tale. 2 cinstite scrisori, ce me-ai trimis, am văzut; pentru sfântul praznic, m'am sălit câtă am putut și forte peaște bun am trimis, gras, oc[ă] 200, și 2 saci de fă[i]n[ă] bună, oc[ă] 250, de jimbă. Dar, pentru grău, vei ști că n'am găsit car mai din vreme, iar, cum am găsat 20 de car[e] din Petrarū și din Costești, și am rămas să le încarcū cu porumbi și cu griū, și apoi să mă duc la Oreava, să tăr-guescū de praznic, și aș[a] gîndescu: 3 zăle mă voi afla mai nainte, și voi aduce tot. Pentru rămători, vei ști că sântū frumoși, iar nu i-aū dus la baltă, că aū venit vătăf acum, și Jiu iaste mare: pân va scădea. Pentru Ispas Murar[ul], vei ști că l-am scos, că l-am găsat cu 4 saci de griū curat vînduți, și mie imi dă săcară, și Sfinția Ta im faci rușine mie, și im scoț och[i], dar acum [a]m luatū zapis dela acesta să-mi dea griū curatū; dar el iaste ursū gras: nu să supune. Ci, dacā va veni la Sfinția Ta, să nu-i dai obraz; că aū cumpăratū o păreche de păpuč să-i duc[ă] acolo, ci v[ăd] c'a răbda, și z[ice] că nu să supune mie, ci-și bate joc.

Al Sfinții Tale prea-plecat și slug[ă]: *Chiril mo[fn]a[h] Dobrin.*

Mai 11, 1776.

Ci am luat: orez 3 oc[ă], cafea 1 oc[ă], stafide roș —, untū-de-lemnū 1, morun oc[ă] 1.

Întru cinstită și blagoslovită mîna Sfin. Sale pâr. pâr. rintelui arhimandritulu, eg[umenul] sfintei mănăstiri Urezu, cu plecăcune să se dea.

[Pecete neagră, ruptă.]

C.

Diata egumenului Dionisie de Hurez.

De vreme ce întâmplarea cea viitoare și însăși și înge-
rilor necunoscută, pentru că numai la Dumnezeu toate sânt
cunoscute, — dreptu aceia e robul lui Dumnezeu Dionisie
arh[imandritul], igumen sfintei mănăstiri Hurezi, amă soco-
titu mă nainte, până a nu mă cuprinde sfârșitul vieții
meale, și până imi sântu mințile întregi și sănătoasă, ca să
iasu în urmă știință și învățatură părinților și fraților.
Ci, întâi, mă rogă lui Dumnezeu ca unui milostivă să-mi
iarte mulțimea păcateloră ce amă grășitu, ca unu omă,
întru această lume. Așjderea mă rogă Preasfințiiilor Voastre,
prea-sfinți părinți arhieriei, și Sfinților Voastre, fraților igu-
meni, și Sfinților Voastre, părinților și fraților după la
sfintele lăcașuri, ce amă trăitu cu toții întru această lume,
și tuturoră creștiniloră, să mă ertați, și de mine încă să fie
ertați toți căi imă voră fi greșitu și verice rău mi i-ară
fi făcutu. Cu această credincoasă diatā a mea amă lăsatū
inū scrisū ca în urma mea să nu între vre unii la vre o
bănuială sau necazū, fiindū că e amă stătitū de — anī
igumenū aceștii sfinte mănăstiri, și vorū socoti cineva
cumă că, fiindū e igumenū atāta anī, voi avea bani și
vorū fi lăsați pă la unū dinū părinți sau pă la vre unū dinū
chiliași sau pă la rudele meale sau pă la alții striini, —
de acesta să știe totū omulū că mănăstirea acesta nu are
venitū ca să poată chivernisi pă dānsa [apoi ca în forma
de la 12 Mart 1783; dar afacerea cu Turcii e astfel descrisă:]

Darū acumū măi pă urmă, pentru pricina morții Turci-
lorū, ce aū omorātū Rămăștii în poarta mănăstirii, Dum-
nezău știe cātū necazū amă pătimitū și eū și fratele igu-
menū Bistriceanu, chirū Stefanū, fiindū Sfinția Sa igumen
atunci aicea la noi, și cātă chieltuială amă chieluitū, de
ne-amū stinsu.

[Tot așa.]

Dionisie arh[imandrit], ig[u]m[en] Hurezi, adevărezū.
Sept. 1 dni, 1776.

CI.

*Zamfir Stolnicul către egumenul de Hurez Gherasim,
pentru un proces.*

Cu fiiască drag[os]te ne inchinăm, sfinte părinte ig[u]-m[e]n[e] Hurezane.

Scrisoarea Sfinț[ii Tale] am priimit-o, și, de săn[ă]tatea Sfinț[ii Tale] înțelegând, foarte ne-am bucurat. Pentru acei t^l 60 ce didăsăși Sfinț[ia Ta] răvașu Hristiū, nepotu răposatului părintelui Vlădicăi Sărăcinescu, cum că îi vei da, și acum ne scrii Sfinț[ia Ta] cum că cu greșală ai dat acel răvașu, fiindcă Manda, nepoata Sfinț[ii Sale] părintelui arh[imandrit] proigum[e]n Hurezan, ar fi zăcând că nu s'aū luat acei t^l 100, dupe scrisoarea arh[imandritului], dela răposatu părintele Vlădica, arătând că va priimi și carte de blestem, — pentru ačasta am adus pe numitu Hristea, și, arătându-i cartea Sfinț[ii Tale], și mai cercetând pricina cu de amăruntu, însuși Hristea, nemaī având ce să răspunză, ș'aū cunoscut dreptul său, și așa i s'aū luat scrisoare ce o scrisasă Sfinț[ia Sa] părintele arh[imandrit] către răposatu părintele Vlădica ca să dea acei t^l 100 nepoată-sa, și s'aū spart; iar rămasu ce l-ai fost dat Sfinț[ia Ta] Hristei pentru t^l 60, iată că-l trimisem. Și ačastă pricină s'aū izbrănit; de acum innainte, nu vei mai avea supărare. De ačasta înștințăm și sântem

1778, Mai 9.

A Sfinț[ii Tale] fii suf[letești]:

Zamfir Stol[nic].

Sfinț[ii Sale] părintelui arh[imandritului] ne inchinăm cu fiiască ple[ă]čune, și, pentru osteneaală, să avem blagoslovenie.

[V°:] Cinsti[tu]lui și al nostru părinte sufletesc Sfinț[ii Sale] părintelui igumen Hurezan chir Gherasim cu fiiască drag[os]te să să dea.

CII.

Învoială a egumenului Gherasim de Hurez cu niște Ungureni pentru arenda unui munte.

Gherasim ermonah și ig[u]m[en] sfint[eî] măn[ăs]tiri Hurezul. Dat-am cartea noastră acestor Ungureni, anume Oprii Crăcun i Predei Crăcun, precum să să știe că le-am dat muntele Bălescu în suhat în t^l doozăci pă anū, și să aibă a-l ținea cest munte cât le va fi voia, nestrămutat de cătră niminea, însă și prinsoarea muntelui galbeni doozăci și doao. Pentru care le-am dat și noi această carte la mână, ca să fie slobozi a-l stăpăni cu bună pace, de cătră niminea nestrămutați, fiindcă acest munte l-au luat măn[ăs]-tirea cu judecată dela Gheban, fiind încutrupit de dănsul mai innainte. Pentru această am iscălit. Mai 25 d., 1778.

Gherasim ig[u]m[en] Hurez[ului] [pecete octogonală și r. p.] cu linii.

Și zece hărșii negre. Și zece cașcavale.

T^l o sută am priimit den mâna lui pentru prinsoare.

Gherasim ig[u]m[en] Hur[e]z[ului].

Însă acest munte iaste datū lui Crăcun Preda jum[ă]-tate și jum[ă]ltate Oprii Predii i Manii Predii i Dumitru Predi, ca să aibă a-l paște cu dobitoacele lor frățește, prič[i]nă între dănsii să n'aibă — că eū așa mi l-am dat ca să-l pască dobitoacele lor. Ačast[a] scriū.

Mai 25, 1778. *Gherasim ig[u]m[en] Hurez[ului]*.

CIII.

Zapis pentru arendă de moșie către același egumen.

14 Septembrie 1778. Hagi Ivan Popu dă zapis egumenului Gherasim Hurezeanul pentru arenda moșiei Craiovița, „care moșie iaste măi multū pentru chivernisala hanului alū sfintei mănăstiri ce să află în Craiova, din piatră ziditū“. Arenda va ținea șese ani, cu 50 de lei pe an, „și, ori să fie bucate pă iă, ori nu, întru al mieū norocū; și, deosebitū, mă legū și cu această ca, cându va fi vremea

de a să apuca sfânta mănăstiri să dregă hanul din Craiova, să amă a fi purtătoru de grije la toate, împreună cu oameni sfint[ei] mănăstiri care voru fi orânduți spre acea treabă, însă cu dreptate, în frica lui Dumnezeu“. Va descoperi hotarele împesurate, „puind și semne“. „Asemene scrisoare mi i-au dată și Sfinția Sa mie, întărită cu totu săborul și cu pecetea sfintei mănăstiri“.

Arenda va merge de la 23 April 1779.

CIV.

Carte a lui Alexandru-Vodă Ipsilanti, de apărare a pădurilor Hurezului.

15 Ianuar 1779. Alexandru Ioan Ipsilant Voevod. Pentru jalba lui Gherasim, egumen de Hurez, cu privire la moșiile mănăstirii: Căzânești (jud. Olt) și Pădurenii (idem), Stoiceni (jud. Argeș). Șușani (jud. Vâlcea), „pe care moși are și păduri poprite, și unii din lăcuitori, în silă și fără de a nu lua voe de la omul cel rânduit de Cuvioșia Sa, să pun de le tae, și face stricăcune“. Deci se dă o *carte* „cu care să aibă a apăra aceste păduri, neingăduind pe nimeni să le tae“. Ordin către ispravnicii. — Monogramă cu roșu, pecete lungăreață cu roș, purtind vulturul, inițiale și data de 1774. Jos: „Proct Vel Logofăt, vt. Logofăt“.

CV.

Catastih de mila [de vină]riciū ce are a lua-o sfânta mân[ăs]tire Hurezū din popoarele ce să cuprind în lăuntru; 1780...

[rupt.]

[Nemoiul.]

Mihaî Zabläu, Preda unchiiașu, Neacșu Măgher cu trei vod. în conimi, Pătru vieriu, Nicolae vieru, Nicolae sân popa, Stan vieriu, diiaconu Ivan, Nicola Melintescu cu 3 vod. în struș., Soare sluj[i]toru, ... voescu i vod. la hărădău, Măgheranu, Ciorăscu, Stanču lăcătuș, Radu deliu,

Radu Drăcea, în 2 vase; Nicolae Tarbolescu, Radu sin Calotă, Radu Merișăscu, Dumitru Ulubă, în trei berbeniți struguri, Tudosie Merișăscu, Gheorghie Merișăscu, Costandin Catana, popa Badea, Stan sin Radu dogar, Ion stegar, Stană Glăveanu, Dum[i]tro Cionga, popa Ionă, Matei Orlescu, Tudosie Părvulescu, Aspru, Stan vieriū, popa Sandu, Dumitru Logofăt, diiachiu Dumitru cel mic, Lazăr părcălab, diiacu Dumitru, ... în cetărnă cu 2 vodu înărușie (*sic*), izvodu Păunei cu 7 vodū în putini, ... 7 vodū hărdău, Pavel monah, Andrei abagiu, Cărstea abagiu, Marica diec[o]neasa . [Total 2724 vedre.]

Crețenii.

Ion Părvulescu, popa Preda, Ionă copilu, Radu Baču, Radu Piele, Stan sin Voica, Ianachie Popescu, Iane diiaconu, diiac[o]nu Stană cu 4 vodū în struguri, Stanču Gușoianu, Radu Părcălăbescu, [Nichita croitor, Radu Cizmariu, diiaconu Radu, Rafail iermonah, diiaconu Dančul, Costandin Drugă, diiaconu Radu, diiaconu Ionă, Samfira sāraca, Dum[i]tru Crețeanu, Ion părcălabu, Nicolae Părvulescu, Vladu Izvoreanu, Voicu copilu, Preda Usturoi, Ionă Mrenescu, diiaconă Costandin, diiaconă Dragomir, Badea ot Gărdești, diiaconu Costandin, diec[o]neasa Călina, Mihaī copilu, Stană māmular, Radu Vădescu, diiaconu Drăgușină, diiaconu Dăm[i]tru, Preda vieriū, Tudor vieru, Mihaī Bedreagă, Preda Motortă, Nicola Bărbulescu, Dumitrașcu croitor, Stan Șchiopu cu un ipac de vodū 7, popa Barbul Bătășanu, popa Tănasiu, Costandin Făurescu, diiac[onea]șsa Stana, Matei Mormuescu, Tudosie Postea, dieconeasa Ilinca, mătușă Ioana, dieconeasa Ancuța, Preda vieriū, Radu sãn Preda cu 10 vedre într'un butoi, Ianca sāraca, Stan sin Sanda, Papa sin Dima, Ianachie Padină, Dumitrașco băiatu, Mihalcea Padin, Trișcu, Părvu Izvoranu, Nițu mătăsar, Mărica copila sãn popa Părvu. [Total 895 vedre.]

Pitoloșani de Sutești.

Protopopu Matei Gărdescu, Ioan Țoadă, Năstasie Țoadă,

Mirea Boroșăscu, Isaia Ungureanu, Costandin Năhuiul, Pătru Didica, Lazarū, Dumitrașco al Mătușăi, Mihaï Amărăscu cu 4 în hărdău, Iordache Boroșăscu, popa Radu ot Voicești, Marinū Boroșăscu, Ghincea Boroșăscu, popa Samoil, diiaconu Ionū, Radū Cosac. [Total 933 p^l.]

Hățîșăștii de Sutești.

Preda sin Pavel, ipac în hărdău i berbeniță, Vasilie Năglăbeală, Ion sin Dobrița, diiaconu Ionū cu 5 în cominū, diiaconu Nița, Pătru Erčulescu, Ilie sin Ivanū, Mărinū Zăbavă, Giura sin Pătru, Hriza, Radu sin Nedela, Nea-goe, diiacū Dumitru, Lazăr Lăpușoiulū, Ionū sãn preoteasa, pop Pătru, Tudor Hățășū, Pană Catana, Staiū Trăistar, cu 5 în brăda, ipac în 2 cetărne, Radu Hoțișu, Filipū sinū Radu, Andronie vier, Parthenie monah, Preda croitorii, Stan Ciurea, Dumitru Pungă. [Total: 1189 vedre.]

Stărminoșii de Crețeni.

Radu Jilcu, Dumitrașco Catana, Papa Bărbulescu, Ionū Catana, Radu vierū Părșcoveanulū, Mihaï Gașparū, Pătrașco Mămăligă, Ianache vieriu Băbeanulū, Dumitrașco Gașpăr. [Total: 281 vedre.]

Suteștii.

Popa Marin, Dumitrașco Crețeanu, diiaconu Dumitrașco, Antonie sãn diiac[on] Pătru, Pătru Caiba, Dumitru Că-rășilă, Ionū al Buicăi, Stanū Turmacu, popa Ionū, dieconeasa Ancuța, Ioana Mătușa, Matei Cătănoiū, Marinū zet Licsandru, Alecsandru Clincî, Andronie părç[alabul], diiacon Gheorghie, diiac Stanū sãn ego, popa Oprea, Ștefan sin diiaconu, Dumitru Andronescu, Ionū Logofătul, Badea Logofătul, Varlam ermonah egumen Săceanu, Stroe ginbașu, dascalu Nițu, Dumitrașco Chiricescu, Ionū vieriu, diiaconu Nițu ot Pietrari, Preda Grecu, Dumitru sãn popa Oprea, diiac Ionū, Florea Sărbătoare, Dumitrașco Pietrar, Voiculū Pietrariū, Ionū Olteanu, diiac Șarban Copăceanu, Stanū Pricoliču, Preda băiatu, Mărin sin Marica, popa Mihaï Crețeanu, Trandafir, Mihaï Susu,

ipac cu 9 vodū in putin[ă], Nica Băiașu, Florea Ghilicescu, Dumitrașco Chiricescu, diiaconu Pătru, Oprea Tătaru, Ion Călinescu, Ionu Cerneanu, Dumitru vāru lui Călinu, Giura Chiricescu, Nițu Greculū, Păunū Grecu, Păuna vāduva, Paraschiv Băbeanu, Sandu Călinescu, Ilie Gavrilă, Ion nepotu Predei vier, Preda vier, Giura Sfetici, Barbu sin Leca, Matei cumnatu-său, Ianachie brat Barbu, Dumitrașco Duțul, popa Ionu Mitrofanu, Marin brat popa, Mihaï vieru, diiacon Stoica, Dumitrașco untar, Stan Spānu, Radu vieriu, Neacșu lui Varlamu, popa Pătru, Nicola Dițăscu, popa Anastasie, Neda sāraca, Matei Giorocū, popa Stanu, diiac Florea, Voicul sin Durma, Oprea māmular, ipac cu 8 vodū in trușie, Stoica Sārbătoare, Ion Sārbătoare, Vasilie Caracaleanu, Costandin Condei, Giura al Iancului, Iancul unchiiașu, Marinu Hoarā, Papa unchiiașu, Ion brat Fir, Radu sin popa, Radu Dumbravā Marinu Ungureanu, Matei Căzānoiū, Matei mātāsaru. [Total, vedre 42.866 p.¹]

Vadr[ă] po banī 2, fac t¹ 714, banī 53, una liude, i ipacurī 260 de liude, de ipac po banī 12, t¹ 65, banī 54, care sā fac peste tot t¹ 780, banī 17; dintr'aceștea s'au scos zăcuiala t¹ 78 i t¹ 25, însă t¹ zece sânt sāmbrile, dintr'aceștea, iar t¹ 15 cu cartea Sfinției Sale, — rămān bunī t¹ 677, 17 banī.

[Iscăliturā neînțeleasă.]

Tot Sutești: de aicea aū scris dumnealū Nițu Bārsāscu biv Logofāt za Vist[ierie].

Radu Vāru, Anghel vieriu Lungului, Ionu Nichiforescu, Marin al Lazārei, Ionu Negreanu, Radu Vierescu, ipac in putini, Ionu sān diiacon Drăgușinū, diiacon Drăgușinū, Ionu Crețu, Barbul Știrbu, Costandin Nică, Barbul Mihului, Matei Mādulari, Ianache al Lecăi, Vladu Mirculescu, Badea Nichiforescu, Dumitrașco i Săvoiū, Tudor Catana, Preduț Ursāscu, Ioana Mātușu, Călin Orlescu, Radu Logofāt, Stanca Pițigoiea, Vlăduțu unchiiașu, Ion Vulpoiū, Dumitrașco Vānescu, Stana Vodoia[n]ca, Dumitru Buču-

meanu, diiaconu Gligorie, Negoia Curărariu, Giura vătăşălu, ipac vinu roşu, Radu Panţucul, Mărin untar, Pătru Catarinei, Cărstian Burtică, Dumitru Stoescu, Giura a Nedeia (*sic*), Matei zet Alecse, Costandin Ciapă, Mărinu Dumanu, Mărin untariu, Ilie Răspopei, Stan părcălabu, Stanču Gavrescu, Gheorghie Stroescu, popa Ion sãn popa Mitrea, diiacon Sandu, Mărin Dorghin, popa Hristea, Radu Pănescu, Dicu Pănescu, popa Şarban ot Dobriceni, diiac Ionu.

Slătaru.

Costandinu Trocanu, Marinu Fugariu, Radul Negrescu, Voina unchiiaşu, Radu al Măricăi, Stanču al Radei, Badea Tărzău, Ilie sãn Chera, Radu Unchiiaşu, Sălcă, Gheorghie Țirlea, Ion sãn Ene, diiac Nicolae.

[Total 5.783 vedre.]

Vadra po bani 2, fac t¹ 96, bani 46, i liude, i ipacuri 115, po ban[î] 12, fac t¹ 11 p¹,—care să fac peste tot ¹ 107, bani 96; dintr'acestea s'aũ scos zăcuiala, t¹ 10, bani 3, rămãn buni t¹ 97,—insă din Suteşti i Gărdeşti, 2 gărdaşi, t¹ 3.

[Iscălitura.]

CVI.

[C. 1780.]

Alt catastih de vinăriciũ.

Totũ Boruşăştii de Suteşti.

Mărinu alũ preoteasiũ, diiac[onul] Stanu, diiac[onul] Dumitraşco, popa Samuilu, diiac[onul] Ionu, Pătru Didica, Radu Cosacu, Preda Căglăbeală, diiac[onul] Pătru.

Poporu Suteştilorũ, ce să zicu Haţişeşti.

Mirea, diiac[onul] Ionu, diiaconeasa Ioana, diiac[onul] Matei, Riza sin Nedelea, Ancuţa diiaconeasa, Ionu sinu preoteasa, Radu Oară, Giura diiaconu, Tudor Hăţiaũ, Dumitru Pungă, Ionu Curimanu, Staiul Trăistariu, Nică Bondocũ, popa Tănasiu otu Fişcălie, Ionu Cerneanu, Mihalcea Usturoi, Giurca Sfetici, Matei cumnatu Lecăi, Mihai vieriũ mănăstirii Unũ-Lemnũ, Costandinu sinu Duţu,

Preda Cărășelū, Tudorū Birău, popa Anastasie, Marica Giorochoaia, Neguțū alū lui Banū, Voiculū Pietrariū, Pricoliču, Stanū Turmacu, Stroe Gimbașu, Ionū alū Bui-căi, diiac[onul] Dumitrașco zugravulū, Radu otū Gănești, Dumitru Andronescu, Mărin Munteanu, Licsandru, Giura Gărdașu, Costandinū Condeî, Stanū Țortanū, Firū Goanță, Radu Papi, popa Ion Cenușe, Dumitrașco Șerbănoiu, Giura al Dafinicăi, Negoită Curărariū, Stanū Naiba, Preduță, Dumitrașco Nichiforescu, Dumitrașco Isofoiu, Matei otū Mădulari, Ionū Câmpeanu, Dicu Călărașu, Costandinū Lădescu, Mărinū Roșu, Ionū Crețu, Ionū Negreanu, Stănică, Radu Văru, popa Preda Bereanu, Ioan Petcanescu, Radu Panțucu, Stanču Gayrea, Mărinū Dumanū, Stanū Găvroiulū, Costandinū Țapă, Matei zetū Alecsie, Dumitru Stroescu.

Poporu Gărdești.

Licsandra sāraca, Stana Giodoica, Mărinū Giodoiū, Dumitru Dogariū, Ion Vulpoiū, Ionū Lănariū, uncheașulū Dinu Pănescu, Enache Flăcău, prot[opop] Matei Gărdescu, popa Matei Mănăstireanu.

Crețenii.

Mihai Gașparū, Radu Jilcu, Dumitru Boiangiu, Papa Bedreagă, Radu Popescu, Dumitrașco Runceanu, Mihalcea Mărinū viile fug[a]r[ilorū], Mihai dasc[ălulū], popa Părvulū otū Măcuca, Ionū otū Olanu, Stanču Bătășanu, Preda Nevasta, Vasilie Pîrvulescu, Papa Izvoranu, Dumitru Băbăluță, diiac[onul] Ionū Mreană, Obretinū, Matei Morunescu, Costandinū Făurescu, Mihai Crețanu, Preda Lupoiū, Ionū Răducă, popa Costandinū otū Dobriceni, Samuilū, Ianache Padină, Nicolae Trișcă, Stancu Pădinescu, diiac[onul] Mirică.

Izvoru de Nemoi.

Rădu Păuniū, Stanū Duța, Andrei Papistașu, Ilinca Căr-cumăreasa, diiac[onul] Dumitru Călineanu, Radu Coandei, Stoica Beznea.

Nemoiū.

Lincă uncheașu, Matei Orlesculū, popa Ionū Pălân-

geanu, Stanu Glăvu, Oprea Tătaru, Ionu Buçumeanu, Barbu Ţorăscu, Radu Ţolacu, Dicu Ţobanu, Vladu Spăreleanu, Stoica Meghereanu, Filipu Croitorescu, Dumitru Tarbelescu, Părvu Melintescu, Soare slujitoriulū, Radu Dobruşanu, Radu Zestroi, Ştefan vieriu Ştirboicai, Stanu otu Butari.

Cin cup. ved. 57.762 p^l.

CVII.

Poruncă a lui Alexandru-Vodă Ipsilanti, pentru ca ispravnicii să cruțe o cârciumă a Hurezului.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant Voevod, bojiu milostiu i gospodar zemli vlahiscoiu.

Cu cale fiind anaforoa dum[nea]lor veliitoru boeri, o întărim și Domnia Mea și poruncim ca de acum înainte să fie popriți isprav[ni]ci de a nu mai merge în conacū la cârcuma măn[ă]stirii, ci să-și pue corturi pentru șăderea dumnealor, dându și porunci oamenilorū dumnealor ca să nu mai facă stricăcune, nici ei, nici cai lorū, în via măn[ă]stirii.

1781, Noemvrie 2.

[Pecete ovală cu chinovar, cu coroană și marca munteană.]

[Cu o scrisoare foarte rea:]

Pria-înnălțate Doamne, mă rogo ne scutește conacele.

Prea-înnălțate Doamne, Rafail ermonah, iconom sfintei măn[ă]stiri Hurezu dăn sud Vâlce, aū jăluit Înnălțimei Tale zicând că sfânta măn[ă]stire Hurezu are în sud Muşcel în deal[ul] Piteştilor o vie, și în poalele vii are o cârcumă lângă drum, și, la culesul viilor, toamna, să face bălcu pe supt poalele viilor la vale, mai dăpărçoru dă via i cârcuma măn[ă]stirii, și[i], la vremea acelu bălcu, zice că vin dum[nea]lor isprav[ni]ci județului la bălc, și dă la o vreme zice că s'aū obiçnuit ispravnici și mergu în gazdă la acea cârcumă a mănăstirii, și scot pe cârcumaru afară, și[i] şăd câte şase săptămăni acolo, și dănr'acea pricină să închide cârcuma și nu să vinde vinul mănăstirii. Și, dăosebit dă acasta,

zice că oamenii isprăvnițești slobod cai pân vie, arde aracii dăn vie, făcând mul[tă strică]cune și pagubă sfintei mănăstiri dăn pricina ačasta. Și să roagă ca să fie luminata porunca Mării Tale către dumnealor ispravnici județului ca să nu mai meargă în gazdă acolo la cărcuma mănăstirii, ci să meargă la sat, și, după jalba sa prin zapciū vătăf de Păh[ărni]c[ei], ni să poruncește dă Măriia Ta ca să cercetăm, și, dă-î iaste cererea cu cale, cu anaforă să înștiințăm Mării Tale. După luminata porunca Mării Tale, cercețând, am găsit a fi cu cale cererea ce face acest Raff[a]il... Ci, orî să meargă în gazdă la sat, saū să-și pue corturi, și oameni lor ce-î aū, să le dea poruncă să nu arză aracii după în vii, nici să sloboză cai pă în vii... Care ačasta iaste datoriia dumn[ea]lor dă a fi cu priveghere să nu să facă stricăcune la nici-o vie... 1781, Sept. 13.

Pană Filii[psc]u Vel Dvornic,... Vel Log., Gh[eo]r[gh]e Băl[ă]c[eanu] Vel Log[ofă]t, Istratie Vel Cluceriū, Theod[o]rache Știrbei Vel Sărdariū.

Avaet: t¹ unul

Trecută în cond[i]c[a] Div[a]n[u]lui.

CVIII.

Starețul Sava de la Sinaia către egumenul Rafail de Hurez, pentru prietenie duhovnicească.

[C. 1782.]

Cinstite și prea-cuv[ioase] părinte chir Rafail, egum[enul] sfintei măn[ă]ș[tiri] Hurezul, cu smerită metanie mă închin Prea Cuv[ioșiei] Tale].

Dătătoriu de daruri, nemuritoriu și Înpăratul Hristos, carele fără de fățarie înparte darurile și dă plățile p[ur]r[uri]lea deplin, și încă cu miile înmulțite celor ce-l iubesc și păzesc sfintele și de viață făcătoarele sale porunci, pre acela cu toată nevrednicia il rog, cu umilința sufletului mieū, ca o jertvă cu bun miros și bine priimită, să priimească și sfânta dumnezăiasca dragoste a Cuv[ioșiei] Tale], carele dintru început o ai arătat cătră noi tică-

loșii și nevrednicii. Eu cererea Cuv[ioșiei Tale] de la noi, ca să nu mergem cu număr de ucenici, și acolo iar să nu-î adunăm, și să nu ne fie umbletele 'cu prisosință, ci să ne împăcăm, precum alții ai sfintei mănăstiri părinți, și ne înfrumșetăm cu smerita înțelepciune, și să ne smerim sfinților părinți de loc, — la toate acestea dăm făgăduință innaintea lui Dumnezeu, innaintea Cuv[ioșiei Tale] și innaintea a tot soborul sfintei mănăstiri, ca cindă am fi innaintea sf[an]tului jertevnic le priimim și, cu dragoste înbrățășindu-le, le sărutăm pre iale, eu și cu ai miei d[u]h[o]vnicești fii, și iată acum trimisei pre fratele Iustin ieromonahul și pre Macarie ierodiaconul, pre cari cu lacrimi mă rog dragostei, milostivirei și bunătății Prea Cuv[ioșiei Tale], împreună și la tot soborul sfintei mănăstiri, să fie priimiți de sfintele brațe ale Prea Cuv[ioșiei Tale], și, dupre cît va fi cu putință, să fie mângiați intru scărbele loră, / până ce, cu darul lui Dumnezeu, prin sfintele rugăcuni ale Prea Cuv[ioșiei Tale] ne va aduce și pre noi păcătoși. Că mie imi urmează trebuința a mai zăbovi până mă voi mai descurca de une altele ce avem mai cu prisosință, carele nu-s de lipsă a le aduce pe acolo. Însă mă voi sili ca să mă curățesc de iale intru aceste zile, și, dupre ce va trece sf[an]ta săptămână a sfântului post, de vom avea viață și vom fi sănătoși, și și vreama de ne va îngădui, noi, nedind nici-o întârziarea, vom veni. Numai, pentru D[om]nu, mă rog dragostei Prea Cuv[ioșiei Tale] să nu fim uitați de la sf[in]tele rugăcuni ale Prea Cuv[ioșiei Tale] și a tot soborul sfintei lavre. Și cu acasta ramiu

Ghen[a]r 22.

Alu Prea Cuv[ioșiei Tale] smerit și prea-plecat cel mai mic între călugări cătră Domnul rugători:

Savva stareful ot Sinaia.

[V°:] Cinstului și prea-cuviosului părinte chir Rafail egum[enul] sf[in]tei lavre Hurezul, cu smerită metanie să să dea.

[Bulină verde.]

CIX.

Scrisoarea lui Rafail călugărul către egumenul de Hurez, despre afaceri.

Hristos aŭ înviiatŭ.

Mă închin Sfinții Tale, cinstite părinte.

Înștiințazŭ că, dupe ce am plecat de la mănăstire, și viindu aici, amŭ mersŭ la fratele Ionichie, pentru ca să facă socotială, și, după spusul lui ce aŭ priimit de la moșii, cât și de pe vii, am găsit t¹ 140 luați, iar, unde s'aŭ dat, n'aŭ arătat nimic: una că zicia că va să-și dia socotiala la mănăstire, iar nu aici la mine; alta, am socotit și m'am așăzatu cu el să vie dupe mine, să ne apucăm de vii, și să venim noi amândoi la mănăstire, și să-și dia socotiala; dar m'aŭ înșelat, și eŭ am băgat omeni cu bani, și am tăiatŭ viile, și și (*sic*) s'aŭ hărăcit. Și, cândŭ era ca să vie, aŭ fost trecut părintele iconomul la Craiova, și l-aŭ luat cu el, și văzŭ cum că eŭ am greșitu la această triabă, că eŭ de toate viile nu poci să mă mai apuc, măcar că am dat acum bani de la mine, socotindŭ că mi să va [da] de la el vin în butia ce 'ste la Vornicasa, vor fi ca la 40; rachiiŭ la Runcŭ, un butoi cu v¹ 8; la vin n'am umblat nimic. Pentru Țiganii ce venise aici să lucreze, aŭ lucrat viia Vornicesei, aŭ hărăcit-o, și viia Goliasca jomătate, și aŭ plecat fără știria mia; că ia era să facă gardul pe pole și să o sape, și să sape și pe și (*sic*) Vornicasa,—că l'anul trecut numai c'aŭ săpat, dară așa aŭ lucrat, și nici mălaiul nu l-aŭ lăsat aici. Ci să-î trimiț, cu cine să va socoti, să sape aceste 2 vii, și să-mi trimiți bani, să sape viia mare și viia Nemoi,—că viia Grecului s'aŭ săpat. Părintele eclesiiarhul să-mi trimiț[ă] hotarnica Pădurenilor, că este trebuințosă, și să-mi caute un zapis de cumpăratoaria unui Stan Țiganul cu frate-său Ion, să să trimiță, că forte este trebuințosŭ, precum vei vedea acest răvaș al Radu ce le scrie. Dar să mi-lŭ trimiți și răvașul iar aici la mine.

Pentru acest om, anume Costandin, viia Nemoi să lo-

vește cu viia lui în capete, și este om fără fămee, și l-am așăzat, și i-am dat viia în samă, și așa socotesc că va avia mănăstiriria (*sic*) ascultare cum să să (*sic*) cade la toate ale vie. Și i-am dat și pecetluitul Sfinții Tale, și i-am dat și potcapul: numai, viindă la mănăstire, să-l trimi[ți] curândă îndărăt, și aici il voi călugări eu de tot, că așa cere el. Și să înștiințeză pentru iconomul, cu ce triabă au trecut la Craiova.

Mart 28, 1782.

Al Sfinții Tale plecat: *Rafail ier[so]m[onah]*.

[Pecete roșie, ruptă.]

CX.

Răvaș al lui Iosif protosinghelul către egumenul de Hurez, pentru afaceri.

Cu frățescă dragoste mă închin Sfinții Tale.

Am priimit cinstita și mie mult dorită scrisoarea Sfinții Tale, și m'am bucurat pentru căci sănătatea să află la hotarale sale. Pentru moșiile de danie, nu știu ce face, ce drege cocoana Ilinca; până acum doao scrisori i-am adus de la părintele: poate că cele ce n'au săvârșit bărbatul dum[isale], va să le îplinească după moarte. Pe oce Pafnutie nu l-am văzut decât odată; acum să află la Nedeia, căci, după cum am înștiințat Sfinții Tale, după ce au venit acel Ciugulin Marin, eu nu l-am îngăduit a stăpâni Nedeia, ci am scris părintelui, și mi au poruncit să nu-l îngăduesc, căci Gherasim iaste lipsit. După aceasta l-am trimis la București să-și ia bani, dar, cu toate aceste, când Preasfinția Sa] părintele nu va putea scoate bani de la Gherasim, să-idea neșăgătoriului, eu așa am vorbit cu dum. Caimacam ca să între mănăstirea cu bani, căci nu-î va fi pagubă, căci cu mila lui Dumnezeu acolo au scăpat de piatră grăul, și mi au arătat și mie. Iară, pentru moșia Jdegla, vei ști că o au fost vândut chir Cozma monah la un neșăgătoriu, Ștefan Imbăr, iară, după aceia, s'au sculat ru-măni și au întors banii acelu Ștefan. După aceia (fiind-

că cu poruncă domnească s'aŭ scris moșiile date în arendă) s'aŭ fost scris și acea moșie, — rumăni, văzând așa, s'aŭ tras înapoi, și n'aŭ dat banii Cozmei, ci aŭ venit la mine, cerând sfătuire. Eu am arătat dum[isale] Caimacam, și li s'aŭ făcut cale la ispravnici, să stăpânească rumăni moșiia și să dea bani la mănăstire, pre cât și neguțatoriul aŭ dat; căci porunca domnească aŭ fost ca numai moșiile cele luate în arendă de neguțatori să fie scrise, iară nu și cele de lăcutori săteni dupe moșie. Ci într'acest chip le-am isprăvit, iară Cozma li aŭ spus că iaste porunca Sfin[ției Tale] ca să iaŭ bani la mine, dar de atunci nu l-am mai văzut. Însă fii bine incredințat că bani rumăni i-aŭ dat, căci îi avea gata în sân de-l atârna pe rumăn când făcea metanie înaintea mea. Te mai înștiințez că aici la Divan aŭ avut judecată Căpitanul Ion Gheban cu Igoiani, pentru munte, ci Sf[inția Ta], ori să mergi singur, ori să rănduiți pe chir Pahomie cu cărțile, hrisoavele ce va fi având mănăstirea pentru acel munte, fiindcă așa iaste porunca Divanului. Copilul Ghiță iaste sănătos și să săleaste la învățatură: dacă văz că arată multă epimelie¹ atât la învățatura lor, cât și la scrisoare, fiind că are bun condei, ci nu lipsesc a te înștiința, ca să fii odihnit. De altele ce-î trebuiește, cât și hârtie, cerneală, — port grijă. Și sânt

Al Sfinției Tale întru Hristos iubit frate și ca un fiu:

Iosif prot[o]singhel.

1782, Iulie 18.

De scrisoare, să mă crez că să scrise pre cât să putu, și precum să putu, având a da și la alții cuvânt.

[V°:] Prea-doritului meu întru Hristos iubit frate, chiriu Rafail, iconom sf. mănăstiri Hurez, cu dragoste iubită, întru toată buna aflare să să priimească.

¹ Îngrijire.

CXI.

Carte a lui Nicolae-Vodă Caragea, pentru vinăriciul Hurezului.

Milostiū bojiū Io Nicolaie Costandin Caragea Voevod i gospodar zemli vlahiscoiū. Fiindcă sfânta măn[ăsti]re Hurezī, din sud Vâlcea, cu hrisovū domnescu are a lua milă dă vinăricū din dealul Sutești, Cereți (?), Nemoiū, i dealul Gârdeștilor i al Zlătăreilorū, sud Vâlcea, i Puțurile i Giorocu i Cacaletăi și Brativoeștiū, sud Dolji, câte doi bani dă vadră și părpărul, am datū și Domniia Mea această carte omului pre carele ilū va orânduī cuviosul igumen, ca, dupe porunca ce este dată dă către Domniia Mea prin ponturile dă căutatu slujbiī vinăriciului, să aibă a umbla înpreună cu vinăricer[iul] domnescu și a scrie totū vinăric[ul] dintr'acest deal, și, făcându doaa catastișă asemenea, iscălite fiindu și dă vinăricer[iū] domnescu și dă omul măn[ăsti]rii, unul să-l dea la omul măn[ăș]tirii, iar altulū să-l oprească vinăricer[iul] domnescu, cu care să aibă a strânge mila măn[ăsti]rii, și, fără dă a nu opri măcar unū banū dintr'ansa, ori cu nume de zečuială, sau altă cheltuială cevași, să aibă a să trimite pe deplinū, dă boieri taxildar[i], la sfânta episcopie Râmnicū, de unde, în urmă, viindu igumenul măn[ăsti]rii cu catas-tih[ul] ce-l are iscălitū dă taxildarū, își va lua aca milă cu hrisovū, sau parte ce va avea invoită dă Domniia Mea.

Толко писах господства ми. 1782, Sept. 7.

[Monogramă roșie; pecete octogonală cu coroană, sabie, buzdugan, inițiale și anul: 1782.]

Proct Vel Logofăt.

CXII.

Altă carte asemănătoare.

16 Octombree 1782. Nicolae Costandin Caragea Voevod, pentru dreptul ce are mănăstirea Hurez „de iă vinăric din dealul Suteștilor i Nemoi i Crețeni, și de la dealul Gâr-

deștilor și al Slătăreilor ot sud Vâlcea, i din dealul Puțurilor, și de la Gioroc și de la Cacalet și de la Brativoești ot sud Dolj, câte doi bani de vadră, și pârparu“, cum se vede în hrisovul lui Ipsilanti din 20 Maiü 1775. Și el poruncește „ca să aibă oameni ce vor fi rânduiți din partea sfintii măn[ăs]tirii, aü a lua împreună cu vinăriceri domnești, să scrie vin[ă]rič[ul] tot de odată, și să facă doă catașișe asemenea, iscălite fiind amândoaă și de vinăriceri domnești și de oameni măn[ăști]rești, și așa, împreună strângând bani vin[ă]rič[ul] lui ce es, de plătesc dajnici de vadră câte patru bani și ploconu de nume, — din care bani să aibă a lua vinăricerii domnești câte doi bani de vadră și ploconu de nume, iar ceilalți câte doi bani de vadră să-i ia oameni măn[ăs]tireaști, împreună și cu pârparu, după obiceiü.“

Monogramă cu roșu. Pecete octogonală cu coroană, steaguri, inițialele „ИВ НК. КР. РК.; 1782.“

„Pročt Vel Logofăt. Trecută în cond[i]c[ă].“

CXIII.

Concept de plingere a egumenului de Hurez pentru un munte.

[Ciornă.]

Smerită plec[ă]cune închin dumitale, arhon Bane.

Întorcându-mă de la Târgul-Jiului aici la măn[ăs]tire, și având alte învălueli de porunci de la Prea Sfinț[ia] Sa părintele episcopul, nu putui veni însumi pentru pricina muntelui Bălescu cu Gherasim, iar cărțile măn[ăs]tirii, ce sânt pentru acest munte, le dedei în mâna fratelui eclisiiarhu, ca să răspundă vechil în locul mieü, împreună și cu călugărul ce-l avem acoloa în Craiova la metohu sfintei măn[ăs]tirii. Ci cu plec[ă]ciune cazü și mă rog dum' cu de amăruntu, cetindu-să toate scrisorile măn[ăs]tirii, și cu denadinsu luându-să sama binișor și cu îngăduială, nu numai deodată făcându-să cercetare și hotăräre, ci și de al doilea și de al treilea rând să să mai ispitească treaba, ca să nu să facă greșală, măcar că măn[ăs]tirea are acest munte câtva de

cumpărătoare, câtva de danie, câtva de schimbu, dat de oameni Băleşti, pă moşie de ţară a măn[ăs]tirii, ce le-au dat în locul muntelui; iar, când lui Gheban i să va (*sic*) dreptate de a-l lua, după nedrepte jurământurile lui ce să dovedesc că le face, mituind şi înbătând]pre oameni ce jură, — poate așa să iă multe moşii. Că, trecând eū la Târgul-Jiului, şi mergând prin Novaci, aū venit la mine un popă Ion, ce-i zic Borobeai, şi mi i-aū arătat pentru un Drăgoi, din Cernădiia, unul din cei ce aū jurat pe numitu munte şi l-aū dat lui Gheban, care, aproape de moartea lui viindu-şi în fire, aū chemat pe acest popă Ion, de i-aū scris diiata, şi l-aū ispoveduit, — care diiată este la mâna fămei mortului, şi acolo în diiata aceia arată multă căinţă, spuind de faţă că rău şi fără de cale aū jurat pe acel munte, fiind al măn[ăs]tirii bun şi drept, unde nu numai popa aū fost singur, ce şi alţii aū fost faţă, când ş'aū mărturisit de păcatu: ce i-aū înbătat Gheban de vin şi de rachiū, şi așa i-aū amăgit de aū jurat. Ci mă rogū dum!, de nu să va putea îndrepta pricina muntelui într'alt chip, să să aducă şi acei oameni dela care sânt cumpărăturile şi schimbu, să stea de faţă cu Gheban, — că măn[ăs]tirea este păgubaşă acum şi de moşie şi de munte. Şi cum Duhul Sfânt va lumină pă dumn[eata]! Iar eū sânt al dumitale plecatū rugători către D[u]mn[e]zeū. 1783, Ghen[arie].

[V°:] După că mai nainte proeresită întămplare, acum prin faptă aū eşit la iveală că, publicuindu-să între norod cum că părintele Gherasim aū lipsit din dregătoria sa, scularea a multor să rădică asupra mea, căutând de la măn[ăs]tire împlinire de bani, cu care ar fi împrumutat pe părintele Gherasim: unii să arată împrumutatori, alţii că ar fi dat marfă, şi fieştecare arată cum că ar fi fost tot pentru treaba măn[ăs]tir[i], cu care nume să poată apuca măn[ăs]tirea să plinească. Eū la această întămplătoare supărare, la care sânt căzut, nu mă pocī pricepe ca să pocī răspunde celora ce-mī cer, că până la o vreme m'am sprijinit cu mincună, cum că aş fi având carte domnească, ca cei ce vor fi împrumutat pe părintele Gherasim, să-şi

caute cu el, iar acum, după ce s'aŭ publicuit cum că aŭ lipsit și din București, nu mă încetează supărările de către datornici, ce rânduim împlinire la împrumuturile ce ar fi făcut mai susului numit ig[u]m[en]. Și, într'astă vreme, fiind eu din cei prea săraci de a le putea răspunde cererile lor, caz și mă rog către milostivirea dumⁱ, că, neavând alt la cine, căzuî numai la singură bunătatea dumⁱ, sânt (*sic*) nădăjduindu-mă, ca cu prea-înțeleaptă purtare de grijă să privegheze neadurmit ochiul dmⁱ și ori cu ce mijloc va socoti blândeța dumⁱ să fim sprijiniți, și, ori să s[ă] treacă măn[ăs]tirii cu vederea oareșce rânduială în câțiva ani, în care să fie apărută de alte dări de ale cutii și de alte zah[e]relî, și să plinească acelor datornici, ori să-și poarte rânduiala sa de dări (insă mai cu oareșce scăzământ, după cum să află, fiind la mare lipsă) și să scoată luminată cartea Mării Sale lui Vodă, prin bună chivernisirea dumⁱ de apărarea sf. măn[ăs]tirii, de a nu să mai supăra de către acei datornici ai părintelui Gherasim. Și cum Duhul Sfânt va lumina înaltă înțelepțunea dumⁱ. Dar eu sânt al dumⁱ prea-plecatu către Dumnezeu rugători.

CXIV.

*Carte a lui Nicolae-Vodă Caragea, stricînd
vinzările făcute de proigumenul de Hurez Gherasim.*

Milostiiu bojiu Io Nicolae Costandinu Caragea Voevodu i gospodaru zemli vlahiscol. Findu că, la cercetarea ce s'aŭ fostu făcutu înaintea Domniei Mele cereriloru proegumenulu Gherasimu Hurezeanulu dinu care aŭ căzut, fiindu fără de nici-un temei, s'aŭ arătat atunci că numitul proegumen, cu zapisile lui, aŭ făcutu și datorii, aŭ vândutu veniturile de moșăi, aŭ zălojătu munți de ai mănăstirii în ani îndelungați, fără de știre și fără de iscălitura arhiereulu loculu, — cu care acestea nefiind vinovată mănăstirea a să supăra și a răspunde la ale lui datorii ce aŭ făcutu fără de cale, amă datu domneasca noastră carte la mâna igumenulu ce să află acum, cu care să

aibă a să apăra de către uni datornici ca aceia carii numai cu zapisele lui, fără de iscălitura arhierului, voru căuta a supăra sfânta mănăstire. Așijderea și munții i moșăile ce le-au fost zălojăt și le-au vândut veniturile pe ani mai nainte, ce n'au fost volnicu, să și le stăpânească mănăstirea nesupărată. Только писах господства ми.

1783, Februarie 16.

[Monogramă cu roșu și pecete cu chinovar.]

Proct. Vel Logofăt.

Trecută în condica Divanului; Gheorghe Condicarū.

CXV.

Un boier către egumenul de Hurez, pentru procesul muntelui.

După evlavie.

Viind aici vechil din partea Sfinții Tale pentru judecata ce are mănăstirea cu Gheban pentru muntele Bălescu, s'au trimis de aici călăraș după Gheban, ca să-l aducă aici, să să hotărască judecata; și s'au întorsu innapoi fără de dănsul, fiindcă s'au fost dus la București, și, nefiind Ghebani, nici cercetare nu s'au putut face, și vechilu Sfin[ții Tale] iată vine la mănăstire, pentru că nici judecări de acum innainte nu să mai caută, până după săptămăna mare. Ci, când vei afla că au venit Gheban, să ne faci știre, și să va face poruncă, de va veni la Divan, de să va hotără. Și sânt

Al Sfinții Tale fiiu sufletesc:

[*Neînțeleș.*]

1783, Februarie 22 dni.

CXVI.

Cea din urmă diată a egumenului Dionisie de Hurez.

Deșărtarea deșărtărilor, toate sânt deșarte în lumea această, precum lucrurile lumii să vadă,—că tot sfârșitul omului să chiiamă deșărtare. Întru aceia socotit-am și noi la acelu sfârșit al vieții, și, ca să lăsăm în urmă

știință și învățatură părinților și fraților, după cum Sfânta Scriptură zăce: „fui și trecui ca când și nu fui”, și, fiind nesupărat de boală, și fiindu-mi mintea întreagă, am scris așa:

Cu această credințoasă diată a mea am socotit până mi-a fost mintea întreagă ca să las în scris ca în urma mea să nu între vre unii la vre o bănuială sau necaz, fiind că eu am statut de ani igumen aceștii sfinte mănăstiri, și vor socoti cineva cum că, fiind eu igumen atâta ani, voi avea bani, și vor fi lăsați pă la unii din părinți sau la vre unii din chiliiși, pă la ru-dele mele sau la alții striini, — de aceasta să știe tot omul că mănăstirea aceasta nu are venit ca să poată chivernisi pă dânsa câte îi sânt în spinare. Afară din mănăstire, câte schituri sânt [pă afară], și câte sfinte biserici pă la moșii, toate eu le-am acoperit, și sfânta mănăstire de trei ori o am acoperit. Și am zidit biserică de piatră din temelie, și am răscumpărat moșii ce au fost vândute de alți igumeni, și am cumpărat eu moșii, și am făcut casă, și am hotărât toate moșiile. Și m'am judecat la toți domni pentru toate moșiile: cine nu va crede, va cerca cărțile și hrisoavele Domnilor ce sânt la mănăstire, care a călea nu cu puțină chieltuială și osteneală s'au făcut. Dar dajde ca mine cine au dat la toți Domni? Și am plătit 1.500 t^l de Iosif, ce au fost într'un an și jumătate igumen, și nu era atâta dajde până atunci, dar la Măriia Sa Grigorie-Vodă am dat însă toți anii câte 1000 t^l împrumut, afară dintr'alte orândueli, și la toți Domni am dat dajde mai mult decât alți igumeni. Iar, când au fost la Ștefan-Vodă, cu obiceiurile ce să făcură, am dat la un an 1776 t^l, cât au fost acum, la igumenul după urmă, când au lăsat Ștefan, ce să făcuse aicea igumen, în 9 luni, cât au fost igumen, cu girămealele Turcilor ce i-au omorât Rămeștii aicea, în parte sfinte mănăstiri. Căte patimi am pătimit și închisoare, de la Octomvrie până la Noemvrie 1770, că igumenul Ștefan au făcut chiver-

niseaală de aŭ fugitŭ noaptea dela Rămnicŭ, ŝi eŭ nu am ŝtiutŭ, ŝi pă mine m'aŭ luatŭ agalele ce era veniți pentru pricina morții Turcilorŭ ce-î omorăse în egumeniia lui, ŝi m'aŭ dusŭ la Craiova, de amŭ fostŭ închisŭ multă vreme. Apoi ne-aŭ dusŭ la București, iar pentru moartea Turcilorŭ, că amândoi dovagii turci să dusăsa la București ŝi să întorsăsa; apoi Măria Sa Grigorie-Vodă ne-aŭ poruncitŭ să ne întorcemŭ îndărătŭ, ŝi aŭ datŭ răzmiriță, ŝi amŭ scăpatŭ de Turci, iar fratele Stefanŭ, după jalba ce au datŭ la Vodă, aŭ luatŭ porunca la răposatu episcop chirŭ Parthenie, ca să iă socoteala, ŝi, ce va fii cu cale din chiertueele lui, ce aŭ datŭ geremeale, să le plătească mănăstirea. Părintele aŭ orânduitŭ pă răposatu arh[imandrit] chir Mihail Bistr[iceanu] să iă socoteala; ei singuri aŭ socotitŭ, ŝi aŭ făcutŭ catastihŭ, ŝi aŭ iscălitŭ Bistriceanu, ŝi aŭ fostŭ pusŭ ŝi părintele episc[opol] pecetea, ŝi m'am pomenit datorŭ la Hagŭ Dinŭ t¹ 467 p¹, ŝi, cu dobănda lor, amŭ datŭ 508. Toate câte aŭ zis elŭ, le-aŭ ținut samă, nici luindŭ vre unŭ blessemŭ, că aŭ datŭ acești bani gerimea, nici fiindŭ acei Turci față; darŭ eŭ nu amŭ datŭ gerimea t¹ 60: pân[ă] acum să va vedea de la cine amŭ luatŭ ŝi cui amŭ datŭ. Numai mă rogŭ celorŭ stăpănitori ai țării ŝi prea-sfințilorŭ părinți arhirei ai țării, ŝi dum[nea]v[oastră], prea-fericiți ctitori, să puneți din părinți mănăstiri igumenŭ, [după cumŭ scrie ŝi stavropighiia]; iar, de nu să va găsa vrednicŭ de ig[u]m[enŭ], atuncea să să caute altŭ frate, să fie igumenŭ, care ilŭ vorŭ orândui Sfinți Împărați; să puneți omŭ care să-î fie milă de mănăstire, să nu o lăse să să descopere: din vreme să-î poarte grijă. Că ačasta nu are atâtea venituri, saŭ moșii multe, saŭ baltă, saŭ Țigani în birŭ, precumŭ aŭ alte mănăstiri, — că acealea sântŭ de câte cincŭ sute de ani, de către patru sute, de câte trei sute de ani zădite, — căți Domniŭ aŭ miluitŭ ŝi căți boeri ŝi câte moșii aŭ căștegatŭ danie într'atăa sumă de ani?! Iar ačasta, de opizăci de ani de cândŭ iaste zădită, — cândŭ aŭ vrutŭ să căștige? Numai ce aŭ miluitŭ ctitoru; încă ŝi dintr'acealea aŭ lipsitŭ multe; puținu vinerici avemŭ, iarŭ, altŭ, nimicŭ. Numai

Dum[ne]zeu știe cumă amă ținutū și, ce amă avutū, amă pierdutū totū pentru dănsa, ca să o țiū și să o păzască după cinstea ei. Pentru acia să să caute omū să o păzască după putința ei. Măcar că fratele ig[u]m[enū] Bist[ri]ceanu, chirū Stefanū, cândū aū datū socoteaala pentru Hurezū, aū fostū pusū atălea bucate și miū de vedre de vinū, că aū lăsat la măn[ăs]tire, — acealea toate i le-aamu datū Sfinți [Sale] să le stăpânească (insă lasu măn[ăs]tirea nedatoare), și nu aū vrutū, știindū că nu sântū adăvărare, și socotindū că nu va putea ca să scoață și să plătească măn[ăs]tirea de datoriia ce aū făcutū Sfinția [Sa] în 9 luni, ci m'aū lăsatū într'atata datorie. Apoi să socotească cei înțelepți de mi i-aū rămas vre unū banū; ci pentru acaia lasū această carte, și mărturisăscū sufletului mieū, că nu amă la niminī nici-un banū datū saū pus in pământū ceva, fără cātū ce amū: t¹ — și, dintr'acești bani, după obicei, amă făcutū și amū lăsatū bani de argintū și galbenī, să-mī facă sārindare și [alte] pomenire după obiceiulū creștinescū și dupre foaia ce amū lăsatū; iar, ce va mai prisosă, să rămăe iarū la măn[ăs]tire¹. Mănăstirea nu o lasū datoare, fără cātū la prot[o]sānghelu² ce va rămănea, că aū fostū luatū fratele Stefanū t¹ 423, și prot[o]sānghelu aū luatū estimpū³ vinū vedre 508 de l[a] Tărgoviște, și vadra aū fostū cu rădicata, de la postavū câte t¹ 1 p¹, și bani gata t¹ —; și zapisu nu aū vrutū să mi-l dea. Ci, cum vor socoti cei mari, de va fi cu cale să-ī mai dea aū să mai dea Sfinț[ia Sa], că aū luatū prea multū. Iarū la altă parte, numai la datorie nimicū. La acestea ce scriū cumă amū știutū, cu sufletulū mieū, așa mărturisăscū, și amū datū in scrisū ca să mă crează totū omulū, că, la vremea de slăbiciune, ce imī așteptū sfârșitu, ce amū știutū, amū pusū in scrisū; iarū mai mult nu amū, nici pă alți ce vorū fi fostū pă lângă mine, saū dinū părinți, saū dinū rudenii, saū dinu chiliașū, mă rogu

¹ Forma întâiū are: „iarū o parte să să dea mănăstirii, iarū altă parte să să dea neamului mieū“.

² „La arh[imandritulū]“.

³ „La anu 1773“... .

să nu-î supărați, că la niminî nu amû nimicû datû, ci să
 să aibă pace de sîpre toți. Așijderî și frați i nepoți i alte
 rudeniî ale meale să nu aibă a căuta la mănăstire nimicû¹,
 că eû, ce amû avutû părintești, le-amû datu mai innainte toate
 loru, Țiganî, moșie, vie. Iar pă Ionû Țiganu i pe frate-său
 Ghinea, i pă fratele lor, Matei, fecori lui Mierlanû, i-amû
 lăsatû mân[ăs]tirii danie; ci să aibă a-î stăpăni cu bună
 pace de către rudele meale. Și mă rogû tuturorû crești-
 nilorû și frațilorû cui ce voi fi greșitû să mă ierte, și de
 mine încă să fie ertați toți căți imî vor fi greșitû, și verice
 rău mi i-ar fi făcutû. Și, pentru credința, amû iscalitu mai
 josu cu mână mea, ca să să crează,

*Dionisie arhimandrit, igumen Hurez, sin Căpitan
 Fota Băl[ă]cescu, adeverezû.*

Mart 12 dni, 1783.

CXVII.

*Poruncă a lui Rafail, egumen de Hurez, pentru a
 se da pe mîna unui preot toate ale bisericii.*

După frăteasca dragoste, frate ec[lesi]arh].

Viindû popa Mihaî, ce s'aû aşăzatû cu şădearea la Şiri-
 neasa, să-î dai în mână odăjdiile, vasele, cărțile ce știî că
 săntû rânduie pentru această treabă, și vei lua răvașû de
 la mână lui pe ce i să dă în mână. Iar eû sănt

Al Sf[in]ției sale] frate întru Hristos

Raf[ailû] ig[u]m[enû] Hur[e]z[uluî].

1783, Martie 14.

Săntû vre o 15 cosoară de tăiatû la vie, la chelarû: să
 mi le trimiți, că trebuescû.

CXVIII.

*Răvaș al lui Ion Părăianu către egumenul de
 Hurez, pentru hotarele unei moșii.*

7 April 1783. Ion Păr[ă]ianu către [egumenul de Hu-
 rez]. „Viind aici la Budoî, socotind că vei fi și Sfînția Ta

¹ „Afară dintr'alû treilea parte ce le-aamû făcutû“.

aici pentru porumbi, și, negăsind pe Sfinția Ta, iată că triimisăi carte de otărnicie pentru moșiia Berbești, care ți'am făgăduit pe acest feçor de aici ca să o aduc Sfinții Tale, măcar că iaste cam ruptă; numai Sfinția Ta o vei preface, și te vei pliroforisi după cum scrie într'ansa la tot. Bine ar fi a veni și Sfinția Ta aici pentru porumbi la măsuratore, iar, neputându lua osteneală, eū chivernisesc ca, când ai fi Sfinția Ta prea bun, și, orī la bălē acum la Florii, putând veni Sfinția Ta dupre tǎrgū, orī la Sfete... [rupt].“

CXIX.

*Invoială cu un Logofăt al Episcopiei de Rîmnic,
care iea în arendă Craiovița.*

Adeverez la cinstită măna Sfin[ției] Sale] părintelui chir Rafail igumenul sfintei mănăstiri Hurez, cum să să știe că, având sfânta măn[ăs]tire o moșie ce să chiiamă Craiovița, aproape lângă orașu Craiovei, și sfânta episc[opie] neavând înprejur moșii, pentru fân i altele trebuinçoase, pentru conacu din Craiova, m'am invoit cu Sfin[ția] Sa] și mi-au dat în arendă venitu aceștii moșii. Însă în cât va ținea Dumnezeu cu viață pe preasfin[țit] părintele episc[op], cu tocmeală pe an câte t' șaizeci. Deci de la Sfeti Gheorghie viitori, leat 1784, să am a intra, să caut tot venitu, orī din ce sămănături să vor face pe această moșie, după obicei, cum și din locurile cu fân, strângând venitu acesta pe seama casii sfinte episcopii. Fără numai să am a da voe omului ce iaste orânduit purtătorii de grijă la biserica Sfântului Spiridon din Craiova, metoh sfinte mănăstiri, ca în toți ani să cosească câte zeace cară de fân, să fie pentru trebuința metohului; pentru că așa ne-am invoit. Și, spre încredințare, iscălesc mai jos:

1783, Dechemvrie 10.

Niculai Logofăt ot Episcopie.

Și fieștecare an să am a da acești bani ce scrie mai sus.

Ioil (?), arh[imăndrit], ig[u]m[enul] Tiz[menii], mart[ur]; Iosif prot[opop], ig[u]m[enul] Coz[ieî], mart[ur]¹; Costandie, ig[u]m[enul] Fe[dele]ș[oiului], mart[ur]; Paisie (?) ig[u]m[enul] Mot[rului], mart[ur].

[Întărește și Vlădica Filaret această invoială, făcută cu „Nicolae, iconomu episcopî ot Craiova“ (18 Decembre).— Pecetea ovală cunoscută a lui Filaret, pusă cu cerneală neagră.]

CXX.

Cerere a Mitropolitului Grigorie, sprijinind pretențiile Hurezului cu privire la un vinăriciū neplătīt.

Prea-înălțate Doamne,

Cuviosul egumenū Hurezeanu, după jalba ce aū datū către Măriia Ta pentru dum. Pitarul Nicolache dinū Craiova, că, în doi ani fiindū tacsildarū cu slujba vinăriciului în sud Dolji, căți bani ar fi luatū după vinăriciul a trei popoară ale mănăstirii, ce să numeaște Bratovoestii, i Puțuri și Giorocul, Cacaleți [*adaus*], i-arū fi opritū la sineși, nedându-i la mănăstire, cu cuvântū că are bani dați cu împrumutare celui mai d'innainte egumenū, — care egumenū, multe pagube făcândū mănăstirii, aū fostū cu porunca Mării Sale Alexandru Ipsilantū Voevod lepădatū dinū egumenie, și, ca unului ce rău aū fostū făcutū acele datorii, aū rămasū ca singurū să plătească, iarū mănăstirea să nu să supere; la care și porunca Mării Sale Nicolae Caragea Voevod o are, ca așa să să urmeze, și ceare cătră Măriia Ta a avea dreptate, adică mănăstirea să-și iă banii după vânăriciulū ce-l are, și Pitarul Nicolache, de va fi având niscai bani dați celui mai d'innainte egumenū, după cumū zice, să și-i caute, de vreme ce zapsulū nu iaste, după obiceiū, cu iscălitură a arhiereului locului, și ni să poruncească de cătră Măriia Ta să cerce-

¹ După scrisoare, e viitorul episcop de Argeș.

tămă și cu anafora să înștiințămă. Deci vei ști Mării Ta că pentru acestă felă de pricină iaste vechiă obiceiă, mai vartosă hrisoave de vechi Domni, care apurarea să înnoescă, pă cumă și de către Măriia Ta asemenea s'au înprumute fără de știrea arhiereului locului, și, cândă va fi zapisulă înprumutării iscălită și de arhiereulă locului, atunci iaste mănăstirea datoare, iară, nefiindă iscălită de arhiereu, de acea înprumutare nu să supără mănăstirea, ci rămâne egumenulă ce să înprumută, datoră. Ačasta iaste orânduiala pentru cei ce înprumută egumeni. Și înștiințămă Mării Tale, rugândă pre milostivulă Dumnezeu ca anii Mării Tale să fie mulți și norociți.

1784, Mai 20 dni.

Ală Mării Tale către Dumnezeu fierbinte rugătoră și smerit părinte sufletescă:

Grigorie al U[n]g[ro]vlahiei].

Io Mihailă Costandină Suțulă Voevodă i gospodară zemli vlahisoi.

De vreme ce numitulă Pitaru, împotriva hotărârilor domnești, aă făcută înprumutare de bani aceluă proigumenă fără de știrea și iscălitura arhiereului locului, rău să apucă a cere de la mănăstire,— pentru care scriemă dumatăle biv Velū Paharnicū Manolache Romaniti, Caimacamul Craioviă, să apucă pă numitulă Pitară ca să îplinești banii ce aă luată dină mila aceluă vinărică ală mănăstirii.

1784, Mai 10.

Vel Log[o]f[ă]t.

[Pecete octogonală.]

CXXI.

Hotărîre domnească în aceiași afacere.

29 Septembrie 1784. Mihail Costandin Suțu Voevodă dă poruncă lui „bivă Velū Banū Ianache Hrisosculeu, Caimacamul Craioviă“, pentru cererea de bani ce o face „bivă Velū Pitară Nicolae“ împotriva mănăstirii Hurezi.

Era însă datorie ilegal contractată. „Pitariulă a pus mână de a luat mila de vinărică a mănăstirii în doi ani, însă la leatū 81 t' 137 și la leatū 83, t' 80.“ Se hotărăște din nou pentru mănăstire.

Ca scrisoare, fără pecete, fără monogramă, nici trecere în condică sau contrasemnare; titlul domnesc de sus e scris cu negru, în litere obișnuite.

Dar pe V° se cetește: „ig[u]m[enul] Hurez“, mai jos: „Velū Logofăt“ și adresa: „Cinstitului și vrednicosū boeriului Domnii Mele, dum. bivū Velū Banū Ianache Hrisosculeū, Caimacamu Craiovei, cu sănătate să să dea.“—Pecete pe ceară roșie, cu coroană peste o inimă ce arde și în care pătrund sabia și topuzul, și literele „Io Mh. Co. st. Vv. 1783.“

CXXII.

Răvaș de afaceri al lui Mircea Păharnicul către egumenul de Hurez.

Cu multă plecăcune mă închin și sărut driapta Sfinții Tale, părinte egumene hurezene.

Cu plecată scrisoare fac știre Sfinții Tale pentru via vără-mieū Dimeī stegar, că eū știū, și am și scrisoare de la mână dumnealui, că li-aū lăsat mănăstirii Hurezului, după moarte soții dumnealui. Acum luaiū o amărată înștiințare cum că Sfinții Ta li-ai lepădat, și nu știū pentru ce: orū că ți-aū venit vre o scărbă lumiască de la cineva, aū că ești supărat dă vin mult; dar în ce chip este triaaba, nu știū. Văz că cumnată-mea Preda aū dat-o lui Duș, zicând că Sfinția Ta ti-ai lepădat. Eū, văzând așa, l-am tras înaintea părintelui Mitropolit. Priasfinția Sa mi-aū spus cum că Sfinții Ta ai lepădat-o. Fiind eū clironom lăsat de răposatu în adiată, să le iaū eū jumătate, dar eū n'am primit blestem,—că sânt și la mine scrisori, cum li-aū văzut și Alecsandru, cu blestem, să nu să dia la altă parte, să să dia la mănăstire, și mănăstirea să poarte grija sfintei biserici, de cele ce sânt orânduite de răposatu. Dar, dă-ți este Sfinții Tale prin cele orân-

duite de răposatu, ne vom învoi mai pe ușor cu Sfinții Ta. [Dacă i-a scris ceva Preda, să puie scrisorile „în plică“, și să le trimeată.]

Mircea Pah[arniculă].

Dechemvrie 28, 1784.

CXXIII.

Scrisoare a ispravnicilor către egumenul Rafail de Hurez, pentru o împlinire.

După fiiască evlavie.

Părintească scrisoarea Sfinții Tale cu dragoste am primit-o, și cele ce scrii Sfinția Ta am văzut, pentru pricina Lupeștilor i Barogeani i Baia, ce s'aú orânduit călărași cu porunca Divanului, ca să facă împlinire de dijmurile ce sint asupra lor,—am făcut și noi poruncă la văt[a]-[ful] Costandin Popescu, să dea ajutori călărașului, să poată face împlinire,— rămăind

1785, Aprilie 7.

Ai Sfinții Tale fii sufletești:

[Ispravnicii.]

[Către egumenul de Hurezi, Rafail ¹.]

CXXIV.

Catastih de mila vinaričului al sfintei mănăstiri Hurezi, dupe popoarale cele ce cuprinde în hrisovul domnescu: Zlătari, Gârdești, Sutești, Crețeni, Nemoiul.

1785, Octomvrie 15.

Dialul Zlătarilor.

Gheorghe Țirlia, Ion sin Cana (!) Dobrușanu, popa Nicolae, Opria ot Valia Caselor, Radu Negrescu, Stan Drăgănel, Ilie sin Chera, Stanču Ursă, popa Costandin, Giura prostu. [1004 vedre.]

¹ *Îl găsim și la 29 Ianuar 1785.

Boroșești de Sutești.

Dumitrașcu Gîoadă, protopopu Matei Gărdescu, Miria Boroșescu, Drăguț, popa Radu, Vișan Gîodă, Dumitrașcu al Florică (*sic*), diiaconu Stan, diiaconu Dumitrașcu, popa Samuilă, diiaconu Ion, diiaconu Tudosie. [1805 vedre.]

Hăgimești de Sutești.

Popa Pătru, diiaconu Ion, Hriza Nedeli, diiaconu Mihaî, diaconiasa Ancuța, Radu Pară, popa Giura, Androne Frumușelu. [110 1/2 vedre.]

Crețeni.

Panaite Mănzatu, Vlada săraca, Ion Curiman, Stan cămariu, Costandin părcălabu, Nicolae Brănescu, Radu Baču, Dumitru Băbăluță, Iene brat diiaconu, Danciu diiaconu, diiaconu Ion, popa Rafail, Stanču Cernăianul, diiaconu Radu, Mihaî copilul, Nica Logofătu, Matei Mărinescu, popa Tănăsie, diiaconu Dumitru, popa Barbu Bătășanu, Preda Lupei, Dobrița copila, Dumitru diiaconu, Ion Mriană, Radu Rădescu, Drăgușin diiaconu, popa Constandin, Călina dieconiasa, Stan Mrenescu, popa Gheorghe, Mihasin Floria, popa Mihaî Panta, Nicola sin diiaconu, diiaconu Dragomir. [1754 1/2 vedre.]

Nemoiul.

Popa Stan, popa Șerban, Diicu cöbanul, popa Petru, Radu Piele, Sore catana, diiaconu Andrei, Radu zet Stroiu, Părvul sin Ieremiia, Ion ot Bučumeni, Stanču lacătușu, popa Costandin Merișescu, Stan Glăvan, Popa Ion Pălănganu, Ion stuparu, Ionică, Radul sin Calotă, Unchiaș Sincă, popa Sandu, diiaconu Dumitru, Dionisie monahul, Costandin abagiu, Calia copila, Vasile Cruceru, Ieremiia ot Cămpul-Marea, dieconiasa Marina, protopopul Dumitrașcu, Pavel monahul, Stan Duța, Ion diiaconu, unchiaș Radu părcălabu, Andrei sin diiaconu, popa Dumitru, diiaconul Iene, Badia părcălabu, popa Nicola, Mihaî dascălu, Mariia vieriasa, popa Părvu Măčučanul, Ion Părvulescu, Dumitru Colța, Gheorghită, nepotul Tismănianului, proto-

popul Matei Gărdescu, diiaconiasa Dumitra, diiaconu Ion Piele, popa Șerban, Tudosca Culeru, Pătru Dulghi, Ion sin Vlăducu, Ion Iănariu, Dumitrașcu Ivănescu, Dumitru ot Bučuni, popa Sandu, popa Ion, popa Giura, diiaconu Radu, Tudor Gârlaşu, Radu Dobrinescu, Dumitrașcu Văzăvan, Costandin Lădescu, Barbu sin Miu, Bădel Nichiforescu, Ion Cămpianul, Fota Nichiforescu, Preduța Ursăscu, Mărin Roșu, Ion Muntianu, Tudor Lăcrariu, Dumitru Lecrariu, Matei al Vlădii, iegumenul Arnăuțanul, Nița nevasta, popa Preda, Radul Panțucu, Dumitru Bustuchină, Dumitru Stroiescu, Fir flăcău, Ilie Respopescu, Ion Tincă, Radu Roșca, Floria Ghilencia, diiaconu Din, Sofronie Popănzălescu, diiaconu Florea, diiaconu Floria (*sic*), popa Ștan ot Căzânești, Ion Voinicul, Preda Dițescu, popa Pătru, Ștan Durlacū, diiaconu Stoica, Giura Sfetiteșcu, diiaconu Petru, diiaconu Costandin, Nicolae Ghilenoia, popa Ion ot Mitrofani, Ion Cermanu, jupăniasa Mariia, Dafina protiasa, Papa Dimulescu, diiaconu Stancu, Andrei zet Mielcica, Mărin părcălabu, Mărin Măčučanul, Radu părcălabul, Nica logofătul, Dincă olaru, diiaconu Ion, Dumitru Andronescu, dieconiasa Iona, Mărin Mustața, Dumitrașcu sin Șerbănescu, Anuța dieconiasa, popa Ion Cenușe, Radu Clenci.

[Două iscălituri: un „*biv Logft. za Vist.*“ și altul; total: 2186 $\frac{1}{4}$.]

CXXV.

*Egumenul Rafail de Hurez către Turnagi-Bașa,
pentru o moșie.*

Pria-cinstite dum[neata] Turnagi-Aga,

Jăluim dumitale ca să aibă sfânta mănăstire dreptate, că, avându parte de moșie în hotarul Sirbilor, 1 Ușurei și 1 parte de moșie, dată danie de dumniaei răposata Mariia Bălăcanca, care au ținut-o răposatul Ilie Otetelișanul Vornecul, și, avându și alți săteni de acolo într'al[t] hotarū moșie di dinpreună, cari și de la ei are mănăstiria zapise de cumpărătoare, care moșneni sântu aceștia: Du-

mitru Mușuroi, Constandin Mușuroi și cu cetași lor, și, viindă acum ca să cosim fân, nu ne îngăduescă, ci sar cu čomagul. Ci ne rugăm dumitale ca să fie cinstită porunca dumitale cu ună bombașir asupra lor, ca, ori să ne îngăduieți să cosim fânul, ori, de vor avia ceva a răspunde, să-ı iă să vie împreună cu mine față, să ne judecăm, — că va fi cu păcat să rămăe mănăstirea păgubașă de driaptă moșie. Că toate zaharele, i angaralele, și alte podvode să înlinesc. Căt și pentru o carte de judecată, ce este la mâna loră, iarăși să să numiască în poruncă să ni să dia. Și cum va fi mila dumitale.

Iulie 25, 1789.   Pria-plecat dum[itale]:

Rafail iero[monah] de mănăstirea Hurezi.

Craiova.

Cinstiți dumneavoastră boeri ispravnici ot sud Vălcea. Să-ı cercetați jalba numitului vechil al mănăstirii, și, de va fi având mănăstirea moșie acolo într'acele hotară, și va fi având și sineturi înscris pentru stăpânirea moșii, să-ı dați poruncă acelor moșneni, ca să lase pe mănăstire să-și cosească fân pentru treaba vitelor mănăstirii, sau, fiind altă pricină, dumneavoastră, cercetând și asupra dreptății urmând, să îndreptați[ı].

Turnagi-Ismail-Agfa].

1789, Iule 26.

Treti Log[ofă]t.

[Pecete cu negru, având inscripție turcească.]

CXXVI.

Carte militară de scutire pentru egumenii de Hurez, Bistrița și Arnota.

An den Rimnicker Herrn Vorpostens-Commendanten; Tirusill, den 4-ten Novembris 789.

Die Äbte deren drey Klösster Hurez, Bistritz und Arnauta ersuchten mich um einen Schutzbrieff, kraft welchen sie vor allen Excessen befreyet bleiben, da ihre Wohnörter ohnehin schon ausgeraubt worden.

Um diese Bittstellers zu befriedigen, empfhiehl man sie den Herrn Vorposstens-Commendanten von Rimnick, der des weitem hierwegen zu veranlassen wissen wird.

Staader, Gef[ne]r[a]ll, Fr[ei]h[err].

CXXVII.

Pașaport german pentru egumenul Rafail de Hurez.

Vorzeiger dieses, Raphael Igumen von Oresz, gehet von hier nacher Oresz, in seinem Kloster, um von diesem wieder Besitz zu nehmen, und ihre Leute wieder zusammen zu berufen; welcher Igumen also frey passieren und repasieren zu lassen, wie auch bei schärfester Bestrafung darf Niemandem, er möge Namen haben wie er wolle, diesem Igumen etwas abfordern oder auf seinem Werck hinderlig fallen.

Sig. Riminick an der Alt, den zwölften November 789.

G. zu Hohenlohe, Finanzmeister.

[Pecete nobiliară, pe ceară roșie.]

CXXVIII.

*Pașaport german pentru călugărul Rafail,
ce se întoarce la Hurez.*

Pecete roșie și iscălitura lui „Bibich, Ihro Römisch k. k. Majestaet würcklich bestellter Capit[än]-Lieutenant und dermahliger Commandant in Rimnyck“.

CXXIX.

*Plîngere a călugărului Iosif de Hurez că sătenii
nu-și plătesc adetul.*

Jalbă către cinstitulă Divanū.

Jăluescū Divanului pentru că sfânta mănăstire Hurezulū are moșii cu sate de venituri, de dijmuri, de bucate i de vatră in sud Vâlcea i la sud Gorjū, și lăcuitori ce să află șezători pă numitele moșii, cătū și ale metoașălorū,

Polovrage i altele, nu să supună a-și da adetu moșiilor după obiceiū, zicându că obiceiurile ce aū fostū, s'ar fi stricatū la toate moșiile mănăstirești i boerești. Ci mă rog Divanului ca să să facă o cinstită poruncă la dumnealor ispravnicii din sud Vâlcea i la dumnealor ispravnicii din sudū Gorjū, ca să orânduiască mumbașiri să apuce pă lăcuiitori să-și dea fieșcare adetul pământului după obiceiū, fiindū că și sfintei mănăstiri i să cere zaherele, și, nedându-și lăcuiitori dijmurile, nu avemū de unde să împlinimū. Deosăbitū, sfânta mănăstire are scutelnici cu pecetluituri domnești, care și pă aceia îi supără satele, și nu-i lasă ca să poslușască mănăstiri. Și cumū va fi mila Divanului.

Plecatu dumneavoastră și către Dumnezeu rugători:

Iosifū monahul ot sfânta mănăstire Hurezulū.

De la Divanu Banatului Craiovi.

Cinstiți dumneavoastră boeri ispravnici ot sudū Gorjū i Vâlcea. Pentru cele drepte venituri și obiceiuri ale pământului sânt date porunci ca să să îplinească de obște de la lăcuiitorii cei ce să hrănescū pe moșii streine; ci să-i faceți dumneavoastră pe toți acei lăcuiitori a-și plăti dijmurile din toate sămănăturile, după obiceiū, la sfânta mănăstire; așijderea și pentru scutelnici veți urmă precum vi s'aū mai scris.

1784 [1789?], Dechemvrie 11.

[Pecete ovală cu fum, avînd cele cinci mărci de județe și litera B.]

Treti Logofăt.

[Urmează ordinul, de la 31 Decembre, al ispravnicilor.]

CXXX.

[C. 1790.]

*Catastih de mila vinericului al sfintei mănăstiri
Hurezi, de pe popoările cele ce
[să] cuprindū în hrisov, Sutești i alte popoară.*

Dialul Zlătarilor.

Gheorghe Țărlia, Ion sin Pană Dobrușan, popa Nicolae, Opria ot Valea Caselor, Ion Unchiiașu, Radu Negrescu,

Stan Drăgănel, Iliana sin Chera, Stanču Ursu, Voina Unchiașu, Gligorie Târzău, popa Costandin, Giura Prostu, Voica Săraca, Dumitrașcu Giodă, protopopul Matei, Miria Boroșescu, Iordache Persu, Petru Didica, Isaia Îngurianu, Ion Îngurianu, popa Radu, Vișan Giodă, Dumitrașcu al Florică, Stan untariu, Mărin Boroșescu, Tănăsie Didice, diiaconu Stan, diiaconu Dumitraș, popa Samuil, diiaconu Ion, diiaconu Tudosie, Radu Cosacū, popa Pătru, diiaconu Ion, Radu Ierčulescu, Rizia Nedeli, Sandu Nenčulescu, diiaconu Mihaï, Ionică, dieconiasa Ancuța, popa Pătru, Tudor Hățăș, Dumitru Pungă, Stoica Sărbătore, Stanču Ungurianu, Androne Frumușelu, popa Radu, Preda Croitoriu.

Creștini (*sic* = *Crețeni*).

Mihaï Gașpăr, Ianaichi Mănzatu, Mihaï Bărbulescu, Mihaï Crețanu, Vlada Săraca, Radu Vieriu, Ion Curiman, Ion Catana, Radu Jilcu, San cărcumariu, Costandin pâr-călabu, Nicolae Brănescu, Șerban sin Papa, Popa Unchiașu, Radu Baču, Dumitru Băbăluța, diiaconu Ion, Iane brat diiaconu, Costandin Drugă, Iona văduva. Obretin, Danču diiaconu, diiaconu Ion, popa Rafail, diiaconu Radu, Stanču Cernianul, Iona Mătușa, Tudosie Postia, Nica Logofătu, Matei Morunescu, Gligorie Măgurianu, popa Tănase, popa Barbu Bățișanu, Preda Lăpoiū, Dobrița Copila, Ion Băiatu, Dinu Surdu, Ion Mriană, Drăgușin diiaconu, Staiū, popa Costandin, Călina dieconiasa, Samuil, Stan Mrenescu, popa Gheorghe, popa Mihaï Panta, popa Stan, popa Șerban, Diicu Ciobanu, popa Pătru, Anca Săraca, Iianescu Măgherianu, Radu Piele, Filip Nemoianul, Dumitru Tarbalescu, Sora, diiaconu Andrei, Părvu sən diiaconu, Ion sən popa Matei, Părvul Mehetescu, Radu Merișescu, Radu zet Stroiū, Părvu sin Ieremiia, Albu, Dragomir vieru, Părvul slujitoru, Matei Megheranul, Ion ot Bučumeni, Barbu Ciorăscu, Ion sin Lăcătușu, Stanču Lăcătușu, popa Costandin Mișescu, Stan Glăvan, popa Ion Pălăngeanu, Radu deliu, popa Ion zet Nago, Climent monahul, Ion stegariū, Călivieriu, popa Sandu, diiaconu

Dumitru, Nicolae Paroşa, Dionisie monahu, Radu Popescu, diiaconu Dumitru, Costandin abagiu, Chialia Copila, Vasile Cruceriu, Iaremiia ot Câmpul-Mare, dieconiasa Marica, protopopu Dumitraş, Pavel monahu, Stan Duşa, Nicolae Ghilacia, Ion diiaconu, Radu Păuni, Mihalça vătăşelu, Unchiiş Radu părcălabul[u], Dumitru Curunčanu, popa Dumitru, popa Ion sin ego, popa Nicolae, diiaconu Stan, diiaconu Iene, popa Nicola, Mihaî dascălu, Mariia vieriasa, Ienache, popa Preda, popa Părvu Măcučanu, Ion Părvulescu, Papa ot Botăşan[i], Dumitru Colţa.

Gărdeşti.

Protopopu Matei, popa Ion Gărdescu, diaconiasa dum., popa Matei de la măn[ăstire], diiaconu Ion Pile, popa Şarban, Tudosie Culeru, Petru Durghi, Unchiaş Diicu Bănescu, Alicsandra Săraca, Vlăducu Unchiaşu, Preda Flăcău, Măteiū Vulpuiū, Dumitru ot Bučum, popa Sandu, popa Ion, popa Fera, Giura ăl Mare, diiaconu Radu, Tudor Gordaşu, Logofăt Radu, Marin Zăbavă, Radu Dobrinescu, Bădel Nichiforescu, Dumitraşcu Isuf, Fota Nichiforescu, Preduţa Ursăscu, Ion Tincă, Radu Roşca, popa Preda, Giura sãn Iancu, Voicu Chiricescu, Oproia Grecu, Voicu Turmacu, Varlaam, Florica Mătuşa, Sofronia Popănzălescu, Sandu Cărăşilă, Din[u] sin Neda, Matei Mătăsarū, Ion Voinicu, Petru Diţăscu, Stan Orlacū, popa Ion, Părvu Călinescu, Giurecu Sfiticescul, diiaconu Petru, diiaconu Costandin, Dumitraşcu Ghilenča, Rafina protiasa, jupăniasa Mariia, Papa Dimulescu, Mihalça Podină, diaconu Stancu, Andrei zet Milcica, diiaconu Ion, Preda Nicolič, popa Şerban, Voicu Pietraru, Stroia Giambaşu, popa Dumitru, Ion sin Butcă, diiaconu Dumitraşcu, Floria sin Botore, Dincă Olarul, diiaconu Ion, popa Mărin ot Găneşti, Stan diiaconu, dieconiasa Iona, Radu Clenci.

Tot Suteşti.

Marin Roşu, Ion Creţu, Ion Negrianu, Ion Muntianul, Tudor Lănariū, Matei al Vlădăi, Radu Vladi, Arnăuţanu, popa Preda, Niagoe sin Dela, Radu Panţucu, Ivan Piscō-

pescu, Pătru al Catarini, Dumitru Busduchină, Ion Stroi-
escu, Iliia Răspopescu, Stan Găvrilescu, Stanču Găvrescu.
[Rubrice: apa, fud., lugu, vedre.]

CXXXI.

[C. 1790.]

*Arătare de moșii i altele ce să scrii într'acest hri-
sov și nu să stăpănescu de mănăstire, cum arată la vale.*

1 roată de moară din Slăvitești.

1 dărstă din Slăvitești.

1 moșia Otești.

1 moșia Sălcuța.

1 moșia Belcugatu.

1 moșia Cojăști.

10 răzoare de vie dela Sutești.

Vama dela Cerneți i dela —, dela Bistrița.

Mila de sare... bolovanî.

Aceste moșii i mili... mănăstirea, nu le stăpă[nește...
pen]tru încredințarea... Noem[vrie] 23, 1[79—].

Pahomie igumen Hurez[ului].

CXXXII.

*Intărire de vinăriciū a Hurezului din partea Divanu-
lui muntean.*

București, 19 Iulie 1790. „De la Divanul prințipatului
Țării-Rumânești“. Se întărește Hurezului, după actele de
la 25 Maiu 1775 și 27 Septembrie 1784, vinăriciul din dealul
Suteștilor, Nemoiului și Crețenilor, precum și din dealul
Gârdeștilor și al Zlătăreilor (Vilcea), din dealurile Bujori-
lor, Giorocu, Cacaletu, Brativoești (Dolj), „câte doi bani
de vadră și părpăru dupe obiceiū“. „Deci, fiindcă Măriia
Sa prea înaltul prințipu Coburgu, marele comandiru al
tuturoru oștiriloru și oblăduitorul Țării, au binevoitu a să
păzi priveleghiurile numițiloru Domni Alecsandru-Vodă
Ipsilantū, Nicolae-Vodă Caragea și Mihaiū-Vodă Suțul,
s'au datu de la Divanu această carte... Pentru care să

poruncește și la toți căți să cuvine să fiți următori a să păzi priveleghiurile numitei mănăstiri, ca să-și ia mila ei în vremea cea obicinuită.

Enzenberg F[eld]m[arscha]ll (chirilice). *Cozma al Ugrovlahiei*, 'Ο 'Ριμνίκου Φιλάρετος.

[Al doilea rind:] Sigismundus d'Eperjes, Hauptmann; Ștefan Prăscoveanu, B. Șt[irbei] V[el] Vornic, Ioan . . . Vel Vor[nic].

[Iar în colț:] Biv Vel Sărd[ar].

[N¹ de ordine. Pecete pusă cu ceară roșie în colț, la stînga, cu armele lui Coburg.]

CXXXIII.

Altă întărire ca precedentă.

8 August 1790. Divanul (Enzenberg f[eld]m[areș]a], Cozma al Ug[rovlahiei], 'Ο 'Ριμνίκου Φιλάρετος, Cost[an]d[in] Glog[o]v[eanu] Vel Vist[ernic], Șt. Prăscovean[u], B. Șt[irbei] Vor[ni]c și Sigismundus d'Eperjesi, Hauptmann) întărește mănăstirii Polovrațul, metoh al Hurezului, privilegiile cuprinse în acte de la Alexandru-Vodă Ipsilanti (20 Maiu 1775), Mihai-Vodă Suțu (22 Ianuar 1784), pentru „vinărițul din dealul Negoeștilor și al Mogoșilor, sud—, câte doi bani de vadră și pârparul, dupe obicei. Deci, fiindcă Măria Sa preainnaltul prințip Coburg, marele comandir al tuturor oștilor și oblăduitorul Țării, a binevoit a să păzi priveleghiurile a trei Domni: Alecsandru-Vodă Ipsilant, Nicolae-Vodă Caragea și Mihai-Vodă Suțul, s'a dat del[a] Divan [„Divanul prințipatului Țării-Rumânești“] această carte numitei mănăstiri, cu care întărește Divanul toate mai sus arătatele priveleghiuri spre a și le avea întocmai dupe copriinderea hrisoavelor domnești. Pentru care să poruncește și la toți căți să cuvine să fiți următori spre a să păzi priveleghiurile mănăstirii ca să-și ia mila ei în vremea obiçnuită.“ Jos: „biv Vel Sărd[ar] L.“ N¹ de ordine pe margine. Pecete pe ceară roșie cu arme străine (ale lui Coburg?).

CXXXIV.

Egumenul Rafail de Hurez către egumenul Ilarion de Dobrușa, pentru afaceri.

Cu părintească iubire, frate Ilarionu Dobrușane,

Cu scrisoarea către Frăția Ta de altă nu iaste fără cătū scrisoarea Frății Tale amū priimitū, dinpreună cu unū somnū proaspătū, și foarte sântū mulțamitū Frății Tale pentru neuitarea. Iar, cătū pentru unū vadū de moară ce-mi scrii că ai găsitū la Runcū, și s'arū putea face pă moșia sfinței mănăstiri o moșie (*sic*), că într'acelū vad vei fi îngăduitoriū până voi trimite omu mieū într'adinsū, să vază ca nu cumva să să facă vre o stricăciune la livezi, că aū mai venitū unii dinū săteani de acolò, de aū cerut ca să facă această moară, și m'am înștiințatū de la isprăvnicelulū precumū că sântū toate; că, de să va întâmpla vre-odată să vie apa mare, să va face mare stricăciune la livezi, ci, precumū zicū, vei fi îngăduitoriū până să va vedea și de noi; și, de să va face stricăciune, atunci să va da voe. Aăsta; și sântū

Alū Frății Tale întru Hristosū frate

R[afailū] ig[ru]m[en] Hurezi. 1790, Octomvrie 4.

Frate, iată că trimisăi Țiganī ca să facă vre-o zeace, cinsprăzeace miū de haraci in pădurea Frății Tale, și te poftescu să le dai mălai dela Frăția Ta, și vei lua de la moșie cândū vom trimete să bată porumbi.

[V°:] Sfinții Sale fratelui Ilarionū igumenū Dobrușanu, cu frăț[ească] dragoste să să dea.

[Pecete roșie.]

CXXXV.

[Ciornă.]

[C. 1792.]

Plîngerea egumenului de Hurez, Pahomie, către Domn, arătînd pagubele mănăstirii.

Luminate Doamne,

1. În răzmirița cea din de multū, aū stăpănitū Nemți

țara de peste Oltu mulți ani, și arată anafora că n'au datu mănăstirii nimic.

2. În răzmirița Muscalului, n'au fost (?) case pe locu hanului nici de cum.

3. În răzmirița cea de acum, a Niamțului, iarăși s'au spartu Craiova, și n'au rămasu m[ă]n[ăstirii] nici-o prăvălie.

4. În pace a fostu Caimacami în han și chiriile le lua Caimacami, cu știrea și voia egumenilor, și grădinile hanului își punea Caimacani legumi și zarvatură (*sic*), iară cu voia egumenilor; unde și Divan[ul] să făcea în hanu.

5. Și încă egumeni, în loc a sta în potriva Caimacaniilor pentru acea chirie din prăvălii, le mai da încă și alte plocoane: făină de jămubulă, și cară de orz, și buți cu vinu bun, și meare și peare, și cașcavale pentru trebuința casii dum[nea]lor, fiindu Caimacami oameni din țară streină; și le cumpăra acestea cu bani; și și acum au dat părintele Hurezanul din acestea, că iaste oareșcare șartu a cinsti mănăstirile pe dom[nea]lor Caimacami cu de acestea.

6. Ci dum[nea]lor Caimacami nu lua cu sila de la mănăstire, ci cu voie; une ori lua mănăstirea, alte ori Caimacami să invoia prin scrisori cu egumeni, și apoi egumeni le dăruia, și cu ačasta zicu ei că n'au luot mănăstirea chirie.

7. Și Caimacami, cum vin în Scaunul Craiovi, iaste obiceiă a-i heretisi egumeni de pe Olt cu peșcheșuri.

CXXXVI.

Vechilul Hurezului către Domn, în procesul mănăstirii cu Rumîni de la Ușurei.

[1792.] „Nițul Logofătul Copăceanu., vechilu măn[ă]stir[ii] Hurez, sud Vâlcea“, se plinge Domnului că, fiind în București pentru judecata cu „oameni dela satu Ușurei...“, pentru moșiia mănăstirii, Sărbii i Ușurei“,—a căpătat anafora de hotarnici. „Și, fiindcă, cu priimința amăndurora părșilor, am dat așa adeverință, iscălită în canțalariia lumi-

natului Divan, să să întărească cu luminată pecetea Mării Tale, iar dumnealui vătaful de Divan imi ține anaforaoa și nu vâ să o dea la întărire, cerându-mi bani, — care lucru nefiind de împlinire de bani, ca să-i dau zečuială, nici moșie cu vre o hotărâre aleasă, ca să caute vre un havaet, [ci] poruncă de hotarnici la fața locului, — cu păcat va fi să mă necăjască și să piei în vreme de iarnă eū aici în București, și casa și dobitoacele mele acolò peste Olt, zicând că va să mă ție până după Sfeti Vasilie. Ci cu lacrămi mă rog milostiviri Mării Tale, să fie luminată porunca Mării Tale ca să-mi dea anaforaoa la întărire, să nu piei aici, fiind dajnic Visterii la mazili. Și ce va fi mila Mării Tale.“

CXXXVII.

Plîngere a lui Pahomie, egumen de Hurez, împotriva preotului de la mănăstirea Dintr'un Lemn.

„Pahomie, igumenul mănăstirii Hurezū dinū sudū Vâlcea“, se plînge Domnului de „popa Matei dă la mănăstirea dintr'unū Lemnu“ că a cumpărat de la Ioniță Drăgoescu moșia Genunenii, în hotar cu Foleștii, ai Hurezului. fără a se întreba această mănăstire. „Darū cuvântū lămuritū dă vânzare nu aū datū, ci pă suptū cumpātu aū zisū precumū că o are luatā în arendā; acumū dă curandū amū doveditū că moșia aū vândut-o statornică. Și nu-l îngăduescu a cumpăra, avândū mănăstirea protimisisū, și numitulū este vecinu răū și inpresurătorū dă hotarū, și apurarea este gâlcevuri la stăpânire cu oameni mănăstiri.“ Cere „să întorcu bani pă moșie preotului, să rămăe moșia supt stăpânirea mănăstirii“.

[Poruncă de cercetare la 29 Ianuar 1792.]

CXXXVIII.

Răspunsul preotului de la mănăstirea Dintr'un Lemn către egumen.

10 Mart 1792. „P[opa] Matei măn[ăs]t[irii]“ către Pahomie, egumenul de Hurez. „Văz că-mi scrii Sfint[ia

Ta] pentru moșăia Genunenă, că aş fi cumpărat-o pe supt ascunsu de la boerii Drăgoești; i dar ačasta socotească în-țalepčunea Sfinț[iei Tale] că nu este lucru a-lă cumpăra cinevaș pe taină, ce este moșie, și am intrat cu stăpânirea de sănt zece ani, și de multe ori amă avut prigoniri cu părinții mănăstirii Hurezului, pentru că mi să calcă semnele moșii Genunenă dă către Folești, și nimenea nu mi-aū zis nimic, saū măcar doao trei slove să-mi scrie. Mai ales că cunoscut lucru era la toți că, de era pe supt ascunsu ačastă cumpărătură, cum puteam eū a mai face atăta chieltuială, cu casă, cu ogrăz, cu coprinsuri, cu moară, care sănt văzute, și, de avea mănăstirea protimis-sis, trebuia de atunci să-mi fie dat pricină,— că eū nu mă uit la moșie ca la coprinsurile mele. Eū aş fi venit, de aş fi vorbit cevaș cu Sfinț[ia Ta], dar, aflându-mă călători în časul acesta, dupe cum îți vor spune și trimișii Sfinții Tale, mergând afară la moșioarele mănăstirii, acum nu putui, ci socotescu că până la Sfintele Paști mă voi întoarce, și, ce vom avea, vom vorbi...

Părinte igumene, n'am socotit că vei cădea asupra casăi mele cu acest fel de dragoste; te bucuri să-mi sărăcești copii și casa, purtându-mă prin judecăț și prin cinstitele Divanuri: păcat vei să aibi, că sfânta mănăstire are zestre destule, și să dea Dumnezeū să trăiască preaslăviții ctitorii, că nu va scădea sfânta casă, iar Sfinț[ia Ta] poate să rămăi numai cu păcatu.

[Pecete de ceară aurie, fără inscripție și desemn.]

[V°:] Popa Matei.

CXXXIX.

*Un isprăvnicel din Șchei către egumenul de Hurez,
Pahomie, pentru o biserică.*

[1792.] „Eū Stanču ucheașu, isprănicelu ot Șchei“, către egumenul de Hurez, „Pahomie“. „Mai nainte vreme aū fostū sfântă biserică pe moșia sfinti mănăstiri Urezu înŭpluta, și eū fiindū isprăvnicelū de săntū acuma doozeci de ani, și,

avă[n]dă totūdeauna cuvântū cu omeni ca să facemū sfântă biserică totū în locu care aū fostū ma nainte vreamē, dară acuma omen[i] cu voia lui Dumnezeu să apucă cu toată inima; ci pentru această înștințaz Preasfîiței Tale, să damū cuvântū dela Sfiția Ta“. „7300, Martū în 25.“

„La acest răvaș li s'aū dat voe să facă besearică pe moșia sfintei măn[ăsti]rī la Șchei; Mart 16, 1792.

Pahomie, igum[en] Hur[e]z[ulu].

CXL.

Dincă Brăiloii către același, pentru moșia Craiovița.

Cu fiască dragoste mă închin Sfin[ț]iei Tale].

Când să afla frate-mieū aici, am fost scris Sfin[ț]iei Tale] o scrisoare pentru moșia Craiovița a sfintei mănăstiri, de vei pofti, să facem schimb a-ți da eū moșia Izvoarele sau Devesălu, din doao una, care vei pofti. Măcar că moșiile mele amādoao sânt mai bune, căci în arendă le daū pe an câte t^l 300, iar moșia Craiovița nici 100 de lei nu ieī pe ia; dar eū mă mulțānesc numai pentru căci este aproape, findcă toate moșiile mele sânt depārtate de Craiova. Și la acea scrisoare nici-un răspunsū n'am priimit, ci, de voești sau nu, te poftesc să am răspunsū. Și sânt

Al Sfin[ț]iei Tale] fii sufletesc:

[17]92, Avgust 3.

Dincă Brăiloī, Paharnic.

Pentru medeaoa ce-mī scriiaī, am cercat, și nu să poate isprāvi cu acea sumă, iar, când voi priimi a mai da t^l 100, să va chivernisi treaba.

[Către Pahomie, egumenul de Hurez.]

CXLI.

Un Logofăt de Divan către același, pentru arenda unor munți.

3 Septembre 1792. „Costandin Logofăt za Divan“ către egumenul Pahomie „Hurezeanul“. „Pentru jalba ce ai

fost dat în vremea trecută pentru pricina acelor Ungureni ce au cumpărat niște munți lângă alții ai Sfinții Tale, și căutai protimisii a răscumpăra, vei ști că, înștiințându-să de dum. Caimacanu la Măria Sa Vodă, au venit răspunsul ca să să urmeze după publicația gospod, ce este dată ca nimeni din sudiți să nu cumpere aici în pământul țării lucruri nemișcătoare, și au rămas pricinile acelor munți să-ți cauți Sfinția Ta aici prin judecată, dându-ți acea putere, când nu vor fi alții din pământeni rezași. Ci, când vei avea vreme, vei căuta judecata întâi la boerii ispravnicii ai județului, apoi și aici la Divan. Eu sănt gata slugă la ce vei porunci Sfinția Ta; ci să mă știu de sluga Sfinții Tale, mai vărtos pentru sfânta mănăstire. Numai cărcuma de la Gioroc, mă rog să cauți de ai vre un așă-zămănt, că-mi iaste necazi pă obraznicii aceia de oameni, și pohtiiam să văz pă Sfinția Ta aici în parte locului“. Pecețe neagră, ruptă.

CXLII.

Arendașul moșiei Craiovița către egumenul de Hurez, despre starea moșiei.

[8 Octobre 1792.]

Anul 1791, livezile ce săntu, le-au mănăcatu ostașii cu cai înpărătești, iar episcopiia n'au făcutu măcaru unu paiu de fână, și episcopiia pentru acestu folosu ținea această moșie, iar nu pentru altu venicū, că nu are nimic pe anulū acesta, fiindu secetă precumū știutū iaste de toți; iarăși nu s'au făcutu nici-unu fână, ci prinū mărăcină, prin crângurī, cu atata necazū abia amū făcutu vre o treizeci cară de fână; care jumătate l-au innecatū apa, și amū chelt[uit] vre o t'șaizeci, — care mai lesne l-așu fi cumpăratu din târg.

Pentru care amū fostu și scrisu Preasf[inției Sale] părintelū episcopū Sevastisū, cândū să afla acolea în partea locului, ca să arate Sfinției Sale că nu poate plăti episcopiia arenda. Iarū pentru niște cărămidă ce s'au făcutu, și puțintelū porumbu, acestea săntu în seama unū Defta ispravnicel[ulū] la păstrare.

CXLIII.

*Raport către același, cu privire la egumenul
de la Polovraci.*

Cu frățască dragoste mă închină Sfinții Tale, aghie Hurezane.

Înștiințază pe Sfinția Ta pentru egumenașu de la Polovraci, că în trecutele zăle ară fi trimesă dumnealui Stolnicul Dumitrache¹ de la Târgu-Jiului să-l rădice, încă cu urgie, și egumenașu ară fi fugit de acolă, și a venit aiă la Craiova, și a făcut o jalbă către mine arătându-șu viața lui din mirenje, și din călugărie, și, după cum amă auzătă din omeni episcopii cei mai vechi, socotescă că ară fi omă de treabă, și a slujit și la sfânta mănăstire Hurezu multă vreme. Acum văză că s'ară fi sculată doi călugări ermonași, și s'au dus la Târgu-Jiului, la dumnealui Stolnicul, arătându-i multe vorbe și părăcuni pentru numitulă egumenași, și dumnealui Stolnicu, dupe părăcunile călugărilor, a făcută o jalbă către dumnealui Caimacamu, arătându multe părăcuni în jalbă, că ară fi ocărătă pe caprariu de slujitori] ce a fostă venită să rădice pe egumenașu, zăcându și alte vorbe necuviosă, și pentru dumnealui Stolnicul. Cu toate acestea, eă, după datorii ce amă, și după porunca Preasfinții Sale părintelui episcopu, pentru ca să nu să necinstească shiima noastră, amă căzută cu capu și cu pieptu să-l ajută la dumnealui Caimacamulă, numai și numai pentru cinstea noastră; însă amă scrisă și la Preasfinția Sa părintele toată curgerea aceștii pricină. Ci, de voră fi aceste părăcuni cu știrea Sfinții Tale, n'ară fi fostă cu cale și cu orânduială, fiindcă este ciracu Sfinții Tale, dar, nefiindă cu știrea Sfinții Tale, să faci cercetare pentru acei călugări, a să descoperi adevărulă, a cui a fostă vina pentru aceste vorbe necuviosă, și, de

¹ Varlaam, cronicarul. V. *Ist. lit. rom. in sec. al XVIII-lea*, tabla.

voru fi călugărași aceia invinovați, să le faci și căzută certare, iar, neputându-le face Sfinția Ta, să-î arăți la mine, ca să-și ia căzută certare, pentru a fi pildă de învățatură multora a nu mai face acestu fel de necuvioasă pricină. Al doilea, înștiințazu Sfinții Tale pentru moșia de aici, dela Craiovița, că amu înștiințatū Preasfințai Sale părintelui episcopu, că, fiindu și mai nainte totū la episcopie, neavându moșie aproape, să ținea de episcopie moșia aceasta, și imi scrie părintele ca să scriu Sfinții Tale ca să rămăe moșia aceasta tot aici, pentru trebuința casăi. Ci Sfinția Ta să-mi faci unū răvașū cu iscălitura Sfinții Tale, pentru stăpănire, și havaetu ce s'aū fostū dăndū până acumū, să va da și de acumū innainte. Ci de aceasta înștiințai Sfințai Tale, avându răspunsū, atât pentru pricina egumenașului, câtū și pentru moșie. Și sântū

1792, Noemvrie 27.

Al Sfinții Tale intru Hristose frate:

... επτροπος.

[V°:] Cinst[it]ului și mie intru Hristose frate, Sfinții Sale părintelui chir Pahomie, egumenū sfintei mănăstiri Hurezulu, cu frățască dragoste să [să] dea.

[Bulină.]

Acestū răvașū grecescū fără zăbavă să să trimiță la iconomū, la Râmnicū.

CXLIV.

Serban Oteteleşanu către același, pentru judecata mănăstirii cu niște Rumîni.

Cu fiască plecăcune mă inchin Sfinții Tale.

Cinstită și părintească scrisoarea ce mi i-ai triimisū, cu dragoste fiască am priimit-o, și m'am bucurat că te afli sănătosū. Am văzut și cele ce-m scrii Sfinția Ta că te-ai judecat cu Rumăni de la Ușurei, la dumnealor ispravnici acelu județi, și s'aū hotărât ca să să ia boiari hotarnici la aceasta. Și miie imi pare bine, dar mai bine

ar fi fost să nu te fi mai chieituit pe acolo pe la Răvnic, ci să fii venit aici în Craiova, ca cu o chieituaială să să izbrănească treaba. Că vei ști Sfinția Ta că eu, căutându scrisorile nostre, am găsit toate zapisăle cele vechi ale moșii Sărbii, în care arată și toți Rumăni vânduți, cu tot hotarul lor; și nu au Rumăni măcar o palmă de moșie, că cu silniciie să fac stăpâni pe moșie, neavându nici-o treabă. Ci eu așa sfătuesc pe Sfinția Ta, să iați toate cărțile și zapisă ce ai, să vii însuș Sfinția Ta, să ne curățim de odată de acești hoți de Rumăni, și să ne scoatem și venitu moșii, ce l-au mâncat ei în silnicie. Și, mai vartos, că au și alte trebă aici, care trebă îți sânt pentru folos și pentru cinste, dupe cum te vei fi pliroforisit din înștiințarea ce-ți va fi făcut părintele egumen Polovrăgeanu, — că i-am zis să te înștiințeze pe larg. Miie, din cât mi i-au fost priceperea, am păvățuit pe Polovrăgeanu pentru necinstea ce i s'au făcut, care, la această, acum ai vreme, ai tropos să-ți afli dreptatea. Ce, cum zic, zece zile mai sânt a să căuta judecăți vechi, că poate vor veni și răspunsurile de la București. Ci, decât să fii chieimat, mai bine să fii aflat aici, ca unul ce ești năpăstuit și îți ceii dreptatea și cinstea. Iară eu rămăi

Al Sfinții Tale fiu sufletescu:

Șerban Otetelișanu (?), Paharnic.

1792, Dechemvrie 9.

[Adresa:] Cînstitului și mie părinte sufletesc, Sfinții Sale părintelui egumen Hurezanu, cu fiiască plecăcune.

CXLV.

Răspuns al Mitropolitului Filaret către egumenul de Hurez Pahomie, cu privire la cearta mănăstirii cu un preot.

Filaret, milostiiu bojiu arhiepiscopu și Mitropolit al U[n]g[ro]v[lahiei].

Cuvioase igumene al sfintei mănăstiri Hurezul, chir Pahomie, blagoslovenie. Scrisoarea ce ne-ai trimis, dela

23 ale aceştii luni, am priimit-o, și am văzut cele ce ne scrii pentru moșiia Genunecăi, ce să stăpânește de Molitva Sa chir pop Matei, ot mănăstirea Hureziu. Ci, cu toate că noi i-am fost scris cu o in . . . , numai ca să-ș priimească bani cumpărătorii aceştii mo[și]i . . . puțința ce are mănăstirea pentru schimbul dela t . . . , dar, după înștiințarea ce ne-au făcut și Molitva Sa, văzând [și cartea] de judecată a dumnealor isprav[ni]cilor din Vâlcea, să ști cum că nu e cu puțință să-l silim mai mult de a-și da moșiia, având îndreptări cuvincoase și stăpânire statornică, ci Cuv[ioșia Ta] să-î dai pace. Iar, alt acaret de să va găsi de vânzare, cum și pentru casile din Răimnec, vom face îndemnare aceluî boer, ca să le cum pere, să le dea schimbu. Și fii blagoslovit. 1793, Ghenarie 31.

Ὁ Οὐγγροβλάχικος Φιλάρετος, ἐρχέτης.

[V°] Cuviosului igumen al sfintei mănăstiri Hurezul, chir Pahomie, cu blagoslovenie să să dea.

[Pecete brună, ștearsă.]

CXLVI.

Episcopul de Rîmnic, Nectarie, către egumenul de Hurez Pahomie, pentru moșiia Craiovița.

Nectarie milostiiu bojiu episcop Răimnic.

Cuv[ioase] igumene al sfintei măn[ăstiri] Hurez, chir Pahomie, blagoslovenie. Fiindcă cuv[iosul] nostru chir Parthenie ne-au înștiințat cum că sf[ânta] mănăstire ar fi avind o moșioară Craiovița, ce iaste în marginea Craiovei, pentru care au scris la mănăstire ca să să dea de către Cuv[ioșia Sa] iarăș pe seama metohului sf[inte]i episc[opii] de acoloa din Craiova, cu arenda ce au fost și pân[ă] acum într'atăta vreme, cât au ținut-o și preasfin[țitul] părintele Mitro[po]litu, starețul nostru, fiind episc[op] Răim[ni]cu[lui], fiind trebuincoasă numai pentru puținel fân ce poate a să face când să întâmplă, fiind mai cu îndemnare, căci iaste aproape, iar nu pentru alt cevaș. Și Cuv[ioșia Ta] ai fi răspunsu cum că nu poți a o da, fiin-

du-ți de trebuință pentru conac când vei merge la Craiova, — pentru care scriem Cuvioșii Tale ca să priimești arenda de la sfânta episcopie după cum s'aũ urmat și până acum la starețul nostru, și, oricind vei veni Cuvioșia Ta la Craiova, toată lipsa conacului de fână ce vei avea Cuvioșia Ta, ți să va împlini de la Smereniia Noastră, încă mai cu prisos. Căci, după cum zicem, această moșioară nu o cerem cu vre o pagubă a sfintei mănăstiri, sau pentru alt enteres, ci numai și numai pentru puținel fân, după cum iaste știut. Pentru care am poruncit și cuviosului chir Parthenie ca să-ți trimiță bani, arenda ce va fi; ci Cuv[ioșia Ta], priimindu-ı, ıi vei trimite răspunsu cu cart[e]a, dup[ă] obiceiũ, cum că ai dat-o iarăș asupra episc[opiei], cu arenda ce aũ fost. Și fi blagoslovit.

1793, Fevr. 10.

[Pecete cu negru, avind coroană, leũ cu cirja, vultur cu crucea; la mijloc, un scut cu o biserică. Sus: ИКТР. РМНК. 1792.]

[V^o:] Cuv[iosului] igumen al sfintei mănăstiri Hurez, chir Pahomie, cu blagoslovenie să să dea.

CXLVII.

Jalbă a egumenului în această afacere.

Prea-ınnăltate Doamne,

Jăluescũ Mării Tale pentru popa Matei dă la mănăstirea dintr'unũ Lemnu, sud Vâlcea, că, avândũ sfânta mănăstire Hurezul o moșie ce să numește Folești sud Vâlcea, lângă care moșie alătura iaște o moșie a boerilor Drăgoești, Genunenı, care acea moșie pent'ascunsu aũ cumpărat-o numitul preotũ, fără dă știrea mănăstirii, ce i-aũ ținut-o în arendă optũ anı, și zapisulũ vânzării este iconomicosũ, numindu-lũ dă mai nainte, și zapis[ul] vânzării nu este făcutũ nicı dă unũ anũ; dă care mai jăluindũ și la Mării Sa Mihai-Vodă Suțu, s'aũ făcutũ poruncă la dumnealor ispravnici județului, și, cercetândũ numitul preotũ, fiindũ ajutoratũ, i s'aũ datũ anaforă cumũ aũ voitũ și aũ

cerută. Ci, fiindu-că mănăstirea nu-lă suferă și nu-lă voește alătura vecinū cu moșia mănăstirii, și după pravilă cere protimisisū, că moșia nu s'aū vândutū la neamul boerilorū ce s'aū fostū stăpănitori, ci acestū preotū este unū streinū, și mănăstirea il știiia dă arendașū, iar nu dă cumpărătorū dāsăvărșitū, — mă rogū Mării Tale, să fie luminată poruncă la dumnealorū ispravnici județului, ca, după pravilă și după protimisisū ce are mănăstirea, să aducă pă acelu preotū înainte dumnealorū, și să facă dă a-și priimi bani, însă cu preț[ulū] ce aū cumpăratū, iar nu cu încărcătură, după cumū arată cu asuprire, ca să nu-lū poată răscumpăra mănăstirea. Că, dă va rămănea elū stăpănitorū, gâlcevurilorū (*sic*) nu mai lipsescū, fiindū aproape moșia dă mănăstire, și lângă moșia mănăstirii. Și ce va fi mila Mării Tale. Rugătorū către Dumnezeu dă sănătatea Mării Tale:

Pahomie igumenul mănăstirii Hurez[ulu] din sudū Vâlcea.

[Ordin domnesc de a se cerceta lucrul de ispravnicii Județului; 26 Mart 1793.]

CXLVIII.

Chemare la judecată pentru un proces al Hurezului.

7 April 1793. Ispravnicii de Vilcea chiamă pe preotul Matei, să vie „păn[ă] Duminecă“, la judecata cu „părintele egumenul sfintei mănăstiri Hurezului“, pentru moșia Genunia.

CXLIX.

Cartea domnească de la Alexandru Moruzi, pentru vinăriciul Hurezului.

8 Septembrie 1793. Alexandru Costandin Muruz-Vodă. „Aū arătat prin jălbi egumeni și epistați măn[ăstirilor] ce aū milă de vinăriciū prin hrisoave care s'aū innoitu și [de] Domniia Mea, cum că, în anii trecuți, unii din slujbașii vinariciului domnesc aū făcut urmări în potriava hri-

sovelor i a ponturilor domnești, din care s'aũ pricinuitu multe judecãți și pagubi măn[ăsti]rilor. Deci, fiindcã în ponturile Domnii Mele ce vi s'aũ dat de cãutatu slujbii, sã coprinde cã toatã dãslușirea și înțelegerea la capu 12, cum cã la poporãle ce sãnt capete măn[ăsti]rești, sã n'aibã vinãriceri domnești întru nimic a face, ci numai de orãnduiți măn[ăsti]rilor sã sã mãsoare cu cotu domnesc, daatu de la Visteriia Domnii Mele, și sã scoatã (?) și bani deplin; iar poporãle care aũ și vinãriceri domnești și oameni măn[ăsti]rești, sã umble oameni mănãstirilor înpreunã cu vinãriceri domnești, ca sã scrie din preunã, dupã obiceiũ, și partea de bani a măn[ăsti]rilor sã o scoatã (?) oameni măn[ăsti]rești deplin, fãr de a pretenderisi vinãriceri domnești nici zeçuialã, nici cheltuialã, - iatã într'adinsu vã poruncim printr'aceastã carte osibitã ca întocmai ponturilor sã urmați, fãr de a face înpotrivã cevaș, și la poporãle ce sãnt cu totul măn[ăsti]rești, si aibi oameni mã[nãsti]rești a scrie, a mãsura și a-ș lua bani deplin, iar la celelalte înpreunã sã scrieți, și partea de bani mililor sã o scoatã (?) oameni mănãstirești deplin. Și, spre știința poporãlor, care și cãte sãnt cu totu măn[ăsti]rești, și care și cãte sãnt domnești și măn[ăsti]rești, vor avea oameni mănãstirești a arãta, ori însuși hrisoavele, sau cõpii dupe hrisoave, adevrite de dumnealor Veliți Logofeți. Atãta numai vã poruncim, ca niște slujbași domnești sã grijii a nu sã face de cãtre oameni mănãstirești vre o urmare înpotrivã, spre nedreptatea și încãrcãtura lãcuitarilor, precum și voi, vinãricerilor domnești, asemenea sã vã feriți de unile ca acestea,—cã nu le vom suferi nici de cum. De care vã poruncim și dumneavoastrã, isprav[ni]cilor ai județului, ca niște dregãtori ai județului, sã faceți perierghie cu toatã luarea aminte, ca nici dã cãtre oameni mănãstirești, nici de cãtre slujbași vinãriciului domnesc, sã nu sã facã vre o înpotrivire mare, — cã veți avea a rãspunde.

Vel Logofăt. Biv Vel Stolnic.

[Monogramã cu roșu; pecete cu armele aminduror țerilor, inițialele *М. КСТ. МР. ВВ.*; 1793.]

CL.

Plîngerea Egumenului Pahomie de Hurez, pentru tăierea pădurilor sale de sătenî.

Prea-cinstite dumneata Hatmane.

Cu smerit și plecat răv[ăș] jăluesc dumitali pentru cejos numiț lăcuiorî de la Bratovoești i Gîorocu, moșiile sfintei mănăstiri, că aceștia, fără de voia și știrea isprăvnicelului ce-l avem acolo, s'au pus de au tăiat copacii ce să arată asupra-le, și, deosăbit, au mâncat cu rămătorii și dobitoacele lor ghinda de la acele moșii fără de a să așaza mai întâi cu isprăvnicelu ce-l avem acolo, sau să fie plătit jirovnicia după obicei. Ci, fiindcă sfânta mănăstire nu are acolea niscariva păduri multe la acele moșii, ci numai pentru trebuința morilor mănăstiri ce are acolo în parte locului, mă rog să fie cinstita poruncă dumitali către zapciu plășii să apuce pă numiții lăcuiorî ca să plătească atât jirovnicia, cât și copacii ce au tăiat. Și de acum înnainte să să părăsască de a mai face stricăciune la pădurea sfinti mănăstiri fără de știrea isprăvnicelilor, măcar un copaci cuivaș, fiind numai pentru trebuința mănăstirii. Și cum Duhul Sfânt va lumina pe dumneata.

Prea-plecat și către Dumnezeu rugători: *Pahomie igumenul* sf[inte]i măn[ăstiri] Hurezi ot sud Văl[ea].

Costache Caragea, Hatman, Caim[acam] Craiov[î].

Cinstiți dumneavoastră boeri ispravnici ot sud Dolj. Să cercetați dumneavoastră jalba aceasta, și, fiind după cum arată, să dați poruncă să nu să mai facă stricăciune la moșia mănăstirii: ce va fi să împlinit, să și împliniți dumnea voastră, și să îndreptați.

Co[stan]d[î]in Caragea, Caima[acm].

1793, Dechemvrie 17.

Sud Dolj.

Dumneata zapciule al plășii Dumbrăvi. Înfățișind pă isprăvnicelu mănăstiri cu acei de care să jăluește, să

le cercetezi pricina, și, de vor fi făcut acea stricăciune, să apuci ca să-și plătească, atât jirovnicia, cât și copacii ce vor fi tăiați, și de acum înainte să să părăsască a mai face stricăciune la pădurea mănăstirii, că vor lua certare cu bătae. Iar, fiind pricina într'alt chip, vă îndreptezi cum va dovedi adăvărul.

... Καρη[υζρηζ]... Pah[arnic], 3-ti L[o]g[o]ff[ăt].
1793, Dechemvrie 23.

CLI.

*Plîngere către Domn, cu privire la vinăriciū,
a lui Pahomie, egumen de Hurez.*

„Pahomie, egumenul Hurezi otū sudū Vâlcea“, se plînge Domnului „pentru dumnealui grămăticu Theodorache, ce aū fostū tacsildarū dă vinariču la sudū Vâlcea... Într'acestū următorū anū, în mijlocu popoarālorū mănăstirii, aū ruptū dumn[ealū] dinū popoarāle mănăstirii unū piscu cu viile, numindu-lū Izvorulū, care este dānū poporulū mănăstirii ce să cheamă Nemoiulū și Crețeni, și nu de o parte saū la un capū, ci în mijloculū acestorū dooā popoarā Nemoiul și Crețeni. Care, cāndū să fi fostū poporulū deosebitū, după cumū s'aū datū în anii trecuți celelalte popoarā la Mega Spileonū¹, s'arū fi datū și aceste. Ci acesta aū făcutū dumnealorū boerii vināceri numai ca să oprească din banii milii ai sfintei mănăstiri, care taie pe numitulū Izvorū, care este totū dinū poporulū Nemoiulū, t¹ 40-50. În toți ani aū luatū mănăstirea mila cu bunā pace, care avemū și cătastihū dinū anii trecuți, pā numele oamenilorū. Și deosebitū aū mai opritū numitulū tacsildarū t¹ 70, cu nume de zečuială și de cheltuială. Pentru care amū arātatū Divanului Craiovii, și dumnealui Caimacamu aū poruncitū dum[nealui] grămăticului Theodorache, ce aū fostū tacsildarū la acestū județū, ca să să așaze cu mănăstirea și să plătească toți bani, și, eșāndū afarā din Divanu, aū zisū că-i va plăti, atātū cei din zečuială, t¹ 70, cātū și ai Izvo-

¹ „Marea-Peșteră“, mănăstire în Tesalia.

rului, t' 40, 50, carele au dăspărțit dinu popoarele mănăstirii. Pentru care, fiindu eu insumi la Divan, și ca să-lu nu mai cheltuescu prinu judecăți, i-amu dăruitu numitului tacsildarū cu răvașu, suptu iscălitura mea, t' 25, iarū la urmă n'au vrutu să-mi dea ceilalți bani, ci numai ce au datū t' 30, oprindu-mi t' 85 ai mănăstirii. " Să se cheme deci la infățișare, „cu vechilu ce făciū de spre partea mănăstirii“, la Divan, și să se întoarcă banii opriti „cu nume de zečuială și de cheltuială, și cu dăspărțire din popoarele mănăstiri... Care mănăstirea au avutū omū vrednicū de au scrisū milele mănăstirii, dănpreună cu slujbașii vinăriceri, după cumū în toți anii totū pă acela l-am avutū, și nici-o pricină la popoară n'au făcutū, nici au fostū până intr'acestū următorū anu, după cum te vei plioforisi Măriia Ta dănu răvașulū omului mănăstirii, care să trimise să să vază de către Înălțimea Ta, în care să coprinde că tae mila mănăstirii t' 446: zicându-i numitulū tacsildarū alū județului ca să facă răvașu pă bani de priimire. Dupe ce i-au făcutū răvașu, n'au vrutu să-i dea toți bani deplinu, ci au opritu t' 40, 50, cu nume că-i oprește dinu poporulū ce l-au numitu dumnealū Izvorulū, și t' 70 iarăși au opritu dumnealū, cu nume de zečuială și cheltuială. Ci să-și afle sfânta mănăstire dreptatea, a nu rămănea isterisită.“

Poruncă de cercetare la 20 Ianuar 1794. Raport
al Vel Logofătului la 10 Februar:

„Atătū ponturile vinăricului anulū trecutū coprinde la capulū alū dooăsprezecelea ca vinăricerii domnești să umble împreună cu oameni mănăstirești, să scrie vinăriculū (precumū asemenea s'au și urmatū scrisulū), și partea de bani mila mănăstirilor acaia oameni mănăstirești pă deplinū, fără de a pretenderisi vinăricerii domnești nici zečuială, nici cheltuială, câtū și deosebite poruncile Înălțimii Tale s'au făcutū de obște către tacsildari județelorū.“ Taxildarul datorește numai 15 taleri, restul fiindu-i dăruit de egumen. Piscul nu-l află în hrisoave, dar i se spune că „dealurile

mănăstiri, care să cuprindă în hrisov, mai au și alte numiri, după văi, după piscuri și după porecla oamenilor ce au vii în dealurile mănăstirești... Și mănăstirea totdeauna le-au vinăricit, fără de a nu avea nici-odată pricină“. Aduce dovadă din 1790, de la taxildarul Costandin Bengescu. Nescrise sint: „dealul Boroceștilor de Sutești, i Hățășăști de Sutești, i Izvorul de Crețeni, și Verdea de Sutești.“

CLII.

Jalbă a lui Pahomie, egumen de Hurez, împotriva lui Ioniță Otetelișanu.

Prea-înnălțate Doamne,

Jăluiesc Mării Tale pentru dumnealui Șătra[riul] Ioniță Otetelișanu dă la Oteteliș od (*sic*) Vâlcea că astă iarnă în cășlegi au trimis un Arnăut al dumnealui la o moșie al mănăstirii ce să chiamă Șușani od Vâlcea și fără dă nici-o judecată s'au pus dă au luat dă la isprăvnicelul moșii mănăstiri foile dă venitul moșii, și după aceia au luat tot venitul, t' 40, dijma fânului, și t' 35, din ghinda ce au fost pă moșie, cu nume că este moșia dată danie la mănăstire dă neamul său. Și, fiindcă oameni cei ce să află pă acea moșie, zilele dă clacă le lucra la vie, acum n'au lăsat oameni dumnealui a veni să lucreze la vie, rămăind viia nelucrată, pricinuindu-să sfinti mănăstiri multă pagubă, din pricina numitului Șătrariu. Dă care pricină am jăluit și la Divanul Craiovei, și nu s'au supus a veni să ne judecăm, și această moșie o stăpânește sfânta mănăstire dă sumă dă ani... După sărbătorile sfintelor Paști să-l ia să-l aducă aici, la luminat Divanul Mării Tale.

Rugător către Dumnezeu dă sănătatea Mării Tale.

Pahomie igumenul mănăstirii Hurez od Vâlcea.

[La 30 Mart 1794, Domnul dă poruncă de cercetare Hatmanului Nicolae Hangerli, Caimacamul Craiovei.

Pecete octogonală, cu ambele steme, coroană, sabie și buzdugan, anul 1793 și inițialele „Al. Cst. Mr. Vv.“]

CLIII.

Constantin Geanî către egumenul Rafail de Hurez, într'o neînţelegere a mănăstirii cu locuitorii din Baia.

După fiiască dragoste.

Primind scrisoarea Sfinţii Tale, tote acele ce scrii Sfinţia Ta am înţălesu; am văzut şi invoirea ce aŭ făcut mănăstirea cu Băeşi prin zăpis, care s'aŭ şi întărit şi de către Măria Sa Vodă, şi, pentru toate, iată că scriu vătafului Ursachie a-î face ca să fie următorii aşăzământului. Făr de cât numai madeaoa pârumbului are a să urmă după veichiul obicei, adecă a să luoa dijma: den zece bani una. Pentru că a intra cu prăjina să măsoare, şi să facă pogone, să vor spăria lăcuitori, şi pote să facă vre o strămutare. Pentru aceia nu găsec cu cale a să face o urmare ca aceia; şi la aceia nici Sfinţia Ta nu ai nici-o pagubă, pentru că totu aşa s'aŭ urmat din veichime, şi nu este cu cale a eşi Sfinţia Ta den obăşi (*sic*) afar[ă]. Am scris şi pentru vin i rachiū ce aŭ pus Rumăni de vind fără de voia mănăstiri, ca să le peç[etlueşti] tote buşile cu pecetea mănăstiri, să le tae şi cepurile, şi să le dea poroncă să nu să mai îndrăznească a vinde fără de invoială cu mănăstirea. Iar, pentru acel neguţători Dumitru Urşanu, ce aŭ adusū lūminat[a] carte gospod, ca să facă căşărie noo in munţii mănăstiri Polovragi, sculându-să Dumitrache Ormuzolu cu pricină de zicea că nu va îngădui a să face acea căşărie, căci i s'ar fi pricinuid pagubă la căşărie cele veichi, — după ce s'aŭ înfăişat cu părintele Polovrăgeanu aici, innaintea mea, s'aŭ invoitū prin zăpis precum că nu va primi caşi de la stănila ce sânt prinsă la căşărie cele veichi, făr numai câte să vor găsi cuprinsă. Şi după acest aşăzământ rămăne Urşanu slobod să-şi facă căşărie. Ci pentru acăsta nu lipsii a înştiinţa Sfinţii Tale,— rămăind al Sfinţii Tale fii sufletesc

[17]94, Mai 26.

Costandin Geanî.

[Adresa:] Cinstitului (?) Sfinţii Sale părintelui egumenu Horezanu, cu fiiască dragoste să să dea.

CLIV.

Învoială între sătenii din Folești-de-jos și mănăstirea Hurezul, cu privire la drepturile de a vinde vin și rachiū.

Adecă noi, care mai jos ne vom iscăli, încredințăm cu zapisul nostru la mâna Sfinț[iei] Sale părintelui Pahomie egumenu Hurezanu, al sfinți mănăstiri Hurezu, precum să știe că noi [cari] ne atlăm șazători pe moșia mănăstirii ce să numește Folești-de-jos, în multe rânduri am tot avut prigoniri cu părinții egumeni i cu iconomi purtătorii de grijă, că noi, după neastâmpăraț (*sic*) și rău nărav ce avem, socotind în mintea noastră cele de Domni poruncite și prin hrisoave hotărâte ca fieștecarele cel care să află șazători pe altă moșie striină, mănăstirească sau boerească, să nu fie slobod a vinde vin sau rachiū fără știrea și învoirea mănăstirii, dar noi, care (*sic*) nește răzvrătorii și nămulțamitorii, apururea și neincetat am făcut îndrăzniri a vinde vin și rachiū, și, după a noastră rea urmare, ni s'au făcut cuviincoasa înfrânare, ca unora ce nu am fost sloboji măcar o oca să vindem. Deci dar acum, în că mai după urmă, văzind părintele egumen multa noastră obrăznicie, nu au mai putut suferi netrebnicele noastre urmări și înpotriviri, ci prin jalbă pentru noi, vechil având pă părintele iconomu, ne-au arătat la dumnealor boeri ispravnic ai acestui județ Vâlcea. Și, trimițind un stegar cu slujitorii după nesupunerea noastră, cu care ne arătasăm noi mai nainte,— ne-au adus înaintea dumnealor boerilor ispravnicii, și, făcându-ne cercetare, uni din noi, care au fost zurbagii și au sărit de au bătut și pe un slujitor de Scaun ce mersese să scoată dijma fânului,— l-am bătut, și pe slujitor, și pe un Țigan al mănăstirii. Care dintre noi zurbagii, după vina noastră nă au pus și la închisoare să ne pedepsim. Iar uni din noi, care am făcut îndrăznire a vinde vin i rachiū fără de voia mănăstirii, după dreaptă judecată ne trebuie și noao pedeapsă, ca un lucru ce înșine vedem la alte moșii că nu

sânt slobozi lăcuitori a vinde, iar noi cunoscuți sântem de toți că din răutate unblăm de facem acest fel de porniri și zulumuri sfinti mănăstiri. Prin care cunoscându-na greșala noastră, venindu-ne în cunoștință, ca să nu ne mai cercetăm și cu bătaia pe la judecăți, în vreme ce noi în silnicie puneam de vindeam rachiū i vin,— ne legăm de acum innainte cu acest zăpis la sfânta mănăstire cum că de acum innainte niminī din noi să nu fim sloboji nici într'un chip a mai vinde rachiū i vin, măcar cât de puțin, fără voia și știrea mănăstirii; și să avem a ne da dijma din bucate la vreme, și a ne face claca după obiceiū. Iar care din noi săteni, toți care ne aflăm șazători pe moșie mănăstirii, ne vom mai dovedi a vinde vin i rachiū, nu numai să ne taie cipurile a nu ne lăsa, ci să ne și pedepsim, și să fim și globiți, că așa ne-am legat de a noastră bună voie, pentru ca să lipsască și să să săvârșască prigonirea dintre noi. Și, pentru mai adevărata credință, am iscălit, puindu-ne și dejetile, ca să să crează.

[17]94, Iuni 28.

Eu Gligore grămaticu ot Folești-de-jos, adeverez.

Eū Tănasiu sin Oprița, adeverez.

Eū Ion sin Oprița, adeverez.

Eū Nicolai sin Radu, adeverez.

Eū Ion Agabie, adeverez.

Eū Ion sin Amza, adeverez.

Eū Dumitrașco Popolan, adeverez.

Eū Ion Leucă, adeverez, care am făcut zurbaoa, bătând pe slujitor.

Eū Din Leucă, iarăș zurbagiū.

Eū Mihaī Dumbrăvescu, am făcut zurba.

Eū Grigorie Uleū, adeverez.

Eū Ion sin Lazar, adeverez.

Ioan Logofăt am scris cu zisa și învățatura numiților, și sânt mart[ur].

[Întăresc ispravnicii.]

CLV.

[C. 1795.]

Răvaș al episcopului de Argeș, Iosif, către egumenul Ghermano de Hurez.

După cea în Hristos dorită dragoste, — molitvă și blagoslovenie trimițu Prea-Cuvioșiei Tale.

Cinstită scrisoarea Precucvioșiei Tale cu dragoste priimind, foarte m'am bucurat că te afli întru întregimea sănătății. Am priimit și ceale trimise 4 coșuri neagre și castane, și foarte mulțămesc că nu sînt pus la uitare de dragostea Precucvioșiei Tale, rămîind

Alu Precucvioșiei [Tale] rugătoriu cătră Dumnezeu,

Και εις τους όρισμοδς πρόθυμοσ [= și la porunci gata]:

Iosif episc[op] Argeș.

Aghie arhimandrite. De să vor fi aflind că . . . cel ce a fost igumen . . . , să cauți o carti[cică de] mină, carea cuprinde filonichiia aș avut un Athanasie Moldovean[u] cu răpt[osa][tul] starețul Paisie la Sfetagora, în care iaste pusă la început scrisoarea acelu Athanasie, apoi răspunsul lui Paisie, împărțit în 14 capete, și, de să va găsi această cărticică, cu orice mijloc să va putea, să mi să trimiță, că-mi iaste de mare trebuință, și iarăși o să-î trimit la loc; de nu să va putea trimite aici, să să trimiță măcar la episcopie, la iconom, că de acolò cu țesnire să va trimite aici. Foarte mă rog a nu să pune la uitare, și mă veî îndatora prea mult.

[V^o.] Prea-cucviosulu arhimandrit chir Ghermano, igumen sfintei mănăstiri Hurezii, cu cea în Hristos dorită dragoste și cu blagoslovenie.

CLVI.

Iosif, episcop de Argeș, către Pahomie, egumenul de Hurez, despre afaceri.

Cucvioase egumene al sfintei mănăstiri Hurezi, chir Pahomie, molitvă și blagoslovenie trimiț Cucvioșii Tale. Scri-

soarea ce ai trimis, am priimit, și ceale scrise pentru Suhaș i viia de la Pitești, am văzut. De care vei ști că atuncea numai pentru ca să nu rămăe scrisoarea Cuv[ioșiei Tale] în deșărt, am dat răspunsă că, după ce voi veni la eparhie, voi socoti. Dar poți socoti Cuvioșia Ta de face cinevaș schimbă să dea moșie pe vie, care totdeauna iaste supusă stricăciunii, precum și ačasta a Hurezului o am văzut aproape de sfârșit, că până aproape de jumătate iaste surpătură. Apoi, cât chip iaste cu viță, numai semnă de vie iaste, iar moșia iaste totdeauna moșie și aduce venit. Dar vei zice Cuv[ioșia Ta] cum că are livadă în poale; însă puțin folos va fi și de la aceia; iar banī trebuie mulți la ačaste vie ca să să facă vie, — iar acum iaste moartă. Moșia Suhașului să vinde în arendă t^l 200, banī, și 2.500 ocă sare, — care poți socoti că vine peste totū la t^l 300. Apoi de poate eși acești banī dela viia și ograda ot Pitești, eū unul nu crezi, ci Hurezul iș va stăpini al său, și episcopia iarăș al său. Eū foarte m'am îngrijat de lucrul viilor ce să află, cu toate că numai doao sînt, dar trebuie să scoți estimpū dîn pungă mai mult de t^l 1000, căci din vremea răzmiriți s'aū prăpădit toate, și din pricina ačasta am vindut viia mea cea de la Sutești ca să poč învia pe aceaste bine. De această nu lipsiū spre răspunsū; și să fi Cuvioșia Ta blagoslovit.

Al Cuvioșiei [Tale] rugătoriū cătră Dumnezeu și cu totul intru duhovnicească dragoste:

Iosif episcop Arģ[e]șu.

95, Mart 9.

[V^o.:] Cuviosului chir Pahomie, igumen al sfintei mănăstiri Hurezi, cu blagoslovenie să să dea.

[Bulină roșie.]

CLVII.

Alexandru Clucerul către egumenul de Hurez Pahomie, pentru judecata acestuia cu locuitorii de la Baia-de-fier.

Cu frățească dragoste.

Cuviosul egumen Hurezanul, chir Pahomie, ne jălui pentru lăcuiorii ce sântu șazători pă moșia Baia-de-fier, a sfinteî mănăstirî, dintr'acelū județu Gorji, că, nevrându a urmā obiceiulū pământulū, cu a clăcui și a plăti dijma, aū avutū multe prigoniri și judecāți, atātū aici, cātū și la București, arātându-ne și zăpisulū lorū, în care este iscălitū Mihăilă pārcălabulū Ciucescu și Ionū unchiiașul Șchiopu, vechilū din partea tuturorū, prin care sā leagā ca totū omulū caznicū sā clăcuiascā cāte patru zile pă anū și sā plăteascā cāte unū zlotū de vatrā, și sā dea și dijma din porumbū, dinū fānū și altele. Cum și pentru vānzarea vinulū i a rachiulū, cānd nu va avea mănăstirea, sā vānzā ei cu havaetū, iar, cānd nu sā vor ținea de acelū așāzāmāntū, sā aibā a clăcui cāte 12 zile, și sā plăteascā și toate chelt[uielile] mănăstirîi. Care zăpisū ilū vāzumū adevēritū dinū anulū trecutū, leat 1794, Martie 13, și de dumnealor veliții boerî, fiindcā l-aū dat de bunā voie lorū, cātū și cu luminatā pecetea Mării Sale lū Vodā întāritū, ca sā-și aibā nestrāmūtarea lorū, și sā fie și o parte și alta urmātorî acumū și totdeuna. Dupā care zăpisū cu luminatā întārirea Mării Sale lū Vodā nici acumū nu arū fi urmātorî acei lăcuiorî, arātāndu-sā cu nebāgare de seamā. Pentru care scriemū dumneavoastrā ca sā faceți acelorū lăcuiorî totū felilū de mumbașirlăcū ca sā urmeze zăpisulū lorū de așāzāmāntū la toate și întocmai, odihnindū pe sfānta mănăstire, ca sā nu i sā māi pricinuiascā de acum înnaintē chielueli și pagube din rele urmāriile lorū, cāci acumū nu māi aū cuvāntū de îndreptare. Pentru că, de sā vorū māi arāta cu nesupunere, sântū

vrednici a toată pedeapsa. Și sântu alu dumneavoastră
ca un frate

Ἀλέξανδρος Κλουτζάρης.

1795, Aprilie 19.

[V°:] Cinstiți dumnealorū boerilorū ispravnici ot sud
Gorji, cu frățească dragoste să să dea.

CLVIII.

Scrisoare către același pentru un proces.

14 Februar 1797. Ioan — către Pahomie, egumen de Hurez. Pentru judecata ce a avut „in trecutele zile“ cu Ionita Otetelișanu, cu privire la moșia Șușani.

CLIX.

Plîngerea egumenului Pahomie de Hurez, pentru o încălcare de moșie.

Prea-cinstite dumneata biv Vel Postelnic,

Jăluescu dumitali pentru Ion i Preda și Dumitru Mușuroești, ce sânt șezători pă moșia Ușurei i Sărbî din sud Vălcii, cariî, fiind oameni răi, zurbagii și nesupuși, am tras multe judecăți cu dănsii mai în anii trecuți, făcându-să de sineș stăpâni pă moșia sfintei mănăstiri, și ș'aū aflat sfânta mănăstire dreptatea, luindu-ș și carte de judecată de la Divan. Estimp, orânduind omul mieū la acea moșie ca să strângă dijmurile și să cosască livezile, care om mergând cu oameni dă clacă ca să cosască livezile, de odată s'aū rădicat cu pariî un Gheorghî cu cetași lui de acolo, și aū bătut oameni, frângându-le coasele, și i-aū izgonit din livezi, făcând mare zurbalăc, și oameni cei ce aū mersu să cos[ască] m'aū apucat, să le plătescu lucru, și eū am rămas lipsit de fân. Ci mă rog dumitali să fie cinstită poruncă cu un mumbașir, să aducă pă toț cei arătaț mai sus, să mă înfățișezi înaintea dumitale; că va fi păcat să sae cu zurbă, să-mî bată oameni și să păgubească pă sfânta mănăstire de dreptul venit. Și ce va fi mila dumitale.

Al dumitali plecat și cătr[e] Dumnezeu rugători
*Pahomie, egum[e]n[u]l sff[inte]i mănăstiri Hurezul
 ot sud Vălče[ef].*

*Iancul Carageà, biv Vel Postelnic, Caim[acamul]
 Craiovi.*

Dumneta polcovnice, cu porunca ačasta să orânduește mumbașir carele pren știrea dumnealor boerilor ispravnici să ià pă numiții în jalbă, să-i aducă aici ca să răs-punză la jalba ačasta.

[17]97, Avg[us]t 2.

[De altă mină:]... să-i scoți la judecata Departamentului depar. (*sic*).

[Jos:] Treapäd; t' unul.

Biv Vel Șătr[ariu].

[Pecete cu cele cinci județe, din 1796.]

CLX.

*Vechilul egumenului de Hurez către Caimacam, pen-
 tru niște încălări ale unor săteni din Vilcea.*

„Matei Logofăt, vechilu părintelui igumen Hurezeanu“, se plinge către Caimacamul Craiovei, de „un Gheorghe i Marin i Mihai, și iar Marin și Ion, săteni de la Ușurei și Sărbî sud Vâlcea... Ce cu obrăznicie, peste hotărare Divanului, s'aũ sculat numiții, și nu m'aũ îngăduit estimp a le cosi livezile, fiindcă am fost orânduit isprăv[ni]č[el]; încă am rămas păgubaș și de t' 14, as[pri] 60, ce am dat cositorilor, și lipsit și de fân. Și, fiindcă, după cercetarea ce s'aũ făcut și la depert[a]ment, ș'aũ aflat sfânta mănăstire dreptatea, făcându-să și anafură, și le-am zis ca să nu meargă undevaș afar[ă] până vom eși și la cinst[itul] Divan să ni să hotărască, încă dum[nealui] polc[ovnic] za Tărg[oviște] era să-i pue și la popreală, ca să nu lipsească undevaș, până nu vor scoate pă toate părțile la Divan, și iar eũ am luat pă dănși in chizășie, ca să nu șază la popreală, și ei de loc s'aũ dus la casele lor, rămăind treaba

neizbrănită. Ci mă rog să fie cinstita porunca dum[itale], cu mumbașir să-î aducă la cinst[itul] Divan, să ni să hotărască, că din pricina lor multă cheltuială s'au întâmpat sfinței mănăstiri pentru aceste moșii.“

Iancul Caragea, biv Vel Postelnic, Caim[acam] Craiovi].

Dum[neata] polc[ovnice], să orânduiești mumbașir călăraș, să meargă cu porunca ačasta, și prin marafetul dumnealor ispravnicii să apuce pă numiții în jalbă, să plătească fânul după cum s'au găsit cu cale de la judecată, sau, mai având a răspunde, să-î ia să-î aducă aici, și pe amândoaă părțile, cu alegerea depert[ament[u]lui, să-î scoț innainte noastră la Divan. [17]97, Avgust 17.

[Pecetea din 1796.]

I treapăd dăla toți, parale doozeci.

Biv Vel Șătr[ar].

CLXI.

Hotărîre a ispravnicilor de Vilcea împotriva sătenilor cari încalcă pădurile Hurezului.

17 August 1797. Ispravnicii județului Vilcea pentru plîngerea egumenului de Hurez că sătenii „ce să află pe moșia mănăstirii i alți inprejurenî, pe lângă lemnele de focu ce săntu volnici a tăia pentru trebuința casăloru lorū i pari și nuele i-arū și fi ingrăditu olateloru lorū... , pă moșia mănăstiri să întindū fără [știrea și] voia Sfinții Sale, de tae și alte lemne... , pentru focu, de vânzare... , lemne, de alte lucruri... , căroră rea urmare că... sfărâmare și stăr[pire] [pom]iloru roditorî.“ Să-î mustre „zapciul plășii“. Adaus: „Însă lăturași ce nu sănt sălăcași (*sic*) mănăstirii, nici lemne de focu nu aū voe a tăia fără voia părintelū egumenū.“

CLXII.

Socotelî hurezene din 1798.

.... Cândū amū trimesū butca cu șase telegari la Orăva', la Căpitanū-Pașa, care s'au prăpăditū doi telegari....

CLXIII.

Cerere către egumenul de Hurez, pentru dreptul de a vinde vin.

Cu plecată metanie mă inchin Sfinț[iei Tale].

Eū, văzând că-m stă cărciuma închisă, și Sfinț[ia Ta] mă tot depărtezi cu scrisoarea și cu cuvântu, am mai jăluit dumnealor boerilor is[pravnicilor], și mi i-aū făcut o scrisoare ca să-mi slobozi vinu să-l vânzū. Dupe care scrisoare trimisăi copie, și, la sorocu ce să poruncește, ne caută a își la judecată. Că nu-m ajunge câtă moșie mi s'aū cotropit la hotărnicie, cum și Dumbrăvița mănăst[irii] dintr'un Lemnū, ce să mi să ia și cea aleasă, — că la hotărnicia im era tot oameni Genunii vrășmaș, și nu vrea să arate adevăru, iar acum arată și alții streini pân unde s'aū stăpănit hotaru Genunii. De acast[a] inștiințai Sfin[ția Ta], și cu toată plec[ăcunea] rămăi   Mai 4 d., 98.

Al Sfinț[iei Tale] prea-plecat: *P. Anastasie măn. (?)*.

[V°:] În cinstită mâna Sfinț[i]i Sale] părintelui igumen Hurezanu, chir Pahomie, cu toată plec[ăcune] și cu cinste să să dea.

[Pecete neagră.]

CLXIV.

Constantin Caradimo către mănăstirea Hurez, pentru ținerea în arendă a moșiei Craiovița.

Craiova, 26 Februar 1799. Κοστ. Καράδιδμος către egumenul Pahomie Hurezanul, pentru ținerea în arendă a moșiei Nedeia. Nu poate da banii prin Țiganul mănăstirii.

„Văzū că-mi scriū că dinū cei mari de aicea ți s'arū fi pusū havalea de ținere Nedeia, și mă miri la ce rămnescū și eū esti[m]pū. Până să supui pe Rumăni a nu vinde vinū

¹ Rahova.

și rachiū, amū cheltuitū mai multū decātū amū datū pe arendă, și, cu răzvlătirea vremii estim[pū], nici jumătate capetele cuprinzū; darū, cu mila lui Dumnezeu, fiindū că s'aū liniștit vremea, avemū nădejde de acumū innainte. Cātū pentru arendașii de la Jdeglă, amū cercetatū, însă trimețind și omū denadinsū, și amū aflatū că pe unulū l-aū tăiatū Turci, iară celălaltū aū pribegitū.“ P. S. „Îmi scrii să arătū la dumnealorū că o amū pă mai mulți ani: dumnealorū sântū incredințați că o amū pe patru ani.“

CLXV.

Chemarea în judecată a unor săteni din Vâlcea.

Sud Vâlcea.

Voao, lăcuitarilor de la Sărbii i Ușurei. Fiindcă părintele igumen Hurezanu, chir Pahomie, vă cere în judecată pentru pricina moșii, de care aū jăluit și Mării Sale lui Vodă, aducându luminată poruncă domnească la noi de a vă cerceta, — iată vă scriem, priimind porunca ačasta, să vă sculați să veniți aici, cu toate scrisorile ce veți avea, ca să stați față, — că, neurmând poruncii, veți fi aduși cu treapd.

[17]99, Avgust 27.

K. Πραηλόη [= Brăiloiū].

CLXVI.

Alta pentru același scop.

Sud Vâlcea.

De vreme ce săteni ot Șușani i Ușurei, după sorocu ce ș'aū pus, n'aū urmat a veni să stea în judecată cu igumenul Hurezanu pentru pricina moșii, să dă volnicie acestui sluj[itor] —, să meargă să-i iă, să-i aducă aici, să li să cerceteze pricina după luminata porunca Mării Sale lui Vod[ă].

[17]99, Septemvrie, Octomvrie.

[Iscălitură.]

CLXVII.

Carte a ispravnicului de Vilcea, C. Brăiloiu în privința vnzării vinului mănăstirii Hurez.

Sud Vâlcea.

Zapč[iului] din plasa Otăsăului-de-sus.

Sfinț[ia Sa] părintele igumen Hurezanu chir Pahomie ne arată cum că lăcuitori ot Folești-de-jos, ce sânt șezători pă moșiia mănăstir[iu], s'aũ îndrăznit de aũ adus vinuri și le-aũ slobozit de să vând in cărcumĩ făr de nici-o știre saũ voie de la Sfinț[ia Sa]. Pentru care iată iți scriem, mergând acolo in sat, să cercetezi, și, câte buți cu vin de ale lor vei găsi, vnzându-se in sat, să le tai cepurile, să le oprești a nu să mai vinde, și să le pu soroc dă trei zile să și le rădice de acolo, să le ducă unde vor ști. Că, de nu-ș vor rădica vinurile din cărcumĩ și să vor mai cuteza a vinde, aducându-să aici cu mumbașir, cu treapăd, li să va face certare cu bătae, după a lor nesupunere. Pentru că și in ceialaltă ispravnicie a mea iarăș să obrăznicise a vinde pă moșiia măn[ăsti]ri, și, aducându-să aici, după ce li s'aũ făcut certare cu bătae, aũ fost dat și zavis că nu să vor mai îndrăzni a vinde. Ci dar, întocmai precum iți poruncim, să fii următor.

K. Παρηλόης.

1800, Dechemvrie.

CLXVIII.

Plîngerea lui Ghermano, egumen de Hurez, pentru tîrgul de la Fometești.

Prea-innălțate Doamne.

Jăluescũ Mării Tale că sfânta mănăstire Hurezu are o moșie ce să numește Fumeteștii, sud Vâlcea, la care din vechime să făcea tîrgũ pă săptămînă odată, zi Marțea, și era mai multũ pentru alișverisul lăcuitoilorũ dupăn prejurũ, fiindũ că celelante tîrguri sântũ dăpărtate, și, dă la o vreme incoace, din pricina răzvrătiri vremilorũ, s'aũ stricatũ acelũ tîrgũ. Ci, fiindcă inușĩ lăcuitori și neguțatori ce

sintu șazători pă această moșie a sfintei mânăstiri, voescu cu toți de a să face acestu târgu, după cumu și această alăturată jalba lor să va vedea de Înălțimea Ta, — mă rogū Mării [Tale] ca să fie luminată poruncă către dumnealorū ispravnici ai numitului județu de a da poruncă să să facă numitu târgū, schimbându-să zioa, de a să face Joia, iar nu Marțea, fiindcă această zi Marțea să face târgū la altă moșie, a schitului Polovracea, cale de unū ceasū și jumătate, și de a nu să face zăticnire alișverişului ne-guțătorilorū și a lăcuitorilorū, să să facă Joia, iar nu Marțea. Și cumū Duhulū Sfântū te va lumina pă Măriiia Ta.

Al Mării Tale prea-plecatū, fierbinte rugătorū către mânăst[uioriul] Dum[ne]zcu:

*Ghermano arhimandritu, egumenū
alū sfinti mânăstiri Hurezu, din sud Vâlcea.*

[Se poruncește, la 11 Octombre 1805, ispravnicilor să cerceteze.]

CLXIX.

*Cerere a locuitorilor din Fometești de a li se îngădui
a-și ținea țirgul.*

1805.

Prea-innălțate Doamne,

Cu herbinți lacrimi jāluimū noi, lăcuitorii din satu Fometeștii, moșia sfintei mânăstiri Hurezi, sudu Vălč[ea], milii și bunătății Mării Tale că dān veichime aū fostū obicei și rânduitū țirgu de a să face în zi Marți, pă toate săptămānile anului, cu care mijlocū de adunare, prin toate alte nevoi ce avemū, eramū mângăeți cu ča multă și puțină vânzare, după puterea fieștecāruia. Acumū, de la un cārdū de vreme, atât din pricinile răzvrătirilorū, sau că și din pacatele noastre ne-amū isterisitū de acel țirgu până în zioa dā astăzi,—noi, ca uni ce sântemū lăcuitori nestrāmutați și cu căte oreșce metahirisire dā ne-guțătorii, alergām la umbra milostivirii Mării Tale ca să fie luminată poruncă de a să face și de acum înainte, și, măcar de nu

la zio însemnată, adică Marți, fie și în zi Joi, ca să rămănem și noi mulțumiți, fiindcă prinți locuri dăpărtate nu putem merge.

Ne rugăm milostivirii Mării Tale să ni să asculte această cerere, ca să să pomenească în veci numele Mării Tale, pentru mângăeria saracilor. Și cum va fi mila Mării Tale.

Prea-plecați ai Mării Tale robî:

Ion Milea cupețu, Petre Milea cupețu, Danču Milea cupețu, Ion Ianoș cupețu, și cu toți lăcuiitori de satu Fometești, moșia mănăstiri Hurezū, sudū Vâlce.

CLXX.

Raport al ispravnicilor de Vilcea în chestia bilciului de la Fometești.

2 Novembre 1805. Ion Gănescu Paharnicū, Stanū Jianu Paharnicū, isprăvnicî de Vilcea, raportează Domnului în chestia bilciului de la Fometești. Acest bilciū s'a ținut în vechime. „Darū, fiindū că Joia să face și la Zătreni, poate să să pricinuiască pagubă acestui târgū, ci rămaseră mulțamiți ca totū Marța să să urmeze după cumū aū fostū dinū vechime, nefiindū și înpotriva neznamului, saū a să întâmpla vre un cusurū.“

La 9 Ianuar 1806, Domnul primește Marțea pentru tîrg.

CLXXI.

Poruncă a Banului către ispravnicii de Vilcea, în chestia bilciului de la Fometești.

Cinstiți dumneavoastră boeri, ispravnicî ot sud Vâlcea. După înștiințarea dumneavoastră ce ați făcutū către Măriia Sa Vodă, pentru târgul ce din vechime să făcea în toate săptămănila Marțea, pă moșia Fometești dintr'acel județ, a sfintii mănăstiri Hurezului, ci din vremea răzvrătirii s'aū stricat,—s'aū dat luminată porunca Mării Sale lui Vodă ca și dă acum innainte să să facă acest târgū totū Marțea, precum veți lua dumneavoastră pliroforie din chear luminata poruncă ce vi să trimite; care cetindu-o

și urmând întocmai precum să poruncește, să să trimiță egumenului Hurezeanu și ačasta și cea d'întăiū poruncă ce s'au trimis dumneavoastră ca să cercetați pentru acestū tărgū, să să afle sinetū la mănăstire, inștințându-ne și pā noi dā urmare, și rămăiū

Al dumneavoastră gata slugă:

806, Ghenarie 14.

Vel Ban.

CLXXII.

Adeverință de primire a unor bani ce au fost ai egumenului Pahomie de Hurez.

T¹ 100, adecă una sută, ce au fost ai părintelui arhiman-drit Pahomie, proegumen Hurezanu, de popa Borobotei, i-am luot eū dā la popa, și am încă supt păstrarea mea, până când voi aduce Sfinți Sale părintele [arhimandrit] zapis[ul] popei la mine, să-i dau bani, și apoi să dau zapis popei, și să-mi iaū ačastă adeverință....

806, Iulie 17.

Ursachi.

CLXXIII.

Adeverință pentru un act fals dat pentru mănăstirea Hurezului.

Pentru o adeverință de t¹ patruzeci, pentru muntele Bălescu, ce avemū de la părintele igumenū Hurezanu, fiindū iconomicoasă, ca să să arāte la Ghebănești, iar bani nu amū datū nici o parā, deterāmū și noi inpotrivā ačastă adeverință a nostră, spre anerisiria aceliia, ca să nu să ție in seamă.

[1]809, Iulie 26.

Eū Ion Crăcunū (?).

CLXXIV.

Răvaș al lui Grigore Brîncoveanu către egumenul de Hurez.

Τὴν πανιερότητα της εὐλαβῶς προσκυνῶ.

Ἐλαβον τὸ κατάστιχον ὑπογεγραμμένον, ὁμοῦ καὶ τὰ γνωστά ἐλέη ὑποὸ ἐστειλετε φροντίσατε δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐνεακοσίων γρο[σίω]ν νὰ τὰ στείλετε, διὰ νὰ ἀποπληρωθῶσι μὲ τὰ τριακόσια

ὁποῦ ἐστείλετε, χίλια διακόσια, διὰ νὰ δίδωνται εἰς διάστημα ἐνὸς χρόνου ἀνὰ ἑκάτον γρσ. μνημίως εἰς τὸ κουτί τοῦ ἐλέους κατὰ τὴν νέαν διαταγὴν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶμαι ἐγὼ ἐπιφορτισμένος, καὶ τὰ πληρώτω ἐδῶ εἰς Βουκουρέστι, χωρὶς νὰ ἀνακατωθῇ ὁ ἐπίσκοπος Ριμνίκου εἰς τὰ τοιαῦτα. Καί, ἂν θέλῃς, στείλε με καὶ τὰ γρσ. τοῦ σχολείου πρὸ καιροῦ διὰ νὰ τὰ ἀποκρίνωμεν εἰς τὴν Κάσσαν, καὶ θέλετε ἀποκριθῇ τῷ ἐπισκόπῳ ὅτι ἐφορτώθην νὰ τὰ δίδω ἐγὼ εἰς Βουκουρέστι, καὶ πλείον ἄλλο δὲν ἔχετε τι νὰ πληρώσητε, καί, ἂν σας κάμουν καμμίαν ζήτησιν, νὰ ἀποκριθῆτε ὅτι ἦσθε περιορισμένος, καὶ ἄνευ προσταγῆς μου καὶ ἐπαινεσεως μου δὲν γμπορεῖτε νὰ δώσητε οὔτε ὀβολόν καὶ οὔτο νὰ ἀκολουθήσητε εἰς τὸ ἐξῆς. Ἴδού σας στέλλω καὶ τὰ κατάστιχα ὑπογεγραμμένα καὶ ἐπιβεβαιώμενα παρὰ τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου, καὶ τὰς ἀδελφὰς ὁμολογίας ξεχισμένες ὡς ἐξοφλισμένες, καὶ ὁποῖαι ἐσθύθησαν καὶ ἀπὸ τοῦ κώδερκα τῆς Μητροπόλεως. Καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ εἶναι προτεξικός, οἰκόνομος καλός, καὶ κοιτάξῃς μόνος σου τὰς μοναστηρικὰς σου ὑποθέσεις, καὶ μὴν ἐμπιστεῖσαι εἰς μόνον τὸν οἰκόνομον σου, ἐπειδὴ φροντίζει διὰ τὸ ἰντερέσσο του καὶ ἀπόλασιν Φύλαξε κοινόδιον καθὼς πρέπει μεν σιμοτρεπεῖς ἱερεῖς μοναχοὺς, καλογέρους, φυλάττοντες μὲν ἀγάπην καὶ ἀδελφότητα ἀναμεταξύ τους, διὰ νὰ ἐπαινεθῆτε, καὶ νὰ ἔχητε μισθόν. Καὶ οἱ κτήτορες νὰ μνημονέονται δικαίως καὶ εὐσεβῶς. Καὶ ἐπιμελήσου[ν] ἐκ παντὸς τόπου διὰ τὴν θελιώσιν καὶ αὔξησιν τῶν μοναστηρικῶν ἰντερέσων, καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῶν διεφθαρμένων. Διὸ καὶ σας γράφω, νὰ πηγαίνητε εἰς τὸ μοναστήρι, ἐκτελῶν πάντα κατὰ συμβουλήν μας, καὶ νὰ μὴ προσμείνητε πλείον εἰς τὸ Ποτλότζι. Ἄλλ' ἅμα ὁποῦ κατευδοθῆτε εἰς τὸ μοναστήρι, νὰ προφθάσητε καὶ τὰ ἐνεακόσια γρσ., καὶ ἡμεῖς φροντίζομεν διὰ τὴν ἀσφαλείαν σας καὶ ἡσυχίαν σας, καί, κατόπιν πάλιν σας εἰδοποιῶ περὶ ἀναπρ. . . ἦν σας, ἐπειδὴ ἐμωρίσθησαν αἱ ἐκδουλεύσεις σου, ἐγνωστοποιήθησαν καὶ τὴν ἐξουσία, καὶ τὴν ἐκκλησία, καὶ ἔμειναν ἅπαντες εὐχαριστημένοι, καὶ θέλει ἔχει διὰ παντὸς τὴν ἔκστασιν σου, καὶ τὸ ἀκλόνητον ἀπὸ τῆς ἡγουμενίας, καί, ὅσον φιλοτιμηθεῖς περισσότερον, τόσον ἐπαυξήσεις τὴν ὑπόληψίν σου καὶ ἐφελκούσεις τὴν εὐνοίαν μας. Ταῦτα καὶ ἐπαίνους τῷ Κυρίῳ καθ' ἑκάτεραν.

αω.η.ψ. φευρ. ιθ.η.

Ἐν Κυρίῳ υἱὸς πρόθυμος: Γρηγόριος Πραγκοβάνος.

[V^o.:] Τῷ πανιερωτάτῳ ἀγίῳ ἀρχιμανδρίτῃ καθηγουμένῳ τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Χουρζίου, κὺρ Γερμανῷ, τῷ ἐν Χριστῷ μοι πατρὶ σεβασμίῳ, εὐλαβῶς.

[Cu evlavie mă închin Preasfinției Tale.

Am primit catastihul cel iscălit, precum și cunoscutele mile ce mi-ați trimis: gândiți-vă însă și pentru ceilalți 900 de lei, să-î trimeteți, ca să se împlinescă, cu cei 300 ce mi-ați trimis, 1.200, ca să se dea, în timp de un an, cite o sută de lei pe lună, la cutia milelor, după orînduiala cea nouă, cu care sînt eu însărcinat, și-î voi plăti aici în București, fără a se mai tulbura episcopul de Rîmnic în lucruri ca acestea. Și, dacă vreî, trimete-mi și banii școlii înainte de soroc, ca să-î răspundem la Casă, și veți răspunde episcopului că am fost însărcinat eu a le da la București, și mai mult alta n'aveți ce să plătiți, și, dacă vă fac vre-o cerere, să răspundeți că sînteți sechestrat, și fără porunca și îndemnul mieu nu puteți să dați nici-un ban; și așa să urmați de acum înainte. Iată-ți trimet și catastișele iscălite și întărite de preasfințitul Mitropolit și mărturisirile de la Curte ce se arată ca plătite, și care s'au șters și din Condica Mitropoliei. Și de acum înainte să fi... bun gospodar, și să cauți numai d-ta trebile d-tale mănăstirești, și să nu te încrezi numai și numai în vehilul d-tale, căci el cugetă la interesul și plăcerea lui. Păzește mănăstirea cum se cuvine unor respectabili sfinți monahi, călugări, păzind și iubirea și frăția între ei, ca să fiți laudați și să aveți răsplată. Și ctitorii să se pomească cu dreptate și cucernicie. Și îngrijește pretutîndei pentru îmbunătățirea și adăugirea intereselor mănăstirești și îndreptarea celor greșiți. Pentru care-ți și scriu să mergi la mănăstire, săvîrșind toate după sfatul mieu, și să nu mai stai la Potlogi. Ci, oricum, cînd vei merge la mănăstire, să strîngi și cei 900 de lei, și noi ne gîndim pentru siguranța și liniștea ta, și, precum iarăși îți dau de veste pentru... ta, de oare ce s'au... serviciile tale, s'au făcut cunoscute și averea, și biserica, și au rămas toți mulțamiți, și va fi oricum mirarea ta și nezguduirea din egu-

menie, și, cu cât vei fi respectat mai mult, cu atita vei crește situația ta și vei căpăta bunăvoința noastră. Acestea, și laude Domnului, orî cum ar fi. 1818, 19 Februar.

Întru Domnul fiu gata de ajutor:

Grigore Brincoveanu.

[V°:] Prea-sfințitului arhimandrit, egumen al sfintei mănăstiri Hurezii, chir Gherman, celui în Hristos mie părinte respectat, cu evlavie.]

CLXXV.

Răvaș al unui logofețel către egumenul de Hurez.

16 Mart 1819. Barbul Logofețel către [egumenul de Hurez].

„Din partea stăpânului, sânt amărât forte, avându tabieturi necuvințoase: totdeauna e în mânia, al doilea, cărtitori: pentru aceasta am să trag rău cu bine pân mă va pune la orânduială, și atunc, de-mi va fi voia să mai sluj[es]cū, în puțină vreme voi găsi alt stăpân... S'a batălisit dăn pricina mea. Dar ce să facū, că venirea mi aū stătut în potrivă?“

CLXXVI.

1820. *Proces între egumenul Ghermano de Hurez și suditul Gheorghe Nastea*, pentru un amanet al tatălui acestui Nastea la egumenul Gherasim: „pentru venitul unui munte ce-l ținea tot el, și, acel igum[en] lipsind din igumenie, de sânt ani 39, dintru întâia Domnie a Mării Sale Alexandru-Vodă Ipsilant“. Vodă Caragea-i judecă la 16 Februar 1783: „și s'aū găsit rele [cererile proigumenului Gherasie], apărându-se mănăstirea de datoriile lui, cum și de vânzările veniturilor de moșii și zălojiri de munți pe ani îndelungați, fără de știrea și iscălitura arhierelui locului. Al doilea, anaforă a răp[osa]țului Mitropolit Grigorie, cu leat 1784, Maiu 10, întărită de Măriia Sa răp[osa]ț[u] Mihaiu-Vodă Suțul, coprinzătoare că un Pitar Nicolaie, poprind mila vinăricului măn[ă]știrii, pentru da-

torii ce avea să ia de la Gherasiie ce fusese igumen, s'aŭ hotărât ca banii miliî să-î plătească mănăstirii, iar datoriia să ş'o ceară de la acel proigumen, nefiind datoare mănăstirea când nu este împrumutarea prin ştirea şi iscălitura arhiereului locului." Suditul se judeca de la 1817. Se hotăreşte de Vel Logofăt, la 3 Februar 1820, că a trecut „paragrafia“ de 30 de ani şi că afacerea e hotărîtă de alţi Domni.

Se adaug copii din actele mai vechi. Din ele se vede că bătrînul Nastea se chema Mihăilă, că era vorba de o *prinsoare* de 50 de galbeni „pentru un munte ce se cheamă Bărcheçu“ („a-l avea de păşună dobitoacele lor cu avaet pe an câte t' patruzăci, şi doaozăci ocă brănză“). La 1782, se schimbă Gherasim.

CLXXVII.

Poruncă a Căimăcămiei către ispravnicii de Gorj, pentru procesul Hurezului cu oamenii din Baia-de-fier.

15 Decembre 1820. Căimăcămia Craiovei: Ion Tipalt [Tibaldi] către ispravnicii de Gorj, pentru ca, de oare ce s'a dat totdeauna dreptate mănăstirii Hurezul în procesul cu locuitorii din Baia, să facă a se da de aceştia „cele drepte venituri ale mănăstirii de la locuitori, fără] de a mai privi la netrebnicile lor pricinuirii“.

CLXXVIII.

Catastih de vite ale satului de Baia-de-fier.

Câte fătăcuni aŭ fostu pe moşia Baia, ale lăcuiitorilor, pe l' 819.

[Nume:] Ionu Țipari, Ionu alu Chivului, Ionu Flondoru, Dumitru Rădescu, Nicolae Iancovescu, Avramu Ghimici, Mihăilă Tudoreşcu ot Sohodolu, Nicolae al Popi, Bădica otu Sohodolu. Pe l' 820.

[Nume:] Nicolae Urdă.

Aceşti de mai susu arătaţi cu fătăcunile aŭ să răspunză

câte 2 vite pe doi ani, adecă pe anul cu l' 819 câte un tărtenū și t' unulū, și pe l' 820 câte un noatenū și po t' [u]nulū, de pe pravila pământului. 821, Ghenar 12.

[Iscălitură neînțeleasă.]

CLXXIX.

Chitanță de la Hurez pentru un exemplar din Homer.

Omirus, Iliada iaste la mănăstirea Bistrița; 1821, Ghenar 30.

CLXXX.

Călugărul Iosif către egumenul de Hurez, cerîndu-i două manuscrise grecești.

Προσκυνῶ δουλικῶς.

Σεβασμιώτατε γέροντα, γινώσκων τὸ φιλάγαθον τῆς ψυχῆς τῆς καὶ τὴν καλὴν τῆς διαθέσειν καὶ τὴν φιλομάθειαν τὴν ἀδαμαντίνου ψυχῆς τῆς, τολμῶ ὡς κατὰ πνεῦμα υἱός τῆς ὦν, καὶ γινώσκω ὅτι, καθὼς ἡ γυνή ὅταν ἔλθῃ πλησίον τοῦ τεκεῖν, ἔχει πόνους περιδικούς καὶ ἔπειτα συνεχεῖς, τοιοῦτοτρόπως εἶμαι καὶ ἐγώ, διὸ καὶ, φιλῶν τὰς χεῖρας τῆς, παρακαλῶ θερμῶς καὶ ἐκ βάθους ψυχῆς νὰ μὴ μὲ ὑστερήσῃ τῶν δεομένων. Ἀφ' οὗ λάβῃ τὰ βιβλία, τὰ βιβλία ὁποῦ μοὶ ἔδωσε, ἅς μὲ στείλῃ ὁ σεβαστός μοι γέροντας τὸν Γεώργιον Σύγγελον καὶ τὸν Ἡσιόδον, διότι ἔχω μεγάλην χρεῖαν ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ συγγραφεῖς, καὶ ἅς ξεσχίσῃ τὸ βιβλάσι ὁποῦ ἄφισα εἰς τὸν ἐκκλησιάρχην, καὶ, ἂν κάμη χρεῖα καὶ ξεχωριστὸν βιβλάσι, ἅς μὲ προστάξῃ, καὶ θέλω τὸ ἐξαποστείλει, καὶ, ἕως νὰ στείλω τὸ βιβλάσι, ἅς μὲ πάρῃ εἰς μεφελεμέν. Γέροντα παρακαλῶ θερμῶς, ὅτι οἱ ἴδιοι ὁποῦ θέλουν φέρει αὐτά, οἱ ἴδιοι θέλουν φέρει καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ μέλλετε νὰ μὲ ἐξαποστείλετε.

Ὁ κατὰ πνεῦμα υἱός σου Ἰωσήφ. 1821, Ianuarie 30.

[V°:] Din doao cărți ce să arată într'astă adeverintă, cartea cu numirea hronograf Gheorghie Monahul și Singhelu s'au priimit de mine innapoī la sfânta mănăstire Horezū.

1829, Septemvrie 11.

Ioanichie proigumen Hurezului.

[Mă inchin cu plecăciune.

Prea-respectate bătrîne. Cunoscînd iubirea de cele bune a sufletului tău și buna-ți aplecare și iubirea de învățatură a sufletului tău celui tare, cutez, ca fiu sufletesc al tău, și știu că, precum femeia, cînd stă să nască, are dureri în răstimpuri și apoi continue, așa sint și eū; pentru care, sărutîndu-ți minile, te rog cu căldură și din adîncul sufletului să nu mă lipsești de ce se cuvine. Cînd vei lua cărțile, cărțile ce mi-ai dat, să-mi trimeți, bătrîne venerabile, pe Gheorghe Sincelul și pe Hesiod, căci am mare nevoie de acești scriitori, și să păstrezi răvașul ce l-am lăsat la eclesiarh, și, dacă e de nevoie și de răvaș deosebit, poruncește-mi, și-l voi trimete, și, pînă să trimet răvașul, să mă duci la... Te rog călduros, bătrîne, căci chiar acei cari vor aduce acelea, tot aceia vor aduce și cele ce aveți de gînd a-mi trimete.

Cel după suflet fiu al tău:

Iosif.]

CLXXXI.

Socoteală de cheltuielile Hurezului în procesul pentru un munte.

Foaie de cătă cheltuială s'aū făcutū pentru muntele Bălescu, ce s'aū scosū de la Ghebanū, după cumū arată la vale:

1822, Mai 27.

t¹

1000 La boeri ispravnici ot Tărgul-Jiului, pentru că aū întăritū zăpisul muntelui.

150 Condiciariului, pentru osteneala sa.

400 La 3 logofeți de la Craiova, pentru întărirea zăpisului.

100 Condiciariului de la Craiova, pentru că aū trecutū zăpisulū la condica Divanului.

64 La izbașa, pentru că ne-aū scosū la Divanū spre infățișare.

- 600 Peșcheșul dumnealui grafu Dudescu, de au iscălitu zapisulū.
- 100 Lui Spiridonū, de au datū mărturie că sântu scri-sorile muntelui la Pahomie.
- 380 Protopopuluī Dimitrie, ce au datū o scrisoare a lui Pahomie, cu care s'au scosū cārțile muntelui.
- 410 La toți Ghebani ce sântu iscăliți in zapisū.
- 280 Cheltuiala mea, fiindū veichilū din partea mănăstirii.
- 3484 adecă trei miū patru sute optzeci și patru, am primit, eū, acelu mai josū iscălitū, dinū măna Sfinții Sale pă-rintelui arhimandritu chir Ghermano Hurezanu, și i-amū cheltuitū până amū scosū muntele de la Ghebani, și au rămasū suptū stăpânirea sfințitei mănăstiri.

Dima Logofăt, veichilū.

CLXXXII.

Venitul din 1824 al Hurezului.

La 1824, mănăstirea avea un venit de 25.440 de lei, de la : Ciuperceni, Popești (Mehedinți), Gioroc, Ostroveni (Dolj), Stoiceni, Curelușa Scheii, „viișoara dān dealu pod-gorii“, Runcul, Șușaniū, Căzāneștiū, Baia-de-fier și munții ei, Folești, Nedeia, Șirineasa, Bălteni, Ghitioara, han in Craiova, scutelnici (800 de lei pe an), suhatul munților (1800), „dijma fānului ot Racovița“ (325) și Fometești (373), vīnzare de vin, rachiū (982), finul de lingā mănăstire (600), vināriciul (310).

În 1827, Evrei fac din nou coperișul, aduși anume.

CLXXXIII.

Carte domnească pentru trimeterea unui nebun la mănăstirea Hurez.

6 Novembre 1824.

„Milostiiū bojiū Io Grigorie Dimitriu Ghica Voevod, gospodarū zemli vlahiscoi. Pentru unū Petre sinū Radu de la satul Turceștiū, sudū Vâlcea, a căruia vinā mi s'au

arătatū Domnii Mele prinū eczamenū dă la Divanulū Craioviū că, in patima nebunii fiindū, aū omoritū pre tată-săū, și, după hotărârea Domnii Mele, ce s'aū datū cu întărire la acelu eczamenū, pentru osinda vinovatului, dămū volnicie — armășălū dă Craiova, să-lū rădice pă acestū Petre ucigașulū dă la temnița Craioviū, ferecatū in obeji, dă minī și picioare, să-lū ducă cu bună pază dreptū la mănăstirea Horezului, și Cuvioșia Ta, igumene al mănăstiri, priimindu-lū pă acestū vinovatū ca pă un nebunū și lipsitū din minți, să-l aibă la bună pază in toată vremea, și dă a fi nelipsitū dă la biserică inū vremea sfintelorū rugăcuni, până să va izbăvi dă patima nebunii lui. Și atunci, înștiințindū dumneata Caimacamului, cu porunca Domnii Mele să-lū slobozī, după orinduiala vinovaților. Iar dă a lui priimire să dai înscrisū la orinduitulū armășălū, ca să o ducă să să ție in păstrarea caștelarii judecāți criminalionū Craioviū. И и слав речеѣ гвлин сѣати. 1824, Noemvrie 6.

[Monogramă cu roșu, pecete din 1822 cu ИВ ГР ДМ ГРК; 1822.]

... 3-ti Logofăt.

CLXXXIV.

Adresă a Căimăcămiei Craiovei, pentru același scop.

De la Căimăcămia Craiovei.

Cătr[e] cuviosul egumen al sfintei mănăstiri Hurezu.

Dintr'ăcastă luminată poruncă a Mării Sale lui Vodă, prin care să face surghiun acolea la mănăstire acest Pătru sin Radu Nebunul ot satul Turcești, sud Vâlcea, carele aū omorāt pre tată-săū, pe larg să va da Cuvioșii Tale pliroforie de cele ce să poruncește Cuvioșii Tale de cătr[e] Măriia Sa, ci, priimindu-să numitul nebun, veī face urmare cu dānsul întocmai după poruncă. De a căruia priimire să dai la mână orānduiților armășai adeverință ca să o aducă aici, spre a să da in păstrarea caștelarii

judecății cremenalionului, având și noi răspunsul Cuvioșii Tale de priimire și urmare.

1824, Noemvrie 16.

Dim[etrie] Ralet.

CLXXXV.

Plîngere împotriva egumenului Ioanichie de Hurez, pentru o avere ce ar fi hrăpît-o acesta.

Prea-cinstite dumneata bivū Velū Logofătū,

Jăluescū milostivirii dumitale ca să avemū dreptate cu Sfinția Sa părintele igumen Ionichie ce să află la mănăstirea Hurezii din sudū Vilcea, că săntū acumū cincisprezece ani de cândū aū venitū un popa Ilie, ce era rudă cu părintele igumenu, și, fiindū că noi aveamū o vară, și din multa răutate a ei aū nebunitū, perindu-î și limba, anume Marica, și, viindū (*sic*) că ia avea 80 stînj[eni] dă moșii, și numitulū popa Iliie aū venitū la numita fără de știrea noastră și i-aū făgăduitū, dăndū acei stînj[eni] 80 dă moșii la mănăstirea Hurezī, și, fiindū că numita să află datoare pā la mulți oameni și altū ceva nu mai are dăcātū moșia aceia, și datornicii mă apucā pā mine dă a le plăti, — ne rugāmū milostivirii dumitali ca să te milostivești asupra-ne dă a fi o cinstită poruncă către dumnealor boerii ispravnicī, de a ne judeca cu mai susū numitul popa Iliie, ce cu silniciie aū luatū acei stînj[eni] de moșii 80 de la acea vară a noastră. Fiindcă numitu popa Iliie, cindū aū făcutū acea adiată a veri noastră, aū fostū fără dă limbă, neputindū vorbi; apoi popa aū pusū in adiată moșia că o dă mănăstirii, și noi nu amū știutū dă ačasta. Pentru care fierbinte mă rogū, să fie cinstită poruncă către dumnealorū boerii ispravnicī a ne judeca acolō după dreptate. Și ce va fi mila dumitale.

Prea-plecații dumitale:

Stanču, popa Gheorghe, Pătru
din sudū Vilcea.

[Poruncă a lui „Alexandru Ghica, bivū Velū Logofătū

dă Țara-dă-sus, Caimacamă“, să se facă cercetare; 6 Decembrie 1825. Apoi ordinul ispravnicilor Ștefan Gănescu, Costandin Bălțeanu.]

CLXXXVI.

Lămuriri privitoare la moșia Popeștii, adresate egumenului de Hurez.

6 Februar 1826. „Costandin Popescu“ către „biv Velu Banu“, pentru „moșioara“ Popeștii din Dolj, a Hurezului, „cumpărată de la neamulă mieu din vechime, cu care moșioară deavalmă mai amă și eu stinjină 345 părintești, pe care îi stăpinesc din preună, amestecat cu sfinta minăstire, și veniturile le împărțim pe dinu doă, și până acum, cumă aū datū Dumnezeu, amă putut-o ținea suptū a mea stăpinire, iar acum, din peristasisū al vremilorū scăpătindū, și trebuință avindū de banī, aflindu-mă cufundatū în grele datorii, amă hotărit să le vinzu, și amă și găsitū indestuī mușterei, dar, știindu pe Înțelepčunea Ta stăpini sfintei minăstiri, nu să îndrăznescū a le cumpăra. Eū amă și datū de știre părinților de la sfinta minăstire, și nu aū datū nici-unū răspunsū. Ci, fiindū că eū, precumū arătū Milostivirii dumitale, sintū silitū de stinahorie și de necazū a le vinde, și într'altū chipū nu amă avutū mijlocū decitū cu mare cheltuială, sculindu-mă de la Craiova, amă venitū aici la Sibiu, și, năzuindū către Milostivirea dumitale, fierbinte mă rogū ca, de vei binevoi a le lua pa seama, ori a sfintei mănăstiri saū a dumitale, cu prețul celū cuvincosū, mi să va da banī, ori aici, saū mi sa va face prea-cinstită carte către părinții dela sfinta minăstire, să mi-i numere acolō, saū mi să va da unū prea-cinstitū al dumitale răspunsū înscrisū, cu voe și slobozenie ca să o poču vinde, ori la cine voiū putea. Și cum va fi mila dumitale.

[Pe V°:] Cuvioase egumen alū mănăstiri Hurezului, fiiască evlavie. Vei vedea această arătare, vei cerceta starea

moșii, și de sântu acestea adevărate, și de are parte fiindu devalma cu a mănăstirii, și de s'aũ împărtașitũ vre o dată de venitu, și ce folosũ poate avea mănăstirea, și ce prețu să cere, ori la mezatu câtũ aũ eșitũ; de are numitulũ Costandinũ Popescu vre o dreptate, cu sãneturi bătrãne și vrednice de a vinde lucru de moștenire alũ sãũ, — pentru toate sã ne inștiințãzi, ca sã te povãțuimũ ce sã cuvine sã faci. Aceasta.

Fiũ intru Hristos: *Grigorie Br[ãn]cov[eanu].*

CLXXXVII.

Carte cãtre același egumen, pentru Craiovița.

Craiova, 31 Maiũ 1827. Cãtre egumenul de Hurez, Ioa-nichie. Va „chinisi“ judecatã pentru Craiovița, „tãindu-le toate șiretlicurile cãte pãnã acum le-aũ invãrtit, spre dãrã-pãnarea aceștii moșii, și, orice sãvãrșire sã va da judecãții, cu intãmplãtori ocazion voi inștiința Sfinții Tale“.

CLXXXVIII.

*Episcopul de Rîmnice Neofit cãtre egumenul
Dosofteiũ de Hurez, pentru niște cãrfi.*

Cu duhovniceascã dragoste, molitvã și blagoslovenie triimet Preacuvioșii Tale.

Scrisoarea ce ne-ai trimis de l[a] 5 ale urmãtori lunĩ, cu dragoste priimind, amũ mulțumitũ Preacuvioșii Tale de heretismosulũ ce ne faci pentru prazniculũ Sfantului Nicolae. S'aũ priimit inpreunã cu mulțãmire și peștele ce s'aũ trimis. Cãtre acestea, amũ vãzutũ și cele scrise pentru trimisulũ ieromonahũ, anume Pavelũ, carele, sãvirșindu-sã aci dupã orinduiala bisericeascã duhovnic, cu intoarcerea sa nu lipsimũ a inștiința, și, in deosãbi de cartea de duhovnicie ce i s'aũ datũ dupã obicei, i-am hãrãzitũ și o carte cu invãțaturã și povãțuiturĩ cãtre dajnici, cum sã-și urmeze și sã-și inplineascã datoriia lor; asemenea și unũ Exaimerõnũ in care, pe lingã altele, sã coprindũ și așãzãminturile cãlugãrești a Sf. Vasilie

celū Mare, ca să-î fie și chear Cuvioșii Sale spre învățatură și știință, și pe alți, a căroră să va orindui povătuitor, la acelū schitū să-î indrepteze. Acēstū hrisovū alū răposatului Alecsandru-Vodă Muruzū pentru milile acei minăstiri Hurezu, găsindu-să aceste zile aici, în nește hărtii ale episcopii, și judecindū că, fiindū alū minăstiri, trebue să să afle acoloa, — iată ilū trimetemū, fiindū

Alū Preacuvioșii Tale duhovnicescū părinte și între Dumnezeū rugătorū *Neofit Episcopū.*

1828, Dechemvrie 8.

[Adresa:] Prea-cuviosului arhimandritū și egumenū al sfinti minăstiri Hurezū, chirū Dorothei, cu duhovnicească blagoslovenie.

[Pecete de ceară roșie, cu cruce, cîrjă, coroană și literele *НѢ ФТ РМ НК.*; 1824.]

CLXXXIX.

Constantin Brăiloiū către același, pentru afaceri.

Cu fiiască plecăcune mă închin Sfinții Tale.

Cinstite părinte. Cu sevas am priimit cinstită scrisoarea Sfinții Tale, la carea, din pricina vremilor, n'am putut răspunde de loc, și mă rogū să-mi dai ertare. Chiriia pentru prăvălioara ce o am pe locul sfintei mănăstiri, până a nu priimi scrisoarea Sfinții Tale, însum am trimis de aū chemat pe Tunuzliu, vechilul sfintei mănăstiri, și i-am plătit chiriia pă doi ani, adecă pe 828 și 829, dându-i talerī 50, pe un an câte tal[e]r[i] 10 ocao, precum să vindea čara, și pe un an câte tal[e]r[i] 15, precum să vinde acum.

Pentru bisericuța din han mare răvnă am avut să o înfrumusățez și să-î fac și coperiș, dar vechili ce i-aū avut sfânta mănăstire aici, aū încuibat oameni de alt neam, scărnavi, atât la ușa biserici, cât și la oltarū; și această m'aū oprit.

Pentru că aū luot Sfinția Ta piroforie de slujbele ce am făcut în trebile sfintei mănăstiri, me-aū părut bine: mai mult am avut proerisis să slujesc, dar nu m'aū ertat vremile.

Cinstite părinte. Baia ce fusasă la han, cu nește odăiță d'innaintea ei, și cu locul de afară, pe care acum este prăvălioara, pentru care plătesc embatic, — mi s'aũ fost dat de cătră egumenul sfintei mănăstiri, pentru judecățile ce am avut de am dezrobit hanu, căci să luosă domnesc; am dezrobit și moșiia Craioviții, căci să stăpănea de mulț ani de Episcopie. Și am făcut bae infrumusățată, cu cheltuială mare, care, în trei rânduri prăpădindu-să, de v[r]ăjmaș[i], și tot cheltuind cu dănsa, în că din urmă me-aũ lot și pietrile și cazanele și toate alte tacămuri, și, stricând-o foarte rău, n'am mai putut-o drege. De aceia am lăsat locul pe sama mănăstiri, și, șezând mulț ani viranea (*sic*), am cerut de mi s'aũ dat locul de afară, de am făc[u]t prăvălioara pentru folosul mănăstiri, iar zidirea băi și cășcorăle ce erea d'innainte băi, staũ și până astăz pustii. Mai la urmă, iarăș pentru folosul mănăstiri, am scris părintelui egumenului ce aũ stătuț innaintea Sfinții Tale, ca să mi să dea iar mie cu embatic, doă oacă de čară pă an, că fac un acaret, și nici-un răspuns n'am putut priimi. De aceia nici binao băi n'am putut a o ardica acum. De vreme ce m'am învrednicit de am priimit cinstită scrisoarea Sfinții Tale, cu îndrăzneală mă rog să am cinstit răspuns, de mi să dă cu embatic locul acesta al băi din fața podului celui mare, precum sănt și celelalte locuri, și până în lăuntru, de spre porta hanului, precum aũ avut baia cuprins. Și, de veĩ binevoi Sfinții Ta, mi să va trimite și sănetu Sfinții Tale, și de loc voi trimite și embatichiul pe doi ani innainte. Iar, când nu va fi priimită rugăčunea mea, să am cinstit răspuns, că să-mĩ rânduesc binao. Și cu plecăčune sănt al Sfinții Tale fiũ plecat:

829, Iulie 25.

Const. Brăiloiũ.

[V°:] Cinstitului și mie ca un părinte duhovnic, Sfinții Sale părintelui arhimandritu chiriu Dorotheo, egumenu sfintei mănăstiri Orezu, cu cinste și fiiască plecăčune.

De la dum. Clučr. Dinică Brăiloiũ, pentru... miria dⁱⁱ baia după locul măn[ă]st[ir]ii din Craiova, să și o arădice.

[Bulină.]

CXC.

Scrisoare pentru bălciul de la Riurenii.

14 August 1833. Arhimandritul Hrisant, egumen de Hurez, către „boerii vameși ai scheli Căinenii, sudu Argeșu...

Înainte bălciului Răurenilor sau după Răurenii este ca să viie din năuntru acoale la vamă un Neamțu fabricant, cu 5 cazane ale mele, însă 4 mari, dă povarnă, și unu micu, pentru casă.“

CXCI.

Poruncă de prețuirea moșiei Gorganu.

10 Octombrie 1833. Egumenul Hrisant de Hurez trimete pe cineva să vadă care e valoarea moșiei Gorganu, de lângă Balș, a lui Barbu Știrbeiu, — pe care e vorba a o schimba cu Silișteni, ai mănăstirii Brincovenii.

CXCII.

Un Logofăt cere ajutorul Hurezului pentru un mitoc al mănăstirii.

Plecăčune.

Cu acest al mieu înscris ce să va vedea de dumneavoastră către dumnei coconița, cu toate că va fi supărătoare, dar o strădanie a mea o văzu cu totul necunoscută, ca cum ar fi fost un mincinos și nebun; am umblat vânturi, căci, nevăzând după aceia stăpănire, cu mai mult s'aun întins, dă spre sfânta măn[ă]stire; cu dăpărtarea aun ajuns bisericuță dă aici, dă ș'aun pierdut zestrea; un preot călugăr grec umblă, cere cu talerul; acest ajutor are de la sfânta mănăstire bisericuța. La acestea citind cele scrise dum[nea]ei coconiți, rămâne ajutoru ostenele dumneavoastră să binevoești a ajuta ori cu ce mijloace, și plata va fi sfântul ierarh Nicolae și sfântul ierarh Spi-

ridon, pe ale cărora sfinte nume este hram aceştii biserici, metoh sfintei mănăstirii Hurez...

[1]834, Noemvrie 7.

Nicolae Andronescu (?), L[o]g[ofă]t.

CXCIII.

Egumenul Hrisant de Hurez către un sătean din Săliştea Sibiului, pentru o afacere de bani.

Noi, Hrisantă, egumenă sfintei mănăstiri Hurez[ului], către Comană Galeşu ot Scaunu Săliştea; 1835, Sept. 14.

Priimindă această scrisoare a noastră de la d. Nicolăţa Paiu Sterie ot Sibii, să mergi la Răşinari şi să apuci pă Badea Şarbană, să-şi răspunză doi mii şi optă sute doi florinţi, argintă, şi treizeci de crăiţari, ce au rămasă datori din cumpărătoarea berbeciloră, şi eşti dumneata chejaşă şi răspunzătoră pentru dănsul. Sorocu au fostă la Sf. Măria Mică, adecă acum, Septemvrie, şi iată dară că au trecută. Şi să răspunzi la dumnealui negreşită, fiindă că amă orănduită şi eă pă dumnealui a numără acei bani la altă parte, şi, numărându-să acei florini pă deplină la d. Nicolăţa de către dumneata, vei priimi răvaşă de răspundere, şi, viindă dumneata aici cu acelă răvaşă, vei priimi zăpisulă de la mine. Aceasta scriă, şi fii sănătosă:

No. 14.

Hrisantă Ho[rezanul].

CXCIV.

Cerere de la Hurez a unei părţi din fierul podului pe Jiă.

10 Iulie 1837. „Ocirmuirea judeţului Gorji“ cere „nastavniculă“ de Hurezu a da făgăduitele 300 de ocă de fier pentru „podul cel mare de peste apa Jiului de aici, de lângă oraşul Tirgu-Jiului“, ce se face supt îngrijirea Medelnicerului Gligoraşco Bilteanu.

CXC.V.

*Catinca Bibescu către egumenul de Hurez, pentru
adăpostirea unui fiu al ei slab de minte.*

Cu plecăcune mă închină Sfinții Tale, părinte arhimandrite.

Cu prilejul venirii noastre la acea sfântă mănăstire, cunoscându supărările ce întâmpinați din partea fiului nostru părintelui Damiiian monahu (ce soartă după ale noastre păcate l-au făcutu a fi scurtu de minte), precum și a lui nemulțumire, care mi au arătat că are, măcar de și nu poate fi dă crezut propunerea din parte-î, — mi-am hotărât gândul ca deocamdată, și pentru ca să nu rămii supt judecata înaltei Providență, și pentru al său parapon, să-l aducū a-l mai ținea p'aici lângă noi. Apoi, în urmă, văzând și făcând. De aceia însărcinaî pã d-lui Ioniță Popovici, Căpitanul poști Râmnicu, ca să vie a-l priimi cu toate ale sale, din haine ce va fi având, — pã carele au văzut —, afară din dooă saū trei anteree ce mai avea date dintr'ale Sfinții Voastre, și care nu i să potrivea, precum și cu bani ce vor mai fi, din cei care v'am trimes pentru a Sfinții Sale socoteală. Și toate acestea înscriindu-să pã foae cu dăslușire, veți binevoi, vă rog foarte, ca, suptiscălită dă Sfinții Voastră, să să dea în priimirea numitului din partea noastră însărcinat, ca să mi le aducă aici, împreună cu părintele Damiiian. Iar, către ačasta, cu cinste rugându-vă a ne erta dă supărările și grija ce v'am adusū în cursu de atăța ani, cu ačastă nenorocire și după păcatele noastre ticălosū (*sic*), și a ne cinsti ca răspunsu de priimirea aceștiia, precum și de a da toată blagosloveniia nenorocitului nostrn copil, rămăi

Al Sfinții Tale ca o fiică sufletească:

În 4 August 1838.

Catinca Bib[esc]a.

No. 1, priimită August 14.

Foie de toate lucrurile părintelui Damiiian, adică: așternuturi, hăineturi și altele, care s'au găsit la plecarea Sfinții

Sale de la Horez, precum să vede; însă:

1 scoarță în mănăstire.

2 mindire, 6 perine mari, ipac mici — umplute cu lină bună spălată, care face galb. (!) 57.

2 macaturî pinză muscălească, de care sânt și pernele înbrăcate.

1 plapomă cu două cearșafuri.

1 gubea de dradidam [= *drap de dames*], înblănită cu spinări vulpe.

1 scurteică lungă, de postav, negru, înblănită cu nafea (?).

2 ipac, însă una de pambriu civit și alta de ghermesit, înblănită cu lenchiță (*sic*).

2 anterieie dumaticaton noi.

3 ipac de cutnie, purtate, ponosite.

1 gubea desblănită, postav civit.

1 rasă bună.

1 pereche ceacșiri dradidamă, noi.

2 ipac purtați, ponosiți.

2 briie, din care unu este făcut chingă.

7 cămăși bune.

4 perechi izmene, idem.

5 basmale noi.

11 perechi čorapă bumbac suptiri.

2 perechi cizme noi.

2 perechi pantofi idem.

1 potcapiu nou.

1 cuculion.

6 coți pânză americană în două bucăți.

1 căldare.

1 sfeșnic de alamă.

1 ladă.

72, adică șaptezăci și două bucăți peste tot. Aceste mai sus arătate calabalicuri de ale părintelui Damiian Bibescu, mi le-au teslimetisit astăzi năstavnicu sfinti mănăstiri Horez, după ordinu dumnei Marea-Vorniceasa Catinca Bibească, și, bez aceste lucruri de mai sus, am priimit și un grop

pecetluit cu pecetea Sfinții Sale, pă care mă îndatorez a le teslimetisi toate în priimirea dumnei. Și, spre siguranția Sfinții Sale că le-am priimit, am iscălit însumi această foie, care am dat-o Sfinții Sale ¹.

1838, August 14.

Ioan Popovici.

[În scrisoarea lui Hrisant se anunță sosirea părintelui Damian cu lucrurile, și se adaugă:]

Către această, asupra paraponului ce-l veți fi avind, asemenea mă rog ca să mă ertați, că eu, oricît me-aș stătu prin putință, am urmat asupra copilului; iar, pentru cusururile câte le-ați găsit dumneavoastră, și iarăși mă rog ca să le ertați.

CXCVI.

Declarație de arendă (moșia e arendată de către Hurez).

București, 26 Ianuar 1843. Petru Andronescu declară că s'aș dat 35.750 de lei de egumenul Hrisant arhimandritul de Hurez pentru arenda moșiei Mihășeștii a episcopiei de Rimnic în mina Mitropolitului Neofit.

CXCVII.

Declarație a duhovnicului de Bistrița către egumenul de Hurez, cu privire la un călugăr.

Duhovnic[ul] sfinti mănăstirii Bistrița.

Preotul Gheorghie erei, ce slujaște la sfânta minăstire Horezu, s'aș spoveduit aici la noi, zicând că voește a lua sfântul] cinu călugărescu al mantii, și, pre căt ne-aș luminat și pre noi Duhul Sfânt], l-am povățuit cum trebuie a păzi acest cinu; care de către noi s'aș găsit vrednic de a-l înbrățisa, rămăind la voința Preacuvioșii Sale părintelui igumen.

Ioil ieromonah.

Anul 1843, luna Noe[m]vr[ie] 15. M[ănăstirea] Bistrița.

CXCVIII.

Caimacamul Constantin Cantacuzino recomandă egumenului Hrisant de Hurez pe un fecior trimes pe lângă închisul Iorgu Goleacu.

Cu fiiască evlavie sărut blagoslovitoarea, părinte arhimandrite.

Dumneaei Vorniceasa Marghioara Goleasca trimite acolea într'adins acest fecor, tocmit ca să slujască și să îngrijască pe Iorgul, fiu dumneaei, ce este trimis acolea, la mănăstirea Sfinții Voastre. Iar grija cea pentru dînsul, de pază, aceia este asupra Sfinții Voastre; carele va sta acolea pînă cînd iarăși dumnei Vorniceasa, maică-sa, îl va cere de la stăpînire. Sînt

Al Prea-cuvioșii Voastre fiu sufletesc și slugă:

[1]849, Septembrie 3. *Costandin Cantacuzino.*

Cînstitului Prea-cuvioșii Sale părintelui arhimandrit chirie chir Hrisanth, năstavnicu sfinți mănăstiri Hurezul, cu fiiască evlaviie.

CXCIX.

Acte cu privire la același Goleacu.

La 1852, *Μαργιόρα Γολάσκα* întrebă de starea celui fiu „care este trimis acolo la sf. mănăstire Horezu, chiar de mine, de sînt vre o 4 ani, din pricina relelor sale purtări ce au avut către mine, și să-l și povățuiești, de vești găsi Sfinția Voastră cu cale, și-l vești cunoaște că se pătrunde de binele său, fiindcă el nu mi a scris nici măcar trei rînduri de cînd să află eczilă, ca să cunosc că s'a pocăit.“

La 1853, ea declară că tînărul „nu e în mințile lui“.

Răspuns: „Cocoană. Socotesc de a mea datorie a vă arăta părerea de rău ce simț, văzînd pe fiul dumneavoastră aici în mănăstire ca eczilă, cînd ale sale purtări în timpul de cînd se află aici în mănăstire, a dat cele mai bune dovezi de a fi omul cel mai liniștit. Mă mir foarte mult, cocoană, cum dumneavoastrăca mămă puteți să suferiți să

șază aici, unde, sub categoria cu care l-ați trimis, negreșit că aduce un atac chiar familiei dumneavoastră. Afară de această, văz că bietul om acum mai mult decit totdeauna simte dorința de a se reîntoarce acasă: pentru aceasta m'am încredințat, auzindu-l chiar însumi rugînd pe uni din voiajori ce treceau pe aici, ca să-l ia și pe numitul, a-l duce la București, că i s'a urit, în cît nu mai poate șede. Închipuiți-vă acum ce mare trebuie să-i fie simțirea cind singur a început a ruga pe uni și alți ca să-l ducă acasă. Iar că numitul nu v'a scris pentru aceasta nici-odată, puteți să credeți că bietul om săcătuește curajul văzîndu-se de tot părăsit de a sa mumă. Cu toate acestea, dumneavoastră, ca înțeleaptă, și cu durere de inimă, ce cred că sinteți pentru numitul, nu vă închipuiți că face aceasta din vre-o îndărătnicie, ci numai din sfiala ce are.

Acestea dar, cocoană, socotind de cuviință a vi le comunica, vă poftesc să fiți mai cu căldură și dragoste de fiul dumneavoastră.“

Goleasca răspunde rece și chiar amenințător pentru e-gumen. O nouă scrisoare a acestuia asigură că tînărul e cuminte. Stă la masă cu călugării. „Liniștește-te, buna mea cocoană, și crede pe bătrînul care astăzi, cu toată plăcerea, ține locul de tată fiului dumneavoastră.“

I. Argeș.

I.

Zapis pentru un împrumut făcut sătenilor de Nicodim, egumen de Argeș.

Dechemvrie 28 dni, l' 7255 [1746.]

Noi vătășei din Flămăzăști ce amū venitū la Sfinția Sa părintele egumenū chirū Nicodimū, de ne-amu rugat de ne-aū făcutū bine cu t' 100, de acumū până la Lăsatu Secului, după cumū va arăta în josū numele noastre:

Stoica părcălabu t' 10. Stanū Untariulū t' 10. Gheorghie Croitorū t' 10. Tudosie t' 10. Necolache, Vladulū, Dragomirū, Neacșulū Bălanū, Tudorū Sovulū, Badea Șerboiulū [cite 10 lei].

Platnici i chezași unulū pă altulū.

S'aū datū la Stanū Untariulū zloți za t' 165.

II.

Sinet către egumenul de Argeș.

Adecă eū popa Rad[u], împreună cu diiaconul Rad[u] și cu diiaconul Voico i diiaconul Cos[tan]din i diiaconul Șarbu i Șarban aprod i Dumitru sin Gherghie dān satul Uda, dat-am zapisul nostru la mână dum. Șătrar[u]lū Gligorașco Brăt[ă]șan, precum să să știe că, fii[n]du noi datori la părintele eg[umen] Argeșanu cu 3 zapise, după cum acolo arată toată suma dā bani, și pentru acești bani noi ne-am rugat dā dumnelui dā ne'ū lāsāt dā acum până în doao săptămāni să facem bani cu dobānda lor, și să-i aducem

la dumnului, iar, nefăcând bani până la acest soroc, să fie dumnului volnic, împreună cu zapisul nostru, să ne vînză orice ar găsi pă la casele nostre, să împlinescă bani. Și pentru credința ne'm iscălit mai în jos cu mâinile nostrea, ca să să crez[ă]. Noemvrie 2 dni, 1^a 7256 [1747].

Eū pop[a] Rad[u], platnic.

Eū diiacon Costandin, platnic.

Eū diiacon Voico, platnic.

E[ū] diiacon Șerbu, platnic.

Eū Șerban, platnic.

Eū Dumitru, platnic.

Eū diiacon Rad[u], platnic.

[Pe dos, însemnare cînd aū plătit.]

III.

Chitanță pentru aceiași bani.

Din bani ce am scos de la Udeni, ai Sfinții Sale părintelui egumenu Argeșanu, am dat la logofătul Pătru t¹ 118, iar ce trecū luaț mai mult de mine, aceia i-am oprit pentru zečuiala mea, după poruncă. Ci dumnealui acei bani să-și caute iar la Udeni. Ačasta.

Gh. Brăt[ă]ș[anu], Șătr[ar].

Februarie 23, 7256 [1748].

IV.

Învoială din Argeș pentru tăbăcitul unor piei.

Adecăte eū Radu sin Cerni dat-amū zapisulū nostru la mânia Logofătului Pătru i dumnealui jupănului Stanču Eșanu, precumū să să știe că așa m'amū tocmitū cu dumnealorū la Argeșū, pentru tăbăcala peilorū, de sută căte t¹ 7, și amū luatū t¹ 14 pe 200 de pei, ca să le deregū până la S[fe]lți Niculae; iarū, nefiindū peile direse la zi, și să va face vre o zăticneală din călătoria marfi, ača pagubă o aibū a împlinire toată paguba ce să va face. Că așa m'amū legatū eū cu zapisulū miū, de a mia bună voe. Și pentru

mai adivărată credință m'amū iscălitū mai josū că să să criază, și mi-amū pusū și degetulū.

Iulie 24, leat 7256 [1748]. *Eū Radu platnicu.*

V.

Zapis cu privire la niște caș.

Adecă noi carei mai jos ne vom iscăli, dat-am zapisul nostru la mână dumnealū Pătru Logofătul i la mână Stanciulū Eșan pentru că, având judecată Pătru și Stanciul Eșan cu Nițul Vălsănoiū innaintea dumnealū ispravneculū pentru nește caș ce-l luase Nițul de la nește datornici a lui Pătru Logofătul i ai Stanciulū Eșan, zicând Nițul cum că ar fi fost tovarăș[i] cu Pătru Logofătul i cu Stanciul Eșan, — pentru aceia aū luat caș[ul] de la datornici lui Pătru, daar noi am mărturisit adevăr[ul] innaintea dumnealū isprav[niculū]: cum, că acest caș l-aū luat Nițul cu ficleșug, că n'aū fost tovaroș cu Pătru i cu Stanciul, ce aū unblat cu ficleșug... Dechemvrie 17, 7257 [1748].

Necula Cerborean ot Muș., mart., Rad[u] Știrboiū mart., Stan văt[af] mart., Manea Flăc., mart[ur].

VI.

Chemare de la isprăvnicia de Argeș pentru pricina egumenulū de Argeș.

Răd[u]cane Delane, isprav[nic] Argeș. Pătru Logofătul, vechilul părintelū eg[u]m[en] Argișan, trăgând față innainte noastră pă popa Rad[u] i pă Voico diiacon i pă Șarban aprod i Iane diiacon i Voico diiacon i popa Rad[u] diiacon, Șarbu i Costandin diiacon, cu toț tovarăși lor ot Uda, pentru niște bani ce le-aū fost dat părintele eg[u]m[en] pă miere, de 3 anī, și, ne având miere ca să o dea, le-am socotit ban[i] ce rămăsese cu dobândă, și, mai făcând noi de aū lăsat vechilul t' 24 dān dobândă, aū rămas să fii dā pă zapisele lor t' 71, fār de niē-o pricină. Care bani i-aū și împlinit ei, dāndu-le și toate zapisele lor la mână sparte, unde, fiind la socoteală și alți boeri, Hriste Căp[i]t[an]

za Loviște și alții, și, pentru ca să să ție această socoteală, și să nu să mai scoale diiaconi, am dat carte noastră de judecată la mâna vechilului, că pre drept și în frica lui Dumnezeu i-am socotit, și s'aũ și mai scãzut cu câți bani le-aũ ertat, și să arat[ă] în față. Ačasta scriem. Dechemvrie 20 dni, t^l 7257 [1748].

Ῥαντουκάνος Δημόντις.

Viind Voico diiacon cu o luminată carte a Márii Sale lui Vodă, care scrie la Med[elni]č[e]r[ul] Răd[u]can, și aducând pă Pătru Logofăt, nepot proegumenului Argeși, față cu Voico diiaconu aũ scos Pătru Logofăt o foae iscãlită de preoți i de diiacon[i] den sat[ul] lor, care să dă ei datori cu t^l 15, și i-aũ dat care aũ plătit t^l 71. Care și noi cercetãnd, am adevãrat că iaste socoteal[a] bună aũ ba. Aprilie 11 dni, 7260 [1752].

... bis. Ar.

VII.

Zapis către egumenul Nicodim de Argeș, pentru afaceri.

12 Novembre 7258 [1749]. „Gheorghie Croitoriu“ dă zapis „Sfinții Sale părintelui egum[en] Argeși, chir Nicodim“, că a primit de la acesta 500 de taleri pe un an, „și pentru osteneala zeace doĩ“, luind asupra-i „chieltuiala saũ zeciuiala“.

VIII.

Carte de blestem a Mitropolitului pentru afaceri ale lui Petru, nepotul egumenului din Argeș.

30 April 7261 [1753]. Carte de afurisenie a lui „Neofit al Ung[rovlahiei]“. „Scriemũ cartea Smereniei Noastre ție, Stančule Ișanule otũ —; către ačasta iți facemũ în știre că aici la Smereniia Noastră să jãlui Petre, nepot[ul] rãposatului eg[u]m[en] Nicodimũ Argeșan[ul] că arũ fi luatũ bani de la unchiũ-sãũ, t^l 1108, și țe-aũ datũ în mâna ta, și țe-aũ datũ

și elu alți t^l 660, de i-ai băgatū in negoțătorie și inū marfă, și din baniū unchiū-săū ai dat t^l 600, iar 508 ai unchiū-săū și cei ce ți i-au datū elū, t^l 608, au rămasū asupra ta, și, până au trăitū unchiū-săū, întrebându-te, ai zisū precumū săntū baniū la tine, iarū, după moartea unchiū-săū, viind Petre la socoteală la tine, ai începutū a-ī școate răvașă mincinoase, de zici că i-ai datū la unchiū-săū acei bani.“

IX.

Foiță pentru zeastrea fie-mea Oprii, cum va arăta in jos; Mai 22 d., 7261 [1753].

4 boi de jugū, vaci, gonitore, gonitori, „iapă cu un cărlan de un an“, oi, bearbeci, „o păreche de hare de plugu“, stupi, „căldări mari“, „zăbăne de mătas[ă], dulamă de șai, rochie de mătasiē, brăū de mătase, salbă de petač, 55; nasturi de argintū, păreichi de cercei de argint polieți, tipsii de aramă, taere de aramă, șire de mărġan, inel de argint, scorțe rumănești, o Ivanghelie rumănască, 1 Molitvenic rumănescū, un căzan de rachiū, 2 țevi de ale căzanului. Athanasi Răhimona (*sic*); Grigorie proig[u]m[en] Ar[geșan], mart[ur].“

II. Schitul din Bodești.

I.

Învoială de cărămidari cu preotul.

Adecă eū Iacov din Dobriceani dat-am scrisoarea mea la mână popei lui Grigorie ot Bodeș[tī], cum să să știe că m'am tocmit cu Sfinția Sa să-ī fac miū 6, câte bani 90, de cărămidă, și mi-aū dat ban[i] toț in mână, să-ī fac cărămidă bună, să-ī placă, la zi, când i va trebui acast[a], și, pentru credința, mi am pus și numele, ca să să crează.

Fevruarie 3, 7230 [1722].

Eū Iacov, platnic.

II.

Diata Mariiei Brătășanu.

„Leat 7257 [1748-9].“ „Jup[ăneasa] Mariia Brăt[ă]șanca, a răposatului Drăghici Paharnicul Brătășanu, dinpreună cu fiu-mieș Radu,— carea pă cinul călugărescu să chiiamă Efimiia Monahia, și pe fiu-mieș, pă cinul călugăriei, Filaret monahu,— către care tuturor adăvărăm, scriem și mărturisim... sfântului schit dă la Bodești... , și Sfinției Sale părintelui și duhovnicului și starețului nostru Ghenadie arhimandrit... , pentru că, la vremea slăbičunii mele și al sfărșitului mieș de față, cu din preună preoți și neguțtori martori, din bun gândul nostru, pentru pomenirea părinților răposatului boiariului mieș și a coconilor ce am avut, și nu mi i-aș trăit, și, aducându-ne aminte de păcatele noastre, că săntu multe și greale, numai gândind la Sfânta Troiță, că ni le va rădica de asupra noastră, am închinat schitul Bodești... partea de moșie ce aș avut boiariul mieș și avem în Sutești, ohamnice, și partea Fotei Brătășanul, cumnatului, care ea ne-aș vândut-o cu zăpis, tot în Sutești... Mai având și în partea muntelui, aproape de acest sfânt schit, la Copăčoasa i Scoarța, părțile boiariului mieș, moșie părintească, carele le-am închinat și le-am dăruit acei sfinte Case a Sfintei Troiță, de bună voia noastră, ca în veaci și acolò să să pomească neamul nostru, precum la multe sfinte besearici, și precum și ticăloase oasele noastre să vor odihni, — că așa știm de la boiariul neamului nostru, că sfintele leturghii, prin sfintele lui Dumnezeu lăcașuri, mare ușurare se aduc ticăloaselor de suflete ale noastre, și ertare și izbăvire de veacnica muncă și de osânda de acolò. Decî, văzând și noi că lumea ačasta că iaste ca o nimic[ă], și auzind de acest numit schit, fiind în partea muntelui, la loc cu anevoe de hrană, și nu are nič-un venit și ajutor de la nimea, încă nič părinți preoț norie n'aș, fiindcă neamul boiariului mieș la multe sfinte mănăstiri i schituri și bisearici să află ctitori, — am socotit și la acest

sfântu lăcaș, fiind în partea muntelui, să-l avem de mângăiare la vremi de primejdii, fiind partea pământului acestuia cu vremi turburate pururea... Am mai adaos la acest sfântu schit în măgura în carea aũ fost 12 răzoare de vie ale răposatului boiariului mieu, în dealul Suteștii, să fii volnici părinții, de la schit să caute și să ia scaunul acesta de vie întru stăpânirea schitului.“ Mai dă o Țigancă, cu fetele, „că, fiind Țigancă fugare, și întâmplându-se răzmirițe, și murind boiariul mieu, n'aũ avut cine căuta.“ Să nu se strice dania de nepoții, verii, cumnații soțului. Blestem, ca la al lui Neofit: „și, după moarte coșcugul cu trupul aceluia, să tremure ca al Edoxiei“.

„Amũ scris eũ Varlaam ermonahu ot mănăstirea Brâncoveanii, cu zisa și cu învățatura maicăi Efimiei Brătășancăi, și a fiu-său Filaret monahul, sin Drăghič Păharicul Brătășanul.

C. Strâmbeanu biv Vel Stolnic, martur; Filaret monah Brătășanu cu maica mē, Afimia monahia, Brătășanca, am dat la schit. Costandin Brătășanu, martur; eũ popa Toma ce am fost la mart[urie], mart[ur] ce am fostũ și la mortia maicăi; Radu Jăianu, martur; Voico Jïianu, martur; Mat[eiu] Prejbeanu Căpitan; Iorga Boles., marturi.

III. Mănăstirea Brîncoveni.

I.

11 Iunie 7256 [1748]. Grigorie Ghica-Vodă cătră egumenul Ghenadie arhimandritul, de Brîncoveni, pentru „a stăpâni trei moșii din sud Gorjiũ, anume Tămășăștii, Voiniceștii, Broștenii și Răcarii, care moșii sânt ale Radului Bujoreanul zestre“, în schimb pentru moșia Foleștii-de-sus.

Monogram cu roș, pecete octogonală cu amindouă stemele.

Jos: „Trecută [la condică]“.

II.

Carte de blestem de la Mitropolit pentru un proces al mănăstirii Brincoveni.

2757 [1748—9]. Carte de blestem de la „Neofit cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop și mitropolit a toată Ungrovlahiaa“, către Radul Bujoreanul, pentru jalba făcută de „cuviosul arhimandrit chir Ghenadie egum[en] ot Brâncoveani“, pentru moșia Folești. Egumenul o stăpânește „pân[ă] când aū luat țara Oltului supt stăpânirea Mării Sale lui Vodă, și, fiind fost moșia vândută rău, s'aū luat de supt stăpânirea egumenului“: judecată la Grigore Ghica, care-l osindește pe Bujoreanul a da moșii de-ale lui, „ca să le ție egum[enul] întru zălojire pân[ă] vei plăti banii. Acum aceale moșii dumneata le-ai luat, făcându-le că sânt zestri ale jupănesii dumitale, pentru care moșii s'aū dat și carte de apărare de la Măria Sa Vodă. Acum egumenul ceare ca să-i arăt diata și catastiful răposatului Șarban Vist[ier], tatăl tău, auzind prin unii, alții, că sânt mori și moșii și Țigani rămași întru stăpânirea dumitale, și cu meșteșug le tăgăduеști, socotind să rămăe mănăstirea păgubașă“. Se dă deci „ačastă carte cu mare blestem și cu groaznică afurisanie asupra ta și a celor ce mai știu moșiile și Țigani și vii și mori și vase de aramă, orice. Ce, de va fi așa, și, temându-vă de Dumnezeu, de vei arăta ceale ce vor fi părintești nevândute întru stăpânirea dumitale, și vor fi părintești, și le vei fi stăpânindu, iar nu le vei face zeastre, ca să-l păgubești, — de vei mărturisi adevărul, denpreună cu cei ce vor ști, arătându-le toate [d]e față, să fiț ertați și blagosloviți. Iar, de nu veț arăta diata și catastiful cel adevărat, și de veț tăgădui moșiile ce vor fi părintești, și Țigani și vii și mori și vase de aramă i de cos[i]toriu i alte scule, numindu-le că sânt zeastre ale jupăneasii tale de 'ntăi și cei de a doao, saū le vei numi că sânt vândute și le stăpânești tu, socotind să păgubești pă egumen și mănăstirea, de nu veї mărturisi adevărul, denpreună cu cei ce vor ști, — să fiț procleț și afurisiț de

Domnul Nostru Iisus Hristos și de 318 sfinț părint de la Nichèa și de toate sfintele săboară, așijderea și de Smereniia Noastră: fierul, pietrile să să topească, iar trupurile voastre netopite în veaci; parte și lăcașu să aveț la un loc cu Iuda și cu afuritul Aria, să moșteniț bubeli lui Ghiov, și să vă lovească cutremurul lui Cain, să crape pământul și să vă înghiță de vii ca pre Dathan și Aviron, și de toate agonisealile să nu să aleagă ca praful, și, pân[ă] nu veț mărturisi adevărul, ertăciune nu veț lua. Acast[a] scriem.“

Neofit al U[n]g[ro]clahiei[.]

III.

Mărturie de stăpînire către egumenul Ghenadie de Brîncoveni.

21 Maiu 7257 [1749]. „Marica, fata lui Ioan Pădin cel mare“, cu familia ei, dă zapis „Sfinții Sale părintelui Ghenadie arhimandritul Bodescu, egumenul sfintei mănăstiri Brîncoveni“. Acesta are „cătăva vie și pomet aič la prisaca ce iaste aproape de Craiova“, hotărnicită la 7250 [1750—2], cu „cartea dumnealui Banului Manolache“ și „cartea dumnealor boiarilor Caimacamă, care s'au dat la comisionu ce s'au făcut de Sandul Podbăniceanu și de Tudorū Podbăniceanu, cu leatul 7275 [1766—7], și diata tătini-nostru lui Ion Pădin, ce ni s'au dat destăpănire la pristăvirea lui, cu leat 7248 [1739—40], și, având multă pricină la mijloc cu unchiū miei, anume Daniil monah și Ion Pădin cel mic i Anghel i Ion Chirul“, cu cari judecase și la Banul Ion Hrisosculeos. „După rămasul judecătii, ne-au dat și zapisul lor la mână noastră, înaintea judecătii și a boiarilor, și a tuturor megiașilor, cum că, ce au zălojit, au zălojit rău și fără cale, și venitul moșii, de l-au mănecat, fără de nič-o dreptate l-au mănecat; cu care în zapis s'au dat și platnič să îplinească tot venitul moșii . . .“

Iscălesc și „Costandin sin Marica, Gavriil arh[im]andrit, proigum[en] Tismeani, mart[or].“ Scrie „păpa Ioachim ot Craiova“.

IV.

Petiție a locuitorilor din Brîncoveni pentru ca Vodă Bibescu să li facă din nouă biserica mănăstirii.

„Prea-înnălțate și mult milostive Doamne, prea-plecată jalbă.

Cu zmerenie și omilință jăluim Înnălțimi Tale, prea-înnălțate Doamne, pentru sfânta biserică hramul sfântului erarh Nicolae, ce este făcut[ă] de prea-înnălțat[i] și răposat[i] Domn[i], familia Mării Voastre, că, din anul 1838, ce s'au fărîmat de grozavul și înfricoșatul cutremur, noi, lăcuiitorii și preoții satului nostru, am rămas întocmai ca niște dobitoace, fără păzitori și fără colibă.“

Cer reparația, oferind să ajute „din ceea ce vom putea“ : „vom da și capitale cutiilor satului, ce sînt ca la 2.000 lei“.

IV. Mănăstirea Cîmpulungului.

Jalbă a egumenului de Cîmpulung pentru niște Țigani.

10 Mart 1839. „Anthim, egumenul măn[ă]stiri Cămpulungu, prin vechil Costache Ștefanopol“, pentru reclamația de Țigani a „dumnealor boeri frați Fălcoeni“, împotriva mănăstirii. [Copie.]

V. Mănăstirea Cozia.

I.

Sinet al lui Ghenadie, fost egumen de Cozia¹.

Părcălabele Anghel și Costandine Țochin[ă], sănătate. Alta, veți ști că, fiind eu datoru dumnealui Logofăt Pătru t¹ 100, cu cari bani m'au împrumutat de m'am plătit de mănăstirea Cozia, când m'au scos din igumenie, că aca

¹ El a scris versuri, asupra cărora v. Iorga, *Două biblioteci de mănăstire: Ghighiu și Argeș*, București, 1904, p. 29 și urm.

sumă n'am avut gata, pân n'am luat bani cu dobândă, la sută de as[pri] t¹ 20, acum, cerând banii și neavându-i, m'aū sorocit aiça la judecată, aū să-i daū, aū voi da cu treapede, și cu zăcueli, și cu alte chieltueli. Eū ce să facū? Am dat judecata, să iā dum[nealui] Logofătul Pătru zapisul mieū, cu carii m'am împrumutat, cu t¹ 100, la care zapis a rămas t¹ 6 p¹ capetele. Ci, măcar eū daū la zeace doo dobânda, mult m'am îngreuiat. Ci voi veți da cum scrie zapisul, t¹ 6 p¹, cu dobânda lor, de la anul 7253 [1744-5], Dechemvrie 20, și iar dobânda banilor celor t¹ 39 p¹, pân[ă] când i-ați dat, iar zeçuiala o va da dum[nealui] Logofătul, și treapădul iaste zloți doi. Ci voi dați unul, Logofătul altul,— că eū n'am ce face, că v'am tot cerut cu bani, și v'am zis c'ați venit cu mănile, cu vite să lucrați, să vă plătiți; și, să dați, de 6 ani v'am tot zis, și ați dat vitele ce le-ați cumpărat cu banii miei altora de v'ați plătit, iar pă mine, socotindū să mă înșelați, n'ați băgat samă, măcar că ați zis că v'am silit de v'ați vândut vitele fără preț. Bine ar fi fost de ați fi făcut așa, dar n'am știut că santeți înșelători, de v'am tot așteptat. Să jură Anghel că iaste așa, dar trebuia să vedeți că îmbătrânesc la ușa voastră, și încă tot nu le-ați putut vinde, pân[ă] nu vi le-aū luat de la ușa alți datornici. Iar că ați zis cu mustăți, că v'aū ținut toată vara, încă și la Pitești, dumnealui ispravnicul, ați mințit, că iată-l iaste de față; ci nu cu mincuni și cu mincinoși, ci vă plătiți cu bani gata, cu dobă[n]da lor, - că eū daū dobândă la zeace 2, iar voi la zeace unul. Și sânt împresurat de datorii. De car[e] nici voi nu puteți scăpa,— că atâta găsește la mine numai, aceale zapise, și doi cai bătrâni; și voi da și aceștea. Iar, de aveți a minți ceva, să veniți de la Pitești, să stăm de față naintea dum[nealui] is[pravnicul]. Acast[a].

Ghenarie 4, 7256 [1747-8].

Ghenadie proegum[enul] Coztian.

II.

Declarație despre o datorie a lui Ghenadie.

[C. 1750.]

Declarația unui Anghel cu privire la o datorie a lui „Ghenadie Coziianu“.

III.

Același către un Logofăt, despre mici afaceri.

Dumitale Log[ofete] Petre, sănătate și tot binele de la milostivul Dumnezeu rogă ca să-ți dăruiască. Alta, vei ști că venii până la fratele Codmăneanul: poate că voi zăbovi până la Paști aici, până voi lua un răspuns de la părintele igum[enul] Argeșului. Ci, pentru stupi, te poh-tescă, și până la 108 să găsești, și voi da banii gata; și să amă știre pă unde voră fi, să-i străngemă, să nu fie ră-săpiți. De nu să voră putea cu ună zlotă găsi, dară mai susă de ună leă oră fi prea scumpi; ci să nu să iă mai susă de ună leă. Cuscrului îi pohtescu multă fericire. Pe cine ară veni într'acoace, să-mi sămneză ceva, și mă va găsi la Codmana. Și mila lui Dumnezeu să vă păzască cu totă binele.

Martie 28, 7276 [1768].

Al dumitale bună voitoră

Gh[enadie], proigumen Coz[ianul].[Pe V^o, însemnare de capre cumpărate.]**VI. Schitul Fedeleșoiu.**

Ioanichie ierom[onah], igum[enul] sfintei mănăstiri Fedeleșoiul, dat-amă zapisulă mieă la mâna Sfinții Sale părintelui chiră Nicodimă, igumenulă sfintei mănăstiri Argeșulă, precumă să să știe că m'amă rugată de Sfinția Sa de mi-iaă găsită bană la neguțatori cu osteneală, și mi i-ă dată Sfinția Sa taleri 80 (optzeci). Deci mă legă cu acestă

zapisû, să amû a-î darea baniî cu osteneala lorû la Treîsfetitelei, să am a darea talerî 40. Iar ceialalți t' 40 să amû a-î darea, la toamnă, miîare pâ ei, vadra pâ ruptoare; iarû osteneala banilorû să să dea; și, nedându baniî și miîarea la zi, cumû amû zisû, și, de s'arû face vre o chel-tuială saû zeçuială, să fie totû de la mine. Și pentru cre-dință m'amû iscălitû mai josû, ca să să crează. Și acești bani i-amû luatû pentru treaba mănăstirii.

23 Dechemvrie 7254 [1745].

Ghenadie igum[enû] Coz[îianû], mart[urû].

Ionichie eg[umenû] ot Fedeleșco[iû], plat[nicû].

[Foarte urită scrisoare a iscăliturii. — Scris de mina lui Ghenadie actul.]

VII. Mănăstirea Glavacioc.

I.

Jalbă către Mitropolit a egumenului Partenie de Glavacioc, pentru un proces.

† Prea-cinstite, prea-sfințite părinte Mitropolit, cu cea de robû plecăciune, sărut prea-sfânta mâna Prea Sfinții Tale.

Cu prea-plecatul răv[aș] înștiințaz și mă rog Prea Sfinții Tale să aibu dreptate cu un Stançul Eșanul de la Vălsănești sud Argeș că, în trecuții ani, trăind unchiul mieû Nicodim proeg[u]m[enul] Argeșului, m'am apucat eû cu dânsul de o neguțtorie, și i-am luat de la unchiul mieû t' 1.150, și i-am dat lui; i-am mai dat și eû t' 660, și s'aû băgat în marfă; dintr'aceștea aû apucat de aû dat la unchiul mieû numai t' 660, și aû murit unchiul mieû, și, dupe moarțea unchiu-mieû, l-am apucat să ne socotimu și să-mî dea ban[i] ce rămân. El mi i-aû scos nește răvașă mincinoase ale unchiul mieû, că ar fi dat bani toț la unchiul mieû, care nici slova unchiului mieû iaste, nici iscălitura într'acele răv[așe], ce le-aû făcut el. Eû, ca să-mî

aflu dreptatea, am venit de am jăluit la răposatul Sfinția Sa Părintele Mitropolitul Filaret, și mi-aș făcut o carte de blestem asupra lui, ca să mărturisească adevărul pentru acei bani, și i-am trimis cartea de blestem pe un popa Istrate de la Tigveni, ca să i-o citească și să o priimească, ca să mărturisească adevărul. El n'aș vrut nici să-l îngăduiască să i-o cetească, nici o aș priimit să o vază, și s'aș întorsă popa Istrate innapoï făr de nici-o ispravă. Văzând și eș vicleșugul lui, am luat adevărul de la popa Istrate cum că n'aș vrut să priimească cartea de blestem, și până acum nu am mai putut să viș, să mai jăluescu, socotind că doară iș va lua seama și va veni la dreptate; văzând că nu va dreptatea, acum am venit la Prea sfinția Ta. Cu lacrăm[i] mă rog Preasfinția Tale să aibu dreptate, să nu rămăiș păgubaș.

Prea-plecat[ă] slugă:

Parthenie ier[o]m]onah] ot Glav[a]c]ogu.

II.

Altă jalbă a aceluiași, în acest proces.

[C. 1770.]

Prea-înnălțate Doamne,

Mă jăluescș Mării Tale și al doilea, totș pentru Stanțul Eșanulș, de la sudș Argeșș, că, avândș socotealș cu dănsulș de o sumă de bani ce i-amș fostș datș eș de aș înbrăcatș în neguș[i]torie, și, osăbitș, avândș cu dănsulș pricină pentru altă sumă de bani ce aș luatș și de la unchiș-mieș, proigumenulș Argeșanul... Eș, Doamne, i-amș datș să priimească carte de blestemș..., și, el nevrândș..., amș venitș de amș jăluitș Mării Tale, și Măriia Ta te-ai milostivitș și ai poruncitș de aș mersș copilș din casă, și l-aș adusș. Acumș, Doamne, nu vine să stămș la socotealș și să priimească cartea, ci umblă cu meșteșugurș, ca și cumș aș mai umblatș și până acumș, ca să mă întunece, și acumș să rămăiș făr[ă] de dreptate. Ci mă rogș Mării Tale, să fie luminatș porunca Mării Tale să ni să orăn-

duiască niște socotitori din dumnealorū veliții boerī. Și ce va fi mila Măr[i] Tale].

Rugătorū de sănătatea Mării Tale:
Parthenie ier[o]m[onah] ot Glavačocū.

VIII. Govora.

Răvaș al lui Paisie, egumenul de Govora.

† Cinstite frate pop[o] Dumbrav[ă], săn[ă]tate și tot binele poftescū ca să-ți dăruiască Dumnezăū, iar de la noi metanie. Alta, iată venii și eū acum de la [păr]intele episcopul, și știī că mă înpreuna[ī] cu Sfinția Ta în ceaste zile, și vorovim cu Sfinția Ta ce știī, și i-am zis; ci iaste să vī pân aicea la noi, să-ț spuī ce-aū zis părintele; și, pre lângă aceastea, mai avem și altele a mai vorovi. De ačasta, și Dumnezăū cu Frăția Ta.

De binele Sfenții Tale voitor:

Paisie eg[umen] den Govora.

Mart 17 dni, l' 7210 [1702].

[Pe dos, un zapis al lui Ion Croitoriul, de împrumut de la popa Dumbravă; dobindă „zeace la 2“.]

IX. Mănăstirea Polovraci.

I.

Cerere a locuitorilor din Polovraci către egumenul Dionisie, pentru a-și putea face vin.

[C. 1750.]

Noi care mai jos ne vomū iscăli, dat-am zapisul nost[ru] la mâna Sfinții Sale părintului (*sic*) Pol[o]vrăganulu, chirio chirū Dionisie, igum[enul] al aceștii sfinteī mănăstirī, precum să să știe că ne-am rugat de Sfinția Sa ca să ne dea voe să ne facem vīi pă moșia sfinteī mănăstirī, pol Bărbeaștii; darū Sfinția Sa] n'aū vrut ca să ne dea voe,

ca să nu să scoale unii din noi să zicem că iaste pă moșia noastră. Ci pentru aceia nu ne îngăduia. Iar, mergând a treia oară, și puind rugăcune că nu vom zice niminea din neamul nostru, și dând și zăpis la mâna sfintei mănăstiri, ne-aŭ lăsat de am făcut vii, și am dat acestŭ zăpis la sf[ă]nta măn[ă]stire, ca să să incredințeaze; și să avem a da otașină dela — (*sic*).

Pentru că așa ne-am legat și ne-am așezat. . . , cu oamenii de prin sate mărturii, oamenii de cinste, ca să să crează.

Eŭ diiaconu Mateii Fluturel. Eŭ Duca. Eŭ Ionŭ Obrăcan. Eŭ Pantie Magherŭ, martorŭ, ot Demățeni. Rădoiŭ sănŭ Mihaï Cojanŭ, martorŭ.

II.

Cerere de parastas pentru un donator al Polovracilor.

C. 1750. Nepotul de soră al lui Marin Părcălabul (?) scrie către egumenul de la Polovragi, cerind a se face parastas răposatului, care a lăsat mănăstirii o moșie; și el, ca „clironom“, recunoaște dania.

III.

Danie de moșie către Polovraci.

18 August 1760. „Vasilie ot Dămțeani“ dă zăpis „părintelui Mihail egum[en] sfintei măn[ă]stiri Pol[o]vragiul și la mâna măn[ă]stirei“, că a dăruit parte din Dămțeani mănăstirii, „pentru spăsăniia sufletului mieŭ și al părinților miei.“ Iscălesc: „popa Vasilie ot Dămțeani, eŭ Parthenie ier[o]m[o]nah ot Greci, martur; eŭ Mih[ă]il[ă] snă Iacov ot Sohodol, martur“.

IV.

Carte de blestem de la episcopul Chesarie de Rîmnice, pentru hotărnicia satelor mănăstirii.

7 April 1779. „Chesarie, milostiiŭ bojiu episcopu Răimnicului, Noului Severin.“ „Fiindcă la Smereniia Noastră aŭ dat jalbă cuviosul igumen Pol[o]vrăgeanul, chir —, pentru moșăile ce le are mănăstirea, anume Berbeștiu,

Jăgăiu, Budoiu și Vălsăneștii, dupe apa Tărăi, sud Vâlcea, cum că aceste hotară de moșăie să inpresoară de către voi ce v'au arătat anume, însă Gheorgh'e Colțea i diiaconu Pătruți și pop[a] Ilie, ce inpresurați hotarul Berbești,— Damaschine și Theodosie monașalor și pop[o] Vladuțule ce iarăși santeți inpresurători celorlalte hotară, dupe cum să arată mai sus..., cerșu această carte a Smerenii Noastre cu mare blestem și cu groaznică afurisanie asupra voastră, ca să arătați dreptul adevăr în frica lui Dumnezeu, dreptele hotară și sămne, pe unde își are coprinsul fiește-carele, și, ce veți fi inpresurat, să-l dați iarăș inapoși la sfânta mănăstire... [Blestem.] Hierul, pietrile să să topească și să să răsăpească, iar el să nu mai putrezască, rămâind trupul lui dupe moarte întreg și neputred.“

[Iscălitura.]

V.

*Învoială a egumenului Pahomie de Polovraci,
pentru un loc de casă.*

Adecă eū Anghel sin Dumitru Paraschivescu Mățu dat-am zăpisul mieū la cinstită mână Sfinții Sale părintelui igumenului Polovrăgeanu chir Pahomie, precum să să știe că m'am rugat de Sfinția Sa de m'au lăsat să-mi facū casă dincolo de Tăria, pe moșia sfintei mănăstiri, în locu unde au fost casa lui Pătru Șărbănică, și eū cu această scrisore incred[in]țaz pe părintele igum[en] că-mi voi face claca când mă va chiema la sărocū, și-mi voi da dijma făr de nici-o pricină. Iar, puindu-mă în pricină de a nu asculta la sfânta mănăstire, atunța părintele igumen, sau alt igumen care va fi după vremi, să aibă a-mi sparge casa, și locul să-lū dea altuia care va asculta. Și, cândū amū făcutū această adeverință, au fostū, mulți omeni inprejureani, megiași, mărturie. Și eū, pentru adevărate credință, m'am iscălit mai jos.

Februarie 5 dni, 1783.

Aghelū sântū Dumitru Mățu.

Stoica Baca.

Costandinū Gaițe.

Ionū Giurgivanu.

Dumitru Părvilă (?).

Ionū sântū Baca.

VI.

Constantin Oteteleşanu către un diacon de la Polovraci pentru hotare.

26 Maiu 1785. Costandin Oteteleşanu Sărd[arul] către „Molitfa Sa diiaconul Badea dela Denuţeani“, pentru pretenţiile „egumenului Polovrăgeanu“ la 70 de stinjeni în acelaşi hotar. Sau să lase pe oamenii mănăstirii a cirmui, sau să vie la judecată.

Jos, diaconul scrie către egumen: „nu pocî veni acum, fiindu-că săntu sorocitu la Craiova“.

VII.

Pahomie, egumenul de Polovraci, cere o hotărnicie.

[1786.]

Prea Înălţate Doamne.

Cu smerenie jăluescū Mării Tale că, sfânta mănăstire Polovraci, ce este metohū mănăstirii Hurezi, [are] cevaşi moşioare pe alocurea, stăpâniri vechi de la fericiţi ctitori, însă, în judeţul Vâlciū, moşia Berbeştiū, cu o moşie ce să răzoraşte pă dealulū cu moşneni Berbeşti, pă dă la vale cu Dămbţeni, şi în Dămbţeni o parte dă moşie danie, inpreună cu viia şi cu moşioara Jigăi, ce să răzoraşte pă deal cu Slăveştiū şi pă dă la vale cu Sineştiū, şi moşia Budoiu, ce să răzoraşte pă dealū cu Tereujani şi dă la vale cu Obislăveni, şi în Tereujani a treia parte, şi o parte dă moşie dă danie din Obislavū, ale Pelaghii monahii Românească dinū inū Obislavū, i din Vălsăneşti i Şasa, ce le-aū datū danie mănăstiri, şi acumū le stăpâneşte Ioniţă polcovniculū za Cerneţi, fără dă dreptate, şi moşia Cărpeni din Hamarade, şi în sudu Gorjū moşia Polovragi, cu munţiū, ce să răzoraşte pă dă vale cu Băreseştiū moşneni i cu moşia Milostea a mănăstirii Bistriţi, avăndū şi inū Sărbestiū o parte dă moşie de danie, i altă parte dă moşie în Corşori, ce să răzoraşte dă danū dealū cu Boşomegiū, pă dă vale cu moşneni corşoreni, şi moşia Şă-

pote, ce să răzoraște pă deal cu moșiia Calul și pă la vale cu Căz[ă]nești, și moșiia Purceleni, i daniia din Pojogeni, ce să răzoraște dă dă deal cu moșiia Colibașii, și pă dă la vale cu Pojogeni; viia de la Negoești, o parte de moșie din Cărligeni. Că egumenașii ce au fost după vremi mai naintea mea, întâmplându-să de au slăbitu cu stăpânirea hotarăloru moșioară loru, avându inpotrivirea silnicii Turciloru ce au fostu innaintea răzmiriții Rușiloru, dă nu-lu putea căuta, numiții răzași fără dă dreptate și in silnicie au acoperitu dă toate părțile moșioărale acestea ale sfintei mănăstiri, și, luminându acumu milostivulu Dumnezeu pământulu acesta cu pace, amu începutu a căuta stăpânirea veche ce au avut-o sfânta mănăstire, și, judecându-ne cu dănșii, s'au doveditu prin judecăți inpresurarea ce au făcutu sfintii mănăstiri, și dintr'ânșii unii răzași deocamdată s'au trasu după inpresurare, daru apoi iar s'au întinsu. Dar unii nici dă cumu nu s'au supusu judecății loru; și, fiindcă să află sfânta mănăstire păgubașă dă moșiile sale, din pricină silnice și nedreptățile răjașiloru, rămăindū și cheltuitu in zadaru prin multe judecăți ce au trasu cu dănșii, — neștiindū alt ce să mai facu, amu năzuitu la noianulu milostivirii Mării Tale, și cu umilință mă rogū, fiindū că amu înțelesu cu toții dă slăvitele și vrednice dă laudă hotărările Mării Tale, să te milostivești Măriiia Ta și asupra acestii sfinte mănăstiri, ca să să facă luminată porunca Mării Tale către unulū dinū dumnealorū boeri ispravnicii ai Vălcii, ca să meargă la numitele moșioare și, prinū carte dă blestemū asupra răzașiloru, fiindū toate părțile față, să să facă cercetare tuturorū părțiloru moșiiloru, ca să-și afle sfânta mănăstire dreptate, și, pă cătu să va găsi dreptu, să să hotărască, ca să să odihnească și sfânta mănăstire de acum innainte dă judecăți, și cheltuelile cele multe să să osteiască, și răjașii din silnicile și apucările lorū dă dreptate, ci odată să să hotărască. Căci că și păcatu va fi, luminate Doamne, să să afle mănăstirea noastră totdeauna păgubită și cheltuită prinū judecăți, și noi călu-

gărași să nu putem a fi liniștiți dă judecâți, ca să ne căutăm de rugăcuni ce sântem îndatorați să aducem lui Dumnezeu pentru pacea a toată lumea, și pentru slăvită fiița (*sic*) și fericiți și îndelungați ani Mării Tale, în luminat Scaunul Domnii. Și pentru aceasta ceru ca odată să să isbrănească la tote moșioarele. Și ce va fi mila Mării Tale.

Smeritū rugătorū către Dumnezeu de sănătatea Mării Tale: *Pahomie egumenașū* otū mănăstirea Polovraci, sudū Gorjū.

[Ordin domnesc in acest sens, la 5 Iulie 1786.]

VIII.

Învoială pentru vînzarea de vin și rachiū între Cozma egumenul și satul Polovraci.

26 Maiū 1797. „Săteni pol[o]vrăgeani“ se invoiesc cu „părintele Cozma er[o]monahū, igum[enul] sfintei mănăstirii Pol[o]vraģu“, pentru vînzarea de vin și rachiū pe moșia mănăstirii: „după ponturile sfintii pravili, de tot ne hotărea a curma, după cumū și la alte moșii boerești i mănăstirești, darū noi amū obrăznicitū peste porunci de amū mai adusū vinū la casăle noastre“. După nouă piră, cer iertare, pe care o capătă „din buncațele Sfintie Sale: ne-aū dat voie a ținea și noi trei cărcime inū satū, de vinū i rachiū, și dintr'aceste trei cărcime la zi de tărgū să avemū a scoate la trei locuri, iar nu mai la multe... Și pe aceste trei cărcimi să avemū a da havaetū dupe coprinderea luminatelorū porunci domnești“. „Eū Pătru părcălabu, eū Ion Pădurescu, eū Ion Giurģuveanu, eū Ion sin Mihuță Popăscu, eū Pătru Deconescu, eū Dumitru Goțeală, eū Dimu Iatantic, eū Manasiia, eū Mitu Hozăscu, eū Ionū Șimianu (?), eū Mihaī Antonu, eū Pătru Olmazū, eū Costandin Lovelū, eū Dinū Lăbăū, eū Gheorghe Iatanticū, eū Niță Codea și cu toți săteani noștri adevărim.“

La 26 Maiū, Trimesul ispravnicilor arată că, „viindū și eū aicea la satu Polovragi, s'aū și opritū vinurile ce aū

fostu aduse pe la cărcime, daru, fiindu că pe aceale vinuri dedăse havaet, iar[ă]și din porunca dumn[ea]lor isprav[ni]ci, la mănăstire, i alte havaeturi domnești, aū voitū și Sfinția Sa părintele igumenū a se slobozi, până să vor sfârși, invoindu-să și printr'acestū zapisū, după săvârșirea acelorū vinuri, să ție trei cărcimi, iar mai multū nu; care zapisū l-aū datū de a lor bună voie, fiindū toți față". „Ursachi v[ă]taful.“

IX.

Porunca ispravnicilor pentru invoiala de mai sus.

19 Ianuar 1798. Ispravnicii către vātaful Ursache, după plingerea lui Iosif, egumen de Polovragi, că locuitorii din sat vind vin și rachiū împotriva „ponturilor“, „arātându-ne cuviosul Iosif o foe arātătoare anume că sânt doașprezece cărcūmi dā vāndu vin: nepristan aducāndu-i cu porunca nostrā aici, trei oameni din satu Polovragiū, vechili și celorlalți, făcurā mare tīgāduire la cercetarea ce le-am făcut, cum că mai mult de trei cărcūmi n'aū, după legătura zapisului ce aū făcut-o cu cuviosul egum[en] chir Cozma. Deçi s'aū hotărāt de către noi ca să dea alt zapis că mai mult decât acele trei cărcūmi nici n'aū, nici să indrāzneascā a mai avea; și aū dosit de aici, nevrānd a da zapis, — de unde să cunoaște că arātarea lor este neadevāratā. [Sā cerceteze.] Nu numai la acele buți să le tai cepurile și să le pecetluești, ce încă pā aceia ce aū indrāznit a călca așzāmāntul zapisului lor, să-i trimiți aici la noi, ca să le facem certare: [Dacă vor mai face așa, pierd și cele trei], și să vor popri cu totu a nu mai vinde, după cum iaste obicei la toate moșiile mănăstirești i boerești.“

X. Schitul Trivale.*Sinet de la egumenul Metodie de Trivale.*

Dat-amū zapisulū mieū la māna dumnealū Logof[ātu]l Pātru, precum să să știe că, avāndu eū mare pāsū pentru

bani ce ne-au pusă ca să dăm și noi ajutori, ce au pusă Măriia Sa Vodă po mănăstirea Coziia, talere șapte sute, și, neavându eă de unde să împlinescu, — m'amă rugatū de dumnealū Logofătulū Pătru, de mi i-aū făcutū bine cu talere doozeci, de acumū până la Sfinții Apostoli, și atuncea la zi să daū eă acești bani toți deplinū, fără de nici-unū feali de pricină. Și pentru mai adevărata credință amū pusă iscălitura mea mai josū.

Methodie, igumen otū Trivale.

Maī 10 dn., 7257 [1749].

Scrierile de plată către protopopul Petru.

Măști. Paiz. închin metropolitei France. amănate în pohtim
la la Dumnezeu cu sără armonia. Cu scrisoarea mai
mult pravea să se scrie, fără căl, luând acest răvoș, numai
că căl să se scrie, să se, ca și veni și vorbi câte cevaș,
pentru că lui să veni răspesu să la București, și
dădăre (sic) de conșo poștaș să se usăzăm și cu Turcul
cu pliciu datori.

III.

Maș 30 de 1736

ACTE ALE PROTOPOIEI DE ARGES.

II.

Fosta de vestre data protopopului Nicolău.

Fosta pentru scule ce s-au găsit în ocăsurile împărăsii
Alexandrei, cum arată anume, Anul 17 noi, 7248
(1740).

Lotan de verno, 25; coalandă de argint, căle mării 5
mai de aur 1. Acapță de argint 1.

Arăste de am dat la patriopop Nichi.

III.

*Dragăria din Pitești declară că nu sîndul lașed-
tului Petru, tufa amărită.*

Not vorosam din ocăsurile Petru, dat era zapăta noastră
la mine dumnezeu Logobind, Petru cu sără și ale dăru
și dină pliciu să se scrie și să scrie, vandul duminicului

I.

Scrisoare de poftire către protopopul Petru.

Molifti Tale, proin potropoape Pătru, sănătate îți pohtim dă la Dumnezeu ca să-ți dăruiască. Cu scrisoarea mai mult n'avem a-ți scrie, fără cât, luându acest răvaș, numai dă cât să te scoli să vii, că avem a vorbi câte cevaș, pentru că mi-au venit răspunsu dă la București, și doaoară (*sic*) dă vom putea să ne așăzăm și cu Turcul cu pricina datorii.

Mai 30 dn., 1736.

Părvu Cal....

II.

Foaie de zestre dată protopopului Nicolae.

Foiță pentru scule ce s'aū găsit din zeastrele jupăneasii Alicsandrei, cum arat[ă] anume; Aprilie 17 dni, 7248 [1740].

Colan de sirmă, 25; costande de argint, câte măriaș 5; inel de aur 1, treaptă de argint 1.

Aceaste le-am dat la pătrupop Nicola.

III.

Orașenii din Pitești declară că aū vindut logofătului Petru „tufa orașului“.

Noi, oroșani din orașul Piteștii, dat-am zapisul nostru la mâna dumnealui Logofătul Pătru, ca să-î fie de bună credință precum să să știe că i-am vândut dumnealui

toată tufa oraşului, câtă coprinde, şi ne-am tocmnit dă a noastră bună voe, şi o'm dat cu t' zeace, şi dumnealui să ostenească cu bună pace pân în toamnă. Şi dă cătră nimeni să nu aibă nič-o opreală; numai până vom cosi fănul după 'n tufi să nu fie volnic să între cu caprele în fân. Şi pântru credința ne-am iscălit mai jos, ca să să crează.

April 8 dn., 7256 [1748].

Şi am scris eu, Radu judeţ[ul], cu învăătura dumnealor.

Cârstea judeţ.

Eū Stan tabac.

Ion Ţăcăle.

Tudora Ghedeon.

Arūsene tabacu.

Necula fuştaş.

Eū Costandin jude (sic).

Eū Lupaşco măcelariul.

Costandin Log[ofă]t[ul].

[V°:] Zapisul oroşanilor din oraş[ul] Piteştii, pântru tufa oraşului.

IV.

*Zapis al unor tabaci, pentru nişte piei date la lo-
gofătul Petru.*

Adecă eū Arsenie, dinpreună cu tovaroşii miei, carei mai jos ne vom iscăli, dat-am zapisul meu la mâna dum[nealui] jupânul Pătru, precum să să ştie că am luat t' 21 pă piei 300, şi, câtă marfă va mai avea, afară dintr'ăcasta, să o lucrăm tot noi, tot cu acest preţ, şi să avem a lucra marfa bine, albă, curată, nepătată. Iar, de n'am lucra noi pieile, să placă negu[ă]toriului, să avem a plăti precum le plătesc cumpărătorii la negu[ă]tor[i]. Şi avem a da marfa la Sfetii Nicolae gata. Şi, când s'aū făcut acest zapis, aū fost şi alte mărturii. Şi, pentru mai adevărata credința, ne-am [pus] iscăliturile mai jos, ca să să crează.

Iulie 10 dni., 7256 [1748].

Eū Arsenie, tabac.

Eū Tănasie, tabac.

Eū Ion, tabac.

Costandin pot[ro]pop, mart[ur].

I pop[a] Dragomir, mart[ur].

Gherasim ot s[fea]tah mănăstire Argeş, mart[ur].

V.

Zapis al acelorași, scris tot de protopopul Constantin.

.... Iat[ă] am mai venit la dumnealui de ne-aū mai dat tal[e]re patrusprăzece, să mai lucrăm piei 200, tot pe tocmeala cea d'intăiū... Am scris eū, prot[o]popul Costandin.

Iulie 24 d., 7256 [1748].

[Aceiași tabaci iscălesc ca „platnici“].

VI.

Sinet al călugărului Pahomie către logofătul Petru.

Adecă eū Pahomie monah, împreună cu Necula ot Topana, dat-am credinčos zăpisul nostru la mână dum[nealui] jupânului Pătru, cum să știe că ne-am rugat de dum[nealui] de ne-aū făcut bine cu t' zece, de acum pân la Ș[fe]a[tă]i Gheorghe, cu osteneală, și osteneala să facă o cășarie bună, și scândurī, afară den jghiaburī, iar, de nu s'ar găti cășaria la vreme, și să va face vre o pagubă, să avem a împlini noi toată paguba dum[nealui], și să dăm bani la zi. Drept ačasta am dat acest credinčos zăpis la măn[a] dumnealui. Și, când am făcut acest zăpis, aū fost mulți oameni de ispravă, care să vor iscăli, și noi, pentru mai adevărată credința, ne-am pus iscălitura și degetele, ca să să crează.

Ghenarie 26 dni, 7257 [1749].

Az Pahomie, platnic.

Eū Vladul, platnic.

Eū Necula, platnic.

Dum[i]n[e]că dīacon ot Uda, mar[tor].

Costandie pot[ro]pop mart[or].

Și am scris eū, Gheorghe Log[o]f[ă]t, cu zisa lor, cum arată în zăpis.

Eū pop[a] Toma, bun mart[or].

VII.

Răvaș al unui proigumen (Ghenadie de Cozia) către protopopul Petru.

C. 1750. „Proig[u]m[enul] Gh[enadie?]“ către „cinst. sfântul prot[o]popa Petru“. „Pentru popa, ostenindu-te Sfinția [Ta], să

ii dai o carte a Sf[în]ției Tale] și a prot[o]popei Ioan alta, în ce chip ai socoti că va fi lucrul odihnit. Și voi mulțami Sf[în]ții Tale]. Alt[a], aș fi scris la dumnealui Sărdariul Bucșenescul, dar tot auzim că cu neamul nostru iaste învrăjbit, ci nu cutezū să-i scriū. Și să ne vedem sănătoși.

Al Sf[în]ției Tale] bun voitor.“

VIII.

Carte domnească pentru plingerile aduse unui strîngător al dajdiei preoșilor din județul Argeș.

[C. 1750?]

Grigorie Ghica Voevod. „De vremea ce la Domniia Mea aū dat jalubă Neaofit, iclisiarhol Mitropolii, pentru Petru zet popii Costandin, din sud Argeș, zicând că aū luat t^l 27 p^l din bani dăjdii preușilor dintr'acel județ, și n'aū avut purtare dea grija să mai dea până acum; așij[de]rea s'aū mai jăluit tot pentru dumnealui și Procop Logofăt[ul] din Mitropolie, cum că are socoteală cu dînsul pentru t^l 70, și mai înainte, și nice bani n'ar fi vrând să plătească, nice la socotală n'ar fi vrând să stea,—volnicim sluga Domnii Meale Antohi, copil din casă, să meargă, să apuce cu strânsoare, și, aū toț bani să plătiască, aū, dea var (*sic*) zice că are iarăș a răspunde, să-l ia și să-l aducă aice, ca să stea față cu dîșii. Că așa este porunca Domnii Meale. И сам рече гдѣмн.

Iulie 24 dni, 72—.

IX.

Mihai Logofătul către logofătul Petru, pentru o jalbă.

[C. 1750.]

Cu multă sănătate și cu frățească dragoste mă închin dumitale, iubite, ca un frate mai mare, neane Petre.

Pricina ne iaste mai mult cătră dum[nea]ta, fără de căt iată că plecăm și noi astăzi Sămbătă de la vie la mănăstire pe dincoace de Argeș, și, neputând să viū pe la dum[nea]ta, — iată că scrisai pe oce diiaconul Sofronie, că

atunci seara am spus părintelui toată pricina mai pe largu, și m'am rugat de Sfinția Sa să ne dea mână de ajutori. Dar aū zis că și Sfinția Sa va să caute; numa aū zis că, de ai merge dumneata acum la București cu dumnealui ispravnicul, foarte bine ai face; că te-ar povățui pe la unii, alții din boiari, de ne-am putea căuta treaba ačasta, — că aū fost zicând și dum[nealui] ispravnicul. Ci, de vreme ce ai rămas dum[neal]ta de acum n'aū mersu cu dum[nealui] ispravnicul acum, iar să faci cum vei face, să găsești un cal la cineva, și să te gătești să mergem cu toții. Că, de vreme ce am început ačastă treabă și s'aū dovedit lucru, nu trebuie să rămăe jos, ci numai să dăm jalbă la Măria Sa Vodă, și ce va da Dumnezeu. Că și părintele aū zis așa: să cearem la Măria Sa Vodă judecată, după sfânta pravilă cum învață, că într'alt chip nu să poate, și să le dăm și cărți de blestem, la popi i la Gheorghie Croitoriu, că peste o săptămână plecăm și noi la București, cum să va lăsa post, și voi veni pă la dum[neata]; numai, cum zic, să fii gata. Ačasta, și să găsesc pe dum[neata] sănătos.

A dum[itale] de bine voitori ca un frate:

Mihai Logofăt.

Și să iași și carte de mărturie de la popa Necula i de la alții, care s'aū întânplat aici de aū auzit spuind popi că sânt bani la ei.

X.

Ion bogasierul către Logofătul Pătru, cerind niște bani.

[C. 1750.]

Cu bună vremea mă închin dumitale, logofăt Petre. După ale sănătății, mă rog să-mi faci bine cu t^l 10, de acum până Duminecă, să împlinescū niște bani unui Grecu; că șade aici dă sântu zece zile, și, dimineață, am socotit să-i fac banii, să să ducă; ci-mū lipsescū 20 de t^l. Și voi fi datorū a sluji dumitale ori ce mi-i pofti. Și rămăi iarăși al dumitale bună prietin: *Ion Bog[as]iuar[iul].*

XI.

Protopopul de Argeș către doi preoți, cerînd a i se da o Țigancă pentru slujba lui.

[C. 1750.]

Moș popo Măino, moș popo Petre, sănătate și tot fericitul bine vă poftescă de la Dumnezeu să vă dăruiască. Pentru dragostea mea, mă rog pentru vorba ce am vorbită pentru Țigancă, — iată că veni și fratele proin prot[opopul] Petrei; ci să mijlociți (*sic*) în tot chipul, să-i dați Țiganca în mână, pentru că sântu sângur și n'are cine să-mi slujască, și foarte-mi este cu păsu. Și, făcându-mi această slujbă, și eu voi fi datorî a sluji Frățiilor Voastre. Dumneata, logof[ete] Anghel și dumnea ei logof[etesei] mă închin cu sănătate. Să-i spui, cându voi găsi vreame, voi să viu, împreună cu preteasa, la dumnealor; că văzū că dumnealor la noi nu vor mai veni aița, la Pitești. Cu aceasta; și rămăi

Al Frățiilor Voastre întru Hristos frate:

Pop[a] V., prot[opopul] Arğ[e]șului.

XII.

Un logofăt către protopopul de Argeș Petru, pentru o rămășiță de bani.

5 Mart 1751. „Dragne Log[ofătul]“ către „potropopul Petre [de la Pitești]“. „Mă rog pentru t^l noao, după marfă ce aū rămas, și așa te-ai chezașuit că pân în doao săp-t[ă]măni îi vei trimite, și acum sânt patru săp-t[ă]măni. Ci de aceasta mă rog, nici într'un chip să nu faci, ci să-mi trimiți bănișorii, că apoi trebui și alt[ă] dată.“

XIII.

Scrisoare către un logofăt, ginerele protopopului Constantin, pentru niște vite oprite.

5 April 1759 [1751]. Matei Crețescul către Logofătul Petre. „Că-mi spuse părintele pop popa (*sic*) Costandin,

socrulū dumitale, pentru nește vaci ce aū luatū pān ajutoriul nostru dā la un datornicū dā acolo, ce l-aū gāsātū, și, lāsāndu-le la dum[neata] ca la unū fi, și acum aū trimisū oamenii Sfinții Sale ca să le iā, să le aduc[ă] aici la Sfinția Sa, și dumneata n'ai vrutū să i le dai, și i le-ai opritū, și, pentru ce pricinā, [nu] știe... Sā-lū cinstești ca pā un pārinte, iarū să nu-lū nēcājāști.“

XIV.

Lāmuriri cu privire la dajdea preoșilor datā de un logofāt ginerelei protopopului de Pitești.

8 Ianuar 7260 [1752]. „Procopie Logofāt[ul]“ „cātre Logofāt[ul] Petre, ginerile protopopului Costandin ot Pitești“. „Al doilea, sā-ți spuī cum cā nu te-am socotit cā ești om pānā la atāta. Frate, eū nu am fost datoriu sā-ți plătescu dajdea dumitale la Vistierie și a omului dumitale, a Sārbului, nici am fost eū datoriu sā inprumutez pā dum[neata] și pā tatāl dumitale cu bani. Și eū am socotit o dragoste a dumitale; și m'ai poftit și am dat, și te-am plātīt și la dajde, socotind cā-mī veī da banii și va rămānea o dragoste la mijloc; iar cu acest felū dā lucru, care n'am socotit. În scurt, frate, eū de astā varā am dat rāvașū la Māriia Sa Vodā pentru dumneata, și Māriia Sa Vodā aū poruncit sā vie copilū dinū casā cu treapād, și s'aū făcut și carte domnească și s'aū rānduit și copil din casā. Apoi am ințeles cā te-ai vātāmat dā hoți, și, în credință, am oprit pā copil[ul] dān casā: una, ca să nu te nēcājescu, fiindū bolnavū; al doilea, gândindū cā tot iți veī aduce aminte. Dar am cunoscut cā nici în gându nu ai. La care, frate, eū iatā cā acum era sā-ți trimițu copil den casā, sā dai și treapādū, și sā-ți inplinești bani. Dar am socotit sā-ți scriū odatā incā, și iatā cā-ți scriū, și-ți trimiseiū și foiță dā socoteala noastră; și sā cauți sā-mī trimiți bani dupā cum scrie foița dā socoteală. Cāci, de nu-mī veī trimite bani, sā știū cā, în credință, voiū uita și prieteșug și tot, și voiū da carte la copil[ul] din casā, cā iaste gata, și va veni dā veī da și

treapădă, și vei împlini bani. Și pă mine să nu bănuiești, căci dăstul te-am așteptat. Și [te] pohtescu, răspunsul să-l trimițu cât de curând, ca să știu ce voiū face. Ci, cum zicū, aū baniū să-mī trimiți, orī răspunsul: cum zic, să știū. Că, dă nu vei trimite bani, negreșit voiū să-ți trimiț cu treapăd, și vei da și bani. Că eū nu țe-am fost dator nimic, să-mī ții bani atăta vreme.

Și rămăiū al dumitale ca un frate.“

XV.

Zapis al unei slugi a logofătului Petru din Pitești.

Adecă eū Tudor dat-am scrisoarea mea la mână Log[ofătului] Pătru precum să știe că, fiind eū dator la dumnealū, m'am tocmitū să-i slujăscū într'un anū, însă t^l 10, să-i slujăscū cu toată dreptatia și sârguiala, o zeighe, 2 cămăși, o păreiche nădragi groși, alta supțire, o zărcuță; [pe margine: însă și o glugă]; iar, neslujindū pân la anul, să fiū lipsit de sâmbrie. Și, pentru adevărata credință, mi am pus numele și deget[ul] mai jos, să să crează.

April 23 d., 7260 [1752].

Eū Tudor, slug[a].

Eū Șarban, mart[ur].

Az pop[a] Necula, mart[ur].

Eū Drăghici, mart[ur].

Az Sima diiac, mart[ur].

Am scris eū, popa Vlad.

XVI.

Un logofăt către un preot pentru un răspuns așteptat de la protopopul din Pitești.

[1752—1761.]

Cu fiiască dragoste și cu bună sănătate mă inchinū Sfin[ției] Tale, chir popo Nicolae. Mă rogū nadinsū cu

acestă răs[punsu], să trimițu pân la moș popa Pătru, pro-
in prot[opop] ca pentru ună răspuns și poruncă ce s'au datu
cu ună răvășală ce au datu, după cum poruncește Sfin-
[ția Sa] părintele să caute ca să-i aibă a da răspunsu, căci
eu acel răv[ăș] l-amă cerșitu. Și Sfinția Sa răspunsu au
datu, și blestemă încă le-au pusă; ci să caute acea treabă
ce au jăluit, să dea știință la Sfinț[ia] Sa cum vor ști și
va fi cu dreptate; căci eu acel răspunsu l-am trimisă, și va
fi mersu la mână; ci să-mi trimiți răspunsu. Dar nimic
zăbavă să nu faci. Aăsta, și fii sănătos. De ce am
vorbitu, poartă grija.

Iulie 24 dn., 726—.

Fiiu sufletescă și de bine voitoriu:

N. Log[off]ătul Mit[ropoliei].

XVII.

Răvaș intim către logofătul Petru din Pitești.

10 Iulie 1753. „Mihai Log[ofăt] Arğ[eș]“ către „al mieu
maî mare tocmaî ca un frate, dumneata neane Petre“.
Îl muștră „că ai trecut pe aici, și la mine n'ai venit“.

XVIII.

*Un boier grec către protopopul de Argeș, pentru o
socoteală.*

Molitfa Ta, biv protopop ot sud Argesi (*sic*), sănătate
și tot b[i]nele it[ă] poftim de la milostivul Dumnezău să-ț[i]
dăruiască.

Din porunca Preasfincie Sale părintele Mitropolit, scrio
Molitfa Tale că, în čas că vei loa acest[ă] scrisoare, să te
scolî, din prăuna cu doi, trei prăuți maî de isprava, să vii
ait[ă] la București, cu catastih de toț[i] prăuți, ca s[ă] do-
vădesti pentru acei săsăzăți de lud[e] ce ai scris în tra-
cutele zile; într'altfăl să nu faț[i]. Însă să vii Molitfa Ta

intis la mină, că de mare folos a fi Molitfe Tale, dovă-
dindu una ca această. Să rămuiū:

Al Mălitfă Tale bun voitor dă bin[e]:

A. biv Vel Med[elniceriū].

1753, Săptemvrie 4.

[Frumoasă pecete neagră, mică, cu coif, stea, o pasăre
și... w x.]

XIX.

[C. 1754.]

Socoteala care amū cu Logofătulū Patru, dă bani
care l-amū plătitū la dumnealui Vel Ag[a], pă el și pă
Marinū Sărbulū, cumū arată cverturile anume:

Mai și Iunie t¹ 2, banī 48.

Iulie și August t¹ 2, banī 48.

Septemvrie și Octomvrie t¹ 2, banī 48.

Hatișeriful t¹ 2, banī 30.

Noemvrie și Dechemvrie t¹ 2, banī 48.

Ajutorința t¹ 5, banī 15.

Ghenarie și Februarie t¹ 2, banī 48.

Mărtie și Aprilie t¹ 2, banī 48.

Bani salahorilorū, banī 66.

Mai și Iunie t¹ 2, banī 48.

Iulie și Avgust t¹ 2, banī 48.

Hatișeriful t¹ 2 p¹, banī 60.

Septemvrie și Oct[omvrie t¹ 2, banī 48.

Cin t¹ 32, banī 15.

Acești bani amū datū pentru Logofătulū Pătru, am
datū și pentru Sărbulū iarū t¹ 32, banī 15.

Facū dajdea amăndurorū t¹ 64, banī 30.

Datoriia ce amū la Pătru, osebi dinū cverturi.

Amū datū lui Pătru banī t¹ 16.

Ipacū la elū t¹ 2 p¹, 30.

Ipacū la elū, doi zloji, t¹ 1 p¹.

Datū tătăne-său popei cu zisa lui Pătru t¹ 15.

Datū la un grămălicū cu zisa lui Pătru t¹ 3 p¹.

Cin t¹ 38 p¹, banī 30.

Cin peste totu, cu bani dăjdilor și cu bani datorii, t¹ 103. Dintr'aceștea aū datū la mine t¹ 10. Mi-aū adusū și cu copilulū dinū casā t¹ 60.

I ost [= și aū rămas] t¹ 33. Logofete Petre, aū să-mī trimiți bani aceștea, aū voiū trimitē copilū dinū casā cu poruncā domnească, și vei da treapādū, și vei împlini și banii.

P[roci]t Log[o]ff[ătulū].

[Însemnare de bir preoțesc.]

Popa Cârstea ot Sămara t¹ 5.

Popa Badea ot tamu t¹ 5.

Diiaconul Diiculū t¹ 4,90.

Stroe diiaconulū t¹ 4 polū.

Ion diiaconulū t¹ 2,45.

Popa Stanū t¹ 4,90.

Popa Cârstea t¹ 2, 105.

Nedelea diiaconulū t¹ 2,30.

Ivanū diiaconulū t¹ 2 polū.

Popa Gherge t¹ 5.

Arsenie diiaconulū t¹ 2 polū.

Hreazea diiaconulū t¹ 2,30.

Manole diiaconulū t¹ 2 polū.

Dela moșū călugărulū Daniilū ot Sămara, t¹ 2.

Dela diiaconul Nedel[e], t¹ 3.

Dela diiaconulū Ilie t¹ 5.

Să să știe că amū luatū pop[i] luī Sibanū ot Richițele sama dānū sfertu luī Sfetī Dimitrie, și l-amū găsitū măn-cătur[ă] cu t¹ 4, polū, banī 15, și dā la cārja Vlădi[că]i t¹ 6 polū. Mes[i]ța Ghenarie 5 dni, leatū 7262 [1754]

XX.

Scrisoarea unuī preot către un logofăt al Mitropoliei, despre felurite lucruri.

20 Ianuar 7262 [1754]. Popa Pașcu către „cumnatul Gheorghii[ă] ot sfānta Mitropolie“. „Aduc aminte dumitale pentru călugāraș dā viile Sf[in]t[ei] Mitropolii, Văcăreasca că i-aū apucat ca să le iā plo[co]nul; ei aū vin[i]t la

min[e], dă mi-aŭ spus, măcar că am scris și dumnealui Log[o]f[ă]t Mușat și dumitale pă popa Ion bogasier, și zice că nu te-aŭ găsit pă dumneata... Să li să trimiță pecetluitur[i], că ei zic că vor să fugă. Și, pentr[u] araci să aduc aminte Sfinții Sale părintelui... Pentru Gheordie, s'aŭ dus la nașe-sa și i-aŭ zis să ia sandal de Veniție cu flori verzi, și, dacă nu vei găsi cu flori verzi, să ei grană cu flori. Și ne rugăm dumitale ca să să isprăvească de acii de tot... M'am dus la nea Șerban, și așa mi aŭ zis, să vii dumneata aci, ca să vez... Tot sântem de uni... Pentru moșia Flești (*sic*), vei ști dumneata că mi-aŭ zis cumnat[ul] Mitric[ă] ca să-i faci hatăr să o tocmești dumneata, măcar că, anŭ, aŭ fost t¹ 20, dacă să va scot[e] iar așa, să fac dumneata știre ca să să trimiță ban[i]... Te pohtește pă dumneata nea Șerban, pentru preoț, că-i supăr[ă] preoți din Pitești foarte greu, și cer să lase sfânta biserică... Rachiu l-am măsurat dănpreună cu diiac[ul] Nica: aŭ eșit vedre șapte, iar diiac[ul] Luca socoteșt[e] numai câte zloț doi vadra, și aŭ dat mai înainte t¹ 5, și acum la măsurătoare și t¹ 1, zlot 1, și ceialalți bani sânt la el."

Pecete neagră, ruptă.

XXI.

Carte de blestem a Mitropolitului Filaret, dată protopopului Petru de Argeș.

Filaret, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop și Mitropolit a toată Ungrovlahia.

Scriem cartea Smerenii Noastre ție, Stanciule Ișanule ot — (*sic*). Cătră acesta îți facem în știre că aici la Smereniia Noastră s'aŭ jăluit popa Petre, protopopul ot sud Argeș, că ar fi luat de la unchi-său Nicodim eg[umenul] argeșan t¹ 1.108, și ți i-aŭ dat în mâna ta, și țe-aŭ dat și el alți t¹ 660, de i-ai băgat în neguțatorie și în marfă, și den bani unchi-său ai dat t¹ 600, iar t¹ 508 ai unchi-său și cei ce ți i-aŭ dat el; t¹ 608, aŭ rămas asupra ta, și, până

aŭ trăit unchi-său, întrebându-te, ai zis precum sânt bani la tine, iar, după moarte unchi-său, viind protopopul Petre la socoteală la tine, ai început a-i scoate răvașe mincinoase, de zice că i-ai dat la unchi-său acei bani, și prot[o]popul zice că cunoște slova și iscălitura unchi-său, că nu iaste adevărată, și, într'alt chip neavând cum face să te dovească și să spuie adevărul, iată că aŭ cerșut de la noi această carte cu mare blestem și cu groaznică afurisanie asupra ta și a casii tale. [Formula de blestem.] Ačasta scriem.

Februarie 9 dn., 7262 [1754].

*Filaret al Ung[rovlahiei]*¹.

XXII.

Felicitare protopopului Petru de Argeș, pentru numirea lui.

Sfinții Tale părinte protoapoape pop[o] Petre, sănătate îți pohtim de la Dumnezeu. Scrisoarea Sfinții Tale ce ne-ai trimis, aŭ venit, și cele ce ne scrii, am văzut. Cum că te-aŭ miluit Sfinția Sa părintele Mitropolit cu protopopia județului acestuia încă am văzut, și de ačasta foarte bine mi i-aŭ părut căci aŭ arătat Sfinția Sa ačastă milă asupra-ți. Pentru cele ce te rog, a te ajutama asupra învățaturii, îți dau de grijă; cu cele ce ne vom pricepe, îți voi da învățatură, dar acum, de vreme că Sfinția Sa părintele Mitropolit te-aŭ făcut protopop, așa vei rămânea. Numai acum la bani dăjdii aceștia a ajutorinții, să nu te amesteci, de vreme că protopopul Dumnică mai are rămășiță de cüvert[ul] lui Sfeti Dumitre t' 400, și de bani cărjii t' —. Și, fiindcă și dajdiia ačasta aŭ venit mai nainte, s'aŭ dat asupra lui, și el va să răspundă și la bani dăjdii aceștia, și, până a-și scoate el rămășițele trecute și bani ajutorii, să apropie și soroc de a fi Sfinția. Tu și a răspunde la

¹ V. și pp. 199-201.

bani viitori. Ce după cum îți scriem, să urmezi. Aăasta, și fii sănătos.

Februarie 15, 1754.

XXIII.

Un logofăt al Mitropoliei către același, pentru dajdea ajutorinții asupra preoților.

Cucernice potropope Pătru, sănătate îți poftim. . . Veni Ioniță copil dăn casă de ne spuse cumă că dăn dajdea ajutorăntăi de la preoții ot Piteștii nici-ună bană n'au luată, ci stămă de ne mirămă ce faci. . . : fiindă însuși acum și potropopă nouă, acest felă de sil[ință] faci? Ci cată de trimite până măine o sumă. . . , și peste 3—4 zile să vii cu totă istovulă, să te socotești cu copilul dăn casă. Că, nesilindu-te și neviindă, să știi că voiă scrie la dumnealū Medelnicerul, de va spune dumnealū Vel Vist[iernic] și îți va trimite cu treapăd. Ci, cumă zică, să nu faci altă zmin-teală. Și fii sănătosă, că până in alte județe bine vei fi aflată că aă făcută potropopi totă istovulă.

Al Sfinții Tale *Costandin ot Mitropolie.*

Mart 1 dn., 1754.

[Adresa:] Sfăn. cucerniculă potropopulă Pătru ot Pitești, cu sănătate.

[Pecete neagră, ruptă.]

XXIV.

Un logofăt de la Mitropolie către un preot, pentru deosebite afaceri.

Al mieă intru Hristos ca ună părinte sufletescă, Sfin[ția Ta] moș pop[o] Cărsto, sănătate îți pohtescă de la Dumnezeă să-ți dăruiască. Tămplarea răvășălulă, cerceteză de sănătatea Sfinții Tale, să mă bucură. După aăastea pohtescă pentru stupșorii care amă aci la moșă diiacon[ul], ști că amă la Sfinția Ta t' 1 după o carte. Ce să-ı incarci in carulă Sfinții Tale, să-ı duci până la vie la mine acumă, impreună cu

înulă Costandin, iar, de veî putea, mă rogă să aduci până aici, și îțu voiă măi da ună leă, osebită dină leu care amă la Sfin[ția Ta], aă cătă va fi cu dreptate. Număi mă rogă să nu rămăelucru până iaste măi timpuriū. Și cu moșă diacon[ul] mă voiă socoti, cândă voiă veni cu șfertul lui Sfetăi Gheorghie, căci aă rămasă totă asupra noastră județulă. Moșă popi Badii mă inchină cu sănătate și te pohtescă, moșă popo Cărsto, să-ți cunoscă dragoste. Și iară mila lui Dumnezeu să te păzească cu sănătate. Martie 26 dni, 7262 [1754].

Al Sfinții Tale fiū suf[letescū]: *Gh. Log[o]ff[ă]t.*

[V°:] Moșă popi Cărstii cu sănătate să i să dea, la Samara.

XXV.

Invoire de preot de sat din protopopia Argeșului.

April 1, 7262 [1754]. Adecă eă popa Antonie, dinpreună cu megiaș car[i] să vor iscăli măi jos, dat-am scrisoarea mea la mână Sfinții Sale părintelui protopopului ot Pitești, precum să să știe c'am venit la biserică din sus, în gura Văi Stanci, să fiū preot la biserică până la sfârșitul mieū; iar să nu fug, să las biserică pustie, — că așa m'am legat eă cu scrisoarea.

Eă po[pa] Antonie.

Eă Preda, mart[or].

Eă unchiaș Necula, mart[or].

Eă Ion Arsene, mart[or]. Eă Radul, mart[or].

Gelobt sey Jesus Christus.

Joseph Ingrisch von dort.

XXVI.

Ispravnicii de Argeș cer preotului Petru din Pitești a plăti o datorie.

Sfinții Tale părinte potropoape, chir pop Petre ot Pitești, sănătate. Aicea la noi aă jăluită Stančulă ot Cerboreni cumă că în trecuții ani te-aū imprumutată la ună vinărică cu t' 5, și acumă, cerându-ți bani, nu veî să-ți dai; la care

iată că-ți scriem, de săntu bani buni, să cauți să i-i dai cu dobânda lorū; iarū, de vei avea a răspunde, să vie față. Că apoi, mai viindū cu jalbă, îi vei împlini fără voia Sfinții Tale. Aprilie 6, 1754.

Do: ispr[avnic].

XXVII.

Scrisoare către același protopop, pentru o cumpărare de cal.

8 April 1754. — către „protopopul chir popa Pătru“. „Pentru ce m'am rugat, ca să cumperi un cal, te pohtesc pă Sfinția Ta ca să nu mai faci osteneală să-mi cumperi, că am dat cum trebuie. Ci mă rog Sfinții Tale pentru cei t' 4, care te-am împrumutat, mă rog ca cum fără de zăbavă să mi-i trimiți mai curând, că acum la Sfete Gheorghie voi să-mi dau socoteala, și nu-mi sănt bani de ajunsū. Ci mă rog Sfinții Tale să mi-i triimiți cum mai fără de zăbavă, să nu mă dai de zmințeală, că foarte imi trebuieesc“.

XXVIII.

Starița de la mănăstirea Ostrov către același protopop, cu felicitări de Paști.

Părinte protofoape, cu Hristos anesti și cu metanie ne inchinăm Sfinții Tale, și te înștiințem pe Sfinția Ta pentru acestū moșū, că mai nainte s'aū totū pusū unii și alții ispravnic și nici-unū folosū n'aū fostū, darū acumū ne-amū rugatū de Preasfinția Sa părintele episcopulū pentru acestū moșū, fiindcă iaste omū bătrân, și de ispravă, de care vei vedea și cartea Preosfinții Sale, de l-aū pusū ispravnicū ca să porte grijă să ne odihnească. Dar și Sfinția Ta să nu cauți dușmanilorū, ci, pentru dragostea Maicăi Precistei, să facă milă ca să nu rămănemū de ponosū. De ačasta ne rugăm Sfinții Tale pe cum ș'aū făcutū Preasfinția Sa părintele episcopū și alți ispravnic milă cu noi, de ni l-aū orânduitū ispravnicū și purtătorū de grijile casei, să faci și Sfinția Ta milă, să-lū

lași să fie, ca să nu ne lipsimū din (*sic*) lucrurile sfintei case. Aăasta, și mila Maicăi Precistiū să te păzească pe Sfinția Ta. A Sfinții Tale plecată:

Smerita Ștefana Starița,

dela sfânta mănăstire Ostrovū, cu toate maicile dinpreună.
Aprilie 11 dni. 7262 [1754].

XXIX.

Mitropolitul muntean Filaret către Pirvu Cantacuzino, pentru un proces.

Hristos anesti.

Cinstite, blagorodnice și ale Smereniei Noastre intru Duhul Sfântū iubit fiū sufletescū, dum[neata] Părvule Cantacuzinō Med[e][niceriū] de la milostivul Dumnezeū rugăm ca să-ți dăruiască întreagă sănătate, viață îndelungată și tot binele fericit, atât trupescū, cât și sufletescu, iarū de la Smereniia Noastră trimitem dumnitale molitvă și blagoslovenie.

Fiiască cartea dumnitale ce ne-ai trimis, cu părintească dragoste o am l[uat], și toate câte ne scrii dumneata, amū cetit, și, mai întâi, de sănătatea dum[itale] amū cetitū, dând mulțumită lui Dumnezeū. Ne scrii dum[neata] pentru [un] diiacon Dumnică, ce iaste prot[opop], precum că, la dajdea ajutorinții, multe lucruri ai cunoscut dum[neata] asupra dăj-dilor, și, văzând dum[neata] în știre nici la Măria Sa Vodă faptele lui, nici la Smereniia Noastră, — de aăasta înțelepțeaste [ai] făcut dum[neata], să fii blagoslovit, că noi adevărat puseasem prot[opopū] pă popa Pătru, după cum pohtise și dum[nealui] fiiful nostru sufletescu Sanduī Bucșănesculū biv Vel Săr[dariū]. Dar, viind o sumă de popi de acolō, și fiindū davagiū și copilulū den casă, cu multe cuvinte de împotrivire de spre partea popii Pătru, că nu-l pohtescu, noi iarăși am orânduit ca să fie prot[opop] diacon[ul] Duminecă. Ce noi pohtimū cu adevărū să avem de la dumneata înștiințare de pricinile diaconului Duminecă, și, fiindcă acum, la Sfeti Costandin, iaste obiceiū de vin proto-

popii aici la București. având știre, după cum va fi cu cale, așa vom face. Cu această sfârșind, mila lui Dumnezeu să fie dumitale pururea umbritoare și paznică; și fii dum[neata] blagoslovit:

Alu dumitale părinte sufletescu și cătră Dumnezeu rugătoriu de sănătate:

F[i]l[a]r[et] al Ungr[ovlahiei].

Καὶ ἄθθις νὰ ἔχωμεν θελοτικὸν τῆς ὑγείας τῆς [= Și iar să avem știre despre sănătatea dumitale.]

Aprilie 24 dni, 7262 [1754].

[V°:] Cinstitului blagorodnicu și al Smereniei Noastre intru Duhul Sfânt iubit fiiu sufletescu, dum[nealu] Părvul Cantacuzinò Vel Med[e]l[ni]č[erù]. Cu blagoslovenie să să dea.

[Peceti negre: una, la mijloc, cu semne, celelalte cu camei; cea din mijloc e pusă pe urmă de pecete roșie.]

XXX.

Un necunoscut către protopopii de Vâlcea, pentru dajdea preoțească.

Cinstiților Sfinților Vostre, poppropopilor sud Vâlcea, de la milostivul Dumnezeu tot binele vă rug[ăm]. Alt, vă facem știre pentru acest preot Mirică, că, de cătăva vriame, fugându din plasa Argeșul, într'aciaste zile tre-cute mergându noi pentru nește trebî la Râmnicu, l-am aflat, și, multă rămășiță de la dăjdi rămăind, din protopopiia socru-mieș, protopopei Costandin, l-am apucat, și, ce i-am găsit, am luat. Dar, încă neavând cu ce plăti, ș'aũ băgat chiezaș până la o vreme, ca să [nu] mai răpue ce are, și aũ dat zapis de l-am mai îngăduit. Pentru această[ă] fiind plasa noastră cu elu încărcată, și nescoțind[u-l] de la catastihul biserici, iară aiča sscutăm (*sic*) cu birul de la mâna chezașilor după cislă plășii, ci de acolo vă pohtim să aibă pace. Și rămănem

[A]l Sfinților Voastre pun (*sic*) voitori:

Aprilie 24, 7262 [1754].

P... [rupt].

XXXI.

Chemare a protopopului Petru la Mitropolie.

Părinte potroboabe, pop Pătrule, cu răvașu mai multu n'avemū a-ți scrie, fără câtū iată că-ți trimiseiū această carte a părintului Mitropolitū, ci cinstit vei înțelege, și numai dă câtū să te scoli, să vii la noi,— nefăcându altă zăbavă.

Aăasta. Bun-voitorū: *Părvu [Medelniceriul].*

Mai 4 dni, 1754.

XXXII.

Medelnicerul Pîrvu către Mincu Bucșănescu, căruia-i trimete să-l fie de urît la boală.

Cinstite și al mieū ca un frate, dumneata Cluč[eriule] Mincule Bucșănescule, de la Dumnezeū întreagă și fericită sănătate pohtesc ca să-ți dăruiască dumitale. Cu scrisoarea de alt nu am făr de cât, știindu-te pe dumneata cam bolnav, și sângur acolea la mănăstirea Dintr'un Lemnu, iată că am trimis pe popa Petre prot[opopul], find om al nostru și al dumneavoastră, ca să șază acolea lângă dumneata, să-l aibi la vorbă, să nu-ți fie urât, până va veni și dumnealui fratele Sandul Sărdariū¹, că iaste ca să vie. Ci dumneata să lași toate gândurile ceale de necaz, că acealea îți strică sănătatea dumitale, și să fii cu bună nădejde la ajutoriul Maicăi Preacuratei Feçoare; că nădăjduim la mila lui Dumnezeū și la rugile Maicei Sfinții Sale, că vei căștiga sănătate, de mă vei asculta ca să fii cu credință și cu inimă bună; iar, de nu vei asculta, să știî că foarte imi va părea rău, — că inima rea nu aduce nici-un folos.

Cu aăasta, și rămăiū al dumitale ca un frate:

Mai 21 dni, 1754. *Părvu Med[elni]č[e]r[iul].*

¹ Cel mai cunoscut din Bucșănești.

XXXIII.

Carte de chemare la judecată a fostului protopop Petru.

Părinte popo Petre, proin protopoaape, sănătate. Pri-
 č[i]na, alt nu iaste, fără de cât aicea la noi aũ venit popa
 Varlaam de la Coziia cu o cinstită carte a Sfinții Sale pă-
 rintelui Mitropolit, întru care s'aũ dat jalbă la Sfinția Sa
 cum că ai luat 2 cai fără de judecată și fără dreptate,
 nefiindu-ți datoriũ, pentru nește bani ce aũ fostũ luatũ de
 la răposatulũ Nicodim igumen, unchiu-săũ, și s'aũ fost și
 plătit, luindũ răvașũ de seamă pentru acei bani; la care
 iaste porunca Sfinții Sale părintelui Mitropolitũ, ca să vă
 îndreptãm noi pentru ačasta prič[i]nă. Ci iată că-ți scriem
 să cauți să te scoli să vii aicea la noi, ca să vă judecãm,
 fiind și popa Ștefan protopop. Că apoi, neviind, să știi că
 vom da carte de adeverință la mâna popii lui Varlaamũ,
 de va merge iarũ la părintele Mitropolitũ, și vomũ scrie că
 nu te [supui] poruncii, și apoi, nu numai că-ți [va] veni cu
 treapădũ, ci vei petrece [și cu] rușine. Ci după cumũ îți
 scriemũ, [să faci] negreșitũ, să vii, și Ț-amũ trimisũ și cartea
 ce ne scrie, să vezi. Ačasta, și fii sănătos.

Bun voitorũ

Costandin is[pravnicul].

Mai 29, 1754.

XXXIV.

Un preot către protopop, în afaceri de slujbă.

2 Iunie (?) 7262 [1754]. Popa Costandin (?) Borești (?)
 către protopopul (de Pitești). „Ai trimis Sfinția Ta pã moșũ
 deaconu Neguța: bine ai socotitũ Sfinția Ta, și mulțãmim
 Sfinții Tale de osteneală ce ai făcut Sfinția Ta. Numai
 astã sarã să mă cruți Sfinția Ta că n'am putut ven[i],
 că am mare triabă, iarã dimi[nea]ța voi veni negreșitũ, și
 cele ce vei fi avã[n]d Sfinția Ta, vomũ vedea. Ci Sfinția
 Ta să nu pui vr'o socoteală, că dimineața voi ven[i].“

XXXV.

Răvaș al unui logofăt către protopop, pentru afaceri.

Părinte protopope, cu plecăciune mă închină Sfinții Tale cu răv[nă]. Nu putui coprinde toate ceale ce avem și vorbim, măcar că așu fi venit și eu la Pitești. Acum dară vei ști Sfin[ia] Ta că acum sosit și eu dupeste Oltu camu bolnav, ci Sfin[ia] Ta să nu faci într'altu chipu, ci să vii până aici, că înțelesei că aru fi venit și dumnealui Sărd[aru] Sandulu la Pitești, și știi că avem treabă, și după aceia mai avem și altele. Ci, cumu zăcu, cu unu času mai nainte să vii, și atuncea pe largu ți le voi spune toate cu amăruntulu, câte sântu și dincolu, și poți să spu și dumnealui Sărd[ariu], de te va întreba de mine, căci n'am venit acum la Pitești, să spu că vei să vii Sfin[ia] Ta până aici, și de aicea vom merge amândoi înapoi la dumnealui. De ačasta inștiintăzu pă Sfin[ia] Ta; și rămăiu alu Sfinții Tale plecatu ca un frate:

Julie 6 dni, 1754. *Mihai Logofăt Argeș[anul].*

[V°:] Sfinții Sale părintelui prot[opop] chiru popa Petre otu Pitești, cu fiiască plecăciune să să dea.

XXXVI.

Un fost econom al episcopiei de Rîmnice către protopop, pentru bani șfertulu.

Cu sănătate mă închin Frății Tale, oce prot[opop] Radule. Ceale ce mi i-ai scris, am văzut, numai foarte grabă mare iaste de bani. Ci cât vei putea, sileaste-te acum de fă istovul de bani șfert[ulu], că voru să-î trimitem la Buc[urești]; iar, de ce-î dă poclon, când vei veni din plas[ă], iar cum știi poartă-ți cinstea. Mai mult nu zic, ca să nu vi cu nisca treapede. Prea Sf. părintele iaste la Buc[urești] și să află sănătos; acum mai în grabă ceale ce vor fi pe acolă, nu prea știm.

Bun voitor:

Stoian p[roin] ec[onomul] episc[opiei] Răim[nicului].

Avgust 1 dn., 1754.

Pentru o bute de vin ce ai la Statie, să am răspuns pentru preț, — te miri cum ne va trebui; să nu prea cauți dobândă multă, mai multă prietenie.

XXXVII.

Logofătul Mitropoliei către protopop, cu privire la dajdea preoșilor.

Cinst[ite] și al mieu părinte sufletescu, Sfinț[ia] Ta chir popo Petre prot[opop]. Cu fiiișcă plecăciune sărut mâna Sfinț[iei] Tale, și de la Dumnezeu îți rog toate ceale bune. Scrisoarea ce mi ai trimis, o am luat; ceale scrise am înțeles, de sănătatea Sfinției Tale m'am bucurat. O scrisoare ce mi ai trimis de la moș popa Costandin proin prot[opop], mai în trecutele zile, am luat, și n'au vrut nimeni să șază, să-i fiu dat răspunsul. Însemnarea numerelor ce ai trimis, am văzut, și iar le trimisei la Molitva Ta: să mai fie îngăduială. Cât din inpotrivitorii Sfinț[iei] Tale au scris, au scris la Sfinț[ia] Sa părintele, și la dumnealui Medelni[cer] multe pări, și te-au făcut zorbagiu, și câte au vrut; și au zis că din pricina Sfinției Tale sânt 90 de t' jos den dajde, de nu poate scoate slujba la cale, și ai făcut mare turburare în județ. Și ce răspunsu vor fi luat acei trimiș, nu știu, fără numai am întreat pă Sfinț[ia] Sa părintele, și mi au spus câte de Sfinț[ia] Ta au scris, și am întreat și pă dum[nealui] Med[e]l[nicer], și am vorbit câte ceva ce s'au căzut, și mi au spus dumnealui de câte au scris, și te-au dat de om rău, și cum, din turburarea Sfinției Tale, stă slujba jos, și s'au zăticnit popii de nu dau banii. Și acest răspuns am luat; ce să te dai în lături, să nu mai umbli turburând acum popii, și făcând gălcevi: nici nu e vremea și gălescă pricină. Ci să-ți cauți treaba Sfinției Tale, până ce-ș vor încheia socoteala, și atuncea îți va da voe de vei căuta; căci Sfinț[ia] Sa părintele și dumnealui Medelni[cerul] au zis că nu o va lăsa jos, numai ca să nu fie scandălă și pricină te trage de tot la trebile Sfinției Tale. Și nici te fă

a pomeni până când va veni vremea. Iar să nu te amesteci într'ăastă vreme, că apoi vei greși: așa mi au zis. Numai caută de lămurește catastiful fără de dungă, cu toate numele, și să stea în ghiozdan, și să nu facă preoții sunet, ci să tacă, și nu le da apă sau să-și poarte numele. Apoi, eșind slujba la cale, să nu fie pricină. Atuncea viind, să va fățișă lucrul, și să va cunoaște dreptatea, că jalba de a să jălui preoții Sfin[ția] Sa pohtește, și va binele și dreptatea, iar nu jafuri. Ce în ce chipu îți scriu pecum știu că-ți voescu cinstea și binele, așa fă. Aăasta, și fii sănătos.

Al Sfin[ției] Tale de bine voitoriū și fiū sufletescu:

N. Log[off[ă]t[ul] Mit[ropoliei].

Agust 13 dni, 7262 [1754].

[V°:] Sfin[ției] Sale chir popii Petru, proin prot[opop], cu fericită sănătate să să dee.

[Pecete roșie, ruptă.]

XXXVIII.

Un diacon imputernicește pe un altul a strînge rămașițe de dajdea preoților.

† Să fie volnic diiacon[ul] Radul cu răvaș[ul] nostru să meargă la preoți, pă unde va fi rămașiță, ca să ia toți banii pă cât vor ști ei că au rămas să dea la diiacon[ul] Ștefan. Iar care va zice că s'au plătit, și pă urmă să va găsi neplătit, atunci va da și bani cu scărbă, și va da și treapăd. Aăasta.

Ștefan diacon vⁱ.

Dechemvrie 23 dni, 1754.

XXXIX.

Un preot și un diacon dau zapis pentru niște lucruri arse în biserica lor.

Adecă eū popa Antonie, dinpreună cu diiaconulū Radulū otū Pitești, dat-amū zapisulū nostru la mână părintelui prot[op]opului popa Pătru ot Pitești, precumū să

să știe, căzându noi într'oo greșală pentru niște sculele bisericii, de aũ arsũ sfântu antimisũ cu sfintele moaște, de aũ rămasũ de nici-o treabã, și aũ arsũ și o Liturghie de cele bune de la Buda, și masa de prestolũ de pãnzã, — decĩ, făcãndũ eũ greșala ačasta, amũ fugitũ. Decĩ, mahalagii, nesuferindu greșala ačasta, aũ vrutũ să înștiințeze pã pãrintele Vlãdica, ca să iaũ pedeapsa dupã vina mea. Decĩ amũ cãzutũ cu rugãcune la dumnealorũ mahalagii și la protopopũ, de me-amũ pusũ zi, de acumũ pãnã Duminecã să aibũ aduce antimisũ pentru antimisũ, sau să aibũ a da t' 2, și Liturghia, și masa de pre prestolũ; iarũ, de nu m'așũ afla Duminecã ca să plinescũ stricãcunea ce s'aũ fãcutũ, să fie volnici să mã treapãde t' 3; pentru c'așa ne-amũ legatũ noi cu zapisulũ nostru, și să dãmũ și gloaba t' 5. Și pãntu credința amũ scrisũ cu mãna noastrã, și amũ și iscãlitũ ca să creazã.

M[esi]t[a] Ghenarie 7 dni, leat 7263 [1755].

Eũ popa Antonie, platnicũ.

Eũ diconũ Radulũ, platnicũ.

Dat-amũ scrisoarea mea la mãna diiaconului Radul, de bunã credințare, cã, de n'oi veni pãnã la sorocũ, ș'arũ trage vre un necazũ pentru mine, să aibu a ñplini eũ dinũ casa mea. Și pentru credința mi i-aũ pusũ iscãlitura mãi josu, să să crea[zã].

Ghenarie 5 d., 7263 [1755].

Eũ popa Antonie.

Adecã diconulũ Radu, dat-amũ zapisu mieũ la mãna pãrintelũ popa Petru, precumũ să știe cã amũ luat popa Antonie pã sama mea de la ñchisore, dã Joi pãnã Dominicã, iarã, dosindũ elũ, să plinescũ eũ pagoba, și i-amũ iscãlitũ mãi josũ ca să creazã.

Ghenarie 5 d., 7263 [1755].

Eũ Radu diiaconu.

XL.

Rãvaș de ñmprumut cãtre protopopul Petru.

[C. 1760.]

Dat-amũ rãvãșelulũ nostru la mãna Sfinții Sale pãria-

telui popei Petre otu Pitești, precum să [să] știe că m'au inprumutată cu parale 20. Și pentru credința ne-am pus numele ca să să crează.

Eū Tudor, aprodū.

Eū Manea, aprodū.

XLI.

Răvaș al lui Ion Măldărescu, cu cuprins intim.

[C. 1760.]

Cu frățască dragoste și cu bună vremea mă închină dumatăle, frate Petre. Iată că trimisăi acestă fečoră cu cai acoale la părintele, ca să măe de nopte, și să vază și pe dum[neata] cumă te mai aflii, și moșu popa este sănătosă. Amă înțalesă pentru unū Țigană alū mieū cumă că arū fi venitū acoale; ci să-lū iaī cu cuvinte bune, să nu mai fugă undeva, și dimineața să mi-lū trimiți aici, că (?), de-ī va fi voia părintelui să i-lū vānzū, bucurosū să i-lū daū, că eū totū nu m'amū hrănitū cu dānsulū. Ačasta, și rămāi ca unū frate alū dumatăle.

Ionū Măldăresculū.

XLII.

Plîngere de la orășeni din Pitești pentru un diacon ce vinde vin și rachiu.

[C. 1760.]

† Noi oroșani den Pitești jăluim Sfinții Tale și cu plecăciune ne rugăm Preasfinții Tale să ne ascultă jalba, că sântem ingreunați de dăjdiile împărătești și de alte porunci domnești. [Până aici, șters.]

Cu prea-plecată scrisoare jăluim Preasfinții Tale pentru un diiacon de aici, Luca, că vei și Sfinții Ta] că ține cărcumă la casa lui, de vinde vin și rachiu și alte ce nu i să cade, în partea preotească, și ačasta noi n'am mai pomenit să fie diiaconī cărcumar[i], măcar că porunca Preasfinții Tale] știm: că preoții și diiaconii și oricarii sint în partea bisericăscă să nu ție cărcum[ă] la casele lor. Dar acest[a] nu știm cu ce socoteală face acest lucru

necuvios; ci de ačasta facem ŝtire Preasf[in]ții Tale] ca să indrepteze Preasf[in]ția Ta], ca un stăpân al tuturor, să nu fie volnicu să vână vin la casa lui, să să necinstească partea preoțească. Ačasta ne rugăm Sf[in]ții Tale]: blagoslovenia Preasf[in]ții Tale cu noi.

XLIII.

Listă de dijmă preoțească.

[C. 1780.]

Iași.

Foița de dijma popi. [Cinci nume de săteni.]

Zădărnici pentru împărțirea unei pășuni din Dobriceni.

Adresa lui Andrei Dădăreșcu și Dobriceni, dar am rămas
sunt încă la mână Logofătului Dobriceni și Dobriceni
și să se de bună credință pentru că să știu că s-am
fost datori cuțitului meu liza nu revin de creștin;
de acei noi avem șarajul încă în Băcărești, și păm rămas
datu 7 p. și nu s-am în IV. până la toamnă, să vă să-l

IV.

aduc banii, dar nu s-am revin de pământ și șah m'am chel-
tuit. Este de vă voi veni să-l aduc banii în zi să revin de

ACTE PRIVITOARE LA FAMILIILE CĂZĂNESCU ȘI STOIENESCU.

Si pentru mai adăvăala credința puru) mi lam și cu ră-
măie și peștele ca să să crează.

Marț 15, 17199, 11600.

*Acte ale lui Costandin Logofăt de Băcărești, de
Andrei Dădăreșcu, de Spiru Logofăt de Băcărești,
anăstoria de Urdă, matrijurie, de Mircea ap(foa
matrijurie).*

Zădărnici al lui Tănase Stoienescu, matrijurie de Urdă.

28da data, Pion (hoi) Formă de matrijurie de Urdă și
tru matrijurie de Urdă în Logofăt, matrijurie de Urdă și
Tănase.

Acte de matrijurie și acte de matrijurie.

Thome; Cristofor Dădăreșcu, matrijurie de Urdă și
Dădăreșcu, matrijurie de Urdă și Dădăreșcu.

I.

Zapis pentru împrumut al unui sătean din Dobriceni.

Adecă eū Andrei Budărăscul ot Dobriceani, dat-am zăpisul mieū la mânăh Log[ofătului] Dumbrav[ă] ot Dobriceani ca să fie de bună credință pântru să să știe că i-am fost datorî că[ș]vah banî încă mai denainte de vreme; de aciî noi ne-am socotit încă la București, și i-am rămas dator 7 p^l, și nu i-am pus ză până la tomnă, să viū să-î aduc ban[i] fără nici-o sminteală, pântru că așah m'am cheltuit. Iar, de nu voi veni să-î aduc ban[i] la zi, să trimi[ș]ă cu treapăd, să-î daū bani fără voia mea. Și, cāndu s'aū scris acest zăpis, fost-aū mărturii carii să vor iscāli mai jos. Și pentru mai adevărată credință pus[u]-mi-iam și eū numele și peceate, ca să să crează.

Mart 15, 1° 7188 [1680].

Ispisah az Costandin Logofăt ot Buc[u]reșt[i]. Eū Andri Budărăscul. Az Spirea Logofăt ot București, mărturie. Az Udrea, mărt[ur]ie]. Az Mircea ap[r]od, mărt[ur]ie].

II.

Zăpis al lui Toma Stoienescu, pentru o datorie.

29 Maiū 7189 [1681]. „Toma ot Stoinești“ dă zăpis pentru datoria ce are la Logofătul Dumbravă. Martur „popa Tānasie“.

III.

Catastif de vināriciū și alte socotelī.

[Nume:] Cārstianū Drăgānesculū, Stoeanū ot Cacova, soru-sah, Rada Stupāreasa, Dobrinū Drăgānescul, Mihailū

alū Vilăi, Oprea alū Despei, Stanū ot Val[ea] Lupului, Stroe bratū pop[ei], nean[ea] Andriiū pār[călabul], Sarchizū, Stanū Căța, Pătru Grozăvesculū, Andre otū Suseani, Lazărū Cizmarū, Cărstea Șelariulū, Drăgușin, Dărmonū, Pătru Hagiesculū, Radulū Răznesculū, Sima otū Stoinești, Neago, unchiiașulū Danū, Sima celū micū, Arsănie, Lisafta, Ianculū, Sărbulū otū Bărbătești, Radul Mogoșescu, Sima Hagiescu, la jup. Giura. [Sumele, cîte 1, 2, 9 t', banī 42, 100 etc.], Aprilie 15, la seam[a] a 2. Ghen. 1.

Fii lui Barbului . . . Dat-am pātru Stanū, la berbeci banī 24, la birulū Diilui banī 17. La Barbulū, de la untū, banī 35 . . .

L^t 7192[1684], Aprilie 15, dat-amū lui Pătru banī 100, etc.

Mai 21, l^t 7192 [1684]. Dat-amū lui Stanū Băbanū, lei 2, până la toamnă să-mi cosască 2 fălci.

Mai 22 d., l^t 7192 [1684].

Socotitu-ni-amū cu Stanū bratū Marco pātru datorii: s'aū aflatū cu totū banī 408.

Iunie 27 d.

Dat-amū Oprii lui Vas[i]lie la hăračū banī 133, până la toamnă.

Iarū la bani hărăciulū datū lui Stanū otū Valea Lupulū, t^t 1.

Dat-amū lui Pătru Răc: la hăračū, t^t 1 p^l.

[Sinete de la „Cărstiian Drăgănescul“ către „diiac[onul] Dumbravă“, de la „Stanciul snă — otū Stoinești“ către „Log. Dumbravă otū Dobriceani“: „i-amū pusū nește fășii a nostre zălogū: însă moșie de pe Dealul Pietrarilorū . . ., până în viia Vladulū Păușea“. — 29 Ianuar 7191[1683], de la „Costandin snă — ot Stoinești“ către același, pentru zălog de moșie, „până în mejdina unchiiașulū Vladulū Păușu“; aceiași dată. „La Ionū Dărmonū de pe vinū . . . La finulū Stanū până la Sănjorzu . . . De pe slănină amū loatū de o dată lei 6, banī 5. Mai datū saamă datū la câte ocă 3, în credință pe saama lui ocă 3, din slănina din . . .

Ghen. 1, l^t 7192 [1684].

La cine amū datū rămători Ianea . . . Stoica Ularū . . .

Să să știe cătă ceară a fost, ocă 332 p^l, oca po bani 70, facu bani t^l 174 p^l, bani 9.

Scoatemū cheltuiala ce au loatū jup[ăn] Lazăr dentr' această ceară a noastră, lei 1 p^l, i ost bani safi lei 173, bani 9.

Face și ceara Herăi: aū fostū ocă 120, 3 p^l, safi facū bani lei 64 p^l, 44; scoateamū cheltuiala lei p^l, ost safi bani 44.

Ce s'aū luat saama oilorū; Mai 26, l^t 7192 [1684].

Oi mari cu lapte 41, mioare mari 10, oi stearpe 1, berbeci mari 6, miei 12, miiale 26, 1 miia mică.

Să să știe căți rămători mari săntū la mine: 66 săntū, și mici 8 săntū.

[Aiurea:] Oi cu lapte 23, oi mari stearpe 3, interții 4, mioare 9, miei 15, miiale 9.

IV.

Altul de la un Logofăt din Stăncești.

† Azū Costandin ot Stăncești. Răvașul mieū la mână dumnealū Vladulū Logofăt, cum să să știe că din 20 de t^l ce aū avut frate-mieū Dum[i]tru la dumnealū, dat-aū frăține-mieū lei 10, și mi-aū dat mie lei 10, de s'aū plătit, și, nefind zapisul să i-l daū, i-am datū scrisoarea mea cum să să știe că s'aū plătit de istov.

Octomvrie 28 dni, l^t 7194 [1685].

Costandin snă Tănasie Log[ofăt] ot Stănceșt[i].

V.

Zapis pentru un împrumut făcut de Cămărașul de Slănic.

Adecă eū Bade Cămărașul ot oca Slănecul dat-am acesta al meū zapis la mână fratelū nostru Vladul Logofăt, ca să fie de bună credință cum să să știe că, lundu eū Cămărășiia împreună cu dumnelū, și găsindu-mi de bani de am dat la slujbă, și, mai dāndu el bani de la dānsul, de aū lucrat ocele până le'ū răspunsu și le'ū dat pe bolovan, iar apoi, nesuferindu-l dumnelor boiarū, lip-

sindu-l de slujbă, eu într'alt chip n'am avut cum face cum pântru bani ce mie'ü dat, însă t^l 140, să aibu a-î care (*sic* = dare) la Sfeti Petre, și pre venitul slujbei să fim frați, să înparțu cu dumnelui în doo, cu jur[ă]mânt să nu-l înșăl, ci să înpărțim frățește precum ne'ü fost tocmeala d'intăi. Iar, nedându-i bani la zi, cât[ă] cheltuial[ă] sau zečuială s'ar face, să fie tot de la mine. Așijdere, cându va fi la zi, să aibu a mă socotire, să-î dau parte dum[i]sale pân la un ban: și den mila domnescă, și cu ce am mai căștiga. Și la tocmeala noastră fost-au marturi de față Necula Logofăt și alți omeni buni. Și eu pentru credința am iscălit cu mâna me mai jos, ca se să creză. Pis Mart 3 dni, t^l 7197 [1689].

Az Andrei Aprodul mart[or]. Eu Bade Căm[ă]rășălū ot ocnă Slă nec. Az Necula, Logofăt, martor; Drăgan văt[af], mart[ur].

[V°:] Zapisul Badii Urezeanul de tocmeala ocnii Slănicul.

VI.

Socoteli de gospodărie.

[C. 1690.]

Datū Dumitrii, cându s'au dusū la București, t^l 1.

Iarū i-amū datū la un hărăcū bani 66.

Dat-amū la mörtea lui, ceară ocă 2 p^l, câte bani 80.

Datu-i-amū o vacă stearpă de au tăiatū la mörtea lui.

VII.

Socoteala unei răscumpărări de moșie.

[C. 1690.]

Să să știe răscumpărătoarea satului Căzăneștiu de cătră Radul Cliuč. Buzescul: după moartea lui i-au răscumpărat Jupăneasa lui Marica i brat ego [= și fratele ei] Radul Post., și cine câte căți bani au dat, să să știe anume.

Coman bani 220, Tudor, etc. Cin bani 25.900.

VIII.

Zapis pentru despărțenie.

Adecă eū Nasta, soție Logofătului Vladului, dat-am zapisul meū la mână Logofătului, soții mele, ca să fie de bună credință cum să să știe că, aflându-mă în vină mare, și de curvie, de despărțală, de care n'am putut nice eū tăgădui, și însă m'am mărturisit înaintea a preoți și a omeni buni, carea fapta me m'am despărțit de căsătorie me și de dumnielui, ca să fie dumnielui slobod de mine și ertat, și eū de dănsul, și nu s'aū îndurat de mine ca să facă cum porăncește pravila, și m'eū dat și zestrele îndărăt, ca să avem bună pace, unul de cătră altul. Și la acest zapis a fost om[eni] buni și preaoți mărturii, cari să vor iscăli mai jos. Și pântru adevărată credință m'em pus degetul ca să crează.

Pis mes[și]ta] Iulie 1 d., leat 7199 [1691].

Și cu nasturi de mărgăritare cu căsuși de aauru și 2 vaci cu lapte featei.

[Pecete neînțeleasă: „Sima Log. măr.“, cu fum, pe care o pată de grăsimi.]

Eū Nasta, soție Logofătului Vladului.

Eū popa Caprea, ot Greablești [scrie].

Az Luca Căp[i]t[anul] za marto[lo]g, ot Lăviște, măr-
t[urisc].

Eū popa Stan.

Varlaam ermonah, mart[ur].

Alixandru Căpt. Voicina, martor.

[V°:] Zapisul Nastii de dăspărțeață, unul de cătră altul.

IX.

Carte de despărțenie a Mitropolitului Teodosie.

Theodosie milostiiū bojiū arhiepiscopū i Mitropolit vsei zemli ugrovlahiscoi.

Dat-am cartea Vlădicii Meale Vladului Logofăt ca să fie de acum nainte în pace și dăspărțit de cătră fămeaia

lui, Nastea, care o aŭ fost luat cu cununie, pentru că aŭ venit amândoi de față la Vlădiciia Mea, de aŭ avut judecată, zicând Vladul Logofăt cum că, fiind ea muiare rea, curvă, s'aŭ fost voit ei dentru dinșii încă mai de nainte vream de s'aŭ dăspărțit și ș'aŭ făcut și zapise de dăspărțală unul la mâna altuia, care le-am văzut și Vlădiciia Mea, intru care și ia singură își mărturisiia vina ei, și mai zicea Vladul Logofăt cum că i-ar fi mâncat ia ce ar fi avut, scule, bani și altele, iar ia încă zicea că i-aŭ mâncat Vladul Logofăt ale ei zestri. Pentru care lucru aŭ mersu și la Divan amândoi de față, de aŭ avut judecată. Deci Măriia Sa Vodă i-aŭ dat pre seama Vlădiciii Meale ca să le luom seamă și să-i judecăm; și aŭ poruncit Măriia Sa și jupănului Enuță, starostiî de neguțitori, ca să fie la această socoteală, și Radului vătaf de pușcărie. Deci, luindu-le seama, așa am aflat și am judecat, cum nici Vladul Logofăt să nu aibă a luarea de la Nastea nimic, nici Nastea de la Vlad. Ci numai să aibă pace unul de cătră altul. Iar, pentru faptele ei, aflându-să ia muiare rea și în vină de curvie, de care sfânta pravilă pre căți află în vină ca aceaia, cu totul îi striinează și-i dăsparte, — drept aceaia și Vlădiciia Mea încă i-am dăspărțit unul de cătră altul, precum și ei singuri s'aŭ fost voit și s'aŭ dăspărțit mai denainte, și am dat și această carte a Vlădiciii Meale de judecată la mâna Vladului Logofăt, ca să fie de acum nainte slobod și în pace de cătră fămeaia lui, Nastea, și să n'aibă a mai cearerea nimic la dînsul, nici elă la dânsa. Și pre leage să aibă voe a-și luarea altă fămeae. Aăasta scriem.

† Vl[ă]d[i]ca Theodosie.

Dechemvrie 3 d., 1° 7200 [1691].

X.

Hotărîre privitoare la niște stupi.

Alixandru Velū Vornicū i Diiculū Vel Logofătū dat-amū cartea noastră de judecată Vladului Logofăt ca să fie în

pace de cătră Arsenie den Pitești, pentru că aū avutū întrebăciune amândoi de față innaintea noastră, pentru niște stupi ce aū fostū cumpăratū Vladulū Logofăt de la Rada, fămeaia lui Ūocanū den Arefū, insă mătcī 26, zicândū Arsenie cumū că i-arū hi cumpăratū elū mai nainte acești stupi. Iarū Vladulū Logofăt, elū scoasă zapisulū Radei fămeii lui Ūocanū și răvașulū lui Daanū aprodulū, și a lui Prodanū, sluga lui Arsenie, carii aū fostū hărăceari trimiși de Arsenie, fiindū el zapciū de haračū, intru carele scriia cumū că aū cumpăratū Vladulū Logofăt acești stupi, și aū datū banī gata in mână aprodulū ce scrie mai susū, și a slugii lui Arsenie, de aū plătitū haračulū lui Ūocanū. Iarū Arsenie, neavândū nici-o scrisoare de cumpărătoare, numai ce aū zisū că are mărturii pe Preda Uesculū și pre Galatiia, și, poruncindu-i-se să-i aducă innaintea noastră, ei nu i-aū pututū aduce ca să mărturisească. Într'aceiaia noi amū judecatū ca să-și ție Vladulū Logofăt stupii ce aū cumpăratū cu bună pace de cătră Arsenie; mai multū vaalū saū bāntuialā să n'aibā. Ačasta scriem.

Ghenarie 11 dni, lt. 7201 [1693].

*Alixandru Vel Vornicū,
Diiculū Velū Logofătū.*

[V°:] Carte boiarilorū de rămasulū lui Arsenie.

XI.

Carte de judecatā a lui Constantin-Vodā Brīncoveanu, in aceiași afacere.

20 Ianuar 7201 [1693]. Costandin Voevod. „Dat-am cartea Domnii Meale de judecatā Vladulū Logofăt, ca să fie in pace de acum innainte de către Arsenie din Pitești, pāntru că aici innaintea credinčoșilor Domnii Meale Alixandru V¹ Vornic i Diicul V¹ Logofăt aū avut amândoi întrebăcune de față pāntru niște stupi ce aū fost cumpărat, zicând Arsenie cum că i-ar fi luat el mai innainte, pāntru niște datorii ale lui de la fămeaia lui Ūocan, iar Vladul Logofăt aū scos zapisul Radei, fămei lui Ūocan, și

răvașul lui Dan aprodul și al lui Prodan, slug[a] lui Arsenie, întru carele scriia cum că au cumpărat Vladul Logofăt acești stupi pre bani gata, și au dat acești bani în mâna slugii lui Arsenie, de au plătit haračul lui Ȑocan, fiind însuși Arsenie zapciu de haraču într'acestă județ. Iar Arsenie, neavând nici-o scrisore de tocmeală sau de cumpărătoarea acestor stupi, au zăs că are mărturii pe Preda Uescul și pe Galatiia, și, viind și Preda Uescul înaintea boiarilor, el așa au mărturisit cum că au zăs Arsenie cătră el că i-au luat pântru haračul lui Ȑocan, fiind haračul plătit cu banii acestor stupi de Vladul Logofăt. Și au ramas Arsenie de leage și de judecată denaintea boiarilor Domnii Meale. [Întărește Domnul.]

[Monogramă cu roșu; pecete mare cu chinovar: cele două chipuri lingă cruce și inscripția: *Іѡ Костандин Коековдѣ, Кожню мнѡстїю земан ѡгроклахи.*]

Pročt. V¹ Logft.

XII.

Împărțire de avere.

Foae pentru mult, puțin ce iaste partea copiilor lui Matei 1 Pătru, pe saama frăține-său Radului, ot Mai 18 dni, i^o 7201 [1693].

De când au luat Radul cu Divan și cu socoteala a patru boiari, anume Neagoe Pit. Rătescul, i Matei Cliuč., i Arsenie Log. ot Pitești, i Stan Vornicul, ca să-i ție el să-i crească, cu toată partea lor ce-au avut, precum scrie în-lăuntru anume:

Partea lui Matei i Pătru.

10 boi de jug.

6 vač cu 6 viței.

6 mânzați cu mânzate.

2 boi tineri, câte de 2 vițai.

2 vaci tinere, una cu vițel.

2 cai de călărie.

1 iapă.

- 2 mănji.
- 14 oi cu 14 miei.
- 4 mioare.
- 2 berbeci.
- 60 măci de stupi.
- 14 sfini, cu mic cu mare.
- 160 vea[dre] vin gata, care l-au vândut Radu la Dima.

    Cⁿ t' 103, 26.

Și la alții, vad[ra] po bani 86.

120 ob[oroace] de grâu gata din fața ariei, po bani 88,
cⁿ t' 80.

- 4 tingiri cu capace.
- 20 tipsii de cositor.
- 1 tigae.
- 1 păreache hiiare de plugu.
- 1 fieru lat, iar al copiilor.
- 1 pirostrie.
- 1 sfeașnec de araam[ă].

Afar[ă] din bucate sânt bani t' 183, 27, luați de pe vin,
i grăul cop[iilor].

Iarăș însemnăm ce au rămas neimpărțit să să inpartă
pe 3 frați, cum scrie în jos:

- 2 cai, unul murgu, altul vânăț.
- 1 cazan cu capac i țavă za rachiu.
- 1 blană spinări de vulpe noao.
- 1 ișlicu cu samur.
- 1 chindeș de atlas albastru.
- 1 brău de argint zălog za t' 3: i-au luat Radul.
- 1 mährămi de sarmă.
- 1 păreache cercei de auru.
- 1 păreache pistoale cu tocuri bune.

Aici însemnăm ce-au luat Radul venitul viiloru, a co-
piiloru, și al podulu și al morii în cei ani.

Venitul podulu în anul întâi t' 36.

Al doilea an t' 40.

Al treilea an t' 36.

Luat-ău și vin în anul d'intăi, numai din viia copiilor,
v^d 220.

Al doilea an v^d 180.

Al treilea an l-au dat în datoriile copiilor, bani v^d 100.

Și lui Pătru vin v^d 40.

Și lui Matei vin v^d 50.

Venitul morilor la 3 ani, po ob. 120, čⁿ ob. 360.

Izvod din foaia lui Goran Logofătul, care a luat Dosie Logofătul, când i-a socotit cu boiari pentru bani ce pre unde a avut Goran Logofătul. 200 t^l la jup[ă]nului Mihul, ce-a fost băgați în grău, care grău l-a vândut Radul, și a luat toți bani în mâna lui.

80 t^l la Părvul Sluj. Pleșoiianul.

230 p^l t^l la Costandin Vist[er]ul] Știrbeaiu.

500 t^l la jup[ă]nului Stoian ot Bleaică.

73 p^l t^l iar la jup[ă]nului Stoian, de pe miiare.

Čⁿ t^l 1083 p^l.

Mai aflatu-se-a un zapis în urmă la Vladul ot Pitești, datorie t^l 300.

Mai luat-a Radul de la Curte, pentru o împrumutare ce dedeae Goran Logofătul, t^l 50.

Mai luat-a Radul de pe un cal roibu breaz ce-a vândut Simeș Schileariul t^l 41.

1083 —

1391

2474 —

[cu cifre.]

Čⁿ cup. t^l 1474 p^l.

Să să știe și datoriile ce-a plătit Radul den bani tăt[ă]ne-său.

150 t^l a dat la Vlădica Varlaam.

100 t^l a dat la mătuș[ă]-sa Vilaia, iar alți t^l 50 i-a dat din casă.

40 t^l a dat Scordoceasii.

60 t^l a dat pre mălai la vream[ea] lipsii.

Datul čⁿ t^l 358.

Să să știe ce bani s'au cheltuit la moartea la Goran Logofătul cum semnează în jos, ca să nu zică Radul că a dat el niscări bani de aiurea.

42 t^l s'au aflat bani gata în desagi lui.

50 t^l s'au luat de pre o casă din Buc[u]rești.

50 t^l s'au luat de la părintele Vlădica, cari s'au plătit din venitul casii.

Çn t^l 142.

L^t 7204 [1696], să să știe lucrul viei copiilor: de astoamnă până acum la pleavil[e] s'au cheltuit t^l 7,22; den-tr'aceștea a dat Matei zloți 2; și am dat eu, Vladul Logofătul, t^l 5 p^l, 44.

Mai dat-am eu, Vladul Logofătul, la pleavil[e], t^l 2,33.

De la mine çⁿ t^l 8,11.

XIII.

Socoteala văduvei lui Goran Logofătul cu fiastrul ei.

Socoteala jup[ă]neasii Marii, ce a fost a lui Goran Logofătul, și cu fiastru ei, Radul snă Goran Logofăt, pentru zeastrele ei, luundu-ne den porunca Mării Sale Domnu nostru Io Costandin Voevoda den Divan ca să aleagem zeastrele ei, ce va fi adus în casa lui Goran Logofătul, și, ce va fi lipsind den zeastrele ei, să-i dea Radul cu frații lui, Matei i Pătru, pecum arată în jos anume.

Mai 18 dni, l^t 7201 [1693].

† Pentru o Țigancă anume Costanda, ce zice Mariia că iaste a ei de zeastre, iar Radul zice că iaste răscumpărată de tat[ă]-său Goran Logofăt cu banii lui; iar, de va jura Mariia că iaste a ei de zeastre, și n'au dat Goran Logofătul bani, și, jurând, să fie a ei. Dă acesta s'au în-păcat să-i dea schimbu, și i-au dat Radul pre o copilă de Țigan, anume Stanca, fata Stanei Țigancăi Lăioasa.

30 de stupi să să întreabe pre Pătru Căp[i]t[anu]l za dăr[ă]banî, de va mărturisi și dumnealui că au avut la dumnealor dați de părinții ei stupii de zeastre și le-au luat venitul stupilor Goran Logofăt, să-i dea Radul cu frații

lui, iară, dă nu va fi avut stupi de zeastre, să să lipsască dă ei. [*Șters*: Și, măcar de vor fi și fost și-i vor fi mâncat răutățile, să rabde, iar, de-i va fi stricat Goran Logofătul și le-ar]; iar, de va fi luat Goran Logofătul venitul lor, să-i dea deplin mătĉ 30.

O coftirie venitică ce lipsește Marii de la zeastre, pentru o dulamă [a] ei, ce zice iă că o aũ purtat și o aũ spart, cât aũ fost în casa lui Goran Logofătul,— să o dea Radul cu frații lui.

Și iară să mai dea Radul cu frații lui mumei lor Marii o roche de atlaz, pentru o roche ce zice iă că o aũ purtat pân o aũ spart, în casa lui Goran Logofătul.

Și iară să mai dea Radul cu frații lui mumei lor un peșchirũ lungu de masă, pentru un peșchir al ei, ce zice că l-aũ petrecut iă în casa lui Goran Logofătul.

Și iar să dea Radul cu frații lui o vacă cu lapte mămăniilor lor Marii, care iaste dată unui copil al ei de nașe-său, Necula Cămăraș.

Dentr'aceaste zestri aũ dat Radul 3 boi și vač 2, za t' 38,38 [*cu cifre*].

Pentru 2 pãreichi de cercei de aurũ ce zice Radul snă Goran Logofătul că i-aũ făcut tat[ă]-său și-i tăg[ă]duiaște mum[ă]-sa Mariia cea vitrigă că nu i-aũ luat, de va jura Mariia cum că nu le știe dă știre și nu i-aũ luat, să răbde Radul, iar, neputând jura, să-i dea.

Iar pentru alți bani și alte scule, dechise de ale casei, ce bănuiaște Radul cu frații lui Matei i Pãtru pre muma lor Mariia, cum să-i fie luat iă și lor nu le dă, și, tăg[ă]duind iă că n'aũ luat nič bani, nič alt[a] nemic de ale lui Goran Logofătul, deč pentru ačasta noi așa am judecat cum să jure Mariia cu preoteasa popei lui Tãnasie și cu preoteasa popei Sincăi, cum că n'aũ luat nič-un ban, nič alt nemic den casa lui Goran Logofătul, și, jurând, să aib[ă] pač[e], iar, neputând jura, să dea ce aũ luat. Însă afară den t' 40 ce aũ mărturisu la noi că s'aũ luat și i aũ chel-tuit în casă. Însă s'aũ socotit dă ačasta să nu jure iă, ce să să facă o carte de afurisanie asupra popei lui Tãnasie

și a popei Sincăi, cu preteasele lor, să mărturisască precum vor ști ei.

Și, pentru părțile copiilor, de bucată, de toate ce au rămas de la tatăl lor, Goran Logofătul, s'au dat toate pe sama fratelui lor Radul, fiindu-le frate mai mare.

Iar, pentru un copil mai mic, Pătru, fiind pe lângă mamă-sa, s'au socotit să i se dea pentru mâncarea lui pe an grâu oc[ă] 24 și vin veadre 30, și pentru alte bucate de mâncare să-i mai dea pe an câte t^l 10, și, pentru îmbrăcăminte copilului să-l înbrace frate-său Radul, — la ani 3 c-au dat Radul să știe: dat t^l 4, și vin v^d 8, și grâu ob[oroace] 17, și mei ob[oroace] 20.

Și pentru zapisele moșii Tocsăbeanilor, care le-au luat Mariia să le dea la mâna Radului, — le-au dat la mâna mea [adausă propoziția din urmă].

Și să mai dea Radul cu frații lui Marii 2 piei de bovă bătute, pentru niște hamuri ce zice Mariia că le-au avut de zestre, și le-au petrecut.

Și iar să mai dea Radul cu frații lui 2 tipsii de cositoru mici pentru un ibric ce zice Mariia că l-au avut de zeastre, și s'au petrecut.

Iar pentru ce cere Mariia, pentru parte, să ia de la fecerii lui Goran Logofătul, dă această am lăsat să-și întreabe la Divan.

Neagoe Pit. Rătescul. Șteffan] Clucerul Dobricenul.

Az Stan Vornic.

Socoteala ce s'au făcut Vladului Logofăt pentru cheltuiala ce au arătat că au cheltuit cât au șazut în casele lui Goran Logofătul, precum scrie în catastihul lui care au dat la socoteală, precum arată în jos anume.

Mai 18 dni, l^e 7201 [1693].

Arătat-au cheltuiala măruntă ce au făcut precum scrie anume în catastiful lui, t^l 88 p^l.

35 ob. mei au arătat Vladul că au cumpărat cu bani, și s'au mâncat în casă; i s'au socotit ob[orocul] po bani 50; cⁿ t^l 13.

19 ob[oroace] grău au arătat Vladul că au cheltuit în casă, ob[orocul] po bani 78; cⁿ t^l 11, 17.

cⁿ t^l 115, 17.

Dentr'acești bani să descarcă Radul cu frații lui de către Vlădica dă ceale ce au luat el, precum scrie.

Luat-au Vladul dupre nește unt t^l 1 p^l, 48.

Mai luat-au Vladul dupre miere t^l 10.

Luat-au Vladul dupre niște tescuvine t^l 1, 44.

Și iar au mai luat vin, veadre 24, po bani 50, cⁿ t^l 9 p^l, 50.

Și iar au mai dat Radul Vladului bani gata, t^l 10.

cⁿ t^l 33 i bani 6.

Iar pentru nește bani ce zice Radul că au dat Vladului, t^l 5.

Pentru care bani zice Vladul că acești bani s'au pus la alte socoteale ale lorū, și, fiind price. întru dănșii, am pus să jure Vladul pecum sănt puși la alte socoteale, și, jurând, să aibă pace.

S'au împăcat să nu mai jure.

Și iar pentru nește vin veadre 13, care s'au socotit vadra po bani 80, cⁿ t^l 7 p^l.

Pentru care vin zice Radul că l-au băut Vladul la nunta lui, iar, Vladul tăgăduind că n'au luat, am zis și pentru acăsta să jure, și, jurând, să aib[ă] pace, iar, neputând jura, să dea banii. S'au împăcat ca să nu mai jure.

Iar pentru t^l 50, ce zice Radul că au mărturisit Vladul cătră Anghel Arma[ș] că au găsit în casa lui Goran Logofătul, când au luat pre Mariia, și acumu-i tăg[ă]duiaște, că n'au luat, nici au zis, și pentru acăsta noi am zis, de va putea jura Vlad că n'au văzut el acei bani, nice-i știe, nice i-au luat el, nice i-au mărturisit, și, jurând, să aib[ă] pace, iar, neputând jura, să dea banii, s'au împăcat ca să nu mai jure.

Au rămas să dea Radul cu frații lui Vladului Logofăt pentru cheltuiala ce au arătat cu catastih[ul] lui că au cheltuit.

Ot siiū s'au socotit de s'au scăzut ca să nu mai jure pentru banii ce scriū mai sus, t^l 7 p^l.

I ost safi Radul, cu frații lui, Vladului t^l 72 p^l.

Ot siiu datu-mi-i-au Radul întâi t^l 20 și, mai pe urmă, cu de la Papa cu acum, t^l 12.

Mai dat bani gata și de pe un brâu, t^l 4 p^l. Mai datu miia Radul la Octomvrie 24 dn., la leat 7205 [1696], vin, vead[re] 65, po bani 33, c^u t^l 19; însă, precum s'au vândut în cârt[i]cele, s'au pus toți bani deplin, fără de nici-o lipsă; iar alte v^d 80 s'au dat copil[u]lui lui Pătru la 3 ani, cum au rânduit acești boiari, lipsindu-i veadre 10, de nu i s'au dat.

Neagoe Pit[ariu] Ștefan Clu[feriu]

Rătescul

Dobriceanul.

Az Stan Vornic.

XIV.

Carte domnească de împlinire pentru datorie.

Milostieiu bojieiu Io Costandin Voevoda i gospodinū zemle vlahisoi, davat gospodstvami sie povealenie gospodstvami slugii Domnii Meale na im [anume]—ca să fie volnec cu ačasta carte a Domnii Meale de să meargă la casa lui Ionița Stolnecul ot Șintești, să ia cai, boi, vaci, oi, saū păine, mălaiū, ce va găsi, să vānză pān va plini t^l 42 p^l, 22, care bani iastă el datoriū cu zapisul cu slova și cu iscălitura lui slugii Domnii Meale Vladului Logofăt, ce i-au fost dat bani gata de-a mână, și tot l-au purtat de val, și pān acum nu i-au mai plătit. Drept aceaia, să fie volnic sluga Domnii Meale ce scrie mai sus, să-i ia bucate de prețul acestor bani, să le vānză, să-i plătească bani, și de cătră nimenilea opreală să n'aibă. Că așa iaste porunca Domnii Meale. I saam reč gospodstvami. Mart 30 dni 1^t 7206 [1698].

[Monogramă cu chinovar. Pecete octogonală, tot cu chinovar. Jos: „Pročt vt[ori] Log[o][făt].”]

XV.

Zapis pentru datorie.

31 August 7206 [1698]. „Eū Chera Logofăt ot Velū Ocnă“
dă zapis „Sfinții Sale părintelui popăi Dumbravă ot Stoi-

nești“ că a luat de la el 100 de taleri, „intr'unu anu zece la doi“. Dacă s'a întimpla la împlinire „niscare cheltuială pre la judecată“, o va purta Chera.

XVI.

[C. 1700.]

Însemnare de datorii.

Să să știe la cine mi-a rămasă datorie la moartea mea. Dima Copalū t^l 6 p^l; popa Stănislavū t^l 5; la Sfet-culū t^l 15; la Corda t^l 14; Tudorū Vălcanū t^l 3; Pătru Cocoșelū, t^l 3; Dumitru Tirdea, t^l 1 p^l; Pătrașco Trușcă, zlotū 1; Ion Mățișan[ulū], t^l 1. . . .

Az popa Dumbravă.

XVII.

[C. 1700.]

Socoteală de vinăriciū.

De la Negovanī aū dat Căpitan Hristea v^d 4, oc[ă] 1, am plătit.

De la Dobroge v^d 6, oc[ă] 1.

De la uncheaiași Radul v^d 2, oc[ă] 2.

Dela Stanciul ot Dobroge v^d 2.

Dela Dum[i]tru Hăga v^d 4.

Tudosie v^d 2, oc[ă] 4.

Popa Preda, v^d 8, oc[ă] 1, litr[ă] 1.

Popa Ghenadie chelar v^d 2, oc[ă] 2 p^l.

Stoica Catana v^d 1.

Neagoie Dichiu, v^d 1.

XVIII.

Socoteală de var și șindrilă (pentru Hurez?).

[C. 1700.]

Varul de la Stoinestī.

Ion al lui Gheorghie Ghermez, ot Foleștii-de-jos, cu carul Foleștilor-de-sus i Foleștii-de-jos.

Var oc[ă] 1.198.

Burlanele (?) Arnotei 20.

Toader ot Bogdănești 1.250.

Balea ot Tomșani oc[ă] 1.250.

Dima bătrân[ul] ot Stoinești oc[ă] 1.000.

Vasilie ot Răul-Sărat oc[ă] 1.000.

Vasilie ot Copăceni oc[ă] 900.

Matei al lui Avram ot carul (?) Mih[ă]eștilor, 500.

Păușești-Măglași oc[ă] 1.000.

Cinstite dumneata Vornice, cu plecăciune sărut cinstită mâna dumitale, și rogă pre milostivul Dumnezău ca să trăești dumneata în mulți și îndelungați ani. Cu această plecată scrisoare înștiințez pe dumneata pentru că, vindū Lungul din Râmneac cu o porăncă a dumitale la călărașul care a fost rânduit după varū și după șindrill[ă], aū înblat pe sate, și nu l-aū găsit, și, găsindu-mă pe mine, am științat pe dumneata pentru că s'aū pornit var[ul] și și[n]-dril[a]... ne va fi aju[n]s la Craiova; numai mai avem rămă[șiță] [*tăiat*].

XIX.

Socoteală de lucruri date.

[C. 1700.]

Să să știe ce amū datū fiiū-meū, lui Șărbanū.

Dat-amū vasă de aramă ocă 9.

Clondirū de cositorū 1.

Un căzanū de ocă 9 p^l.

Aū rămasū de frați.

Olă de aramă.

Scos-aū și datorie Șărbanū t^l 74, ort 1.

Dat-amū pe Ghiorghe cu t^l 7.

Datu-i-amū pe Dima Copal cu t^l 6 p^l.

Datu-i-am și pe Conda cu t^l 10.

Datu-i-amū și pe Ionū Croitoriulū t^l 3.

Drăgușinū al Buzducăi, t^l 5.

La fićorii lu Pătru, banī 120.

De la diiaconul Toma, bani 88.

Un Țăganu copil, anume —.

Rămătorii 12.

Dat-amu și eu, proteasa, muma lor, la Șarbanu, rămătorii 8.

O păreache de feară de plugu —.

Dinu cai, i-au împărūtitu popa mai denainte, până au fostu viu. ...

Eū popa Crăcunū, mart[ur].

Eū Tud[u]ru diiac[onū].

Eū Iani, mărturie.

Eū Ionū Croitoriul, mărturie.

Noi care amū fostu la această socoteală, proteasa s'au mărturisitu și au luotu și cartea Sfinției Sale părintelui, de blestemū, asupra ei, și, după mărturisala ei, așa amū adăvăratū și cu dereptate.

Iarū pintru unu zapisū alū Logofătul Cherei și alū Staniū luī Stoianū, au rămasū la proteasa, până va sta la socoteală cu dănși.

Iarū pentru un zapisū al frățini-meū Pătrașco, l-amū uotu eu la mine [*șters*: ca să mă grijăscū la mortea mea].

XX.

Insemnare de bani dați.

Datorie.

[C. 1700.]

... Dobānda banilorū până la Sfeti Gheorghie, untū ocā 2 p^l.

Datū luī Dumitru dela Viișoarā t^l 3.

Pe miere, v^d po t^l, 1 p^l.

Datū luī Ștefānelū din Valea Danului, t^l 5.

Dobānda banilorū, untu, ocā 1, l^l 1 de leū, până la Sfeti Gheorghie...

Datū luī Dumitru județ[ul].

XXI.

Socoteli de moșie

[C. 1700.]

Să să știe ce s'aū aflat la Stanū banī gata, t¹ 46 p¹.Loat-am de pre miiare t¹ 9.Pre calū t¹ 16 p¹.Cheltuitu-s'aū la pogrebanie, cu pop, *на урѣ*, cu cheltuial[a]
lui, la zăbun, t¹ 14 p¹.Dat-am atuncea întâiū pe un sārindarū la pop[ă], t¹ 6.Dat-am la dijmăritū t¹ 6 p¹, 20.Dat-am nenii t¹ 3.Dat-am la grăū ob. 6, t¹ 2, zlotū 1.La čara oc. 2 t¹, 1.

La o s[ă]răcuste la Ocne, la popa Statie, banī 33.

La oeritul oilor, banī 33.

La ișlicū t¹ 1.

Datū lui Vaslăco banī 15.

Lui Dumitru argatul t¹ 3.La păzitul vii t¹ 1.Dat-am pop[ei] lui Stanū, la unū sārindarū, t¹ 7.Dat-am la Dobricean[u] t¹ 7, iar la sārindarū.Dat-am la nește ceaar[ă] oc. p¹, banī 36.Dat-am la zăbun[ul] ce s'aū dat, t¹ 3.Dat-am la nădragi t¹ 1.Iar neanei datū t¹ 2.

Dat-am Schitenului cheltuial[a] sārindariului.

Lui Mateiū banī 17.

Dat-amū pe ceaiară oc. 4, t¹ 2.

Ce am datū Mării.

La cizme Sori, banī 115.

La urez, banī 20.

La tămăe, banī 10.

La Samfirah, banī 28.

Iar amū datū la čară t¹ 1, ord (*sic*) 1, 10.

Iar la popa Stan, la ceară, banī 70.

La ibrișinū, la zăbunū, banī 10.

La cizme, bani 160.

La brău, bani 80.

La făcutul zăbunului, bani 33.

La nădragi, bani 15.

Dat-amă Schiteanului t^l 2.

Mai dat deanii t^l 5.

La călțuni de haine, bani 20.

La cerapi, bani 8.

Mai dată pop[ei] lui Stanu t^l 6, bani 10.

XXII.

[C. 1700.]

Foița de mâncăturile ce s'au mâncat, cum arată în jos anume:

Am dat la ajutorință, de leu câte par. 7 p^l, pentru vătășie.

Amă dat câte bani 15 de dusul banilor.

Am dat câte bani 3 la tote dăjdiile. Acești bani i-au luotă mai multă.

Popi 60.

Călugări 40.

La popii domnești, po bani 7 p^l, adecă la popi 3.

Iar s'au dat pentru văt[ă]șie bani 15, de tot numele.

De dusul banilor, de nume bani 3.

XXIII.

Foiță pentru toate cheltuiilele ce s'au cheltuită, la nunta nepotu-mieă Badiă, cumă scrie în josă anume; Noem. 10 dni, l^t 7209 [1700].

50 t^l au cheltuită Badea, bani ai lui, po cheltuiilele nevastă, și pe dresuri, și pe o seamă de măhrămi.

12 p^l t^l i-amă dată eă de-au dată pre ună covoră de poclonulă nașiloră, și pe sfeașnice, și pe ce au mai trebuită.

3 t^l amă dată eă la peaște proaspătă.

4 t^l i-amă dată o măhramă cu sarmă, de naș.

- 7 p^l t^l i-amă dată făină, ob. 25, po bani 40.
 9 t^l i-amă dată făclăi (*sic*) 4, po t^l 2, 33.
 7 p^l t^l i-amă dată orzū, ob. 45, po bani 22.
 12 p^l t^l amă trimisū bani gata cuscrului Papei de aū cheltuitū la nunta lui cheltuiala feații lui.
 7 p^l t^l amă datū zeace berbeci, po t^l p^l, 33.
 5 t^l amă datū o vacă grasă și unū gonitorū.
 10 t^l amă datū 40 curcani i gânște, po bani 33.
 4,33 t^l amă datū la 64 găini i rațe.
 36 t^l amă datū la 140 vead. vin, po bani 33.
 2 p^l t^l amă datū la varză, la untū, la legumī.
 8 t^l s'aū datū la lăutari ot Badea.
 cin cup t^l 179,33. *Vladul Logofăt.*
 Ot siuū sânt de la Badea t^l 58.
 Și de la mine t^l 121, 33.
 [Adresa:] Foiță de nunta nepotu-mieū Badii, ce s'aū cheltuitū, cumū scrie înlăuntru.

XXIV.

Să să știe ce s'aū cheltuit la pamintea lui Stan Bordea; l' 7210 [1701—2].

- La pogribanie:
 La popa Stefan, t^l p^l.
 Popa Dumbravă, t^l p^l.
 Popa Șarban, ort 1.
 Isaiia călugărul, bani 20.
 La un diiacon, bani 20.
 La o vită de tăiat, bani 225.
 La Urez, la peaște, la piperi, la tămăe, la oale, la bumbac, la feștile de lumănări, bani 66.
 La grăū, bani 200.
 La vin, bani 450.
 La bucătari, bani 40.
 La gros, bani 83.
 La soru-sa Mușă, de cizme, bani 80.
 La ceară, bani 40.

La o junice ce-aŭ dăruit lui Stan de pomană, lei 1,33.

La nădragi, să-î dea de pomană pentru sufletul lui, bani 80.

S'aŭ plătit ce aŭ fost dator pre vin și pe rachiū, bani 13.

Fost-am mai dat mai nainte lui Stan Bordeî, lei 2.

Mai luat-aŭ și Stănișor, de-aŭ cheltuit la bola lui, lei 2.

La popa Ștefan, de un sārindar, t¹ 10.

La popa Dumbravă, de alt sārindari, t¹ 10.

La Matei crăciūmariul, pre vin ce aŭ fost băut Stan mai nainte, bani 50.

Mai dat-aŭ Stan un pomea[l]nic la popa Dumbravă, cu 12 nume, pārinții lui și frații lui, să să pomenească la sārindar mai nainte, și s'aŭ pomenit, de nume câte bani 33,—car[e] fac t¹ 3.

S'aŭ socotit preste tot t¹ 39, bani 102.

Acești bani i-aŭ fost dat Stan Bordea în mână popei lui Dumbravă încă mai nainte, ca să-î fie de rānduială morții, precum s'aŭ scris în căstă foaie.

Az Ștefan ermonah ot Govora, martur¹.

XXV.

Însemnare de vite și izvod de cheltuieli.

[7211=1702-3.]

Însemnăm și vitele ce-aŭ adus Mariia, ale copilului Petru, la casa mea.

3 boi de jug: ochiū (*sic*) unul s'aŭ tăiat de pomian[ă], altul vāndut Mariia.

2 vač cu vițāi.

1 juncū s'aŭ tăiat la pomeană.

1 junice.

9 capete de oi: 2 s'aŭ tăiat la pomaan[ă].

4 cap[e]te de rāmători.

¹ Viitorul episcop de Rîmnic.

1 căzanel cu capac de aramă.

9 tipsioare mic de cositor.

1 tingire fără c[apa]c.

Foiță pentru chelt[u]ial[a] copilului lui Petru, ce am dat în datoriile lui, și ce am cheltuit în trebile lui, de când i-aŭ luat mumă-sa părțiceaoa de bucate asupra ei, cum semnează în jos, de la l^t 7205 [1696-7] innainte.

Dat-am Papei Rudeanul, în zestrile Sofichii, partea lui Pătru, cu răvaș za seamă t^t 5 p^l, 44.

Chelt[u]it-am și la socoteala copiilor de-a doa, când s'aŭ făcut cu părintele Vlădica, t^t 4 p^l.

Și la înbrăcăminteaa lui, la anii 5, po t^t 3, t^t 15.

Dat-am și la lucrul viii într'o primăvară, t^t 1 p^l, 33.

Dat-am și copilului de cheltuială la București, t^t 1 p^l, afară din ce i-aŭ mai dat Mariia.

Dat-am de am vindecat pe Chela Țiganca, t^t 2.

Dat-am și la ernatecul vitelor copilului, când le-am adus întâi, t^t 5.

Și am dat și oerit, sursat, раша [= drept] oii 9, t^t 2.

Cin t^t 37 p^l, 10.

Foiță pentru cheltuiiala pomenirii copilului Petru, ot Iulie 13 d. nainte, ca la 20 de zile, cum semnează în jos anume; l^t 7211 [1703].

1, 1 lit. oc. ceară, banii 110.

1 p^l ob. făină de cap^t i bulz, banii 45.

1 p^l ob. făină, la 20 de zile, banii 45.

Și oae 1, de ale copilului.

1 p^l oc. orez, banii 18.

1 4 vedre vin, banii 50.

1 p^l oc. ceară la București, banii 44.

Chelt[u]it și Mariia la București, t^t 1, p^l 44.

Dat și lui Ion feçorul, cheltuială, când l-am trimis la București, t^t 1 p^l.

1 p^l ob. făină luat Mariia, banii 16.

Cin t^t 4, p^l 37.

August 18 dn., la zile 40, pomenirea č-au fost și rude cu toț.

2 1 oc. ceară, afar[ă] din oc. 1, banī 200.

8 ob. făină po banī 35, banī 266.

la strachini și la borchinea, banī 35.

la oale i ulceale, banī 72.

la orez oc. 5 p^l, banī 66.

la tămăe i piper i bumbac, banī 55.

la cizme, banī 44.

la brău, banī 16.

la 7 as. vedre vin, po banī 35, banī 248.

la preoți, banī 49.

Cin t^l 7 p^l, 48.

S'au tăiat și boū 1, de-aī copilului, și berbeaci 1, de-a copilului.

1 p^l oc. ceară mai trimis în urmă la București, banī 135.

p^l oc[ă] ceară mai trimes la păreasime, banī 44.

Mai dat-am și la preoți rămășița sărindariului, t^l 1, 44.

Cin t^l 2 p^l, 22.

Чинъ къс кън t^l 14 t^l mar. (sic).

XXVI.

Carte de judecată a Logofătului Diicul, pentru o „ucisătură“.

Diicul biv Vel Logofăt dat-am cartea noastră de jude. (sic) la mâna Vladului Logofăt din Căzănești și părintelui egumenului de la Dobrușa, pentru că au avut întreb[ă]ciune de față înaintea noastră cu popa Chirca și cu popa Giura și cu Dumitrașco diiaconul den Grădești, pentru ucisătura ce au ucis acești popi pe Vladul Logofătul, de i-au spart capul și i-au fărmat mâinile, și au fărmat și pe egumen, după cum i-am văzut și noi, nefiindu-le ei nimic vinovați. Deč după vina lor așa i-am judecat ca să plătească toată cheltuiala Vladului Logofăt și a

egumenului, ce au cheltuit pe bărbiiari, car[e] s'a făcut t^l 7, p^t 22. Deci pentru acești bani am dat Vladului Logofăt un cal al popilor: de vor da acești bani, să-și scoată calul, iar, nedând banii, să fie calul stăt[ă]tori. Pentru că așa i-au ajunsu judecata. Aăsta scriem.

M[esi]ța Septemvrie 25 dn., l^t 7213 [1704].

Diicul biv Vel Logofăt.

[V^o:] Către dumnealui Diicul băiv Vel Logofăt, de judecat[ă] pentru popi ot Gârdești, fiind ucigași de oameni, să ne întoarcă chelt[u]ială, au să ne fie calul ce ne-au dat, stătători.

XXVII.

Episcopul de Rîmnic Antim poruncește a se lua niște bani de la un preot.

Anthim bojiu milostiu episcopu răimnischii.

† Cucearnice între preoți pop[o] chiru Dumbravă, de la Dumnezeu sănătate și spăsenie-ți pohtimū, iarū de la noi molitvă și blagoslovenie trimitem. După aăsta-ți poruncescū, în ce vream ve vedea aăstă carte a noastră, să cauți să-ți iai ceale 9 t^l de la popa Pătru ot Cărbunești, și să-ī dai cei 2 cai ai lui, precumū ți s'au făcutū judecata, fiindū și omulū domnescū de față. Că, nedându-ī numiții cade (*sic!* = cai) cu cinste, ve să-ī dai cum nu ve vrea, învățandu-te și cum să iaū zeastrele; că cine au vrutū să dea zeastre, au trebuitū să nu dea gălcevi. Ci iață că-ți poruncescū, mai multū jalbă să nu-mī vie pentru acestū lucru, — că ve pāzi scārbă. Aăsta-ți scriemū.

Iunie 2 d., l^t 7213 [1705].

Anthim, episcop Răm[niculuī].

XXVIII.

Poruncă de execuție din partea lui Constantin-Vodă Brîncoveanu.

6 Maiū 7214 [1706]. Costandin Voevod ...slugii Domnii Meale, anume —, ca să fie volnic cu aăstă carte a Domnii

Meale să meargă ca să apuce pe fečorii Vladului păr-călab ot Cocorăști, să dea grău ob. 120, care grău aŭ fost al Vladului Log[ofătul] și l-aŭ mâncat rămători lor din holde; care s'aŭ ispășit cu boiarî și cu megiiăș din prejur, și aŭ aflat cu sufletele lor că s'aŭ făcut pagubă de ob. 150, și, pentru greșala lor, li s'aŭ ertat ob. 30, iar ob. 120 aŭ rămas să le dea Vladului Logofăt, precum am văzut Domnia Mea și cartea ispășitorilor la mâna lui. Și, nevrând ei ca să-i dea grăul, am fost poruncit Domnia Mea și cu cartea Domnii Meale ca să-i plătească grăul, și ei, fiind tari de cap, tot n'aŭ vrut să-l plătească. Drept aceeaia să fie volnic sluga Domnii Meale ce scrie mai sus, să-i apu[ce] cu strânsoare să plătească grăul făr de voia lor. Așijderea să apuci și pe Dumitrașco diiaconul de Gârdești și pe fečorii lui Hoancă și pe Ghinea, să dea t' 7 p¹, 22, care bani sânt să-i dea ei Vladului Logofătul cu cartea și cu judecata credinčos boiarinului Domnii Meale Diicul biv Vel Logofăt, când aŭ fost la Craiova, și aŭ fost dat un cal al lor în mâna Vladului Logofătul pentru acești bani, iar ei, ca niște oameni răi, aŭ furat calul, și banii nu vor să-i dea. Ci să-i apuci cu strânsoare să dea banii făr de voia lor. Așijderea să apuci și pe alți datornič ai Vladului Logofătul, să-i plătească cine cu ce-i va fi dator, aŭ cu zapise, aŭ făr[ă] zapise, și de cătră nimeni opreală să n'aibi. Iar cui va părea cu strămbul, să vie de față. Că așa iaste porunca Domnii Meale.

[Monogramă cu roșu; pecete mică octogonală.]

Pročt Vel Logofăt.

[Adaus:] Octomvrie 25 dni, l¹ 7215 [1706], luat-am cu Ion aprod stupi 42 ot Rădești, pentru grăul ot Vlad Păr-c[ălabul], și am dat eŭ treap[ă]dul i zečuiala, cu tot, t' 60.

XXIX.

Poruncă domnească pentru a se recunoaște scutirea de bir a unui preot.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Costandin Voevod i gospodinŭ pisah gospodstvami dumneavoastră, boiar[iu] carii sânteți trimiși

cislași și zapcii verii cu ce dăjdi ot sud Vlăc[e]. Cătră această vă fac Domniia M[ea] în știre că aici la Domniia Mea să jăluu Dumbrabă (*sic*) preotul ot Stoenestii-Măglași cum că, fiind el șazătoru într'acelu satu măglășăscu, și puindu-să și satul acela la dăjdi, nu [căut]ați să apucați pe oamenii birnici ce sânt în sat, ca să-și dea dăjdile, ce-i faceți acestui preot mare val, și nu să poate odihni. Dă care lucru preoții nu sânt amestecați în dăjdile birnicilor, că ei-și dau birul lor cel preoțescu, și nu va putea purta birul și cu popii și cu birnicii. Ci iat[ă] că vă poruncescu Domniia M[ea] tuturor să căutați de casa și bucatele acestui preot, să vă feriți și să vă căutați dăjdile la oamenii ce sânt în siliștea aceeaia, iar lui să-i dați bună pač[e], ca să nu mai vie cu jalbă. Că cine-i vor face vre un val, unii ca aceia rea scărbă vor petrece de cătră Domniia M[ea]. Только писах гедм[и].

Maî 8 dni, l' 7216 [1708].

[Pecete octogonală cu chinovar, monogramă tot așa.]

[Hirtie mică, lată, supțire.]

XXX.

Poruncă a lui Damaschin episcopul de Rimnic către boierii Stoenestii, pentru ca ei să-și plătească vinăriciul la mănăstirea Slătioara.

[C. 1708—16.]

† Căpitane Pătrașco i Logofete Șărbane ot Stoenestii, blagoslovenie vă trimitem. Vă facem știre că ni să jăluu stărița de la Slătioara că nu vreți să vă dați vinăriciul, precum ați avut obiçaî de ați dat în toți anii, zicând că v'ați pus la boiarii mazăli; dar cei mari nu oprescū milele sfințelilor măn[ă]știri; iar voi stați împotriv[ă] să nu dați. Că n'ați dat numai voi această rânduială, ci și măn[ă]știri și boiarii și alții, și nimeni nu stă împotrivă a nu-și darea vinăriciul unde au avut obiçaî; de vreme ce cei mari întârescū milele, iar nu le strică. Ci lăsați acest gând și căutați de dați vinăriciul acei măn[ă]știoare. Că, mai viind

aič[i] la noi stareța, și spuindu-ne că nu veți să dați, și vom scrie la Măriia Sa Domnul, și veți da vinăriciul îndoit, și cu rușine. Că și Ocnarii au statut inprotrivă a nu-și darea vinăriciul, zicându de mazăli ca și voi. Ci pe urmă au dat, și cu scârbă. Ačasta scriem; și fiți blagosloviți.

D[amaschin] episcop Rim[nicului].

XXXI.

Învoiala unor oameni din Stoienestți că vor plăti o datorie.

Ad[e]că eă Dumitru i brat ego Dima i Ion, Copleștii, i Gheorghe i Ion Croitorul i Cărstea măglașul ot Stoienestții scris-am zăpisul nostru la mână Logofătului Șarban, sin popii lu Dumbravă, precum să să știe că, fiindu noi toței cari săntu măi sus scriși, datorii, ne-au apucat Logofătul Șarban cu strănsore, și ne-au adus la jupi]n]ă Duca Căm]ă]rașul, ca să ne închiză să dăm bani cine ce-i scrie zăpisul. Deci noi ne-amă rugat de dumnealui, de ne-au pus zi de acum păn]ă] la Paște să avem a da toți banii, iar, nedându banii la zi, să aibă a veni cu zăpisul nostru naintea judecătăi să dăm banii, și, câtă cheltuială sau zečuială s'ar face, să fie tot de la noi. Și, pentru adăvărată credință, ne-am pus și deagetele măi jos, ca să să crează. Și am scris eă Iane Logofăt cu învățatura lor și mărturisăscu.

Noemvrie 25 dni, l' 7218 [1709].

Eă Dumitru, eă Dima, eă Ionă, eă Ghiorghe, eă Ion Croitoriul, eă Cărstea măglașul [semne de degete].

XXXII.

[C. 1710—20.]

Foiță de socoteală ce am dat eă proteasa Nasta pe la mâinile fičorilor meă, lui Mareș și lui Șarban, dinpreună cu megiiăș[i] cari să vor iscăli măi jos.

Vasă de aramă, oc[ă] 18.

Clăndire de cos[i]tor 2.

Și aũ rămas o căldare mare de oc[ă] 9, de aramă, de mijlocũ.

Oală de aramă 1.

Luat-am și eũ proteasa căldării 2 și un tocũ de tipsii de aramă.

Dintr'aceastea luat-aũ Mareș oc[ă] 9.

Luat-aũ și Șerban oc[ă] 9.

Din datoria ce s'aũ găsit, scos-aũ Mareș de la tatăl lor t¹ 92.

Scos-aũ și Șerban t¹ 74, ort 1.

Rămas-aũ și datorie nescose, cu zapisă, să o scoțã, t¹ 190.

Rămãtori neinpãrțiți, 33.

Dat-aũ fiu-meũ Mareș zeastre, rămãtori 24. Pentru niște bani ce aũ luat Șerban dupã niște rămãtori, s'aũ socotit, și aũ rămasũ să mai dea Șarban t¹ 5, pentru cã i-aũ fostũ vândutũ elũ.

Din ce s'aũ găsitũ, le-amũ datũ.

Eũ proteasa Nasta. Iion croitor. Eũ, Iani, mărturie. Tud[o]r, i eũ, Pãtrașco Cãpitanul], mărturie.

XXXIII.

Poruncã a Sãrdarului Barbu Brãiloiũ, pentru plata de un sat a rămãșiți de zaherea.

Barbu Brãiloiul Sãrd[ariũ]. Scriem cartea noastrã ție, parcãlabe de la Oteșani, și voao, sãteanilor de acolo, i Rãmăștilor i Vai-de-ei, Costeștii i Bãrbãteștii. Cãtrã acasta vã facem în știre cã aici ne spusã Șerban Log[ofã]t cã ați fost rămãsu rămãșițã dinũ zahareaoa de anũ, și ei aũ fostũ apucațũ de aũ plãtitũ acea rămãșițã cu bani. De care iatã cã vã poruncimũ sã cãutați fieștecare cãtũ va fi rămãsu rămãșițã, sã vã plãtiți, pecum aũ fostũ anũ prețulu bucatelorũ, și aũ plãtitũ elũ; cã, neputãndu-vã da voe, apoi sã știți cã vã vomũ trimite catane cu treapãdũ, și veți

plăți fără de voia voastră, și veți da și treapădă. Ačasta scriem.

Maî 2 dni, l' 7226 [1718].

Iar, de va fi poveastea într'altă chipă, să veniți de față, să vă îndreptați.

Barbulă Brăiloiul Sărd[ariu].

XXXIV.

Zapis pentru un împrumut.

15 Novembre 7228 [1719]. „Ază Șerbană Log[ofătū] Stoinesculă“ dă zapis ginerelui său, „Grigorie diiacă otū Bodești“, că a împrumutat de la acesta 40 de taleri „la poclonulū împărătescū“. Făgăduiește a da acești bani, precum și altă datorie, „de acumū într'o jumătate de anū, și să-ī daū banii cu dobândă zece la doi, și să-ī daū toți banii cu mulțămită“.

XXXV.

[C. 1720.]

Foița pentru datoriile fečorilor popei lui Dumbravă,
la cine aū anume, cum arată în jos:

Dumitru Copălescu	t ^l 22.
Dima brat ego	„ 7.
Uncheașul Gheorghe	„ 13.
Ion Croitorī	„ 13.
Cărstea Măglașul	„ 3.
Ion Copălescul	„ 2.

cin t^l 60

Δούλας Καμινάρης.

XXXVI.

Socoteală de prețul unor locuri.

[Locuri:]

[C. 1720].

1 locū [derept 1 boū, tal. 1 p^l; șters]; 1 dereptū banī 100; 1 dereptū banī 115; 1 dereptū banī 70, 1 dereptū banī 60.

- 1 crihatori (*sic*) de locū, banī 300; 1 loc dreptū banī 50, 1 „ banī 12, 1 „ banī 30, 1 „ banī 50.
 2 funii, banī 50, meiū ob. 1, capră 1.
 1 dreptū vacă 1, capră 1.
 1 dreptū banī 16 și 1 argintū.
 1 funie banī 85.
 1 funie banī 20.
 1 pisco pe lisgăaglea (*sic!*), banī 300.
 1 loc de ripă banī 70.
 1 „ banī 200.
 1 locū de pădure de la Bodorū, banī 120.
 1 loc de la Brincī, banī 300.
 1 „ de ripă banī 150.
 1 „ de ripă banī 100.
 1 loc de aū [cumpărat Anghelū dreptū calū 1, 2 fălci.
 1 falce și jumătate; care—. *Șters*].
 Locurile ce s'aū socotitū bănește, aū fostū banī t[a][er]ul
 11; falcea câte banī 100, facū fălci 28.

Iar 8,

iar banī 20,

banī 25.

Ughī 11 p^l.

Să să știe fălciile. Să să știe prăjinile
 de la Aldimir fălci 3.

1	.....	1
1	.....	1
2	.....	1
1	.....	1
2	.....	1
2	.....	1
1	.....	1
1	.....	1
1	.....	1

2   2 așeveț (!) banī 1000.

i care aū cumpăratū Anghelēi.

Fălci 28, ferdele 1. Fălci peste totū 30, 3.

Cin fălci 30 (?).

14 31 ?

6

4

2

1 p¹

1 p¹

67

34 iarū fălci 7. [Fălci 3 p¹, șters.]

Cin fălci 108.

Scoatem ce aū avutū, cărți și zapise, fălci 108, i ost fălci 62.

Să să știe feardelele

1

1

1

1

1

fălci 1, fer[dele] 1.

Măsuratu-s'aū moșiia care s'aū măsuratū despre Bodești, partea lorū în lungu s'aū făcutū funi 19, care iaste funea de stânjinii 36, și inū latū s'aū făcutū funi 10, până unde s'aū însămnatū în fagulū cel de vale, lângă me[s]tecanah (*sic*). Care facū fălci aceaste funi 190.

Dintr' aceasta scoatem de la noi fălci 20.

i ost fălci 170

XXXVII.

Raport al vătafului de Loviște, cu privire la un hoș.

[C. 1720.]

Cinstite dumneata jupăn[e] is[pravnice], să fii dumneata sănătos. Cu multă plecăcune închinându-mă, sărutū cinstit[ă] mână dum[itale]. Cu plecat[a] scrisoare facū știre dumitale, o cinstită scrisoare a dumitale ce mi i-ai trimis, mi i-aū venitū, și cu multă plecăcune am văzutū, și imi scrii dumneata pentru hoșul ce l-amū adus la dum-

neata, ca să-î scriu pricina. Dar vei ști dumneata că totu amu gânditū și eū pentru sufletū, că doar va veni cineva după dānsu; ci vei ști dumneata că acumū aū venitū unū omū, și aū zisū că i-aū vāndutū casa și ce aū mai avutū, și aū făcutū 10 galbinī, iar mai multū nu poate să facā, fiindū omū sāracū. Ci cum te va nāstāvi Dumnezeū pe dumneata. Și iatā că i-am scrisū și priča lui.

Pricina acestuī hoḃū anume Oprea din Țara Ungurească din satulū dinū Veștim. Aū eșitū în Țara-Rumānească, și aū mersū la satulū Budești, și aū furatū 3 iape cu trei mānzī, și aū vrutū să-î treacă în Țara Ungurească, pe plaiul Sārăcineștilorū, și, eū prinzāndu-lū, în butuci băgāndu-lū, l-amū adusū la dumneata. Acastā pricinā amū gāsitū, și acast[a] amū trimisū la dumneata.

Pentru rāndulū oeritului pentru Lotreanī, vei ști dumneata că cu fealū de fealū de meșteșugurī i-amū apucatū, după cumū vei vedea dumneata și în cartea dumnealū coconului Ianachie și la vāt[aful] Pātru, și aū datū acastā sumā 3.600, și amū trimis 2 oameni la dumneata; și cum te va nāstāvi Dumnezeū pe dumneata.

Acast[a], și fii dumneata sānātosū. Al dumitale micū și plecatū: *Nicolae vāt[af] ot Lov[i]șt[e].*

[V^o:] Întru cinstit[ă] māna d[u]m[isale] is[pravnicului] ot sud Argeș, cu multā plecācūne să să dea.

[Pecete neagrā, goală.]

XXXVIII.

Poruncā a lui G. Băleanu către dijmarī județului Vilcea, pentru o scutire de dijmarit.

Dumneavoastrā dijmarilorū otū sudū Vālcea, sānātate și totū binele de la Dumnezeū vā poftimū. Alta, vā facemū dumneavoastrā inū știre că, viindū și noi pānā aicea la Hurezu, venirā Pātrașco Cāpitanulū și Șarbanū Cāpitanulū, Stoenestī, de ni să jāluirā zicāndū că-ī apucați și pā dānșī ca să plătească dijmaritulū. De care noi știmū pentru acești boerinași, că sātū scriși și ei la catastifulū care sātū

scriși și alți boiari, ca să nu dea dijmăritu. Ci, de vreme ce sântu și ei scriși acolò, după cumu iaste porunca Mării Sale Gheneralului, dumneavoastră să căutați să le dați bună pace de dijmăritu; iară, de va fi lucrul într'altu chipu, și nu veți fi avându înscrisu pentru ei înu foaia care vi s'au datu de la Cămară, să le dați așteptare până la Craiova, și de acolo să vă îndrepte lucrul. Ačasta, și fiți dum[neavoastră] sănătoși.

Septemvrie 6 d., l^t 7232 [1723].

De bine voitori:

G. Băleanul.

[V^o.:] Cartea dumnealui Consilieriuului Băleanului, de porăncă la dijmăritu.

XXXIX.

Răvaș al aceluiași, pentru birul Stoienestilor.

Scriem cartea noastră ție, Căp[i]t[ane] Pătrașco; și ție, Căp[i]t[ane] Șărbane, Stoenestii. Vă facem în știre că, la catastiful de boerănași ce s'au dat la Măriia Sa Ghinărariul, s'au scris numele dumneavoastră tut[u]ror Stoenestii, iar nu despărțiți; iar acum, la catastiful care s'au făcut, s'au pus osebiți, și s'au pus și Mareș t^t 20. Care, viind aicea la noi, și spuind că iaste neputinços, și voi santeți mai cu putere, iat[ă] că am socotit să vă cisluiți între voi, puind și banii voștri și acei 20 de lei la mijloc, și pă care cât îl va ajunge pă dreptate, pă moșii, pă vii, pă dobitoce și pă altele ce veți mai avea fieștecare pă puțința lui, să dea. Că, de nu veți da fieștecare după cum vă va ajunge dreptatea, iat[ă] că am dat voe căl[ă]rașului să vă apuce să dați banii după cum vă va ajunge dreptatea. Ačasta scriem. Craiova,

G. Băleanul.

Noem[vrie] 18 dni, l^t 7232 [1723].

I. Știrbeai. Staico Ben[gescul]. N. Deporta....

XL.

Răvaș de „ispășire“.

Noi ispășutorii, anume părcălabul Pătrașcu i Dumitru Sidile i Dumitrașco Ludurăscul (*sic*), care ne au rinduitu

duțu (*sic*) dumnilui șpanu să-î spășimū neșt[e] clăi ale popi Grigorie ot Bodești, carele aū mincatū boi a Predeî Grozăvescu și ai lui Matei, cu alți tovaroși ai lor, și noi așa amū aflatū cumū că se-aū mincatū cară 3; dară noi ne am rugatū de aū lăsatū pe car[e] 2.

Me[și]ță Dichemvrie 14, l' 7234 [1725].

[Iscălituri.]

XLI.

Carte de danie a familiei Bujoreanu față de schitul Bodești.

6 April 7235 [1727]. „Radul Boj[o]reanul, feçorul dumnealui răpoosatului Șarban Boj[o]reanul V[e]l Vornic, împreună cu jupăneasa mea Anița, fata răpoosatului Matei Vornecul Brăiloiul, împreună șă cu fii-mieū Raadul“, dă zapis „sfântului schit den Bodești, unde să prăznuiască hramul prea-sfintei și nedăspărțitei șă de viață făcătoarei Troițe, șă la mâna Sfinții Sale părintelui Parthenie, ctitorul al aceștii sfintei mănăstiri șă moștenitor acei moșăi“, că i-a vindut „această moșăe anume Foleștii-de-sus, pe apa Bistriții, în județul Vâlcei, care moșia o aū fost cumpărat-o șă tată-mieū dela dumnealui răpoosatul Costandin Postealnecul Izvoranul“.

Iscălesc: *Radu Bojforeanul* [pecete de ceară roșie cu doi lei și coroană peste un scut neînțeles], *Anița Bojforeanca*, *Radul Bojforeanul* [aceleași pecetți].

XLII.

Zapis pentru cumpărare de vin la Brîncoveni de la un Stoienscu.

Adecă eū Iancul Cizmariul i Costandin Croitoriul de la Brâncoveni dat-am zapisul nostru ca să fie de bună credință la mâna dumnealui Log[ol]fătului Șerban Stoienscul, precum să să știe că am luoat de la dumnealui 2 buți de vin roș: o bute de vedre 74 și 8 oc[ă], și ačasta o'm tocmit vadra banī 33, — și să n'aducă dumnealui la

Brâncoveni, iar alta de ved[re] 400 o'm tocmit vadra bani 32, și o ducem noi în carul nostru. Care au făcut peste tot lei 33, și i-am dat t¹ 18, și au rămas t¹ 15 să-i trimetem pe omul dumnealui care au mersu cu butea, c'asa ne-au fostu tocmeala și vorba: o bute s'au măsurat vinul pritoc, iar alta să va măsură în urmă, și drojdiile 2 vedre una, și ocao o'm făcut cu cântariul, și buțile să le aducem noi. Iar, de s'ar întâmpla să nu-i aducem buțile la vreme, și s'ar face vr'o firosală, să-i împlinim noi toț. Și, de nu vom trimete banii pe chirigiū, să ne trimiți om înpărătescū să-i dăm banii cu dobândă, și să dăm și mare treapăd, — că așa ne-au fost tocmeala. Și pentru credința am pus degetele și iscăliturile ca să [să] crează.

Iulie 21 dni, 7235 [1727].

Eū Iancul Cizmariul ot Brâncoveani.

Eū Costandin Croitoriul ot tam.

XLIII.

Foiță pentru satele care s'au rânduit să dea înturnătoare, iarbă de livade, Stoenestilorū, cari au mâncatū cai soldațilorū¹ la satul Stoenesti, ca să nu fie numai satulū Stoenestii păgubașū, ci s'au rânduitū ca de la mai multe sate să ajute cātū au cositū iarbă soldații, puindu-să și satulū Stoenestii ce i-au ajunsū pă dreptate, după cumū arată inū josū anume.

Iulie 21 dn., 7235 [1727].

Dobriceanii Arnotii	fălci 3 p ¹ .
Stoenestii	fălci 3 p ¹ .
Cacova	fălci 3 p ¹ .
Foleștii-de-sus	fălci 1
Foleștii-de-jos	fălci 1
Cărstăneștii	fălci 1 p ¹ .
	č ⁿ fălci 14.

¹ Germani.

Aceaste sate să dea înturnătoare satului Stoenеști, livezi pentru livezi, iarbă.

Preda Boj[o]reanul.

† Voi toți, părcălabii dintr'aceaste sate, ce aū rânduit vărul Preda Boj[oreanul] ca să dați satului Stoenеști înturnătoare, să căutați să dați fănū, de vreme ce n'ați dat iarbă, și de o falce cară mici doao: cândū nu veți da de voe, veți da fără de voe. Ačasta vā scriū.

Noemvrie 2 d., 7238 [1729].

Radul S... is. [sau Sănătescu?].

XLIV.

Chemare de la ispravnici către un boierinaș.

[C. 1730.]

Lazăre Stoenescule. Mai mult nu-ți lungim. Făr de căt, in čas[ul] ce vei lua răvaș[ul] acesta, numai de căt într'acel čas să incalici pe cal și să te găsești, să te scoli să vii aici, că ai mare treabă. Să nu faci într'alt chip, aū să puī altă pricină, că vom [porun]ci de te va aduce cum nu-ți va fi voia, și vei da și treapād. Ačasta scriem.

Aprilie 12.

Care știī (*sic*).

R. Ol[ă]nescul. Radu Logofătul. D. Zătoreanul.

XLV.

*Însemnare căte vite aū rămas [la] văduvă, [când] aū murit frate[le] nostru Costandin acuma: vite, voi (*sic*), ani trecuți; boi, vaci, cai, oi, capre, porci, deosăbit de agonisala câmpului ce aū rămasū, cumū mai josū arătāmū anume:*

Boi, vaci, cai, oi, capre, porci.

2 boi i-aū vândut la Slătioră la Ionū Provețu.

2 iape acum la Cărbunești, in anu ce aū trecut.

1 cal la Pol[o]vragi.

1 cal la Cărbunești.

1, 1, unu boū, una vacă la Găngulești.

- 1 iapă am dat-o lui Părpăriță.
 1 vacă am dat-o lui Stanču Liarcă.
 1 vacă a dat-o diconului Flori [și: Scrobă] ot Pojaști.
 1 scroafă cu prăsila ei, Stanču (*sters*).

(*rupt.*)

Și, din doozăci capre ce am plătit esti[m]pă la oieră, am găsit numai șaisprăzece.

- 1 capră am dat lui Ionu Puiu.
 1 capră lui Nicolae Murariu.
 1 capră lui Nică, pe slujit...

Din perusiia casăi și agonisala cimpului.

1 căldare a luat Pătru sin Dumitru.

1 căruță a luat tot Păt[ru].

1 ghină, 1 borvă, 1 maî de heru, 1 epângha, 2 pături, 1 heresteu, 1 lanți de cal, 2 șei (*sic*) cu tacămurile lor, 1 heru de plugu, cel lungu, 1 sfredelă, 1 peptari cojocu, unu sfredelași micu, 1 păreiche de heră de cal, 1 căldare, una tigeai, 1 săcure, 1 vătraî, 1 păreiche de coși heru, 1 strai mare, cămeșile.

XLVI.

Socoteală de bani.

[C. 1730.]

Să să știe căți bani am eu la frate-mieș Dumitru, cum va arăta în jos.

Cându a murit tată-mieș, a rămas doa, 2 clăi de fân, și le-a vândut în bani, talere treizăci și dooa, și, cându a luat grăul de la Govora, am dat zloți 17; și am mai dat la o catană zloț 2, și mi-a luat Bodești o vacă pentru el, și, pentru nește sare ce am adus-o amândoi, a luat zloți 10, și nu me-a dat nici-un ban. Acești bani am pricină cu popa Gligorie.

XLVII.

Scrisoare a unu preot, pentru o datorie.

Cu metaniia și cu sãn[ă]taate mă închin dumitale, taică. Dupre ale sãn[ă]tății, vei și dumneata că am fost trimis

incăris (*sic!* = înscris) într'atătea rânduri dum[itale] ca să te plătești de banii ce am la dumneata, iar dumneata, în loc ca să te plătești cu mulțămită de ban[i] ce ți'am dat la păsurile dumitale, iaca ce mulțămită auzi de dumneata și de jupăneasa dumitale, că nice țigancele lăiațe nu m'ar fi măscărit, — cum am auzit prin alții. Ci ačast[a] nu o voi lăsa jos; ci voi căuta cu dumneata înaintea dum[nealui] Vornicul, măcar că ai zis că nu bağ seaam[a]. Ci caută de-m trimite ban[i], soma, precum ți'am dat înscris, și aitele care am la dumneata, că nu mai îngăduescă de acum înaintea. Numai vei să te plătești fără de voia dumitale. Aă poate că gândește să te plăteș[ti] cu ocărăle jupăneasăi dum[itale]? Dar, de iaste jup[ăneasă], pre mine nu m'ău împrumutat, nici mă mir de boeriia ei. Ačast[a], și mila lui Dum[nezeu] cu dum[neata].

Februarie 20 dn., l^e 1732.

Să-m trimiț răspunsă, să știu ce voi face.

Al dumitale

Popa Grigorie Bod[escu].

XLVIII.

Adeverință pentru scutirea unui mazil de căratul cherestelei.

Sudă Vâlcea.

Ionu Stoenescu, mazălu, ce aă venită cu boi ce aă fostă rânduiți din plasa Otăsăului, s'aă slobozită, înbolnăvindu-să, cu 4 oameni i cu boi 20, slăbindă boi la scosulă chierestrelă. Viindă alți boi în locă, să meargă cu pace.

Noemvrie 17, 1762.

Costandin Log[o]f[ătă].

XLIX.

Poruncă pentru a se da ascultare unui zapciă.

... lui Lazăr de la Stoenestă pre[cum]... făcut zapciă la satul Stoenestă... să-și pue el sândic ca să umble... de la čv[e]rt[ul] lui Mai, și ban[i] dupe... mână zapciului,

iar în satul lui... tori său alții ca să cee banî la sătenî... scriem și voao, sătenilor de acolo, să căutați... mai sus numitului zapciû, atât pentru ban[i] domnești, [cât și pentru] alte poruncî, că oricare din voi nu-î va da ascultare... că acel om va lua certare, dându-i-să voe ca să-î dea... Acast[a] scriem.

Iunie 17 dn., 1756. *Iani Șat[rariul]. Μιχαήλ....*

L.

Scrisoarea unui beșleagă turc pentru a se lăsa în pace un preot.

Dumneata Velibaș[ă] dăla Stoeneshi, multă sănătate. Alta, aicea să jălui popa Grigore dăn Bodești că, având el niște moșăe la satu Budurești, s'ar fi sculat Rumăni în pizmă, cât aû rămas acea moșăe supt stăpânirea lui, după judecata ce s'aû judecat la dumnealui ispravnicul, dă aû dat-o dum[itale] ca să o cosăști. Pântru care, dă vreme ce este moșăia acestui popă, și nu-ți este dumitale nimic dator, să-î lași moșăia în pace, ca să o cosească pântru treaba vitelor lui, și dumneata ce vei avea cu acei Rumăni, îi vei căuta cu judecată; iar moșăi acestui popă să-î dai pace, ca să-și cosească fânul, să nu-î moară vitele dă foame la iarnă. Acasta și fii sănătos.

Iulie 16 dni, 1759. *Abdula-Aga, beșliagă.*

LI.

Socoteală de banii poclonului steagului.

Ion Stoinescul, la plocon[ul] steagului, t¹ 16, 36 bani drepti, și dă tot leul câte parale 4, răsura, fac t¹ 17 p¹, 53 dă banî.

Văt[aful] Costandin Borbotescul, la plocon[ul] steagului t¹ 6, 12 capete, și dă totu leul câte parale 4.

Ce dumneata, jupân Ione Stoinescule, și dum[nea]ta văt[afe] Costandine, vindu acestu plăiaș, numai dă câtu să vă dați ban[i], că este mare grabă. Acasta.

Ghenarie 28 dni, 1760. [Iscălitură.]

LII.

Poruncă a unui logofăt către un grosariu pentru un om închis.

Grosariule de la Căp[i]t[ă]niia de la Găiseni, să cauți petru (*sic*) anume Tutoru, a lu Ionu Stoinescul, de aici dă peste Oltu. Știm că l-am lăsat la tine la opreală; iată că acum vine stăpănu-său; ci să cauți să-l dai în mâna dum[isale]. Iară altă zăticnire să nu faci, și răvaș[ul] acesta va răminea la dum[neata]. Aceia, și fiș sãn[ă]tos.

April 24, 1750. *Cos[ta]n[d]in Log[o]ff[ătul].*

LIII.

Socoteală de grâu, ceară, ș. a.

Foiță de ce aū dat Logo[f]ătul Ion surori-sa preotias[i]: oc[ă] de grâu 44, ciară p' oc[ă], dram 50, bani t' 4; slănină oc[ă] 2.

Pop Crăcun Bodescul; Inuar 21 dni, 7271 [1763].

Ion al popei mai dat oc[ă] 13.

Mai dat rachiū de grâu, vadră a (*sic*) cu t' 1.

LIV.

Plîngere a lui Ion Stoienescu pentru o Țigancă a lui, oprită la Arnota.

Prea-innălțate Doamne,

Jăluiesc Mării Tale pentru Stefan igumen[ul] de la mănăstirea Arnota, sud Vâlcea, că sânt 15 ani de când îmi stăpânește o Țigancă, anume Ilina, cu fata ei, care iaste măritată după Țiganul măn[ă]ș[t]irii, și păn acum nici schimburī pă Țigăncile meale, nici munca Țiganului nu mi i-aū dat. Ci mă rog Mării Tale, Doamne, să-mī facă luminatī cartea Mării Tale la Sfinția Sa părintele episcop

i la dumnealui ispravnicul jud[e]t[ului], să-lu apuce pă igumen, să-mi dea schimburi pă Țigancele mele, de potriua acelora, și să-mi îplinească și simbriia Țigancelor, de 15 ani. Și cum va fi mila Mării Tale.

Robu Mării Tale

Ion Stoinesc[u], sud Vâlcea.

[V^o.:] Să l[e] facă carte după cerere.

1763, Iunie 21 dni.

LV.

Răvaș al lui C. Tetoianu, într'un proces.

Pentru pricina ce am cu Ion Stoenesc[u], ca și a mă afla la dumnealui boiaru, cându va fi la scaunul județului cu răvașale dum[nealui] răposatului Șat[rariu] Ianachi Călinesc[u], ca să le vază dumnealui: iar, neavând, să-mi trimiță dumnealui boiaru cu treapăd. Pentru credința am isc[ă]lit.

August 20 dni, 176[3].

C. Tetoian[u].

LVI.

Sinet dela un protopop către un Stoienescu.

29 Octobre 1763. „Popa Ioan proto[pop]“ dă sinet de plată lui „neanea Ion Stoenescu“.

LVII.

Chitanță de dajde.

Șase lei și jum[ă]tate, bani treizeci, cu răsura mică, de leu patru parale, au dat Ion Stoenescul dajde sa de čfertu lui Oct[omvrie]. Răv[ăș] de samă.

No[em]v[rie] 7 dni, 1763.

Vasfile] Mold....

LVIII.

Altă asemenea chitanță.

T¹ 6 p¹, adecă șasă și jum[ă]tate, și bani 24, și cu răsura lor, aū dat Ion Stoenesc[u], bani dă čvert[ul] lui Mai. Răvaș dă seam[ă].

Mai 7 dni, 1764.

C[ostandin] Logofăt[ul].

LIX.

Altă asemenea chitanță.

T¹ opt și doisprece bani, cu 40 de bani ai morților și ai fugiților, cu răsura cu tot, de čvert[ul] lui Septemvrie, aū dat Ionu Stoenescu, bani la mazăli i ruptaș.

Septemvrie 20, 1764.

Costandin Logofătul,

LX.

Altă asemenea chitanță.

Plat[nic] Logofătul Ion ot Stoeneshi pe cinci sfin., cincisprezece. Răvaș de seam[ă]; Avgust 9, 1766.

Ioniță Postelnicul, Costandin Logofătul.

LXI.

Sinet al lui Ion Stoenescu.

10 Octobre 1766. Ionu Stoenescu iea de la Carali 17 taleri, cu dobinda „de leu câte bani 6“.

LXII.

Chitanță de bir a lui.

T¹ șase și jumătate aū datu Ionu Stoenescu de șfertul lui Marte, cu rosura lorū, i zahareaau, la leu câte parale 4 (?). Răvașu de ș[a]mă. Mai 23 dni, 1767.

[Iscălitură.]

LXIII.

Cerere a lui Ioan Stoienscu pentru a fi scăzut la dajde.

Prea-Înnălțate Doamne,

Cu fierbinte lacrimi jăluescu mili Mării Tale pentru că eu sânt șazător în sud Vâlcea, care mă aflu cu dajdea la mazăli, și tot m'aũ încărcat din dajde in dajde pă[n] încât am rămas la mare scăpătăciune și datorie turcească, că n'am nădejde cu ce să mă plătesc, — atât de dajdie, cât și de datornič, că sânt lipsit și de hrana vieții. Ci cu lacrimi mă rog să-ți faci Măriia Ta pomană ca să mă mai scazi la dajde, că sânt foarte încărcat, să poč birui, și cu încet să mă plătesc și de datornici. Și večnic[ă] pomenire va fi răposaiilor întru fericire moș[u]lui și părintelui Mării Tale în več. Ce va fi mila Mării Tale.

Robul Mării Tale: *Ion Stoenescul din sud Vâlcea.*

Dum[neata] Vel Vist[ie]r, să eĩ seaama. Vel Logofăt. 1767, Septemvrie 24.

LXIV.

Poruncă privitoare la cearta lui Ioan Stoienscu cu un vecin, pentru încălcarea moșiei.

29 Decembre 1768. „R[a]d[u] Bo[j]oreanul, Stolnic“, către vătaful Ioan Teiüşianu, pentru jalba lui Ion Stoenescul „cum că săteni del[a] Zmilrăt (?) i-ar fi ucis nește rămători, puind pricină că aũ venit pă hotaru lor și le-aũ mâncat ghinda“. Zapciul află că „din nește tufe i-aũ ucis, iar nu din vre o pădure cu ghindă. Să apuci pă parcălabu și pă acei oameni, să-i plătească rămători, dupe cum să vor putea așa, odihnindu-l să nu ni să mai jăluiască“.

La 5 Februar 1769, același și cu Γεώργιος Σλουζάρης repetă ordinul. „Caută dă isprăvește jăluitoilor și odihnește, iar nu-ĩ mai da dă treapăd, să-ĩ mai trepede pă aicea precum acesta; ori, dă nu poți tu acolo să-ĩ așa și să-ĩ

odihnești acolò, dă-î pă mâna unui slujitorî, ca să-î aducă aicea, innaintea noastră.“

LXV.

*Poruncă de la ispravnicî către un stricător de
bucate străine.*

Ție, Radule părcălabe dela Pietrarii-de-josû. Aicea ni să jălui Ionû Stoenesculû cumû că nește rămătorî ai tăi i-arû fi făcutû multă stricăcune în nește bucate, porumbî, și, zicându-ți de ce nu-ți păzești rămătorî, tu, în locû să te așezi cu dânsul, l-ai fi și înjuratû. La care îți scriemû să cauți de acumû innainte să-ți păzăști rămătorî, și, pentru stricăcunea ce s'au făcutû, să-î plătești. Că, de nu-î vei păzi, și vorû mai merge în bucatele lui, i-amû datû voe să dea să-î înpușce, să-și îplinească paguba. Iarû, fiindû pricina într'altû chipû, și de acolo nu vă veți putea așaza, să te scoli să vii față innaintea noastră. Ačasta.

Sept. 20 dni, 1769. Γεώργιος [Σλοτζάρης]... Vel Pi[tariû].

LXVI.

*Poruncă dată lui Ioan Stoiennescu pentru a culege
zaherea.*

Ioane Stoenescule. Văzând porunca ačasta, numai de cât să cauți să te scoli, să mergi cu Nedelco Coj[o]cariû după zah[e]rea și dup[ă] ecstract, ce aveți: pân[ă] la 2 zile să fia toată făina gata, grău lămurit, — să nu fie cu vre-o amestecătură —, că apoi veți da seaam[ă]. Ačasta.

Octomvrie 10 dni, 1769. Șt. Vi..., Stol[ni]c.

LXVII.

*Poruncă dată aceluiași, pentru că a ucis un porc
al vecinului.*

Logof[ete] Ioane de la Stoinești. Aici veni acest Nicolae de la Bodești, de ni să jălui, zicând cum că i-ai înpușcat un rămător al lui, neavând nici-o treabă cu dânsul. La

carele iat[ă] că-ți scriem, să cauți să te inpeci cu dănsul, sau, având ceva a răspunde, să te scoli împreună cu dănsul, să vii aici, ca să vă îndreptați. Că, neinpăcându-te, nici viind față, și viind să mai jăluiască, apoi [vei] fi adus cu treapăd, și vei luò și certare. Ačasta.

Octomvrie 18 dni, 1769.

Șt. Vi..., Stol[ni]c.

Γεώργιος Σλουζάρης.

Carte de cota de scolare

[1. d.] Un zapis al mitocului Mărei Plutulei, Dăscă
și Ion Gârbeș, pe care-i dau la mănăstire, ... de coruș
voie ca să se doină a sădi vin pe moșie măgăștii, și să
deie titlărea și este fără țent.

V.

Carte de moșie pentru datorie

[Copie]

DOCUMENTE AMESTECATE.

6 Decembrie, v. a. 1734 [1733] „Ivanchi” să rapte
Postelnicului On, că, fiindu-i dăruț cu „6 galbeni și 4
covanide”, și să poartu datorie „moșie de Cornuș”. Și e
de de om, și moșie pădure. Mercuri, „măgăș de pământ
lorului nouveca: Sian vătănat de garoșu (sic), Colceș
de Dulcești, și popa dea Gâră, și popa Proza de Sempu-
șan, și Anu de Floragi, și Radu și Barbu de Cornuș
și Lepa, și Barbu Școru la Poșta de Carreș”.

Iscolim și peceți cu firmă. Două ani, etc. înveș. Sguri
lingă un brad; la una figuride por. nipe găstri.

III.

Carte de mănăstire din partea Domniei

[Copie]

[Fragment]

... moșie baba deslășărită la vintorie, ... nipește ex
sori la a cioră țent, și să se pătură, și să se da Noș

I.

Cerere de voie de sădire.

[F. d.] Un zapis al diiaconului Matei Flutur el i Duca și Ion Oarūcea, pe care-l dau la mănăstire . . . : aū cerut voie ca să sloboadă a sădi vii pe moșia mănăstirii, și să dea otaștină, și este fără leat.

II.

Cedare de moșie pentru datorii.

[Copie.]

6 Decembre, „vă leatū 7134 [1625]“. „Ionachi“ dă zapis Postelnicului On“, că, fiindu-ī dator cu „6 galbinī și 4 costande“, îi dă pentru datorie „moșia di Corūnet“. „Și e fără de om, ci moșie pustie.“ Marturi: „megiaș di prăjurul locului, aanumea: Stan vătahul de garașu (*sic*), Calot[ă] de Dubriceni, și popa den Garča, și popa Preda de Srupășani, și Aura de Florești, și Radul, și Barbul de Corūnet, și Lepa, și Barbul fičorul lu Pătră de Cornetū“.

Iscălituri și peceți cu fum. Două aū cite două figurī līngă un brad; la una figurile par niște păsări.

III.

Iertare de „năpăști“ din partea Domniei.

[C. 1680.]

[Fragment.]

. . . aduce banii deplinū aicea la v[isterie] . . . , năpăștile ce vorū hi acelorū fugiți, iată că s'aū [īndurat] [Mă]riia Sa Vodă

de le-aŭ ertaatŭ, sã nu dea nimicŭ... cuiua pentru nãpãști; cã Mãriia Sa..., ãnsã cari vor hi nãpãști adevãraate, pentru... Iar sã nu faceți niscare meșteșugurŭ, sã a..., sã-ŭi faceți nãpãști, cã apoi, cãutãndu-sã in..., fãcut nãpãști, fiindu cetași dea..., sã știți cã cu altã cu nimicã... capete. Acasta vã scriemŭ. *Badea Vornicŭ Ha...*

IV.

Întãrirea unei cercetãri de „ruminie“.

18 August 7192 [1684]. „Eŭ Tãnasie Sãrãcinescul Vel Comis, dinpreunã cu jupãneasa mia, Ilina“, dã zapis Radulŭi feçorulŭ Badei Gheliescul, și cu feçorii lui, otŭ Mih[ã]jești, cum sã sã știe cã mi aŭ fostŭ rumãnŭ, iarŭ, cãndŭ aŭ fostŭ la vremea petrecaniei mele, ãndemnatu-m'aŭ Dumnezeŭ de l-amŭ ertatŭ de rumãnie pre elŭ și pre feçorii lui, și cine s'arŭ trage den neamulŭ lui; pentru cã mi aŭ slujitŭ cu dreptate și cu credințã intru toatã viața mea... ãnsã numai ei cu capetele lor, fãr de moșie. Așijderea, dupã petrecaniia mea, sã aibã a sluji jupãneasei mele, pãnã cãtŭ arŭ fi cu viațã, in casa mea; iarŭ, dupã petrecaniia ei, sã fie slobozi, și de cãtrã nimenile nici-unŭ valŭ saŭ bãntuialã sã nu aibã: nici dinŭ neamulŭ mieŭ, nici dintr'alții. Pentru cã eŭ dinŭ bunã voia mea i-amŭ ertatŭ, pentru pomeana și pentru sufletulŭ mieŭ și pentru sufletulŭ pãrinților miei, și li-am dat acastã scrisoare a mea la mãna lorŭ... И написа аз [= și am scris eŭ] Zosimermona[hŭ] otŭ episcopie, cu ãnvãțãtura dumnealui Com[isulŭ].“

Iscãlește, puind pecete cu vulturul avind o stemã pe piept: „Stefanŭ episcopŭ, mãrturie“.

V.

Iertare de „ruminie“.

18 August 7192 [1684]. „Tanasie Vel Com[isŭ], Sãrãcinesculŭ, ãnpreunã cu jupãneasa mea Ilina“, dã zapis „lu Soare, fiçorul Vladulŭi Murariul de la Mihãești“, cã-l iartã

de „ruminie“, „fără moșie“, în aceleași condiții ca și pe alții.
Pecetea știută.

VI.

Numire de boieri adevărători și hotarnici.

[1694.]

Să să știe boiarii adevărători și hotarneci ai boiari-
nului Domnii Meale Vergo Vel Port[ariu] și ai popei lui
Ion, cu vāru-său, popa Ștefan, și ai lui Dan Arm[ășul]
ot Reacea, anume: Preda Căpitan Zătreanul, i Matei ot
tam, i Ion Băl[ă]cescul, i Oprea Giulescul, i Radul Logofăt
ot Otetelișu, i Costandin Căpitan Bojoreanul, i Radul Lo-
gofăt Olănescul, i Barbul ot tam, i Ghioca Slăvitescul, i
Udrea Căpitan ot tam, i Vasilie Măldărescul, i Radul
Bărsescul, i Dumitrașco Căzănescul, i Sima cupețul ot Vel
Ocnă, i Chera Logofătul ot tam, i Vasilie ot Mănăstirea
de un lemn, i Andrei ot Bărbătești, i Costandin părcălabul
ot Costești, i Radul ot Igoi, i Cărstea ot Oteșani, i Pă-
trașco Armașul ot Stoinești, i Bratul părcălabul ot Ră-
mești, i Dima ot tam, i David ot Mărița, ca să caute
acești 24 de boiari să adevereaze pentru toată moșia
satului Fometești i Vănjoii, ot sud Vâlcea, și să vază
umblat-aū cei 12 boiari bine, și hotărāt-aū aceaste moșii
ce scriū mai sus, bine și pre dreptate, pre seamnele ceale
bătrāne, aū ba, și ales-aū fieștecăruia partea lui de moșie
ce i s'aū căzut pe dreptate. De vor fi hotărāt cei 12 bo-
iari bine și fār de făț[ă]rie, și vor fi pus hotarāle bine,
precum să cade să stea hotarāle pre loc, precum s'aū
hotărāt, și să-și ție fiecare partea lui precum s'aū ales.
Iar, de să va adevāra că aū umblat cei 12 boiari rău și
fār de dreptate, și aū făcut fățarie, să caute acești 24 de
boiari acum d'intăi să le iā seama pre amăruntul, pre cărți
de moșie și pre zapise de cumpărătoare: precum vor afla
cu sufletele lor mai pre dreptate, fără fățarie,— așa să le
aleagă și să le hotărāscă fieștecăruia partea, unul de
cātră altul, și să le lipească moșie lângă moșie, după obi-

ceaiu, și să le pue pietri și seamne, și să le facă și scrisori la mâinile lor, ca să știe cine pre unde va ținea, și ca să nu mai aibă gălčavă intru dănșii; și zioa la —.

I is. vtori Vornic i isaam reač gospodstva mi.

Septemvrie 26, 7203 [1694]. Pročt vtori Logofăt.

[Monogramă cu chinovar și, cu aceiași coloare, pecetea cea mare.]

VII.

Numire de boieri adeveritori la Foltești și Izvearna.

6 Novembre 7204 [1695]. „Să să știe boiarii hotarnici ai boiariului Domnii Meale Vergo Vel Păharnic și ai părintelui popii Ion din Reacea; însă boiar[i] anume: Lupul ot Milostea i Stoica i Prodan i popa Dumitru ot tam, din Sacoț popa Stančul i popa Bran, i popa Toader din Negreace, Drag i Nistor i Ion i popa Andronie de la Boșomeagi, Amza i Andreiü i popa Adam i Mih[ă]il[ă] de la Cobșor (*sic*), popa Grozav Mandrea din Mătești, din Polovrağ Dumitru i Ilea i Dumitru, de la Rămna Avram, din Otești Lăpădat, din Baia Lupul, din Cernedie Dumitru i Ilie i Dragomir, din Aniniș Lupul Căpitan, Pătru părcălab, Stančul, Bratul din Corbișor, Irimie, Luca, Luca din Cănadie, Stan, Vladu din Rămești, Radul Precup din Urșani, popa Gherman, popa Barbul din Otiești, Iosif, Barbul Bengescul, Stančul, sin egumen Matei din Slătioră, Stefan călugărul, Stan din Vai-de-ei, Tudor, Vasile, Dănilă.

Ca să caute acești 48 de boieri pentru doao moșii, ce să chiamă Foltești i Izvearnăi, care, fiindu-le hotărât întâi cu 12 boieri, și apoi cu 24, să caute pre urma lor, să vază cum au hot[ă]răt cei 12 boieri, și cum au hotărât vre o parte; deč, de vor adevăra că n'au făcut dereptate, ei să caute să facă dereptate acum dă iznov, să le caute cărțile și zapisele, cine ce vor avea de moștenire și de cumpărătoare, și precum vor afla cu ale lor suflete mai pre dereptate, așa să le aleagă moșiile, și să le hotărăscă,

și să le pue pietri și seamne, și să să aleagă hotarul moșiilor, fieștecare cu hotarul ei osebite. Și, precum vor aleage și vor hotără, așa să le facă și scrisori la mâinile lor, să li să știe hotarul moșiilor, care pre unde va ținea cu pace, — să nu mai fie gălăvă întru dânșii; și zioa — (*alb*). I is[pravnic] bolearin gospodstvami Neagoe pis[ar] Rătescul I is. —; saam reč gospodstvami.

[Monogramă roșie. Pecete domnească cu chinovar].

Proct. vtori Logofăt.“

VIII.

Banul Cornea Brăiloiu, pentru reglementarea dăjdi preoșilor.

Cornea Velu Banu. Scriemă cartea noastră voao, păr-călabiloru duprenu satele domnești și boerești și călugă-rești, și voao, căpeteniiloru de călărăși duprenu târguri și duprentr'alte sate otu sudu Vâlcea. Cătră ačasta, vă facemū încă știre pentru rândulū popilorū cariū aū fostū lăcuiitorū prenū satele noastre, iarū, de la o seamă de vreamē, unū den popi s'aū călugăritū, alții aū muritū, și fečoriū lorū s'aū lipitū, unū pre lângă birnicū, alții pre lângă alte breasle, de daū birū cu țara, și alții umblă cu meștesugurū de nu daū nimicū. Pentru cariū mergandū la Curte Sfinția Sa părintele episcopulū, s'aū jăluitū Mării Sale lui Vodă într'acestași chipū cum că aū lăsatū fečoriū popilorū birulū părinților lorū asupra altorū popi, de s'aū încărcatū cu birulū lorū, iarū ei s'aū supusū pre lângă birnicū și pre lângă alții, de ajutā cu ce potū. Pentru cariū Măriia Sa Vodă așa aū poruncitū ca să să ferească totū omulū de dinșii [și să le d]lea bună pace, ca să-și tragā fieștecare fe-čorū de popā birulū tătāni-seū; iar cariū dintr'ānșii nu vorū vrea să dea birulū tătāni-seū, Măriia Sa Vodă nu îngăduiaște nici cu birnicii la birū de țară să dea, ci cu suma aceaia de birulū popescū cătā va fi la catastifulū Sfinții Sale părintelui episcopului, așa poruncește Măriia Sa să să mute la slujitorū, ca să să rădice birulū lorū denū suma popilorū, — să nu să mai plāngā că-ī tragū ei năpaste.

Dereptu aceia, de acuma innainte iatã cã vã scriemũ sã cãutați sã vã feriți de feçorii popilorũ, sã le dați bunã pace, aũ sã-și tragã birulũ popescu, aũ sã iasã la slujitorĩ, — cum iaste porunca Mãrii Sale lui Vodã. Açasta vã scriem, Iulie 9 dni, l^a 7204 [1696].

Cornea Vel Banũ.

[Fãrã pecete.]

IX.

Mãrturie pentru o cãlugãrire.

[C. 1700.]

Dat-am acestũ pecetluitũ al nostru la acestu cãlugãr anume Ștefan, precum sã sã știie cã l-am cãlugãrit aiciã, la mãnãstirea Seaca, sud Oltu, sã nu aibã, aũ din boiari, aũ din omenii Vlãdichi, aũ din pãrcãlabi, — tooții sã sã fereascã, cã e cãlugãr desãvãrșit și inchinatu aiciã la noi, și l-amũ trimisu în slujba mãnãstirii. Açasta amũ scris.

Martie 9 dni, insn. . .

[Partea de jos, ruptã.]

X.

Carte domneascã pentru dijmãrit.

Milostiiũ bojiũ Io Costandin Voevod i gospodinũ davat gospodstvami siũ povealenie gospodstvami slugilor Domnii Meale, anume — (*alb*), dijmarii ot sud Vãlcea, ca sã fie volnici cu açastã carte a Domnie Meale de sã umble sã scrie dijmãritul la tot omul dentr'acest județ dupã obiceiã, și sã iã dijmãritul de la toți, afarã din boiarii cei mari i boiarii mazilĩ, cariĩ sãnt cu birũ în Visterie, ot mãnãstirile ceale mari i jupãneasele sãrace, i sutași, i neguțatorĩ bucureșteani, i logofeții za Devan, i slujitorii, care va ajunge numele lui singur la birũ ughĩ 4, i cãmãrãșei, care va ajunge un nume singur la harač ughĩ 8, — aceia sã nu dea, iar alalți sã dea cu toții, și ertați cu cãrți, și cãpitani, și iuzbași, și ceauși, și stegari, și alție, ce om ar fi, — de la unie ca aceia sã fie volnici dejmarii sã le iã dejmãritul dupã obiceiã,

de litra, de stupi, de rămători, po bani 13, și poclonul de nume za slujitorū po bani 12, și de nume za birnicū po bani 30. Iar pre carie i-ar afla cu bucate dajnice ascunse, aū din slujitorī, aū den birnici, de la unie ca aceia să fie volnici dejmarie să le ia dijmăritul indoit, și mâna de slujitorū po bani [30], și de birnicū po bani 60, după obiceiă. Așijderea și pentru Turcii cei ce vor avea stupi pre pământul țării șe vor avea cărțile Domnie Meale iscălite, pre cât le va scrie în cărți, să le să ție în seaamă; iar ce va treace mai mult decât va scrie în carte, să plătească de litră po bani 8, după cum iaste obiceiul. Că așa iaste porunca Domnii Meale. I i saamu răc gospodstvami.

Iulie 22 dni, 1^a 7208 [1700].

[Monogramă cu roșu. Pecete mică octogonală.]

Io Costandin Voevod.

XI.

Zapis pentru vânzarea unei moșii.

25 April 7216 [1708]. „Vălcul diiaconul din Băești, snă lui Dobromir“, dă zapis nepotului, „Chircăi Logof[ăt], snă popei Năstureicăi ot Roși“, pentru vânzarea moșiei sale din Găgeani, „din căp (*sic*), din pădure, din săliștea satului, cu pomet, cu scaun de vie, cu vad de moară“, pe care o avea și el de la „Cărstea robul din Găgeani“. Face vânzarea „cu știrea tuturor moșneanilor, și din sus, și din jos“. Marturi: „Gheorghie Logofăt ot Iazer, martor“, „Badea sin popa Vlad ot Lăpușat, mart[or]“.

XII.

Împăcare pentru o vie.

Dat-am acestū răvașū alū nostru la mâna cumnatăi Aveanii, precumū să să știe că amū socotit-o cu frate-meū Vasili, dinū preună cu alți megiiși care să vorū iscăli mai josū, pentru multe pricinī ce aū avutū între dănsi, și încă nu s'aū pusū totū ale cumnatei Aveanii în socoteală, după foia care să socotisă frate-meū Vasile cu vāru-meū Ma-

carie călugărulū innaintea părintelū egumenulū Arno-
țeanulū, și naintea Logofătulū Dumitrașco Morânglavu i
Dragulū Čaușul, și ale lui i s'au prinsū totū în iă, câte au
zisū. I s'au socotitū și gardulū vii, și i s'au număratū pari,
de au fostū pari 240, și nu 245 cară (*sic*); cari s'au soco-
titū pari suta banī 33 și nuelele caru câte banī 12. Care
facū pe totū t' 1, banī 7, și, ingrădeala, la 6 omini, banī
65. Și cu socoteala direaptă încă fac să-i mai întorcū cum-
natii Aveanii, și cumnata Aveana iartă, ca să fie pace
între dânși. Și noi așa am [a]les și amū așăzatū, iar, mai
sculându-să ei, să i să facă socoteală pă foia mortulū, care
au lăsat cândū-și-au datū sufletulū.

Februarie 16, l' 7226 [1718].

Eū Radul Curărariū.

Eū Pătru Cioca.

Eū Mihalcea Mănăstirescu.

[Iscălitură grecească.]

XIII.

Însemnări de pricină de judecată bisericestă.

[C. 1720.]

... gat anume Vladū, fata anume Ilina, pre carea o au
invălit, fiindū necununați, și, nevoindu-se amândoi să să
iă, au cerut de i-au datū featei 1 vacă cu lapte și o ro-
chie, fiindū foarte săracă, și au datū gloaba t' 7 polū; și
i-amū datū la părintele.

O pricină ce s'au găsitū la Titireaci, adecă unū omū au
curvitū cu o fāmeae văduvă, anume Sanda, și pentru
greșala lui au datū t' 3,— acești banī s'au datū colacū pen-
tru oamenii de la Mănăstirea de un lemnū.

XIV.

Zapis pentru înzestrarea unei fete.

8 Februar 7229 [1721]. „Iane, fičorul Drăgulii din Ber-
beștii-dă-jos“, dă zapis „fie-mea Ivanei, cum să să știe că
m'am îndurat de i-am dat [la] logodna ei moșii în Ber-
beștii-de-jos, însă din partea mea ale tr[e]jilea partea, ca

să o stăp[ă]nească cu soțul ei, car[e] i l-au dăruit Dumnezău... cu voia mea și cu a tuturor celoralalți ai mii, cu a frățini-mieū Rad[u]lui... Și megiaș de ai noștri mărturii.“ Afurisenie mare pentru cine va strica dania. Iscălesc „eū (îor) Iane, eū Radul, eū [la]nache, Radul fratele Ivanii, Pătru părcălab ot Turcești, Gruit[ă] ot Berbești-de-sus, Ion cel mic ot Cireș, măr[turie], i Stanca văt[ă]șoiaia otam. Și am scris eū popa Radu ot Ob[i]slav, cu zisa dumnealorū, și mărturie.“

XV.

Zapis pentru vînzare de moșie la Berbești.

15 Februar 7233 [1725]. „Ion părcălabu, snă Udrei ot Berbești“, dă zapis „ispravnicului Badei Părăianul“ că-i vinde moșia din Berbești, „de pe apa Tărăei ot sud Vălca. Deci eū întâi am întreat pe frate-mieū și nepoț, verii miei și nepoți, moșteanii din Berbești și pe moșteanii din Turcești și pe moșteanii din Demțeani, carii să hotărăscū cu acestū hotar, ca să-m dea bani pe parțea mea de moșie din hotarul Berbeștilor, și, neputându nici unii, nici alții, am merse la dumnealui de ni am tocmitū și i-am vândutū stănjini 100... in[să] stănjănu câte bani 40“, făcîndu-se vînzarea „cu știrea tutulor moșteanilor din Berbești i hotarnicilor di prin prejur“. Dacă, la *alegere*, vor lipsi cițiva stînjini, va da innapoī banii pentru ei. Marturi: „toț moșteanii miei din Berbești și alți inprejureanī.“ Iscălesc și: „popa VI[ă]jul ot Turcești, mart[ur], Vlaico văt[av] ot Mateești, mart[ur], Mih[a]il părcălab ot Tur[ce]ști, mart[ur], Pătru sluj[it]oriul ot Turcești, martor, Ion părcălab ot Turcești, martor, Ion Tălvān otam, Tudor Păl[ă]șescul ot Turcești, mart[ur], popa Nicolae, mart[ur], Turbătescu ot Mateești, Dragul čauș ot Greci, Tudor părcă[lab] ot Berbești, Radul sin Ivanco ot Ber[bești], Pătrașco Căprarul ot Berbești, popa Andrei ot Mateești, mart[ur], Ion stegar ot Mateești Turbătescu.“

XVI.

Vinzare de moșie la Berbești.

5 April 7233 [1725]. „Radul sin Ivanco Roșcescul“ vinde „Badei Părăianul, ispravnicul de Vălča“, partea sa de la Bărbești, „din câmpu, din pădure, din livade, din loc arător, din vad de moră, din scaun de vie, din siliștea satului“, „cu știrea fraților miei și altor moșneani“. Marturi: „Iion sin Goianul, martur, Mancul păr[călab] ot Dămteani“.

XVII.

Altă vinzare de acest fel.

3 Septembrie 7235 [1726]. „Radul, nepotul lui Zavid ot Berbești“, vinde lui Badea Părăianul Logofătul partea lui din moșie. „Marturi: „mulți boiari și megiiăș“. Scrie „Staico Păr[ă]ianul“. Marturi: „Ilie Părăian, mar[tur], Iion sin popi Luvaran ot Turcești, martor, *Simon magister* (cu litere latine)“.

XVIII.

Încă o vinzare de acest fel.

10 Octombrie 7238 [1729]. „Radul Lungul din Cărliganî“ vinde Logofătului Badea Părăianul moșie la Berbești. Scrie „Popa Misailă ot Negovani“; „eū popa Costandin ot Neg[o]va[ni], mart[or]“.

XIX.

Jalbă către Administrația olteană.

[C. 1730.]

„Iarū popii și ei aū fostū rumăni ca și noi, ci să scoață zapisele de ertare de rumănie, și să scoață zăpisul de cumpărătură... Pentru Ionū Denighie, are peste totū hotarulū.“

„Eū Chirică vātaful, eū Ionū Hondorū, bratū Chirică“, și mai mulți pircălabi.

XX.

Altă vînzare la Berbești, către Ion Băleanu.

22 Ianuar 7238 [1730]. Ivanco Roșcescul și fratele Irimia și Radul Hristii ot Berbești dau zapisele „dum[nealor] prè-cinsitulù consiliarù Ionù Bălenu“ pentru că i-au vîndut pămînt în Berbești, „din apa Tăriii, de spre Răsăritù de Ivanco..., stăjinul câte bani 44..., cu știrea tuturorù moșneanilorù noștri, și dinù sus, și dinù josù“.

„Și amù scrisù eù popa Radu otù Grădești, cu zisa lorù. Eù Ionù Trascău otù Turcești, mart[or]; eù popa Stančulù otù Turcești, mart[or]“.

XXI.

Altă vînzare la Berbești către Badea Pirăianu.

13 Februar 7238 [1730]. „Radulù Hristei, denpreună cu fiu-mieù Bucșe, și fiu-mieù Stančul, și cu fiu-mieù Ianea“, vinde „ispravniculù Badei Părăianul“ moșia sa la Bărbești. Marturì: „Pătru Cojan părcălab, mart[ur]; Gruîța Mălăil[ă], mart[ur], Radul Roșcescul, Ion sin Al[e]xee ot Slăvești, mart[ur], Radul văt[ă]șei“. Scrie „popa Vălculù den Turcești“.

XXII.

Altă vînzare ca precedentă.

13 Februar 7238 [1730]. „Ivanco, dinpreună cu fiu-mieù Ion, Roșcești“, dă zapis „ispravniculù Badei Părăianul“, pentru vînzarea de moșie la Bărbești, „drept t' treisprăzeace, stânjenul câte bani patruzeč, care fac st. patruzeč și patru“. Marturì: „oameni bunì și megiiăș“. Între ei: „Miclea ot Dămțeani, Mancul ot Dămțeani, Radul văt[af], martur, Gruîțe Mălăilă, martor; Pătru Cojan, Badea văt[af] ot Coltești“. Scrie „popa Vălcul den Turcești“.

XXIII.

Altă vânzare de același fel.

Craiova, 29 Maiu 7238 [1730]. „Ion snă Gruită ot Berbești“ vinde „Logofătului Badii Părăianul“ moșia ce o avea cumpărată „de la alți moșneani ai noștri“. Vinzarea e „cu știrea tuturor fraților și moșneanilor miei“. „Marturi boiari dă cinste și megiiăș din prejurul locului.“

Costandin Brăiloiul, Costandin Brădescul, Mihnea Băbeanu, Ion Trăscău ot Turcești, marturi.

„Și am scris eū Anghelū Logofăt ot Turcești, cu zisa lui, martur.“

XXIV.

Altă vânzare de același fel.

5 August 7238 [1730]. „Rimii ot Bărbești“, cu fiul Neagoe, vinde Logofătului Badei Păr[ă]jianul, moșia lui in Bărbești, „in hotarul de spre Răs[ă]rit, di la frații miei, și de la veri miei“, stinjeni 8, „drept bani gata t¹ 15, bani 44“. Martur și „Cornea ot Comănești“.

XXV.

Altă vânzare de același fel.

13 Septembrie 7239 [1730]. „Ivașco, inpreun[ă] cu fiu-mieū Ion, Rașcești, ot Berbești“, vind Logofătului Badea Părăianu, „care aū fost ispravnic“, moșia lor la Berbești. Marturi: „boiari dă cinste și megiiăș din prejurul nostru“. Iscălituri: „Eū Ion snă lui Ivașco ot Berbești Vist[ier], iscălit dă Anghel [АНГЕЛ] Logofăt[ul] Turcescu, cu zisa lui; Todor Brăiloiul Vornic, mart[ur]; Costandin Brăiloiul ispravnic, mart[ur].“

XXVI.

Vinzare de moșie la Berbești, către Mihai Zătreaanu.

2 Septembrie 1731. Udrea Berbescul dă zapis „coco-nului Mihai Zătreaanu, fečorul căp[i]t[an]ului Ivan Zătrea-nul“, că, „luind eū de la dumnalui căp[i]tanul Iovan Ză-

treanul, în zilele Măriei Sale lui Costandin-Vodă, la păsurile și la nevoile mele, lei 39, bani gata, în mâna mea, și eu, când am luat acești bani, i-am făcut zapis dumnealui ca să stăpânească tot fânul și jirul de peste tot hotarul Turceștilor: cât voi ține eu banii, dumnealui să ia venitul moșii. Și eu banii dumnealui nu i-am putut face să-î dau până acum, și, apucându-mă dumnealui acum cu zapisile mele și cu cartea dumnealui Vornicul Milco, ca să dau banii, cu dobânda lor, din răzmiriță pân acum, care, ne mai lăsându moșnenii pe dumnealor să stăpânească moșia, fiindu de atuncea pân acuma ani 14, eu, altă neavându ce să fac, i-am dat viia mea din Berbești, cu toată partea mea de moșie din Berbești... Și, când am făcut acestu zapis, am fostu la sată la Matiești... Însă și cu dobânda banilor într'acești 14 ani: zece la unul să-î dau“.

Marturî: „Dragul Cauș ot Greč, mărturie. Barbul Untariul ot Mat[i]ești, mart[urie]. Dragul Cărčul, mărturie. Mușatū din Bogdă, mart[ur]. Albul din Stroești, mart[ur]. Stanču Modrescu ot Matiești, mart[ur]. Vlaicu vătaf ot Matiești, mart[ur]. Nicola părcălab ot Bogdănești, mart[ur]. Stan păr[călab] ot Oteșani, mart[ur].

Și eu, Ion Moldoveanul, am scris cu zisa și cu învățatura lor“.

XXVII.

Vînzare de moșie la Berbești, lui Badea Părăianu.

15 Februar 7241 [1733]. „Tudor sin Florei din Berbești“ vinde Logofătului Badea Părăianul moșia sa acolo, „cu știrea fraților miei și cu a tuturor rudeniilor mea[le]“. Scrie „popa Ion, brat eg [=fratele lui]“. Martur: „Dum[i]-trașco Poenar, Post[elnic]“.

XXVIII.

Altă vînzare de același fel,

7242 [1733—4]. „Floria [al] lu Gruit[ă] din Berbești“, vinde lui „Log[ofăt] Badea Păr[ă]ianul 50 de stinjeni“, pe cari-î

avea „înprăună cu brateaniču [=vărul din frate] Ioan“, cu 40 de bani stinjinul.

XXIX.

Pașaport pentru un boier oltean.

Slatina, 2 August 1735. Pașaport de la „V. Grana, Fänrich, Commendant allda“ [pecete pe ceară roșie], pentru „Wassali Commisso, ain Bojer, mittels 2 Knecht und Pferdt“, care „gechet nach aussgestandener 42-tätiger (*sic*) Condamaz ausse hiesigen Lazareth frisch und gesundt nacher Crajowa“.

XXX.

Altul pentru același și un tovarăș.

Vorweiser dieses, Vassilie undt Frangule, zwey Bojeren von Bukurezt, nebst zwey Knechten, einen Wagen undt neüne Pferde, geben von hie nacher Haus. Als ist ihnen dieses zu ihrer Passierung unter meiner eigener Ferttigung ertheilet worden. Signatum Crajova, den 25ten 8^{bris} 1735.

Der o Römischer Kayserlicher Mayestet wohlbestöllter Fendrich, Unter-Gross-Joserischer (?) Dragoner-Regiment und dasieger Commendant

X. Summers-Kirchen.

[Pecete pe ceară roșie.]

XXXI.

Vinzare de moșie la Berbești către Badea Pirăianu.

9 Mart 7244 [1736]. „Popa Ioan ot Pleșea[ni], mart[or], împreună cu doi oameni cari au fost atunci“, către „eș-pector“, pentru niște bani pe cari Ioan Berbescul are a-î lua, pe o vie, de la Badea Păr[ă]ianul. „Deci el au zis: dumnata, eu fug; ci dumnata să laș bani la jup[ă]neasa dumnitale; când voi veni, să-mi iasă ban[i]; iar dumnalul i-au zis: Ioane, iaș nu poți să păzască aca puținică vie a ta, ci voi să mă fac; iar el au zis: dumnata vei mă

face mai mult, că locū iaste, și dumneata ai mușie cu noi; ci să face câtă iț va trebui, și de mine nici-o opreală nu vei avea; iar eū voi veni când voi putea, de-mi voi lua bani. Decī eū, cum am auzitū vorba lui, spuī intru ad[e]văr Mării Tale“.

XXXII.

Declarația unor boieri numiți în „comision“.

27 Mart 1736. „Mihaī Roșianul biv Vor[nic]“ și „Diicu Poenar[u]“, „rândui[ți]“ de Administrație „comision“ pentru a judeca între Badea Părăianul și Ion Berbescul, fac o declarație.

XXXIII.

Altă declarație a acelorași.

„P. Ri[șo]șianul], canč[e]lista“ și Badea Părăianul către Administrație. S'a numit comisie“ pentru a hotărnicī moșia Bărbești. Aū și ei pămīnt „in moșia Turcești; din sus de Bărbești, alătura să cumpără stă[n]j. de moșie banī 40, și dān jos de Bărbești să cumpără stă[n]j. banī 30, iarā in hotarul Bărbești (?), fiind moșia mai bună, cu plaī de vie, cu siliște bună, loc de hranā, i-am cumpărat stă[n]j. câte banī 80. Acum moșteani din Bărbești, fiind cātva dintr'acest hotar fără siliște, fără plaī de vie, numai crāngū loc răū, aū socotit și zic să ne dea pe noi într'acel loc răū, care nu iaste de nici-o hranā. Noi nu bănuim a nu lua ce ne va ajunge dreptatea a lua pe de o parte. Numai, fiindcă noi am cumpărat cu siliște, cu plaī de vii, cu vad de moară, moșia banī, stă[n]j. câte banī 80, ne rugām . . . să fie luminată porunca . . . la acei 4 boiari, de ne vor scoate din siliștile care am stăpānit, ale vānzătorilor, să ni prețuiască moșia, precum și la Dānuțeani aū Turcești, și, pā căți banī am dat, să ni să dea moșie cu acest preț, să nu fim pāgubași, aū să ni să dea și noao loc bun, dupā cum am cumpărat.“

La 1-iū Decembre 1736 se poruncește celor patru boieri

„ce sântei rânduiți la comision pentru înpărteala moșiei Bărbestii“, să cerceteze dacă este plaiul de vie ș. a., „și cu aceia aș scumpit-o, de aș ajunsu stânjănu câte un flor[i]n, și acum ar vrea să dea aceale cumpărători ce le-aș cumpărat dumnealor Roșianu și Părăianul pe unde iaste moșia mai prostă, cu pădure și fără siliște, să li să socotească stânjănul cu prețul cum să vând alte moșii proste înprejur, aș să li să dea stânjăni pe unde i-aș stăpănit vânzători; însă pe unde să va cădea: numai să faceți dreptate, precum să va cădea, să nu mai fie jalbă“. [Iscălesc Salhausen, Gh. B. Vlasto, Șt. Prășcoveanu.]

XXXIV.

Vinzare de vie la Berbești, către Badea Părăianu.

15 April 7249 [1741]. Iane Berbescul vinde „dumnealui ispravnicului Badii Părăianul“ vie în Berbești, cu 20 de zloți. Marturi și „omeni streini“. Scrie „popa Ionu ot Pleșoi“.

Rămășița de plată se face în Craiova, fiind martori: Staico Păr[ă]ianul, Ilie Păr[ă]ianu, Matei Păr[ă]ianu.

XXXV.

Zapis al unui Țigan, pentru împrumut.

Adecă eă Andronie Țig[anu] dat-am zapis[ul] mieu la mână mea popăi Isaii, precum să să știe că, fiindu eă dator niște bani, dator lui Dobrin, însă t' 3, zlot unul, bani gata, și Dobrin fiindu niște bani dator la mănăstire, după vin, m'aș apucat Dobrin cu strănsor[e], să-î daș ban[i]. Dece eă, neavându bani să-î daș lui Dobrin, m'am rugat de moș popa Isaia, de m'aș luat în samă de la Dobrin, să-î daș eă acești bani t' 3, zlot, și moș popi de acum pân[ă] la S[fe]ați Dimitre, făr niči-o pricină nimic. Că așa m'am rugat de

Sfinția Sa. Și pentru credința m'am iscălit mai jos, ca să crează.

Îunie 14 dni, l^e 7250 [1742].

Andronie plat[nic].

Eă Ilinca Țig[anca], mar[tură]. Eă Stanču Țig[an], mart[ur].

XXXVI.

Carte de judecată pentru moșia Foleștii-de-sus.

18 April 7251 [1743]. „Din porunca Mării Sale prealuminatului și preainnălțatului nostru Domn Io Mihai Răcoviță Voevod, avut-aū întrebăcune de față innaintea noastră dumnealū Costandin Obedeanul Vel Stolnic cu Radul Bojoreanul, snăi Șarban Vist[iernic] Bojoreanul i cu Părvul Post[elnic] Izvoreanul, pentru moșăia ce să chiamă Foleștii-dă-sus, ot sud Vâlcea. Pentru care așa răspundea dumnealū Costandin Obedeanul Vel Stolnic, că, pe vremea ce era acea parte dă țară supt stăpânirea Neamților, făcând dumnealū, inpreună cu alți boeri, schitul Bodeștii den sud Vâlcea, aū fost cumpărat această moșie Foleștii-dă-sus de la Radul Bojoreanul in t^e 800 vechi, cu tocmeală și cu zapis de la mâna lui, dela leat 7246 [1737-8], și o aū fostū dat schitului pentru pomana, ca să fie de chiverniseala părinților ce vor viețui acolō, mai adăogând dumnealū V^l Stolnic cheltuială la făcutul morilor și la altulu de t^e 50; și așa aū fost stăpănit schitul Bodeștii această moșăe cu bună pace. Iar, după ce s'aū luat țara dă peste Olt iarăș intru stăpânirea Domnii, sculatu-s'aū Post[elnicul] Izvoranul de aū luat moșăia de supt stăpânirea schitului, răspunzând că această moșăe iaste a lor moștenire dela părinți, și aū rămas schitul Bodeștii fără de moșăe și fără de bani ce aū fost dat pe moșăe. Asupra căruia cuvânt întrebându-să și Radul Bojoreanul, ce are a răspunde, scos-aū o foae de socoteală ce aū fost avut răposatul tată-său Șarban Vist[ierul] Bojoreanul cu Costandin Căp[i]t[anul] Izvoranul, frațele Părvului Post[elnic] Izvoranul. Intru care foae adevăra

că din toată socoteala aŭ rămas Costandin Căpitanul datoriŭ Vist[ierului] Șarban Bojoreanu t¹ 450... Și pentru această datorie răspundea Radul Bojoreanul că, după ce s'aŭ luat țara dă peste Olt supt stăpânirea Neamșilor, rămăind și tată-său Șarban Vist[ier] la acea parte dă loc, aŭ fost luat această moșăe intru stăpânire, pentru datoriia ce aŭ avut la Costandin Căp[i]t[anul]. Iar Părvul Post[elnic] Izvoreanul încă răspundea că el de această foae de socoteală nič într'un chip nu știe ca să răspunză, că frate-său Costandin Căp[i]t[anul], la moartea lui, diată n'aŭ apucat ca să facă, nici această moșăe n'aŭ fost numai osebită a frăține-său, lui Costandin, ci, la inpărțea casei lor, aŭ fost rămas la mijloc de frați, după cum în foaia lor de inpărțea, ce iaste iscălită de răpoosatul unchiu-său Toma Cantacuzinò biv Vel Spat[ariu], pe largu adeverează, și, după această îndreptare, ș'aŭ luat moșăia de supt stăpânirea unchiului. Care, la aceaste zise ale lor, luându-le noi seama cu amăruntul, așa am ales și am hotărât cu cale și cu dreptate, dă vreamă ce stăpânirea moșăi iaste lucru cu gălčavă, să aibă a întoarce Radul Bojoreanul toț bani ce aŭ luat pe moșăe, t¹ 800 vechi, cu dobânda lor în 2 ani, [de] că[nd] s'aŭ luat moșăia de supt stăpânirea schitului, așăjderea și acei t¹ 50, ce s'aŭ mai făcut cheltuială la făcutul morilor și la altele, iar el ce va avea cu Părvul Post[elnic] Izvorean[ul], saŭ cu clironomi casei lui Costan d[in] Căp[i]t[anul], pentru datoriia lui, să-ș caute dreptate. Aăasta scriem.

Iscălese: *I[o]rd[a]ch[i] C[antacuzino] Vel Dvor[nic], G. Grecean[u] Vel Log[o]f[ăt], Fiera Breazoian[u] V[e]l Vist[ier], Al. Vel Cluș[e]r. Pročt. 3° Vist[ier].*

XXXVII.

Răvaș intim, vestind o sosire.

Iubit[ul] mieŭ fiu, dumneata Răducanule, sănătate și tot fericit binele îți pohtesc dela Dumnezău ca să-ți dăruiască. Întâmplarea scrisori nu este de alt, fără cătŭ te înștiințăm

pă dumneata pentru venirea noastră, că Joi dă prânzu ne-
greșitū ne vom afla la dumneata. [Te ves]tim pă dumneata,
la acea vreamē să să afle și Drăgoiasc[a] acii, ca să aibă
Stăncuța cu cine vorbi. Și să o pohtești dumneata, să facă
și dumneaei ceva chiverniseală de peaște dă Vineri, fiind
zi de post. Iar de noi vei ști că loam și pătura de acasă.
Cu ačasta sfârșind, și să vă găsim sãn[ă]toși.

Ghenarie 12 dn., 7255 [1747]. Al dumitale părinte

Iordach[er] Brl. Cl. (?).

Și eū mă inchin dumitale cu sãn[ă]tate, și soru-mea
Măricăi mă inchin cu zece povară dă sãn[ă]tate, și eū te
pohtescū pentru unū diplașū, bunū să fie,—că să știī că
nu venimū puțini, ci cu toate sahanile; și rămăi

Al dumitale cumătru: *Nițul Pah[arnicul]*.

Iubit[u]lui și al mieū fiū, dumneata Răducan Trept.
(sic), cu fericitā sãn[ă]tate să să dea.

XXXVIII.

Zapis pentru un împrumut.

23 Ianuar 7255 [1747]. „Stan Untariul“ împrumutā de la
Logofătul Pătru 100 de taleri „până la Vinerea M[are], cu
dobānda lor, zeča doi“.

XXXIX.

Poruncă de împlinire a dijmei.

Dumneata vātașă Negoitā, sãn[ă]tate iți pohtim cu acest
rāvaș. Alt n'am decāt, vāzānd rāvaș[ul] nostru, să rāndu-
ești un plāiaș cu ačastā carte de volnicie, să meargā să
apuce pe acești oameni ce sânt scriși in foaia proegu-
menului, ca să inplinească dijma după cum scrie in
foae. Numāi să dai dumneata cu ispravā, ca să scoață
ača dijmā. Ačast[a], și fii dumneata sãn[ă]tos. Dechemvrie
15 d., 7256 [1747].

Bun voitor. [Neințeles.]

[V°:] Dum[isale] vāt[af] Negoitā, dā plai, cu sãn[ă]tate să
să dea.

XL.

Răvaș prin care se cere o trimetere de vin la cârciume.

Sân[ă]tate, Log[o]f[ete]Petre. De la milostivul D[umne]zeu îți poftesc întreagă și fericită sănătate, împreună cu Logofeteasa. După aceasta, mă mir de acestu lucru, cum nu trimiteți buțile, că aici șad cârcumele fără de vin. Ci negreșiți până mâine să sosească 3 buți aici în sat; iar, netrimețând, să mă înștiințați, ca să trimiți la părintele Vlădica răspunsu, să-mi trimiță de acolo vinuri. Aceasta, și fii sân[ă]tos.

Iunie 19 dn., 1^a 7257 [1749].   *Staico Logofăt*
is[pravnic] Păt. (*sic*).

[V^o:] Dumnealui Log[o]f[ă]t[ul] Petre cu sân[ă]tate să să dea.

XLI.

Zapis pentru un împrumut.

20 Iunie 7257 [1749]. „Duminecă i cu frate-mieū Necula^a daū zapis Logofătului Petru, pentru un împrumut de 15 taleri „de acum până la lăsatul secului, de post[ul] păreseamilor. . . , și, de osteneala banilor, să aibu a-î darea de zi câte o oacă de carne, pentru că așa ne-am legat noi cu zapisulū nostru.“

XLII.

Chitanță tipărită pentru plata dăjdiū.

Sudū București, leat 7258 [1749-50], —snū—, porecla lui—, de la mahalaoa —, chipulū lui, omū [plavăș].

Carele ș'au luatū răvașū ca să-și dea dajdea sa de șase ani într'unū anū po tal[erī] doao la unū čvertū, precumū il va ajunge cisla, începindu-se de la luna lui Noemvrie întfi; altū valū să n'aibă.

[Tipărit.]

[Pe V^o, două pecetși și o iscălitură grecească.]

XLIII.

Foaie de zestre.

„Să să știe zestrele fică nostre Aspri, precum arată în jos.“

Țigani, boi, vaci, „mânzațu“, cai, cirlani, stupi, „dula-mă de șai neblănit“, „așternute precum să cad[e]“, „brățeri de argintu“, „cercei de aur, o păreche“.

„Stan diecon ot Rășăiaști (?).“

XLIV.

Plângere a unui preot căruia i s'a luat un cal.

[C. 1750.]

† Cinstitului și al mieu ca un fiu sufletesc și întru Hristos frate, mă rog Sfinții Tale pentru calu, să mai grăești dum[nea]lui Căp[it]anul], să nu-mi ia calul, că nu săntu datoriu nimic, că, ce amu fostu, m'amu plătitu. Iar cu cine va avea să-și caute, că iaste față; că eu chiez[a]șu pe dănsul nu săntu, ca să-mi ia calul mieu, după cumu știi și Sfinția Ta că eu vinăricul, ce m'au ajunsu acolo, i l-am datu. Ci mă rog S[fin]ție Tale, silește să nu-mi omoare calul, — că eu il voi lăsa. De acesta mă rog Sfinției Tale. Și rămăi al Sfinției Tale plecatu și de sănătate rugători:

Popa Nicola.

XLV.

15 Iunie 7262 [1754]. *Împărțire a moșiei Berbești.*
Nume: Gruia, Ioana, Nicola, Dragu, Ion cel mare, Părvul Roșianul biv treti Logofăt, dumnealui Vasilie Paharnicul Golumbeanu, ginerele răposatului Badăi Părăianul; Pătrașco Căprariu, Ivancu Roșiescu, Zavid, Anghel sin Calotă, Vintilă.

Copie de prin 1830.

XLVI.

Scrisoarea unui preot de sat către o jupâneasă.

[C. 1760.]

Cinstită dumneata coconă Elenco, de la atotputernicul Dumnezău rog dumitale sănătate și tot fericitul bine. Plecându dumnealui boiar[iul] la București, me-aș zis ca să mergu și eș, iar pe urmă aș zis să nu merg,— pă semne văzându dum[nealui] că iaste lucrul multu aiča, și rămâne locul săngur. Ce mă rog dumitale tot să mai zici: măcar că și dumnealui va fi avându multe, dar și pe mine să nu mă uite; că totă vara ți voi fi de trebuință. Până cât dumnealui coconul m'aș trimis dumnealui la Balotă, și m'aș întrebat de cai, că mi i-aș furat, și aș zis că, aș va spănzura pe purcar, aș va mări (*sic*), și mie me-aș zis că, de-ar avea o puteare, pă mine m'ar ucide cu un car de leamne, că ȝez la dumneavoastră, un omu ca mine, de păzăscu o beserică pustie. Că popa al dumnealor, de n'ar avea nore (*sic*) multă, n'ar șădea într'o zi ce... Zice că popa iaste ca un neguțator: unde găsește norie, acolo să duce. Ce să nu fie în voia dușmanilor. Ačasta sfârșându, al dumitale plecat și de sănătate rugător.

Popa Evstratie.

XLVII.

Plîngerea unui sătean care a lucrat la moșia Mariei Bărbătescu.

[C. 1760.]

Prea-înnălțate Doamne,

Jăluesc Mării Tale pentru dumneaei Păh[ărniceasa] Marii Bărbătesca, că sănt 8 ani de când am muncitū, de amū tăiatū pădure mereae, și amū pusū vie pe moșia dumneaei, după cum și alții; iar dumneaei, văzând că s'aș făcutū viia roditoare, mi aș luat-o și aș da'-o de pomană. Ci mă rog Mării Tale ca să aibu dreptate,— că va fi pă-

catu să-mi iai viișoara și pometul, Și ce va fi mila Mării Tale.

Robul Mării Tale:

Datco de la Coțaiani sud Dăm[bovița].

De Ștefan Log[sofătu] za Divan.

[V^o.:] Carte la is[prăvnicia] jud[etului], să ia sama.

XLVIII.

[C. 1760.]

Socoteală de „perusie“ rămasă.

„Căldări, pături, strae, săcuri, sopeto, peri (?), heră de plugu, heră de cozi, vătrai, tigae, sfredel..., 3 litre de lână, 2 jurebii, 1 pătură ce am scos-o de la Vornic[i]e cu t^l 6, 1 căldare, 1 epângha, 1 sfredelū micu, 1 măiugă de heru de pisat de sare, de cinci litre de heru; 1 bărdă, 1 pătură de lână, 1 peptari cojoc, 1 vătrai, 1 păreiche de heră de cozi, 1 pătură de lână ponosită, 1 căruța cu optu cercuri de heru.“

XLIX.

Declarație către mănăstirea Polovraci, a lui Ionița Săulescu, privitor la moșia Berbești.

14 Iulie (?) 1764. „Ionița Să[u]lescu Post[elnic], nepotul de soră al Mării Părăianca, ce au ținutu răposatu Badea Părăianu“, dă carte mănăstirii „Pol[o]vrağului, precum să să știe că răposata mătușă-mea, nerămăindu-i copii cu răposatu Badea Părăianul, și luindu-ș zăstrele ce au avut, între care, după lipsa zăstrilor, pri comisionu ce au [a]vutu, i-au datū și moșia Berbești; care dumneaia, ne mai avându pe niminea, au venitū la mine, ca la unū nepot de soră, și am ținut-o în casa mea până la vremea morții, și la vreme mor[ții] m'au lăsatū clironom pe totă pereusăia ce avea dumneaiei. La care văzând eu că mai nainte sânt în-gropaț părinți mătușă-mea la mănăstirea Polovrağ, am mers de am îngropat-o și pe dumneaia la ačas[t]ă sfântă mănăstire, și, fiind și părinți mii acolò, am dat moși[a] Băr-

bești, ce mi-au lăsat-o răposata mătușă-mea, mănăstirii Pol[o]vragi... Ioniță Săulescu Post[elnic].“

L.

Poruncă de aducere la judecată prin martalog.

[C. 1770.]

Să fie volnic acest mart[alog] să aducă pe Mihai p[ă]r-ic[ă]lab, pentru că are să dea seamă pentru ceale ce-l vor n[re]ba, după porunca ce me-au venit de la ispravnic; și de către nimeni o[pre]ală să n'aibă. Că așa iaste porunca dum[nealui] ispravnic. A[ca]st[a].

Octomvrie 6 dni.

Radul...

[V°:] Am dat[ă] uncheașulu Ionu t[ă]bacu t^l 6.

Radu sinu Cerni tabacu...

LI.

Fragment de scrisoare de afaceri.

[C. 1780.]

.... A[un] scos ispășitori[un]u, și [is]pășitor s'a ar[ă]tat cu su-
flete drepte: meai[un] 10, obrațe cănep[ă], m[ă]nuși 71, și, fiind
că meai[un]ele s[un]t crude i cănepele, a[un] pus soroc p[ă]n[ă] în doa
săpt[ă]m[ă]ni: ca [să] string nu să poate....

LII.

[C. 1780.]

Socoteală de îngropare.

... S'a[un] găsit t^l 29 p^l.

Și într'o punguliță bani 90.

93 bani s'a[un] dat pe metani[un].

1 p^l t^l la colač arvus (*sic*).

6 par. la colivă.

6 par. la nuci.

6 par. la stafide.

6 par. la colivă.

90 bani la bumbac.

- 6 par. șarbiu (*sic*) albi i roș.
 p^l oc[ă] zahar, bani 105.
 2 par. zmochine.
 8 oc[ă] orez, bani 168.
 30 pit. zmochine, bani 90.
 100 străchini, bani 100.
 8 urciure, 150.
 8 ulceale.
 5 dramuri zmirnă, 5 bani.
 30 bani tămăe.
 90 bani la clopote.
 9 par. la pomneate (*sic*).
 21 bani tirliș.
 36, la un car maldăr (?).
 2 t^l la răspitie.
 2 t^l, 30 bani pă țară plan. (*sic*).
 60 bani la pit[ă], la poartă.
 60 bani la cl[opote], Rad[u]-Vod[ă], Mit[ropolie].
 8 t^l, bani 90, s'au dat...
 2 t^l, bani 80 răspitie.
 9 par. la păini, Ion.
 4 par. la colivă, azî, Lunî.

LIII.

[C. 1780.]

Catastih de plăși.

Foița de casă la č-a datū, precu[m] arată josū anume:	
Oprea Mustă	co[stande] 1.
Mitrea	" 1.
Iane	" 1.
Modov[a]nu	" 1.
Socro-mè	" 1.
Nicolae	" 1.
Luca	" 1.
Vasile crofi]toru	" 1, mică.
Ionū Tuleai	" 2.
Costa[n]din	" 1.

Stanu glonicu co. 1, mică.
 Ionu meşteru „ 1, mică.
 Ivanu vătahfu „ 1.
 Amu datu St[an]čulu[i] Măraru cune (*sic*).
 Amu datu la disu co. 9.

LIV.

Plîngere pentru un furt de cai,

20 Octombre 1781. „Ion Bl[ă]ndu, biv văt[af] za ap[ro]zi“, către „Dumitrache biv Vel Şatr[ar], is[pravnic] otu sud Gorj“, „Eū, având nişte cai împreună cu ai dum[nea]lui fratelui Ştefănic[ă] Poinariu, într'o herghelie, spre a cărora pază dum[nea]lui aū avut omul dum[i]sale, pe un Ion Crăsan, şi eū pentru paza cailor miei am avut un băiatu de Ţigani, acum luai înştiinţare că mi s'aū furat cincī capete de cai, însă unul învăţat şi aceilalt patru neinvăţaţi. Care poate socoti înţalepciunea dum[itale] că acel om i-aū dat unde i-aū dat; când nu era cu ştirea lui, trebuia să fie perit vre unu şi dintr'a dum[nea]lui fratelui Ştefănică. Ci, fiindcă auzii cum că să află închis pentru altă pricină, când să va slobozi, mă rogū să să dea. . . , ca, când voi veni să-mi caut cai la dănsul,—că a rămănea eū păgubaşi. nu pocī.“

LV.

Socoteală pentru o moştenire.

[C. 1790.]

Nume: jupănu Filcu ot Craiova, Udria Dolarin ot Alun, unchiiaş D[u]m[i]tru Pasăre, Ionu sin Dan Catana căpi-tăniască, cu lamurile (*sic*); Stana cărcimăriasa, Gherghinoiu ot Alun, Niţu Predescu, etc. „1 cal ce l-aū luot de la Dinu viariu finu-săū, ca să-i facă sārindari i pomenire la morte, şi calu l-aū luat Turci, şi pe noi ne apucă.“ „Pătulaşe de porumb, veichitură de căte patru ani.“

LVI.

Carte de poslușnic.

Sud Rom[a]n[a].

Acest Mihaï sin Dumitrașco Dovleac ot Dobrun, carele, fiind om fără dă pricină dă dajdiie, s'aũ dat poslușnic Post[elni]c[ului] Dobre Marinesc[u], după slujba sa ce aũ făcut, trecându-să numele lui și în condica jud[e]ț[ului]. De aceia scriem dumneavoastră, zapciilor aĩ plăși Oltețului-dă-jos, să-l apărați dă către părc[ălabi] i sătenĩ, a nu să supăra intru nimic, spre a putea și el a-și face poslușaniia sa la numitul Post[elni]c. Aăsta.

809, Aprilie 1.

... Grigorie Brăiloi.

LVII.

Carte tipărită de scutelnic.

1823. Sud. —

— sin — porecla —, ot satul —, chipul lui —, la față —, părul capului —, sprinceanele [murgĩ], ochii [căprui], mustățile [murgĩ], barba [rade, neagră]. carele, fiind din suma scutealnicilor ce s'aũ orinduit pentru poslușaniia casii —, precum la catastihulũ Vistieriei s'aũ așezat dupe adeverița ce aũ adus dela dumnealor boiarii ispravnici aĩ acestui județ, i s'aũ dat acest pecetluit al Domniei Meale: val și supărare să nu aibă.

[Pecete ovală cu chinovar, cu coroană, vultur, steaguri, sabie, buzdugan și ив. гр. д.м. г.к. 1822.]

LVIII.

*Carte de proeție tipărită a episcopului de Argeș
Ilarion.*

Cu mila lui Dumnezeu Ilarion, episcopul Argeșului.

Darul și puterea, care arhiereul arhiereilor, Domnul nostru Isus Hristos, aũ dat sfinților săi ucenici și apostoli, a lega și a deslega păcatele, acelaș darũ și putere să dă și tuturor arhiereilor, următorilor apostolilor, primind unul

de la altul, prin punerea mâinilor cu lucrarea Sfintului Duh; și de la arhieriei și cucerniciei preoți să împărtășesc. Decî și Smerenia Noastră, invrednicindu-ne din mila lui Dumnezeu acestui sfânt Dar și putere, dăm voce Molitvei Tale, cucernicule preot [Gheorghie] de la satul —, sud —, ca intru aceiași putere a dumnezeiescului Daru să legi și să deslegi tot felul de păcate și de patimi sufletești ale celor ce vor veni cătră tine a să înspovedui cu umilință, cu zdrobirea inimii, arătînd... [*rupt*] căci le-au făcut, și puind început bun cu făgăduință de părăsire. Care acestea cunoscîndu-le Molitva Ta, și chibzuindu-le ca un doftor sufletesc, să dai erburile cele doftorești pentru fieștecare boală și rană. Care erburi să înțelegi că sînt acestea, adecă: duhovniceasca povățuire și canoanele ce vei orîndui fieștecărui, după vîrstă, după știință și după stare, precum pe larg te învață la taina ispovedaniei, ce este în Molitvenic. Și, cînd înșii va săvirși canonul cu toată osîrdia și va arăta roduri de pocăință, atuncea își va cîștiga iertarea păcatelor acela ce să înspoveduiește. Și, dacă pentru niscareva păcate nu te vei priceape ca să rînduiești canonul, să ne înștiințezi, sau să vii însuți să ne arăți, ca să-ți dăm povățuire cum să urmezî. Iar pre cei ce vor vrea ca să între în treapta preoției, cu tot dinadinsul să-i cercetezi, întrebându-i cu amăruntul, ca nu cumva să fie făcute păcate ce opresc de preoție, care anume sînt însemnate la pravilă, cap. [*loc gol*], și la taina ispovedaniei în Molitvenic, — ca nu, pentru nebagarea de seamă, să te faci părtaș acelor păcate; căci ai să dai seama la Dumnezeu. Și, de vreme ce ispovedania este una din ceale șapte taine mari ale sfintei Bisericî, ești dator a o săvirși cu mare luare aminte, și cu frica lui Dumnezeu, fără leane, în toată vremea fiind deștept și cu trezire, și, mai virtos, cînd vei fi chemat la vre un bolnav, să nu prelungești vreme nici de un minut de ceas. Căci, de să va întîmpla să moară bolnavul neispoveduit din pricina zăbovirii ce vei face, să știi că din miinele tale va să ceară Dumnezeu sufletul lui. Să te păzești și pre sineți fără

prihană, pre cit va fi cu putință, și să nu te biruiești de patima beției, nici de ținerea de minie sau de pizmă asupra cuivaș din cei ce să ispoveduiesc. Căci, deosebit că vei fi urit și lepădat de la fața Domnului, dar și pravilele hotărâsc înfricoșată pedeapsă unor duhovnici ca aceștia netemători de Dumnezeu. Să nu ceri nimic plată pentru această taină, ci numai de va vrea cineva din bunăvoință să-ți dea, ori drept milostenie, ori pentru ca să pomenești la sfintele liturghii. Să te ferești de gilcevrile ce obișnuiesc țaranii mirenii, ori pentru moșii, ori pentru alte pricinii, și să nu te faci vechil cuivaș la vre-o judecată, nici să dai mărturie pentru vre o pricină, până nu vei avea voie de la arhierul eparhieii. Să nu te aduni cu oameni de necinste, la vorbe deșarte, sau la băuturi, sau la alte adunări necuviincioase. Căci din unile ca acestea să scade evlavia creștinilor către d[uh]hovnic. După toate acestea și altele aseamenea acestora, care ți să cade a le păzi, pururea să te rogi lui D[um]nezeu să-ți lumineze mintea ca să poți povățui pre creștinii la calea mântuirii, carea duce la împărăția ceriurilor. Și, cînd într'acest chip vei urma și vei petrece, atuncea și pre sineți te vei folosi, și pre cei ce te vor asculta. Deci, pentru întărirea și încredințarea, ți s'a dat de la noi această carte, după cum este obiceiul, întărită cu pecetea și iscălitura noastră.

1-iu Ianuar 1837.

[Pecete rotundă cu cirja, crucea, cunună de dafini, un melc, un corb și inscripția: Ep[iscopul] Il[a]r[i]o[n] [al] Argi-
[șului]; 1820. Iscălește:]

† *Ilarion Argeș.*

VI.

DOCUMENTE BRÎNCOVENEȘTI.

I.

Intărire din partea lui Matei-Vodă Basarab a moșilor lui Preda Brîncoveanu.

Întru Hristos Dumnezeu bine-credincosul, blagocestivul și de Hristos iubitoriu singur stăpînitoriu Io Matthei Voevod, nepotul răposatului Io Basarab Voevod, cu mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu stăpînitoriu și Domnă a toată Țara-Rumânească, încă și laturilor, plaiurilor Almașului și Făgărașului povățitoriu, bine am voit Domniia Mea cu bună voință și cu curată și luminată inima Domniei Meale a proslăvi pre Dumnezeu cel ce m'a proslăvit pre mine și cu mărire m'a înălțat pre Scaunul celor ce întru sfințenie au adormit, părinții Domniei Meale. Iată am dăruit Domniia Mea acest cu totul cinstit și bine inchipuit și mai întiū decât toate darurile ceaste de acum mai cinstit acest hrisov al Domniei Meale cinstitului boiariului Domniei Meale jupan Predii Brîncoveanul Vel Spătariu și cu fečorii lui cițu Du[mne]zeu îi va dăru, ca să-i fie lui satul Muereasca în sud Vilcea, tot satul, cu tot hotarul și cu toți ruminii, și cu tot venitul, din cîmp, și din pădure, și din apă, și din dealul cu viile. Însă această funie dupreste tot hotarul, ciț[ă] să va aleage dupreste tot hotarul, pentru că acest sat Muereasca, ce s'a scris mai sus, au fost tot oameni slobozi în toate moșiile lor. Iar, după aceaia, cînd au fost acum în zilele Domniei Meale, iar moșneanii satului Muereasca ei toți s'a vîndut ruminii cinstitului boiariului Domniei Meale jupan Predii Vel Spătar, de bună voia lor, drept ug. — gata, cu zăpis

și cu mărturiile, l' 7147 [1638-9], însă ruminii să știe cine cite ciți bani au luat pre capul lui; însă, întâiu, din funiia carea să chiamă Țocotănească, anume Ștan Pungulescul cu feșorii lui și cu partea lui de moșie, drept 900 aspri gata, și Bogdan cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 900 aspri gata, și Gligoric cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.000 aspri gata, și Ișțfan cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.001 aspri gata, și Căzan cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 900 aspri gata, și, la funiia gârleşască, anume Tudosie cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.000 aspri gata, și Brăilă și feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.000 aspri gata, și Ștepan nepotu-său cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.000 aspri gata, și Ștoica cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.000, și Ștan fratele Ștoicii cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.000 aspri gata, și Șseman cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 1.000 aspri gata, și Șsin cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 900 aspri gata, și Șfloreș cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 900 aspri gata, și Șstăniia cu feșorii lui și cu partea lui de moșie drept 900 aspri gata. . . .

[Urmcază, cu aceleași prețuri, părțile lui Radul Cărstii, Ișțfan cel mic, Eftemie, Preda, cu fiul Dumitru.

Radul Orbul (400 aspri), Mutul (300).]

Și funiia Spanii, anume: Brăilă cu feșorii lui [900 aspri, Ștoica, Matei, Necula cu fiii: Vladul și Șărbul, Vintilă, Ștoica Rășip, Radul Rășip, Dochia, Ștoica Țuia, Vladul Oprinei, Oprea, Ștan Velter, Radul, Voinea al Lupului, Ștoica și Ștan, feșorii popei Radului.]

Și funea ce să numeaște Tuleasca [Drăgoiș, Iorgu, Toma, Ștan, Ștoica Dobrul, Brănilă, Ștanciu, Vladul, Ștăniia, Ștoica al lui Șcalin, Vladul și Matei cu feșorii lor, Ștăniia al Bidiviului, Ștanciu ginerile popei Oprii, Șseman Petecel, „însă acești trei oameni: Ștăniia, și Ștanciu, și Șseman Petecel sînt din funiia Leotească, și moșia Popilor drept 1.200 aspri gata“; Oprea, Costandin, Pătru, Toma, Ion, Ștoica, Lazar, Lupul, Drăgan, Daniil, Ș Filip.]

Și s'aŭ vîndut ei singurî, toți Rumîni, de a lor bună voe, făr de niç-o silă, cu toți feçorii lor, tot pe bani gata, ug. 250, și cu banii ce i-aŭ plătît pre dinșii boiariul Domniei Meale jupan Preda Vel Spatar Brîncoveanul, cu ug. 400, de toate dăjdile, cin cup. ug. 650, cu zapis de la mina lor și cu mărturii, la leat 7144 [1635-6], însă afară de moșia unui roșu anume Stănilă, că acela nu aŭ luat bani la vînzare. Iar, după aceeaia, mai pre urmă, cînd aŭ fost pe vremea ce era prea-cîstitul părintele nostru chir Vlădica Theofil episcop la sfînta episcopie de la Ribnic, iar sfînta episcopie ia avînd un sat anume Hrastul, în județul Jiiului-de-jos, departe, preste mină, și făr de niç-un folos, iar Sfinția Sa, vîzînd așa, îpreună cu tot soborul sfînte episcopii, aŭ făcut schimbŭ cu cîstitul boiariul Domniei Meale Preda Vel Spat[ariŭ], de aŭ dat sfînta episcopie Predii Spat[ariŭ] pe satul Hrastul tot, cu tot hotarul și cu toți rumîni și cu tot venitul, din cîmpŭ, și din apă, și din baltă, și cu toate girlele bălții, dupreste tot hotarul, iar cîstitul boiariul Domniei Meale jupan Preda Vel Spatar el încă aŭ dat sfîntei episcopii satul Muereasca, ce s'aŭ scris mai sus, cu tot hotarul și cu toți Rumîni, pentru satul Hrastul, sat pentru sat, ca să fie stăpănitoriŭ de baștină în veač.

Și iar să fie cîstitului boiariului Domniei Meale jupan Predii Vel Spatar Brîncoveanul satul Mănăileștii, în județul Vilcii, tot satul, cu tot hotarul, și cu toți rumîni, și cu tot venitul, cit să va aleage dupre tot hotarul, din hotar pînă în hotar, pe hotarale și seamnele ceale vechi; însă făr de hotarul boeriior ce iaste hotărit din sus. Pentru că l-aŭ cumpărat cîstitul boiariul Domniei Meale jupan Preda Vel Spat[ariŭ] pre acest sat Mănăileștii ce s'aŭ scris mai sus de la Andrei Spăt[ariŭ], feçorul Vladului Logofătul Rudeanul, drept ug. 1.400 gata, cin aspri 82.000, și aŭ vîndut el de a lui bună voe, făr de niç-o silă, cu știrea tuturor fraților lui, cu zapis și cu mărturii, la leat 7143 [1634-5]. Și iar să fie cîstitului boiariului Domniei Meale jupan Predii Vel Spat[ariŭ] Brîncoveanul moșie și rumîni la sat la Chiceani

de pe apa Bistriței, sud Vilcea, din cîmp, și din pădure, și din apă, și din vad, de moară, și din dîrste, și cu rumîni, și cu tot venitul, cit să va aleage; însă rumîni să știe cine cite ciți bani aŭ luat pe capul lui, anume: Stroe cu feçorii lui, Tănase și Stanciul drept ug. 19, cin aspri 3.800, și Dragomir cu feçorii lui, Drăghiç și Brata și Radul și Barbul și Dumitru și Pătru, drept ug. 39, cin aspri 7.800, și Necula cu feçorii lui, Gavrilă și Dan și Dumitru și Drăgan, drept ug. 24, cin aspri 4.800, și Mihaï cu feçorii lui, Ișfan și Udrea și Manea și Stoica și Ilie, drept ug. 28, aspri 5.600, și Ciucur cu feçorii lui, Barbul și Dumitru și Stan și Tănase, drept ug. 33, aspri 6.600, și Radul cu feçorii lui, Gligorie și Stan, drept ug. 19, cin aspri 10.800, și Zahariia cu feçorii lui, Pătru și Bratul și Dragomir, drept ug. 19, cin aspri 3.800, și Radul cu feçorii lui, Matei și Stoica, drept ug. 14, aspri 2.800, și Pătru cu feçorii lui Tudosie și Mihăilă, drept ug. 19, cin aspri 3.800, și Căzan cu feçorii lui, Stoica și Stan și Cărstiian și Gruită, drept ug. 28, cin aspri 5.600, și Ilie cu feçorii lui, Pîrvul și Stroe, drept ug. 14, cin aspri 2.800, și Tănase cu feçorii lui, Toma, drept ug. 14, cin aspri 2.800, și Preda și feçorii lui, Marco și Stanciul și Radul și Costandin, drept ug. 19, cin aspri 3.800, și Filip cu feçorii lui, Stepan și Barbul și Nedelco și Pătru și Stan, drept ug. 38, cin aspri 7.600, și Diicul cu feçorii lui drept ug. 9, aspri 1.800 gata. Și s'aŭ vîndut ei singuri de a lor bună voe rumîni, fără de niç-o silă, cu zapis și cu mărturi, la leat 7143 [1634-5]. Și iar să fie cînstitului boiariului Domniei Meale jupan Predii Vel Spat[ariu] jumătate de sat Popeștii sud Vilcea, din cîmp, și din pădure, și din apă, și cu toți rumîni, și cu tot venitul duprește tot hotarul; și rumîni încă să știe, anume —. Pentru că această jumătate de sat din Popești ce s'aŭ scris mai sus, aŭ fost a lui Tănase Peh[arnic] Rudeanul, iar, cînd aŭ fost acum, el o aŭ vîndut jupăn Predii Spatar[iu] dreptu ug. 100, cin aspri 20, cu zapis și cu mărturi, la leat —. Și să fie cînstitului boiariului Domniei Meale jupăn Predii Vel Spatar[iu] moșia la Doba-de-jos, sud Vilcea; însă dintru o funie

a patra parte, cit[ă] să va aleage în lungū și în lat, cum umblă funiia, dupreste tot hotarul, pentru că aū cumpărat Preda Spat[ariul] această parte de moșie ce s'aū scris mai sus, de la popa Radul din Părcoveani, fečorul lui Crăčun vătaful, drept ug. 8 gata, cu zapis și cu mărturii, — care moșie aū fost popei Radului de la socru-său popa Manea din Strezești, la leat 7151 [1652-3].

Și iar să fie cinstitului boiariului Domniei Meale jupan Predii Vel Spatar[iū] moșie și rumîni la Cocorăștii-de-sus și la Cocorăștii-de-jos, sud Rom[anați], din cimpū și din pădure, și din apă; și rumîniū încă să să știe. [Frincul, Gavrilă, Necula, Vucea, Gavrilă, Badea, Radul, Ioan, Matei, Dumitru, Ion, Alexandru, Dumitru, Stan, Radul, Dobre, Ivan, Nichita, Mihaï, Stanciul, Vladul, Lazar, Stepan, Vișan, Moș, Ion, Firtat, Oprea, Dumitru, Toma, Balea, Necula, Balea, Dragomir, Vișan, Stan, Vladul, Vladul, Stanciul, Marin; vînduți la 7149=1640-1.]

Și iar să fie cinstitului boiarului Domniei Meale jupan Predii Vel Spat[ariū] un rumîn la sat la Cocorăști, sud Rom[anați], anume Stoica, cu fečorii lui, Vladul și Drăgan și Vasile și Ivan, pentru că s'aū vîndut el singur cu fečorii lui rumîn, cu toată moșia lui, cită aū avut de baștină, din cimpū, și din pădure, și din apă, și cu viile, cit[ă] să va aleage de preste tot hotarul, drept 5.400 aspri gata, de a lui bună voe, cu zapis și cu mărturii, la leat 7150 [1641-2]. Și iar să fie cinstitului, etc., moșie la satul la Cocorăștii-de-jos, însă toată partea popei Stan . . . , pentru că aū cumpărat jupan Preda Spat[ariul] această moșie . . . drept 1.000 aspri gata . . . , la leat 7151 [1642-3]. Și iar să fie cinstitului, etc., moșie la satul Cocorăștii-de-jos, sud Rom[anați], însă partea de moșie a lui Ion, a patra parte din funea care o aū fost ținut împreună cu Dragotă și cu Ieremiia și cu Pantazi Logofătul, pentru căci, cînd s'aū vîndut rumîni moșneaniū satului Cocorăștii cu toate moșiile lor, iar Ion încă aū vîndut această moșie . . . , la leat 7151 [1642-3]. . . Și iar să fie cinstitului, etc. moșie la sat la Jigălie, sud Rom[anați], toată partea lui Pătru și a fămeaei lui, Ancii, fata lui Ianoș, însă a patra parte din funiia ce o aū

fost ținut Ianăș Chibzuitul . . . cu zăpis, etc., la leat 7147 [1638-9]. Și iar au cumpărat jupan Preda Vel Spăt[ariu] moșie la Jigălie, dela Vladul, partea lui toată . . . , cu zăpis, etc., la leat 7149[1640-1]. Și iar să fie cinstitului, etc., satul Fălcoii-de-sus jumătate . . . , pentru că iaste a lui bătrină și dreaptă moșie, încă dela strămoșii lui, de multă vreme. [Rumini: Dumitru, Anghel, Stan, Andonie, Nacula, Ion, Gligorie, Radul, Dumitru, Ion.] Și iară să fie cinstitului, etc., moșie și rumină la sat la Drăghiceană sud Rom[anași], în lungu, până la hotarul Corlăteștilor, și, în lat, din Lăhăceană până la Grozăvești. [Rumini: Matei, Radul, Stanciul, Oprea, Manea, Stanciul, Stepan, Jitea, Albul, Lungul, Petru, Aldea, Vladul, Stan, Vlădică, Ion, Lungul, Vădislav, Stan fratele Aldii, Neagomir cu fiul Mir, Vlaicul, Albul, Matei, Moș, Stanciul, Stoica, Albul, Manea, Vlădică, Prodan, Dumitru, Stroe, Simcea, Moș, Suma, Dade, Dumitru, Ștefan, vînduți la 7138 [1629-30].] Și iar să fie cinstitului, etc., moșie la satul la Drăgleană (?). [Rumini: Stroe, Radul.] — Neisprăvit. Copie din veacul al XVIII-lea.

II.

Întărire din partea lui Costandin-Vodă Șerban a moșiei lui Matei Fălcoianu.

București, 19 Octombrie 7163 [1654]. Costandin Șerban Voevod întărește lui „Tudor Cămărașul ot Fălcoi“ moșie în Cotența (jud. Olt), lângă apa „Cotenii cei mare“, cumpărată de la „Vasilie (*rupt*) din Greci, fecorul Neagului Postelnic din Greci, din județul Olt, [nepotu lui] Preda Clucerul din Greci»¹, cu 150 de galbeni. Schimbăse Preda cu Tudor pentru o parte din Laiova. Se mai întărește lui Tudor satul Mărgia (județul Teleorman), cu rumină ce s'au vîndut supt Matei-Vodă (ei se plinseseră apoi că a fost fără voia lor).

Marturi: Ghiorma Banul, Preda Vornicul, Stroe Logo-

¹ Pentru Fălcoieni și Greceni, v. prefața vol. VIII.

tătu, Bunea Vistierul, Hriza Spătarul, Gheorghe Clucurul, Istratie Postelnicul, Chirca Stolnicul, Radu Comisul, Pană Păharnicul, Danciu Slugerul, Necula Pitarul.

Scrie Mihalcea Logofătul, fiul lui Paraschiva Logofătul. Original pe pergament. — Traducere, din 1861, de Z. Ne-novici.

III.

Carte de judecie pentru niște rumîni.

Adecă eü Diicul Post[elnicul] Cărču, și mărturisăscü cu acest zăpis al mieü ca să fie de mare și de bună cre-dință la mănă lui Ion și a fečorului lui, i Mihaï i Radul, cum să să știe că aü fost rumăni socru-meü Ghiocăi Șătraliul; de ç mi aü dat mie zăstre, și mi aü fostü rumăni păn acum. Iar, că[n]d[ă] [aü] fostü acum, în zilele Mării Sale Io Antonie Voivod, venit-aü la mine cu răgămätü să-l judicescü. Decï eü am gändit pentru pomana dă m'am tocmit cu ei dă i-am ju-decit, dă mi aü dat banï 6 i galbinï 29, dă li am făcut acestü zăpis la mănă lor, ca să fie în pace de rumănie și slobdozi (*sic*) de cătră mine și dă cătră fečoiriï mieï și fečori lor și nepoță lor și strănepoț[i] lor în veci, pentru că ne am tocmit de a noastră bună voe, fă[r] nici-un val, și să aibă a face și cărtü domneș[tî] pre acestü zăpis al nostru. Și aceș[tî] omeni car[i] scriü mai sus, să[n]t dîn sat din Fometeș[tî]. Și că[n]d am făcut acestü zăpis, tănplatu-s'aü mulți megiiăș la tocmală noastră, care vor pune iscăli-turi[ile] mai jos. Și s'aü răscu[m]părat cu tot[ă] parte lui dă moșie. Ačasta am scris. Și, pentru credința, pusu-mi-am pecete și iscălitura. Și am scris eü, Marin Log[o]făt.

Pis Maï 4, 7178 [1670].

IV.

Întărire de către Șerban-Vodă Cantacuzino a moșiiilor lui Constantin Brîncoveanu.

Іѡ ШЕРКАН КѢ Б^С КОВКОД Ц. Ц.¹ І Г. Б. М. Н. Б. Д. КѢНЧАН ГЕСД-ТКІЕМ КЕСН ЗЕМАН СГОРКАХІН ѠДАРЕКИШЕ СКЕРШЕННК, АМН, КИШК

¹ Царь цариградскн, — să fi vrut a spune, linguşitor, scriitorul actului?

ВЕЛИКАГО СТАРАГО ПОКОИНАГО ІУ ШЕРКАН В° К. НПРОЧА, ДВАТ ГРЕДМИ
 сїю повѣленію гедкви¹ boiarului D[omniei Mele] Costandin
 B[râncoveanul] V[e]l Sp[ătariu] și fiilor lui, căți i-ar dăru
 Dumnezeu, să-i fie lui saful Porumbreanii după apa Mostiștii,
 ot sud Elh[ov], totu satulū, cu totu hotarul și cu totu venitulū,
 denū câmpu și dein apa Mostiștii, și dein șederea satulū, cu
 totu venitū de pretutindenilea, de preste totu hotarulū, dein
 hotarū până în hotarū (ХОТАРШ); însă moșia stearpă fără
 de rumini, pentru ci dentr'astă moșie a satulū Porum-
 breanii fost-aū cumpăratū (КУМПЪРАТШ) deintr'ansa mai
 denainte vreme Preda Vorniculū Brâncoveanulū, moșulū
 boiarinulū Domniei Meale ce scrie mai susū, cu zapise și
 cu mărturii; iară după aceia, căindū (КЪИИДШ) aū fostū acumū
 în zilele Domniei Meale, mai cumpărat-aū și boiarinulū
 Domniei Meale Costandin Vel Spăt[ariu] moșie tot într'a-
 cestū satū Porumbreanii, de la—[alb] stej 150, stāj. po
 banī 45, čⁿ t^l 52, 33, și de la Bobe Călărașulu stej. 100,
 stej. po banī 50, čⁿ t^l 37 pol, și de la Mitrea și de la
 Chida stej. 350, stāj. po banī... [rupt], t^l 131, 33. Și iară
 aū mai cumpăratū de la Chida stej. 200, po banī 50,
 čⁿ t^l 75, și de la Radul Vorniculū den Zboari, și de la
 Jupâneasa lui Voica sej. [rupt] 8, čⁿ t^l 37 p^l. Carea se face
 preste tot moșia Porumbreanilorū, cătā aū cumpăratū
 boiarulū Domnii Meale de la acești vânzătorī ce scriū
 mai susū, și cu cătū [s'aū] mai găsitū cumpăratī de
 moșu-sāū Preda Vorniculū, se adunā de în hotaru până
 în hotaru, de se face preste totu stej.—; care se face și
 suma de banī țal. 333 p^l; precumū amū văzutū Domniia
 Mea toate zapisele bune și adevărate la mână boiarinulū
 Domniei Meale Costandinu Brâncoveanulū Vel Spăt[ariu]
 pre acestū satu Porumbreanii. Direptū aceia să-i fie lui
 stătătorii și de moșie.

¹ Până aici, scris cu roș pe o bandă de aur ce înfășură stema
 cu cei doi vulturi, ținută de doi lei; de-asupra, soarele și luna.
 Până la sfârșitul numelui Brîncoveanului, litere cu aur în roș și cu
 aur în negru alternează. Pe margini, flori de aur. Prima literă A
 e într'un pătrat de aur, cu flori negre.

Așijderile să-i mai fie boiarinului Domnii Meale C[os-tandin] B[râncoveanul] Vel Spăt[ariu] satul Obileștii, de pre apa Mostiștii, ot sud Elh[ov], totu satulū, cu totu hotarulū, de în câmpu, și de în apa Mostiștii, și de în ședea[rea] satulū, de preste totu hotarulū, cu tot venitulū, de în hotarū până în hotaru; însă moșia stearpă, fără de rumăni; care satū să hotărăște cu satulū Porumbreaniū, ce iaste mai susū scrișū. Pentru că această moșie a Obileștilorū cumpăratu-o-aū boiarinulū Domnii Meale de la Nedelco Clu[eriulū] și de la feçoriū lui, Iorga Stol[nicul] și — (*sic*), sej po 3 (?) banī, čⁿ tal[erī] 280, și de la Romanu Vistiernicelulū stej. 200, po banī 50, čⁿ 75, și de la Dobrotă și de la vară-sa Stoică, stej. 80, stāj. po banī 50, čⁿ t^l 30, și de la Mitrea și de la Chida ot — (*sic*) stej. 140, po ban[ī] 50, čⁿ t^l 52 p^l, și de la Neculcea și de la vāru-săū Hrizan stej. 150, stej. po banī 66, čⁿ t^l 75. Care se face toată moșia satulū Obileștii, precumū aū cumpăratū boiarinulū Domnii Meale Costandinū Brâncoveanulū Vel Spăt[ariu] de la acești vānzatori ce scriū mai susū preste totū, de în hotarū până în hotarū, stej. 1.130, čⁿ t^l 512 p^l, însă moșie stearpă, fără de rumăni, și, cumpărându-o totū în banī gata și cu zapise cu multe mărturii, apucatu-se-aū de aū făcutū și heleșteū și mori, cu toată cheltuiala lui. Pentru aceeaia să-i fie lui și acestū satū Obileștii, cu totū hotariulū și cu heleșteul, cu morile și cu totū venitulū, să-lū stăpânească și să-lū moștennească cu bună pace. Și iară să-i mai fie boiarinului Domnii Meale Costandinū Brâncoveanulū Vel Spăt[ariu] satulū Mogoșoiaia după apa Colintiniū, ot sud Elh[ov], totū satulū, cu totū hotarulu, și cu totū venitulū, de în cimpū, de în pădure, și de în apa Colintiniū, cu heleșteulū și cu morile, și de în șederea satulū, cu casele, și de pretutindenilea, de pre totū hotarulū, de în hotarū până în hotarū, pre hotarāle ceale bătrāne și pre seamne. Însă moșie stearpă fără de rumăni. Pentru că această moșie a satulū Mogoșoiaia cumpărat-aū boiarinulū Domnii Meale întâiū de la Radul Log[ofātu] și de la popa Isaū (исаос), stāj. 700, stāj. po t^l p^l, čⁿ t^l 350,

cu zapisă și cu mărturiî. După aceeaia încă aũ mai fostũ cumpãratũ boiarinulũ Domniei Meale Costandinũ Brâncoveanulũ Vel Spãtarũ de la jupãneas[a] Rada a Destei cupeț stãj. 685, stãj. po banî 100, cin t^l 513 p^l, însã cu casele și cu heleșteulũ,— care se face toatã moșia a satulũ Mogoșoaiei, cumpãratã de în hotarũ pãnã în hotarũ, cin stej. 1.385, cⁿ t^l 853 p^l. Și iarã sã-i mai fie boiarinulũ Domniei Meale Costandinũ Brâncoveanulũ Vel Spãt[ariũ] satulũ Hurezii ot sud Vâlcea, cu toți rumãniî și cu totũ venitulũ, de preste totũ hotarulũ, de în hotarũ pãnã în hotarũ, care satũ și cu rumãniî aũ fostũ ai jupãneasii Stanii, jupãneasa Dimeî Chiurcubașii, și la fiiu-sãũ, lu Mateiũ ot Drãgoești, cumpãratã de boiarinulũ ei încã de în zilele Radului-Vodã Leon. Iarã, cãndũ aũ fostũ acumũ, l-aũ vãndut acestũ satũ boiarinulũ Domniei M[eale] ce scrie mai susũ, cu totũ venitulũ și cu toți rumãniî, anume precumũ le scrie zapisulũ rumãnilor cãndũ s'aũ fostũ vãndutũ ei atunce la Radu-Vodã Leon, însã afarã den trei rumãni, anume Antonie cu feçorii lui, și Zahariia cu feçorii lui, și feçorii lu Dumitru, anume Ion și Marco, iarã pre ceialalți rumãni i-aũ vãndutũ pre toți, de la mare pãnã la micũ, cu toatã moșia satulũ, de preste totũ hotarulũ și cu totũ venitulũ, den hotar pãnã în hotarũ, dreptũ banî gata t^l — (*sic*). Precumũ am vãzutũ Domniia Mea și zapisulũ jupãneasei Stanei și alũ fiiũ-sãũ lu Mateiũ, și zapisulũ rumãnilorũ cu care s'aũ fostũ vãndutũ ei Dimeî Chiurcubașii, totũ la mãna boiarinulũ Domniei Meale ce se numeiaște mai susũ. Direptũ aceeaia sã-lũ stãpãneascã elũ de-acumũ nainte cu bunã pace.

Așijderea sã-i mai fie boiarinulũ Domniei Meale ocinã în Momiceanî ot sud — (*sic*), însã de preste totũ hotarulũ Momiceanilorũ jumãtate, cu totũ venitulũ ce se-arũ afla, de în hotarũ pãnã în hotarũ; pentru cã acãstã ocinã o aũ cumpãratũ de la Chirca Banulũ Șerbãnesculũ cu banî gata, t^l — (*sic*), cu zapisul de la mãna lui, și cu boiarî mărturiî.

Încã sã-i mai fie boiarinulũ Domniî Meale Costanũdinũ B[râncoveanu] Vel Spãt[ariũ] ocinã în satulũ Coteana ot

sud Olt, însă de preste totu hotarul, funi de ocină 23 p^l, care i-au vândutu Vartolomei snă Neagoe ot Fălcoi, a lor de moșie și de cumpărătoare, dreptu bani gata t^l 180, cu zapis de vânzare și cu boiari mărturii.

Iară să-î mai fie lui ocină totu în satu în Coteana, iară funi 24, care le-au cumpăratu ot Tudorū i bratū ego [=fratele lui] Statie, sni [=fiii] Ivanū ot Coteana, fiindu cumpărate de tatălū lorū de la boiarii ot Fălcoi. Iară să-î fie ocină totu în satu în Coteana, iară funi 2 p^l, ce le-au fost cumpăratu ot Costandin i bratū ego Prodanū ot Coteana, cin fun[i] 26 p^l, în preț za tal. 210. Și așa, strângându-se aceaste 2 cumpărători za ocină totu la un locū, cea de la Vartolomei cu ceaste de la Tudorū i brat ego Statie, facū preste tot moșia în Coteana fun[i] 50, — care face suma za tal. — (*sic*). Dreptu ačasta și această moșie, cātă mai susū scrie, iară să-î fie de moșie.

Iară să-î mai fie boiarinului Domniei Meale moșia de la Florulū, de pre apa Vezii, ot sud Olt, toată moșia de preste totu hotarul, de în câmpū, de în pădure, de în apa Vezii, cu vadū de moară, și cu siliștea satului, și cu totu venitulū, de în hotarū până în hotarū. Pentru că și ačastă moșie o au cumpărat de la Papa Cluceariulū Drăgănesculū, snă Ivanū ot Milcovū, în prețu dreptu tal. 150, cu zapisū și cu mărturii. Așijderea să-î mai fie b[oiarinului] D[omnii Meale] Costandinū Brâncoveanulū Vel Spăt[ariū] nește vii în dealul Bădeștilor la Gorganū, ce se ține de dealulū Piteștilor, ot sud Mușcel, și cu o dealniți den satū de în Bădești, — care vii le-au cumpăratu de la Luca Slugeariul de în Rătești, cu case, cu jghiiaburi, cu vase și cu alte nămești, dreptu bani gata t^l 600, cu zapisū de la mâna ieī (?) de vânzare, și cu multă boiari mărturii, pentru că au vândutu acești boiari ce se numescū mai sus, aceastea moșii, rumăni, vii, cāte sântū scrise mai susū, totu cu bani gata boiarinului Domnii Meale Costandinū Brâncoveanulū Vel Spăt[ariū], cu zapise bune și adăvārate. Dreptu aceaia am întăritū și Domnii Mea cu ačasti carte a Domniei Meale ca cu pace să le ție și de moșie să-î fie, lui și fiilorū lui, nepoților, strenepoților,

de baștină, neclătite și neschimbate în veacū să le fie. Ини вт кождо непоколѣвим пореченію гспдтвми сеже ѿ скє-
дктеліе поставих гспдтвми велици колѣри гсптвми: Bar-
bulū Milesculū Vel Banū, Badea Bălăceanul Vel Vornicū,
Barbul Bădeanul Vel Logofăt, Statie Vel Vist[iernic], Ghin-
cea Bădeanul Vel Cluč[eriu], Cărstea Vel Postealnic, Papa
Buicescul Vel Păh[arnic], Alexandru Vel Stolnic, — (sie)
Vel Postelnic. Пис Șerban vtori Logofăt за печат гсд. И
писсах азъ Radul Șufarul snă Gherghe Șufaruliū, к град
вскрещєхъ, к мєца февраліе дни ѡ. вт кѣлащеніа кѣ сав.
гѣ ншгв ісѣ хрстѣ ахпє, а вт ѡдама теженіе ат. зрчг.
[Monogramă de aur, iscălitura Domnului; în colț iscălitura
lui vtori Logofăt.]

V.

*Invoială între Doamna Marica a lui Constantin-
Vodă Brîncoveanu și ginerele ei Iordachi Crețulescu,
cu privirea la partea ce va avea acesta din
moștenirea răposatului Domn.*

Ἡ Ἱεροσολίμῃ πατριάρχης Χρῖσανθος ἐπιβεβαίωσι. [Hrisant,
patriarh de Ierusalim, întărește.]

Mariia Doamna a răp[o]satului Costandin-Vodă Basarab
dat-am cartea această a noastră la mîna dum[nea]lui Ior-
dache Creț[u]lescu Vel Logofăt precum să să știe că,
după ce, dar milostivii [Maicii lui] Dumnezeū, milostivindu să
și asupra noastră și mintuindu-ne dela mari și cumplite
pedepse și patimi, iarăș ne-aū învrednicit cu mila Sfinții
Sale de am venit cu toți ginerii miei la pămîntul nostru
în țară, deci, văzîndu-î pă dum[nea]lor că ar fi rămas la
mare lipsă și sărăcie, și, mai virtos, ajungînd casele dum-
[nea]lor la multă datorie și stingere, ca o mumă dar fiin-
du-mi milă de dum[nea]lor, și, mai virtos, temîndu-mă de
Dumnezeū și de sufletul meu, m'am milostivit și am
socotit ca să nu-î las pe dum[nea]lor în urma noastră
obidiți și îngreueți cu datoriia și cu multe lacrimi, și mai
virtos ca să nu suspine asupra sufletelor răp[o]satelor, am

socotit dar, în cită vreme voiū fi cu puțintel suflet, ca să odihnesc pe dum[nea]lor cu bună pace, precum ne-am și învoit într'acest chip, atit cu ceilalți ginerii miei, cit și cu dum[nea]lui: adică, afară din moșiile răp[os]atului soțului mieū, și dintr'ale fii-miei Stancăi, și din case, din vii, din Țigani, din Rumină, și afară din bani, care bani aū apucat de i-aū pus și i-aū așăzat soțul mieū la Țecă, afară dintr'acestū alte ce s'ar mai găsi și s'ar afla de ale răposatului mieū soț și de ale fiilor noștrii, cărora nu le-aū rămas dintr'inșii copii, ori bani, ori scule, argint și aur, lucru mișcător, unde să va afla și să va dovedi, aū aici în țară, aū într'altă părți date, așijderea și banii toți din Țara Ungurească ce avem încolo și banii căți vor fi la Veneția, însă bani nepuși la Țecă, acestea dar cite mai sus s'aū pomenit scule și bani, așa am socotit și am găsit cu dreptate și ne-am așăzat cu dum[nea]lor ginerii miei, învoindu-ne într'acest chip, adecă: întiū dintr'aceste mai sus pomenite scule și bani, să iasă și să să plătească toată datoriia noastră, care m'am îndatorit eū și am dat pentru partea mea la miriia¹ t'—, însă făr de dobindă. Așijderea să iasă și datoriia ginerilor miei, și a celor carii aū fost atunci la acea patimă, de aū dat bani la mirie, iarăș făr de dobinda lor, dinpreună și zestrile fii-mii Balașii, care zestre să să socotească și să să prețuiască de potriua zestrelor fii-mii Zmărandi, după cum scriū și zapisele noastre la mîna dum[nea]lor, iar dobinzile banilor să și le plătească fieșcare de unde vor avea, atit noi, cit și ginerii noștrii și ceilalți. Decī, după ce să vor plăti datoriile aceste toate,—dintr'aceste scule și bani ce vor mai răminea, să să facă în doă, și o parte să o iaū eū din preună cu nepotu-mieū Costandin Brincoveanu și cu nepoata-mea Mariuța, iar o parte să o ia dum[nea]lor ginerii, din preună cu nepotul nostru Șarban sin Costandin Ducăi-Vodă, să le înpartă frățește: o parte să ia dum[nea]lui Șarban Greceanu Vel Spăt[a]r și o parte dum[nea]-

¹ Statul turcesc.

lui Iordache Creț[u]lescu Vel Log[ofă]t și o parte dum[nea]lui Nicolae Roset Vel Paharnic și o parte dum[nea]lui Manolache biv Vel Agă și o parte dum[nea]lui Costand[in] Băleanu Vel Comis și o parte nepotă-mieū Șarban sin Costandin Ducăi-Vodă¹. Iar, cînd s'ar întimpla vre o discolie la mijloc, adecă a nu putea eși și a să lua banii ce avem în Țara Ungurească și banii cei slobozi ce-î avem la Veneția, ca să să înparță și să să plătească datoriile, precum mai sus am hotărit, atunci dar, cit pentru părți, vor fi dum[nea]lor de banii aceia răbdători, neavînd de unde să-î ia. Iar, cit pentru datoriile și zestrile fii-miū Bălașii, mă daū și rămiiū iarăș platnică, să le plătesc dum[nea]lor dupe cum ne scrie zapisele la mîna dum[nea]lor, de unde voiū putea, din casa noastră, pentru că așa m'am așăzat și m'am învoit cu dum[nea]lor generii miei, — fiind între noi la acest așez[ă]mînt al nostru prea-luminatul și prea-innălțatul Domnul nostru Măriia Sa Io Ioan Voevod, din preună cu doi sfinți patriarși, Sfinția Sa părintele patriarh al Alexandrii Samuil și Sfinția Sa părintele patriarh al Sfintului Ierusalim chir Hrisant și Sfinția Sa părintele Mitropolitul țării chir Mitrofan, și prea-cinstiții boeri, dum[nea]lui jupan Pană Negoescul Vel Ban Craleovschi, i Costandin Greceanu Vel Vornec i Mateiū Fălcoianu Vel Vist[iernic] i Șarban Herăscul Vel Cluč[e]r i Șarban Greceanu Vel Stolnic. Și, așa, fiind cu toții de față într'ăastă adunare, așa aū ales și aū socotit, hotărînd și Măriia Sa Vodă Domnul nostru, dinpreună cu sfinții părinți și cu dum[nea]lor boerii țării, ca cu alt nimic din cit s'aū pomenit mai sus să nu aibă dum[nea]lor nici-o treabă nici-odată, făr de cit numai cu cele ce din bună voia mea am hotărit ca să aibă și dum[nea]lor părți. Iar alt cevaș să n'aibă dum[nea]lor nici-o voe a să mai scula și a mai scorni niscarva pricinii, orî pentru ce, orî că voiū fi eū cu viața, orî după moartea mea, ci să muțescă toate dihoniiile și pri-

¹ Pentru familia Brîncoveanului, v. Iorga, *Documente privitoare la Constantin-Vodă Brîncoveanu* p. 155 și urm.; *Inscripții*, I, pp. 188—9 și Grecianu, *Cronica lui Radu Greceanu*, p. 267 și urm.

cinile dintre noi, rămîind fieștecare odihnit dupe această bună și creștinească socoteală ce s'aũ făcut și s'aũ hotărit, precum și mărturii s'aũ scris. Drept aceia dar și eu am dat acest al mieũ adevărat zapis la mîna dum[nea]lui ginere-mieũ Iordache Creț[u]lescu Vel Logofăt, cu cele ce copriind întru el, precum s'aũ dat și celorlalți fieșcăruia la mîinile dum[nea]lor zapise osebite, ca să să ție și să să păzească bine, hotărit neclătite și nestrămutate de acum innainte, atît dăspre partea mea, cît și dăspre partea dum[nea]lui. Iar cine ar strica, după petrecaniia noastră, ceva dintr'acestea, aũ din niscarva jud[e]cătorii, aũ din neamul mieũ, aũ din nepoți, îi supuiũ supt înfricoșat bles-tem și jud[e]cată a lui Dumnezeu. Și, pentru mai adevărată credință, mi am pus numele și pecetea ca să să crează.

[Pecete.]

Iuni 17, l^a 7225 [1717].

*Marica Doamna a răp[osa]t[u]lui
Costandin-Vodă Basarab.*

Această copiiie dă zapis, fiind scoasă din cuvânt în cuvânt și întocmai după cel adevărat zapis, am adevărit-o și noi cu iscălitura.

1804, Fevruarie 5.

Costandin Ghica Vel Logofăt.

VI.

*Invoială pentru moștenirea brîncovenească între
Iordachi Crețulescu, Manolachi Lambrinò, frații
Greceñi, Marița Alexeanu și Constantin
Brîncoveanu.*

Scrisoarea noastră la mîna nepotului nostru Costandin Brîncoveanu precum să să știe că întărim această a noastră carte, ieũ Iordache Crețulescul Vel Dvornic, cu soția mea Safta și cu copiii miei, și ieũ Manolache Lambrino biv Vel Cluț[eriũ], cu soția mea Balașa și cu copila mea, și ieũ Șarban Greč[eanu], împreună cu frate-mieũ Drăghici, și ieũ, Marița, fiica a răposatului Ștefan Brîncoveanu, ca să să știe că, după tocmeala și așăzământu care l-am făcut

cu răposata Măria Sa Doamna Marica Brâncoveanca, soacra noastră, după cum scriu și mărturisesc și cărțile Mării Sale, ce avem la mâna noastră pentru părțile noastre, care dupe aceale cărți ne-au dat și dumnealui nepotu cărțile dumnealor la mâna noastră, de adeverință, pentru clironomie și părțile noastre, oare din ce s'ar afla, den banii ce sânt puși la prea-înnălțata Cămara Chesaricească, jumătate de parte să fie a noastră, iar ceialaltă jumătate de parte să fie a dum[nealui] nepotului nostru Costandin Brâncovean[u], și dentr'ăastă parte a dumnealui ce s'aū venit, den partea ačasta a dumnealui a patra parte să ție și să stăpânească dumneaei nepoata noastră Mariuța, vara dum[nealui]. Așjderea și den scule și argintării, lucruri mișcăt[oare] să va afla, iarăși să să inpartă in doaoă, pă jumătate să fie ale noastre, dentr'aceale scule și arginturi, și jumătate să fie ale dum[nealui] nepotului Costandin Brâncovean[u]. Însă dentr'ăcaste ce aū venit jumătate de parte a dum[nealui], a patra parte să fie ale Mariuții, vearii dumnealui, afară den banii de la Veneția, ce sânt puși la Țeca, pentru că cu aceia nu avem treabă, și afară den moșăile dupeste Olt și de aicea, den vii, den Țig[ani], den vite,—care noi la aceaste parte nu avem,—fără numai aceale ce scriu cărțile, ce avem de la Măria Sa Doamna Marica Brâncoveanca la mâinele noastre. Decî de acum încolò să nu mai avem a face dumisale supărare pentru alt cevaș fără căt numai pentru sculele și arginturile ce aū rămas neînpărțite; care aceaste să avem a le ceare, și, pentru mai adevărată credință, am întărit dumnealui ačastă scrisoare cu iscăliturile și pecetile noastre, ca să fie de mare credință in tot loc[ul].

Leat 7238 [1729-30].

Iordache Crețulescul [pecete ștearsă], Safta Cr[e]țuleasca [pecete mică brincovenească ștearsă], Manolache Lambrinò [pecete cu coroană între m c și un brad într'o cunună], Balasa Brânc[oveanu] [pecete cu coroană, ghirlandă și litere grecești neînțelese], Șerban Grecean[u] [pecete de modă apuseană, cu scut alb], Drăghicean Greceanu 3-ti Postelnic

[pecete cu „Dgh.“], Mariuța Alicxeanca [pecete cu vulturul cu două capete și A. M.].

VII.

Învoială pentru moștenirea brîncovenească între Iordachi Crețulescu și Costantin Brîncoveanu.

Ștefan Mitropolitul U[n]g[ro]vlahiei.

† Costandin Brîncovean[u] dat-am cartea mea de adeverință la cinstită mâna unchiului mieu dumnealui tatii lui Iordache Creț[u]lescul Vel Dvornic, precum să să știe că, mai denainte vreame încă, trăind răposata moșă-mea, Măriia Sa Doamna Marica Brîncoveanca, având cu dumnealor cu toți unchiu mieu tocmeală și așazământ pentru rândul clironomieii noastre, însă cu alte cărți ale Măriei Sale, date la mâna dumnealor, arătând într'ânsele in ce chip și cum ne-am învoit și ne-am împărțit rămasele răposat[u]lui mieu moș și al dumnealor socru, Măriei Sale Costandin prințipul Brîncoveanu, care aceale cărți ce s'aũ dat dumnealor atuncea, le mărturisesc și ieũ acuma și le adeverezu că sânt bune și dreapte, și bine date dumnealor cu toată inima noastră, ca ceale ce coprind într'ânsele să le ție și să le păzească, și să le lucreaze dumnealor cu bună pace. Drept aceia, dar, dumnealor unchiu câteș patru, anume dum[nealui] tata Iordache Crețulescul Vel Dvornic i dumnealui tata Manolache Lambrinó Vel Logofăt, i coconii dum[nealui] tatii lui Șarban Greč[eanu] Vel Spatar[iũ]. i cocoanele dumnealui tatii lui Nicolae Ros[e]t biv Vel Logofăt, având cu aceale cărți a-ș lua partea dum[nealor] pă jumătate, den toți banii noștri ce sânt puși cu dobândă, la prea-innălțata Cămară Chesăricească, am dat și ieũ acuma dumisale aastă a mea adevărată carte, și scrisoare ca, den toată jumătatea de parte ce iaste a dumnealor mai sus numiți unchi, să-ș ia dumnealui de la prea-innălțată Cămară a patrălea partea, ce i să face dumnealui, însă de la leat șapte mie doa sute patru-zeci [1731-2] innainte, și, cu aastă parte a dum-

nealui, cu dobânda ieî căt[ă] să va face, să facă dumnealui de acum înnainte cum va vrea, ca un stăpân, iar cu ceia-altă a noastră jumătate de parte, ce rămâne pe seama mea, denpreună și cu dumneaiei vară-mea Mariuța, fiica a unchi-mieî Măriei Sale Ștefan Brâncoveanu, să n'aibă dumnealor treabă, rămăind pă seama noastră. Pentru că așa ne-am învoit și ne-am așăzat cu dumnealor cu toți unchiî mieî, și den mai nainte vreame și acuma, duple cum scriü și cărțile ceale de mai nainte de la moășă-mea, care sânt date la mâna dumnealor. Și, pentru mai adevărată credință, am întărit această scrisoare cu iscălitura și pecetea mea, ca să fie de mare credință.

Leat 7240 [1731-2].

Costandin Brâncovean[u],

nepotul lui Costandin prințipul Brâncoveanu.

[Pecete cu cerneală neagră, cu coroană peste două inimî străpunse; jos, flacări.]

Barbul Mereșan Vel Dvo[rni]c, mărturie. Costandin Văc[ărescu] Vel Logofăt, mărturie. Costandin Dud[esc]u, biv Vel Spat[ariü], mărt[u]rie. Costandin Ram[a]dan Vel Vis[tiernic], mărturie. Grigorie Greceanul biv Vel Vist[tiernic], mărturie. Gavrilašco biv Vel Postelnic, mărturie. Costandin Năst[u]-rel, biv Vel Paharnic, mărturie. *Κοσταντινος Γρίζας, μάρτυρας.* Mihai Bărbătescul, biv Vel Sărd[ariü], mărturie. Barbul Vel Agă, mărturie. Matei Cantacuzino biv Vel Agă, mărturie. Pater Angelus Franich, diffinitor et praesidens bucures[tiens]s, testis, m. p. Nicolaus Wolff, testis, m. p. Dominicus de Bettera, testis. Gregorius Gryffski, testis ¹.

Într'o formă din 1-iü Maiü 7239 [1731], i se zice lu Lambrinò: biv Vel Logofăt, și, după pomenirea copiilor lui Greceanu, se adauge: „i cocoanele dumneaiei mamii Ancușii Brâncoveancăi“, în loc de a se zice: copiilor lui Roset; luarea banilor se prevede de la 7238 [1729], Novembre.

¹ Pentru uniî din ei, v. vol. I-II din această culegere.

IX.

Altă formă a învoielii de mai sus.

Stefan Mitropolitul U[n]g[ro]vlahiei.

Costandin Brâncoveanu Vel Comis cu bună adevărită
dovedescă și întărescu această a mea adevărată carte la
măna dumnealui tatiî lui Iordache Crețulescul Vel Dvor-
nic pentru partea răposatei dumneaiei soră-mii Mariuții,
fiice a răposatului unchiului mieu Mării Sale Stefan bei-
zadea Brâncoveanu[u], ce au avut ca să ia clironomie
părintească de la mine, dentru a mea parte, care sânt
aceaste, adecă den moșăi, den vii, den case, den Rumăni
den Țigani, de aicea den țară și dupreste Olt, și den bani,
de la Veneția i de la Cămara Chesaričască i dentr' ale
casii scule, bani, arginturi și ori pe unde ce să va mai
afla, ca să ia în partea dumneaiei den partea mea, cea
jumătate a patra parte, ce i s'au făcut dumneaiei, încă
fiind cu viață, precum dovedescu mai bine în cealelalte
cărți de împărteală care s'au dat mai nainte, la măna
dumnealor unchilor și verilor miei și la măna răposatii
vară-mii Mariuții, și, întâmplându-se a să petreace dum-
neaiei din această lume fără de coconî, încă fiind cu viață,
cu gura dumneaiei au rânduit și au împărțit această mai
sus pomenită a dumneaiei toată parte de clironomie, ca un
stăpân, duple cum scrie și dovedeaște toate pre anume
în foia ce s'au însemnat după zisa dumneaiei; însă afară
den ceale ce au lăsat soțului dumisale, cumnat[u]lui Cos-
tandin Alecseanu, și afară den ceale ce au lăsat și au dat
danie pentru pomenire, au lăsat și mie toată partea
dumneaiei den banii de la Veneția, t¹ 50.000, și den mo-
șăi părintești, i den vii, Țigani, Rumăni, de aicea den țară i
dupreste Olt, făcându-le în doao, pe jumătate mie, și pe
jumătate dumnealor unchilor și verilor miei și mai multă
treabă să nu mai aibu ieu cu cealelalte ale dumneaiei carele
au lăsată osebit unchilor și verilor miei dumneaiei; care
sânt aceaste, adecă: toată parte dumisale den bani de la
Cămara Chisaricească, den parte mea cea jumătate ce au

avut ca să ia dumneaiei, a patra parte. Așăjderea aū mai lăsat dumneaiei dumnealor unchilor și verilor miei și parte dumneaiei ce i s'aru veni den scule, den banī, den argint și orice s'ar mai afla dentr'ale casii. dentr'a mea jumătate de parte a patra parte; și cu aceste ieū treabă să nu aibu, ce încă să le dau toate și să le înparțū dumnealor unchilor și verilor miei, dupre cum le-aū rânduit și le-aū hotărāt dumneaiei. Drept aceiia dar, de vreamē ce aceste toate căte mai sus s'aū pomenit partea dumneaiei vară-mea Mariuții Brâncoveancăi, fiind toate pā seama mea coprinse, am rămas ca să le dau ieū dumnealor dentr'a mea parte, și pentru ačasta am socotit de am dat dumnealor unchilor și verilor miei osebite cărți la mână dumnealor și pentru înparțeala aceștiū părți ai răposatii variī (*sic*) meale Mariuții Brâncoveacăi,—decī dumnealor să o înparță, făcându-o patru părți, adecă dumnealū tata Iordache Crețulescul Vel Dvornic să ia o parte, dumnealū tata Manolache Lambrinò Vel Ban o parte, și dumnealū tata Nicolae Ruset cu cocoanele dumnealū o parte, i dumnealor veriū miei Șarban Grecean[u] i Drăghicean Greceanu o parte, și cu aceste părți să facă dumnealor ce vor vrea de acuma innainte, ca niște cliromi bunī și stăpāni. Și cu ačastă a mea adevărată scrisoare, orī aicea în țară, orī într'alte părți streine, să aibă a-și căuta fieștecarele din dumnealor parte ce i s'aū făcut den parte răposatii vari-miū, Mariuții Brâncoveancăi, de la mine, precum mai sus dovedeaște, pentru că cu dreptate așa am hotărāt și am întărit acestu al mieū zapis la mână dumnealū. Și, pentru mai adevărată credință, iscălindu-mă, mi am pus peceate ca să să crează în tot loc[ul]. Septemvrie 1 dni, l' 7242 [1739].

Costandin Brâncoveanu, Vel Com[fi]s.

[Pecete cu cerneală: două inimī străpunse, pe flacări, supt o cunună.]

XI.

Declarație în această privință a lui Nicolae Roset și a ficeleor lui.

Adecă eu, Neculae Ros[e]t, dănpreună cu ficele meale, anume Mariuța i Safta, dat-am această a noastră scrisoare dă adeverință la cinstită mâna dumnealui nepotului nostru dumisale Costandin Brâncoveanul Vel Stolnic, precum să să știe că, afară dăn zeastre care s'aũ fost luatı răposata soția mea Ancuța Brâncoveanca dă la răposatul socrumieũ Mării Sa prințipul Costandin Voivod Brâncoveanul, avut-am și după petrecaniia Mării Sale a luarea dăn casa, dăn rãmasãle Mării Sale parte dăn clironomie ce ni s'aũ căzut și noã, dupre cum ne-am tocmitu și ne-am așazatu cu răposata soacra noastră Mării Sa Doamna Maria Brâncoveanca și cu dumnealui nepotul nostru Costandin Brâncoveanul Vel Stolnic, precum mai pă largu pentru toate, în ce chip, și cum, și dă unde, arată cartea Mării Sale și ale dumisale, care să află la mâinile noastre. Deç, întâmplându-să după vremi a ne dăspărți noi dă către dumnealui și dă către neamul nostru, și petrecându-să și răposata soacra noastră Mării Sa Doamna Marica Brâncoveanca, și rămăind această a noastră parte dă clironomie pre sama dumnealui nepotului nostru, dumisale Costandin Brâncoveanul Vel Stolnic, a fi dumnealui datorı a răspunde noã această mai sus pomenită parte dăn clironomie, și, pentru dăpãrtarea locului dãntre noi, neputându totdeauna ca să avem a face cu dumnealui, pentru această treaabă a clironomieı, — noi, dãntru a noastră bună voie, dă nimini siliți, așa am socotitu mai bine dă m'am invoit și cu dumnealor ficele meale, Mariuța și Safta, dă ne-am așazatu cu dumnealui nepotul nostru Costandin Brâncoveanul Vel Stolnic pentru toată partea noastră de clironomie, care clironomie am avut-o ca să luãm dăn Casa brâncovenească, dãnt'r'aale răposatului socrului nostru Mării Sale prințipului Costandin Voivod Brâncoveanul; și dãnt'r'aale răposatei nepoatei noastre Mariuțai Brâncoveancăi, fiica răposatului Mării Sale Ștefan

beizadea Brâncoveanul și, dănr'aale răposatelor cumnatelor meaale, Doamna Mariia i Stanca i Zmaragda Brâncoveancele, orice ale răposaților mai sus pomeniț, lucruri mișcătore și nemișcătore, orî acolea la dum[nealor] în Țara-Rumânească, aū aici la noi, în țara Ardealului, saū în Valahia Chesaricească, saū la Veneția, saū la Cămara Chesaričască, pân la un cap dă ață, dănr'aale lor aflându-să, noi cu acealea, dă acum înainte treaabă să nu avem nimic, dă vream ce ne-am așazatu cu dumnealūi po bani gata, za florinț nemțăști 52.000, adecă fl. cinzeci și doaă dă mie, și, pre lângă această, să n'avem a ceare dă la dumnealūi să daū (*sic*) dobânzăle ceale trecute dă la Cămara Chesaričască, așajderea și banii dă la Veneția cei nepuș la Țeca, care bani i-aū fost luat răposata soacră-noastră Măria Sa Doamna Maria Brâncoveanca dă i-aū dat la miriia otomanicească, plătind și alte multe datorii ale Casăi,— care datorii trebuia și acealea ca să iasă dăn Casa brâncovenească. Acum dar, dă vream ce, dă toată socoteaala și voia noastră, făcându-să între noi acest bun așazământu cu acest al nostru adevărat zapis dă așazământ la mâna dumisale, ca dă acum înainte ceale ce coprinde într'ansul să fie neclintite și nestrămutate dă către noi și de către tot neamul nostru, inse să nu mai avem nimic a ceare în cătu vor fi odrasle dă dumnealūi nepotul nostru Costandin Brâncoveanul Vel Stolnic, după cum și lui Dumnezău herbinte mă rog ca să le dea și să i le sporească. Iar, când ar lipsi, atuncea rămănem și noi cliromi, împreună cu alții, și dănprenă cu acest al nostru zapisū și alte scrisori căte am avutu pentru treaba cliromiei, atăta dă la dumnealūi, cât și dă la răposa[ta] Măriia Sa Doamna, le-am dat toate la mâna dumnisale jupănului Cărștov Voicul, luând și noi dă la dumnealūi sumă dă bani care mai sus s'aū pomenitu, adecă în nemțeshi 52.000, și, după ačasta, oricare dă[n] noi va mai scoate nesca[i] cărtș, orî legate, orî dăzlegate, orî foi, ca să pomenească într'ânsele cătuș dă cătu pentru rândul acești cliromiei care ne-aam așazat, la nič-o judecată să nu i să ție în

samă, ce să să spargă; pentru că așa ne-am așezatu cu dum[nealui] înaintea multor vreadnice mărturii care să vor iscăli mai jos. Și, pentru mai adevărată credință, ne-am iscălit mai jos, puindu-ne și pecețele, ca să să crează în tot locul.

Dăn Sibii. Octomvrie 10 dni, 1^a 1735.

N. conte de Ros[e]t.

Adeverez [pecete cu coroană și scut [șters], sprijinit de doi lei]; C. Arget[o]ianul adeverezu [pecete cu scut supt coif și Κωσ. Αρ.], M[i]h[ai] Arget[o]ianul Post[elnic] [pecete ovală ștearsă]; B. comte de Circoürt [pecete]; Safta, cont[e]s[ă] de Țircuru, născută conte[să] de Ros[e]t.

Praesentem conventionem praelectam, visis partium contribuentium subscriptionibus et sigillis, requisitus etiam hisce eisdem fidem attribuo sub subscriptione mea et sigillo. Cibinii, 1° 9^{bris} 1735.

Petrus Dobra¹.

[Pecete neagră, cu inițiale împleticite.]

XI.

Învoială în această privință între Constantin Brîncoveanu Logofătul și ceilalți moștenitori ai lui Constantin-Vodă.

Ἡ Οὐγγροβλαχίας Νεόφυτος ἐπιθεβαῖοι.

Printr'astă carte a noastră adăvărăm noi, Radul Creț[ulescu] biv Vel Stolnic i Costandin Crețulescu Vel Spăt[ariu] i Toma Creț[ulescu] Vel Cluț[eriu] i Nicolae Creț[ulescu] biv Vel Med[e]l[nicer] la mâna dumnealui vărului nostru, dumnealui Costandin Brîncovean[u] biv Vel Logofăt, pentru că, avându noi a lua din dobânzile banilor de la Cămara Chesaricească pe an florinți nemțești 1836 p¹, potr[onici] 5, precum arată și cartea dumnealui care o au dat la mâna

¹ Asupra căruia, v. vol. XI, tabla.

dumneaei răposatii Dumnița Safta, muma noastră, încă de cându era dumneaei cu viața, asupra boalii dumneaei, de sântu acum ani 6, adecă de la leat 1747, Ghenarie 1 dni, până acum la sfârșutul anului acestuia, adecă la leat 1752, noi nu am mai trimis cu cartea aceia a dumnealui ca să ne luom dobânzile banilor în fieștecare an, după suma ce arată mai sus (temându-ne ca să nu să petreacă acea carte), și, până acum fiind fel de fel de pricină între noi, pentru această sumă de bani care să coprinde într'acești 6 ani, adecă până la începutul anului 1753, Ghenarie 1 dni, florinți nemțești 11.019, potronici 30, acum, întrându mijlocitor prea-sfințitul Mitropolit țării noastre chir Neofit și dumnealor veliții boiari, care mai jos să vor iscăli, au luat asupra dumnealui ca să stea nepristan ca să ne vie acești bani ce mai sus arată. Însă, scăzându-să den toată suma banilor pentru cheltuiialile ceale obicinuite ale Cămării încă zloț 390, potronici 30, iar ceialalți bani toți deplin să vie în mâna noastră într'acest fel, făgăduindu-să ca, pân la sfârșutul lunii aceștia a lui Noemvrie, să ne vie dobânda banilor de 2 ani, iar pentru acei 4 ani pân la sfârșutul lunii viitoare a lui Ghenarie 1753, ca până atunci să ni să îplinească toată suma banilor ce scrie mai sus; iar de la acest l' 1753 de atunci înainte să aibă dumnealui a ne dăspărți partea noastră den partea dumnealui. Însă capetile pe cât ni să va face la suma dobânzii aceștia, adecă la 1836 p^l, potronici 5, și să le așeze pe numele nostru, aducându-ne scrisoarea întărită cu iscălitura și pecetea Cămării Împărătești, ca să știm să ne luom această dobândă și sumă la florinți în toți anii, făcându-ne desăvârșat dăspărțire den partea dumnealui. Iar, de carea cumva, trimițându noi cu acea carte a dumnealui ca să ne luom această dobândă a banilor la vremea cea orânduită, s'ar întâmpla vre o pricinuire de a nu să da banii întru încungurarea anului dentăi de la Cămară, să aibă dumnealui a răspunde și a îndrepta acea pricină. Iar, după ce ne va aduce dumnealui acea carte, și ne vom lua banii în anul cel de'ntăi fără de pricină, atunci să avem a-i da dumnealui o carte

a dumnealui de la leat 7240 [1731-2] și cartea exofliticon¹ de l[a] leat 1747, ce aū făcut-o dumnealui la mână dumneaei răposatei mamiī, și la mână noastră, și dumnealui să ne dea cartea exofliticon a dumneaei răposatii mamiī și a noastră, ce iaste de la acest vāleat, datā la mână dumnealui, — fār numai să oprim cartea răposatii Doamniī Maricāi, moașī noastre, și ačastă carte, și să avem a da la mână dumnealui alt exofliticon, și dumnealui la mână noastră, de întārirea așāzāmāntului inpārțeliī, — cā așā ne-am așāzat între noi.

Noemvrie 22 dni, l^o 1752.

R[a]d[u] Cr[e]țulescu biv Vel Stolnic; *Costandin Br[ā]ncoveanu* Vel Spāt[ariū]; *Toma Crețulescu* Vel Cluč[ariū]; *Nicolae Crețulescu* biv Vel Medel[ničariū]; *Barbul Văc[ă]r[escu]* biv Vel Ban, mărturie; *I. Ros[e]ft* Vel Ban, mart[urie]; *Șt. Văc[ă]r[escu]* Vel Logof[ă]t, mărt[urie].

[Formă corespunzătoare din partea Brîncoveanului. Nu iscălesc în ea Crețuleștii.]

XII.

Sinet al lui Nicolae Brîncoveanu către Toma Crețulescu.

Adev[e]rezu cu scrisoarea mea la mână dum[isal]i tatāi Tomiī Creț[ulescu] precum să să știe cā, fiind frate-mieū Manolache dator cu zapis t^l 1.718, adecā o mie șapte sute optusprezece, dela leat 1767, Iulie 1, cu dobāndā, la pungā pă lunā pă t^l șapte, m'am rugatu de dumn[ea]lui, și pentru hatār[ul] mieū aū priimitu ca să-ī plătesc dobānda capetelor de atunci până acum, cātu s'aū făcut; care dobāndā i-am și plătitu. Iar, pentru capete, să-ī fac zapis[ul] mieū de datorie bun, cu soroc pān în trei luni. De care și pentru ačastă aū priimitu, și i-am datu acest zapis al mieū de adeverință la mână dumn[ea]lui pentru t^l o mie

¹ De incheiere.

șapte sute optsprezece, ca, la soroc[ul] ce am zis mai sus, să aibu a-î da dumn[ea]lui bani cu mulțămîță, și m'am așazatu cu dum[nea]lui să-î dau și dobândă pã lună câte t^l cincî. Decî la numitu soroc atãta capetele cãtũ și dobãnda să aibu a-î da dumisalea, fãr de nici-o zãticneaalã. Și pentru adevãratã credințã am întãrit acestu zãpis cu iscãlitura și pecetea mea, ca să fie de adeverințã la mãna dumisalea.

1769, Fevruarie 10.

Nicolae Brâncoveanu, adeverez.

[Pecete neagrã cu coroanã și trei scuturi — douã inimî strãpunse — și inițialele latine C[t.] Bv.]

Gheorghe Bãlș (?), Pah[arnic] (?), mãrturie.

[V°:] 1769, Avgust 21. 1.718 t^l, cãt scrie in zãpis, inșã capetele, i-am luat prin mãna chir Hristiũ, iar t^l 100 dobãn[da] aũ rãmas.

I-am luat și aceștî t^l 100, fiind aici in Brașov, prin mãn[a] lui Alecsandru Lãm[o]tesc[u], log[o]fet[ul] dum[nea]lui, in luna lui Iulie 23 dni, 1771.

XIII.

Poruncã a lui Manolachi Brâncoveanu cãtre o cîrciumãreasã, pentru vînzare de vin.

[Copie.]

Țiie, Miro, cãrciumãroaso, aici ne inștiințãm cã vinzi vinul unora și altora in pivnița noastrã dãl[a] Tãrgoviște, dã lãngã Sfãnta Vineri. Ci iatã cã-ți poruncim, fiindcã acum dãocamdatã nu avem vin al nostru ca să punem, am dat acãstã pivnițã dumn[ea]lui Sãr[da]r[ul]ui Dimitrache Papazoolu, ca să vãnzã vinul dumisale, pãnã cãnd vom pune vinul nostru. Acãsta.

1784, Iunie 18.

Manolache Brâncoveanu.

XV.

Carte domneascã pentru scutirea de unele dãjdi a lui Nicolae Brâncoveanu.

6 April 1793. Alexandru Constandin Muruz-Vodã. Pentru „Nicolae Brâncoveanu Vel Vist[er]ier], carele, fiind den

famelie domnească și din cele mai cunoscute neamuri ale țării, cu cuviință am socotit a-l împărtașa din domneștile noastre mili, spre oareșicare ajutoru al dumisale, mai alesu pentru silința, credința și ostenelile ce au cheltuit după vremi, cum și acum, în vremea Domnii Noastre, spre slujbele țării și săvârșirea împărăteștilor porunci și pentru sadacatulul celu săditu în inima dumisale către prea-pu-ternica și hrănitorea Împărăție, care cu cuviință s'au arătat în vremea trecutei răzmirițe, și pentru slujba ce au arătat atuncea cându era împărăteasca ordie la Rușcuc, și, printr'acastă a noastră domnească carte poruncim Casa dumn[ealui] să fie p[u]rura întru totu ertată de toate dăjdiile domnești, de oeritu, de vâcăritu, cându să va întâmpla, de dijmăritu și de vinăricu, așăjderea și de dăjdiile care după vremi, trebuință fiind, să aruncă pă veliți boeri, dumn[ea]lui să fie slobod și dă acestea. Asemenea și pentru trebuința și poslușaniia casii dumisale să aibă a ținea lude una sută, scutiți de toate dăjdiile Visterii, căroră să li să dea pecetluiturile Domniei Mele, după cum sântu și toți ceilalți scutelnici boerești,— pentru că acest ajutoru l-au avutu dumnealui și de la alți d'innaintea noastră tre-
cuti frați Domni....

1793, April 6.

[Monogramă cu roșu, iscălitură; pecete din 1793, cu ambele steme și 'Αλ. Κστ. Μρ. ΒΒ.], Vel Vistier.

[Sus, scrie, pecetluind încă odată, grecește, Domnul:]
'Επικυροῦμεν διὰ τῆς παρούσης ἡμετέρας ἀθηντικῆς σφραγίδος τὰ ἐν τῷ παρόντι ἡμετέρῳ ἀθηντικῷ χρυσοβούλλῳ ἐν τῇ βτῇ ἡμετέρῳ ἡγεμονία τῆς τζ'άρας Οὐγγροβλαχίας ἐν ἔτει αψϷθφ, 'Ιουνίου κδτῃ ¹.

XV.

Plîngere a Crețuleștilor asupra Brîncovenilor pentru vechea moștenire a lui Constantin-Vodă.

Petiție grecească a Crețuleștilor: Manolachi Banul, Istrate Logofătul, Constantin Logofătul, Ralița, soția răposatului

¹ „Întărim prin cea de față domnească pecete a noastră cele cuprinse în acest hrisov domnesc al nostru, în a doua Domnie a noastră în Țara-Românească, la anul 1799, Iunie 24.“

Clucer Iordachi, cu fiii ei, pentru procesul lor cu Brîncovenii.

La 20 Mart 1804, Domnul poruncește Mitropolitului și boierilor: Dimitrache Ghica Ban, Dumitrașco Racoviță biv Vel Ban, Costache Ghica biv Vel Ban, „epistatul al Logofețiilor Mari“, Golescul Vel Dvornic de Țara-de-sus, Constandin Știrbeiū biv Vel Logofăt, Barbu Văcărescul biv Vel Clucer, Dimitrache Fotache, „judecătorul de la Depart[a]mentul de opt“, biv Vel Căminarul Nestor, biv Vel Paharnicul Varlaam, „judecătorul de la depart[a]mentul da șapte“, să cerceteze. „Pentru care Domniia Mea, nepofîndū a vedea pe dumn[ea]lor purtindu-să în judecată, fiind amîndooă părțile boeri mari și judecători, am zis dum[nea]lor boerilor Brîncoveni ca, de știū că aū dum[nea]lor boeri Crețulești dreptaate la cererea ce fac insuș[i] între dumn[ea]lor și prin mijlocirea Preasfinții Sale Mitropolitului, saū și a altor obraze, să găsească tropusul învoirii și al îndreptării între dumn[ea]lor, ca să nu ajungă treaba în judecată; am văzut însă pă dumn[ea]lor boerii Brîncoveni dăpărtindu-să cu totul și înpotrivindu-să la cererea dumn[ea]lor boerilor Crețulești, provalisindu-ne și cuvîntul paragrafii pentru vremea ce aū trecut, și cu aceasta n'aū stătut mijloc dă vre-o învoire a să face între dumn[ea]lor.“ Crețuleștii făcuse cerere și la întăia Domnie a lui Alexandru-Vodă Ipsilant.

[Pecete octogonală cu ambele steme.]

XVI.

Anaforă în acest proces.

8 Maiū 1806. Anaforă pentru procesul dintre Crețulești: Banul Manolache, Logofătul Istrate, Logofătul Costandin și „Ralița Crețuleasca, soția răposatului Cluč[a]r Iordache Crețulescu, împreună cu fii dumnei“, cu Brîncovenii: Banul Niculaie și Vornicul Grigore, fiul celui d'întăiū, pentru moștenirea dela Țeca a lui Constantin-Vodă. Se înșiră dovezile Crețuleștilor. „Al treilea carte aū arătat a răposatului Costandin Brîncovean[u] Vel Cluč[e]rū cu pecetea dum-

[nea]lui, iscăliți mijlocitori: părintele Sidis Daniil, duhovnicul amândurora casălor, și dumn[ea]lui Cămărașul Panait Murezini, la mâna răposatii Domnii Săfticăi Crețulească i a coconilor ei, verilor dumn[ea]lui, în care pomenește da dooa cărți ce s'au zis mai sus, cu l' 7225 [1717—8], a Doamnei Maricăi și cartea dumn[ea]lui da la l' 7240 [1731—2], ca până la veleat 7255 [1846—7], t' 1836 ± (*sic*) florinți, poturi 5, dobândă pă în (?) partea lor da la Cămara Chesaricească i-au plătit dum[nea]lui cu mâna sa la dumn[ea]lor, iar de acumū înaintea s'au așazat ca cu cartea ačasta să o ia însuși] dumn[ea]lor da la Cămara Chesaricească, și cartea ačasta să fie desăvârșit exolliticon între dânși.

Al patrălea carte aū arătat a răposatului Costandin Brâncovean[u] biv Vel Logofăt, cu trei mărturii: Barbul Văcărescul Vel Ban, I. Roset Vel Banū i Ștefanū Văcărescul Velū Logofăt, întărită și da părintele Neofit Mitropolitul țării, cu l' 1752, Noemvrie 22, la mâna dumn[ea]lor verilor dum[nea]lui, adică: Rad[u] Crețulescu biv Vel Stolnic i Costandin Crețulescu biv Vel Spătarū i Toma Creț[u]lescu Vel Cluč[e]r și Nicolaie Crețulescu biv Vel Medelnic[e]r, pentru că, având dum[nea]lor a lua dăn dobânzile banilor da la Cămara Chesaricească pă anū florinți nemțești 1836 ±, poturi 5, după care să dedese răposatii Domniți Saftii la l' 1747, Ghenarie 1,— cu care carte făcea așazământ să-și ia dumn[ea]lor însuși partea da la Cămara Înpărătească, strică acel așazământ și să incarcă dumn[ea]lui răposatul Costandin Brâncovean[u] Vel Logofăt să le plătească t' 11.019 florinți nemțești, poturi 30, dobândă pă 6 ani, pă partea dumn[ea]lor, ce n'au luat, adică da la l' 47 pân la 52, scoțând cheltuelile cele obiçnuite ale Cămări, zloți 390, poturi 30, și să mai incarcă ca partea lor să o așaze dumn[ea]lui pă numele dum[nea]lor la Cămara Înpărătească, aducându-le scrisoare întărită cu iscă[li]tura și pecetea Cămări Înpărătești, ca să fie și să-și ia această sumă de florinți în toți ani, făcindu-le dăsăvârșit dăspărțire din partea răposatului. A cincilea carte aū arătat grecească, iscălită Manolache Brâncoveanu, cu pe-

ceatea dum[nea]lui, cu l^o 1768, Avgust 20, în care scriie că, dă vreme ce s'aũ făcut cãrți între dum[nea]lui și între fratele dum[nea]lui, Cluĉ[e]r[ul] Niculaie, ca sã-și stãpãneascã fieșcarele dãntre dum[nea]lor jumãtate parte din strãmoșãscul capital ce aũ la Țeca Beĉului, întru care capital are și dum[nea]lor boeri Creț[u]lești parte; însă dum[nea]lui Banul Thomița, dumnealui Vel Vornic Costandin și Iordache feĉorul Rad[u]lui, și iaũ dobãnda capitalului, și, dã vreme cã cel mai jos iscãlit aũ priimit dupã înpãrteala cea d'întãi a plãti cãtre dum[nea]lui Banul Thomița dobãnda anului, cum și cãtre dum[nea]lui Iordache jumãtate dã bani de acuma, — pentru aĉasta dar sã fãgãduiește cu aĉastã carte a-ĩ plãti dum[nea]lor dobãnzile, anume dupã soma ce ese dã la Țecã; asemenea și fratele dum[nea]lui Cluĉ[e]r[ul] este îndatorit a plãti dobãnda anului la dum[nea]lui Ve-Vor[ni]c Costandin, întreagã, și jumãtate la Iordach[i] Crelțulescu. Aũ mai arãtat dum[nea]lor boeri Creț[u]lești și o copiiie dupã un pitac al Mãrii Sale Domnului pãrintele Mãrii Sale ce scriie la Mãriia Ta, în care sã coprinde cã, pentru aĉastã datoriie, dupã jãlbile ce aũ dat dum[nea]lor boeri Crețulești, s'aũ întrebat dum[nea]lui Banul Niculaie Brãncovean[u], și nu aũ tãgãduit, fãrã numai aũ zis cã acumũ nu are dã unde sã-ĩ rãspunzã, iar mai cu vreme ïi va plãti și cã, la al doilea Domniie, fiindũ scurtã, nu s'aũ făcut nici-o energhiie.

Dum[nea]lor boeri Brãncoveni rãspund cã rãposata Maria Doamna aũ făcut diiatã, întru care amintește toate cãte aũ făcut în cartea sa ce aratã dum[nea]lor boeri Crețulești, din care rãmãne toatã aĉastã datoriie achiros¹; care diiatã este numai cu pecetea, neavãnd nici iscãlitura Doamni, nici iscãliturã dã marturii, nici veleat, iar, pentru pitac, rãspunde dum[nea]lui Banul Manolache Brãncovean[u] cã, dã s'aũ și întrebat frate-sãu, dum[nea]lui nu are nici-o științã, și poate sã fi făcut vre o vorbã în cabinet dã datoriia aĉasta, numai a rãposatului frãține-sãu, necoprinzãndu-o într'acea

¹ Fãrã preț.

vorbă, Banul Manolache nefiind acolo. Al treilea țidulele plății (*sic*) sânt până la l^e 1772, și da atunci sânt anii 32, cu care să împlinește și trece paragrafia cea mare. Al patrulea, această dreptate a dumn[ea]lor boerilor Crețulești era un dar, iar nu o dreptate cu temei, și, luându-o Împărăția cu urgiie, vânzându-să Țeca da nevoie, și, luându-să banii da frate-său, s'aũ dat la miriia, n'aũ mai rămas la casele dum[nea]lor nimic. Și s'aũ ștersu acea umbră da dreptate ce avea mai nainte dum[nea]lor boeri Creț[u]lești.

La acestea răspund dum[nea]lor boeri Creț[u]lești, întâiu că acea carte ce o numesc diiată, neavând iscălitură, nici marturii, nici veleat, numai pă o pecete ce aũ rămas în mâna clironomilor, nu are nici-o putere și chiros [*χαιρός*, prilej], căci, da ar fi avut vre-un chiros, putea dum[nea]lor boeri Brâncoveni să o arate da atunci, fiind în casile dum[nea]lor, iar nu tocmai acum; ci datoriia această ce o pretendirisc dum[nea]lor din țara asta, așazământul clironomului răposatului Costandin Brâncov[eanu], carele aũ fost și în vârstă, și boerũ mare, fără da nici-o judecată, nici silă, ci da bună voia dumisale s'aũ dat platnic cu atâtea cărți, și aũ și plătit, și clironomii dum[nea]lui asemenea s'aũ dat platnici, și aũ plătit dãn dobândă; cum pot scăpa dar dãn datorii făr de nici-un sinet? Al doilea, la pitacũ: Răspunde dum[nea]lor boeri Crețulești că zisa unui Domn că, după jalba dum[nea]lor boerilor Creț[u]lești, s'aũ întreat dum[nea]lui Banul Nicolaie Brâncovean[u], și n'aũ tăgăduit datoriia, este dovadă dăplină, și nu mai încape cât da puțină împotrivire. La al treilea, răspunde că paragrafia nu să începe da la țidulele da plată, ci da la pornirea jălbi, din care nu să împlinește anii da paragrafia cea mare, — sânt dar datori dum[nea]lor a plăti capetele și dobânda după cum să așternu în dosul anaforalii. La al patrulea, răspunde că nu are nici-o urgiie asupra dum[nea]lor boerilor Brâncoveni, ci pricina aũ fost între Cozlicean[u] și între dum[nea]lor boeri Brâncoveni pentru un zapis plaston [plastografiat], care zapis, rămăind moștenire la miriie, s'aũ cerut banii, iar nu

urgie dă altă pricină, și nici banii Țecăi nu i-aū luat numai dum[nea]luī Banul Niculaie Brânc[o]v[eanu], că nu putea să-i iă, căci Nemți, unde sânt doi creditorī, nu plătesc la unul, ci plătesc la amândoi cu bune dovezi, mai ales la Cămara Împărătească. [Boierī hotăresc a se plăti. Nu se primește *paragrafia*, și, pentru că „pricina este cunoscută ca deplină“; citate „cărțile împărătești“, cartea 68, titlurile 14 și 15, în grecește.]

[Socoteală:] 61.216 t', 80 bani, sânt capetele ce aū fost în țeară.

58.768 t' — dobânda în 32 ani, dă la l' 1772 până la l' 1804, pă ani câte t' 1836.60, pe t' 3, pă an la sută.

[Iscălesc:] Ὁ Οὐγγροβλαχίας Δοσίθεος. Iosif Argeș. . . . Buz[ău], Dim[itrie] Ban. [Două iscălituri neînțelese.] R[adu] G[olescu] biv Vel Vor[ni]c, Vel Logt., Bar[bu] Văc[ărescu], biv Vornic. Δημήτριος Κλουτζέρης. D. Varlam (?).

TABLA NUMELOR¹.

A.

- Aga Statie, 59 (54).
 Alămănești (sat), 59 (54). V. și Alimănești.
 Albești (sat), 77 (77), 78 (78).
 Alexandria (patriarhul Samuil de), 332.
 Alexianu (ginterele lui Ștefan Brincoveanu), 335 (6).
 Alimăneștii-de-sus (sat), 91-2 (97).
 Alun (sat), 312 (55).
 Amărăștii (deal cu vie), 62 (57).
 Aniniș (sat), 290 (7).
 Antonie-Vodă (din Popești), 325 (3).
 Ardeal, 340.
 Argeș (mănăstire), 187 u., 212 (4). (egumeni de: Nicodim), 187 (1), 190-1 (7-8), 198-200 (1-2), 222 (21), 230 (33) (episcopi), 152-3 (155-6). (Ilarion, episcop de), 313 u. (58). (Ioșif), 350. (protopopia de), 211 u. (ispravnicii de), 189-90 (6), 270-1 (37). (logofeți din), 219 (17), 231 (35).
 Argetoianu (Constantin), 341 (10). (Mihai), 341 (10).
 Arnăuți, 148 (151).
 Arnota (mănăstire), 124 (124), 125-6 (126), 294 (12) (egumenul Ilarion de), 76 (75). (egumenul Ștefan), 279 (54). (satul), 129, 255 (18).

B.

- Băbeanu (familie), 298 (23).
 Băcești (sat), 293 (11).
 Bădești (deal cu vie), 3.
 Baia-de-fier (sat), 21, 25, 27 (23), 30, 32 (27), 35, 37, 84 (87), 87 (92), 122 (123), 149, 154-5 (157).
 Bălăceanu (Gheorghe), 104 (107). (Maria), 124 (125).
 Bălăcescu (familia), 289 (6).
 Băleanu (Constantin), 332. (Gri-gore), 18, 33 (28), 35, 271-2 (38). (Ioan), 60, 89, 297 (20).
 Bălescu (munte), 96 (102), 110-2 (113), 113 (115), 163 (173), 169-70 (181).
 Balș (?) (Gheorghe), 344 (12).
 Bălțeanu, Bilțeanu (Constantin), 173 (185). (Gligorașco), 178 (194).
 Bălteni (sat), 72 (68), 75-6 (74), 76 (75).

¹ N. B. Nu se cuprinde Prefața.

- Banî (Manolachi), 195 (3). (Matei), 59 (52), 62 (57).
- Bătoșani, Botășani (sat), 47 (38), 129.
- Bărbătescu (familie), 308-9 (49), 336.
- Bărbătești (sat), 240, 267-8 (33), 289 (6).
- Bărcheși (munte), 167 (176).
- Barogeani (sat), 122 (123).
- Bărzoteni (sat), 87 (92).
- Belciugatul, Belciugate (sat), 130 (131).
- Bengescu (familie), 290 (7). (Constantin), 148 (151). (Staiuc), 60.
- Berbescu (familie), 298-9 (26), 301 (32), 302 (34).
- Berbești (sat), 75 (73), 75-6 (114), 118 (118), 201-2 (1, 4), 204 u. (7), 294-5 (14-5), 296 u., 307 (45).
- Bettera (Dominic), 336.
- Bibescu (Catinca), 179 u. (Damian), 179 u. (Gheorghe-Vodă), 196.
- Birsescu (familia), 15, 17 (11), 16, 100, 289 (6).
- Birșești (sat), 204 (7).
- Bistrița (mănăstire olteană), 25, 29 (25), 38 (32), 44 (35), 46 (37), 92 (9), 125-6 (126), 168 (179), 181-2 (190), 204 (7). (egumeni de), 40 (32). (egumenul Antonie), 76 (75). (egumenul Ștefan), 94. (arhimandritul Mihail), 115. (vama), 130 (131).
- Bleî, Blei (sat), 79 (80), 248.
- Blidarî (sat), 79 (80).
- Bodești (sat), 268 (34), 270 (36), 273 (40), 276 (46), 278 (50), 283-4 (67). (schit), 191 u. (1 u.), 273 (41), 303 (36).
- Bogdănești (sat), 255 (18), 299 (26).
- Borești (?) (sat), 230 (34).
- Borușești (sat), 101-2 (106), 123.
- Boșomegi (sat), 204 (7), 290 (7).
- Brădescu (Constantin), 298 (23).
- Brădet (sat), 70 (67).
- Brăiloiu (Anița), 273 (41). (Barbu), 15-6, 267-8 (33). (Constantin), 159 (165), 160 (167), 175-6, 189), 298 (23, 25). (Cornea), 291-2 (8). (Dincă), 136 (140). (Dositei), 60. (Grigore), 313 (56). (Matei), 273 (41). (Todor), 298 (25). (Toma), 84 (87).
- Brașov, 344 (12).
- Brătășanu (familie), 187 (2), 188 (3), 192-3 (2).
- Brătianî (sat), 70 (67).
- Bratovoiești. Bratovoiești (sat), 87-8, 109-10 (111-2), 119 (120), 130 (132), 145.
- Bratul (logofătul, nepotul episcopului Damaschin de Rîmnic), 23 (20), 38 (32).
- Brincî (localitate), 269.
- Brîncoveanu (familia), 319 u. (Ancuța), 336. (Balașa), 331-2, 333 (6). (Constantin-Vodă), 3, 4-5 (2-4), 6, 9-10 (6), 11-2 (7), 245-6 (11), 253 (14), 263-4 (28) 264-5 (9), 299 (26), 325 u., 339. (Constantin, nepotul de fiu al precedentului), 333 u. (Grigore), 163-4 (174), 173-4 (186), 346 u. (16). (Manolachi), 343 u. (Marica Doamna), 330 u. 340. (Marița, fiica lui Ștefan), 333 (6), 336 u. (Nicolae), 344 u., 346 u. (16). (Preda), 319 u., 326. (Smaranda Domnița), 340. (Stanca Domnița), 331, 340.
- Brîncovenî (sat), 11-2, 273-4 (42) 196 (4).
- Brîncovenî (mănăstire), 177 (131), 193 u. (egumenul Ghenadie Bodescu), 193-5 (1-3).

Broșteni (sat), 193 (1).
 Bucium (sat), 119. V. și Buciumi.
 Buciumeni (sat), 123.
 Buciumi (sat), 124 (124).
 Bucșănescu (Mincu), 229 (32).
 (Sandu), 213-4 (7), 227 (29),
 229 (32), 231 (35), 232 (37).
 București, 86 (88), 113 (118), 115,
 134 (136), 154, 164, 211 (1),
 215 (9), 219 (18), 231 (36), 239
 (1), 242 (6), 249 (12), 261, 262
 (25), 300 (300), 308 (46). (Mitro-
 polia și Radu-Vodă), 311 (52).
 (negustori din), 292 (10). (sta-

Cacaleți (sat), 82 (85), 109-10
 (111-2), 119 (120), 130 (132).
 Cacova (sat), 16, 61 (55), 274 (43),
 239 (3).
 Caimacamii (de Craiova), 65-6
 (62), 120-1 (120-1), 133 (135)
 138, 145-6 u. (150), 146 u. (151),
 148 (152), 156-7 (159-61), 171-3
 (184-5), 195 (3).
 Calul (sat), 205.
 Cantacuzino (Constantin Stol-
 nicul), 12. (Constantin Caima-
 camul), 182 (198). (Gheorghe
 Banul), 20 (16), 33 (28), 141-3
 (35). (Matei Banul), 336. (Pir-
 vu), 227-9 (29-32). (Șerban-
 Vodă), 325 u. (11). (Ștefan-
 Vodă), 14 (9). (Toma), 304 (36).
 Capudan-Pași, 157 (162).
 Caragea (Costachi), 145. (Nico-
 lae-Vodă), 109-10 (111-2), 112-3
 (114), 119 (120), 166 (176). (Ian-
 cu), 156-7 (159-60).
 Cărbunești (sat), 263 (27), 275
 (45).
 Cărpeni (sat), 204 (7).
 Cărstănești (sat), 274 (43).

C.

rostea de negustori din), 244
 (9). („sud“), 306 (42).
 Budești (sat), 79 (80), 271 (37).
 Budoiu (sat), 117 (118), 203 (4),
 204 (7).
 Budurești (sat), 278 (50).
 Bujoreanu (familia), 194, 273 (41),
 274-5 (43), 282-3 (64), 289 (6),
 303 (36). (Radu), 193 (1).
 Bujoreni (sat), 17.
 Bujori (deal cu vie), 130 (132).
 Burbătești (sat), 17.
 Butari (sat), 103 (106).
 Buzescul (Clucerul Radu, și fa-
 milia lui), 242 (7).

Căzănescu (familie), 16, 289 (6).
 Căzănești (sat), 79 (80), 88 (92),
 91 (97), 97 (104), 124 (124), 205,
 242 (7).
 Cărbureni (sat), 92 (97), 225 (26).
 Cereți (sat), 109 (111).
 Cernădia (sat), 111, 290 (7).
 Cernătești (sat), 62 (58).
 Cerneți (oraș), 130 (131). (pol-
 covnic de), 204 (7).
 Chicenii (sat), 321-2.
 Cimpulung, 25. (mănăstirea; și
 egumenul Antim), 196.
 Cimpul-Mare (sat), 123, 129.
 Cinenii (șchelă), 177 (190).
 Circourt (contele și soția sa,
 Safta Roset), 341 (10).
 Cireș (sat), 295 (14).
 Cirligenii (sat), 205, 296 (18).
 Cislădie (sat), 290 (7).
 Ciutești (sat), 73 (70), 92 (97).
 Clucerul (Alexandru), 154-5
 (157).
 Cobșor (sat), 290 (7).
 Coburg (principele de), 130-1
 (132-3).
 Cocorești (sat), 264 (28), 323.

- Codreanu (Dimitrie), 84 (87).
 Cojești (sat), 111-2 (7), 130 (131).
 Colibași (sat), 47, 205.
 Coltești (sat), 292 (22).
 Comăneanu (Radu), 66 (62).
 Comănești (sat), 298 (24).
 Constantin-Vodă Șerban, 324-5 (2).
 Constantinopol (Calinic, patriarh de), 5 u. (5).
 Copăcenii (sat), 255 (18).
 Copăcioasa (sat), 192.
 Corbii (sat), 68, 70 (67), 73-4 (70-1).
 Corbișor (sat), 290 (7).
 Cornet (sat), 287 (2).
 Corșorii (sat), 304 (7).
 Costești (sat), 15, 26, 93 (99).
 267 (33), 289 (6).
 Coțăianii (sat), 309 (47).
 Coteana (sat), 328-9.
 Coteana-Mare (riș), 324 (2).
 Cotenii (sat), 324 (2).
 Cotmeana (sat), 91 (97), 198 (3).
 Cozia (mănăstire), 208, 230 (33).
 (proegumenul Ghenadie de),
 196-8 (1-3), 199 (6), 213-4 (7).
 (Iosif egumenul de), 119 (119).
 Cozliceanu (familie), 349.
 Craiova, 19 (14), 27 (23), 28, 30,
 39, 40 (32), 41 (33), 50, 59 (54),
 60, 106, 110 (113), 115, 118
 (119), 133 (135), 140 (144), 171
 (183), 173 (186), 174 (187), 175-6
 (189), 255 (18), 264 (28), 272
 (38-9), 300 (29), 302 (34), 123
 (55). (biserica Sf. Spiridon),
 118 (119). (economul episco-
 piei de Rimnic), 119 (119).
 (preoți), 195 (3). (negustorii),
 39, 115. (logofeți), 169 (181).
 Craiovița (moșie), 11-2 (7), 19
 (14), 34 (30), 37, 53-4 (48), 87
 (92), 96-7 (103), 118-9 (119),
 136 (140), 137-8 (102), 139 (143),
 141-2 (146), 174 (187), 176.
 Crem (sat), 79 (80).
 Crețulescu (Constantin), 341 u.
 (11), 345, 348. (Iordachi), 330
 u. (5-8), 348. (Istrate), 345 u.
 (Manolachi), 345 u. (Nicolae),
 341 u. (11). (Radu), 348. (Ra-
 lița), 345 u. (Safta și fiii), 333
 (6), 342, 347. (Tomii), 341 u.,
 343 u. (12), 348.
 Crețeni (sat), 46 (38), 62 (57), 91
 (95), 98, 102, 123, 128-9, 130
 (132), 146-8 (151).

D.

- Dănuțeni (sat), 71, 202 (13), 204,
 295 (15), 296 (16), 301 (33).
 Deveselu (sat), 136 (140).
 Dimancea (Răducănu), 190 (6).
 Dintr'un Lemn (mănăstirea), 101
 (106), 134-5 (137-8), 142-3 (147-8),
 158 (163), 229 (32), 289 (6), 294,
 (13).
 Divanuri: din 1654, 325 (2); din
 1685, 330 (4); din 1705, 9-10
 (6); din 1693, 4 (2); de supt
 Mihai-Vodă Racovița, 304 (36);
 din 1781, 104 (107); din 1790,
 130-1 (132-3); din 1804, 346
 (15).
 Doba-de-jos (sat), 322-3.
 Dobra (Petre), 341 (10).
 Dobriceni (sat), 87 (2), 191 (1),
 239 (1), 240, 274 (43).
 Dobrun (sat), 313 (56).
 Dobrușa (sat), 127 (30). (schit),
 132 (134), 262-3 (26).
 Domnești (sat), 68, 73 (70), 74
 (71), 80 (83).

Drăgleani (sat), 324 (1).
 Drăgoiești (sat), 142-3 (147), 328.
 Duca (Șerban, beizadea), 332-1.
 Duca (Căpitan), 58 (51).
 Dudescu (Constantin), 336. (graful), 170 (181).

Dumbravă (preotul), 201 (8), 263 (27), 205 (29).
 Dumbrava (plasă), 145-6 (150).
 Dumbrăvița (sat), 158 (163).

E.

Enzenberg (generalul), 131.
 Epis (Anton), 50.

Evrei, 170 (182).

F.

Făgăraș, 25.
 Fălcoianu (familie), 196, 324 (2), 329, 332. (pomelnicul ei), 83-4 (86).
 Fălcoiul-de-sus (sat), 324 (1).
 Fedeleș (sat), 79 (80).
 Fedeleșoiu (mănăstire), 73 (70).
 (Costandie, egumen de), 119 (119). (Ioanichie, egumen de), 198-9.
 Ferege (sat), 73 (70).
 Fețeni (sat), 79 (80).
 Filești (sat), 77 (77), 78 (78).

Filipescu (familia), 104 (107).
 Flămânzești (sat), 187 (8).
 Florești (sat), 287 (12).
 Florul (sat), 329.
 Folești (sat), 15 (11), 21, 35, 67 (64), 87 (92), 134 (137-8), 142-3 (147), 150-1, 160 (167), 193 (1), 194-5 (2), 222 (20), 254 (18), 273 (41), 274 (43), 290 (7).
 Fometești (sat), 24 (22), 30-1, 37, 87 (92), 160-2 (168-9), 289 (6), 325 (3).

G.

Găgeni (sat), 293 (11).
 Gănescu (Ioan), 162 (170). (Ștefan), 173 (185).
 Gănești (sat), 102.
 Gângulești (sat), 275 (45).
 Gârcea (sat), 287 (2).
 Gârdești (sat), 47 (38), 90 (95), 102, 109, 129, 130 (132), 262 (26), 263 (26), 264 (28), 297 (20).
 Găvane (sat), 71.
 Geani (Constantin), 149.
 Genunea. V. Genunenii.
 Genunenii (sat), 134-5 (137-8),

141 (145), 142-3 (147), 158 (163).
 Germanii (ocupație și Administrație în Oltenia), 15-6 (11), 17 (13), 19-20 (15-6), 27 (24), 50 u., 62 (57), 125-6 (126-8), 132-3 (135), 225 (25), 272 (39), 296 (19), 300 (29), 301-2 (33), 303 (36).
 Gheban (munte), 169-70 (181).
 Ghica (Alexandru Scarlat-Vodă), 172-3 (185). (Grigore Matei-Vodă), 193 (1), 194, 214 (8). (Scarlat-Vodă), 86-8 (92),

- 90-1 (95). (Constantin Logofătul), 333 (5). (Dimitrie Banul), 350.
- Ghiza (?) (Constantin, boier), 336.
- Gioroc (sat), 82 (85), 87 (92), 109-10 (111-2), 119 (120), 130 (132), 137 (141), 145.
- Glavacioc (mănăstire), 199 u.
- Glodul Govorei, 17.
- Goleasca (vie), 106.
- Golescu (familie), 83 (85). (Iorgu), 182-3 (198-9). (Marioara), 182-3 (198-9). (Radu), 350.
- Golești (sat), 65 (61), 68.
- Gorganul (sat), 177 (191). (loc), 329.
- Gorj (ispravnică de), 312 (54).
- Govora (mănăstire), 276 (46). (Paisie, egumenul de), 201. (Ștefan, egumenul de), 259-60 (24).
- Greblești, 243 (8).
- Greceanu (familia), 324 (2). (Constantin), 332. (Drăghici), 333, 337-8. (Grigore), 67 (64), 336. (Șerban), 331-2 (5), 333 (6), 335 (7), 337-8.
- Greci, 40 (40), 215 (10), 281 (61). (călugări), 202 (3). (preoți), 177 (192).
- Greci (sat), 295 (15), 299 (26), 324 (2).
- Groapă (sat), 69 (65).
- Groși (sat), 63 (58).

H.

- Hăgimești (sat), 123.
- Hamarade (râu), 204 (7).
- Hangerliu (Nicolae), 148 (152).
- Hățișești (sat), 98.
- Herăscu (Șerban), 332.
- Homer, 168-9 (179).
- Hrastul (sat), 321.
- Hrisosculeu (familia), 195 (3). (Ienachi), 89, 90 n. 1, 120 (121), 195 (3).

I.

- Iaș (sat în Olt), 236 (43).
- Iazer (sat), 293 (11).
- Ierusalim (Hrisant, patriarh de), 330 (5).
- Igoiu (sat), 289 (6).
- Ionești (sat), 47 (39).
- Iosif, nepotul episcopului Damaschin de Rîmnic, 25, 27 (24), 29 (25), 39, 40 (32), 44 (25), 46 (37).
- Ipsilanti (Alexandru-Vodă), 97 (104), 103-4 (107), 110 (112), 119 (120), 130-1 (132-3), 166 (176), 346 (15).
- Izvearna (sat), 290 (7).
- Izvoare (sat), 136 (140).
- Izvoranu (familia) 203 (36), 273 (41).
- Izvorul de Nemoiu (deal cu vii), 102, 146-8 (151).

J.

- Jăgăiu (sat), 203 (4).
- Jdeglă (sat), 25, 27 (23), 31, 34 (30), 35, 59 (54), 87-8 (92), 107 (110), 159 (164).

- Jianu (Radu), 193 (2). (Stan), 162 (170). (Voicu), 193 (2).
 Jiblea (sat), 72-3 (69).

K.

Königsegg (comitele de), 18.

L.

- Laiova (sat), 324 (2).
 Lambrinò (Manolachi), 332, 333 (6), 335 (7), 337-8.
 Lăpușat (sat), 293 (11).
 Lotreni, 271 (37).
 Loviște, 190 (6), 243 (8). (vătaf de), 270-1 (37).
 Lupești (sat), 122 (123).

M.

- Măgurenă (deal cu vii), 62 (57).
 Măldărești (sat) (și Mihalcea, Socol din), 14 (9).
 Mănăilești (sat), 321-2.
 Manole-Vodă Roset, 92-3 (98).
 Mărgia (sat), 324 (2).
 Mărița (sat), 289 (6).
 Marmure (sat), 65-6 (62), 87-8 (92).
 Mărul-Verde (localitate), 71.
 Mătești, Mateești, Mătiești (sat), 290 (7), 295 (15), 299 (26).
 Mateiș-Vodă Basarab, 319 u., 324 (2).
 Mavrocordat (Constantin-Vodă), 62 (57), 64-5 (60). (Ioan-Vodă), 332. (Nicolae-Vodă), 14-5 (10).
 Mega Spileon (mănăstire), 146 (151).
 Mihăiești (sat), 16, 181 (196), 255 (18), 288 (4).
 Milcoș, Milcoiș, Milcov (sat), 79 (80), 92 (97), 329.
 Milostea (sat), 204 (7), 290 (7).
 Minchea (sat), 92 (97).
 Mitrofană (sat), 124 (124).
 Mitropolia munteană, 221 (20), 223 (227). (viile ei), 221 (20).
 Mitropoliți, 232(37), 261. (Antim), 54. (Dosoșteiș), 350. (Filaret I-iș), 200 (1), 222-3 (21), 227-8 (29). (Filaret al II-lea), 140-1 (145). (Grigorie), 119-20 (120), 166 (176), 219-20 (18), 229 (31), 230 (33). (Mitrofan), 332. (Neofit I-iș), 190-1 (8), 194-5 (2), 341 (11), 342. (Neofit al II-lea), 181 (196). (Ștefan), 335 (7). (Teodosie), 243-4 (9). (Varlaam), 248-9 (12), 252. (Eclesiarhul Neofit), 214 (8). (Logofeți), 214 (8), 219 (16), 224-5 (23-4), 232-3 (37).
 Mogoși (sat), 131 (133).
 Mogoșoaia (sat), 327.
 Momicenă (sat), 328.
 Morosini (Cămărașul Panait), 347.
 Moruzi (Alexandru-Vodă), 143-4 (149), 175 (188), 344-5 (15).
 Motru (Paisie, egumen de), 119 (119).
 Muierasca (sat), 319.
 Muscălească (pinză), 180.

N.

- Neagra (sat), 21, 35.
 Necuia (sat), 90 n. 1.
 Nedeia (sat), 107 (110) 158-9 (164).
 Negoescu (Pană), 332.
 Negoești, 131 (133), 205.
 Negovanî (sat), 254 (17), 296 (18).
 Negreace (sat), 290 (7).
 Nemoiul (deal cu vii), 47, 90 (95), 97-8 (105), 102-3 (106), 106, 109, 123-4 (124), 128, 130 (132), 146-8 (151).
 Nemți (fabricanți), 177 (190).
 Novaci (sat), 111.
 Nușoară (sat), 63 (59), 69-70 (67), 80 (82).

O.

- Obedeanu (familie), 90 n. 1. (Constantin), 17 (12), 18, 66 (62), 303 (36).
 Obilești (sat), 327.
 Obîrșia (sat), 63 (58).
 Obislav (sat), 20 (7), 295 (14).
 Obislăveni (sat), 204 (7).
 Ocnă (Vel) și Ocnari, 75-6 (75), 86-89, 241-2 (5), 253-4 (15), 257, 266 (30). (biserica domnească din), 86 (89). (județi de), 55-6 (50), 86 (89). (negustori), 289 (6).
 Olănescu (familia), 275 (44), 289 (6).
 Olt (plasă), 59 (52).
 Oreava (Rahova), 93 (99).
 Ostrov (mănăstire), 13. (și starița Ștefana), 226-7 (28).
 Otăsău (plasă), 277 (48).
 Oteșani (sat), 15 (11), 15, 71, 267 (33), 289 (6), 299 (26).
 Otești sau Otești, 130 (131), 290 (7).
 Oteteliș (sat), 148 (152).
 Otetelișanu (familia), 204 (6). (Ilie), 124 (125). (Ioniță), 148 (152), 155 (158). (Radu), 289 (6). (Șerban), 139-40 (144).

P.

- Pădurenî (sat), 106.
 Pantazi (Logofătul), 323.
 Papazoglu (Dumitrachi), 344 (93).
 Păscăiești (sat), 59 (54).
 Pătrojanî, 87-8 (92).
 Păușești-Măglași (sat), 258 (18).
 Piatra (sat), 47 (38), 91-2 (97).
 Pietrari (sat), 93 (99), 283 (65). (dealul -ilor), 240.
 Pîrțianu (familie), 84 (87), 117-8 (118), 295 (15), 296 u., 309-10 (49).
 Pitești, 48 (41), 197, 231 (35), 244-5 (10), 246 u. (12), 248. (protopopul de), 63 (59). (preotul Antonie din), 233-4 (39). (orășeniî din), 235-6 (42). (tufa orașului), 63 (59), 211-2 (3). (viile de lingă), 4 (3), 77 (77), 103-4 (107), 153, 329.
 Pitoloșani (deal cu vii), 62 (57), 98.
 Pleșeni (sat), 300 (31).
 Pleșoianu (familia), 248.
 Pleșoiu (sat), 302 (34).
 Podbanița (sat), 18-9 (14).
 Poienăreî (sat), 68.

- Poienaru (Matei), 35.
 Pojești (sat), 276 (45).
 Pojogeni (sat), 205.
 Polovraci (schit), 127 (129), 131 (133), 138-9 (143), 140 (144), 149, 161 (168), 201 u., 204 (7), 275 (45), 309-10 (49). (egumenul Dionisie de), 201 u. (satul), 206-7 (8), 290 (7). V. și Prefața.
 Pop (Hagi Ivan, negustor oltean), 96-7 (103).
 Popești (sat în Dolj), 173 (186). (în Vilcea), 322.
 Popi (sat), 320.
 Porta (Nicolae de), 18-9 (14), 27-30 (25-6), 32-3 (27-8).
 Porumbreni (sat), 326.
 Potlogi (sat), 165.
 Prejbeanu (familia), 193 (2).
 Purceleni (sat), 205.
 Puțuri (sat), 27 (23), 83 (85), 87 (92), 109-10 (111-2), 119 (120).

R.

- Răcari (sat), 193 (1).
 Racovița (sat), 87 (92).
 Racovița (Mihai-Vodă), 303 (36).
 Rădești (sat), 264 (28).
 Radu-Vodă Leon, 328.
 Rahova, 157 (162).
 Ramadan (Constantin), 336.
 Rămești. V. Rîmești.
 Rășinari (sat), 178 (193).
 Rătescu (familie), 246 (12), 251, 253 (13), 291 (7).
 Recea (sat), 59-60 (54), 88 u. (93), 90 n. 1.
 Richițele (sat), 221 (19).
 Richiteni (sat), 87 (90).
 Rîmești (sat), 15, 74-5 (72), 94, 267-8 (33), 289 (6), 290 (7).
 Rimna (sat), 290 (7).
 Rimnic (episcopie și episcopi), 89, 137-8 (142), 139 (143), 164, 201 (8), 292 (9), 306 (40). (Antim), 263 (27). (Chesarie), 202-3 (4), 288 (4), 291 (8). (Climent), 76-7 (76). (nepotul său, Hristea), 95. (Damaschin), 365-6 (30). (Filaret), 119 (119). (Grigorie), 76 (76). (Nectarie), 141-2 (146), 231 (36). (Neofit), 174-5 (188). (Ștefan), 288 (4). (Teofil), 321. (eclesiarhul Dosoftei), 23 (19). (Dichi), 35, 39. (Economii), 139 (143), 152 (155), 231 (36). (preoți: Climent), 17 (2). (Ioan), 40 (32). (alții), 27 (24). (Logofăt), 118 (119).
 Rimnic (oraș), 13, 17 (13), 125-6 (126-8), 140 (144), 141 (145), 228 (30), 255 (18), 279 (54). (jurați), 49 (44). (negustori: Dan, Ioța, Radu, ș. a.), 17 (12), 18, 22 (18), 23-4 (21), 38 (32), 39, 42, 44 (36), 45 (37). (Poște), 179.
 Rimnic (sat), 62 (58).
 Rioșanu (familia), 25 (73).
 Riul-Sărat (sat), 255 (18).
 Riurenii (bîlcu de ia), 177 (190).
 Roland (secretariul), 3-4 (48).
 Romanați (județ), 313 (56).
 Romani (sat), 74-5 (72).
 Romaniti (Manolachi), 120 (97).
 Roșcescu (familie), 296 (16), 297 (20).
 Roset (Ioan), 343 (11). (Nicolae, soția și fiicele lui), 332 u., 339 u.
 Roși (sat), 293 (11).
 Roșianu (familie), 47 (39), 301 (32-3), 307 (45). V. și Rioșanu.
 Roșiescu (familie), 307 (45).

- Roșiești (sat), 307 (43).
 Rovine (sat), 360.
 Ruda (sat), 79 (80), 92 (97).
 Rudeanu (familie), 48 (40), 261, 321.
 Rudenii (sat), 68, 73 (70).
 Runcul (sat), 87 (92), 106, 132 (134).
 Rusciuc, 345.
 Ruși, 133 (135), 205.
- S.**
- Sacoț (sat), 290 (7).
 Sălcuța (sat), 59-60 (54), 90 n. 1, 130 (131).
 Sălișteța Sibiului, 178 (193).
 Sămara (sat), 221 (19), 225 (25).
 Sănătescu (familie), 275 (43).
 Sărăcinești (sat), 63 (58), 80 (84) și n. 1, 95. (plaiu), 271 (37).
 Sărbești (sat), 204 (7).
 Șasa (sat), 204 (7).
 Șăulescu (familia), 309-10 (49).
 Scheii (sat), 88 (92), 135-6 (139).
 Schramm (generalul), 17 (12), 42.
 Scoreaiu (Lațco), 45 (37).
 Scoarța (sat), 192.
 Seaca (schit), 292 (8).
 Șerboiu (sat), 78 (78).
 Sevastia (episcopii de), 137 (142).
 Sibiui, 19 (15), 39, 49 (43), 173 (186), 341 (10). (negustori romini din), 179 (193).
 Sidis (Daniil, episcop), 347.
 Silișteni (sat), 177 (191).
 Sinaia (starețul Sava de), 104-5 (108). (călugării), 105.
 Sinești (sat), 204 (7).
 Sintești (sat), 253 (14).
 Șipote (sat), 204-5 (7).
 Sirbi, 156-7 (160), 217 (14), 210 (19).
 Sirbi (sat), 133-4, (136) 140 (144), 155-6 (159), 159 (165).
 Șirineasa (sat), 4 (2), 54-5 (49), 58-9 (52), 87 (92), 117 (117).
 Slănic din (Prahova), 10. (Badea. cămărașul ocnelor din), 241-2 (5).
 Slatina, 300 (29).
 Slătioara (sat), 265-6 (30), 275 (45), 290 (7).
 Slăvești (sat), 204 (7), 297 (21).
 Slăvitești (sat), 130 (131).
 Socoteanu (familia), 17 (12), 59-60 (54), 90 n. 1. (Răducanu Stolnicul și familia), 884 (93).
 Sohodol (sat), 167 (178), 202 (3).
 Șopot, Socet (sat), 12.
 Spărlenii (deal cu vii), 62 (57).
 Stăncești (sat), 241 (14).
 Stănești (sat), 47 (39).
 Stărminoși (deal cu vii), 99.
 Ștefanopulo (C.), 196.
 Știrbei (Iarbu), 177 (190) (Constantin), 248. (Ilie), 24 (21), 32-3 (28), 37 n., 41-3 (35), 44-5 (36-7). (Teodorachi), 104 (107).
 Stoiceni (sat), 88 (92), 77 (104).
 Stoienscu (familia), 16, 61 (55), 239 (2), 266 (30), 274-5 (43-4), 277-8 (48-9).
 Stoienești (sat), 16, 240, 254-5 (18), 289 (66). (-Măglași), 265 (29).
 Stolnicul Zamfir, 95.
 Strehaia (mănăstire), 51 u.
 Strejăști (sat), 46-7 (38), 323.
 Strimbeanu (familia), 90 n. 1. (Constantin cel tânăr), 66 (62), 193 (2).
 Stroești (sat), 299 (26).
 Suhaș (sat), 153.
 Surpășeni (sat), 287 (2).
 Surpatele (mănăstire), 66 (63).
 Șușani (sat), 87 (92), 97 (104), 155 (158), 159 (166).

Susenî (sat), 240.
 Sutești (sat), 23 (19), 25, 28, 30,
 40 (32), 62 (57), 90-1 (95), 100-2
 (105-6), 109, 123, 127 u (130),
 130 (131-2), 153, 192-3 (2). (vin
 de), 19 (15).

Suțu (Mihai-Vodă I-iu), 120-1
 (120-1), 130-1 (132-3), 142 (147),
 166 (176)

T.

Tămășești (sat), 193 (1).
 Tăria (apă), 203, 295 (15), 297
 (20).
 Teișanu (familie), 282-3 (64).
 Telega, 10.
 Teșani (sat), 72 (68).
 Tetoianu (familie), 280 (35).
 Tibaldo (Ioan), 167 (177).
 Țiganî, 57, 65 (61), 86 (88), 87
 (91), 89, 106, 117 (116), 132
 (134), 150, 158 (164), 193 (2),
 194, 196, 216 (11), 235 (41),
 249-50 (213), 256 (19), 261, 277
 (47), 279-80 (54), 302-3 (35),
 307 (43), 312 (54), 331, 334.
 (meșteri), 87 (91).
 Tigveanu (familie), 68, 69 (65).
 Tigveni (sat), 200 (1).
 Tîrgoviște, 116. (Sf. Vineri din),
 344 (13). (polcovnicul de), 156
 (160)
 Tîrgu-Jiiului, 110-2 (113), 138,
 109 (181), 178 (194).

Tismana (mănăstire), 123. (proi-
 gumenul Gavriil de), 195 (3).
 (egumenul Ioil, de), 119 (119).
 Titireaciū (sat), 16-7, 294 (13).
 Tomșani (sat), 258 (18).
 Topana (sat), 68, 74 (71), 213 (6).
 Topolovăț (sat), 73 (70).
 Toxobeni (sat), 251.
 Trivalea (schit), 48 (41). (și egu-
 menul Metodie de), 207-8.
 Troian (sat), 24-5, 28, 30-1, 35-
 7, 39.
 Tunuzliu (familie), 175 (189).
 Turcești (sat), 71, 72 (68), 170-1
 (183-4), 295 (14), 296 (17), 297
 (20), 298 (23), 301 (33).
 Turci, 159 (165), 205, 312 (55).
 (cămătari), 211 (1), 282 (63).
 (la sate), 17 (12), 73 (70), 74
 (71). (cu miere), 293 (10).
 (uciși), 94, 114-5.
 Turnagi-bași, 124-5 (125).

U.

Uda (sat), 68, 74 (71), 187 (2),
 188 (3), 189-90 (6), 213 (6).
 Udeni (sat), 69 (66).
 Ungurească (Țară), 271 (37),
 331.

Ungureni (localitate), 35, 96 (102),
 137 (141).
 Urșani (sat), 15, 290 (7).
 Ușurei (sat), 183-4 (136), 139-40
 (144), 155-6 (159), 156-7 (160).

V.

Văcărescu (Barbu), 89, 343 (11),
 350. (Constantin), 336. (Ioniță),
 221 (20). (Ștefan), 343 (11).

Vai-de-ei (sat), 15, 267-8 (33),
 290 (7).
 Vălcănești (sat), 35.

- Valea Caselor, 127 (130).
 Valea Danului, 256 (20).
 Valea Mare, 72 (68).
 Valea Stanci, 225 (25).
 Vălsănești (sat), 199 (1), 203 (4),
 204 (7).
 Varlaam(Dumitrachi)138,350(?).
 Vărzari (sat), 91 (97).
 Vața (sat), 78 (70).
 Veneția, 44 (35), 222 (20). (Zecca
 din), 331 u.
 Vergu (boier muntean), 289-90
 (6-7).
- Veștim (sat), 271 (37).
 Vidin, 30 (29), 90 n. 1.
 Viena, 24 (21), 42, 348.
 Vișoara (sat), 73 (70), 256 (20),
 Vilcea (ispravnic de), 74-5 (72),
 76 (75), 162 (170), 173 (185).
 296 (16), 310 (50). (sat), 92
 (97).
 Vinjoiu (sat), 289 (6).
 Vlădoianu (Fota), 47 (39).
 Vodă (sat), 69 (66).
 Voicul (Cârștov), (340).
 Voinicești (sat) 193 (1).

W.

Wallis (comitele de), 50, 51-3 (46-7).

Z.

- Zătreanu (familie), 275 (44, 289
 (6), 298-9 (26).
 Zătreni (sat), 162 (170).
 Zboară (sat), 326.
 Zlătari, Zlătăre (deal cu vii și
 sat), 47 (39), 62 (57), 87 (91),
 90 (95), 101 (105), 109-10 (111-2,
 122 (124), 127 u. (130), 130
 (132).
 Zmlirăt (?) (sat), 282 (64).

TABLA LUCRURILOR

A.

- Abagiî, habagiî, 47 (39), 86 (89),
98, 123, 129.
Acioaie, 57.
Adeveritori, 289-90 (6), 290-1 (7).
Afurisanie, 250-1. V. și blestem.
Ajutorință, 220 (19), 223 (12),
224 (23), 227 (29), 258 (22).
Alișveriş, 161 (168).
Americă (pinză de), 180.
Angarale, 125 (125).
Anteriū, 179-80.
Antimis, 48 (41), 234 (39).
Aprozî, 187 (1), 189 (6), 235 (40),
239 (1), 242 (5), 245 (10), 264
(28). (vătafi de), 312 (54).
Araci, 104 (107), 222 (20).
Arendă, 134 (137), 136 (140), 137
(142), 141 (146), 142-3 (147),
153, 158-9 (164). (socoteală de)
108.
Argat, 257.
Arginturi, 334. (candele de ar-
gint), 24 (21).
Arie (de griū), 247.
Aritmetică (formulele slavone
de), 16, 20-1, 22 (17), 31, 35,
37, 49 (42), 241 (3), 259 (23),
270 (36). (socotelî), 253 (13).
Armășei, 171 (183).
Armași, 252, 289 (6).
Arvună, 85.
Aspri, 156 (160), 197, 262 (25), 321.
Așternut, așternute, 180, 307
(43).
Atlas, 247, 250.
Avaet, 167 (176).

B.

- Băcani, 24 (21), 39, 42, 44 (36),
86 (89).
Bălți, 64 (60).
Bani, *passim*. (aî cirjei), 223 (22).
Bărbieri, 263 (26).
Bărdă (bardă), 309 (48).
Basmale, 180.
Bătaie pe uliță, 46 (37).
Batalisi (a), 166 (175).
Berbeci, 178 (193). (bir de), 240.
Berbenițe, 58 (51), 98.
Beșleagă, 278 (50).
Bilciū, 103 (107), 118 (118).
Bir, 28, 240-1, 277-8 (49), 291 (8).

- (lude, slujitori, biruri bune), 62-3 (58). (lista de—uri), 4 (4). (al Diului), 240. (preotesc), 79 (80), 265 (29), 291-2 (8). (fugiții de—), 281 (59), 287-8 (3).
 Birnici, 291 (8), 293 (10).
 Biserică (zidire de—de sat), 136 (139).
 Bivolii, 55 (50).
 Blăni, 180. (de vulpe), 247.
 Blestem (cărți de), 10, 193-5 (2), 200, 203 (4), 205, 219 (16), 222-3 (21), 256 (19). V. și a-furisanie.
 Bob, 57.
 Bogasierii, 215 (10). (preot—), 222 (20).
 Boi (car cu), 277 (48).
 Boierinași, 272 (39).
 Borchine, 262 (25).
 Brânci (la ușă), 57.
 Brățare, 307 (43).
 Bresle, 291 (8).
 Brinză, 57-8 (51).
 Briu, 180, 191 (9), 253 (13), 258 (21), 262 (25). (de argint), 247.
 Bucătari, 87 (91), 259 (24).
 Bulz, 261.
 Bumbac, 259 (24), 262 (25).
 Bumbașir, 125 (125).
 Burie, 35.
 Butarii, 64 (59).
 Butcă, 157 (162).
 Butie, 57.

C.

- Cafea, 93 (99).
 Cai, 34 (30), 191 (9), 197, 226 (27), 230 (33), 235 (41), 246-7 (12), 256 (19), 264 (28), 269, 271 (37), 275-6 (45), 307 (43), 312 (57). (hoți de), 312 (54).
 Călărași, 44 (36), 113 (115), 122 (123), 157 (160), 255 (18), 272 (39), 291 (8), 326. (de Țarigrad), 12.
 Căldărari, 85-6 (88).
 Căldări, 48 (40), 56 (51), 180, 191 (9), 267 (32), 476 (35), 309 (48).
 Călțuni (de haine), 258 (21).
 Călugării, 290 (7). (catolici), 336.
 Călugărire, 292 (9).
 Camacurii (unelte), 86 (88).
 Cămara Chesaricească, 334-4.
 Cămărășei, 242 (5), 292 (10).
 Cămărăși, 250, 266 (31).
 Cămăși, 180, 218 (15), 276 (45).
 Candele, 44-5 (36).
 Cantare, 49 (42).
 Căpitani, 18, 64 (60), 68, 73 (70), 77 (77), 78 (78), 108, 189 (6), 254 (17), 265-6 (30), 267 (32), 271-2 (38), 272 (39), 289-90 (6-7), 292 (10), 304 (36), 307 (44).
 Căprarii (de oaste), 138.
 Căprarii, 295 (15).
 Capre, 57, 63-4 (59), 69-70 (67), 77-8 (77-8), 79-80 (81), 87 (91), 198 (3), 212 (3), 269, 275-6 (45).
 Car (cu boi, cu cai), 57.
 Caragroși (bani), 42.
 Cărămidă și-arii, 137 (142), 191 (1).
 Cărăuși, 78 (79).
 Cărnarii, 77 (77), 70 (86), 87 (96).
 Cărți: de apărare, 194. Bisericești, 191 (9).
 Căruțe, 276 (45), 309 (48). (cu cele de nevoie), 57.
 Caș, 80 (82), 189 (5).
 Casa (gospodărie, din 1735-6), 54-5 (49).
 Cășărie, 149, 213 (6).
 Cașcaval, 89, 96 (102).
 Căsuți, 243 (8).

- Catane, 15-6, 39, 123, 267 (33), 276 (46). (căpitanеști), 312 (55).
 Cătalif (cu dungă și fără), 233 (37).
 Cauc (unealtă), 86 (88).
 Cazane, 49 (44), 55-6 (50) 176, 177 (190), 191 (9), 247.
 Căzanel, 261.
 Ceacșiri, 180.
 Ceapă, 87.
 Ceară, 57, 241 (3), 242 (6), 257, 259 (24), 261, 262 (25), 311 (52). (prețul), 175 (189). (venit de), 16.
 Ceasornic, 27 (24), 43, 44 (37).
 Ceauși, 13, 292 (10), 294 (12), 295 (15), 299 (26).
 Cerapi (ciorapi), 258 (21).
 Cercei, 191 (9), 247, 250, 307 (43).
 Cergi, 57.
 Cetași, 75 (73), 288 (3).
 Chelari, 117 (117), 254 (17).
 Cherestea, 277 (48).
 Chezași, 187 (1) 228 (30), 307 (44), 156 (160).
 Chezășui (a se), 216 (12).
 Chiliași, 59 (54), 94 (116).
 Chindeș, 247.
 Chingă, 180.
 Chirigii, 73 (70), 77 (77), 78 (78), 79 (81), 87 (90), 274 (42).
 Chirii, 175 (189).
 Chiurcibașă, 328.
 Cinepă, 55 (49), 57, 310 (50).
 Cînta (a — la masă), 40 (32).
 Cîntar, 57, 274 (42). V. și cantar.
 Ciobani, 70 (67), 77 (77), 78 (78), 123.
 Ciocan, 86 (88).
 Ciorapi, 180.
 Circumari, 21, 24 (22), 25, 28, 30-1, 32 (27-8), 34 (29), 35-6, 39, 44 (36), 123, 158 (163), 160 (167), 206-7 (8-9), 235 (42), 260 (24), 312 (55) 344 (13).
 Circume, 103 (107), 137 (141), 306 (40).
 Cirja Vlădicăi (bir preoteșc), 221 (19).
 Cislă, 228 (30), 306 (42).
 Cislui (a se), 272 (39).
 Cizmar, 98, 240 273-4 (42).
 Cizme, 180, 257, 257 (24), 262 (25).
 Clacă, 65 (61-2), 148 (152), 151, 154, 155 (159), 203 (5 (oamenide), 155 (159).
 Clăi, 273 (40).
 Clește, 86 (88).
 Clondir, 255 (19), 267 (32).
 Cluceri de arie, 66 (62).
 Codru de loc, 75 (73).
 Coftirie, 250.
 Cojoc, (48), 276 (45) 309.
 Cojocari, 64 (59), 283 (66).
 Colaci, 310 (52). (de plată), 294 (13).
 Colan, 211 (2).
 Comisari (Vel), 41 (34).
 Concubinagiū, 294 (13).
 Condicari, 169 (181).
 Conteș, 34 (29).
 Copi (unealtă), 86 (88).
 Copii de casă, 47 (39), 200 (2), 214 (8), 217 (14), 221 (19), 224 (23), 227 (29).
 Corturi, 103 (107).
 Coș de fier, 276 (45).
 Così (a), 240. (drept de a), 278 (50).
 Cosit, 156 (160).
 Cosoare, 117 (117).
 Costande, 211 (2), 249 (13), 311 (53).
 Cotal (unealtă), 86 (88).
 Cotigă, 58 (51).
 Covoare, 27 (24), 43, 46 (37).
 Crihaturi, 269.
 Criminalion, 171 (183).
 Cring, 301 (33).

Croitorî, 34, (29), 39 47 (39), 56
 (50), 83 (88), 91 (97), 98, 187
 (1), 190 (7), 201 (8), 218 (9),
 255-6 (19), 266-7 (31-2), 268
 (35), 273-4 (42), 311 (53).
 Crucerî, 123, 129.
 Cuculion, 180.
 Cuhne, 55 (49).
 Cuie, 33 (29).

Culerî, 124 (124), 129.
 Curà (a—pădurea), 54 (48).
 Curârari, 101 (105).
 Curcanî, 259 (23).
 Curteni (a se), 19 (15).
 Curvi (a), 294 (13).
 Cutieî (dări ale), 112 (113).
 Cutremur, 196 (4).

D.

Dajde, 217-8 (14), 258 (22), 265
 (29), 280-2 (57-63), 345. (şfer-
 turî de), 220-1 (19). (chitanţă),
 306 (42). (împărătească), 235
 (42).
 Dajnice (bucate), 293 (10).
 Dărăbanî (căpitan de), 249-50
 (13).
 Dascăli, 87 (90), 123, 129.
 Davagiü, 89, 227 (29).
 De-avalma (stăpînire), 173 (186).
 Delii, 97 (105), 128.
 Denii, 258 (21).
 Departament de Şapte, 346 (15).
 (de opt), 346 (15).
 Desagi, 249 (12).
 Despărţenie, 243 (8).
 Diaci, 218 (15), 268 (34).
 Diaconî, 187-8 (2), 189-90 (6), 202
 (1), 203 (4), 204 (6), 213 (6),
 214 (9), 221 (19), 222 (20), 227-8
 (29), 230 (34), 233 (38), 235-6
 (42), 256 (19), 259 (24), 262 (26),
 264 (28), 293 (11), 295 (15), 307
 (43).

Dichii, 73 (70), 98, 254 (17).
 Dijmă, 70 u. (68), 75-6 (74), 150,
 203 (5), 308 (39). (a moşiei), 88
 (92). (a pămîntului), 10.
 Dijmarî, 271-2 (38), 292-3 (10).
 Dijmărit, 14 (10), 257, 271-2 (38),
 292-3 (10), 345.
 Diplaşi, 305 (37).
 Dirste, 55 (49), 130 (131), 322.
 Dobindă, 49 (44), 68, 72 (69), 115,
 197, 254 (15), 256 (20), 268 (34),
 305 (38) (la vin), 26.
 Dogari, 98.
 Domneşti (bani), 278 (49).
 Dradidam (*drap de dame*), 180.
 Drepturi boiereşti, 64-5 (60).
 Dresuri, 258 (23).
 Drojdii, 80 (83).
 Duhovnici, 174 (188).
 Dulămi, 191 (9), 307 (43).
 Dulapuri, 57.
 Dumication (*demi-coton*), 180.
 Dusul banilor, 258 (22).

E.

Embatic, 176.
 Epingeă, 276 (45).

Exaimeron, 174-5 (188).

F.

- Făclii, 259 (23).
 Făină, 85, 259 (23), 261, 262 (25),
 283 (66).
 Fălci (de pământ), 296, 275 (43).
 Fășii (de pământ), 240.
 Fasole, 57.
 Fătăciuni, 167-8 (178).
 Ferdele, 61 (55), 71, 270 (36).
 Feștile de luminări, 259 (24).
 Fier, fiare. 85, 178 (194), 247.
 (de cal) 276 (45). (de cozi),
 309 (48). (de plug), 57, 191
 (9), 247, 256 (19), 276 (45), 309
 (48).
 Fierăstrae, 57.
 Fin, 24 (22), 27 (23), 31, 35, 37,
 39, 45 (37), 55 (119), 58 (51),
 118 (119), 125 (125), 137 (142),
 141-2 (146), 150, 155 (159), 156
 (160), 211 (3), 275 (43), 276
 (46), 299 (26).
 Florinți, 55 (50), 57, 61, 340 u.
 Foale (de suflat), 77 (77), 78 (78).
 V. și foi.
 Foamete, 248.
 Foarfeci, 86 (88).
 Foi (de fierar), 86 (88).
 Frigări, 48 (40).
 Funi (de pământ), 269, 320, 323-4,
 329. (prețul lor), 270 (36).
 Fundulețe, 85.

G.

- Găini, 259 (23).
 Galbeni, 39, 42, 167 (176), 271
 (37), 324-5 (2-3). (olandesi), 61
 (56).
 Garași, 287 (2).
 Gârdași, 101 (105), 102.
 Geambași, 99, 129.
 Ghermesit, 180.
 Ghin (unealtă), 57, 276 (45).
 Ghindă, 77 (77).
 Giște, 259 (23).
 Giubea, 180.
 Gloabă, 56 (50), 151, 234 (39),
 294 (13).
 Glonică (globnică), 312 (53).
 Grămătică, 146 (151), 151, 220
 (19).
 Griu, 15-6, 57, 58 (51), 66 (62),
 79 (79), 93 (99), 107 (110), 247-8,
 251-2, 257, 259 (24), 264 (28),
 276 (46), 279 (53).
 Gros (inchisoare), 259 (24).
 Grosari, 279 (52).

H.

- Haiduci, 56 u.
 Hamuri, 175-6 (189), 251.
 Haraci (de vie), 132 (134).
 Hăraci (a se — via), 106.
 Hărăceari, 245 (10).
 Haraci (bir), 240, 242 (6), 292,
 (10). (zapci de), 245 (10), 246
 (11).
 Hatıșerif (darea — ului), 220
 (19).
 Heleșteie, 18, 27 (23), 327.
 Heresteu, 276 (45).
 Herghelie, 312 (54).
 Hinteu, 57.
 Hirdău, 57, 97-8 (105).
 Hirși, 96 (102).

Horă (la casă), 54 (49).
 Horelcă, 39.
 Horgote (horbote), 44 (35).

Hoți, 90 n. 1 270-1 (37).
 Hotnogi, 58 (51).

I.

Iarbă de livede, 274-5 (43).
 Ibric, 251.
 Ibrișin, 257.
 Icoane, 48 (40).
 iernatec, 261.
 Împărătesc (om), 274 (42).
 Împrejurenî, 157 (161), 203 (5),
 295 (15).
 Închisoare, 234 (39). V. și *gros*.
 Inele, 191 (9), 211 (2).
 Îngrădeală, 294 (12).
 Îngropare (cheltueli de), 310-1
 (52).
 Întreială (dare), 64 (60).
 Înturnătoare, 274-5 (43).

Ipingea, 309 (48).
 Ișlic, 257. (de samur), 247.
 Ispăși (a), 264 (28), 272-3 (40).
 Ispășit, 61 (55).
 Ispășitorî, 310 (51).
 Ispravnic (de mănăstire de mai-
 ce), 226-7 (28).
 Isprăvniciei (boierești), 64 (60),
 88 (92), 103 (107), 132 (134),
 135 (139), 137 (142), 145-6 (150),
 148 (152), 156 (160).
 Iuzbașă, 14 (9), 169 (181), 292 (10).
 Izmene, 180.

J.

Jghiaburî, 213 (6).
 Jicniță, 16, 54 (49).
 Jimbă, jimblă, 93 (99), 133 (135).
 Jir, 299 (26).
 Jirovnicie, 145.
 Judecată (chemare în), 159 (165).
 Judeci (a), 325 (3).

Judecie (carte de), 325 (3).
 Județi, 256 (20).
 Juncî, 260 (25).
 Junince, 260 (25).
 Jurămînt, 249 (13), 250, 252.
 Jurebiî, 309 (48).

L.

Lacâte, 57.
 Lăcătuși, 92 (97), 97 (105), 123,
 128.
 Lăcrari, 124 (124).
 Ladă, 180.
 Lamuri, 312 (55).
 Lanț, 57. (de cal), 276 (45).
 Lăturași, 157 (161).
 Lăutari, 259 (23).

Lavițe, 57.
 Lazaret, 300 (209).
 Legători de cărți, 39.
 Legume, 85, 88 (92), 133 (135),
 259 (23).
 Lină, 309 (48).
 Lînari, 102, 124 (124), 129.
 Linguri, 27 (24), 43, 46 (37).
 Litre, 293 (10).

- Liturgii de Buda, 234 (39).
 Locuri (preț de), 268 u. (36).
 Logodnă, 294 (14).
 Logofeți, 166 (175).
 Logofeți, 18, 48 (40), 65 (60), 92 (97), 123, 124 (124), 128, 151, 156-7 (160), 170 (181), 177-8 (192), 188 (3-4), 189-90 (6), 197, 198 (3), 207-8 211 u., 239, 242- (5), 248, 253-4 (15), 256 (19), 266 (31), 277 (48), 279, 281, 289 (6), 293 (15), 305 (38), 306 (40), 325 (3), 344 (2). (de Divan), 136-7 (141), 292 (10), 309 (47). (de Vistierie), 76 (75), 100, 124 (124).

M.

- Macat, 180.
 Măcelari, 212 (3), 306 (41).
 Magistri, 296 (17).
 Măglași, 206 (31), 268 (35). (sat de), 265 (29).
 Măhrămî, 247, 258 (23).
 Maiu de fier, 276 (45).
 Măiugă (de pisat sare), 309 (48).
 Mălaiu, 65 (61), 66 (62), 77 (77), 78 (78), 132 (134), 248, 253 (14).
 Maldăr, 311 (52).
 Mămulari, 98.
 Mantie (cin al-î), 181 (297).
 Mănuși. V. cinepă.
 Mărgean, 191 (9).
 Măriași, 211 (2).
 Martologi, 243 (8), 310 (50).
 Mătasă, 191 (9).
 Mătăsari, 47 (38), 98.
 Maxildar (unealtă), 86 (88).
 Mazăre 57.
 Mazili, 265-6 (30), 277 (47), 281 (59), 282 (63). (dare pe), 134 (136).
 Megiași, 58 (52), 203 (5), 225 (25), 264 (28), 287 (2), 293 (12), 295 (14), 298 (23).
 Meiū, 251, 310 (51).
 Mere, 133 (135).
 Mese, 57.
 Meșteri, 34 (29), 312 (53).
 Miere, 49 (42), 58 (51), 67-8 (65), 69 (65-6), 73 (70), 73-4 (71), 77-8 (77-8), 79-80 (81), 86-7 (90), 91 (96), 189-90 (6), 199 (6), 248, 252, 256 (20), 257. (banî pe), 23 (20).
 Milii (banii), 167 (176).
 Mină (la bir), 293 (10).
 Mîncături, 258 (22).
 Mirie, 340, 349.
 Mită, 25.
 Mițe, 35.
 Molitvenic, 314.
 Morari, murari, 83 (85), 93 (99), 276 (45), 288 (5), 312 (53).
 Morî, 11, 54 (49), 65 (61), 130 (131), 132 (134), 194, 247-8, 293 (11), 303 (36), 327.
 Mortasipi, 82 (85), 303 (36).
 Morun, 93 (99).
 Moșneni, moșneni, 293 (11), 295 (15), 301 (33).
 Mumbașiri, 127 (129), 154, 155 (159), 157 (160), 160 (167).
 Munte (prinsoarea-luî), 167 (176).

N.

- Nădragi, 218 (15), 257, 258 (2), 260 (24). (Preotești), 28.
 Năpăști, 287-8 (3).
 Năstavnici, 178 (194), 180, 182 (178).
 Nasturi, 191 (?), 243 (8).

Nebuni, 170-2 (183-5).
 Negustori (de tîrg de țară), 162
 (169). (tovarăși), 190-1 (8).
 Nicovală, 86 (88).

Nuiele, 294 (12).
 „Nume“, (la bir), 47 (38).
 Nunți, 252, 258-9 (23).

O.

Oale, 255 (19), 259 (24), 262 (25).
 (de aramă), 48 (40), 267 (32).
 Obraț (oboroc), 310 (51).
 Obroace, oboroace, 11-2, 15-6
 (marî și mici), 247-8. 251-2,
 257, 259 (23), 261, 264 (28).
 Ocolniță, 84 (87).
 Oi, 34 (30), 39, 57, 191 (96), 241 (3),
 247, 253 (14), 259 (23), 260 (25),
 261, 262 (25), 275 (45), 307 (43).
 Oierî, 276 (45).
 Oierit, 14 (10), 39, 257, 261, 271
 (37), 345.

Olarî, 124 (124).
 Olate, 157 (161).
 Orez, 93 (99), 257, 261, 262 (25).
 Orți (banî), 44 (35).
 Orz, 15, 133 (135), 259 (23).
 Osteneală (= dobîndă), 22 (18),
 69 (66), 190 (7), 198-9 (6), 306
 (41).
 Otaștină, 202 (1), 287 (1).
 Oțet, 58 (51).
 Ovăs, 12.

P.

Pădurenî, 88 (92), 97 (104).
 Păduri, 97 (104), 157 (161). (me-
 ree), 304 (47).
 Păhărniceî, 104 (107).
 Pambriü, 180.
 Pămînt (prețul-ului), 301 (33),
 326 u.
 Pandurî, 47 (33).
 Pantofi, 180.
 Papuci, 93 (99).
 Paragrafie, 167 (176), 346 (15),
 349 350.
 Parastase, 202 (2).
 Pari, 294 (12).
 Păritare (de lîină și postav), 57.
 Părpăr, 91 (95), 109 (111), 110
 (112), 130 (132), 131 (133).
 Păstrăvi, 89.
 Pătulașe, 312 (55).
 Paturî, 57.
 Pături, 276 (45), 305 (37), 309
 (48).

Pecetluit, 107 (109), 292 (9), 222
 (20), 313 (57), 345 (14).
 Pere, 133 (135).
 Perii, 309 (48).
 Pescari, 34 (29).
 Peșceșuri, 133 (136), 170 (181).
 Peșchir de masă, 250.
 Pește, 29 (25), 34 (30), 64 (60),
 174 (188), 258 (23), 259 (24),
 305 (37).
 Petaci, 191 (9).
 Piei, 57, 188-9 (4-5), 212 (4), 213
 (5), 251. (vama -ilor), 65 (59).
 Piper, 259 (24), 262 (25).
 Pircălabî de sat, 11-2, 15, 18,
 34 (29), 47 (39), 61 (58), 64 (60),
 65-6 (62), 72 (69), 82-3 (85), 87
 (90), 92 (97), 98, 123, 124 (124),
 129, 155, 187 (1), 196-7 (1),
 202 (2), 206 (8), 240, 267 (33),
 272 (40), 275 (43), 282 (64), 283
 (65), 290 (7), 291 (8), 292 (9),

- 295 (15), 296 (16, 19), 297 (21),
299 (26), 310 (50), 313 (56).
- Pirostriei, 57, 247.
- Pisc (cu vii), 146 (151), 269.
- Pistoale, 247.
- Pitac (act), 348, V. și petac.
- Pitarî, 82 (85).
- Piue, 55 (49).
- Plăiași, 56 u., 278 (5), 305 (39).
- Plaiu de vie, 301 (33).
- Plăși, 228 (30), 231 (36). (de vi-
năriciu), 16.
- Pleavilă, 65 (61), 249 (12).
- Plocoane, 221 (20). (de nume),
293(10). (împărătești), 268 (34).
(preoțești), 231 (36).
- Pod (venitul de). 247-8.
- Podvoade, 125 (125).
- Pogoane, 149.
- Pogrebanie, 257, 259 (24).
- Poienari, 28.
- Polcovnici, 156 (159).
- Pomelnice, 260 (24).
- Pometuri, 195 (3).
- Pomi, 157 (161).
- Popi domnești, 258 (22).
- Popoară (de vinăriciu), 90-1 (95),
102, 119 (120), 144, 146 (151).
- Porcari, 308 (46).
- Porci, 30, 58 (51), 93 (99), 145,
240, 241 (3), 247, 260 (25), 264
(28), 267 (32), 275 (45), 281 (60),
282 (64), 283-4 (65, 67), 286 (19),
293 (10).
- Porumb, 15-6, 57, 61 (55), 93 (99),
118 (118), 132 (134), 137 (142),
149, 283 (65), 312 (55).
- Porunci domnești, 235 (42).
- Posluși (a), 127 (129).
- Poslușnici (carte de), 313 (56).
- Postav, 116.
- Poște, 179.
- Potcap, 28, 180.
- Potronicî, 44 (35), 341 (11). V
și poturi.
- Poturi (banî), 347.
- Poveri, 305 (37).
- Poverne, 177 (190).
- Prăjini (de măsurat), 149, 269.
- Pravila, 20 (8), 215 (9), 243 (8),
350. (pămîntului), 168 (178).
- Praznice, 93 (99).
- Preoților (dajdea), 214(8), 219-20
(8), 221 (19), 223 (22), 236 (43).
- Prinsoare (invoială), 167 (176).
(— a muntelui), 96 (102).
- Prisacă, 195 (3).
- Pristol (masă de), 234 (39).
- Pritoc (vin), 274 (42).
- Protimisis, 134 (137), 135 (138),
137 (141), 143 (147).
- Protopopi, 102, 123-4(124), 128-9,
170 (181), 211 u., 280 (56).
(chemarea lor la Mitropolie)
229 (31).
- Proveț, 275 (45).
- Prune uscate, 57.
- Pușcărie, 60, 89.
- Puști, 48 (40).
- Putini, 57.
- 259 (24), 279 (53).
- Rachieri, 25.
- Rachiu, 26, 28, 36, 38 (31), 49
(44), 58 (51), 88 (92), 106, 111,
149-151, 158-9 (164), 191 (9),
206 (8), 222 (20), 235-6 (42),
259 (24), 279 (53).
- Rasă, 180.
- Rasol, 57.
- Răspitie, 311 (52).
- Răsură, 281.

R.

Rațe, 259 (23).
 Răvașe mincinoase, 191 (8), 223
 (21). (de seamă), 281.
 Răzăși, răjași, rezași, 137 (141),
 205.
 Ridicata (vadră cu), 116.
 Rimători, V. porci.
 Ripi (preț de pământ în), 269.

Robi, 293 (11).
 Rochi, 294 (13).
 Roși de țară, 321.
 Rudari, 24 (22).
 Ruminie (iertare de), 288 (4),
 288-9 (5), 296 (19).
 Ruptași, 281 (59).
 Ruptoare, 91 (96). (de preț), 68.

S.

Săcară, 93 (99).
 Saci, 57.
 Sahane, 48 (40).
 Săhănèle, 48 (40).
 Șai (postav), 33 (29), 191 (9), 307
 (43).
 Sălăcași, 157 (161).
 Salahorilor (bani), 220 (19).
 Sălbî, 191 (9).
 Săliște, 293 (11).
 Sandal (stofă), 222 (20).
 Săndic (sindic), 277 (49).
 Sape, 57.
 Saracliu, 33 (29).
 Sărăcuste, 257.
 Sare, 77 (77), 78 (78), 130 (131),
 276 (46). (ca arendă), 153.
 (milă de), 3. (ocne închise),
 9-10 (6).
 Sărindare, 61 (56), 257, 260 (24),
 262 (25), 312 (55).
 Sat (cutia—ului), 196 (4).
 Său, 57.
 Scatulce, 57.
 Scaune, 57.
 Scaune de vie, 193 (2), 293 (11),
 296 (16).
 Schileri, 248.
 Școală, 108.
 Scoarțe, 43, 46 (37), 180, 191 (9).
 „Scrisori mincinoase“, 40 (32).
 Scule, 331, 334. (de biserică),
 234 (36).

Scurteică, 180.
 Scutelnicî, 127 (129), 345 (14).
 (carte de), 313 (57).
 Șea, 276 (45).
 Seceri, 57.
 Secetă, 137 (142).
 Securi, 276 (45), 309 (48).
 Șederea satului, 326.
 Șelari, 240.
 Șervete de Veneția, 44 (35).
 Șferturi, 231 (36).
 Sfeșnice, 57, 180, 247, 258 (23),
 (de alamă), 27 (24).
 Sfredele, 57, 276 (45), 309 (48).
 Sfredelașe, 276 (45).
 Siimeni, 92 (97).
 Șindilă, 33 (29), 57, 66 (63), 254-5
 (18). (în solzi), 54 (49).
 Sinet (act), 163 (171), 174 (186).
 Sipete, 309 (48).
 Sirmă (fir), 211 (2), 247, 258 (23).
 Slănină, 240, 279 (53).
 Slugi, 218 (15), 276 (45).
 Slujitori, 13, 61 (55), 97 (105),
 103 (106), 128, 138, 150, 283
 (64), 292 (8), 292-3 (10).
 Sobe, 57.
 Socotitori, 201 (2).
 Somn (pește), 132 (134).
 Șorăpru (șurub), 86 (88).
 Șpani, 273 (46).
 Sparte (zapise), 189 (6).
 Stafide, 93 (99).

- Stavropighie, 12.
 Steagului (poclonul), 278 (51).
 Stegari, 68, 74 (71), 98, 121 (122),
 128, 150, 292 (10), 295 (15).
 Stini, 149.
 Stinjeni (preț pe), 295 (15), 297
 (22).
 Străchini, 262 (25), 311 (52).
 Straie, 276 (45), 309 (48).
 Strinsoare, 302 (35).
 Stupăreasă, 239 (3).
 Stupari, 68, 73 (70), 123.
 Stupî, 12, 57, 191 (9), 198 (3),
 245, 247, 249-50 (13), 264 (28),
 293 (10), 307 (43).
 Stupină, 71, 73 (70).
 Stupșori, 224 (24).
 Sudiți, 137 (141).
 Suhat, 25, 28, 31, 35, 88 (92), 96
 (102).
 Surghiun pentru nebuni, 171-2
 (184).
 Sursaat, 261.
 Sutași, 292 (10).

T.

- Tăbăceală, 188-9 (4-5).
 Tăbaci, 63 (59), 77 (77), 78 (78),
 212, 213 (5), 310 (50).
 Tabieturi, 166 (175).
 Taere, tăere, 57, 310 (50), 191 (9).
 Taleri, *passim*. (Cerut cu—ul),
 177 (192).
 Tămiie, 257, 259 (24), 262 (25).
 Țavă (de rachiū), 49 (44). (fier
 de), 86 (88).
 Taxildari, 109 (111), 119 (120),
 146 (151).
 Tescovină, 25, 27 (23), 31, 35,
 37, 252.
 Testament, 87 (92).
 Tigăi, 247, 276 (45), 309 (48).
 Tingiri, 48 (40), 56 (51), 85, 247,
 261.
 Tipsii, 48 (40), 56-7 (51), 191 (9),
 251, 267 (32).
 Tipsioară, 261.
 Tîrguri, 160-1 (168).
 Tirlici, 311 (52).
 Țiție (unealtă), 86 (88).
 Tocuri, 267 (32).
 Topoare, 57.
 Trăistari, 99, 101 (106).
 Treapad, 39, 75 (72), 156 (159),
 157 (160), 160 (167), 197, 217-8
 (14), 221 (19), 230 (33), 231 (36),
 233 (38), 239 (1), 280 (55), 282
 (64), 284.
 Treaptă (de argint), 211 (2).
 Treierat, 66 (62).
 Trepăda (a), 234 (39).
 Tretina morii, 55 (49).
 Trușie (la vie), 100.
 Turmaci, 129.

U.

- Ughî, 39, 260, 319, 321.
 Ulari, 240.
 Ulcele, 311 (52).
 Undelemn, 93 (99).
 Unt, 34 (30), 48 (42), 58 (51), 67-8
 (65), 69 (66), 77-8 (77-8), 240,
 259 (23).
 Untari, 61 (55), 68, 73 (70), 100,
 128, 187 (1), 299 (26), 305 (38).
 Urciure (ulcioare), 311 (52).
 Uși, 57.
 Usturoiū, 57.

V.

Văcărit, 48 (40), 345.
 Vacii, 217 (13), 243 (8), 250, 259 (23). (sterpe), 242 (6).
 Vameși, 78 (78). (de bălți), 64 (60).
 Vămi interioare, 77 (77), 130 (131).
 Var, 254-5 (18).
 Văratec, 71.
 Varză, 57. 259 (23).
 Vărzărie, 54 (49).
 Vase de aramă, 194, 255 (19), 267 (32). (de cositor), 194.
 Vătafi, vătași, 58 (51), 65 (61), 78 (78), 83 (85), 93 (99), 122 (123), 149, 189 (5), 207 (8-9), 242 (5), 270-1 (37), 278 (5), 282 (64), 287 (2), 296 (19), 297 (22), 299 (26), 305 (39), 312 (53). (de Divan), 134 (136). (de pușcărie), 244 (9).
 Vătășei, 101 (108), 129, 297 (21).
 Vătășie, 258 (22).
 Vătășoaie, 295 (14).
 Vătraie, 57, 276 (45), 309 (48).
 Vechilii, 154, 170 (18), 190 (6).
 Vedre. V. vin. (de lemn), 57.
 Veliagi, 278 (50).
 Vin, vii, vierii, 47 (38) 65 (61), 98-9, 100, 106-7 (109), 116, 128, 133 (135), 149, 153-4, 158-9 (165), 160 (167), 202 (1), 206-7 (8-9),

235-6 (42), 240, 247-8, 257, 259 (24), 261, 273-4 (42), 293-4 (12), 299 (26), 300-1 (31), 308-9 (47). (omenesc), 26. (cu pelin), 22 (17), 25, 35-6, 40 (32). (de virf), 25.
 Vinăriceri (simbriile lor), 100.
 Vinărici și vinăriceri, 13, 14 (10), 15 u., 20 u., 24 u. 30-1, 32 (28), 34 u. (30), 44, 46 u., 48 (40), 49 (43), 55 (49), 58-9 (51-2), 62 (57), 77 (76), 80 (83), 82 u., 85, 92-3 (98), 97 u. (105-6), 103-4 (107), 109-10 (111-2) 119, 20 (120), 120-1 (121), 122 u. (124), 127 u. (130), 130-1 (130-132), 143-4 (149), 146 u. (151-166-7 (176), 225-6 (26), 239 u. (3), 254 (17), 264 (30), 307 (44), 345 (15). (terminii slavonii de), 97-8 (105), 130 (130).
 Vinărici (a), 148 (151).
 Vistierniceii, 327.
 Vite, 12, 28, 34 (30), 37, 78-9 (79), 191 (9), 197, 246 (12), 253 (14), 259 (24), 260 u. (25), 269, 273 (40), 275-6 (45-6), 294 (13), 307 (43).
 Volnicie (carte de), 305 (39).
 Vornici de sat, 12.
 Vrajitoare, 82 (85).

Z.

Zablăi, 97 (105).
 Zăbun, 191 (9), 257, 258 (21).
 Zahană, 77 (77), 78 (78), 79 (81).
 Zahereă, 112 (113), 125 (125), 127 (129), 267-8 (33), 281 (62), 283 (66).
 Zălogi (a), 195 (3).

Zapcii, 145-6 (150), 157. (161), 265 (29), 277-8 (49), 313 (56).
 Zapise false, 67 (64).
 Zarafi, 48 (39).
 Zarzavaturii, 133 (135).
 Zeciuală, 33 (29), 134 (136), 146 (151), 188 (3), 190 (7), 197,

199 (6), 242 (5), 264 (28), 266 (31).
 Zeghe, 218 (18).
 Zestre, 191 (9), 211 (2), 243 (8), 249 (13), 263 (27), 309 (49), (foaie de), 307 (43).
 Zloți, 22 (17), 40 (32), 54 (49), 55 (50), 66 (62), 187 (1), 198 (3),

220 (19-20), 257, 276 (46), 302 (34-5), (nemțești), 49 (44), (prețul în galbeni olandesi), 61 (56).
 Zmirnă și tămie, 311 (52).
 Zugravi, 102.
 Zurbă, 151, 155 (159).
 Zurbagii, 150-1, 155 (159).

ONOMASTIC

N. B. Nume mai multe se află strinse la un loc pe pp. 46-7, 86-7 (90), 87 (91), 92-3 (97), 97 u. (105), 122 u. (124), 127 u. (130), 167 (178), 187 (1), 206 (8), 238-40 (3), 254 (16), 307 (45), 311-2 (53), 312 (55), 320, 322-3, 324 (1).

A.

Agabie, 151.
Albue, 77 (77), 299 (26).
Aldimir, 269.
Alexe, 297 (20).
Amza, 18, 151.
Andronescu (f.), 178 (192), 181 (196).

Anghel, 298 (23).
Anghela, 262.
Arsenie, 245 (10).
A s'pra, 307 (53).
Aura, 287 (2).
Aveana, 293 u. (12).
Avram, 255 (18).

B.

Băban (f.), 240.
Baca (f.), 203 (5).
Badea, 293 (11).
Bălat (f.), 69 (65).
Balea, 70 (67), 255 (18).
Balotă, 308 (46).
Blîndu (f.), 312 (54).
Boașu (f.), 70 (67).
Bobe, 326.
Bobroteaiu, 163 (172).
Bodescu (f.), 279 (53).
Bodor, 269.
Bogdan, 320.
Bold (f.), 63 (59).

Boldun (f.), 70 (67).
Borbotescu (f.), 278 (51).
Bordea (f.), 259-60 (24).
Bordeiü (f.), 260 (24).
Borobeaiü (f.), 111.
Brăilă, 320.
Bubatu (f.), 79 (79).
Bucșea, 297 (21).
Budărăscu (f.), 239 (1).
Burtel, 68.
Bușe, 78 (79).
Busioc, 70 (67).
Butucea, 21.
Buzduca, 255 (19).

C.

- Căjan, 75 (73). V. și Cojan.
 Călinescu (f.), 280 (55).
 Calotă, 287 (2).
 Caprea, 243 (8).
 Caragea, 130-1 (132-3).
 Cărciul, 299 (26), 325 (3).
 Catană (f.), 40 (32), 254 (17).
 Căzan, 320.
 Cerboreanu (f.), 80 (82), 189 (2).
 Cernea, 20 (17).
 Chela, 261.
 Chera, 253-4 (15), 256 (19), 289.
 Chibzuitul (f.), 324 (1).
 Chida, 326.
 Chirca, 262 (26), 293 (11), 328.
 Chirul, 195 (3).
 Ciocan (f.), 245 (10).
 Ciochină (f.), 196 (1).
 Ciocotan, 320.
 Cirtiță, (f.), 60.
 Ciucescu (f.), 154.
 Ciuguliu, 107 (110).
 Ciupoca, 80 (83).
 Cojan (f.), 71, 297 (21).
 Cojan (f.), 208 (1).
 Colțea (f.), 203 (4).
 Coman, 178 (193), 242 (7).
 Condea, 79 (80), 255 (19).
 Cojală (f.), 48 (40), 255 (19).
 Copălescu, Copleșcu (f.), 266
 (31), 268 (35).
 Cornea, 298 (24).
 Cosac (f.), 70 (67).
 Crăsan (f.), 312 (54).

D.

- Damaschina, 76 (75).
 Dan, 245 (10), 289 (6).
 Danciul, 59 (54), 162 (169).
 Datco, 309 (47).
 David, 289 (6).
 Defta, 86 (89), 137 (142), 328.
 Delanu (f.), 189 (6).
 Denighie, 296 (19).
 Dirmon (f.), 240.
 Dobriceanu (f.), 47 (39), 251, 253
 (13), 257.
 Dobrin, 79 (80), 302 (35).
 Dobrița, 79 (79).
 Dobroge, 254 (17).
 Dobrotă, 327.
 Donescu (f.), 73 (70).
 Dosie, 248.
 Dovleac (f.), 313 (56).
 Drăgănescul (f.), 329.
 Dragne, 216 (12).
 Drăgoiescu (f.), 134 (137), 135
 (138), 305 (37).
 Dragoș, 63 (58).
 Dragul, 13, 290 (7).
 Drăgulea, 294-5 (14).
 Drăgușin, 255 (19).
 Dulea, 71, 72 (68).
 Dumbrăvescu (f.), 61 (64), 151.
 Duminecă, 223 (22), 227 (29).
 Dumitrea, 242 (6).

E.

- Enuță, 244 (9).
 Eșanu (f.), 188 (4), 189 (5), 190-1
 (8), 199-200 (1-2), 222 (21).

F.

Filip, 78 (78).
Fluturel, 202 (1), 287 (1).

Frangule, 300 (30).
Frincul, 90 (94).

G.

Gaiță, 203 (5).
Galatie, 245 (10).
Galeș, 178 (193).
Gheban, 96 (102), 108, 111, 113
(115), 163 (173), 170 (181).
Ghedeon, 212 (3).
Gheliescu (f.), 288 (4).
Ghermez (f.), 254 (18).
Ghioca, 289 (16), 325 (3).

Girlaş, 320.
Giulescu, 289 (6).
Giura, 262 (26).
Giurgiovanu (f.), 203 (5).
Goianu (f.), 296 (16).
Golie (f.), 67 (64).
Golumbeanu (f.), 307 (45).
Goran, 248-9 (12-3).
Gruită, 295 (14).

H.

Hăga (f.), 254 (17).
Hera, 241 (3).
Hoancă, 264 (28).
Hondor (f.), 296 (19).

Hreazea, 221 (19).
Hrizan, 327.
Hrizea, 25.

I.

Iane, Ianea, 86 (89), 240, 294 (14),
297 (21).
Ianoș, 162 (169), 323.
Iarca, 64 (59).
Iarul, 77 (77).
Iftenie, 4 (4).
Igoianu (f.), 108.
Iliina, 279 (54).

Imbăr (f.), 107 (110).
Iordan, 70 (67).
Ioța, 22 (18).
Iovan, 298 (26).
Isaia, 302 (35).
Isaū, 327.
Ișțfan, 320.
Ivan, 295 (14).

J.

Jibleanul (f.), 48 (40).

Jiga, 204 (7).

L.

Lămotescu (f.), 344 (12).
Lencă (f.), 151.

Lenchiță, 180.
Leotă, 320.

Lepa, 287 (2).
 Liască (f.), 276 (45).
 Ludurâscu (f.), 272 (40).

Lupașco, 212 (3).
 Luvaran, 296 (17).

M.

Magher (f.), 202 (1).
 Măina, 216 (11).
 Măinea, 79 (80).
 Mălăiulă (f.), 297 (21).
 Măldărescu (f.), 76 (75), 234 (41),
 289 (6).
 Mancu, 296 (16).
 Mandrea, 290 (7).
 Manea, 323.
 Mareș, 48 (40).
 Marinescu (f.), 313 (56).
 Mătu (f.), 203 (5).
 Mațuchi (f.), 48 (40).
 Mătușe, 129.
 Merișanu (f.), 336.
 Mertătea, 69 (65).
 Miclea, 297 (22).
 Mierlan, 117 (116).
 Mihăilă, 155, 167 (176).

Mihnea, 18.
 Mihul, 248.
 Mihuță, 71, 72 (68).
 Milco, 299 (26).
 Milea, 70 (67), 80 (82), 162 (169).
 Minea, 63 (59).
 Mira, 344 (13).
 Mirică, 228 (30).
 Mitrică, 222 (20).
 Modrescu (f.), 299 (26).
 Moldoveanu (f.), 40 (32), 299 (26).
 Moringlavul (f.), 294 (12).
 Moroaia, 64 (59).
 Mușa, 259 (24).
 Mușat, 222 (20), 299 (26).
 Mustătea, 74 (71).
 Mușuroescu (f.), 155 (159).
 Mușuroiul (f.), 125 (125).

N.

Năsipeanu (f.), 86 (89).
 Nasta, 266-7 (32).
 Nastea (f.), 165-7 (176).
 Năstureica, 293 (11).
 Năsturel (f.), 336.
 Neagoe, 31.

Nedelea, 221 (19).
 Negoită, 305 (39).
 Neguță, 230 (34).
 Nica, 222 (20).
 Nicolita, 178 (193).

O.

Oancea, 287 (1).
 Obrăcan (f.), 202 (1).
 Oprița, 141.

Orbu, 73 (70).
 Ormuzolu (f.), 149

P.

Pădin (f.), 195 (3).
 Pahomie, 68.

Pălășescu (f.), 295 (15).
 Panduru, 72 (68).

Pantie, 202 (1).
 Papa, 259 (23), 261, 329.
 Părpărița, 276 (45).
 Pasăre (f.), 78 (79).
 Pașcu, 221 (20).
 Păușea (f.), 240.
 Petrișor, 48 (39).
 Pirvilă, 203 (5).

Podbăniceanu (f.), 195 (3).
 Poienariu, 78 (79), 299 (27), 312 (54).
 Popolan (f.), 151.
 Precup, 290 (7).
 Prodan, 245 (10).
 Puiu (f.), 276 (45).
 Pungulescu (f.), 320.

S.

Safira, 61 (55).
 Samfira, 257.
 Sărăcinescu (f.), 288-9 (4-5).
 Scordoc, 248.
 Seman, 320.
 Șerbănescu (f.), 328.
 Șerbănică, 203 (5).
 Șerboiș, 69 (65).
 Șerbul, 69 (66).
 Sfantăcul, 48 (40).
 Siban, 221 (19).
 Sidile (f.), 272 (40).
 Sima, 49 (44), 248.
 Sin, 320.
 Sincă, 250.
 Sirbul, 86 (89).
 Slăvitescu (f.), 289 (6).

Soare, 288 (5).
 Sofica, 261.
 Sora, 257.
 Spînul, 72 (68).
 Spirea, 239 (1).
 Stanca, 249 (13).
 Stăncuța, 305 (37).
 Stănia, 320.
 Stănilă, 321.
 Stănișor, 260 (24).
 Ștefănel, 64 (59), 256 (20).
 Stepan, 320.
 Știrboiș, 189 (5).
 Stoica (fem.), 327.
 Sturzeanu (f.), 63 (59).
 Suptîrelul (f.), 79 (79).

T.

Țăcăle, 212 (3).
 Tălvan (f.), 15.
 Țintea, 70 (67).

Trăscău (f.), 297 (20).
 Turbătescu (f.), 295 (15).

U.

Uiescu (f.), 73 (70), 245-6 (10-11).
 Uleu (f.), 151.

Ursachi, 149, 163 (172).
 Urșanu (f.), 149.

V.

Vălsănoiu (f.), 189 (5).
 Vartolomeiū, 329.
 Vasילו, 257.
 Vilaia, 248.

Vlășceanul, 78 (78).
 Voicina, 243 (8).
 Vota, 80 (82).

Z.

Zărcuță, 218 (15).

Zavid, 296 (17).

LEXIC.

A.

- Adet, 75 (72), 127 (129).
Adiată (diată), 121 (122), 172 (185).
Acaret, 176.
Achiros, 348.
- Administrație, 29 (25).
Adusul, 15 (11).
Anerisire, 163 (173).
Ardica (a), 176.

B.

- Bahnă, 19 (14).
Bătlog, 39.
Bină, 176.
Borvă, 276 (45).
- Bratanițiu, 340 (28).
Buneate, 206 (8).
Butșoară, 19 (15).

C.

- Cabinet, 348.
Călugărași, 14 (10).
Cancelista, 301 (33).
Canțalarie, canțelarie, 133 (136), 171 (183).
Capital, 196 (4), 348.
Cărstov, 73 (69).
Cășcioară, 176.
Categorie, 183.
Cetărnă, 98.
Cetate (de piatră), 33 (29).
Chezași, 178 (193).
Chinisi (a), 174 (187).
Chiròs, 349.
- Ciric, 4 (3).
Clăcui (a), 154.
Comandir, 131 (133).
Comisariu, 83 (85), 90 n. 1.
Comision, 301 (32), 309 (49).
Consenție, 58 (51).
Consiliariu. 41 (35), 272 (38), 297 (20).
Còpi, 144.
Credințare, 234 (39).
Creditoriù, 350.
Curaj, 183.
Cvitanție, 50.

D.

Dară, ale, 21, 49 (42).
 Datul, 16.
 Deputat, 60.
 Dijmuri, 126 (129), 125 (159).

Director, 18.
 Direge (a ; pier), 188 (4).
 Discolie, 332.
 Director, 20 (16).

E.

Ecstract (dare), 283 (66).
 Eczilat, 182 (199).
 Eczamen, 171 (183).
 Egumenaș, 138.

Energhie, 348.
 Epilemie, 108.
 Eșpector, 300 (31).
 Exofliticon, 343.

F.

Famelie, 345 (14).
 Fideșug, 189 (5).

Firosală, 274 (42).

G.

Giremea, ele, 114-5.

Granà (*grenat*), 222 (20).

H.

Hăineturi, 179.
 Havaet, 134 (136), 139 (143), 154,
 206 (8).

Heretismos, 174 (188).

I.

Iconomicos (plăzmuít; zăpis),
 142 (147), 163 (173).
 Îngurenî (Ungurenî), 128.
 Înjura (a), 283 (65).
 Însposedui (a), 314.

Înterții, 241 (3).
 Înváli (a), 294 (13).
 Isterisi (a), 147, 161 (169).
 Izbrăni (a), 95, 140 (144).

L.

Lăiațe (Țigance), 277 (47).
 Lăioși (Țigani), 249 (13).

Limitareus (Mare), 60.

M.

Madea, medea, 136 (140), 149.
 Maer, 54 (48)
 Măgură, 193 (2).
 Mânăstioară, 265 (30).
 Marafet (funecție), 157 (160).
 Măscări (a), 277 (47).
 Mejdină, 240.
 Memorial, 41 (35).
 Merticași, 3.

Metahisire, 161 (169).
 Metof (mitoc), 7-8.
 Miale (mioare), 241 (3).
 Minducați (= mincați), 74 (72).
 Mumine (= mamă), 250.
 Muntean (de la munte), 89.
 Murgî (sprincene), 313 (57).
 Mustăți (a zice cu), 197.

N.

Nafea, 180.
 Nămestii, 329.
 Năstăvi (a), 27 (37).
 Neguțătoras, 55 (50).

Neizbrănit, 157 (160).
 Nepristan, 342.
 Nezam, 162 (170).
 Noatan, 168 (178).

O.

Obăști, 149.
 Obeji (= obei), 171 (183).
 Ocazion, 174 (187).

Ohamnic, 192.
 Ordin, 180.
 Ostei (a se), 205.

P.

Perierghie, 144.
 Peristasis, 173 (185).
 Periusie, perusie. 276 (45), 309 (48-9).
 Pine (grîu), 253 (14).
 Piscupie, 39.
 Plaston (zapis fals), 349.
 Plavăs, 306 (42).
 Pliroforie, 162 (171), 171 (184), 175 (189).
 Plocoane, 133 (135).
 Pomneate (pomeniri), 311 (52).
 Poslușanie, 90 (93), 313 (56).

Pretenderisi (a), 147, 349.
 Price, 252.
 Priimință, 133-4 (136).
 Prințip, 335 (7).
 Proeresi (a), 111.
 Proeresis, 175 (189).
 Propunere, 179
 Provalisi (a), 346 (15).
 Providență, 119.
 Publicație, 137 (14).
 Publicii (a se), 111.
 Punguliță, 310 (52).

R.

Răvășel, 224 (24), 234 (40).
 Răzori (a), 204 (7).

Răzvlătire, 159 (164).

S.

- Sadacat, 345.
 Șărbii (= jerbir), 311 (52).
 Șart, 133 (135).
 Scădenie, 15-7.
 Scandălă, 232 (37).
 Schitenul (egumenul de la schit),
 257.
 Sevas (σέβας), 175 (189).
 Sloboji (= slobozi), 150).
 Slomnu, 30, 86 (89).
 Soldați, 274 (43).
 Somă, 277 (47).
 Soție (= tovarăș), 243 (8).
 Stinahorie, 173 (186).
 Suptiscăli (a), 179.

T.

- Țanc, 80 (83).
 Tărten, 168 (178).
 Teslimetisi (a), 180.
 Tituluș, 19 (16).
 Trage (a — față), 189 (6).
 Tropos, 346 (15).

U.

- Ucigași (rănitori), 263 (26).
 Ucisătură, 262 (26).
 Urs gras, 93 (99).

V.

- Venitic, 250.
 Viereasă, 129.
 Viran (loc), 176.
 Virtos, 80 (82).
 Voiajori, 183.

Z.

- Zălojire, 166 (176).
 Zorbagiū, 232 (37).
 Zulumuri, 151.
 Zurbalic, 156 (159).

VERIFICAT
2017

ERATĂ ȘI LĂMURIRI.

Pp. 11-2, n¹ VII. În original titlul Brincoveanului e în slavonește. Afară de deosebiri de ortografie, notăm acestelalte îndreptări: p. 11, rîndul 9 de sus, „luom noi“, pentru „luăm și“; rîndul 18 de sus: „să vă fie“, e pentru: „să fie“. P. 12, rîndul 12 de sus: „ce iaste, ce nu e“, pentru „ce este“; rîndul 20 de sus: „atita“ pentru „atite“; rîndul 23 de sus: „Sopotul“ pentru „Socetul“.

Pp. 44-5. A se schimba între ele titlurile n¹or XXXVI-VII.

P. 44, n XLI e al protopopiei de Argeș.

P. 70, rîndul 5 de jos, cetește: „altele“, pentru „actele“.

P. 77, n¹ LXXVII e privitor la protopopia de Argeș.

P. 141, rîndul 2 de sus: „Genunenii“, pentru „Genunecăi“.

P. 300, n° XXX, rîndul 3 de la titlu: „gehen“, pentru „geben“.

